BESTSELLER INTERNAȚIONAL

Timp de 750 de ani,
două organizații secrete
au purtat o luptă aprigă.
Acum, adevărul iese
la lumină...

CONFRERIA SFÂNTULUI GIULGIU

JULIA NAVARRO

Săptămâna Financiară

JULIA NAVARRO

CONFRERIA SFÂNTULUI GIULGIU

www.virtual-project.eu

Traducere
ADRIANA STERIOPOL

JULIA NAVARRO
LA HERMANDAD DE LA SABANA SANTA
© Random House Mandadori S.A., 2004
RAO International Publishing Company

2008

Pentru Fermín şi Alex… pentru că,
uneori, visele devin realitate

„Există alte lumi, dar ele se află în
aceasta.”
H.G. WELLS

Mulţumiri

Lui Fernando Escribano, care mi-a dezvăluit tunelurile din Torino şi care este mereu „de gardă”, atunci când prietenii lui au nevoie de el.

Îi sunt recunoscătoare şi lui Gian Maria Nicastro, pentru că m-a călăuzit prin secretele oraşului său, Torino; a fost ochii mei în oraş, pe lângă faptul că mi-a pus la dispoziţie, cu generozitate şi promptitudine, toate informaţiile de care am avut nevoie.

Carmen Fernandez de Blas şi David Trías au pariat pe acest roman. Le mulţumesc.

Şi, de asemenea, Olgăi, amabila voce de la Random House Mondadori.

1

Abgar[1], regele din Edesa[2], îl salută pe Isus, bunul Mântuitor, care s-a ivit la Ierusalim.

„La urechile mele au ajuns veşti despre tine şi despre tămăduirile pe care le înfăptuieşti fără să ai trebuinţă nici de leacuri, nici de ierburi.

Şi, după cum se spune, redai orbilor vederea şi ologilor, mersul; îi cureţi pe leproşi şi alungi duhurile necurate şi dracii; redai sănătatea celor chinuiţi de îndelungate beteşuguri şi învii morţii.

Auzind eu, aşadar, toate acestea despre tine, m-am gândit la una din două: ori că tu eşti Dumnezeu în persoană care a pogorât din ceruri şi înfăptuieşte aceste lucrări, ori că eşti Fiul lui Dumnezeu şi, de aceea, săvârşeşti aceste minuni.

Aceasta e pricina care m-a îndemnat să îţi scriu, rugându-te, în acelaşi timp, să îţi dai osteneala să vii până la mine şi să îmi tămăduieşti boala care mă chinuie.

Am mai auzit şi că iudeii clevetesc multe despre tine şi că au de gând să îţi facă rău.

Să ştii, aşadar, că oraşul meu e mic, dar nobil şi că e de ajuns pentru amândoi.”[3]

* * *

Regele își lăsă mâna să se odihnească, în vreme ce își ațintea privirea asupra unui bărbat la fel de tânăr ca el care, nemișcat și respectuos, aștepta în celălalt colț al încăperii.

— Eşti sigur, Josar?

— Stăpâne, crede-mă…

Bărbatul se apropie cu pas iute şi se opri aproape de masa la care scria Abgar.

— Te cred, Josar, te cred; eşti prietenul cel mai credincios pe care îl am, şi asta încă de pe vremea când eram copii. Nu mi-ai înşelat niciodată

aşteptările, Josar, dar îmi povesteşti atâtea minuni despre acel iudeu, încât mă tem că dorinţa de a mă ajuta ţi-a tulburat simţurile…

— Stăpâne, trebuie să mă crezi, pentru că doar cei care cred în iudeu se mântuiesc. Rege al meu, eu am văzut cum Isus, doar atingând cu degetele ochii stinşi ai unui orb, îi reda acestuia vederea; am văzut cum un biet paralitic atingea poala tunicii lui Isus care, cu o privire foarte blândă, îl îndemna să meargă şi, spre uimirea tuturor, omul s-a ridicat şi picioarele l-au purtat, precum ale tale te poartă pe tine. Am văzut, rege al meu, cum o biată leproasă îl privea pe nazarinean ascunsă printre umbrele străzii, în vreme ce toţi o alungau, iar Isus, apropiindu-se de ea, îi spunea: „Eşti tămăduită”, iar femeia, nevenindu-i să creadă, striga: „Sunt tămăduită! Sunt tămăduită!” Pentru că, într-adevăr, chipul ei redevenea omenesc, iar mâinile ei, ascunse înainte, acum se vedeau cu totul…

Şi am văzut cu ochii mei cea mai mare minune atunci când, urmându-i pe Isus şi pe ucenicii lui, am ajuns la priveghiul unei familii care-şi jelea mortul. Isus a intrat în casă şi i-a poruncit bărbatului mort să se ridice, şi Dumnezeu trebuie că era în glasul nazarineanului, pentru că, îţi jur, rege al meu, omul acela a deschis ochii, s-a ridicat şi el însuşi s-a minunat că era în viaţă…

— Ai dreptate, Josar, trebuie să cred ca să mă vindec, vreau să cred în acel Isus din Nazareth, care într-adevăr este fiul lui Dumnezeu dacă poate învia morţii. Dar va voi el oare să-l vindece pe un rege care s-a lăsat pradă dezmăţului?

— Abgar, Isus nu numai că vindecă trupurile, dar tămăduieşte şi sufletele; el chezăşuieşte că, prin căinţă şi ducând o viaţă demnă fără de păcat, oricine poate fi iertat de Dumnezeu. Păcătoşii îşi găsesc alinarea în nazarinean…

— Să dea Domnul să fie aşa… Nici eu nu-mi pot ierta desfrâul cu Ania. Femeia aceasta mi-a

îmbolnăvit trupul şi sufletul…

— Cum puteai şti, stăpâne, că era bolnavă, că darul regelui din Tyr[4] era o capcană? Cum să fi bănuit că purta sămânţa bolii şi că te va molipsi' Ania era cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată, orice bărbat şi-ar fi pierdut minţile numai să o aibă…

— Dar eu sunt rege, Josar, şi n-ar fi trebuit să mi le fi pierdut, oricât de frumoasă ar fi fost dansatoarea… Acum, ea suferă pentru frumuseţea ei, fiindcă urmele bolii îi întunecă albeaţa chipului, iar eu, Josar, simt un continuu fior şi mi se înceţoşează privirea, şi mă tem mai cu seamă că pielea îmi va putrezi din cauza bolii şi…

* * *

Sunetul slab al unor paşi le-a atras atenţia celor doi bărbaţi. Femeia, cu un trup firav, oacheşă şi cu păr negru, se apropia, schiţând un zâmbet.

Josar o admira. Da, admira perfecţiunea trăsăturilor ei mici şi zâmbetul vesel pe care îl avea întotdeauna pe buze; admira, de asemenea, devotamentul ei faţă de rege şi faptul că în privirea ei nu a existat nici urmă de reproş atunci când a fost neglijată din pricina Aniei, dansatoarea din Caucaz, femeia care îl molipsise pe bărbatul ei de o boală cumplită.

Abgar nu lăsa pe nimeni să-l atingă, căci se temea să nu-i molipsească la rândul lui pe ceilalţi. Se arăta din ce în ce mai puţin în lume.

Dar nu se putuse opune voinţei de fier a reginei, care stăruia să îl îngrijească personal; şi nu numai atât, îl îndemna să creadă povestea pe care Josar i-o spusese despre minunile înfăptuite de nazarinean.

Regele o privi cu tristeţe.

— Tu eşti… Vorbeam cu Josar despre nazarinean. Îi va duce o scrisoare prin care îl voi invita aici, voi împărţi cu el regatul meu.

— Josar ar trebui să fie escortat, pentru ca nimic să nu se întâmple pe drum şi să-l poată aduce cu el

pe nazarinean…

— Voi călători cu trei sau patru oameni; va fi de-ajuns. Romanii sunt bănuitori şi nu le-ar plăcea să vadă sosind un grup de soldaţi. Nici lui Isus. Eu sper, stăpână, să pot îndeplini solia şi să îl conving pe Isus să mă însoţească. Voi lua cu mine, de bună seamă, nişte cai iuţi, care să poată să vă aducă veşti de îndată ce ajung la Ierusalim.

— Voi încheia scrisoarea, Josar…

— Voi pleca în zori, rege al meu.

2

Focul începea să cuprindă băncile credincioşilor, în vreme ce fumul învăluia în penumbră nava principală. Patru siluete îmbrăcate în negru înaintau grăbite spre o capelă laterală. În uşa din apropierea altarului principal, un bărbat îşi frângea mâinile. Ţiuitul ascuţit al sirenelor de pompieri se auzea din ce în ce mai aproape. În câteva secunde avea să năvălească în catedrală, şi asta însemna un nou eşec.

Da, erau deja aici; aşa că alergă în mare grabă spre siluetele în negru, îndemnându-le să fugă spre el. Una dintre siluete continua să înainteze, în vreme ce, speriate, celelalte se retraseră din faţa focului care începea să-i înconjoare. Nu au mai avut timp. Focul înaintase mai repede decât socotiseră ei. Silueta care insista să ajungă la capela laterală fu cuprinsă de flăcări. Focul îl ajunse, dar bărbatul mai avu încă putere să îşi smulgă cagula care îi ascundea chipul. Celelalte siluete încercară să se apropie, dar nu reuşiră, focul cuprindea totul, iar uşa catedralei începea să cedeze sub loviturile pompierilor. Îl urmară în mare grabă pe bărbatul care îi aştepta tremurând lângă o uşă laterală. A fugit exact în momentul în care apa din furtunuri năvălea în catedrală, în vreme ce silueta învăluită în foc ardea fără să scoată vreun sunet.

Fugarii nu-şi dăduseră seama că o altă siluetă, care se ascundea în umbra unui amvon, îi urmărise atent, pas cu pas. Avea în mână un pistol cu amortizor cu care nu reuşise să tragă.

Când bărbatul în negru dispăru prin uşa laterală, coborî din amvon şi, înainte ca pompierii să-l poată vedea, acţionă un resort ascuns în perete şi se făcu nevăzut.

* * *

Marco Valoni a tras în piept fumul de ţigară care se amesteca în plămânii lui cu fumul provocat de incendiu. Ieşise să respire, în vreme ce pompierii terminau de stins spuza care încă mai fumega lângă aripa din dreapta a altarului principal.

Piaţa era închisă cu bariere şi carabinierii îi reţineau pe curioşii care încercau să afle ce se întâmplase în catedrală.

La orele acelea ale după-amiezii, Torino era un furnicar de oameni care doreau să afle dacă Sfântul Giulgiu suferise vreo stricăciune.

Valoni le ceruse jurnaliştilor să vină să relateze cele întâmplate ca să liniştească lumea: Giulgiul nu suferise nicio stricăciune.

Ceea ce nu le spusese era că cineva murise în flăcări. Încă nu ştia cine.

Alt incendiu. Focul urmărea ca un blestem vechea catedrală. Dar el nu credea în fapte întâmplătoare, iar în catedrala din Torino se petrecuseră prea multe accidente: tentative de jaf calificat şi, după câte îşi amintea el, trei incendii. Într-unul dintre ele, petrecut după Marele Război, s-au găsit cadavrele arse a doi bărbaţi. Autopsia a stabilit că amândoi aveau în jur de douăzeci şi cinci de ani şi că nu focul, ci nişte gloanţe de pistol îi omorâseră. Şi, în încheiere, un amănunt înspăimântător: nu aveau limbă, aceasta fiindu-le extirpată printr-o operaţie. Dar de ce? Şi cine i-a împuşcat? Nu putuse afla cine erau. Un caz nerezolvat.

Nici credincioşii, nici opinia publică nu ştiau că, în ultimul secol, locul din catedrală unde se afla Giulgiul rămăsese multă vreme gol. Poate de aceea se salvase de la atâtea accidente.

Un seif al Băncii Naţionale adăpostise Giulgiul, acesta fiind scos de acolo doar pentru a fi înfăţişat, întotdeauna sub stricte măsuri de siguranţă. Dar, în ciuda acestor măsuri, în diferite ocazii, Giulgiul fusese în mare pericol, un pericol real.

Încă îşi mai amintea de incendiul din 12 aprilie 1997. Cum să nu şi-l amintească dacă, în zorii acelei zile, bea împreună cu colegii lui de la Departamentul de Artă!

Avea pe atunci cincizeci de ani şi tocmai trecuse peste o delicată operaţie pe cord. Două infarcte şi o operaţie riscantă au constituit nişte argumente suficiente ca să se lase convins de Giorgio Marchesi, cardiologul şi cumnatul său, că trebuia să se dedice unui *dolce far niente* sau, cel mult, să solicite un post mai liniştit, într-un birou, aşa cum sunt cele în care îţi petreci timpul citind ziarul, iar la mijlocul dimineţii poţi să bei în tihnă un cappuccino, în vreun bar din apropiere.

În ciuda lacrimilor soţiei sale, optase pentru cea de a doua variantă. Paola insista ca el să se retragă; îl măgulea spunându-i că ajunsese deja la cel mai înalt nivel în Departamentul de Artă – era director – şi că putea să considere încheiată o strălucită carieră şi să se dedice bucuriilor vieţii. Dar el nu cedă. Prefera să meargă în fiecare zi la birou, oricare ar fi fost acela, decât să devină, la cincizeci de ani, un prăpădit de pensionar. Totuşi, renunţă la funcţia lui de director al Departamentului de Artă şi, în noaptea aceea, cu toate protestele Paolei şi ale lui Giorgio, s-a dus să ia cina şi să se îmbete cu colegii lui. Aceiaşi cu care, în ultimii douăzeci de ani, petrecuse câte paisprezece, cincisprezece ore pe zi, urmărind mafioţii care traficau opere de artă, descoperind falsurile şi protejând, în definitiv, imensul patrimoniu artistic al Italiei.

Departamentul de Artă era un organ special care depindea, în acelaşi timp, de Ministerul de Interne şi de Ministerul Culturii.

Era format din poliţişti – carabinieri –, dar şi dintr-un mare număr de arheologi, istorici, experţi în artă medievală, în artă modernă, în artă sacră… El îi dedicase cei mai buni ani din viaţă.

Nu i-a fost uşor să urce pe scara succesului. Tatăl lui lucra la o benzinărie, mama era casnică.

Au fost destul de strâmtoraţi; el a trebuit să obţină burse de studii, şi astfel i-a îndeplinit dorinţa mamei sale, care voia ca el să-şi caute un serviciu sigur, să lucreze pentru stat. Un prieten al tatălui său, un poliţist care se oprea la benzinărie să îşi facă plinul, l-a ajutat să se prezinte la concursul pentru corpul de carabinieri. A făcut-o, dar nu avea vocaţie de poliţist, aşa că după serviciu, după multe nopţi albe, a reuşit să îşi ia licenţa în istorie şi a cerut transferul la Departamentul de Artă. Îmbina cele două specializări, cea de poliţist cu cea de istoric, şi, puţin câte puţin, după multe ore peste program şi cu puţin noroc, a urcat pe scara ierarhică până a ajuns în vârf. Cât de mult a câştigat călătorind prin ţară şi în străinătate!

La Universitatea din Roma a cunoscut-o pe Paola. Ea studia arta medievală; a fost iubire la prima vedere şi, după câteva luni, s-au căsătorit. Erau împreună de douăzeci şi cinci de ani, aveau doi copii şi reprezentau ceea ce se numeşte un cuplu fericit.

Paola ţinea cursuri la universitate şi nu i-a reproşat niciodată că petrecea prea puţin timp acasă. O singură dată se certaseră îngrozitor. Atunci când el se întorsese de la Torino în acea primăvară din 1997 şi îi spusese că nu se retrage, dar o ruga să nu-şi facă griji, fiindcă renunţase la călătorii, nu mai voia să umble de colo până colo, avea să fie doar director, doar un funcţionar. Giorgio, medicul lui, i-a spus că e nebun. Cei care l-au sărbătorit au fost colegii lui. Convingerea că acel incendiu din catedrală nu fusese întâmplător, chiar dacă el însuşi dăduse declaraţii contrare presei, l-a făcut să se răzgândească.

Iar acum se afla aici, investigând încă un incendiu în catedrala din Torino. Nu trecuseră nici doi ani de când cercetase o tentativă de jaf calificat. Au reuşit să îl prindă pe tâlhar din întâmplare. Adevărul e că nu avea nimic asupra lui, cu siguranţă că nu avusese timp să fure. Un

preot care trecea prin apropierea catedralei l-a bănuit pe bărbatul care fugea speriat, urmărit de alarma care răsuna mai tare decât clopotele. A alergat după el strigând „Hoţul! Hoţul!” şi, cu ajutorul a doi trecători, doi tineri, după o luptă corp la corp, au reuşit să îl reţină. Dar nu au scos nimic de la el. Hoţul nu avea limbă, îi fusese extirpată, şi îi lipseau şi amprentele digitale: buricele degetelor erau nişte cicatrice arse; cu alte cuvinte, era un om fără patrie, fără nume, care acum putrezea în închisoarea din Torino şi de la care nu a reuşit niciodată să afle ceva.

Nu, nu credea în coincidenţe, nu era o coincidenţă faptul că „hoţilor” de la catedrala din Torino le lipseau limba şi amprentele digitale.

Focul urmărea Giulgiul. Se simţea copleşit de istoria acestuia şi aşa a aflat că, după ce a fost în posesia Casei de Savoia[5], pânza supravieţuise mai multor incendii. De pildă, în noaptea de 3 spre 4 decembrie 1532, sacristia capelei în care Casa de Savoia ţinea ascuns Giulgiul a început să ardă şi flăcările au atins relicva, păstrată pe atunci într-o urnă de argint dăruită de Margareta de Austria[6].

Un secol mai târziu, un alt incendiu a fost pe punctul de a ajunge până în locul unde se păstra Sfântul Giulgiu. Doi bărbaţi au fost surprinşi de flăcări şi amândoi, simţindu-se pierduţi, s-au aruncat în foc fără să scoată vreun sunet, deşi chinul era groaznic. Oare nu aveau limbă? Nu avea să afle niciodată.

Din 1578, când Casa de Savoia a depozitat Sfântul Giulgiu în catedrala din Torino, incidentele s-au ţinut lanţ. Nu trecuse niciun secol fără o tentativă de furt sau fără un incendiu, iar în ultimii ani fuseseră cel mai aproape de autori, dar finalul era dezolant: aceştia nu aveau Limbă.

„Oare cadavrul pe care l-au transportat la morgă are limbă?”

O voce îl readuse la realitate.

— Şefu', cardinalul este aici; tocmai a sosit, ştiţi că era la Roma… Vrea să vorbească neapărat cu dumneavoastră, pare foarte impresionat de cele întâmplate.

— Nu mă miră. Are ghinion, nu au trecut nici şase ani de când i-a ars catedrala, doi de la tentativa de jaf calificat şi, acum, alt incendiu.

— Da, regretă că s-a lăsat convins încă o dată să se facă restaurări, spune că e pentru ultima oară, că această catedrală a rezistat sute de ani şi că acum, cu atâtea reparaţii şi lucrări de restaurare, va avea de suferit.

Marco intră printr-o uşă laterală pe care scria că acolo erau birourile. Trei sau patru preoţi mergeau de colo până colo, cuprinşi de o mare agitaţie; două femei în vârstă care împărţeau aceeaşi masă într-un mic birou păreau că muncesc de zor, în vreme ce câţiva dintre agenţii de sub comanda lui examinau pereţii, luau probe, intrau şi ieşeau. Un preot tânăr, de vreo treizeci de ani, se apropie de el. Îi strânse mâna cu putere.

— Sunt părintele Yves.

— Iar eu, Marco Valoni.

— Da, ştiu. Veniţi cu mine, Eminenţa Sa vă aşteaptă.

Preotul deschise o uşă grea care dădea în încăpere, un cabinet cu lambriuri din lemn nobil, cu tablouri din Renaştere, o *Madonna,* un *Crist, Cina cea de taină…* Pe masă, un crucifix în argint cizelat. Marco socoti că putea să aibă pe puţin trei sute de ani. Cardinalul era un bărbat afabil, tulburat în acel moment de cele întâmplate.

— Luaţi loc, domnule Valoni.

— Vă mulţumesc, Eminenţă.

— Spuneţi-mi ce s-a întâmplat, se cunoaşte deja identitatea celui decedat?

— Încă nu ştim cu siguranţă, Eminenţă. Pentru moment, totul indică producerea unui scurtcircuit din pricina lucrărilor, lucru care a dus la declanşarea incendiului.

— Iarăşi!

— Da, Eminenţă, iarăşi… Dar, dacă îmi permiteţi, vom investiga în amănunţime. Vom rămâne câteva zile pe aici, vreau să examinez fiecare colţişor din catedrală, să nu las niciun spaţiu necercetat, iar eu şi oamenii mei vom continua să-i interogăm pe toţi cei care s-au aflat în ultimele ore şi în ultimele zile în catedrală. Dacă am putea colabora…

— Sigur că da, domnule Valoni, sigur că da, am colaborat şi în alte ocazii, cercetaţi cât doriţi. Cele întâmplate sunt o nenorocire, o persoană a murit, fără a mai menţiona faptul că în incendiu au fost distruse opere de artă unice şi că flăcările mai aveau puţin şi ajungeau la Sfântul giulgiu; nu ştiu ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi fost distrus.

— Eminenţă, Giulgiul…

— Ştiu, Valoni, ştiu ce îmi veţi spune: testul cu carbon 14 a stabilit că aceasta nu poate fi pânza care a acoperit trupul Domnului Nostru Isus Hristos, dar pentru multe milioane de credincioşi Giulgiul este autentic, orice ar spune carbonul 14, iar Biserica permite cultul linţoliului; în afară de asta, există savanţi care încă nu-şi explică imprimarea figurii pe care o socotim drept cea a Domnului Nostru şi…

— Iertaţi-mă, Eminenţă, nu voiam să pun la îndoială valoarea religioasă a Giulgiului. Pe mine m-a impresionat de prima dată când l-am văzut, şi bărbatul de pe Giulgiu continuă să mă impresioneze.

— Atunci?

— Voiam să vă întreb dacă în ultimele zile, în ultimele luni, s-a întâmplat ceva ciudat, oricât de neînsemnat, care să vă atragă atenţia.

— Nu, adevărul e că nu s-a întâmplat nimic. După ultima sperietură, când cu tentativa de furt din altarul principal de acum doi ani, am stat liniştiţi.

— Gândiţi-vă, Eminenţă, gândiţi-vă.

— Dar la ce vreţi să mă gândesc? Când sunt la Torino, oficiez zilnic liturghia în catedrală la opt dimineaţa. Duminicile, la douăsprezece. Petrec o perioadă de timp la Roma, chiar azi eram la Vatican când am fost înştiinţat de incendiu. Vin pelerini din toată lumea să vadă Giulgiul. Acum două săptămâni, înainte de începerea lucrărilor, a fost aici un grup de savanţi francezi, englezi şi americani care au realizat noi verificări şi…

— Cine erau?

— Ah! Un grup de profesori, catolici cu toţii, care cred că, în pofida cercetărilor şi a verdictului categoric stabilit prin datarea cu carbon 14, Giulgiul este linţoliul autentic al lui Hristos.

— Vreunul dintre ei v-a atras prin ceva atenţia?

— Nu, adevărul e că nu. I-am primit în cabinetul meu din Palatul Episcopal, am stat de vorbă cam o oră, i-am invitat la o gustare. Mi-au expus unele dintre teoriile lor despre motivele pentru care nu e fiabilă Metoda cu carbon 14 şi alte câteva.

— Vreunul dintre aceşti profesori vi s-a părut mai altfel?

— Să vă explic, domnule Valoni, de ani buni primesc savanţi care studiază Giulgiul, ştiţi bine că Biserica e deschisă şi a facilitat investigaţiile. Aceşti profesori au fost foarte simpatici, doar unul dintre ei, doctorul Bolard, s-a arătat mai rezervat, mai puţin limbut decât colegii lui. Problema e că îl deranjează că facem lucrări de restaurare a catedralei.

— De ce?

— Ce întrebare, domnule Valoni! Pentru că profesorul Bolard este un savant care de ani de zile colaborează cu Biserica pentru conservarea Giulgiului şi se teme că, astfel, este expus unor riscuri inutile. Îl cunosc de mulţi ani, este un om serios, un cercetător riguros şi un bun catolic.

— Vă amintiţi ocaziile în care a fost aici?

— Nenumărate, v-am spus doar că el participă la conservarea Giulgiului; şi, ca dovadă, atunci când vin alţi savanţi ca să-l studieze, obişnuim să-l chemăm şi pe el, pentru a lua măsurile necesare ca Giulgiul să nu fie expus nici unei deteriorări. În plus, avem arhivate numele tuturor savanţilor care ne-au vizitat, care au studiat Giulgiul, oameni de la NASA, acel rus, cum îl cheamă? Nu-mi amintesc… Mă rog, şi toţi acei doctori faimoşi, Barnet, Hynek, Tamburelli, Tite, Gonella, ce ştiu eu? Nu pot să-l uit nici pe Walter McCrone, primul savant care s-a încăpăţânat să spună că Giulgiul nu este linţoliul Domnului Nostru Isus Hristos şi care a murit acum câteva luni, Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Marco se gândea la acel doctor Bolard. Nu ştia de ce, dar trebuia să afle mai multe despre acel profesor.

— Spuneţi-mi datele la care dr. Bolard a fost aici.

— Da, da, dar de ce? Dr. Bolard este un savant prestigios şi nu ştiu ce legătură poate avea cu ancheta dumneavoastră…

Marco înţelese că nu îi putea vorbi cardinalului nici de instinct, nici de presentimente. În plus, cu siguranţă că era o prostie să vrei să ştii ceva despre un om doar pentru simplul fapt că era tăcut. Optă să îi ceară cardinalului lista tuturor echipelor de savanţi care studiaseră Giulgiul în ultimii ani, precum şi datele la care fuseseră la Torino.

— Până unde vreţi să vă întoarceţi în timp? întrebă cardinalul.

— Păi, dacă e posibil, ultimii douăzeci de ani.

— Dar, domnule, spuneţi-mi ce căutaţi!

— Nu ştiu, Eminenţă, nu ştiu.

— Veţi înţelege că-mi datoraţi o explicaţie despre ce legătură există între incendiile pe care le-a suferit această catedrală, Giulgiul şi savanţii care l-au studiat. De ani de zile vă încăpăţânaţi să spuneţi că accidentele pe care le suferă catedrala

au drept ţintă Sfântul Giulgiu, iar eu, dragul meu Marco, nu o cred. Cine ar dori să distrugă Giulgiul? De ce? În ceea ce priveşte tentativele de jaf calificat, ştiţi că orice piesă din catedrală valorează o avere şi că există mulţi oameni josnici care nu au respect nici măcar pentru Casa Domnului. Deşi unii dintre aceşti bieţi nenorociţi care au încercat să fure mă îngrijorează. Mă tot rog pentru ei.

— Cu siguranţă că dumneavoastră aveţi dreptate; dar veţi fi de acord cu mine că nu este normal ca în câteva dintre aceste, să le spunem, accidente să fie implicaţi nişte oameni fără limbă şi fără amprente digitale, îmi veţi pune la dispoziţie lista? E doar o rutină, ca să nu las lucrurile neterminate.

— Nu, bineînţeles că nu e normal, şi Biserica este îngrijorată. L-am vizitat în mai multe ocazii, firește cu discreţie, pe acel biet nefericit care a încercat să ne jefuiască în urmă cu doi ani. S-a aşezat în faţa mea şi a rămas impasibil, ca şi cum n-ar fi înţeles nimic din ce-i spuneam. În sfârşit, îi voi comunica secretarului meu, preotul acela tânăr care v-a însoţit, să caute aceste date şi să vi le furnizeze cât mai curând posibil. Părintele Yves este foarte eficient, e alături de mine de şapte luni, de când a murit asistentul meu anterior, şi trebuie să recunosc că pentru mine acest lucru a fost o relaxare. Este inteligent, discret, evlavios, vorbeşte câteva limbi…

— E francez?

— Da, e francez, dar italiana lui, după cum veţi fi constatat de altfel, este perfectă; stăpâneşte la fel de bine engleza, germana, ebraica, araba, aramaica…

— Şi cine vi l-a recomandat, Eminenţă?

— Bunul meu prieten, asistentul locţiitorului secretarului de stat, monseniorul Aubry, un om deosebit.

Marco se gândi că majoritatea oamenilor Bisericii pe care îi cunoscuse erau deosebiţi, mai cu seamă cei care se învârt pe la Vatican. Dar rămase tăcut, scrutându-l pe cardinal, un om, din câte i se părea lui, cumsecade, mai ager şi mai inteligent decât lăsa să se întrevadă şi cu un mare talent diplomatic.

Cardinalul ridică receptorul şi ceru să vină părintele Yves. Acesta apăru imediat.

— Intraţi, părinte, intraţi. Îl cunoaşteţi pe domnul Valoni. Doreşte să-i punem la dispoziţie o listă a tuturor delegaţiilor care au vizitat Giulgiul în ultimii douăzeci de ani. Aşa că, la treabă, pentru că bunul meu prieten Marco are nevoie de ea acum.

Părintele Yves îl privi pe Marco Valoni înainte de a-l întreba.

— Scuzaţi-mă, domnule Valoni, dar mi-aţi putea spune ce anume căutaţi?

— Părinte Yves, nici domnul Valoni nu ştie ce caută, dar adevărul e că doreşte să ştie cine a avut vreo legătură cu Giulgiul în ultimii douăzeci de ani, şi noi îi vom pune la dispoziţie această informaţie.

— Bineînţeles, Eminenţă, voi încerca să îi înmânez lista cât mai curând posibil, deşi, cu această zarvă, nu va fi uşor să găsesc un moment de răgaz ca să caut în arhive; ştiţi bine că mai avem mult până să informatizăm totul.

— Staţi liniştit, părinte, răspunse Valoni, pot aştepta câteva zile, dar, cu cât îmi daţi mai curând această informaţie, cu atât mai bine.

— Eminenţă, pot întreba ce legătură are incendiul cu Giulgiul?

— Ah! Părinte Yves, de ani de zile îl întreb acest lucru pe domnul Valoni, şi, de fiecare dată când ni se întâmplă o nenorocire, se încăpăţânează să spună că Giulgiul este ţinta.

— Dumnezeule, Giulgiul!

Valoni îl privi pe părintele Yves. Nu părea preot sau, cel puţin, nu semăna cu majoritatea preoţilor pe care îi cunoştea, şi, trăind la Roma, se presupunea că îi cunoştea pe mulţi dintre ei.

Părintele Yves era înalt, chipeş, atletic; cu siguranţă că practica vreun sport. În plus, nu exista niciun strop de moliciune în el, acea moliciune care este rodul amestecului dintre castitate şi bucatele alese şi care face ravagii printre preoţi. Dacă părintele Yves nu ar purta guler înalt, ar părea un cadru de conducere, cum sunt cei care se îngrijesc de aspectul lor făcând mult sport.

— Da, părinte, spuse cardinalul, Giulgiul. Dar, din fericire, Domnul Dumnezeul Nostru îl ocroteşte, pentru că nu a suferit niciodată vreo stricăciune.

— Încerc doar să nu las nimic nerezolvat atunci când cercetez nenumăratele accidente care se petrec în catedrală. Părinte Yves, aceasta este cartea mea de vizită, aveţi aici numărul meu de mobil ca să mă sunaţi de îndată ce faceţi rost de lista pe care v-am solicitat-o, şi dacă dumneavoastră vă vine în minte ceva care consideraţi că ne-ar putea servi în anchetă, v-aş ruga să-mi comunicaţi.

— Bineînţeles, domnule Valoni, aşa voi face.

Telefonul mobil sună şi Marco răspunse imediat. Medicul legist îl informă simplu: cel care arsese în catedrală era bărbat, avea în jur de treizeci de ani, nu foarte înalt – 1,75 –, zvelt. Nu, nu avea limbă.

— Sunteţi sigur, doctore?

— Sunt tot atât de sigur pe cât poţi fi despre un om carbonizat. Cadavrul nu avea limbă şi nu ca o consecinţă a focului, ci pentru că îi fusese extirpată, nu mă întrebaţi când, pentru că e greu de ştiut, dată fiind starea cadavrului.

— Altceva, doctore?

— Vă voi trimite raportul complet. V-am sunat imediat ce am ieşit din autopsie, exact aşa cum mi-

aţi cerut.

— Voi trece să vă văd, doctore, vă deranjează?

— Nu, absolut deloc. Voi fi aici toată ziua, veniţi când doriţi.

* * *

— Marco, ce-i cu tine?

— Nimic.

— Hai, şefu', că te cunosc: eşti prost dispus.

— Să-ţi explic, Giuseppe, e ceva care mă supără şi nu ştiu ce anume.

— Păi, eu ştiu ce e. Te impresionează, la fel ca pe noi toţi, faptul că ai întâlnit o altă lume. I-am cerut Minervei să verificaţi împreună în computerul ei dacă există vreo sectă care practică tăierea limbilor şi furtul calificat. Ştiu că e aiurea, dar trebuie să investigăm în toate direcţiile, iar Minerva este un geniu în navigarea pe internet.

— În regulă; acum povesteşte-mi ce aţi aflat.

— În primul rând, nu lipseşte nimic. N-au furat. Antonino şi Sofia susţin că n-au luat nimic: tablouri, candelabre, sculpturi… În sfârşit, toate minunăţiile din catedrală sunt la locul lor, deşi unele au suferit daune. Flăcările au distrus amvonul din dreapta, precum şi băncile pentru credincioşi, iar din sculptura Preacuratei din secolul al XVIII-lea a rămas doar cenuşa.

— Toate astea să fie în raport.

— Da, şefu', dar raportul nu este terminat. Pietro nu s-a întors încă de la catedrală. I-a interogat pe muncitorii care lucrează la noua instalaţie electrică; după cât se pare, focul a fost provocat de un scurtcircuit.

— Alt scurtcircuit.

— Da, şefu', altul, precum cel din '97. În plus, Pietro a vorbit cu reprezentanţii companiei responsabile cu lucrările şi i-a cerut deja Minervei să caute în computer tot ce există despre patronii întreprinderii şi, în treacăt, despre muncitori. Câţiva sunt imigranţi şi ne va fi mai greu să obţinem informaţii. În afară de asta, eu şi Pietro

am interogat tot personalul de la reşedinţa episcopală. În catedrală nu era nimeni atunci când s-a produs incendiul. La trei după-amiaza este întotdeauna închisă; nici măcar muncitorii nu lucrează, e ora mesei.

— Avem cadavrul unui singur bărbat. Avea complici?

— Nu ştiu, dar e posibil. E greu ca un om să pregătească şi să execute singur un furt calificat în catedrala din Torino, doar dacă nu e un tâlhar care a acţionat la comandă, care a venit după o anumită piesă artistică, caz în care nu avea nevoie de nimeni. Încă nu o ştim.

— Dar, dacă nu era singur, pe unde au dispărut complicii lui?

Marco rămase tăcut. Indispoziţia pe care o simţea în stomac era un simptom al neliniştii lui. Paola îi spunea că e obsedat de Giulgiu, şi poate că avea dreptate: se gândea întruna la bărbaţii fără limbă. Era sigur că îi scapă ceva, că există undeva un fir şi că, dacă îl găsea şi începea să tragă de el, avea să găsească şi soluţia. Se hotărî să meargă la închisoarea din Torino să îl vadă pe mut. Cardinalul îi spusese ceva care i-a atras atenţia: că, atunci când îl vizitase, bărbatul a rămas impasibil, ca şi cum nu l-ar fi înţeles. Putea fi o pistă, poate că mutul nu era italian şi nu înţelegea ce i se spune. Cu doi ani în urmă, el îl lăsase pe mâna carabinierilor, odată ce s-a dovedit că nu are limbă şi că refuză să reacţioneze în vreun fel la întrebările lui. Da, va merge la închisoare, mutul era singura pistă, şi el, ca prostul, o lăsase deoparte.

Pe când îşi aprindea altă ţigară, se hotărî să îl sune pe John Barry, ataşatul cultural al Ambasadei Statelor Unite. În realitate, John era agent al serviciului secret, ca aproape toţi ataşaţii culturali ai ambasadelor. Guvernele nu aveau prea multă imaginaţie atunci când era vorba să găsească o acoperire pentru agenţii lor în străinătate.

John era un tip cumsecade, deşi lucra pentru Departamentul de analiză şi evaluare de la CIA. Munca lui nu era aceea de agent de teren: tot ce făcea era să analizeze informaţiile acestora, să le interpreteze şi să le trimită la Washington. Erau prieteni de ani de zile. O prietenie care se cimentase încetul cu încetul prin munca lor, deoarece soarta multor opere de artă furate de către mafie era aceea de a ajunge în mâinile câtorva americani care, îndrăgostiţi, unii, de o anumită operă de artă, alţii din vanitate sau ca simplă afacere, nu aveau nicio reţinere să achiziţioneze o marfă furată. În anumite ocazii, furturile se făceau la comandă.

John nu corespundea imaginii obişnuite a americanului şi a agentului CIA. Avea vreo cincizeci de ani, la fel ca el; îndrăgostit de Europa, cu doctoratul la Harvard în istoria artelor. Se căsătorise cu o englezoaică, Lisa, o femeie încântătoare, de profesie arheolog. Nu foarte frumoasă, într-adevăr, dar atât de plină de viaţă, încât te molipsea cu entuziasmul ei şi, până la urmă, o găseai atrăgătoare. Devenise prietena Paolei, aşa că, din când în când, luau cina toţi patru, şi petrecuseră împreună chiar şi un sfârşit de săptămână la Capri.

Da, îl va suna pe John de îndată ce se va întoarce la Roma. Dar îl va suna şi pe Santiago Jiménez, reprezentantul Europol în Italia, un spaniol eficient şi simpatic cu care întreţinea de asemenea bune relaţii. Îi va invita la masă. Poate că, se gândi el, îl puteau ajuta să caute, deşi încă nu ştia nici el foarte bine ce anume.

3

Josar ajunse cu privirea până la zidurile Ierusalimului. Strălucirea soarelui în zori şi nisipul deşertului se contopeau cu pietrele, până formau o masă aurie care îl orbea.

Însoţit de patru bărbaţi, Josar se îndreptă spre Poarta Damascului, pe unde, la ora aceea, începeau să intre agricultorii de pe pământurile din apropiere şi să plece caravanele după sare.

Un pluton de soldaţi romani, pedeştri, patrula de jur împrejurul zidurilor.

Dorea să îl vadă pe Isus. Omul acela iradia ceva extraordinar: forţă, blândeţe, dârzenie, evlavie.

Credea în Isus, credea că el este Fiul lui Dumnezeu, nu numai din pricina minunilor pe care l-a văzut înfăptuindu-le, ci şi pentru că, atunci când Isus îşi îndrepta ochii spre tine, puteai simţi că acea privire depăşeşte tot ceea ce e omenesc, ştiai că citeşte înăuntrul tău, că nu îi scapă nici cele mai ascunse gânduri.

Dar Isus nu te făcea să te simţi ruşinat de ceea ce eşti, fiindcă ochii lui erau încărcaţi de înţelegere, de iertare.

Josar îl iubea pe Abgar, regele lui, pentru că întotdeauna se purtase cu el ca un frate. Îi datora poziţia şi averea lui, dar dacă Isus nu accepta invitaţia lui Abgar de a merge la Edesa, el, Josar, avea să se prezinte în faţa regelui şi să-i ceară încuviinţarea de a se întoarce la Ierusalim şi a-l urma pe nazarinean. Se hotărâse să renunţe la casa, averea şi bunăstarea lui. Avea să îl urmeze pe Isus şi să încerce să trăiască după învăţăturile lui. Da, era hotărât.

Josar se îndreptă spre casa unui bărbat, Samuel, care, pentru câţiva bănuţi, îi dădea un adăpost şi îi

îngrijea caii. De îndată ce se va fi instalat, va pleca să întrebe de Isus. Va merge acasă la Marcu sau la Luca, ei îi vor spune unde să îl întâlnească. Va fi greu să îl convingă pe Isus să călătorească la Edesa, dar el, Josar, îl va convinge pe nazarinean că drumul va fi scurt şi că, de îndată ce îl va tămădui pe stăpânul său, va putea să se întoarcă, asta dacă nu va hotărî să rămână.

Când ieşi din casa lui Samuel îndreptându-se spre cea a lui Marcu, Josar cumpără câteva mere de la un biet şchiop, pe care îl întrebă care erau ultimele veşti din Ierusalim.

— Ce vrei să-ţi povestesc, străine? În fiecare zi soarele apare la răsărit şi se duce la apus. Romanii… Tu nu eşti roman? Nu, nu, nu eşti îmbrăcat ca un roman, nici nu vorbeşti ca ei. Romanii ne-au mărit impozitele întru preamărirea împăratului, de aceea Pilat[17] se teme de o revoltă şi încearcă să se pună bine cu preoţii Templului.

— Ce ştii despre Isus, nazarineanul?

— Ah! Şi tu vrei să ştii de el. N-oi fi vreo iscoadă?

— Nu, om bun, nu sunt o iscoadă, doar un călător care a aflat de minunile înfăptuite de nazarinean.

— Dacă eşti bolnav, el ar putea să te vindece. Sunt mulţi cei care spun că s-au vindecat doar printr-o atingere a nazarineanului.

— Tu nu crezi?

— Străine, eu muncesc din zori şi până în seară, cultivându-mi livada şi vânzându-mi merele. Am o nevastă şi două fiice pe care le hrănesc. Încep să respect toate principiile unui bun iudeu şi cred în Dumnezeu. Că nazarineanul e Mesia, aşa cum se spune, eu nu ştiu, nu o să spun nici da, nici ba. Dar o să-ţi povestesc, străine, că preoţii nu-l îndrăgesc, şi nici romanii, pentru că Isus nu se teme de puterea lor şi le ţine piept şi unora, şi altora. Nu poţi să te înfrunţi şi cu romanii, şi cu preoţii şi să vrei să ieşi cu bine. Acest Isus o va sfârşi rău.

— Ştii unde e?

— Merge de colo-colo cu ucenicii lui, dar petrece mult timp şi în deşert. Nu ştiu, dar poţi să-l întrebi pe vânzătorul de apă de acolo, din colţ. E un adept al lui Isus, înainte era mut, iar acum vorbeşte, l-a vindecat nazarineanul.

Josar a hoinărit prin oraş până când a dat de casa lui Marcu. Acolo i s-a explicat unde îl putea întâlni pe Isus, la zidul dinspre miazăzi, propovăduind mulţimii.

L-a văzut imediat. Nazarineanul, îmbrăcat într-o tunică simplă, le vorbea adepţilor săi cu o voce hotărâtă, dar foarte blândă.

Simţi ochii lui Isus aţintiţi asupra lui. Îl văzuse, îi surâdea şi, cu un gest, îl invită să se apropie.

Isus îl îmbrăţişă şi îi făcu semn să se aşeze alături de el. Ioan, cel mai tânăr dintre ucenici, se dădu deoparte, ca să îl lase să se aşeze lângă Învăţător.

Aşa au petrecut dimineaţa, şi când soarele era deasupra lor, Iuda, unul dintre ucenicii lui Isus, a împărţit pâine, smochine şi apă între cei de faţă. Au mâncat în tăcere şi în pace. Apoi Isus s-a ridicat să plece.

— Doamne – spuse Josar în şoaptă –, aduc o scrisoare pentru tine de la regele meu, Abgar din Edesa.

— Şi ce doreşte Abgar, bunul meu Josar?

— Este bolnav, Doamne, şi te roagă să îl ajuţi, şi eu te rog, pentru că este un om cumsecade şi un rege bun şi drept, cum îl ştiu toţi supuşii. Edesa e un oraş mic, dar Abgar este hotărât să îl împartă cu tine.

Isus îşi sprijini mâna pe braţul lui Josar în vreme ce mergeau. Şi Josar se simţea privilegiat să fie aproape de omul pe care într-adevăr îl credea Fiul lui Dumnezeu.

— Voi citi scrisoarea şi îi voi răspunde regelui tău.

* * *

În noaptea aceea, Josar împărţi cina cu Isus şi cu ucenicii lui, neliniştiţi de veştile despre duşmănia crescândă a preoţilor. O femeie, Maria Magdalena, auzise în piaţă că preoţii îi îndemnau pe romani să îl aresteze pe Isus, pe care îl acuzau că-i instigase pe oameni împotriva stăpânirii de la Roma.

Isus asculta în tăcere şi mânca liniştit. Părea să ştie deja tot ce se spunea acolo, ca şi cum niciuna dintre veştile care se comentau nu era o noutate pentru el. Apoi le vorbi despre iertare, despre cum trebuiau să îi ierte pe cei care le-au făcut rău, să aibă milă de ei. Ucenicii îi răspundeau că e greu să îl ierţi pe un om care îţi face rău, să rămâi senin şi să nu răspunzi la insulte.

Isus îi asculta şi spunea că iertarea este o uşurare pentru sufletul celui insultat.

La sfârşitul cinei, îl căută cu privirea pe Josar şi îi ceru să se apropie, ca să îi încredinţeze o scrisoare.

— Josar, ai aici răspunsul meu pentru Abgar.

— Doamne, vei veni cu mine?

— Nu, Josar, nu voi veni cu tine, nu pot veni cu tine, trebuie să împlinesc voinţa Tatălui meu. Îl voi trimite pe unul dintre ucenicii mei. Dar regele tău mă va vedea la Edesa şi, dacă are credinţă, se va vindeca.

— Pe cine vei trimite? Cum e cu putinţă ceea ce spui, Doamne, cum vei rămâne aici, dacă spui că Abgar te va putea vedea la Edesa?

Isus zâmbi şi, pătrunzându-l cu privirea, îi spuse:

— Nu mă urmezi şi nu mă auzi? Vei merge tu, Josar, şi regele tău se va vindeca şi mă va vedea în Edesa, chiar şi atunci când eu nu voi mai fi în această lume.

Josar îl crezu.

* * *

Fierbinţeala soarelui intra prin ferestruica din încăperea în care Josar se străduia să îi scrie lui

Abgar, în vreme ce hangiul le făcea rost de mâncare oamenilor care îl însoţiseră.

De la Josar către Abgar, regele Edesei.

Stăpâne, oamenii mei îţi aduc răspunsul nazarineanului. Îţi cer, stăpâne, să ai credinţă, căci el spune că te vei vindeca. Ştiu că va înfăptui minunea, dar nu mă întreba cum şi nici când.

Îţi cer permisiunea de a rămâne la Ierusalim, aproape de Isus. Inima îmi spune că trebuie să rămân aici. Am nevoie să îl ascult, să îi ascult cuvântul şi, dacă îmi îngădui, să îl urmez ca un umil ucenic al lui. Tot ce am tu mi-ai dat, aşa că, rege al meu, dispune de bunurile mele, de casa mea, de sclavii mei, ca să împarţi totul între cei nevoiaşi. Eu voi rămâne aici şi, ca să îl urmez pe Isus, nu am nevoie de aproape nimic. Presimt, de altfel, că se va întâmpla ceva, căci preoţii Templului îl urăsc pe Isus pentru că îşi spune Fiul lui Dumnezeu şi pentru că el trăieşte după legile iudeilor, ceea ce ei nu fac.

Te rog, rege al meu, fii înţelegător şi îngăduie să îmi împlinesc chemarea!

Abgar citi scrisoarea lui Josar şi fu cuprins de amărăciune. Iudeul nu venea la Edesa, iar Josar rămânea la Ierusalim.

Oamenii care îl însoţiseră pe Josar călătoriseră fără odihnă ca să îi aducă cele două scrisori. Întâi a citit-o pe cea a lui Josar, acum urma să o citească pe cea de la Isus, dar din inima lui dispăruse speranţa şi puţin îl mai interesa ce ar fi putut să îi scrie nazarineanul.

Regina intră în încăpere, şi el observă că era îngrijorată.

— Am auzit că au sosit veşti de la Josar.

— Aşa e. Iudeul nu va veni. Josar îmi cere îngăduinţa să rămână la Ierusalim, vrea ca tot ce are să fie împărţit între nevoiaşi. A devenit ucenic al lui Isus.

— Atât de extraordinar este acel om, încât Josar să lase totul şi să îl urmeze? Tare mult aş vrea să îl cunosc.

— Şi tu mă vei părăsi?

— Stăpâne, ştii că nu o voi face, dar cred că acel Isus este un zeu. Ce îţi spune în scrisoare?

— Încă nu am rupt pecetea; aşteaptă, ţi-o voi citi.

> Fii prea fericit tu, Abgar, care crezi în mine, fără să mă fi cunoscut.
>
> Pentru că despre mine este scris: cei care îl vor vedea nu vor crede în el, pentru ca acei care nu îl vor vedea să poată crede şi să fie preafericiţi.
>
> Cât despre rugămintea ta de a veni şi de a fi alături de tine, este nevoie ca eu să înfăptuiesc aici toate lucrările pentru care am fost trimis şi ca, după ce le voi fi înfăptuit, să mă întorc la Acela care m-a trimis.
>
> Şi, când mă voi fi întors la El, îţi voi trimite pe unul dintre

ucenicii mei ca să te vindece de boală şi să îţi arate ţie şi alor tăi calea spre fericire.[18]

— Regele meu, iudeul te va tămădui.

— Dar cum poţi fi atât de sigură?

— Trebuie să crezi, trebuie să credem şi să sperăm.

— Să sperăm… Oare nu vezi cum boala mă doboară încetul cu încetul? În fiecare zi mă simt mai slăbit şi în curând nu mă voi mai putea arăta nici măcar ţie. Ştiu că supuşii mei mă vorbesc de rău, iar duşmanii mă pândesc, şi până şi lui Maanu, fiul nostru, i se şopteşte că în curând va fi rege.

— Încă nu ţi-a venit sorocul, Abgar. Ştiu asta.

4

Vocea cântată a Minervei răzbătea din telefonul mobil cu interferenţe.

— Închide, te sun eu, suntem la birou.

Departamentul de Artă dispunea de două birouri în cazarma carabinierilor, astfel ca, atunci când Marco şi echipa lui se deplasau la Torino, să aibă un loc unde să lucreze.

— Povesteşte-mi, Minerva, îi spuse Sofia colegei sale, şeful nu este, s-a trezit devreme şi a plecat la catedrală. Mi-a spus că o să stea acolo aproape toată dimineaţa.

— Are mobilul închis, pentru că îmi intră mesageria vocală.

— E ciudat, ştii doar că de ani de zile susţine că cineva vrea să distrugă Giulgiul. Uneori mă gândesc că are dreptate. Dintre toate catedralele şi bisericile câte are Italia, în cea din Torino se întâmplă de toate: a fost jefuită, din câte îmi amintesc, de şase ori, a suferit mai multe incendii, unele mai grave decât altele, dar atât de multe întâmplări pot da de bănuit oricui; şi apoi e povestea cu muţii; recunoaşte că e înfiorător ca acel cadavru care s-a găsit să fie al unui bărbat fără limbă şi fără amprente digitale. Cu alte cuvinte, povestea dintotdeauna, un om fără identitate.

— Marco mi-a cerut să verific dacă există vreo sectă care se îndeletniceşte cu tăierea limbilor. Mi-a spus că voi sunteţi istorici, dar că vă scapă ceva. N-am găsit nimic. În sfârşit, ce am putut afla până în acest moment este că firma care realizează restaurarea operează de ani buni la Torino, de peste patruzeci, şi nu duce lipsă de lucrări. Cel mai bun client al lor este Biserica. În anii din urmă, a înlocuit instalaţia electrică în Majoritatea mănăstirilor şi bisericilor din zonă şi a reamenajat

chiar şi casa cardinalului. Este o societate anonimă, dar am putut afla că unul dintre acţionari e o persoană importantă, cu afaceri şi firme din domeniul aeronauticii, al produselor chimice… În sfârşit, am aflat că această firmă de restaurări reprezintă *peccata minuta*[9] faţă de ceea ce deţine cu adevărat.

— Cine e?

— Umberto D'Alaqua, un personaj obişnuit în paginile ziarelor economice. Un rechin al finanţelor, care, să vezi şi să nu crezi, are un procent şi din această firmă care instalează cabluri şi conducte. Dar nu numai atât, a fost acţionar şi în alte societăţi, unele dispărute, care la un moment dat au avut o legătură cu catedrala din Torino. Îţi aminteşti că înainte de incendiul din '97 au avut loc şi altele, mai exact în septembrie '83, cu câteva luni înainte să se fi semnat de către Casa de Savoia cesionarea Sfântului Giulgiu către Vatican. În vara aceea, a început curăţarea faţadei catedralei, iar turnul era acoperit de schele. Nimeni nu ştie cum, dar s-a declanşat un incendiu. Umberto D'Alaqua deţinea acţiuni şi la firma aceea de curăţare a monumentelor. Îţi mai aminteşti că s-au spart mai multe conducte în Piaţa Catedralei şi pe străzile adiacente din pricina lucrărilor de pavare? Ei, bine, D'Alaqua are acţiuni şi la firma de construcţii care s-a ocupat de pavare.

— Nu fi paranoică. Nu e nimic extraordinar în faptul că omul ăla are acţiuni la mai multe firme care operează la Torino. Or fi mulţi ca el.

— Nu sunt paranoică. Expun doar datele. Marco vrea să ştie tot şi, în acest tot, mi-a apărut de mai multe ori numele lui Umberto D'Alaqua. Omul ăsta trebuie că se află în relaţii foarte bune cu cardinalul de Torino şi, bineînţeles, cu cei de la Vatican. Apropo, este necăsătorit.

— Bine, trimite totul prin e-mail, Marco o să citească atunci când se întoarce.

— Până când rămâneţi la Torino?

— Nu ştiu. Marco n-a spus; vrea să vorbească personal cu câteva persoane care se aflau în catedrală înainte de a se produce incendiul. De asemenea, se încăpăţânează să vorbească cu mutul, cel cu furtul de acum doi ani, şi cu muncitorii, şi cu personalul de la reşedinţa episcopală. Presupun că o să mai rămânem trei sau patru zile, dar te vom suna.

Sofia hotărî să meargă la catedrală să vorbească cu Marco. Ştia că şeful ei preferă să fie singur; altfel, le-ar fi cerut lui Pietro, Giuseppe sau Antonino să-l însoţească. Dar le dăduse câte o sarcină fiecăruia în parte.

Lucrau cu el de mulţi ani. Toţi patru ştiau că Marco are încredere în ei.

Pietro şi Giuseppe erau doi copoi de nădejde, doi carabinieri incoruptibili; Antonino şi ea, doctori în arte, iar Minerva, navigând pe internet, formau creierul echipei lui Marco. Mai erau şi alţi colegi, bineînţeles, dar Marco avea deplină încredere în cei cinci; ba chiar, cu trecerea anilor, deveniseră prieteni. Sofia se gândi că petrece mai mult timp la slujbă decât acasă. Fireşte că, la urma urmei, acasă nu era nimeni care să o aştepte. Nu se căsătorise; se consola spunându-şi că nu avusese timp, mai întâi din pricina carierei, a doctoratului, apoi au urmat angajarea la Departamentul de Artă, călătoriile. Tocmai împlinise patruzeci de ani şi simţea că viaţa ei sentimentală era un dezastru, pentru că nu se amăgea: deşi se culca din când în când cu Pietro, acesta nu avea să se despartă niciodată de soţia lui şi nici ea nu era sigură că ar fi vrut ca el să o facă.

Era mai bine aşa, împărţind o cameră în timpul călătoriilor sau luând cina împreună în câte o noapte după serviciu. Pietro o conducea acasă, beau un pahar, cinau, se duceau la culcare şi, pe la două sau trei dimineaţa, el se scula tiptil şi pleca.

La birou, încercau să se ascundă, dar Antonino, Giuseppe şi Minerva ştiau, iar Marco le spusese

odată că erau destul de mari ca să facă ce aveau ei chef, dar că spera ca problemele personale să nu pericliteze nici echipa, nici munca.

Ea şi Pietro au fost de acord că nu trebuia ca neînţelegerile dintre ei să transpară sau să fie comentate cu echipa. Până acum, respectaseră înţelegerea, cu toate că avuseseră nişte supărări mărunte, stârnite din te miri ce, nimic care să nu se poată rezolva. Amândoi ştiau că relaţia nu putea să continue şi, în consecinţă, niciunul, nici celălalt nu mai sperau nimic.

* * *

— Şefu'…

— Marco tresări la auzul vocii Sofiei. Era aşezat la câţiva metri de urna în care se păstra Giulgiul. Zâmbi când o văzu şi o apucă de braţ trăgând-o lângă el.

Este impresionant, nu-i aşa?

— Da, într-adevăr, este, şi când te gândeşti că e fals…

— Fals? Eu n-aş spune atât de categoric că e fals. Există ceva misterios în Giulgiu, ceva ce savanţii n-au ştiut să explice până la capăt. NASA a stabilit că imaginea omului este tridimensională. Sunt savanţi care susţin că imaginea este rezultatul unei radiaţii necunoscute, iar alţii spun că urmele sunt resturi de sânge.

— Marco, tu ştii că proba cu carbon 14 este concludentă. Doctorul Tite şi laboratoarele care au lucrat la datarea Giulgiului nu-şi puteau permite să greşească. Pânza este din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea, între 1260 şi 1390, şi trei laboratoare diferite şi-au dat avizul. Probabilitatea de eroare este de cinci la sută. Biserica a acceptat sentinţa dată de testul cu carbon 14.

— Dar, în continuare, nu se ştie cum s-a format imaginea de pe pânză. Şi îţi amintesc că în fotografiile tridimensionale s-au găsit câteva cuvinte: în jurul chipului este scris de trei ori INNECE.

— Da, „La moarte”.

— Şi în acelaşi loc, de sus în jos, spre interior, există mai multe litere: S N AZARE.

— Care se pot citi ca NEAZARENUS.

— Sus, sunt alte litere, IBER…

— Şi unii cred că literele care lipsesc formează numele TIBERIUS[10].

— Şi leptonii?

— Fotografiile mărite prezintă nişte cercuri pe ochi; mai ales în cel din dreapta s-a putut recunoaşte o monedă.

— O practică obişnuită în acea vreme ca să se ţină închişi ochii morţilor.

— Şi se poate citi…

— Unind literele, sunt unii care spun că se citeşte TIBEPIOY CAICAROC, Tiberius Caesar, care este inscripţia ce apare pe monedele bătute în timpul lui Pilat din Pont; erau din bronz, iar în mijloc purtau toiagul prezicătorilor.

— Eşti un bun istoric, doamnă doctor, şi de aceea nu prezinţi nimic drept sigur.

— Marco, pot să-ţi pun o întrebare personală?

— Dacă tu nu poţi, atunci nimeni nu poate s-o facă.

— Eşti credincios? Dar credincios cu adevărat. Noi toţi suntem catolici, suntem italieni şi tot mai rămânem cu ceva de când eram mici. Dar să fii credincios este altceva, şi mie mi se pare că tu, Marco, eşti credincios, că eşti convins că omul de pe Giulgiu este Hristos şi nu-ţi pasă de ce spun rapoartele ştiinţifice; tu crezi.

— Să-ţi explic, doamnă profesoară, răspunsul este complicat. Nu ştiu foarte bine în ce cred şi în ce nu cred; ţi-aş spune câteva lucruri pe care logica mă face să le resping şi, firește, ideile în care cred nu prea au legătură cu ceea ce porunceşte Biserica, nici cu ceea ce se cheamă credinţă. Dar această pânză are ceva special, ceva miraculos, dacă vrei; nu e doar o bucată de pânză. Eu simt că această pânză ascunde ceva mai mult.

* * *

Rămaseră tăcuţi, privind pânza de in cu imaginea imprimată a unui om care a suferit aceleaşi patimi ca Isus. Un om care, conform studiilor şi măsurătorilor antropometrice realizate de profesorul Judica-Cordiglia, cântărea vreo optzeci de kilograme, statura lui atingea 1,81 metri, iar caracteristicile lui nu corespundeau nici unui grup etnic anume.

Catedrala era închisă pentru public. Urma să rămână aşa o vreme şi Giulgiul avea să fie mutat din nou în seiful Băncii Naţionale. Hotărârea o luase Marco, iar cardinalul a fost de acord. Sfântul Giulgiu era comoara cea mai de preţ a catedralei, una din marile relicve ale creştinătăţii, şi, date fiind împrejurările, avea să fie mai bine protejat în inima băncii.

Sofia îl strânse de braţ pe Marco; voia ca el să nu se simtă singur şi să ştie că ea credea în el. Îl admira, simţea o veneraţie pentru Marco, pentru integritatea lui, pentru că, în spatele imaginii de om dur, ştia că există o fiinţă sensibilă, dispusă întotdeauna să asculte, umil şi căruia nu îi venea greu să recunoască faptul că alţii ştiau mai mult decât el; atât de sigur era pe sine, încât nimic nu îi ştirbea din autoritate.

Când discutau despre autenticitatea unei opere de artă, Marco nu-şi spunea niciodată părerea, întotdeauna lăsa ca membrii echipei să şi-o spună pe a lor, şi Sofia ştia că el avea încredere mai cu seamă în ea. Cu câţiva ani în urmă, o numea afectuos „creieraşul”, din pricina studiilor ei academice: doctor în istoria artei, licenţiată în limbi moarte, licenţiată în filologie italiană, vorbea fluent italiana, franceza, spaniola şi greaca, celibatul îi lăsase timp să studieze şi araba: nu o stăpânea, dar o înţelegea şi se făcea înţeleasă.

Marco a privit-o cu coada ochiului şi s-a simţit reconfortat de gestul ei. S-a gândit că e păcat că o femeie ca ea nu îşi găsise încă perechea, aşa cum

s-ar fi cuvenit. Era frumoasă, foarte frumoasă, nici măcar ea nu-şi dădea seama de cât era de atrăgătoare. Blondă, cu ochi albaştri zveltă, simpatică şi inteligentă, extraordinar de inteligentă. Paola îi căuta mereu un partener, dar eşuase în încercarea asta; bărbaţii se simţeau fâstâciţi în prezenţa ei din pricina superiorităţii sale. El nu înţelegea cum o femeie ca ea putea să aibă o relaţie stabilă cu nebunul de Pietro dar Paola îi spunea că aşa era cel mai comod pentru Sofia.

Pietro fusese ultimul care s-a alăturat echipei. Era de zece ani în departament. Era un bun anchetator. Meticulos, circumspect, nu îi scăpa niciun amănunt, oricât de neînsemnat ar fi fost. Lucrase la omucideri timp îndelungat şi îşi ceruse transferul, sătul, cum spunea el, de atâta sânge. Adevărul e că i-a produs o bună impresie atunci când i l-au trimis pentru interviu şi ca să îi găsească un loc în echipă, mai ales că se plângea mereu că avea nevoie de mai mulţi oameni.

Marco s-a ridicat, urmat de Sofia. S-au îndreptat spre altarul principal, l-au ocolit şi au intrat în sacristie, unde, în acel moment, sosea un preot dintre cei care lucrau la reşedinţa episcopală.

— Ah, domnule Valoni, vă căutam! Domnul cardinal doreşte să vă vadă. Peste aproximativ o jumătate de oră va sosi camionul blindat pentru mutarea Giulgiului. Ne-a sunat unul dintre oamenii dumneavoastră, un anume Antonino. Cardinalul spune că nu va avea linişte până când nu-l va şti în bancă, cu toate că dumneavoastră aţi umplut catedrala de carabinieri şi nu poţi face un pas fără să dai peste vreunul.

— Vă mulţumesc, părinte, până atunci Sfântul Giulgiu va fi păzit, iar eu personal voi merge în camionul blindat până la bancă.

— Eminenţa Sa doreşte ca părintele Yves, ca reprezentant al episcopatului, să însoţească

Giulgiul până la bancă şi să se ocupe de toate formalităţile pentru luarea lui în custodie.

— Îmi pare bine, părinte, îmi pare bine. Unde este cardinalul?

— În cabinetul său. Doriţi să vă însoţesc?

— Nu e nevoie, eu şi doamna doctor cunoaştem drumul.

* * *

Marco şi Sofia intrară în cabinetul cardinalului. Acesta părea nervos, stânjenit.

— Ah, intraţi, intraţi! Şi doamna doctor Galloni! Luaţi loc.

— Eminenţă, spuse Marco, eu şi doamna doctor vom merge la bancă cu Giulgiul, ştiu că va veni şi părintele Yves…

— Da, da, dar nu pentru asta voiam să vă văd. Să vă explic, cei de la Vatican sunt foarte îngrijoraţi. Monseniorul Aubry mi-a comunicat că papa este zguduit de acest nou incendiu şi mi-a cerut să-i spun tot ceea ce aflaţi pentru a-l informa pe Sfântul Părinte. De aceea, vă rog să-mi comunicaţi rezultatul investigaţiilor dumneavoastră pentru ca, la rândul meu, să-l pot informa pe monsenior. Bineînţeles că puteţi conta pe discreţia noastră, ştim cât de importantă este discreţia în aceste cazuri.

— Eminenţă, încă nu ştim nimic, singurul lucru pe care îl avem este un trup fără limbă, aflat la morgă. Un bărbat de vreo treizeci de ani, fără identitate. Nu ştim dacă e italian sau suedez.

— Mie mi se pare că individul de la închisoarea din Torino este italian.

— De ce?

— După aspect: brunet, nu foarte înalt, cu piele măslinie…

— Eminenţă, acestui model antropologic îi corespunde jumătate din omenire.

— Da, aveţi şi dumneavoastră dreptate. Bine, domnule Valoni, vă deranjează să mă ţineţi la curent? Vă voi da numărul de acasă şi cel de

mobil, ca să mă puteţi găsi douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru; dacă aflaţi ceva cât de cât important, aş dori să cunosc mersul anchetei.

Cardinalul scrise nişte numere de telefon pe o carte de vizită pe care i-o înmână lui Marco şi pe care acesta o vârî în buzunar. Bineînţeles că nu avea de gând să îl informeze pe cardinal despre mersul orbecăit al anchetei. Nici prin cap nu-i trecea să comunice episcopului de Torino informaţii legate de anchetă, pentru ca acesta, la rândul lui, să i le comunice monseniorului Aubry, şi acesta, locţiitorului secretarului de stat, acesta, secretarului de stat, iar secretarul de stat, cine ştie cui, în afară de papă.

Dar nu spuse nimic, dădu din cap ca şi cum ar fi fost de acord.

— Domnule Valoni, atunci când Giulgiul va fi la loc sigur în seiful băncii, informaţi-mă dumneavoastră şi părintele Yves.

Marco ridică perplex din sprânceană. Cardinalul se purta de parcă ar fi lucrat pentru el. Hotărî să nu răspundă la o astfel de impertinenţă şi se ridică, urmat de Sofia.

— Plecăm, Eminenţă; camionul blindat este, probabil, pe punctul de a sosi.

5

Cei trei bărbaţi se odihneau pe nişte paturi mizerabile, fiecare dintre ei cufundat în gânduri. Dăduseră greş şi, în zilele următoare, trebuiau să plece. Torino devenise un loc primejdios.

Tovarăşul lor căzuse pradă flăcărilor şi probabil că autopsia va fi stabilit deja că nu avea limbă. Niciunul dintre ei nu avea. Încercarea de a se întoarce în catedrală ar fi fost curată sinucidere; omul care lucra la episcopat le povestise că locul era împânzit de carabinierii care îi interogau pe toţi, şi că el nu avea să-şi găsească odihna până când aceştia nu dispăreau.

Aveau să plece, dar mai trebuiau încă să rămână ascunşi, cel puţin câteva zile, până când carabinierii mai slăbeau încercuirea şi jurnaliştii găseau alt subiect incendiar, poate vreo catastrofă.

Beciul mirosea a umezeală şi de abia aveai loc să faci câţiva paşi. Omul de la episcopat le lăsase provizii pentru trei sau patru zile. Le spusese că, până când nu avea să fie sigur că trecuse primejdia, nu se mai întorcea. Trecuseră două zile care li s-au părut o veşnicie.

* * *

La mii de kilometri de acel beci, la New York, într-o clădire din sticlă şi oţel, într-o încăpere perfect izolată fonic şi beneficiind de cele mai avansate măsuri de siguranţă pentru garantarea intimităţii, şapte bărbaţi sărbătoreau cu un pahar de vin de Burgundia eşecul celor dinainte.

Aceşti şapte bărbaţi, cu vârste cuprinse între cincizeci şi şaptezeci de ani, îmbrăcaţi elegant, analizaseră în amănunţime toate informaţiile de care dispuneau despre incendiul de la Torino. Informaţiile nu le aveau din ziare şi nici de la

televiziune; dispuneau de un raport direct de la sursă, elaborat cu meticulozitate de către acea siluetă îmbrăcată în negru care se ascunsese în amvon în timpul incendiului.

Simţeau o uşurare, aceeaşi uşurare pe care, în ocazii anterioare, o simţiseră antecesorii lor, de fiecare dată când i-au împiedicat pe oamenii fără limbă să se apropie de Giulgiu.

Cel mai bătrân ridică uşor mâna, iar ceilalţi erau gata să îl asculte.

— Singurul lucru care mă îngrijorează este ceea ce ni se spune despre poliţistul acela, directorul Departamentului de Artă. Dacă e obsedat de Giulgiu poate să găsească o pistă care să-l ducă până la noi.

— Va trebui să intensificăm la maximum măsurile de siguranţă şi să încercăm ca oamenii noştri să se confunde cu peisajul. Am vorbit cu Paul, va căuta să obţină informaţii despre paşii pe care îi va face acel Marco Valoni, dar nu va fi uşor, pentru că orice mişcare greşită ne poate scoate în evidenţă. După părerea mea, maestre, ar trebui să stăm liniştiţi, să nu facem nimic, doar să observăm.

Cel care vorbise astfel era un bărbat înalt, atletic, trecut de cincizeci de ani, cu păr cărunt şi chip sculptat, precum cel al unui împărat roman.

Cel mai bătrân, care răspundea la titlul de maestru, încuviinţă.

— Vreo sugestie?

Au fost cu toţii de acord că cel mai bine ar fi să nu facă nimic şi să observe de la distanţă paşii pe care urma să îi facă Valoni. Au hotărât să ia legătura cu numitul Paul ca acesta să nu insiste prea mult să afle informaţii.

Unul dintre cei prezenţi, un bărbat cu o constituţie robustă şi de înălţime medie, cu un uşor accent franţuzesc, întrebă:

— Vor încerca din nou?

Bătrânul răspunse fără să ezite:

— Nu, nu o vor face imediat. Mai întâi, vor încerca să iasă din Italia şi apoi să ia legătura cu Addaio. Dacă au noroc şi reuşesc, acest lucru le va lua un timp. Addaio nu va trimite imediat alte trupe.

— Ultima dată a fost acum doi ani, reaminti bărbatul cu chip de împărat roman.

— Iar noi vom fi în continuare acolo, aşa cum am fost întotdeauna. Acum vom stabili următoarea noastră întâlnire şi vom schimba codurile.

6

Josar îl urma pe Isus oriunde acesta mergea. Apropiaţii lui Isus se obişnuiseră cu prezenţa lui şi uneori îl invitau să stea cu ei atunci când se odihneau. De la ei a aflat că Isus ştia că urma să moară şi, cu toate poveţele şi recomandările lor de a fugi, nazarineanul stăruia că trebuie să împlinească voia Tatălui său.

Era greu de înţeles că Tatăl dorea moartea Fiului, dar Isus o spunea cu o asemenea seninătate, încât părea că aşa trebuia să fie.

Când Isus îl vedea, îl copleşea cu vreun gest de prietenie. Într-o zi, adresându-i-se, îi spusese:

— Josar, eu trebuie să împlinesc ceea ce se cuvine, de aceea am fost trimis de Tatăl meu, iar tu, Josar, ai şi tu o misiune de îndeplinit. De aceea eşti aici şi vei aduce mărturie despre ceea ce sunt, despre ceea ce ai văzut şi mă vei avea alături atunci când nu voi mai fi.

Josar nu înţelesese vorbele nazarineanului, dar nu îndrăznise să îl întrebe şi nici să îl contrazică.

În ultimele zile, zvonurile erau insistente. Preoţii voiau ca romanii să rezolve problema lui Isus nazarineanul, în vreme ce Pilat, guvernatorul, încerca, la rândul său, ca iudeii să îl judece pe acela care era unul de al lor. Era o chestiune de timp ca unii sau alţii să săvârşească crima.

Isus plecase în deşert. Se ducea foarte des. Cu această ocazie postise, pregătindu-se, le-a spus el, să urmeze voia Tatălui.

Într-o dimineaţă, pe Josar îl trezi bărbatul din casa unde îşi găsise adăpost.

— L-au prins pe nazarinean.

Sări din pat şi se frecă la ochi; apropiindu-se de un urcior din colţul odăii, îşi dădu cu apă pe faţă ca

să se trezească. Apoi îşi luă mantia şi se îndreptă spre Templu. Acolo îl întâlni pe unul dintre apropiaţii lui Isus, care, în mijlocul mulţimii, asculta înspăimântat.

— Ce s-a întâmplat, Iuda?

Iuda izbucni în plâns, încercând să fugă de Josar, dar acesta îl ajunse din urmă şi îl prinse, apucându-l cu mâna de umăr.

— Dar ce se întâmplă? De ce fugi de mine?

Iuda, cu ochii scăldaţi în lacrimi, încerca să scape din braţele lui Josar, dar nu putea, şi în sfârşit răspunse.

— L-au prins. Romanii l-au luat cu ei, îl vor răstigni, iar eu… Lacrimile îi curgeau pe obraji de parcă ar fi fost un copil. Dar Josar, în mod ciudat, nu se simţi mişcat şi continuă să îl ţină cu putere ca să nu îi scape.

— Josar, eu l-am vândut. L-am vândut pe cel mai bun dintre oameni. L-am predat romanilor pentru treizeci de arginţi.

Josar îl îndepărtă cu un gest mânios şi plecă în fugă, năucit, neştiind prea bine încotro să se îndrepte. Din nou pe esplanada Templului, dădu peste un bărbat pe care îl mai văzuse cândva ascultând predicile lui Isus.

— Unde este? îl întrebă cu o voce stinsă.

— Nazarineanul? Îl vor răstigni. Pilat le face astfel pe plac preoţilor.

— Dar de ce este acuzat?

— Se spune că huleşte, pentru că s-a proclamat Mesia.

— Dar Isus nu a hulit niciodată, nu a spus niciodată că este Mesia, este cel mai bun dintre oameni.

— Ai grijă, tu l-ai urmat, cineva te poate denunţa.

— Şi tu îl urmai.

— Într-adevăr, de aceea îţi spun. Cei care l-am urmat pe nazarinean nu suntem în siguranţă.

— Spune-mi măcar unde îl pot găsi, unde îl vor duce…

— Va muri vineri înainte de apusul soarelui.

* * *

Chipul lui Isus era numai durere şi suferinţă. Pe cap îi înfipseseră un coif făcut din spini care îi pătrundeau în frunte. Sângele i se prelingea pe faţă, udându-i barba.

Josar număra în gând loviturile de bici cu care soldaţii romani îl pedepseau pe Isus. O sută douăzeci.

Târa crucea pe care urma să fie răstignit, iar greutatea ei, dublată de durerea flagelării, îl biruia, obligându-l să îngenuncheze pe bolovanii de pe drum.

Josar făcu un pas să îl susţină, dar un soldat îl îndepărtă îmbrâncindu-l. Isus îl privi cu recunoştinţă.

Îl urmă pe Isus până în vârful colinei, unde avea să fie răstignit împreună cu alţi condamnaţi. Simţi cum lacrimile îi îneacă ochii atunci când văzu că un soldat îl aşază pe cruce şi, apucându-l de încheietura mâinii stângi, îl ţintuieşte cu un piron de scândură. În continuare, făcu acelaşi lucru la mâna dreaptă, dar pironul nu reuşi să străbată încheietura din prima încercare, cum se întâmplase la cealaltă mână. Soldatul mai încercă de încă două ori înainte ca pironul să ajungă la buştean.

Picioarele le pironi împreună, cu acelaşi cui, aşezând stângul peste dreptul.

Timpul părea că s-a oprit în loc şi Josar se ruga la Dumnezeu ca Isus să moară cât mai repede. Îl vedea suferind, sufocându-se.

Ioan, cel mai iubit dintre ucenici, plângea în tăcere pentru patimile învăţătorului său. Nici Josar nu îşi putea stăpâni lacrimile.

Un soldat îşi înfipse lancea în coasta lui Isus, şi din rană ţâşniră sânge şi puţină apă.

Murise, iar Josar îi mulţumi lui Dumnezeu pentru asta.

În vinerea aceea din aprilie, primăvara părea învăluită în nori încărcaţi de furtună. Când coborâră de pe cruce trupul nazarineanului, abia de mai rămânea timp ca să îl pregătească aşa cum se cuvenea. Josar ştia că legea iudeilor îi obliga, atunci când soarele era la asfinţit, să întrerupă orice muncă, până şi aceea de a înfăşura un cadavru în linţoliu.

Mai mult, fiind Paştele, cadavrul trebuia îngropat în aceeaşi zi.

Josar, cu ochii împăienjeniţi de lacrimi, asista încremenit la pregătirea mortului, privind cum Iosif din Arimateea[11] înfăşură trupul lui Isus într-o pânză fină şi moale de in, având o formă dreptunghiulară.

Josar nu dormi în noaptea aceea şi nu îşi găsi odihna nici în ziua următoare, atât de mare era durerea din sufletul lui.

A treia zi după răstignirea lui Isus, se îndreptă spre locul unde fusese depus trupul lui. Acolo se întâlni cu Maria, mama lui Isus, şi cu Ioan, ucenicul preferat, care, împreună cu alţii, strigau că trupul învăţătorului dispăruse. Pe lespedea mormântului în care îl depuseseră rămăsese doar pânza în care Iosif din Arimateea îl înfăşurase şi pe care niciunul dintre cei de faţă nu îndrăznea să o atingă. Legea iudeilor interzice atingerea obiectelor spurcate, iar linţoliul unui mort este un astfel de obiect.

Josar îl luă în mâini. El nu era iudeu, deci nu îl afectau prohibiţiile legii iudaice. Strânse pânza la piept şi se simţi cuprins de linişte. Îmbrăţişând acea bucată simplă de pânză de in, îl simţea pe învăţător, ca şi cum l-ar fi îmbrăţişat pe el. În momentul acela a ştiut ce are de făcut. Avea să rânduiască întoarcerea sa la Edesa şi să îi încredinţeze lui Abgar giulgiul lui Isus, iar acesta o să se vindece. Acum înţelegea ce îi spusese învăţătorul.

Ieşi din mormânt şi respiră aerul proaspăt, în vreme ce, cu giulgiul împăturit pe braţ, apucă drumul spre han ca să părăsească Ierusalimul cât mai repede cu putinţă.

* * *

În Edesa, căldura amiezii îi invita pe localnici să aştepte în casele lor căderea serii. La ora aceea, regina aşeza cârpe umede pe fruntea bolnavă a lui Abgar şi îl liniştea, asigurându-l că boala nu îi mâncase încă pielea.

Ania, dansatoarea, era o putreziciune omenească. Trăia de o vreme departe de oraş, dar Abgar nu voia să o lase în voia sorţii şi îi trimitea de-ale gurii în peştera în care se refugiase. În dimineaţa aceea, unul dintre oamenii lui, după ce îi lăsase aproape de peşteră un sac cu cereale şi un burduf cu apă proaspătă, a văzut-o. La întoarcere, i-a povestit regelui că frumosul chip de odinioară era o nedesluşită masă descarnată. Abgar nu a dorit să audă mai mult şi s-a refugiat în odăile lui, unde, cuprins de groază, aiura din pricina fierbinţelii.

Regina îl îngrijea şi nu lăsa pe nimeni să se apropie de el. Câţiva duşmani ai regelui începuseră să uneltească împotriva lui ca să îl înlocuiască şi tensiunea creştea din ce în ce mai mult. Cel mai rău era că nu mai primiseră veşti de la Josar. Acesta rămăsese cu nazarineanul şi, deşi Abgar se plângea că Josar îl părăsise, regina îl îndemna să se încreadă în el. Dar, în momentul acela, chiar şi ei îi slăbise încrederea.

— Stăpână! Stăpână! Josar e aici!

Sclava dăduse buzna în odaia în care Abgar dormita, răcorit de evantaiul reginei.

— Josar! Unde este?

Regina ieşi în fugă sub privirile uluite ale celor pe care-i întâlnea, oşteni şi curteni, până când dădu de Josar.

Prietenul ei credincios, acoperit încă de praful de pe drum, întinse mâinile spre ea.

— Josar, l-ai adus? Unde e nazarineanul?

— Stăpâna mea, regele se va vindeca.

— Dar unde este, Josar? Spune-mi unde este iudeul.

Vocea reginei lăsa să se vadă disperarea atât de mult timp stăpânită.

— Duceţi-mă la Abgar.

Vocea lui Josar răsuna puternic şi răspicat şi toţi cei care priveau scena rămaseră impresionaţi. Regina îl călăuzi până în odaia în care zăcea Abgar.

Regele întredeschise ochii şi, văzându-l pe Josar, suspină uşurat.

— Te-ai întors, bunul meu prieten.

— Da, Abgar, şi acum te vei vindeca.

În uşa încăperii, oşteanul din garda regelui îi împiedica să treacă pe câţiva curteni curioşi care nu voiau să piardă scena întâlnirii regelui cu cel mai bun prieten al său.

Josar îl ajută pe Abgar să se ridice în capul oaselor şi îi înmână pânza de în pe care regele o strânse la piept fără să ştie ce este.

— Aici este Isus şi, de crezi cu adevărat, te vei vindeca. El mi-a spus că te vei vindeca şi mă trimite la tine cu această misiune.

Hotărârea din vorbele lui Josar, convingerea lui îl făcură şi pe Abgar să fie încrezător şi strânse pânza la piept cu mai multă putere.

— Da, cred, spuse Abgar.

Şi inima lui era sinceră. Atunci se înfăptui minunea. Culoarea reveni pe chipul regelui şi urmele bolii se şterseră. Abgar simţi că puterea îi curgea din nou prin vene şi o senzaţie de pace îi năpădi sufletul.

Regina plângea în tăcere, copleşită de acea minune, în vreme ce oştenii şi curtenii îngrămădiţi în pragul odăii nu puteau să îşi explice cum de se vindecase regele.

— Abgar, Isus te-a vindecat aşa cum a promis. Aceasta este pânza în care a fost înfăşurat trupul lui; pentru că trebuie să ştii, stăpânul meu, că Pilat,

cu complicitatea preoţilor iudei, a poruncit răstignirea lui Isus după ce l-a supus la chinuri groaznice. Dar nu te întrista, pentru că el s-a întors la Tatăl lui şi de acolo, de unde este, ne va ajuta şi îi va ajuta pe oameni în vecii vecilor.

Vestea despre miracolul vindecării regelui se împrăştie precum praful în cele patru zări. Abgar îi ceru lui Josar să îi vorbească despre Isus ca să îşi însuşească învăţăturile nazarineanului. El, Abgar, regina şi toţi supuşii lor vor îmbrăţişa religia lui Isus, aşa că porunci să fie dărâmate templele şi ceru ca Josar să îi propovăduiască lui şi poporului său, pentru a se converti în discipoli ai nazarineanului.

Josar îi propovădui lui Abgar şi locuitorilor din Edesa învăţăturile lui Isus şi în oraş nu mai exista altă religie decât cea a nazarineanului.

— Ce vom face cu linţoliul, Josar?

— Rege al meu, trebuie să găseşti un loc de păstrare sigur. Isus ţi l-a trimis ca să te vindeci şi trebuie să îl păstrăm cu grijă. Mulţi dintre supuşii tăi îmi cer să îi las să atingă pânza de in şi trebuie să îţi spun că a înfăptuit şi alte minuni.

— Voi da poruncă să se dureze un templu, Josar.

— Da, stăpâne.

În fiecare zi, la ceasul când soarele se arăta la răsărit, Josar profita de primele raze de lumină ca să se pună pe scris. Voia să lase o mărturie scrisă despre minunile înfăptuite de Isus la care el fusese martor şi despre tot ceea ce apropiaţii învăţătorului îi povestiseră din timpul cât a trăit la Ierusalim. Apoi, Josar venea la palat şi le vorbea lui Abgar, reginei şi multor altora despre toate câte ştia din învăţăturile nazarineanului.

Vedea uimirea de pe chipuri atunci când propovăduia că nu trebuie să urăşti şi nici să doreşti răul vrăjmaşilor. Isus îi învăţase să întoarcă şi celălalt obraz.

În afară de Abgar, Josar se bizuia şi pe credinţa reginei pentru ca sămânţa învăţăturilor lui Isus să

prindă rădăcini.

În scurtă vreme, Edesa era creştină, iar Josar trimitea scrisori câtorva apropiaţi ai lui Isus care, la fel ca el, duceau noua învăţătură prin sate şi prin oraşe.

Când Josar termină de scris istoria nazarineanului, Abgar le ceru scribilor să facă mai multe copii, pentru ca oamenii să nu uite niciodată viaţa şi predicile acestui iudeu extraordinar care, după ce a murit, l-a vindecat.

7

Pe când parca maşina, Marco se gândea că îşi pierdea iar timpul. Cu doi ani în urmă, nu reuşise să scoată nimic limpede de la mut. Recurseseră la un medic specialist care, după ce l-a examinat, a susţinut că bărbatul avea auzul bun şi că nicio cauză fizică nu părea a-l împiedica să audă. Cu toate astea, mutul rămânea atât de închis în sine, încât era greu de ştiut dacă într-adevăr îi auzea sau nu. Poate că acum avea să se întâmple acelaşi lucru, dar i se părea că trebuia să îl vadă, să afle ce putea fi în spatele acestui om misterios, fără amprente.

Directorul închisorii lipsea, dar dăduse ordine precise astfel încât să i se înlesnească orice ar fi cerut; iar ceea ce a cerut a fost să fie lăsat singur cu mutul.

— Nu e nicio problemă, îi spuse şeful paznicilor, e un om paşnic. Nu creează niciun fel de probleme; în plus, e puţin mistic, preferă să stea în capelă, decât să iasă în curte cu ceilalţi. Mai are puţin timp până să iasă de aici; cum nu a produs mari daune, i-au dat trei ani. Aşa că, încă un an, şi e liber. Dacă ar fi avut un avocat, ar fi cerut deja eliberarea condiţionată pentru bună purtare, dar nu se ocupă nimeni de el.

— Înţelege când i se vorbeşte?

— Ah! Ăsta e un mister. Uneori pare că da, alteori, că nu. Depinde.

— Păi, nu mă lămuriţi prea mult.

— Adevărul e că omul ăsta e deosebit, nu ştiu, nu pare un tâlhar. Mă rog, cel puţin nu se poartă ca tâlharii. Aici am avut, acum mulţi ani, un alt mut, şi era diferit, nu ştiu, se vedea că era un delincvent.

Dar ăsta îşi petrece timpul privind drept înainte sau stând în capelă.

— N-a cerut să citească ceva, vreun ziar?

— Nu, niciodată, nu se uită nici la televizor, nu-l interesează nici meciurile de fotbal. Nu primeşte scrisori şi nici nu scrie nimănui.

Când mutul intră în sala în care îl aştepta Marco, ochii lui nu vădeau surpriză, ci doar indiferenţă. Rămase în picioare, aproape de uşă, cu privirea în jos, aşteptând.

Marco îi făcu semn să se aşeze, dar mutul rămase în picioare.

— Nu ştiu dacă mă înţelegi sau nu, dar bănuiesc că da.

Mutul ridică uşor privirea din pământ, cu un gest imperceptibil pentru cineva care nu era un cunoscător al condiţiei umane, iar Marco era unul dintre aceştia.

— Prietenii dumitale au încercat din nou să fure din catedrală, De data asta au provocat un incendiu. Din fericire, Giulgiul e intact în continuare.

Mutul nu îşi trăda în niciun fel emoţiile, şi chipul îi rămânea nemişcat fără ca asta să necesite un efort prea mare. Dar Marco avea impresia că nimerise orbecăind peste ceva, pentru că omul ăla care stătea de doi ani în închisoare era acum mai vulnerabil decât atunci când îl arestaseră.

— Presupun că trebuie să fie exasperant să stai aici. N-o să-ţi răpesc prea mult timp, pentru că nici eu nu vreau să-mi pierd vremea. Mai aveai un an de executat; şi spun că mai aveai pentru că am redeschis dosarul dumitale în urma cercetărilor efectuate ca urmare a incendiului de acum câteva zile. Un om a murit ars – era mut, exact ca dumneata. Aşa că mai ai de stat o bună bucată de vreme în închisoare până când terminăm ancheta, până îi dăm de capăt, şi asta poate dura doi, trei, patru ani, nu ştiu. De asta sunt aici; dacă dumneata îmi spui cine eşti şi cine sunt prietenii dumitale,

poate că ajungem la o înţelegere. Aş încerca să fac în aşa fel încât să ţi se acorde eliberarea condiţionată şi ai putea deveni un martor sub acoperire. Asta înseamnă o nouă identitate şi posibilitatea ca prietenii dumitale să nu te găsească niciodată. Gândeşte-te. Eu pot să amân rezolvarea acestui caz o zi sau zece ani, dar până când cazul va fi închis, dumneata o să putrezeşti în închisoare.

Marco îi întinse o carte de vizită cu numerele lui de telefon.

— Dacă vrei să-mi comunici ceva, arată paznicilor această carte de vizită. Ei mă vor chema.

Mutul nu întinse mâna ca să ia cartea de vizită pe care i-o dădea, aşa că Marco hotărî să o lase pe masa din mijlocul camerei.

— Vezi ce faci, e viaţa dumitale, nu a mea.

Când ieşi din sală, evită să privească în urmă. Jucase rolul de dur şi, din două, una: ori fusese ridicol, pentru că mutul nu înţelesese nimic, ori, dimpotrivă, reuşise să semene incertitudinea în om şi acesta poate că avea să reacţioneze.

Dar îl înţelesese? înţelegea italiana? Nu ştia. La un moment dat, i s-a părut că da, dar poate că se înşela.

* * *

Când mutul se întoarse în celulă, se prăvăli în patul mizerabil şi privi tavanul. Ştia că sunt camere de supraveghere care măturau fiecare colţ al celulei şi, de aceea, trebuia să rămână impasibil în continuare.

Un an, mai avea un an până să îşi recapete libertatea, şi acum acest poliţist îi spunea să nici nu viseze la asta. Putea fi o cacealma, dar la fel de bine acesta putea spune adevărul.

Cum în mod voit nu se uita la televizor asemenea celorlalţi puşcăriaşi, nu era la curent cu ştirile de afară. Addaio îi spusese că, dacă aveau să fie prinşi, să se izoleze, să îşi execute pedeapsa şi să găsească mijloacele pentru a se întoarce acasă.

Acum, Addaio trimisese o altă echipă, făcuse o nouă încercare. Un incendiu, un tovarăş mort şi din nou poliţia, descumpănită, căutând indicii.

În puşcărie, avusese timp să se gândească, şi concluzia era evidentă: aveau printre ei un trădător, nu era posibil ca, de fiecare dată când puneau acţiunea la cale, ceva să iasă rău, iar ei să sfârşească în flăcări sau în arest.

Da, exista un trădător în rândurile lor, aşa cum a existat şi în trecut. Era sigur. Trebuia să se întoarcă şi să îl convingă pe Addaio să facă cercetări ca să îl găsească pe vinovatul pentru atâtea eşecuri, pentru nenorocirea lui.

Dar trebuia să aştepte, oricât de greu i-ar fi fost. Dacă acest poliţist venise să îi propună o înţelegere, era pentru că nu avea nicio pistă; altfel, s-ar fi găsit în faţa unui tribunal. Era o cacealma, iar el nu putea să cadă în capcană. Puterea lui stătea în muţenie şi în izolarea riguroasă la care se supusese. Fusese antrenat pentru asta, dar a suferit enorm în aceşti doi ani neputând să citească o carte, să aibă ştiri de afară sau să comunice măcar prin semne cu ceilalţi.

Paznicii şi gardienii se convinseseră că era un biet ţicnit inofensiv, care se căia că încercase să fure din catedrală şi că de aceea mergea la capelă să se roage. Asta îi auzea spunând atunci când vorbeau despre el. Ştia că le era milă de el. Acum trebuia să îşi joace mai departe rolul, acela prin care nu numai că nu vorbeşte, dar că nici nu aude, rolul de nenorocit, să spere ca ei să aibă încredere şi să vorbească de faţă cu el. O făceau întotdeauna, fiindcă pentru ei era ca o mobilă.

Lăsase cu bună ştiinţă pe masa din vorbitor cartea de vizită pe care i-o dăduse poliţistul. Nici n-a atins-o. Şi acum, să aştepte, să aştepte să treacă încă un blestemat de an.

* * *

— A lăsat cartea de vizită acolo unde ai lăsat-o tu, nici nu s-a atins de ea.

— Şi zilele astea aţi observat ceva deosebit?

— Nimic, este la fel ca întotdeauna. Merge la capelă în orele libere, iar în restul timpului stă în celulă, cu ochii în tavan. Camerele de supraveghere îl înregistrează douăzeci şi patru de ore pe zi. Dacă va face ceva diferit, te voi chema.

— Îţi mulţumesc.

Marco închise telefonul. Presimţirea lui dăduse greş. Era convins că mutul avea să reacţioneze, dar directorul închisorii susţinea că în el nu se produsese nicio schimbare. Simţea o anumită strângere de inimă din pricină că ancheta nu avansa deloc.

Minerva era pe punctul de a sosi. Îi ceruse să vină la Torino pentru că voia să ţină o şedinţă cu toată echipa lui şi, împreună, să vadă ce puteau clarifica.

Mai rămâneau încă două sau trei zile. Apoi, trebuiau să se întoarcă la Roma; nu se putea ocupa în exclusivitate de acest caz, cei din departament nu ar fi înţeles şi nici cei de la ministere, şi cel mai rău lucru care i s-ar putea întâmpla ar fi să se creadă că e obsedat. Şefii cei mari nu puteau înţelege. Sfântul Giulgiu era intact, nu suferise nicio stricăciune, din catedrală nu se furase nimic. Aveau cadavrul unuia dintre tâlhari; nu se putuse stabili cine era, dar nici nu părea că i-ar păsa cuiva prea mult.

Sofia şi Pietro intrară în birou. Giuseppe fusese să o ia pe Minerva de la aeroport, iar Antonino, mereu punctual, citea de zor nişte hârtii.

— Ce se întâmplă, şefu'? rosti Sofia.

— Nimic, directorul închisorii mă asigură că mutul nu s-a tulburat câtuşi de puţin, ca şi cum nu m-ar fi văzut.

— Asta este, în situaţia dată, normal, sublinie Pietro.

— Da, presupun că da.

În momentul acela, un hohot de râs şi sunetul tocurilor anunţară sosirea Minervei. Ea şi

Giuseppe intrară râzând.

Minerva, de statură potrivită, nici grasă, nici slabă, nici frumoasă nici urâtă, părea mereu binedispusă. Avea un mariaj fericit cu un inginer informatician care, la fel ca ea, era un adevărat geniu al computerelor.

După saluturile de rigoare, începu şedinţa.

— Bine, spuse Marco, haideţi să recapitulăm, şi doresc ca fiecare dintre voi să-şi spună părerea. Pietro…

— Firma care se ocupă de lucrările din catedrală se numeşte COCSA. I-am interogat pe toţi muncitorii care lucrează la modernizarea instalaţiei electrice, nu ştiu nimic, şi cred că spun adevărul. Majoritatea sunt italieni, dar există şi câţiva imigranţi: doi turci şi trei albanezi. Au actele în regulă, inclusiv permisele de muncă. Din câte mi-au spus, sosesc la catedrală la opt şi jumătate dimineaţa, după încheierea primei slujbe. De îndată ce pleacă toţi credincioşii, porţile se închid şi nu mai sunt servicii religioase până la şase seara, oră la care ei pleacă. Fac o mică pauză de masă între unu şi jumătate şi patru. La patru fix, revin şi termină la şase. Deşi instalaţia electrică nu e foarte veche, o modernizează ca să fie mai bine iluminate unele capele din catedrală. Mai repară şi scorojeala de pe pereţi, pricinuită de umezeală. Socotesc că vor termina peste două sau trei săptămâni. În ziua incendiului, nu-şi amintesc să se fi întâmplat nimic deosebit. În zona în care s-a declanşat focul, au lucrat doi muncitori italieni şi unul dintre turci, Tarik. Nu înţeleg cum de s-a putut produce scurtcircuitul. Toţi trei susţin că au lăsat cablurile perfect strânse atunci când au plecat să ia prânzul într-un mic birt aproape de catedrală. Ei nu înţeleg nici acum cum s-a întâmplat.

— Dar s-a întâmplat, sublinie Sofia.

Pietro se uită urât la ea şi continuă:

— Muncitorii sunt mulţumiţi de firma la care lucrează; susţin că sunt bine plătiţi şi sunt trataţi

corect. Mi-au spus că părintele Yves este cel care supervizează lucrările din catedrală, că e foarte amabil, dar că nu-i scapă nimic şi ştie foarte clar cum trebuie să iasă totul. Pe cardinal îl văd când oficiază slujba de la opt şi de câteva ori a supervizat lucrările împreună cu părintele Yves.

Marco îşi aprinse o ţigară, în ciuda privirii dezaprobatoare a Minervei.

— Cu toate astea, raportul experţilor este concludent, continuă Pietro. S-au găsit nişte cabluri care atârnau pe altarul capelei Fecioarei; de acolo a pornit incendiul. O neglijenţă? Muncitorii susţin că au lăsat cablurile strânse, în perfectă stare, dar o fi adevărat sau o spun doar ca să se apere? L-am întrebat pe părintele Yves. M-a asigurat că muncitorii i s-au părut buni profesionişti, dar e convins că cineva a comis o neglijenţă.

— Cine era în catedrală la ora aceea? întrebă Marco.

— După cât se pare, continuă Pietro, doar portarul, un om în toată firea de şaizeci şi cinci de ani. La birouri se stă până la două, apoi personalul merge la masă şi se întoarce pe la patru şi jumătate. Incendiul a fost pe la trei şi nu era decât portarul. Era în stare de şoc. Când l-am interogat, a izbucnit în plâns, părea foarte speriat. Se numeşte Francesco Turgut, este italian, din tată turc şi mamă italiancă. El s-a născut la Torino. Tatăl lui a lucrat la FIAT, iar mama lui era fiica portarului catedralei şi el o ajuta pe maică-sa să facă curăţenie în naos. Portarii au o locuinţă lângă catedrală şi, când părinţii lui s-au căsătorit, din lipsă de mijloace financiare, s-au instalat cu socrii în această locuinţă. Francesco s-a născut aici, catedrala este casa lui şi spune că se simte vinovat că nu a putut împiedica incendiul.

— A auzit ceva? întrebă Minerva.

— Nu, se uita la televizor şi era puţin adormit. Se trezeşte foarte devreme ca să deschidă catedrala

şi birourile anexe. Spune că a tresărit când a auzit soneria şi un bărbat care trecea prin piaţă i-a atras atenţia asupra fumului care ieşea din clădire. A dat fuga şi a descoperit incendiul, a chemat pompierii şi de atunci e distrus, vă spun că nu face altceva decât să plângă.

— Pietro, crezi că incendiul a fost provocat sau e rezultatul unei neglijenţe?

Întrebarea lui Marco îl surprinse pe Pietro.

— Dacă nu am fi găsit cadavrul unui mut, ţi-aş spune că a fost o neglijenţă. Dar avem cadavrul unui bărbat despre care nu ştim nimic. Ce făcea acolo? Cum a intrat? Portarul afirmă că el străbate catedrala înainte dea o închide şi că înăuntru nu se afla nimeni. O parte a muncii lui este de fapt aceea de a se asigura că nimeni nu rămâne acolo. Jură că, atunci când a stins luminile, catedrala era goală.

— Poate că a avut o clipă de neatenţie, este un om în vârstă, presupuse Sofia.

— Sau minte, interveni Pietro.

— Cineva a intrat după ce el a închis, afirmă Giuseppe.

— Da, continuă Pietro. Într-adevăr, cineva a forţat poarta laterală care dă spre birouri; de acolo se poate ajunge în catedrală. Broasca era forţată. Omul ăla a ştiut pe unde să intre şi cum să ajungă. Ca dovadă a făcut-o fără zgomot, fără să atragă atenţia şi atunci când ştia că nu era nimeni în birouri.

— Suntem siguri, afirmă Giuseppe, că tâlharul sau tâlharii cunosc pe cineva care lucrează sau care are o legătură cu catedrala. Cineva care ştia sigur că în ziua şi la ora aceea nu va fi picior de om.

— De ce sunteţi atât de convinşi de asta? întrebă Minerva.

— Pentru că în acest incendiu, continuă Giuseppe, ca şi în presupusul furt calificat de acum doi ani, ca şi în incendiul din ’97, ca şi în celelalte accidente, tâlharii au ştiut întotdeauna că înăuntru nu era nimeni. Există o singură intrare, în afară de

cea principală deschisă publicului, şi anume cea cu birourile, pentru că toate celelalte intrări ale catedralei sunt blocate. Şi întotdeauna a fost forţată această intrare laterală. Poarta este blindată, dar un blindaj nu e o problemă pentru nişte profesionişti. Credem că erau şi alte persoane împreună cu mutul nostru, dar care au reuşit să fugă. Spargerea unei catedrale nu este ceva care se face de unul singur. Am constatat, de asemenea, că toate presupusele spargeri s-au produs atunci când se făceau lucrări. Profită de acestea ca să provoace haos: un scurtcircuit, o inundaţie… Dar nici de data asta nu au furat nimic. Aşadar, continuăm să ne întrebăm ce căutau.

— Giulgiul, afirmă Marco fără ezitare, dar de ce? Ca să-l distrugă? Ca să-l fure? Nu ştiu. Mă întreb dacă forţarea porţii nu o fi cumva o pistă falsă pe care vor să ne trimită, prea e cusută cu aţă albă… nu ştiu. Minerva, tu ce-ai aflat?

— Pot să adaug că în firma care face lucrările, COCSA, Umberto D'Alaqua este acţionar. I-am spus deja Sofiei. Este o firmă serioasă, solvabilă, care lucrează pentru Biserică nu numai la Torino, ci în toată Italia. D'Alaqua e o persoană cunoscută şi stimată la Vatican. E un fel de consultant financiar, i-a consiliat în problema unor investiţii bănoase, le-a dat împrumuturi importante pentru nişte operaţiuni în care Vaticanul nu dorea să-i apară numele. E omul de încredere al Sfântului Scaun şi a făcut parte din nişte misiuni diplomatice delicate. Afacerile lui merg de la construcţii, la siderurgie, trecând prin prospectări de terenuri petrolifere etc. În COCSA are o participare substanţială.

Şi este un bărbat interesant. Celibatar, atrăgător, deşi are cincizeci şi şase de ani, cumpătat. Nu face niciodată paradă nici de bani, nici de puterea pe care o are. N-a fost văzut niciodată la petrecerile din înalta societate, nici nu i se cunoaşte vreo relaţie cu cineva.

— Homosexual? întrebă Sofia.

— Nu, nici vorbă. Nu e nici măcar din Opus, nici din vreun ordin laic, dar e ca şi cum ar fi făcut un legământ de castitate. Pasiunea lui e arheologia: a finanţat nişte săpături în Israel, Egipt şi Turcia, el însuşi a petrecut mai multe sezoane săpând în Israel.

— Nu mi se pare că, având un asemenea palmares, D'Alaqua s-ar putea afla printre suspecţii care ar dori să fure sau să distrugă Giulgiul, sublinie Sofia.

— Nu, dar e un personaj deosebit, insistă Minerva. După cum tot un personaj deosebit este şi profesorul Bolard. Ştii, şefu', profesorul ăsta e un prestigios savant francez. Chimist şi microanalist, este unul dintre cei mai reputaţi oameni de ştiinţă care au studiat Giulgiul. Face acest lucru de mai bine de treizeci şi cinci de ani şi verifică starea în care se află. La fiecare trei sau patru luni, vine la Torino; el este unul dintre savanţii cărora Biserica le-a încredinţat conservarea Giulgiului. Nu se face un pas fără să fie consultat.

— Într-adevăr, spuse Giuseppe. Înainte ca Giulgiul să fie transportat la bancă, părintele Yves a vorbit cu Bolard. Acesta a dat instrucţiuni precise despre cum trebuie să se organizeze transportul. În camera blindată, de ani de zile există un locaş care s-a amenajat conform instrucţiunilor profesorului Bolard şi ale altor profesori şi în care se păstrează Giulgiul.

— Bine, aşadar Bolard, continuă Minerva, este proprietarul unei mari întreprinderi chimice, e celibatar, este foarte bogat, ca şi D'Alaqua, şi nu s-a aflat niciodată de vreo relaţie a sa care să fie nepotrivită. Nici el nu e homosexual.

— D'Alaqua şi Bolard se cunosc? întrebă Marco.

— Se pare că nu, dar încă mai cercetez. N-ar fi nimic extraordinar să se cunoască, pentru că şi

Bolard este pasionat de lumea antică.

— Ce-ai aflat despre părintele Yves? continuă Marco să o întrebe pe Minerva. Un băiat isteţ, preotul ăsta. E francez, familia lui aparţine vechii aristocraţii, cu multe relaţii. Tatăl lui, decedat deja, era diplomat şi a fost unul dintre şefii cei mari din Ministerul de Externe pe vremea lui De Gaulle. Fratele lui mai mare este deputat în Adunarea Naţională, după ce a ocupat diferite funcţii în guvernele lui Chirac. Sora lui este magistrat la Tribunalul Suprem, iar el a făcut o carieră fulminantă în cadrul Bisericii. Protectorul lui direct este monseniorul Aubry, consilierul locţiitorului secretarului de stat; dar şi cardinalul Paul Visier responsabil cu finanţele Vaticanului, îl simpatizează, deoarece la universitate a fost coleg cu Jean, fratele cel mare al părintelui Yves. Astfel că l-a promovat şi l-a făcut să se călească în serviciul diplomatic. Părintele Yves a ocupat posturi în nunţiaturile din Bruxelles, Bonn, Mexic şi Panama. Chiar la recomandarea monseniorului Aubry a fost numit secretar al cardinalului de Torino şi se zvoneşte că în curând va fi numit episcop auxiliar al acestei dioceze. Biografia lui nu are nimic deosebit, în afară de faptul că a ajuns într-o poziţie bună, cu o familie influentă care îl sprijină în cariera ecleziastică. Studiile lui academice nu sunt rele deloc. În afară de teologie, a studiat filozofia pură, e licenţiat în limbi moarte, ştiţi voi, latină, aramaică, şi, în plus, vorbeşte fluent şi alte limbi. Singurul lucru mai special este acela că îi plac artele marţiale. După cât se pare, de mic copil era cam sfrijit şi, ca să nu fie bătut, tatăl lui a hotărât să-l înveţe karate. I-a plăcut, şi pe lângă faptul că are centura neagră la karate cu nu ştiu câţi dani, a făcut şi taekwondo, kickboxing şi aikido. Artele marţiale sunt singura lui slăbiciune, dar, ţinând seama de slăbiciunile pe care le au la Vatican, cea a părintelui Yves este dintre cele mai nevinovate. Şi, deşi e atât de frumos, o spun după

fotografie, nu ştie nimeni să fi avut escapade sentimentale nici cu fete, nici cu băieţi. Nimic, celibatar absolut convins.

— Ce mai avem? întrebă Marco fără să se adreseze cuiva anume.

— Nimic, nu mai avem nimic, spuse Giuseppe. Ne aflăm din nou într-un punct mort. Fără indicii şi, ceea ce e mai rău, fără mobil. O să cercetăm povestea cu poarta, dacă tu crezi că ar putea fi o pistă falsă, dar atunci, pe unde dracu' intră şi ies? Am cercetat catedrala de sus până jos şi te asigur că nu există intrări secrete. Cardinalul a râs când l-am întrebat de această posibilitate. Ne-a asigurat că această catedrală nu are culoare secrete. Are dreptate, am verificat de mai multe ori planurile tunelurilor care corespund cu oraşul subteran şi în această zonă nu apare niciunul. Apropo, localnicii din Torino scot un ban ducându-i pe turişti să viziteze tunelurile, explicându-le povestea eroului lor, Pietro Micca[12].

— Mobilul este Giulgiul, insistă Marco pe un ton care trăda faptul că e prost dispus. Vin pentru Giulgiu, încă nu ştiu dacă vor să-l fure sau să-l distrugă, dar obiectivul lor este Sfântul Giulgiu, sunt sigur. Bine, vreo sugestie?

Se lăsă o tăcere stânjenitoare. Sofia căută privirea lui Pietro, dar acesta, cu capul plecat, îşi făcea de lucru aprinzându-şi ţigara, aşa că se hotărî să vorbească, să le spună la ce se gândise.

— Marco, eu i-aş da drumul mutului.

Toate privirile se aţintiră asupra Sofiei. Au auzit bine?

— Mutul poate fi calul nostru troian. Să-ţi explic, Marco, dacă tu ai dreptate şi cineva vine pentru Giulgiu, e clar că e vorba de o organizaţie care are sub comanda ei răufăcători muţi, cu amprentele digitale arse, astfel încât, dacă sunt arestaţi, precum cel din închisoarea din Torino, să nu poată scoate o vorbă, să se izoleze, să nu cadă în ispita de a vorbi. Fără amprente digitale, este

imposibil să afli identitatea, originea acestor oameni. Şi, după părerea mea, Marco, ameninţările tale la adresa mutului nu vor servi la nimic; sunt sigură că nu va cere să-ţi vorbească. Va aştepta să-şi execute condamnarea, şi mai are doar un an.

Putem face două lucruri: fie să aşteptăm un an, fie tu, Marco, îi convingi pe şefi să aprobe o nouă direcţie de investigare care să presupună eliberarea mutului şi, de îndată ce i se va da drumul, noi să începem urmărirea lui. Va trebui să meargă undeva, să ia legătura cu cineva.

El este calul nostru troian, firul care ne poate conduce în inima ghemului. Dacă te hotărăşti pentru planul ăsta, trebuie să punem totul la punct. Nu i se poate da drumul imediat, va trebui să aşteptăm, eu aş zice că pe puţin vreo două luni, şi, pe deasupra, să aranjăm totul perfect, astfel ca el să nu bănuiască de ce a fost eliberat.

— Dumnezeule, ce proşti am fost! exclamă Marco, dând cu pumnul în masă. Dar cum e posibil să fi fost atât de tâmpiţi?! Noi, carabinierii, toată lumea. Soluţia era aici şi timp de doi ani ne-am lăsat prostiţi.

Îl priviră aşteptând. Sofia nu ştia dacă îi aproba planul sau pur şi simplu tocmai îşi dădea seama de ceva care trecuse neobservat pentru ceilalţi, dar următoarele cuvinte ale lui Marco îi risipiră îndoielile.

— Aşa vom face, Sofia, aşa vom face. Planul tău este perfect, este ceea ce ar fi trebuit să facem. O să vorbesc cu miniştrii şi o să le expun planul. Avem nevoie ca ei să discute cu judecătorii, cu procurorul, cu cine o mai fi dar să-l lase liber şi, din acel moment, vom pune în mişcare un dispozitiv care să-l urmărească oriunde s-ar duce.

— Şefu', îl întrerupse Pietro, nu te pripi, să ne gândim mai întâi cum să-i vindem mutului povestea eliberării. Două luni, aşa cum a propus Sofia, mi se pare puţin timp, având în vedere că tocmai ai fost la el şi i-ai spus că o să putrezească

în puşcărie. Dacă îi dăm drumul, va şti că e o cursă şi nu va face nicio mişcare.

Minerva se răsuci stânjenită pe scaun, în vreme ce Giuseppe părea căzut pe gânduri. Antonino stătea nemişcat. Acum era rândul lor să îşi spună părerea, ştiau asta. Marco le cerea întotdeauna membrilor echipei sale să se implice exprimându-şi opinia. Hotărârile le lua el, dar niciodată înainte de a-i fi ascultat şi pe ei.

— Antonino, de ce nu spui nimic? îl întrebă Marco.

— Planul Sofiei mi se pare strălucit. Cred că trebuie să-l punem în aplicare, dar sunt de acord cu Pietro că mutul nu poate fi lăsat în libertate prea devreme; aproape că înclin spre a-l lăsa să împlinească anul care i-a mai rămas.

— Şi, între timp, ce facem? Stăm cu braţele încrucişate aşteptând să se încerce din nou ceva împotriva Giulgiului! exclamă Marco.

— Giulgiul, răspunse Antonino, e în camera blindată a băncii şi poate rămâne acolo în următoarele luni. Nu e prima dată când ar trece o lungă perioadă de timp fără să fie expus publicului.

— Are dreptate, sublinie Minerva, şi tu o ştii. Înţeleg că acum, când am găsit „calul troian”, ţi-e ciudă că trebuie să aştepţi, dar, dacă nu o facem, putem pierde singura pistă pe care o avem, pentru că eu n-am nici cea mai mică îndoială că nu va face niciun pas greşit dacă-i dai drumul acuma.

— Giuseppe?

— Să-ţi explic, şefu’, şi mie îmi vine să turbez, ca şi ţie, că acum, când am găsit soluţia de a începe cu adevărat să investigăm acest caz, trebuie să stăm cu braţele încrucişate.

— Nu vreau să aştept, afirmă Marco răspicat; nu putem aştepta un an, cum spune Pietro.

— Dar este cel mai înţelept, argumentă Giuseppe.

— Eu aş face totuşi ceva mai mult.

Toate privirile se aţintiră din nou asupra Sofiei. Marco ridică din sprâncene şi, cu un gest, o invită să vorbească.

— După părerea mea, va trebui să-i interogăm din nou pe muncitori până vom fi convinşi că scurtcircuitul a fost într-adevăr un accident. Trebuie să investigăm şi COCSA, şi chiar să avem o întrevedere cu d'Alaqua. Poate că în spatele atâtor lucruri aparent normale se află ceva care ne scapă.

— Ce bănuieli ai, Sofia? întrebă Marco.

— În mod precis, niciuna, dar intuiţia mea îmi spune că trebuie să-i interogăm din nou pe muncitori.

Pietro o privi contrariat. El fusese însărcinat cu interogarea lor, şi o făcuse cu atenţie. Avea un dosar cu datele tuturor, ale italienilor şi ale celorlalţi, iar în computerele poliţiei nu găsise nimic, şi nici în cele ale Interpolului. Erau curaţi.

— N-ai încredere în ei pentru că sunt străini?

Sofia resimţi vorbele lui Pietro ca pe o lovitură sub centură.

— Ştii doar că nu, şi mi se pare o insinuare făcută cu rea-credinţă. Pur şi simplu cred că trebuie să-i cercetăm din nou pe toţi, pe străini şi pe italieni, şi, dacă mă superi, chiar şi pe cardinal.

Marco îşi dădu seama de duelul dintre cei doi, şi asta îl deranja. Îi aprecia pe amândoi, dacă nu cumva mai mult pe Sofia Galloni, pentru care avea o anumită admiraţie. În plus, credea că ea are dreptate, că poate le scapă ceva şi, de aceea, nu se întâmpla nimic dacă aveau să insiste din nou cu investigaţiile. Dar trebuia să îi dea dreptate Sofiei fără să îl rănească pe Pietro, pe care îl vedea supărat, fără să ştie de ce. Poate era gelos pe planul strălucit al Sofiei? Sau or fi avut o neînţelegere de cuplu şi se răfuiau aici, în faţa tuturor şi pe seama muncii lor? Dacă era aşa, avea să taie răul de la rădăcină. Ei ştiu că nu tolerează ca problemele personale să intervină la serviciu.

— Vom verifica cu toţii ce am făcut până acum şi nu vom neglija nicio direcţie a anchetei.

Pietro se foia pe scaun.

— Ce se întâmplă, o să transformaţi pe toată lumea în suspecţi?

Pe Marco începea să îl deranjeze situaţia, iar tonul lui Pietro i se păru agresiv.

— O să mergem mai departe cu ancheta. Eu mă întorc chiar acum la Roma. Vreau să vorbesc cu miniştrii ca să dea undă verde „calului troian". O să mă gândesc cum să facem ca să nu aşteptăm un an pentru eliberarea mutului, fără ca el să bănuiască însă ceva. Avem de lucru la Roma, aşa că unii dintre voi veţi mai rămâne aici câteva zile, iar alţii vă veţi întoarce, acest lucru însemnând că acela care se întoarce nu abandonează cazul, ci pur şi simplu îl îmbină cu munca de la birou. Cine rămâne?

— Eu, spuse Sofia.

— Şi eu, spuseră în acelaşi timp Giuseppe şi Antonino.

— Bine, atunci Minerva şi Pietro se întorc cu mine. Cred că e un zbor la ora trei, aşa că eu şi Pietro avem timp să ne luăm bagajele de la hotel.

— Mie mi se pare, comentă Minerva, că eu aş putea fi mai de folos cu computerele mele la Roma.

8

Bărbatul ridică chepengul şi lumină beciul cu o lanternă. Acolo se aflau cei trei muţi, privindu-l nerăbdători. Coborî scara şubredă care conducea la acel beci secret şi simţi o uşoară înfiorare. Ar fi vrut să-i vadă plecaţi, dar ştia la fel de bine că orice hotărâre pripită putea însemna, pentru mulţi, puşcăria şi, ceea ce era şi mai rău, putea aduce după sine ruşinea unui nou eşec şi dispreţul veşnic al lui Addaio, care ar fi putut să dispună chiar excomunicarea lui.

— Poliţiştii de la Roma au plecat. Astăzi şi-au luat rămas-bun de la cardinal, iar şeful lor, un anume Marco, a stat mult de vorbă cu părintele Yves. Cred că puteţi deja să ieşiţi de aici, pentru că, din câte am auzit, carabinierii nu bănuiesc că în afara tovarăşului vostru mort ar mai fi fost şi altcineva. Conform instrucţiunilor lui Addaio, fiecare trebuie să îşi urmeze planul de fugă.

Cel mai mare dintre muţi, un bărbat de vreo treizeci şi ceva de ani, încuviinţă din cap pe când scria o întrebare pe hârtie: „Eşti sigur că nu e nicio primejdie?”

— Pe cât pot fi de sigur. Scrie-mi pe hârtie dacă aveţi nevoie de ceva. Mutul, care părea să fie şeful, scrise din nou pe hârtie: „Avem nevoie să ne facem toaleta, nu putem ieşi aşa. Adu-ne mai multă apă, un lighean în care să ne putem spăla cum trebuie; şi ce se întâmplă cu camioanele?”

— După miezul nopţii, pe la unu, o să cobor după tine. O să te conduc prin tunel până la cimitirul monumental. Acolo vei ieşi tu singur. Un camion va aştepta în staţia Merci Vanchiglia, de cealaltă parte a pieţii dar atenţie, nu va sta mai mult de cinci minute. Ăsta e numărul de înmatriculare – îi dădu o hârtie cu un număr notat

–, pe tine o să te ducă până la Genova; acolo te vei îmbarca marinar pe nava *Steaua de Mare* şi, într-o săptămână, vei fi acasă.

Şeful încuviinţă din cap. Ceilalţi doi tovarăşi ai lui rămaseră în aşteptare. Erau mai tineri, abia dacă aveau douăzeci de ani, unul cu păr negru tuns în stil milităresc, lat în spate, cu braţe musculoase, înalt. Celălalt mai firav şi mai scund, cu păr şaten şi o permanentă sclipire de nerăbdare în privire.

Bărbatul se adresă celui cu păr negru.

— Camionul tău va trece să te ia mâine în zori. Vom străbate, la fel tunelul până în cimitir. Când ieşi în stradă, coteşte la stânga, mergi către fluviu; camionul te va aştepta. Veţi trece graniţa cu Elveţia, iar de acolo, în Germania. La Berlin vei fi aşteptat; ştii deja adresa celor care te vor duce acasă.

Tânărul mai plăpând rămase privindu-l fix. Bărbatului îi fu frică, pentru că vedea mânia din ochii căprui ai tânărului mut.

— Tu vei ieşi ultimul. Trebuie să mai stai aici încă două zile. Camionul te va lua tot în zori, la ora două, te duci direct acasă. Să aveţi baftă. O să vă aduc apă.

Mutul cu părul tuns în stil milităresc îl prinse cu putere de braţ şi îi arătă că voia să pună o întrebare pe care o scrise iute pe hârtie.

— Vrei să afli veşti despre Mendibj? E la puşcărie, voi ştiţi asta. S-a purtat ca un nebun, n-a vrut să aştepte să vină tovarăşii lui, a intrat în catedrală şi a ajuns până în capelă. Nu ştiu ce a făcut, dar a început să sune alarma. Am ordin de la Addaio să nu risc nimic, aşa că nu-l pot ajuta. L-au prins alergând prin Piazza del Castello. Urmaţi instrucţiunile şi nu vor fi probleme, nu au de ce să fie. Nimeni nu ştie de beciul ăsta, nici de tunel. În subsolul de la Torino se întretaie zeci de tuneluri, dar nu sunt toate cunoscute; ăsta nu a fost descoperit, ar fi o catastrofă dacă l-ar găsi. Ar însemna dispariţia noastră.

Când bărbatul în vârstă părăsi beciul, cei trei se priviră. Şeful începu să scrie pe o hârtie instrucţiunile pe care trebuia să le urmeze fiecare dintre ei. Peste câteva ore aveau să înceapă o lungă călătorie şi ori reuşeau să ajungă acasă, ori erau arestaţi. Norocul nu îi părăsise cu totul dovadă că erau în viaţă, dar nu le va fi atât de lesne să fugă de la Torino Nu e uşor ca trei muţi să treacă neobservaţi. Fie ca Domnul să le audă rugăciunile şi să poată ajunge până la Addaio.

Se îmbrăţişară dintr-un îndemn lăuntric, iar lacrimile lor se contopiră.

9

— Josar, Josar!

Tânărul intră în fugă în odaia în care se odihnea Josar. Soarele tocmai se arătase la orizont şi Josar încă mai dormita, obosit.

Îi era greu să deschidă ochii. Atunci când o făcu, observă silueta deşirată a lui Izaz, nepotul lui.

Izaz învăţa meseria de scrib. El era cel care îl învăţa, aşa că petreceau mult timp împreună, dar primea lecţii şi de la un filozof, Marcion, de la care învăţa greaca, latina, matematicile, retorica şi filozofia.

— Soseşte o caravană şi un neguţător a trimis vorbă la palat întrebând de tine. Spune că îl însoţeşte pe Tadeu, un ucenic al lui Isus, şi că îţi aduc veşti de la Toma.

Josar se ridică zâmbind şi se grăbi să îşi dea cu apă pe faţă, pe când îl întreba pe Izaz:

— Eşti sigur că Tadeu a sosit la Edesa? Nu cumva te-ai înşelat?

— M-a trimis regina să te caut; ea a fost cea care mi-a spus ceea ce trebuie, la rândul meu, să îţi spun.

— Vai, Izaz! Nu pot crede că atâta bucurie e cu putinţă. Tadeu era unul dintre adepţii lui Isus. Şi Toma… Toma se bucura de încrederea Mântuitorului, era unul dintre ucenicii cei mai apropiaţi, dintre cei doisprezece aleşi. Tadeu va aduce veşti de la Ierusalim, de la Petru, de la Ioan…

Josar se îmbrăcă în grabă. Voia să ajungă acolo unde se odihneau caravanele după lungile lor călătorii. Se gândea să îl ia cu el pe Izaz, pentru ca tânărul său nepot să îl cunoască pe Tadeu.

Ieşiră din modesta casă în care locuia Josar. De la întoarcerea sa de la Ierusalim, acesta îşi vânduse bunurile, casa şi uneltele şi împărţise câştigurile cu cei mai nevoiaşi oameni din oraş. Găsise adăpost într-o casă, pe cât de mică, pe atât de umilă, unde tot ce avea, în afară de pat, era o masă, scaune şi pergamente, sute de suluri, pe care le citea sau pe care scria.

Josar şi Izaz se grăbiră pe străzile din Edesa până să ajungă la marginea oraşului. Acolo se afla caravanseraiul, şi, la acele ore ale dimineţii neguţătorii îşi pregăteau mărfurile ca să meargă la oraş, în vreme ce o mulţime de sclavi se mişcau de colo până colo, hrănind şi adăpând animalele, purtând baloţi, aţâţând focul din vetre.

— Josar!

Vocea profundă a şefului gărzii regale îl făcu să se întoarcă. Marvuz era acolo însoţit de un grup de soldaţi.

— Regele m-a trimis să te escortez la palat împreună cu acel Tadeu care a venit de la Ierusalim.

— Îţi mulţumesc, Marvuz. Aşteaptă aici cât îl caut, şi apoi ne vei însoţi la palat.

— Am întrebat, şi cortul neguţătorului care îl însoţeşte este acela mare, de culoare cenuşie precum furtuna. Mă duceam într-acolo.

— Aşteaptă, Marvuz, aşteaptă, aş dori să îl îmbrăţişez liniştit pe prietenul meu.

Soldatul le făcu un semn oamenilor săi care aşteptau, în vreme ce Josar se îndrepta spre cortul neguţătorului. Izaz îl urma la doi paşi în spate, ştiind emoţia pe care revederea cu ucenicul lui Isus i-o pricinuia. Îi vorbise mult despre ei, despre Ioan, favoritul învăţătorului, despre Petru, în care Isus se încredea, deşi îl trădase; despre Marcu şi Luca; despre Matei şi Toma, şi despre atâţia alţii ale căror nume abia de şi le mai amintea.

Josar se apropie tremurând de intrarea cortului, din care ieşea în clipa aceea un bărbat înalt, cu

trăsături plăcute, îmbrăcat ca neguţătorii bogaţi din Ierusalim.

— Tu eşti Josar?

— Eu sunt.

— Intră, Tadeu te aşteaptă.

Josar intră în cort, şi acolo, aşezat pe o pernă mare, era Tadeu, care scria un pergament. Cei doi bărbaţi îşi încrucişară privirile şi zâmbiră amândoi, încântaţi de revedere. Tadeu se ridică şi îl îmbrăţişă pe Josar.

— Prietene, mă bucur să te întâlnesc, spuse Tadeu.

— Niciodată nu mi-am închipuit că o să te revăd. Mă umpli de bucurie, cât de mult v-am pomenit! Gândul la voi mă face să mă simt mai aproape de învăţător.

— El te iubea, Josar, şi avea încredere în tine. Ştia că inima ta e plină de bunătate şi că vei duce cuvântul lui oriunde vei fi, oriunde te vei afla.

— Asta am făcut, Tadeu, asta am făcut, mereu cu teama că nu voi fi în stare să duc mai departe cum se cuvine cuvântul Învăţătorului.

În momentul acela, intră neguţătorul.

— Tadeu, te voi lăsa aici cu prietenul tău ca să puteţi vorbi. Slujitorii mei vă vor aduce nişte curmale, brânză şi apă proaspătă şi nu se vor arăta decât dacă veţi avea nevoie de ei. Eu trebuie să mă duc la oraş, unde mărfurile mele sunt aşteptate. Mă voi întoarce pe seară.

— Josar, spuse Tadeu, acest neguţător bun la suflet se numeşte Iosua, şi am călătorit sub ocrotirea lui de la Ierusalim. E un om bun, care obişnuia să vină să îl asculte pe Isus şi se ascundea de teamă ca învăţătorul să nu îl alunge. Dar Isus, care îi vedea pe toţi, i-a spus într-o zi să se apropie, şi vorbele lui au fost ca un balsam pentru sufletul lui Iosua, care tocmai rămăsese văduv. Este un bun prieten, care ne-a ajutat, caravanele lui ne-au ţinut în legătură unii cu alţii şi ne ajută să împrăştiem cuvântul învăţătorului în cele patru zări.

— Fii bine venit, Iosua, răspunse Josar, aici te afli printre prieteni; spune-mi dacă te putem ajuta cu ceva.

— Îţi mulţumesc, bunule prieten, dar nu am nevoie de nimic şi îţi mulţumesc pentru bunăvoinţă. Ştiu că îl urmai pe învăţător şi că Tadeu şi Toma au o mare stimă pentru tine. Acum voi merge la oraş şi mă voi întoarce pe înserat. Bucuraţi-vă de reîntâlnire, aveţi probabil multe de vorbit.

Iosua ieşi din cort, şi, între timp, un bărbat negru ca noaptea rânduia farfuriile cu fructe, curmale şi un urcior cu apă. Ieşi la fel de încetişor precum intrase.

Izaz privea întreaga scenă în tăcere. Nu îndrăznea să îşi arate chipul. Unchiul său uitase de el, dar Tadeu îi zâmbi şi îi făcu semn să se apropie.

— Şi acest tânăr?

— Este nepotul meu, Izaz. Îl învăţ fosta mea meserie de scrib şi poate într-o zi, va ocupa vechiul meu post la palat. E un băiat bun, care urmează învăţăturile lui Isus.

În momentul acela, Marvuz intră în cort.

— Josar, iartă-mă că vă stânjenesc, dar Abgar a trimis o servitoare de la palat, pentru că e doritor să aibă veşti despre tine şi despre bărbatul acesta care a sosit de la Ierusalim.

— Ai dreptate, Marvuz, emoţia întâlnirii m-a făcut să uit că regele aşteaptă veşti de la noi. Va dori să te cunoască şi să îţi aducă cinstire, Tadeu, pentru că trebuie să ştii că Abgar a renunţat la practicile păgâne şi acum crede într-un singur Dumnezeu, Tatăl Domnului Nostru Isus Hristos. De asemenea, şi regina, şi toată curtea urmează credinţa lui Isus. Am construit un templu, umil, fără podoabe, unde ne adunăm să cerem milostivire de la Dumnezeu Tatăl şi vorbim despre învăţăturile lui Isus. Am scris cât mi-am amintit din cele auzite de la el, dar acum, că eşti aici, vei putea să ne vorbeşti despre învăţăturile lui şi să

explici mai bine decât am făcut-o eu cum era Isus şi cum a hotărât să moară ca să ne izbăvească.

— Vom merge să îl vedem pe rege, încuviinţă Tadeu, şi pe drum îmi vei povesti noutăţile. Nişte neguţători au dus la Ierusalim vestea că Abgar s-a vindecat de boala lui mortală după ce a atins linţoliul lui Isus. Vreau să îmi povesteşti această minune a Mântuitorului şi să îmi vorbeşti despre cum a prins rădăcini credinţa în acest frumos oraş.

* * *

Abgar era nerăbdător. Regina, la rândul ei, încerca să-l liniştească. Josar şi Tadeu zăboveau. Soarele încingea de-acum Edesa, şi ei încă nu sosiseră. Ardea de dorinţa de a-l asculta pe acest ucenic al lui Isus, de a-şi îmbogăţi cunoştinţele despre Mântuitor. Avea să îi ceară să rămână pentru totdeauna, sau măcar un timp mai îndelungat, pentru ca toată lumea să poată afla din gura lui alte poveşti despre Isus, pe lângă cele pe care li le istorisise Josar.

Lui, Abgar, rege al acelui oraş înfloritor, câteodată îi venea greu să înţeleagă unele dintre spusele învăţătorului, dar le accepta pe toate, atât de mare era credinţa lui în acel om care, după ce a murit, l-a vindecat.

Ştia că în oraş nu erau toţi de acord cu hotărârea lui de a fi înlocuit zeii, la care se rugau încă de la începutul vremurilor, cu un Dumnezeu fără chip, care l-a trimis pe Fiul său pe Pământ ca să fie răstignit. Un Fiu care, deşi ştia de patimile care îl aşteptau, propovăduise iertarea vrăjmaşilor, spunând că va fi mai uşor pentru un om sărman să intre în împărăţia cerurilor decât pentru unul bogat.

Erau mulţi supuşi de-ai lui care continuau să îi adore în casele lor pe zeii străbuni şi care se duceau în peşterile din munte să facă libaţii dinaintea statuilor zeului-lună.

El, Abgar, îi lăsa; ştia că nu poate impune un zeu şi că, aşa cum spunea Josar, timpul urma să îi

convingă pe necredincioşi că există doar un Dumnezeu.

Nu însemna că supuşii lui nu credeau în divinitatea lui Isus; considerau doar că este încă un zeu şi îl acceptau astfel, dar fără să renunţe la zeii veneraţi de părinţii lor.

Josar îi povesti lui Tadeu cum a simţit el nevoia să ia pânza care acoperise trupul învăţătorului, ştiind că niciunul dintre apropiaţii lui nu ar fi îndrăznit nici măcar să o atingă, fiindcă, după legea iudeilor, un linţoliu este un obiect spurcat. Tadeu încuviinţă din cap ascultând explicaţiile prietenului său. Nu le lipsise linţoliul; în realitate, uitaseră de această pânză de in până când sosiseră veştile că înfăptuise un miracol redându-i sănătatea regelui Abgar. Se miraseră şi se minunaseră, deşi erau obişnuiţi cu minunile săvârşite de Isus.

Tadeu, la rândul lui, îi explică prietenului său motivul vizitei sale.

— Toma îşi aminteşte mereu cu afecţiune de tine şi de stăruinţa ta pe lângă învăţător de a-l convinge să călătorească la Edesa ca să îl vindece pe regele tău şi, de asemenea, de promisiunea lui Isus de a trimite pe unul dintre ai săi. De aceea, când am aflat că giulgiul l-a vindecat pe Abgar şi că tu răspândeşti învăţăturile Mântuitorului, Toma mi-a cerut să vin aici ca să îţi fiu de ajutor. Voi sta atâta cât vei socoti potrivit şi te voi ajuta să propovăduieşti printre aceşti oameni buni cuvintele lui Isus. Dar, la un moment dat, va trebui să plec, pentru că oraşele sunt multe şi mulţi sunt oamenii pe care trebuie să îi învăţăm Adevărul.

— Vrei să vezi giulgiul? întrebă Josar.

Tadeu şovăi. El era iudeu, iar legea era lege, era şi legea Mântuitorului. Cu toate acestea, bucata aceea de pânză de in, adusă de Iosif din Arimateea, cu care au înfăşurat trupul lui Isus, părea îmbibată cu puterile pe care el le-a avut. El nu ştia ce să spună, nici ce să facă. Aproape că nu ştia nici ce să creadă.

Josar era conştient de conflictul care pusese stăpânire pe prietenul său şi îl apucă prieteneşte de braţ. Nu îţi face griji, Tadeu, cunosc legea voastră şi o respect. Dar pentru locuitorii acestui vechi oraş, un giulgiu nu e un obiect spurcat care nu trebuie atins. Nu trebuie nici să îl vezi, trebuie doar să ştii că Abgar i-a poruncit celui mai bun meşteşugar din Edesa să construiască o urnă ca să păstreze linţoliul şi că acesta se află la loc sigur, mereu păzit de garda personală a regelui. Această pânză făcătoare de minuni l-a vindecat pe Abgar şi pe încă mulţi alţii care s-au apropiat de ea cu credinţă. Trebuie să ştii că sângele şi sudoarea au lăsat întipărite pe pânză chipul şi trupul lui Isus. Adevărat îţi spun, prietene al meu, că, privind giulgiul, pot să îl văd pe învăţătorul nostru şi sufăr pentru patimile la care l-au supus romanii.

— Într-o bună zi îţi voi cere să îmi arăţi linţoliul, dar trebuie să găsesc în adâncul inimii mele momentul în care să o fac, fiindcă aceasta înseamnă încălcarea legii.

* * *

Sosiră la palat, unde Abgar îi primi cu dragoste. Regina, la rândul ei, nu îşi putea ascunde tulburarea pe care i-o pricinuia cunoaşterea unui apropiat al lui Isus.

— Fii bine-venit ca apropiat ce i-ai fost lui Isus. Poţi să rămâi cât timp vei dori în oraşul nostru, unde vei fi oaspetele nostru şi nu vei duce lipsă de nimic. Îţi cerem doar să ne vorbeşti despre Mântuitor, să îţi aminteşti vorbele şi faptele lui, iar eu, cu îngăduinţa ta, le voi cere scribilor mei să ia seama la vorbele tale şi să le culeagă ca să le păstreze pe pergamente şi ca, astfel, oamenii din oraşul meu şi din alte oraşe să poată cunoaşte viaţa şi învăţăturile lui.

Toată ziua şi o parte din noapte, Tadeu, alături de Josar, i-a relatat regelui şi curţii lui minunile înfăptuite de Isus şi a primit invitaţia lui Abgar să rămână la Edesa.

Tadeu nu acceptă decât o odăiţă, cu un pat, într-o casă aproape de cea a lui Josar, şi refuză, la fel ca Josar la întoarcerea lui de la Ierusalim, să aibă vreun sclav care să îl ajute. S-a înţeles cu regele ca Josar să fie scribul lui, care urma să strângă tot ceea ce el îşi amintea despre Isus.

10

La New York strălucea un soare primăvăratic, cam neobişnuit pentru această perioadă a anului. Bătrânul îşi întoarse privirea de la geamurile care filtrau lumina dimineţii, în vreme ce ridica receptorul telefonului care tocmai suna. Sistemul de comunicaţii din acel birou făcea imposibil să îi poată asculta cineva.

— Da, spuse el cu o voce răspicată.

— Primul mut e deja pe drum.

— Fără probleme?

— Folosesc în continuare aceleaşi contacte din ocaziile anterioare şi aceleaşi rute, fără ca poliţia să bănuiască măcar ceva.

— Şi al doilea mut?

— Va pleca la noapte. Al treilea, mâine; va fi dus direct cu un camion care transportă şuruburi. El este cel mai nervos.

— Astăzi voi vorbi cu oamenii noştri din Urfa[13]. Trebuie să ştim cum reacţionează Addaio şi ce va face.

— O să facă o criză de nervi.

— Să ştim ce face şi ce hotărăşte. Ceva nou despre omul lui Addaio de la catedrală?

— Este foarte nervos. Dar nu trezeşte bănuieli, e considerat un om cumsecade, afectat de cele întâmplate. Nici cardinalul, nici poliţia nu îl suspectează.

— Trebuie să-l supraveghem în continuare.

— Aşa vom face.

— Şi fratele nostru?

— E cercetat. Cine e, ce gusturi are, cum a ajuns să ocupe postul pe care îl are. Şi pe mine m-au cercetat, şi pe alţi fraţi. Poliţistul acela Marco

Valoni, e o persoană inteligentă şi se bizuie pe o echipă bună.

— Trebuie să avem grijă.

— Vom avea.

— Săptămâna viitoare, la Boston.

— Voi fi acolo.

* * *

Sofia şi Pietro erau tăcuţi, stânjeniţi. Marco se dusese în biroul şefului carabinierilor din Torino; Minerva, Giuseppe şi Antonino hotărâră să meargă să bea o cafea la barul din colţ, cu intenţia de a-i lăsa pe cei doi să vorbească. Toţi observaseră tensiunea dintre ei.

În vreme ce Sofia îşi aranja cu calm hârtiile în geantă, Pietro, care părea cufundat în gânduri, stătea la fereastră privind strada. Păstra tăcerea pentru că nu voia să-i reproşeze Sofiei că nu îl informase despre operaţiunea „calul troian”. Sofia, la rândul ei, avea remuşcări, acum i se părea o copilărie faptul că nu îi povestise lui Pietro planul ei.

— Eşti supărat? întrebă Sofia, în încercarea de a rupe acea tăcere jenantă.

— Nu. Nu ai de ce să-mi spui tot ce gândeşti.

— Hai, Pietro, te cunosc şi ştiu când te deranjează ceva.

— Nu am chef să ne certăm. Tu ai gândit un plan, care mie mi se pare că ar trebui să se coacă mai mult, dar l-ai convins pe şef, aşa că ai marcat un punct în favoarea ta. Se va face cum spui tu şi, de acum încolo, vom munci toţi ca să iasă bine „calul troian”. Nu-ţi mai bate capul, fiindcă vom sfârşi prin a ne lua la modul serios la ceartă, lucru care nu va duce nicăieri, poate doar la enervare.

— De acord, dar spune-mi de ce crezi că planul meu nu este bun, pentru că-mi aparţine sau pentru că într-adevăr îi găseşti puncte slabe?

— E o greşeală să i se dea drumul mutului, va bănui şi nu ne va conduce nicăieri. Cât despre

reluarea interogării muncitorilor, fă-o tu, o să-mi spuneţi voi dacă găsiţi ceva.

Sofia tăcu. Se simţea uşurată că Pietro urma să plece. Prefera să rămână cu Giuseppe şi cu Antonino, fără Pietro. Dacă el ar fi rămas, ar fi sfârşit prin a se certa la cuţite, şi cel mai rău ar fi fost ca acest lucru să afecteze munca. Nu o obseda Giulgiul, ca pe Marco, dar încercarea de a rezolva cazul i se părea o provocare.

Da, era mai bine ca Pietro să plece şi să treacă nişte zile, apoi totul avea să revină la normal. Se vor împăca şi o vor lua de la capăt.

* * *

— De unde începem, doamnă profesoară?

— Să-ţi explic, Giuseppe, eu cred că trebuie să vorbim din nou cu muncitorii şi să vedem dacă ne spun acum ceva diferit de ceea ce i-au spus lui Pietro. Ar trebui, de asemenea, să ştim mai multe despre ei, unde locuiesc, cu cine, ce părere au vecinii, dacă e ceva ciudat în viaţa lor de zi cu zi…

Dar asta o să ne ia ceva timp, interveni Antonino.

— Da, de aceea, Marco i-a cerut şefului carabinierilor vreo doi oameni de aici ca să ne dea o mână de ajutor. Ei cunosc oraşul mai bine decât noi şi vor şti dacă ceva din ceea ce ne spun oamenii ăştia este ieşit din comun. Giuseppe se poate ocupa de asta, iar noi doi ne întoarcem la catedrală, vorbim din nou cu angajaţii, cu portarul, cu părintele Yves, cu fetele alea bătrâne de la secretariat…

— De acord, dar dacă cineva are ceva de ascuns, insistenţa noastră îl va face să fie bănuitor şi nu va mai face nicio mişcare, ţi-o spun eu care am mers pe urmele multor răufăcători, spuse Giuseppe.

— Dacă cineva devine nervos, asta îl va da de gol. Cred, de asemenea, că trebuie să cerem o întrevedere cu D’Alaqua.

— Un mare ştab, chiar prea mare. Dacă o dăm în bară şi îl călcăm pe bătături, la Roma ne pot tăia aripile.

— Ştiu asta, Antonino, dar trebuie să încercăm; sunt curioasă să-l cunosc pe omul ăsta.

— Ai grijă, doamnă profesoară, ca nu cumva curiozitatea ta să ne bage în vreun bucluc.

— Nu fi prost. Giuseppe, am convingerea că trebuie să vorbim cu omul ăsta, pentru că firma lui a avut întotdeauna legătură cu accidentele, şi asta, cel puţin mie, mi se pare ciudat, iar ţie, care eşti poliţist, ar trebui să ţi se pară cu atât mai mult.

Au hotărât să-şi împartă sarcinile. Antonino avea să vorbească din nou cu angajaţii catedralei, Giuseppe trebuia să se ocupe de muncitori, iar Sofia, să ceară o întrevedere cu D'Alaqua. Trebuiau să termine într-o săptămână, şi apoi să hotărască rapid ce e de făcut în cazul în care găseau vreo pistă.

* * *

Sofia îl convinsese pe Marco să tragă sforile potrivite şi să facă în aşa fel încât Umberto D'Alaqua să o primească.

Marco bombănise, dar ştia că ea avea dreptate şi că era absolut obligatoriu să discute cu omul ăla. Aşa că directorul Departamentului de Artă i-a cerut această favoare direct ministrului culturii, care i-a spus că a înnebunit dacă îşi imagina că o să îl lase să îşi vâre nasul într-o firmă precum COCSA şi să îl cerceteze pe un bărbat ca D'Alaqua. Dar până la urmă, Marco îl convinsese că era necesar şi că doamna Galloni era o femeie rafinată, care n-ar fi făcut niciun gest greşit ce l-ar fi putut deranja pe acest bărbat puternic.

Ministrul obţinu întrevederea pentru a doua zi la ora zece dimineaţa. Când Marco îi spuse Sofiei, aceasta râse mulţumită.

— Şefu', eşti o comoară, ştiu cât de greu ţi-a fost.

— Da, şi ar fi mai bine să nu faci vreo greşeală, ca ministrul să nu ne trimită pe amândoi să ştergem praful de pe arhivă. Te rog, Sofia, ai grijă, D'Alaqua nu numai că este un om de afaceri important în Italia, dar, după cum a spus ministrul, este o persoană influentă în toată lumea, interesele lui merg de aici până în America de Nord, Orientul Apropiat, Asia… În sfârşit, unui astfel de om nu poţi să-i vii cu prostii.

— Am o presimţire.

— Sper ca presimţirile tale să nu ne aducă vreo belea pe cap.

— Ai încredere în mine.

— Dacă n-aş avea, n-ai fi aici.

* * *

Acum, în vreme ce termina să se fardeze, se simţea nervoasă. Îşi dăduse toată silinţa să se aranjeze, alegând un taior bej de la Armani. Luase micul dejun în cameră, dar înainte de a pleca, trebuia să-şi ia rămas-bun de la Antonino şi Giuseppe.

— Baftă, doamnă profesoară, eşti superbă, parcă te-ai duce la o întâlnire amoroasă.

— Giuseppe, nu-ţi bate joc de mine! Sunt nervoasă. Vezi că, dacă fac vreo greşeală, mi-l pun pe Marco pe cap.

— Giuseppe are dreptate, eşti foarte frumoasă, nu ştiu dacă nu cumva eşti prea frumoasă pentru un bărbat atât de ciudat ca ăsta, căruia nu i se cunosc slăbiciuni feminine. Dar inteligenţa a fost întotdeauna cel mai bun atu al tău, şi eu am încredere în tine.

— Mulţumesc, Antonino, vă mulţumesc amândurora, uraţi-mi baftă.

* * *

O uimi secretarul lui Umberto D'Alaqua. În primul rând, pentru că se aştepta să fie o femeie şi nu un bărbat şi, în al doilea rând, pentru că domnul acela de vârstă mijlocie, elegant în mod discret, părea un cadru de conducere, şi nu un secretar,

oricât de important ar fi fost şeful lui. Se prezentă ca Bruno Moretti şi îi oferi o cafea, până când, îi spuse el, domnul D'Alaqua termina cealaltă întrevedere.

Sofia refuză cafeaua, nu voia să-şi strice machiajul. Se gândi că Bruno Moretti avea misiunea de a o trage de limbă, dar îşi dădu seama de greşeală atunci când Moretti o lăsă singură în acel salon uimitor, în care pereţii găzduiau un Canaletto, un Modigliani, un Braque şi un mic Picasso.

Era absorbită de Modigliani şi nu-şi dădu seama că se deschisese uşa şi un bărbat înalt, frumos, elegant, trecut de cincizeci de ani, o privea cu ochi severi şi totodată curioşi.

— Bună ziua, doamnă profesoară Galloni.

Sofia se întoarse şi îl văzu pe Umberto D'Alaqua. Simţi că se înroşeşte, ca şi cum ar fi făcut ceva nepermis.

D'Alaqua era impunător, nu numai prin statură şi eleganţă, dar şi prin siguranţa pe care o degaja. „Siguranţă şi forţă", îşi spuse ea în gând.

— Bună ziua, scuzaţi-mă, examinam tabloul dumneavoastră de Modigliani, e autentic.

— Da, fireşte că e autentic.

— Există atâtea falsuri… Dar acesta e evident că e autentic.

Se simţi ca o proastă. Cum să nu fie autentic un Modigliani care atârna în salonul de primire al acelui bărbat puternic. D'Alaqua va crede că e o proastă, ceea ce şi era; comentariul ei fusese o neghiobie, dar nu ştia de ce o tulburase bărbatul acela, doar prin simpla lui prezenţă, fără să fi spus ceva.

— Vom sta mai comod în cabinetul meu, doamnă profesoară.

Sofia încuviinţă. Cabinetul lui D'Alaqua îi păru surprinzător. Mobile cu design modern, comode, şi pereţi cu tablouri de mari maeştri. Mai multe desene de Leonardo, o *Madonna* din secolul al

XV-lea, un *Hrist* de El Greco, un arlechin de Picasso, un Miro… Pe o măsuţă, într-un colţ, departe de masa de birou, un crucifix sculptat în lemn de Măslin atrăgea atenţia prin simplitate.

Umberto D'Alaqua îi făcu semn să ia loc pe canapea, iar el se aşeză într-un fotoliu lângă ea.

Bine, doamnă profesoară, cu ce vă pot ajuta?

— Domnule D'Alaqua, bănuim că incendiul din catedrală a fost provocat. Credem că niciunul dintre accidentele pe care le-a suferit catedrala din Torino nu a fost întâmplător.

D'Alaqua nu schiţă niciun gest. Nimic din atitudinea lui nu trăda îngrijorarea, nici măcar surpriză. O privea liniştit, aşteptând să vorbească mai departe, ca şi cum ceea ce auzea nu ar fi avut nicio legătură cu el.

— Muncitorii care lucrează pe şantierul de la catedrală se bucură de încrederea dumneavoastră?

— Doamnă profesoară, COCSA este una dintre multele societăţi pe care le conduc. Vă daţi seama că nu-i cunosc personal pe toţi angajaţii mei. În aceasta, ca şi în oricare altă firmă, există un departament care se ocupă de personal, care sunt sigur că v-a pus la dispoziţie toate datele de care aveţi nevoie despre muncitorii care lucrează la catedrală. Dar dacă dumneavoastră vă sunt necesare mai multe informaţii, cu multă plăcere îi voi cere şefului de personal de la COCSA să se pună la dispoziţia dumneavoastră şi să vă acorde tot ajutorul de care aveţi nevoie.

D'Alaqua luă telefonul şi ceru să vorbească imediat cu şeful de personal.

— Domnule Lazotti, v-aş fi recunoscător dacă aţi primi-o acum pe doamna profesoară Galloni de la Departamentul de Artă. Are nevoie de mai multe informaţii despre muncitorii de la catedrală. Peste câteva minute, secretarul meu o va însoţi în biroul dumneavoastră. Mulţumesc.

Sofia se simţi decepţionată. Se gândise că îl va lua prin surprindere pe D'Alaqua spunându-i clar

că bănuiau că accidentele fuseseră provocate, dar singura reacţie a acestuia a fost să o trimită la şeful de personal.

— Vi se pare absurd ceea ce v-am spus, domnule D'Alaqua?

— Doamnă profesoară, dumneavoastră sunteţi profesionişti şi vă faceţi bine munca. Eu nu am nicio părere în legătură cu bănuielile sau cu direcţia anchetei dumneavoastră.

Bărbatul o privi liniştit; se vedea că încheiase conversaţia, şi Sofia se simţi agasată; nu voia să plece, simţea că ratase întrevederea cu D'Alaqua.

— Mai pot să vă ajut cu ceva, doamnă profesoară?

— Nu, în realitate, nu; voiam pur şi simplu să ştiţi că bănuim că incendiul nu a fost un accident şi că, de aceea, îi vom cerceta pe oamenii dumneavoastră în amănunţime.

— Domnul Lazotti vă va acorda tot sprijinul de care aveţi nevoie şi vă va da toate informaţiile pe care i le veţi solicita despre personalul de la COCSA.

Se dădu bătută. D'Alaqua nu avea să îi spună nimic mai mult. Sofia se ridică şi îi întinse mâna.

— Vă mulţumesc pentru colaborare.

— Încântat să vă cunosc, doamnă profesoară Galloni.

Sofia era furioasă pe sine însăşi şi chiar uşor tulburată. Umberto D'Alaqua era bărbatul cel mai atrăgător pe care îl văzuse în viaţa ei. Chiar în acel moment, hotărî să rupă relaţia cu Pietro; îi devenise de nesuportat ideea de a avea o legătură cu colegul ei de serviciu.

Bruno Moretti, secretarul lui D'Alaqua, o însoţi până în biroul lui Mario Lazotti. Acesta o primi cu amabilitate.

— Spuneţi-mi, doamnă profesoară, de ce aveţi nevoie?

— Vreau să-mi puneţi la dispoziţie toate informaţiile despre muncitorii care lucrează la

catedrală, inclusiv datele personale, dacă le aveţi.

— Toate aceste informaţii le-am pus la dispoziţia unuia dintre colegii dumneavoastră de la Departamentul de Artă şi poliţiei, dar cu cea mai mare plăcere vă voi înmâna un nou dosar. Cât despre datele personale, îmi pare rău că nu vă pot ajuta prea mult; aceasta este o firmă mare, unde este dificil să-i cunoşti personal pe toţi angajaţii; poate şeful de echipă de pe şantier să vă dea vreo informaţie mai personală.

O secretară intră în birou şi îi înmână lui Lazotti un dosar. Acesta îi mulţumi şi i-l dădu Sofiei.

— Domnule Lazotti, aţi mai avut şi alte accidente precum cel de la catedrala din Torino?

— La ce vă referiţi?

— COCSA este o firmă care lucrează pentru Biserică. Dumneavoastră aţi făcut lucrări de reparaţii şi întreţinere în aproape toate catedralele din Italia.

— Din Italia şi mare parte din Europa. Iar accidentele pe şantier, din nefericire, se întâmplă chiar şi dacă se respectă cu rigurozitate toate normele de siguranţă.

— Mi-aţi putea pune la dispoziţie o listă cu toate accidentele pe care le-aţi avut pe şantierele catedralelor?

— Voi face tot posibilul să vă servesc, dar nu va fi uşor, pentru că pe şantiere au mereu loc perturbări, incidente, şi nu ştiu dacă le avem înregistrate. În mod normal, şeful de şantier obişnuieşte să facă un raport despre lucrări. În sfârşit, de la ce dată doriţi să încerc să vă pun la dispoziţie aceste informaţii?

— Să zicem că pentru ultimii cincizeci de ani.

Lazotti o privi de parcă nu-i venea să creadă, dar nu obiectă.

— Voi face tot posibilul. Unde să vă trimit informaţiile, în cazul în care le găsesc?

— Vă las cartea mea de vizită şi numărul de mobil. Sunaţi-mă şi, dacă sunt la Torino, voi trece

să le iau. Dacă nu, mi le trimiteţi la biroul de la Roma.

— Iertaţi-mă, doamnă profesoară Galloni, dar ce căutaţi?

Cu o privire rapidă, Sofia îl măsură pe Lazotti din cap până-n picioare şi se hotărî să spună adevărul.

— Îi caut pe cei care provoacă incidente în catedrala din Torino.

— Ce spuneţi? sări Lazotti, surprins.

— Da, îi căutăm pe cei care provoacă incidente în catedrala din Torino, pentru că bănuim că acestea nu sunt întâmplătoare.

— Îi bănuiţi pe muncitorii noştri? Dar… Dumnezeule! Cine ar vrea să provoace daune catedralei?

— Asta este ceea ce dorim să aflăm, cine şi de ce.

— Dar sunteţi siguri? Aceasta e o acuzaţie foarte directă la adresa muncitorilor de la COCSA…

— Nu e o acuzaţie, este o bănuială, şi acest lucru ne face să cercetăm mai cu atenţie.

— Bineînţeles, doamnă profesoară, şi să fiţi sigură că vă vom acorda tot sprijinul de care aveţi nevoie.

— Nu mă îndoiesc, domnule Lazotti.

Sofia ieşi din clădirea din oţel şi sticlă, întrebându-se dacă greşise prezentându-le, atât lui D'Alaqua, cât şi şefului de personal, bănuielile sale.

D'Alaqua putea în acest moment fie să îl cheme la telefon pe ministru ca să se plângă, fie să nu facă nimic, asta pentru că nu dădea nicio importanţă bănuielilor pe care i le prezentase sau, din contră, pentru că le acorda o prea mare importanţă.

Hotărî să îl sune imediat pe Marco pentru a-i relata amănuntele vizitei ei la COCSA. Dacă

D’Alaqua vorbea cu ministrul, Marco trebuia să fie pregătit.

11

— Eu, Maanu, prinţ de Edesa, fiu al lui Abgar, te implor pe tine, Sin, zeul zeilor, să mă ajuţi să îi distrug pe oamenii fără de lege care zăpăcesc poporul nostru şi îl îndeamnă să renunţe la cultul nostru, trădându-i astfel pe zeii străbunilor noştri.

* * *

Pe un promontoriu stâncos aflat la câteva leghe de Edesa, sanctuarul lui Sin apărea slab luminat de focul torţelor pe care Sultanept, cu ajutorul lui Maanu şi al lui Marvuz, le împărţise celor din peşteră.

Relieful lui Sin sculptat în piatră părea aproape omenesc, atât de realist îl cioplise sculptorul.

Maanu ardea tămâie şi ierburi aromatice care îi îmbătau simţurile şi îl ajutau să comunice cu zeul. Zeul-lună, Sin, cel puternic, pe care nu a încetat niciodată să îl adore, nici el, nici mulţi alţi edesieni credincioşi tradiţiilor, precum cinstitul Marvuz, şeful gărzii regale, care avea să devină principalul lui sfetnic atunci când va muri Abgar.

Sân păru să audă rugăciunea lui Maanu, pentru că năvăli cu putere, ieşind dintre nori şi luminând sanctuarul.

Sultanept, marele sacerdot al lui Sin, i-a arătat lui Maanu că acela era un semn de la Sin, felul în care zeul îi încredinţa că e alături de ei.

Sultanept se ascundea împreună cu alţi cinci sacerdoţi la Sumurtar. Se afla ocrotit în labirintul de tuneluri şi de încăperi subterane de unde îi rugau pe zei, Soarele, Luna şi planetele, început şi sfârşit al tuturor lucrurilor.

Maanu îi promisese lui Sultanept să îi redea puterea şi bogăţia pe care i le smulsese Abgar, atunci când a interzis religia străbunilor.

— Prințe al meu, ar trebui să mergem. Regele te poate chema, şi am părăsit palatul de multe ceasuri.

— Nu mă va chema, Marvuz, va crede că sunt cu prietenii mei într-o tavernă sau destrăbălându-mă cu vreo dansatoare. Tatăl meu aproape că nu vrea să ştie de mine, atât de mare îi este dezamăgirea pe care i-o pricinuiesc pentru că nu îl ador pe Isus. Vinovată este regina. Ea l-a convins să îi trădeze pe zeii noştri şi să facă din acel nazarinean singurul lui zeu.

Dar te asigur, Marvuz, că poporul îşi va întoarce din nou ochii spre Sin şi va distruge templele ridicate la porunca reginei spre cinstirea nazarineanului. De îndată ce Abgar se va încredinţa somnului veşnic, o vom ucide pe regină şi le vom lua viaţa lui Josar şi acelui Tadeu.

Marvuz se cutremură. Nu avea niciun simţământ pentru regină, o socotea o femeie dură, adevărata conducătoare a Edesei de când Abgar se îmbolnăvise, molipsit de Ania, şi apoi îşi recăpătase sănătatea graţie pânzei aduse de Josar.

Ea nu avea încredere în el, în Marvuz, şeful gărzii regale. Îi simţea privirea îngheţată scrutându-l, pentru că îl ştia prieten cu Maanu. Dar ar îndrăzni el oare să o ucidă? Pentru că era sigur că Maanu avea să i-o ceară.

Cât despre Josar şi Tadeu, nu îi va fi greu. Îi va străpunge cu spada. Era sătul de predicile lor, de cuvintele lor dojenitoare referitoare la dezmăţul cu orice femeie dispusă să îi facă pe plac şi pentru că, în nopţile cu lună plină, bea fără măsură în cinstea lui Sin, până nu mai ştia de el. Pentru că el, Marvuz, s-a păstrat în credinţa zeilor părinţilor săi, a zeilor oraşului său, pentru că nu accepta să i se impună acest zeu virtuos despre care vorbeau Josar şi Tadeu.

* * *

Izaz scria cu dibăcie toate câte i le istorisea Tadeu. Unchiul său Josar îl învăţase arta scrisului,

şi el visa că, într-o zi, avea să ajungă şi el scrib regal.

Se simţea mândru, pentru că Abgar şi regina lăudaseră pergamentele pe care transcrisese cu grijă tot ce povestea Tadeu despre Isus.

Tadeu îl chema des să îi dicteze amintirile despre nazarinean, pe care le păstrau cu atâta zel.

Tânărul ştia pe dinafară toate întâmplările trăite de Tadeu alături de Isus.

Tadeu închidea ochii şi părea că se cufundă într-un vis, în vreme ce îi povestea, ca el să scrie, cum era Isus, ce spunea şi ce făcea.

Josar scrisese propriile amintiri, i le trimisese să le copieze, şi una dintre aceste copii se păstra în arhivele regale. Acelaşi lucru urma să se facă şi cu istoriile povestite de Tadeu. Aşa hotărâse Abgar, care visa ca Edesa să poată lăsa fiilor ei relatarea adevăratei istorii a lui Isus.

Izaz se bucura că Tadeu rămăsese în oraş. Unchiul său, Josar, era însoţit de cineva care, la fel ca el, îl cunoscuse pe nazarinean. Îl respecta pe Tadeu pentru că fusese ucenic al lui Isus şi îi cerea părerea despre ce trebuia să le spună locuitorilor din Edesa care veneau la casa lui ca să afle mai multe despre el şi să se roage.

Tadeu nu găsise momentul să plece, fiindcă regina şi Abgar îi cereau să rămână, să îi ajute să fie buni creştini, să îl ajute pe Josar să răspândească învăţăturile lui Isus făcând din Edesa un loc în care aveau să fie bine primiţi toţi cei care credeau în nazarinean.

Timpul se scursese și Tadeu rămăsese pentru totdeauna la Edesa.

În fiecare zi, împreună cu Josar, mergea la primul templu care fusese ridicat din porunca reginei întru cinstirea lui Isus; acolo vorbea şi se ruga alături de femei şi bărbaţi care veneau să afle mângâierea pentru necazurile lor, cu speranţa ca rugile lor să ajungă la acel Isus care îl izbăvise pe Abgar de cea mai cumplită boală. Mergea şi la

credincioşii care se adunau într-un templu nou pe care îl construise marele Marcios, arhitectul regelui.

Tadeu îi ceruse lui Marcios ca noul templu să fie la fel de simplu ca primul, ceva mai mare decât o casă, cu un pridvor încăpător în care să poată propovădui cuvântul lui Isus. Îi explicase lui Marcios cum îi izgonise nazarineanul pe neguţătorii din Templul de la Ierusalim şi cum spiritul lui Isus sălăşluia doar acolo unde era simplitate şi pace.

12

Soarele răsărea peste Bosfor când *Steaua de Mare* brăzda apele din apropierea Istanbulului. Pe covertă, marinarii se străduiau să îndeplinească sarcinile dinaintea acostării.

Căpitanul îl observa pe tânărul brunet care freca în tăcere puntea. La Genova, unul dintre marinarii lui se îmbolnăvise şi trebuise să rămână pe uscat, iar secundul lui i-l adusese pe acest mut, asigurându-l că, deşi nu putea vorbi, era un bun marinar. În momentul acela, obligat de nevoia de a ridica ancora cât mai repede cu putinţă, nu observase că mâinile presupusului marinar nu aveau nicio bătătură. Pielea era fină. Erau mâinile cuiva care nu muncise niciodată cu ele. Dar mutul a îndeplinit tot ce i-a ordonat să facă în timpul traversării, ochii lui nu arătau nicio emoţie, indiferent care erau sarcinile sale. Secundul lui îi spuse că fusese recomandat de un bătrân muşteriu al tavernei din port, Şoimul Verde, şi că acela fusese motivul pentru care îl adusese la bord. Căpitanul ştia că secundul lui îl minţise, dar de ce?

Ofiţerul îi spusese că mutul urma să debarce la Istanbul, că nu avea să continue să muncească pe vas şi ridicase din umeri când îl întrebase de ce şi cum de ştia.

Era genovez şi străbătea marea de patruzeci de ani, acostase în mii de porturi şi cunoscuse tot felul de oameni, dar bărbatul acela tânăr avea ceva special, i se citea eşecul în privire şi resemnarea în atitudine, ca şi cum ar fi ştiut că ajunsese la final. Dar al cui final? De ce?

Istanbulul i se părea mai frumos decât oricând. Marinarul mut suspină în tăcere pe când scruta portul cu privirea. Ştia că urma să vină cineva să îl

ia, poate acelaşi bărbat care l-a ascuns când a sosit de la Urfa. Dorea să se întoarcă în oraşul lui, să îşi îmbrăţişeze tatăl, să-şi întâlnească soţia şi să audă râsul vesel al fiicei sale.

Se temea de întâlnirea cu Addaio, de dezamăgirea acestuia. Dar, în momentele acelea, puţin îi păsa de eşec, de propriul eşec, se simţea viu şi din nou acasă. Era mai mult decât reuşise fratele lui în urmă cu doi ani. Omul de la catedrală îi povestise că Mendibj încă mai era la puşcărie, deşi nu mai aflase nimic nou despre el din acea fatidică după-amiază când a fost arestat ca un borfaş de rând. Ziarele scriseseră pe atunci că misteriosul tâlhar fusese condamnat la trei ani de închisoare; dacă era aşa, peste un an avea să îşi recapete libertatea.

Coborî de pe vas fără să-şi ia rămas-bun de la nimeni. Cu o noapte înainte, căpitanul i-a plătit salariul convenit şi l-a întrebat dacă nu voia să rămână înrolat în echipajul lui. Din gesturile sale a înţeles că nu.

Ieşi din port şi începu să meargă fără să ştie încotro să o apuce. Dacă omul din Istanbul nu apărea, trebuia să găsească modalitatea de a ajunge la Urfa prin propriile mijloace. Avea banii pe care-i câştigase ca marinar.

Simţi nişte paşi grăbiţi în urma lui şi, întorcându-se, dădu peste omul care cu câteva luni în urmă îi dăduse adăpost.

— Te supraveghez de ceva vreme uitându-mă în stânga şi în dreapta. Trebuia să mă asigur că nu te urmăreşte nimeni. La noapte, vei dormi la mine acasă, vor veni după tine mâine în zori. E mai bine să nu ieşi până atunci.

Încuviinţă din cap. I-ar fi plăcut să se plimbe prin Istanbul, să se piardă pe străduţele din bazar căutând un parfum pentru soţie şi un cadou pentru fiica lui, dar nu avea s-o facă. Orice altă complicaţie ar aprinde şi mai tare mânia lui Addaio, iar el, în ciuda eşecului, se simţea fericit

că se putea întoarce. Nu voia ca vreun incident să îi tulbure şi mai mult întoarcerea acasă.

* * *

— Am reuşit.

Vocea lui Marco suna veselă, triumfătoare. Sofia zâmbi, în vreme ce îi făcea semne lui Antonino să se apropie ca să audă prin receptor.

— Nu mi-a fost uşor să-i conving pe cei doi miniştri, dar până la urmă mi-au dat mână liberă. Îl vor pune în libertate pe mut când o să spunem noi şi ne autorizează să desfăşurăm o operaţiune de urmărire până unde va voi el să meargă.

— Bravo, şefu'!

— Antonino, eşti acolo?

— Suntem amândoi, răspunse Sofia, şi este cea mai bună veste pe care ne-o puteai da.

— Da, adevărul e că sunt bucuros, nu prea eram în apele mele. Acum trebuie să hotărâm când şi cum va fi pus în libertate. Şi vouă, cum v-a mers?

— Ţi-am povestit deja despre D'Alaqua…

— Da, dar miniştrii nu mi-au spus nimic, ceea ce înseamnă că nu a protestat.

— Îi cercetăm din nou pe muncitorii şi personalul de la catedrală, dar peste vreo două zile vom fi acolo.

— De acord, atunci vom hotărî ce demersuri avem de făcut, dar eu am deja un plan.

— Ce plan?

— Nu fi curioasă, doamnă profesoară, totul la timpul potrivit. *Ciao!*

— Vezi cum eşti…? Bine, *ciao!*

13

Josar dormea, când degetele nervoase ale unui bărbat au lovit în uşa şubredă a casei.

Încă nu răsărise soarele peste Edesa, dar soldatul care stătea în uşă îi transmise ordine direct de la regină. Înainte de apusul soarelui, trebuia să vină la palat împreună cu Tadeu.

Se gândi că regina, care din cauza insomniei a trebuit să vegheze la căpătâiul lui Abgar, nu îşi dăduse seama cât era de devreme. Dar privirea nervoasă a soldatului îl preveni că era ceva în neregulă.

Trebuia să îl înştiinţeze pe Tadeu şi, la căderea serii, să urce pe colina palatului. Presimţea că urma să se întâmple ceva grav.

În genunchi, cu ochii închişi, se rugă, căutând un răspuns pentru neliniştea care îi îneca sufletul.

Câteva ore mai târziu, la el acasă sosi Izaz, aproape în acelaşi timp cu Tadeu. Nepotul lui, un tânăr inteligent şi robust, îi aduse veşti despre zvonurile care circulau prin palat. Starea lui Abgar se înrăutăţea văzând cu ochii. Medicii şopteau că mai erau puţine speranţe ca el să iasă biruitor din ceea ce părea a fi ultimul atac al morţii împotriva vieţii lui.

Conştient de starea lui, Abgar îi ceruse reginei să îi cheme pe apropiaţii săi lângă pat. Voia să le dea instrucţiuni pentru ce trebuiau să facă la trecerea lui în eternitate. De aceea fuseseră chemaţi de regină; spre surpriza lui, Izaz fusese şi el convocat.

Când sosiră la palat, fură conduşi în mare grabă la odăile lui Abgar. În pat, părea mai palid decât în zilele dinainte. Regina, care îi răcorea fruntea cu o

bucată de pânză umezită în apă de trandafiri, suspină uşurată când îi văzu intrând.

La puţin timp după, încă doi bărbaţi intrară în încăpere, Marcios, arhitectul regelui, şi Senin, cel mai bogat neguţător din Edesa, înrudit cu regele, căruia îi era un prieten credincios.

Regina le făcu semn să se apropie de Abgar, în vreme ce le cerea servitorilor să iasă, iar gărzilor le poruncea să închidă porţile şi să nu permită nimănui să intre.

— Prieteni, doream să îmi iau rămas-bun de la voi şi să vă dau ultimele mele porunci.

Vocea lui Abgar abia se făcea auzită. Regele era pe moarte, el o ştia, şi din respectul şi afecţiunea pe care i le purtau nu spuseseră nimic care să-i dea speranţe deşarte. De aceea, au păstrat tăcerea, ca să audă ce avea să le spună.

— Iscoadele mele mi-au dat de ştire că, de îndată ce voi muri, fiul meu, Maanu, va dezlănţui o crudă prigoană împotriva creştinilor şi va voi să ia viaţa unora dintre voi. Tadeu, Josar şi tu, Izaz, va trebui să plecaţi din Edesa înainte ca eu să mor. După aceea, nu vă voi mai putea ocroti. Maanu nu va îndrăzni să îi ucidă pe Marcios şi pe Senin, cu toate că ştie că sunt creştini, pentru că ei reprezintă familiile nobile din Edesa şi ceilalţi din clasa lor vor jura să îi răzbune.

Maanu va da foc templelor închinate lui Isus şi la fel va face cu casele unora dintre cei mai cunoscuţi supuşi ai mei, din pricina credinţei lor. Mulţi bărbaţi, femei şi copii vor fi ucişi pentru ca toţi creştinii să fie înspăimântaţi şi siliţi să-i adore din nou pe zeii străvechi. Mă tem pentru linţoliul lui Isus, mă tem că pânza sfântă va fi distrusă. Maanu a jurat să o ardă în piaţa publică dinaintea tuturor edesienilor, şi o va face chiar în ziua morţii mele. Voi, prieteni, trebuie să o salvaţi.

* * *

Cei cinci bărbaţi ascultau în tăcere recomandările regelui. Josar o privi pe regină şi,

pentru prima dată, îşi dădu seama că plăcuta ei înfăţişare de odinioară dispăruse şi că părul pe care îl zărea printre cutele vălului era cărunt. Femeia îmbătrânise, deşi mai păstra încă strălucirea din ochi, şi gesturile ei vădeau aceeaşi măreţie dintotdeauna. Ce avea să se întâmple cu ea? Era sigur că Maanu, fiul ei, o ura.

Abgar intui îngrijorarea lui Josar. Ştia că, în taină, prietenul său fusese întotdeauna îndrăgostit de regină.

— Josar, i-am cerut reginei să plece, mai are încă vreme, dar nu vrea să-mi dea ascultare.

— Stăpână, spuse Josar, viaţa ta e într-o primejdie mai mare decât a noastră.

— Josar, sunt regina Edesei, şi o regină nu fuge. Dacă trebuie să mor, o voi face aici, alături de cei care cred, la fel ca mine, în Isus. Nu îi voi părăsi pe cei care au avut încredere în noi, pe prietenii alături de care ne-am rugat. Voi rămâne lângă Abgar; nu aş suporta să îl las în voia sorţii în acest palat. Atâta timp cât regele trăieşte, Maanu nu va îndrăzni să facă nimic împotriva mea. Acum, daţi cu toţii ascultare regelui.

Abgar se ridică în pat în capul oaselor, strângând mâna reginei. În ultimele zile îi prinsese răsăritul soarelui în vreme ce vorbeau şi puneau la cale planul pe care acum urma să îl explice celor mai dragi dintre apropiaţii lor.

— Ultima mea poruncă este să salvaţi linţoliul lui Isus. Asupra mea a înfăptuit miracolul vieţii şi astfel am putut ajunge la bătrâneţe. Pânza sfântă de in nu îmi aparţine, este a tuturor creştinilor, şi pentru ei trebuie să o salvaţi. Dar încă ceva: vă cer să nu iasă din Edesa, vreau ca oraşul să o păstreze în vecii vecilor. Isus a dorit ca ea să ajungă aici, şi aici va rămâne. Tadeu, Josar, trebuie să îi încredinţaţi giulgiul lui Marcios. Tu, Marcios, vei şti unde să îl ascunzi ca să îl salvezi de mânia lui Maanu. De la tine, Senin, aştept să pui la cale fuga lui Tadeu şi a lui Josar şi, de asemenea, pe cea a

tânărului Izaz. Fiul meu nu va îndrăzni să atace niciuna dintre caravanele tale. Îi pun sub oblăduirea ta.

— Abgar, unde doreşti să ascund pânza sfântă? întrebă Marcios.

— Asta va trebui să o hotărăşti tu, bunul meu prieten. Nici regina, nici măcar eu nu trebuie să ştim, dar va trebui să alegi pe cineva căruia să îi împărtăşeşti taina şi pe care să îl pui la rândul lui la adăpost, cu ajutorul lui Senin. Simt că viaţa mea se stinge. Nu ştiu câte zile mi-au mai rămas, nădăjduiesc că suficiente, ca să puteţi duce la îndeplinire ceea ce vă cer.

În ora următoare, ştiind că putea fi ultima ocazie, regele îşi luă cu dragoste rămas-bun de la ei toţi.

* * *

Răsărea soarele când Marcios sosi la zidul dinspre apus. Meseriaşii îl aşteptau ca să îi urmeze instrucţiunile. Ca arhitect al regelui, Marcios se îndeletnicea nu numai cu ridicarea construcţiilor care au adus glorie cetăţii ci era însărcinat şi cu conducerea tuturor şantierelor din oraş, cum era cel al zidurilor dinspre apus, unde se deschidea o nouă poartă.

Fu mirat să îl vadă pe Marvuz vorbind cu Jeremin, meşterul şantierului.

— Te salut, Marcios.

— Ce caută aici şeful gărzii regale? A trimis cumva Abgar să fiu chemat

— M-a trimis Maanu, va fi curând rege.

— Va fi, dacă aşa vrea Dumnezeu.

Hohotul de râs pe care îl scoase Marvuz răsună în liniştea zorilor de zi.

— Va fi, Marcios, va fi, şi tu o ştii, fiindcă ieri ai fost la Abgar şi este limpede că moartea îl pândeşte.

— Ce vrei? Spune iute, că am de lucru.

— Maanu vrea să ştie ce a poruncit Abgar. Ştie că nu numai tu, ci şi Senin, Tadeu, Josar şi chiar

Izaz, scribul, aţi stat până la căderea nopţii la căpătâiul regelui. Prinţul vrea să afli că, dacă îi vei fi credincios, nu ţi se va întâmpla nimic; altminteri, nu îţi garantează soarta de care ai putea avea parte.

— Vii să mă ameninţi în numele lui Maanu? Atât de puţin respect are prinţul faţă de el însuşi? Sunt prea bătrân ca să îmi mai fie teamă de ceva. Maanu nu poate decât să îmi ia viaţa, care de-acum este pe sfârşite. Pleacă şi lasă-mă să îmi văd de treabă.

— Îmi vei spune ce v-a zis Abgar?

Marcios se întoarse cu spatele fără să îi răspundă lui Marvuz şi începu să cerceteze mortarul de lut pe care îl amesteca unul dintre lucrători.

— O să-ţi pară rău, Marcios, o să-ţi pară rău, exclamă Marvuz pe când întorcea calul şi, în galop, lua drumul palatului.

În orele următoare, Marcios păru absorbit de muncă. Meşterul îl observa cu coada ochiului. Marvuz îl mituise ca să îl spioneze pe arhitectul regelui, şi el acceptase. Simţea că îl trădează pe bătrân, care a fost întotdeauna bun cu el, dar trecuse vremea lui Marcios, şi Marvuz îl asigurase că Maanu avea să îi fie recunoscător pentru serviciile lui.

Soarele strălucea în toată splendoarea lui când Marcios îi făcu semn meşterului că sosise momentul să ia o pauză. Sudoarea curgea pe trupurile meseriaşilor şi chiar şi meşterul lor se simţea obosit, simţind nevoia să se aşeze ca să se odihnească.

Doi tineri servitori din casa lui Marcios sosiră în momentul acela cu două coşuri, iar meşterul văzu că aduceau fructe proaspete şi apă, pe care arhitectul începu să le împartă cu meseriaşii.

Timp de o oră se odihniră cu toţii, dar, la fel ca în atâtea alte ocazii, Marcios i se părea cufundat în planurile lui şi, mai mult, urca şi cobora pe schele ca să verifice soliditatea zidului, pe care urmau să

îl lărgească, precum şi contururile porţii celei mari, care trebuia să fie monumentală.

Meşterul închise ochii, sfârşit, de oboseală cum era, în vreme ce meseriaşii abia de mai aveau forţa să vorbească.

Până când soarele nu începu să ia calea asfinţitului, Marcios nu porunci să se întrerupă munca. Meşterul nu avea prea multe de povestit despre activitatea lui Marcios, dar se hotărî totuşi să meargă la Taverna Trifoiului ca să îl întâlnească pe Marvuz.

Arhitectul îi salută pe toţi şi se îndreptă spre casă, însoţit de servitorii lui.

Marcios, văduv de mulţi ani şi fără copii, avea grijă de cei doi tineri servitori de parcă ar fi fost fiii lui. Erau creştini la fel ca el şi ştia că nu l-ar fi trădat niciodată.

În ajun, înainte de a părăsi palatul lui Abgar, stabilise cu Tadeu şi cu Josar că, atunci când avea să ştie unde urma să ascundă giulgiul lui Isus, să le trimită vorbă. Au pus la cale un plan prin care Josar să i-l înmâneze fără să trezească bănuielile lui Maanu, pentru că, Abgar îi atrăsese atenţia asupra acestui lucru, puteau fi supravegheaţi de fiul regelui. Mai luară o hotărâre: Marcios avea să îi spună doar lui Izaz unde urma să ascundă pânza de in, drept care nepotul lui Josar, de îndată ce primea informaţia de la arhitectul regelui, trebuia să fugă din oraş cu ajutorul lui Senin. Tadeu hotărâse ca Izaz să plece la Sidon[14], unde se constituise o mică, dar prosperă comunitate creştină. Conducătorul spiritual al comunităţii, Timeos, fusese trimis de Petru să propovăduiască. Izaz va găsi adăpost la Timeos, şi acesta va şti cum să procedeze cu linţoliul lui Hristos.

Cu toate rugăminţile lui Abgar de a-şi salva viaţa, Tadeu şi Josar hotărâseră să rămână la Edesa şi să împărtăşească aceeaşi soartă cu restul creştinilor. Niciunul dintre ei nu dorea să

abandoneze giulgiul, chiar dacă nu ştiau unde avea să îl ascundă Marcios.

Tadeu şi Josar se adunaseră la templu împreună cu mulţi creştini din oraş. Se rugau cu toţii pentru Abgar şi îi cereau lui Dumnezeu să se îndure din nou de rege.

În dimineaţa aceea, Josar înfăşurase cu grijă pânza de in şi o ascunsese pe fundul unui coş, după planul gândit de Marcios. Înainte ca soarele să devină arzător, se duse la piaţă, cu coşul în braţe, şi zăbovi la mai multe tarabe, vorbind cu neguţătorii. La ora stabilită, îl văzu pe unul dintre tinerii servitori ai lui Marcios cumpărând fructe de la un bătrân, se apropie de tarabă şi îl salută cu drag pe tânăr, care purta un coş la fel cu al lui. Le schimbară pe furiş între ei. Nimeni nu-şi dădu seama, şi iscoadele lui Maanu nu văzură nimic suspect în faptul că Josar saluta un creştin precum servitorul prietenului său Marcios.

Aşa cum nici meşterul nu bănui nimic despre Marcios când acesta, în vârful unei schele, unde urcase cu un coş cu fructe, luă un măr şi muşcă din el cu gândul aiurea, mergând de colo-colo şi verificând soliditatea zidului pe care urma să îl îngroaşe, astupând găurile cu cărămizi de lut ars. „Lui Marcios i-a plăcut întotdeauna să aşeze cărămizile, treaba lui dacă nu se odihneşte nici măcar la ceasul când căldura toropea simţurile”, gândi meşterul.

* * *

Marcios se răcori cu apa rece pe care unul dintre servitorii lui i-o aduse în odaie. Se adăposti de căldura zilei, arhitectul regelui îşi schimbă tunica cu o alta curată. Simţea că zilele îi erau numărate. După moartea lui Abgar, Maanu avea de gând să afle unde era giulgiul ca să îl distrugă, supunându-i la cazne pe toţi aceia despre care credea că ar putea şti unde se află, iar Marcios era unul dintre apropiaţii lui Abgar pe care Maanu îi bănuia că puteau cunoaşte taina. De aceea, luase o hotărâre

pe care în noaptea aceea avea să le-o comunice lui Tadeu şi lui Josar şi pe care urma să o ducă la îndeplinire de îndată ce ar fi aflat că Izaz este la adăpost.

Însoţit de cei doi tineri servitori, se îndreptă spre templu, unde ştia că prietenii lui se roagă. Când sosi, ocupă un loc retras, departe de privirile oamenilor. Abgar le atrăsese atenţia asupra iscoadelor lui Maanu.

Izaz îl zări pe bătrân ascuns în umbră. Profită de momentul în care Tadeu şi Josar îi cerură să îi ajute să împartă credincioşilor pâinea şi vinul, ca să se apropie de Marcios. Acesta îi înmâna o bucată de pergament îndoit cu grijă, pe care Izaz o ţinuse ascunsă între cutele tunicii sale. Apoi căută cu privirea silueta unui bărbat înalt, puternic, care părea că aşteaptă un semn de la el. Izaz ieşi pe furiş din templu şi, urmat de acel uriaş, se îndreptă grăbit spre caravanserai.

Caravana lui Senin era pregătită să părăsească Edesa. Harran, omul însărcinat de Senin să ducă această caravană până la Sidon, aştepta răbdător.

Le arătă lui Izaz şi uriaşului cu numele de Obodas locul rezervat lor dădu ordinul de plecare.

Până în zori, Izaz nu desfăcu pergamentul pe care i-l încredinţase Marcios, şi acum putu să citească cele două rânduri în care arhitectul îi semnala cu precizie locul unde ascunsese Sfântul Giulgiu. Rupse pergamentul în mici bucăţele şi le împrăştie prin deşert.

Obodas îl observa cu atenţie, uitându-se şi în jurul său. Avea poruncă de la Senin să-l apere pe tânăr cu propria viaţă.

Doar după trei nopţi, Harran şi Obodas socotiră că erau destul de departe de Edesa ca să facă un scurt popas şi să trimită o solie acasă la Senin. Urma să mai zăbovească pe drum alte trei zile, dar, până atunci, Izaz avea să fie în siguranţă.

* * *

Abgar era în agonie. Regina trimise după Tadeu şi Josar, ca să îi înştiinţeze că în câteva ore, poate minute, viaţa regelui avea să se stingă. Nu o mai recunoştea nici măcar pe ea.

Trecuseră zece zile de când Abgar îi strânsese chiar în această încăpere pe apropiaţii săi ca să le vorbească, până când întunericul nopţii devenise adânc. Acum regele era un trup inert, nu deschidea ochii, şi doar răsuflarea lui slabă arăta pe o oglindă că încă îi mai rămânea un firicel de viaţă.

Maanu nu se mişca din palat, aşteptând cu nerăbdare moartea lui Abgar. Regina nu îl lăsa să intre în odaia regelui, dar era totuna, ştia tot ce se petrecea, pentru că o mituise pe o tânără sclavă căreia îi promisese că avea să îi redea libertatea dacă îi povestea tot ce se întâmpla în încăperea lui Abgar.

Regina ştia că era spionată, aşa că, atunci când sosiră Josar şi Tadeu, îi dădu afară pe toţi servitorii şi vorbi în şoaptă cu apropiaţii săi. Zâmbi furată când află că pânza sfântă era la adăpost. Le făgădui să îi înştiințeze de moartea lui Abgar. O să îi înştiinţeze printr-un scrib, Ticios, care devenise creştin şi care îi era credincios. Se despărţiră emoţionaţi, știind că nu aveau să se ma întâlnească în această viaţă, şi le ceru lui Tadeu și Josar să o binecuvânteze şi să se roage pentru ca ea să aibă putere atunci când trebuia să înfrunte moartea la care o condamnase fiul ei Maanu.

Cu ochii plini de lacrimi, Josar nu găsea momentul potrivit să îşi ia rămas-bun de la regină. Nu mai era femeia frumoasă de odinioară, dar ochii ei strălucind cu forţă şi atitudinea ei regească încă făceau din ea o femeie extraordinară. Conştientă de devotamentul pe care i-l purta vechiul scrib, îi strânse mâna şi îl îmbrăţişă, cu un gest ce voia să îi dovedească lui că ştia cât de mult o iubise şi că ea îl iubea ca pe cel mai credincios dintre prieteni.

Agonia lui Abgar se prelungi încă trei zile. Palatul era cufundat în adâncul nopţii şi doar regina îl veghea pe rege. Acesta deschise ochii şi îi zâmbi recunoscător, cu privirea încărcată de duioşie şi de dragoste. Apoi îşi dădu ultima suflare împăcat cu sine şi cu Dumnezeu. Regina apăsă cu putere mâna bărbatului ei. Apoi îi închise blând ochii şi îl sărută pe buze. Nu îşi îngădui decât puţine clipe ca să se roage şi să îi ceară lui Dumnezeu să îl primească pe Abgar.

Se furişă tiptil prin culoarele întunecate până ajunse într-o odaie apropiată, unde, de câteva zile, se odihnea Ticios, scribul regelui.

Dormea, dar se trezi atunci când simţi mâna reginei apăsându-i braţul. Niciunul din ei nu spuse nimic. Ea se întoarse, ascunsă în noapte, în dormitorul regelui, în vreme ce Ticios se strecura cu grijă afară din palat ca să ajungă la casa lui Josar.

Încă nu se luminase de ziuă când Josar, cuprins de deznădejde, auzea de la Ticios vestea morţii lui Abgar. Trebuia să îi trimită vorbă lui Marcios; aşa îi ceruse arhitectul regelui, ca să îşi ducă planul până la capăt. Trebuia să îl anunţe neîntârziat şi pe Tadeu, fiindcă era sigur că viaţa amândurora ajunsese la sfârşit.

14

— Hai, Marco, spune-ne ce te îngrijorează.

Întrebarea directă a lui Santiago Jiménez îl luă pe Marco pe nepregătite.

— E aşa de evident că sunt îngrijorat?

— Măi, omule, suntem de meserie, nu ne poţi păcăli!

Paola zâmbi. Marco îi ceruse să îi invite la ei la cină pe John, ataşatul cultural al ambasadei americane, şi pe Santiago Jiménez, reprezentantul Europol la Roma.

John venise cu soţia lui, Lisa. Santiago era necăsătorit, aşa că îi lua mereu prin surprindere venind la cină cu câte o însoţitoare ocazională. De data asta, venise cu sora lui, Ana, o tânără brunetă şi dezgheţată, jurnalistă, care se afla la Roma ca să transmită întâlnirea la nivel înalt a şefilor de guvern din Uniunea Europeană.

— Aţi aflat deja că a avut loc un alt accident la catedrala din Torino, explică Marco.

— Şi crezi că a fost intenţionat?

— Da, John, asta cred. Istoria accidentelor de la catedrală în ultimele secole este impresionantă, ştiţi cu toţii prea bine, incendii, tentative de furt calificat, inundaţii. La fel de impresionante sunt toate încercările prin care a trecut Giulgiul. În meseria noastră ştim că nu trebuie să ne încredem în fapte întâmplătoare.

— Istoria Giulgiului e interesantă, apariţiile şi dispariţiile lui în diferite epoci, la fel şi pericolele la care a fost expus, dar crezi că cineva vrea aducă stricăciuni Sfântului Giulgiu sau pur şi simplu să-l fure? întrebă Lisa.

— Să-l fure? Nu, n-am crezut niciodată că ar vrea cineva să-l fure. Mai degrabă să-l distrugă,

dat fiind că accidentele pe care le-a suferit i-ar fi putut fi fatale.

— Sfântul Giulgiu se află în catedrala din Torino de când Casa de Savoia a hotărât să-l depună acolo, după ce pe atunci cardinalul de Milano, Carlo Borromeo, a făgăduit să meargă pe jos din oraşul lui până în Chambéry, unde era Giulgiul, ca să se roage să înceteze ciuma care pustia oraşul. Familia de Savoia, mişcată de evlavia cardinalului, se hotărî să mute Giulgiul la Torino, la jumătatea drumului, ca să-l cruţe de o călătorie atât de lungă. Şi acolo a rămas. E evident că, dacă s-au produs atâtea accidente în catedrală, şi, după cum se vede, tu nu crezi în fapte întâmplătoare, trebuie să te gândeşti că nu e posibil ca persoana care a provocat incendiul în urmă cu cincisprezece zile să fie aceeaşi cu cea care a făcut-o în secolul trecut. Apoi…

— Lisa, nu fi obraznică, o certă John. Marco are dreptate, poate fi ceva ciudat în atâtea accidente.

— Da, ceea ce mă întreb este ce anume? De ce? Şi nu reuşesc să găsesc un motiv. Poate că e un nebun care vrea să distrugă Giulgiul.

— Da, dar nebunul ăla o fi provocat accidentele din ultimii zece, cincisprezece, douăzeci de ani, dar cele dinainte? întrebă Ana. Grozavă poveste! Mi-ar plăcea s-o scriu…

— Ana! Nu eşti aici ca jurnalistă!

— Las-o, Santiago, las-o în pace. Sunt sigur că pot conta pe discreţia surorii tale, deşi e jurnalistă. Vă cer să mă ajutaţi să mă gândesc, să ies din această încurcătură. Nu ştiu dacă eu şi oamenii mei nu suntem cumva prea prinşi cu această problemă şi, astfel, incapabili de a vedea dincolo de vârful nasului, şi ne încăpăţânăm să credem, mă rog, mai ales eu, că există un mobil în spatele accidentelor, şi poate că nu e nimic din toate astea, în afară de un şir de fapte întâmplătoare. Aş vrea să vă cer ceva, şi anume să vă uitaţi peste un raport pe care l-am pregătit cu toate câte s-au petrecut la

catedrală şi în jurul Giulgiului în ultima sută de ani. Ştiu că asta înseamnă să profit de prietenia voastră şi că staţi prost cu timpul, dar aş dori să-l citiţi şi, de îndată ce veţi trage propriile concluzii, să ne întâlnim din nou.

— Contează pe mine, am să te ajut pe cât pot. În plus, ştii că, dacă vrei să arunci o privire peste arhivele Europol, nu e nicio problemă.

— Îţi mulţumesc, Santiago.

Prietene, eu o să studiez raportul tău şi-ţi voi spune care e părerea mea. Ştii că poţi conta pe ajutorul meu, oficial şi neoficial, pentru orice ai avea nevoie, se oferi John.

— Aş vrea şi eu să citesc raportul.

— Ana, tu nu eşti poliţistă şi n-ai nicio legătură cu lucrurile astea; aşadar, Marco nu-ţi poate da un raport oficial, care este confidenţial.

— Îmi pare rău, Ana, începu Marco să se scuze.

— Cu atât mai rău pentru voi, pentru că intuiţia îmi spune că, dacă e ceva, orice ar fi, trebuie să abordaţi chestiunea dintr-o perspectivă istorică, nu poliţienească, dar treaba voastră.

Stabiliră să ia cina împreună peste o săptămână. Lisa se oferi ca amfitrioană.

* * *

— Ştii, frăţioare, că o să mai rămân la tine câteva zile?

— Ana, ştiu că relatarea lui Marco poate fi o poveste bună pentru ziarul tău, dar el este prietenul meu; în plus, ar fi foarte grav dacă s-ar afla că sora mea se îndeletniceşte cu publicarea unor cazuri cercetate de poliţie şi pe care le-a putut cunoaşte prin mine. Mi-ai distruge cariera, simplu ca bună ziua.

— Bine, nu deveni melodramatic, n-o să scriu niciun rând, îţi promit.

— N-o să-mi joci o festă? O să respecţi condiţia *off the record?*

— Nu, n-o să-ţi joc nicio festă, fii liniştit, doar sunt sora ta. În plus, eu respect toate condiţiile *off*

the record, asta face parte din regulile jocului în profesia mea.

— Ce să spun!

— E mai rău cu tine, că eşti poliţist.

— Hai, te duc să bem ceva într-un loc care o să-ţi placă; e la modă, aşa că o să poţi să-ţi dai aere când te vei întoarce la Barcelona.

— De acord, dar, în orice caz, aş vrea să ai încredere în mine. Cred că aş putea ajuta, şi îţi promit că aş face-o fără să spun nimănui nimic şi fără să scriu un rând. Adevărul e că istoriile astea îmi plac la nebunie.

— Ana, nu pot să te las să te bagi într-o anchetă care nu-mi aparţine, Care e a Departamentului de Artă. Mi-ar aduce neplăceri, ţi-am mai spus-o.

— Dar nu va afla nimeni. Îţi jur, te rog, ai încredere în mine. M-am săturat să scriu despre politică, să adulmec scandaluri în guverne. Am avut mult noroc în meseria mea, mi-a mers bine de la început, dar n-am dat încă peste o istorie nemaipomenită, şi asta poate fi aşa ceva.

— Dar de-abia mi-ai zis lă am încredere în tine, că nu vei spune şi nu vei scrie nimic.

— Şi nu o voi face!

— Atunci, ce înseamnă că n-ai dat încă peste o istorie nemaipomenită?

— Uite ce e, îţi propun o înţelegere. Mă laşi să cercetez pe cont propriu, fără să spun nimănui nimic. Îţi voi povesti doar ţie ce am aflat dacă reuşesc să aflu ceva. Dacă în final, găsesc o pistă sau ce-o fi, care v-ar putea ajuta să desluşiţi misterul accidentelor de la catedrală, şi Marco rezolvă cazul, atunci o să cer să mă lăsaţi să povestesc tot sau măcar o parte. Dar nu, înainte ca acest caz să fie rezolvat.

— E imposibil.

— De ce?

— Pentru că nu e problema mea şi nu pot şi nici nu trebuie să cad la învoială nici cu tine, nici cu

altcineva. Cine m-a pus să te duc la cină acasă la Marco?!

— Santiago, nu te supăra. Eu te iubesc şi n-aş face niciodată nimic care ţi-ar putea dăuna. Sunt jurnalistă, îmi place foarte mult ceea ce fac, dar tu eşti mai presus de orice, şi n-aş pune niciodată jurnalismul înaintea persoanelor. Niciodată. Şi cu atât mai puţin în cazul tău.

— Vreau să am încredere în tine, Ana, vreau să am încredere în tine; în plus nu mi-a rămas altceva de făcut. Dar mâine pleci, te întorci în Spania, nu rămâi aici.

15

Mutul îşi lăsa privirea să rătăcească de-a lungul şoselei, supraaglomerată cu maşini şi camioane. Şoferul de camion care îl conducea la Urfa părea la fel de mut ca el, aproape că nu îi adresase un cuvânt de când ieşiseră din Istanbul.

Şoferul de camion se prezentase în casa bărbatului care îl ascundea.

— Sunt din Urfa, vin să-l iau pe Zafarin.

Paznicul lui încuviinţase şi îl scosese din camera în care dormea. Zafarin îl recunoscuse pe bărbatul care venise să-l caute. Era din satul lui şi, la fel ca el, era una dintre persoanele de încredere ale lui Addaio.

Amfitrionul lui le înmâna o pungă cu portocale, curmale şi două sticle de apă şi îi însoţi până la locul unde şoferul parcase camionul.

— Zafarin, îi spuse el, cu omul ăsta o să fii în siguranţă, el te va duce până la Addaio.

— Ce instrucţiuni ţi s-au dat? îl întrebă pe şoferul camionului.

— Doar să-l duc cât mai repede cu putinţă şi să încerc să nu opresc în locuri unde am putea atrage atenţia.

— Trebuie să ajungă întreg şi nevătămat.

— O să ajungă. Eu îndeplinesc poruncile lui Addaio.

Zafarin se instală pe locul din dreapta şoferului. Ar fi vrut ca acesta să îi dea veşti despre Addaio, despre familia lui, din sat, dar rămânea închis într-o tăcere încăpăţânată. I se adresase doar de vreo două ori, ca să întrebe dacă îi era foame sau dacă voia să meargă la toaletă.

Se vedea că era obosit după atâtea ore de condus, aşa că Zafarin îi făcu arătându-i că şi el

putea conduce, dar şoferul de camion refuză.

— Nu mai e mult şi nu vreau să avem probleme. Addaio nu m-ar ierta dacă aş face vreo greşeală, iar tu, după cât se pare, ai făcut deja destule.

Zafarin strânse din dinţi. Îşi riscase viaţa, şi prostul ăsta îi reproşa că făcuse greşeli. Ce ştia el de pericolul prin care trecuse împreună cu tovarăşii lui?!

Pe şosea, numărul maşinilor creştea. Autostrada E 24 era una dintre şoselele cele mai tranzitate din Turcia, pentru că făcea legătura cu Irakul, cu terenurile petrolifere irakiene, supraaglomerată şi mai mut din pricina camioanelor şi a maşinilor militare care patrulează la frontiera turco-siriană, în alertă mai ales din cauza gherilelor kurde care operează în zonă.

În mai puţin de o oră avea să fie acasă, şi ăsta era singurul lucru care conta în momentul acela.

— Zafarin, Zafarin!

Vocea stinsă a mamei sale îi sună precum o muzică divină. Era acolo, gârbovită şi zbârcită, cu părul acoperit de văl. Deşi mică de statură, domina toată familia. Pe tatăl lui, pe fraţii lui, pe el, bineînţeles pe soţia şi pe fiica lui. Nimeni nu îndrăznea să o contrazică.

Soţia lui, Ayat, avea ochii plini de lacrimi. Ea îl implorase să nu plece, să nu accepte misiunea aceea. Dar cum să refuzi un ordin al lui Addaio? Mama şi tatăl lui ar fi suferit ruşinea de a fi arătaţi cu degetul de confrerie.

Se dădu jos din camion şi, într-o clipă, o simţi pe Ayat îmbrăţişându-l, pe când mama lui o împingea ca să-l strângă şi ea în braţe, iar fiica lui, speriată, începu să plângă.

Tatăl lui îl privea emoţionat, aşteptând ca femeile să înceteze să îl mai poarte de la una la alta cu dovezile lor de afecţiune. Se îmbrăţişară, şi atunci Zafarin, simţind puterea braţelor de ţăran ale tatălui său, se lăsă pradă emoţiei şi izbucni în plâns. Se simţea ca atunci când era mic şi tatăl lui

îl strângea tare în braţe, mângâindu-l când venea acasă de pe stradă sau de la şcoală, purtând pe faţă urmele vreunei încăierări. Tatăl lui i-a transmis întotdeauna siguranţă, siguranţa că se putea bizui pe el, că, orice s-ar fi întâmplat, el avea să fie acolo ca să îl ocrotească. Şi acum o simţea, avea nevoie de protecţia lui, atunci când trebuia să fie faţă în faţă cu Addaio. Da, îi era frică de Addaio.

16

Grădina casei, cu o arhitectură neoclasică, era mai luminată decât de obicei. Poliţişti din district şi agenţi secreţi se luau la întrecere în garantarea siguranţei invitaţilor la o petrecere exclusivistă. Preşedintele Statelor Unite şi soţia lui se aflau printre invitaţi, ca şi secretarul de stat al trezoreriei şi cel al apărării, mai mulţi senatori şi congresmeni influenţi, atât din tabăra republicană, cât şi din cea democrată, în afară de preşedinţii principalelor consorţii şi multinaţionale americane şi europene şi de o duzină de bancheri, alături de avocaţi ai unor mari firme, medici, savanţi şi câte o celebritate din lumea academică.

În noaptea aceea, la Boston, nu era prea cald, cel puţin nu în zona rezidenţială unde se afla proprietatea familiei Stuart.

Mary Stuart împlinea cincizeci de ani şi soţul ei, James, voise să o sărbătorească printr-o petrecere de aniversare la care să îi strângă pe toţi prietenii lor.

În realitate, gândea Mary, cei de la petrecere erau mai degrabă bune cunoştinţe decât prieteni. Nu i-ar spune-o niciodată lui James ca să nu îl dezamăgească, dar ea ar fi preferat să îi facă surpriza unei călătorii prelungite în Italia, numai ei doi, fără obligaţii sociale. Să se piardă prin Toscana, unde şi-au petrecut luna de miere cu treizeci de ani în urmă. Dar lui James niciodată nu i-ar fi trecut prin cap aşa ceva.

— Umberto!

— Mary, draga mea, felicitări.

— Ce bucuroasă sunt să te văd.

— Bucuria mi-a făcut-o James mie, onorându-mă cu invitaţia la această petrecere. Uite, sper să-ţi

placă.

Bărbatul îi dădu o cutiuţă învelită în hârtie lucioasă de culoare albă.

— Nu trebuia să te deranjezi… Ce este?

Mary deschise cutia în grabă şi rămase extaziată în faţa unei figuri ce se ivea din hârtia gofrată care o protejase.

— Este o figurină din secolul al II-lea înainte de Hristos. O doamnă la fel de încântătoare şi de frumoasă ca tine.

— Este superbă. Îţi mulţumesc, îţi mulţumesc foarte mult. Mă simt copleşită. James… James…

James Stuart se apropie de locul unde era soţia lui cu Umberto D'Alaqua. Cei doi bărbaţi îşi strânseră mâinile cu afecţiune.

— Ce surpriză i-ai făcut de data asta lui Mary? Ce minunăţie! Bine, faţă de cadoul tău, al meu este neînsemnat.

— James, nu spune asta, ştii că am fost încântată de el! Mi-a dăruit cerceii şi inelul ăsta. Sunt cele mai minunate perle pe care le-am văzut vreodată.

— Sunt perlele cele mai frumoase care există, te asigur. În regulă, du-te să pui bine această minunată doamnă, cât timp eu îi ofer o băutură lui Umberto.

Zece minute mai târziu, James Stuart îl lăsase pe Umberto D'Alaqua alături de preşedinte şi de alţi invitaţi, în vreme ce el continua să meargă de la un grup la altul, ocupându-se de invitaţi.

La cei şaizeci şi doi de ani ai lui, Stuart se simţea extrem de în formă. Avea tot ce îşi putea dori de la viaţă: o familie împlinită, sănătate şi succes în afaceri. Fabrici de laminate de oţel, laboratoare farmaceutice, fabrici de reciclarea deşeurilor şi nenumărate alte afaceri făceau din el unul dintre oamenii cei mai bogaţi şi mai influenţi din lume.

Moştenise de la tatăl său un mic imperiu industrial, dar el a fost cel care l-a dezvoltat. Din

păcate, copiii lui nu aveau prea multă vocaţie pentru afaceri. Gina, fiica cea mică, studiase arheologia şi îşi cheltuia banii finanţând şi participând la săpături în locurile cele mai absurde de pe planetă. Gina era la fel ca Lisa, cumnata lui, deşi spera ca fiica lui să fie mai înţeleaptă. Tom studiase medicina şi nu îl interesau deloc laminatele de oţel. Bine măcar că Tom se căsătorise şi avea deja doi copii, nepoţeii lui, pe care îi adora şi din partea cărora se aştepta să aibă talentul şi dorinţa necesare ca să îi moştenească imperiul.

Pe nimeni nu a mirat faptul că acei şapte bărbaţi stăteau de ceva vreme de vorbă, atenţi, într-adevăr, la tot ce se întâmpla în jurul lor. Schimbau tema conversaţiei când cineva se apropia de ei, prefăcându-se că vorbesc despre criza din Irak, despre ultima conferinţă la nivel înalt de la Davos sau despre oricare alt subiect care se presupunea că i-ar putea interesa, dat fiind cine erau şi cu ce se îndeletniceau.

Cel mai bătrân, înalt şi subţire, părea să ducă greul conversaţiei.

— A fost o idee bună să ne vedem aici.

— Da, răspunse unul dintre interlocutorii săi, cu un accent franţuze, aşa nu atragem atenţia, nimeni nu ne va observa.

— Marco Valoni i-a cerut ministrului culturii ca mutul din închisoarea din Torino să fie lăsat în libertate, spuse unul dintre bărbaţi într-o engleză impecabilă, cu toate că limba lui maternă era italiana, iar ministrul de interne a acceptat cererea colegului său. Ideea a fost a uneia dintre colaboratoarele lui, doamna profesoară Galloni. O femeie inteligentă care a ajuns la concluzia evidentă că doar mutul îi poate conduce pe o anumită pistă. Doamna Galloni l-a convins şi pe Valoni că trebuie să cerceteze COCSA până la cel mai mic detaliu.

— Există vreun mijloc prin care doamna profesoară Galloni să fie îndepărtată din Departamentul de Artă?

— Da, am putea face oricând presiuni, spunând că femeia aceea este o băgăreaţă. COCSA poate să protesteze sau să tragă nişte sfori la Vatican, şi de acolo se pot face presiuni asupra guvernului italian ca firma să fie lăsată în pace. Se poate acţiona şi prin ministrul economiei, căruia cu siguranţă nu-i va plăcea să fie deranjată una dintre principalele întreprinderi din ţară din cauza unui nefericit de incendiu lipsit de consecinţe. Dar, după părerea mea, ar trebui să aşteptăm înainte de a face ceva în legătură cu Sofia Galloni.

Bătrânul îşi aţinti privirea asupra bărbatului care tocmai vorbise. Nu ştia de ce, dar era ceva în tonul vocii prietenului său care îi atrăsese atenţia. Cu toate astea, nici atitudinea, nici privirea bărbatului nu trădau vreo emoţie. Totuşi… hotărî să îl ia prin surprindere ca să îi vadă reacţia.

— La fel de bine am putea să o facem să dispară. Nu ne putem permite luxul ca o anchetatoare curioasă să se amestece mai mult decât ar fi cazul. Sunteţi de acord?

Bărbatul cu accent franţuzesc fu primul care vorbi:

— Nu, eu nu; nu mi se pare necesar. Ar fi o greşeală fatală. Pentru moment, nu trebuie să facem nimic; să apuce firul, e timp berechet să-l tăiem şi să o îndepărtăm.

— Cred că nu trebuie să ne pripim, confirmă italianul, ar fi o greşeală o îndepărtăm pe doamna profesoară Galloni sau să o facem să dispară. Asta nu ar face decât să îl irite pe Marco Valoni, i-ar confirma faptul că în spatele accidentelor se ascunde ceva şi i-ar face pe el şi restul echipei să nu renunţe la anchetă, chiar dacă li s-ar ordona să o facă. Profesoara Galloni prezintă un risc pentru că e inteligentă, dar trebuie să riscăm. Ne bucurăm

de un avantaj, şi anume că ştim tot ce fac şi ce gândesc Valoni şi membrii echipei lui.

— Nu-l bănuiesc pe informatorul nostru?

— Este una dintre persoanele cele mai de încredere ale lui Valoni.

— Bine, ce mai avem? întrebă bătrânul.

Un bărbat cu aspect de aristocrat englez începu să îi informeze.

— Zafarin a ajuns la Urfa acum două zile. Încă nu am fost informat de reacţia lui Addaio. Alt tovarăş al lui, Rasit, a ajuns la Istanbul, iar al treilea, Dermisat, va sosi azi.

— Bine, sunt deja în siguranţă. Acum problema este a lui Addaio, nu a noastră. Trebuie să ne ocupăm de mutul din închisoarea de la Torino.

— Ar putea da de bucluc înainte de a ieşi din închisoare. Ar fi cel mai sigur; dacă va ieşi, îi vor urmări pista până la Addaio, sugeră englezul.

— Ar fi cel mai prudent, spuse un alt bărbat cu accent franţuzesc.

— Putem s-o facem? întrebă bătrânul.

— Da, avem oameni în închisoare. Dar va trebui să organizăm cu grijă totul, pentru că, dacă i se întâmplă ceva mutului, Marco Valoni nu va fi de acord cu raportul oficial.

— Chiar dacă va face o criză de furie, va trebui să-l accepte. Fără mut, cazul se închide, măcar pentru moment, declară sentenţios bătrânul.

— Şi Giulgiul? întrebă alt bărbat.

— E în continuare la bancă. De îndată ce se termină lucrările de reparaţii din catedrală, va reveni în capela în care era expus. Cardinalul vrea să oficieze o slujbă solemnă ca să-i mulţumească lui Dumnezeu că a salvat încă o dată Sfântul Giulgiu.

— Domnilor… definitivaţi vreo afacere de ultimă oră?

Preşedintele Statelor Unite, însoţit de James Stuart, se apropiase de grupul celor şapte bărbaţi. Aceştia le făcură loc în cercul lor. De abia peste

două ore putură vorbi din nou, fără să trezească suspiciunile invitaţilor.

* * *

— Mary, bărbatul ăla, cel de acolo, cine este?

— Unul dintre cei mai buni prieteni ai noştri. Umberto D'Alaqua, nu-l mai ţii minte?

— Ba da, acum, că-mi spui numele, da. E la fel de impresionant ca întotdeauna, cât e de frumos!

— Este un celibatar convins. E păcat, pentru că, în afară de faptul că e frumos, este foarte simpatic.

— De curând am auzit ceva despre el… Dar unde…?

Lisa îşi aminti unde. În raportul pe care Marco i-l trimisese lui John despre incendiul de la catedrala din Torino se vorbea despre o firmă, COCSA, şi despre proprietarul acesteia, D'Alaqua; dar nu-i putea spune nimic despre asta surorii ei. John nu i-ar fi iertat-o.

— Dacă vrei să-l saluţi, te însoţesc. Mi-a dăruit o figurină din secolul al II-lea dinainte de Hristos care este o minunăţie; urcă mai târziu în camera mea şi ţi-o arăt.

Cele două surori se apropiară de D'Alaqua.

— Umberto, îţi aminteşti de Lisa?

— Mary, fireşte că mi-o amintesc pe sora ta.

— Au trecut atâţia ani…

— Da, au trecut mulţi ani de când tu, Mary, nu mai călătoreşti în Italia atât de des pe cât ar trebui. Lisa, cred că-mi amintesc de dumneavoastră, locuiţi la Roma, nu-i aşa?

— Da, locuiesc la Roma, şi sunt sigură că nu aş putea locui în niciun alt oraş.

— Gina stă la Roma împreună cu Lisa; se pregăteşte de doctorat. Pe lângă asta, Lisa a reuşit să o integreze în echipa care face săpături la Herculanum.

— Aha! Acum îmi amintesc că sunteţi arheolog.

— Da, şi Gina a moştenit de la mătuşa ei pasiunea pentru arheologie.

— Nu cunosc o muncă mai minunată decât aceea de a cerceta trecutul. Cred că-mi amintesc că şi dumneavoastră, domnule D'Alaqua, sunteţi pasionat de arheologie.

— Aşa este. Din când în când găsesc timp să evadez şi să lucrez la vreo săpătură.

— Fundaţia lui Umberto finanţează săpăturile.

James Stuart se apropie de D'Alaqua şi îl duse la alt grup, spre dezamăgirea Lisei, căreia i-ar fi plăcut să continue conversaţia cu bărbatul care apărea în raportul lui Marco Valoni. Când o să-i povestească, lui John nu o să îi vină să creadă. Chiar şi Marco avea să fie surprins. Râse în sinea ei gândindu-se că a fost o idee bună să accepte invitaţia lui James ca să îi facă o surpriză surorii sale de ziua ei de naştere. Se gândi că, atunci când Mary avea să vină la Roma, ar putea organiza o cină la care să-i invite pe D'Alaqua şi pe Marco. Fireşte că, la fel de bine, s-ar putea ca D'Alaqua să fie deranjat, iar Mary să se supere pe ea. O să vorbească cu nepoata ei; împreună ar putea alcătui lista de invitaţi.

17

Tânărul servitor plângea înspăimântat. Chipul lui Marcios era plin de sânge. Cel de al doilea servitor alergase acasă la Josar ca să îl anunţe de tragedia petrecută în casa arhitectului regelui.

Josar şi Tadeu nu au fost prea miraţi de această istorisire.

— Atunci am auzit un ţipăt ascuţit, îngrozitor şi, când am intrat în odaia lui Marcios, acesta ţinea într-o mână limba, iar în cealaltă, pumnalul ascuţit cu care şi-o tăiase. Şi-a pierdut cunoştinţa şi nu ştim ce să facem. El ne anunţase că în noaptea aceea avea să se întâmple ceva şi ne-a cerut să nu ne speriem, indiferent de ce ar fi urmat să vedem. Dar, Dumnezeule, şi-a tăiat limba! De ce? De ce?

Josar şi Tadeu încercară să îl liniştească pe băiat. Ştiau că era speriat. Porniră de îndată spre casa lui Marcios şi acolo îl găsiră pe prietenul lor leşinat, patul plin de sânge, iar celălalt servitor, înfricoşat, într-un colţ, plângea şi se ruga în gura mare.

— Liniştiţi-vă! porunci Josar. Medicul va veni imediat şi îl va vindeca pe Marcios. Dar, în noaptea asta, prieteni, trebuie să fiţi tari. Nu vă puteți lăsa doborâţi de frică şi de tristeţe; altminteri, viaţa lui Marcios va fi în primejdie.

Tinerii servitori începură să se liniştească. La sosirea medicului, acesta le ceru să părăsească odaia pentru ca el să poată rămâne singur cu asistentul. Zăboviră mult timp până să iasă.

— E bine. Doarme liniştit. Vreau ca timp de câteva zile să se odihnească cu ajutorul acestor picături pe care va trebui să i le puneţi în apa pe care o bea. Îl vor alina durerea şi va dormi liniştit până când se cicatrizează rana.

— Vrem să te rugăm ceva, spuse Tadeu, adresându-se medicului, şi noi vrem să ne tăiem limba.

Medicul, creştin la fel ca ei, îi privi îngrijorat.

— Domnul Nostru Isus nu ar încuviinţa aceste mutilări.

— Trebuie să ne tăiem limba, explică Josar, pentru că e singurul mod în care Maanu nu ne poate sili să vorbim. Ne va supune la cazne ca să afle unde este giulgiul care a acoperit trupul lui Isus. Noi nu ştim, dar am putea spune ceva care l-ar pune în primejdie pe cel care ştie. Nu vrem să fugim, trebuie să rămânem cu fraţii noştri, pentru că trebuie să ştii că toţi creştinii vor pătimi de pe urma mâniei lui Maanu.

— Te rog, ajută-ne, insistă Tadeu, nu suntem atât de curajoşi precum Marcios, care a fost în stare să îşi reteze limba cu o tăietură de pumnal.

— Ce îmi cereţi voi e împotriva legilor lui Dumnezeu. Datoria mea este să ajut la vindecare, nu pot mutila nicio fiinţă omenească.

— Atunci, o s-o facem noi, spuse Josar.

Tonul hotărât al vocii lui Josar îl convinse pe medic.

Mai întâi, merseră acasă la Tadeu şi, acolo, medicul amestecă în apă conţinutul unei sticluţe. De îndată ce Tadeu se cufundă în somn, medicul îi ceru lui Josar să iasă din odaie şi să meargă acasă, unde el, medicul, urma să ajungă.

Josar aştepta nerăbdător sosirea medicului. Acesta intră în casă plin de pocăinţă.

— Întinde-te pe pat şi bea asta, îi spuse el lui Josar, vei adormi. Când te vei trezi, nu vei mai avea limba. Dumnezeu să mă ierte.

— El te-a şi iertat.

* * *

Regina îi aranjase cu grijă acoperământul. Vestea morţii lui Abgar se răspândise de acum până în ultimul ungher al palatului. Aştepta ca,

dintr-o clipă în alta, fiul ei Maanu să se înfăţişeze în camera regelui.

Servitorii, cu ajutorul medicilor, pregătiseră trupul fără viaţă al lui Abgar ca să îl arate poporului. Regele le ceruse să oficieze rugăciuni pentru sufletul lui înainte de a-i duce trupul la mausoleul regal.

Nu ştia dacă Maanu avea să îngăduie ca Abgar să fie îngropat după legile lui Isus, dar era hotărâtă să poarte această ultimă bătălie pentru bărbatul iubit.

În timpul cât a rămas singură cu trupul fără viaţă al lui Abgar, căută în adâncul sufletului ei motivul urii pe care i-o purta fiul ei. Găsi răspunsul; de fapt, îl cunoscuse întotdeauna, dar niciodată, până în zorii acelei zile, nu se înfruntase cu el.

Nu fusese o mamă bună. Nu, nu fusese. Dragostea ei pentru Abgar exclusivă, nu îngăduise ca nimeni şi nimic, nici măcar copiii ei, să o depărteze, fie chiar şi pentru o clipă, de lângă rege. În afară de Maanu, adusese pe lume încă patru copii. Trei fete şi un băiat care murise la puțin timp după naştere. Fiicele ei nu o interesaseră prea mult. Erau nişte copile tăcute, căsătorite de foarte devreme pentru a întări alianţele cu alte regate. Aproape că nu regretase plecarea lor, atât de puternică era iubirea ei faţă de rege.

De aceea a suferit în tăcere durerea pricinuită de iubirea lui Abgar pentru Ania, dansatoarea care l-a molipsit de o boală mortală. Nu a lăsat să îi scape niciun reproş, pentru ca nimic să nu tulbure legătura ei cu regele.

Nu avusese timp pentru Maanu, atât de copleşitoare era dragostea ei pentru Abgar, atât de apropiaţi ajunseseră să fie unul de celălalt.

Acum că urma să moară, pentru că era sigură că Maanu nu avea s-o cruţe, regreta că-şi trădase fiul, refuzându-i dragostea de mamă. Cât de egoistă fusese! O va ierta oare Isus?

Glasul răsunător şi afectat al lui Maanu ajunse înaintea lui în camera regelui.

— Vreau să îl văd pe tatăl meu.

— A murit.

Maanu o privi sfidător.

— Aşadar, sunt regele Edesei.

— Eşti, şi toţi te recunoaştem drept rege.

— Marvuz! Ia-o pe regină.

— Nu, fiule, încă nu. Viaţa mea se află în mâinile tale, dar, mai înainte, să-l îngropăm pe Abgar ca pe un rege. Îngăduie-mi să îi îndeplinesc ultimele dorinţe, pe care scribul regelui ţi le va confirma.

Ticios se apropie temător, având în mână un sul de pergament.

— Rege al meu, Abgar mi-a dictat ultimele lui dorinţe.

Marvuz şopti câteva cuvinte la urechea lui Maanu. Acesta îşi plimbă privirea prin odaie şi îşi dădu seama că şeful gărzii regale avea dreptate: afara servitorilor, scribi, medici, gărzi şi curteni priveau scena aşteptând. Nu se putea lăsa pradă urii, cel puţin nu în mod făţiş, altminteri avea să îi sperie pe cei care urmau să fie supuşii lui, şi nu numai ca nu avea să mai beneficieze de sprijinul lor, ba chiar urmau să uneltească împotriva lui. Îşi dădu seama că regina câştiga din nou. Dorea să o ucidă chiar acolo, cu mâinile lui, dar trebuia să aştepte şi să accepte ca tatăl lui să fie îngropat precum un rege ce fusese.

— Citeşte, Ticios, porunci el.

Scribul, cu o voce tremurândă, citi rar ultimele porunci ale lui Abgar. Maanu înghiţea în sec, roşu de mânie.

Abgar hotărâse să se celebreze o slujbă religioasă creştină şi dorea ca întreaga curte să vină să se roage pentru sufletul lui. La slujbă trebuia şi fie de faţă Maanu, însoţit de regină. Timp de trei zile şi trei nopţi, trupul lui trebuia să rămână depus în acel prim templu pe care îl

ridicase Josar. După trei zile, un cortegiu, avându-i în frunte pe Maanu şi pe regină, avea să-l ducă în mausoleul regal.

Ticios îşi drese glasul şi o privi mai întâi pe regină, apoi se uită la Maanu. Din faldurile mânecii scoase un alt pergament.

— Dacă îmi îngăduiţi, stăpâne, voi citi şi ceea ce Abgar doreşte să faceţi, odată ajuns rege.

Un murmur de uimire se auzi în sala ticsită de lume. Maanu scrâşni din dinţi, convins că tatăl lui, chiar şi mort, îi pregătise o cursă.

> Eu, Abgar, regele Edesei, îi poruncesc fiului meu Maanu, devenit rege, să îi respecte pe creştini, îngăduindu-le să îşi continue cultul. Îl fac răspunzător, de asemenea, de siguranţa mamei sale, regina, a cărei viaţă îmi este atât de dragă. Regina va putea alege locul unde va voi să trăiască, va fi tratată cu respect pentru rangul său şi nu va trebui să îi lipsească nimic.
>
> Tu, fiul meu, vei fi chezaş pentru toate câte le-am poruncit. Dacă nu vei îndeplini aceste ultime dorinţe ale mele, Dumnezeu te va pedepsi şi nu îţi vei găsi pacea nici în viaţă, nici în moarte.

Toate privirile se îndreptară spre noul rege. Maanu tremura de furie, şi Marvuz fu cel care ţinu sub control situaţia.

— Îl vom duce pe Abgar pe ultimul drum aşa cum a cerut el. Acum, fiecare să se întoarcă la treburile lui.

Cei prezenţi începură să părăsească încet camera regelui. Regina, palidă şi liniştită, aştepta ca fiul ei să-i hotărască soarta.

Maanu aşteptă ca încăperea să rămână goală şi atunci i se adresă mamei sale:

— Nu vei ieşi de aici până nu te voi chema. Nu vei vorbi cu nimeni nici dinăuntrul, nici din afara palatului. Două servitoare vor rămâne cu tine. Îl vom îngropa pe tatăl meu aşa cum a cerut. Iar tu, Marvuz, eşti răspunzător de împlinirea poruncilor mele.

Maanu ieşi din încăpere cu paşi grăbiţi. Şeful gărzii regale se îndreptă spre regină.

— Stăpână, va fi mai bine dacă acceptaţi porunca regelui.

— O accept, Marvuz.

Regina îl ţintui cu privirea atât de intens, încât bărbatul îşi plecă ochii ruşinat şi, luându-şi rămas-bun, plecă şi el grăbit.

Instrucţiunile lui Maanu au fost precise: Abgar va fi îngropat aşa cum hotărâse şi, de îndată ce mausoleul regal se va închide, gărzile vor aresta principalele căpetenii creştine, pe odioşii Josar şi Tadeu. De asemenea, vor trebui să dărâme toate templele în care se adunau creştinii ca să se roage; mai mult decât atât, Maanu îi încredinţase lui Marvuz personal sarcina de a-i preda la palat pânza sacră de in.

Reginei nu i se îngădui să iasă din odaia ei până în a treia zi după moartea lui Abgar. Trupul neînsufleţit al regelui rămase tot acest timp pe un catafalc bogat împodobit cu o dantelărie de sculpturi în relief, aşezat în mijlocul primului templu ridicat la porunca lui Abgar întru cinstirea lui Isus.

Garda regală îl veghe pe cel care fusese regele lor, iar poporul din Edesa îi aduse ultimul omagiu, venind să se încline în faţa trupului fără viaţă al bărbatului care le chezăşuise pacea şi prosperitatea atâţia ani.

* * *

— Stăpână, sunteţi pregătită?

Marvuz venise să o ia pe regină ca să o conducă la templu; de acolo, împreună cu Maanu, făcea pane din cortegiu până la mausoleul în care Abgar avea să-şi găsească odihna veşnică.

Regina se împodobise cu cea mai bună tunică şi cu cel mai bogat văl pe care le avea, împodobite cu cele mai preţioase giuvaiere. Era maiestuoasă, deşi ridurile şi suferinţa lăsaseră urme adânci pe chipul ei. Când ajunseră la micul templu creştin, acesta era înţesat de lume. Întreaga curte se afla acolo, precum şi cei mai însemnaţi oameni din Edesa. Regina îi căută cu privirea pe Josar şi pe Tadeu, dar nu îi văzu. Se simţi neliniştită. Unde or fi prietenii ei?

Maanu purta coroana lui Abgar şi era prost dispus. Ceruse ca Tadeu şi Josar să fie şi ei de faţă, dar gărzile nu au putut să îi găsească. Nici pânza sacră de in nu se găsea la locul în care fusese păstrată atâția ani.

Un tânăr discipol al lui Tadeu începu rugăciunea, oficiind ceremonia de adio. Când alaiul regal se pregătea să pornească pe drumul spre mausoleu, Marvuz se apropie de rege.

— Stăpâne, am căutat în casele creştinilor de vază, dar nu am găsit pânza sacră de in. Şi nici Tadeu şi Josar nu sunt de găsit.

Şeful gărzii regale tăcu. În momentul acela, deschizându-şi drum prin mulţime, Tadeu şi Josar, palizi ca moartea, se apropiau de locul unde se aflau aceştia. Regina îşi deschise braţele şi, luptând ca să îşi stăpânească lacrimile, le întinse mâna. Josar o privi cu duioşie, dar nu spuse nimic; la fel făcu şi Tadeu.

Maanu porunci să se pornească alaiul. Era timpul ca Abgar să fie îngropat, după care avea să îşi încheie socotelile cu creştinii.

Mulţimea tăcută îi însoţi până la mausoleu. Acolo, înainte ca meşterul constructor să astupe

din nou intrarea, regina ceru să i se acorde câteva clipe pentru rugăciune.

Când lespedea fu aşezată la locul ei, astupând mormântul, Maanu îi făcu un semn lui Marvuz, şi acesta, la rândul lui, gărzilor, care se repeziră să îi aresteze pe Josar şi pe Tadeu, sub ochii tuturor celor prezenţi. Un murmur de groază începu să se răspândească prin mulţime, care înţelese de îndată că Maanu nu avea să respecte voinţa lui Abgar, persecutându-i pe creştini.

Cu paşi grăbiţi, sau chiar în fugă, oamenii începură să se împrăştie ca să ajungă la casele lor, căutând adăpost. Unii şopteau că în aceeaşi noapte se gândeau să părăsească Edesa fugind de Maanu.

Nu le rămânea timp nici măcar pentru asta. În aceeaşi clipă, garda regală distrugea casele celor mai de vază dintre creştini, în vreme ce alţii erau opriţi din drum şi ucişi pe loc, chiar în faţa mausoleului regal.

Groaza se întipări pe chipul reginei, târâtă de Marvuz pe drumul spre palat. Femeia văzu cum Tadeu şi Josar erau prinşi, fără ca vreunul din ei să opună rezistenţă sau să scoată un sunet.

Mirosul focului ajungea până la colina pe care se înălţa palatul regal. Se auzeau strigătele şi urletele disperate ale oamenilor. Edesa tremura de groază, în vreme ce Maanu bea vin în sala tronului şi privea satisfăcu cum frica se întipărea pe chipurile curtenilor.

Regina rămase în picioare, aşa îi poruncise Maanu. Foarte aproape Josar şi Tadeu, cu mâinile legate la spate şi cu tunicile sfâşiate de loviturile de bici ale gărzii regale, erau în continuare tăcuţi.

— Biciuiţi-i mai tare, vreau să mă implore să nu-i mai chinui.

Gărzile îi loveau cu înverşunare pe bătrâni, dar aceştia tăceau în continuare, spre uimirea curţii şi mânia regelui.

Regina scoase un ţipăt, atunci când Tadeu căzu leşinat, în vreme ce lacrimile aproape că

ascundeau chipul lui Josar, a cărui spinare jupuită sângera.

— Ajunge! Opriţi-vă!

— Cum îndrăzneşti să dai ordine? strigă Maanu.

— Eşti un laş, nu e demn de un rege să chinuiască doi bătrâni!

Cu dosul palmei, Maanu o plesni pe mama sa. Aceasta se clătină şi căzu la pământ. Un murmur de groază izbucni la unison în sala tronului.

— Veţi muri aici, în faţa tuturor, dacă nu îmi spuneţi unde aţi ascuns pânza de in, iar complicii voştri vor muri toţi, oricine ar fi ei!

Două gărzi intrară cu Marcios, arhitectul regelui, urmaţi de cei doi tineri servitori ai săi, speriaţi şi ei de moarte. Maanu li se adresă acestora.

— V-a spus unde este pânza de in?

— Nu, rege al meu.

— Biciuiţi-l până vorbeşte!

— Îl putem biciui, dar nu va vorbi. Servitorii lui au mărturisit că arhitectul a făcut ceva îngrozitor: acum câteva zile şi-a tăiat limba.

Regina îl privi pe Marcios, apoi ochii ei se îndreptară spre trupurile inerte ale lui Tadeu şi Josar. Înţelese că ei hotărâseră să se mutileze pentru ca tortura să nu îi biruie şi, în felul acesta, să păstreze taina giulgiului.

Începu să plângă, regretând sacrificiul prietenilor săi, ştiind că fiul ei avea să îi facă să plătească scump această ocară.

Maanu tremura. Mânia îi înroşise pielea. Marvuz se apropie de el, temându-se de furia lui.

— Rege al meu, vom găsi pe cineva care să ştie unde au ascuns pânza de in, vom căuta prin toată Edesa, o vom găsi…

Regele nu îl auzea; îndreptându-se spre mama sa, o ridică de jos şi, scuturând-o, îi strigă:

— Spune-mi tu unde este, spune-mi sau îţi smulg limba!

Regina plângea convulsiv. Câţiva nobili de la curte se hotărâră să intervină, ruşinaţi că din laşitate rămăseseră impasibili la loviturile pe care Maanu i le dădea mamei sale. Dacă Abgar ar mai fi trăit, ar fi poruncit să fie ucis!

— Stăpâne, las-o! se ruga unul dintre ei.

— Regele meu, linişteşte-te, nu-ţi mai lovi mama! cerea un altul.

— Eşti rege, trebuie să arăţi îndurare! rostea un al treilea.

Marvuz îl apucă pe rege de braţ, când acesta urma să o lovească din nou pe regină.

— Stăpâne!

Maanu lăsă să îi cadă braţul şi se sprijini de Marvuz. Se simţea batjocorit de mama sa şi de cei doi bătrâni şi era sleit de puteri. Mânia îl sleise.

Cu mâinile legate, Marcios privea toată scena. Îi cerea lui Dumnezeu să fie milostiv, să se îndure de ei.

Se gândi la suferinţa lui Isus pe cruce, la chinurile la care l-au supus romanii şi cum i-a iertat el pe toţi. Căută în sufletul lui iertarea pentru Maanu, dar nu simţea decât ură.

Şeful gărzii regale îşi asumă răspunderea şi porunci ca regina să fie dusă în odăile ei.

Marvuz îl făcu pe rege să se aşeze şi îi dădu o cupă cu vin, pe care acesta o bău cu nesaţ.

— Trebuie să moară toţi, spuse el, aproape în şoaptă.

— Da, răspunse Marvuz; vor muri.

Făcu un semn soldaţilor, şi aceştia îi luară târându-i pe Tadeu şi pe Josar, care-şi pierduseră cunoştinţa din pricina suferinţei. Marcios plângea în tăcere. Urma el.

Regele îşi ridică privirea şi îl fixă pe Marcios.

— Toţi creştinii veţi muri. Casele voastre, gospodăriile voastre, toate câte le aveţi le voi împărţi între cei care îmi sunt credincioşi. Tu, Marcios, m-ai trădat de două ori. Eşti unul dintre cei mai de seamă nobili din Edesa şi ţi-ai vândut

sufletul acestor creştini care ţi-au făcut atâtea farmece, încât ţi-ai smuls limba. Voi găsi pânza de in şi o voi distruge. Ţi-o jur.

La un semn al lui Marvuz, un oştean îl luă pe Marcios.

— Regele vrea să se odihnească. A fost o zi lungă, îi îndepărtă Marvuz pe curteni.

Când rămaseră singuri, Maanu îl îmbrăţişa pe complicele lui şi izbucni în plâns. Mama sa îi răpise plăcerea răzbunării.

— Vreau ca regina să moară.

— Va muri, stăpâne, dar trebuie să aştepţi. Mai întâi, să căutăm giulgiul şi să sfârşim cu toţi creştinii, apoi va veni şi rândul reginei.

În noaptea aceea, strigătele de spaimă şi trosnetul focului se auziră până în toate colţurile palatului. Maanu trădase ultima dorinţă a tatălui său.

18

Sofia îl sunase pe părintele Yves. Preotul o intriga. Nu ştia de ce, dar avea impresia că în spatele cordialităţii şi al bunăvoinţei lui existau nişte secrete de nepătruns.

Se gândise că avea să îl ia prin surprindere pe părintele Yves invitându-l la masă, dar acesta nu păru mirat şi îi răspunse că, dacă Eminenţa Sa nu va avea nimic împotrivă, i-ar face plăcere să ia prânzul cu ea.

Şi acum erau amândoi într-o mică *trattoria*[15], aproape de catedrală.

— Mă bucur că Eminenţa Sa v-a permis să-mi acceptaţi invitaţia. Să vă explic, aş vrea să stau de vorbă cu dumneavoastră despre catedrală, despre cele întâmplate.

Preotul asculta cu atenţie, dar fără un interes deosebit.

— Părinte Yves, aş vrea să-mi spuneţi adevărul: Credeţi că incendiul a fost un accident?

— Nu s-ar cădea ca tocmai eu să nu spun adevărul… spuse preotul, zâmbind. Bineînţeles că eu cred că a fost un accident, numai dacă dumneavoastră nu ştiţi ceva ce eu nu ştiu.

Părintele Yves o privi stăruitor. Privirea lui era limpede, prietenoasă, dar Sofia continua să creadă că preotul era altfel decât voia să pară.

— Presupun că e o deformaţie profesională, dar nu cred în fapte întâmplătoare, iar în catedrala din Torino au avut loc prea multe accidente fortuite.

— Bănuiţi că acest accident a fost provocat? De către cine? De ce?

— Asta este ceea ce investigăm, de ce şi de către cine. Nu uitaţi că avem un cadavru, cadavrul unui bărbat tânăr. Cine era? Ce făcea acolo?

Apropo, autopsia a scos la iveală faptul că bărbatul calcinat nu avea limbă. Avem un alt mut la închisoare. Vă amintiţi de tentativa de furt calificat de acum câţiva ani? Nu trebuie să fii un geniu ca să-ţi dai seama că e ceva ciudat.

— Mă descumpăniţi… Eu nu crezusem că… În sfârşit, mie mi se pare cj accidente se pot întâmpla, mai cu seamă în clădiri atât de vechi cum ste catedrala din Torino. În ceea ce priveşte cadavrul fără limbă şi mutul de la închisoare, nu ştiu ce să vă spun, nu ştiu ce legătură ar putea avea.

— Părinte, mie mi se pare că dumneavoastră nu sunteţi un preot oarecare.

— Poftim?

— Da, cred că dumneavoastră nu sunteţi un simplu preot, CV-ul dumneavoastră este cel al unui om inteligent şi cu pregătire. De aceea am vrut să vă văd şi să vă vorbesc şi insist că aş vrea să fiţi sincer cu mine.

Sofia era vădit iritată de faptul că părintele Yves încerca să se joace cu ea de-a şoarecele şi pisica.

— Îmi pare rău că vă contrariez, dar eu sunt preot, şi lumea mea nu este ca a dumneavoastră. Într-adevăr, am avut şansa unei bune pregătiri, dar cunoştinţele mele nu au nicio legătură cu ale dumneavoastră, eu nu sunt poliţist, şi între preocupările şi îndatoririle mele nu se află acelea de a bănui ceva sau pe cineva.

Tonul vocii părintelui Yves devenise mai răspicat. Nici el nu voia să îşi ascundă supărarea.

— Îmi pare rău, poate am fost puţin cam stângace şi nu am ştiut să vă cer ajutorul.

— Să-mi cereţi ajutorul? Pentru ce?

— Ca să desluşesc misterul accidentelor, ca să dau de vreun fir care să ducă pe o pistă. Voi fi sinceră cu dumneavoastră: nu credem că incendiul a fost întâmplător. A fost provocat; ceea ce nu ştiu este de ce.

— Şi cu ce credeţi că v-aş putea ajuta? Spuneţi-mi cu ce anume.

Preotul era supărat în continuare. Sofia îşi dădu seama că făcuse o greşeală exprimându-şi atât de limpede lipsa de încredere faţă de el.

— Aş vrea să aflu părerea dumneavoastră despre muncitorii care lucrează în catedrală. Aţi avut de-a face cu ei lunile astea, a fost cineva care vi s-a părut suspect, care a zis sau a făcut ceva care v-a atras atenţia? Aş mai vrea să-mi spuneţi cum vi se pare personalul care lucrează la reşedinţa episcopală, nu ştiu, secretarele, portarul, chiar şi cardinalul…

— Doamnă doctor, atât eu, cât şi ceilalţi reprezentanţi ai episcopatul am colaborat cu carabinierii şi cu dumneavoastră, cei de la Departamentul de Artă. Ar fi o trădare din partea mea să mă apuc să alimentez nişte bănuieli legate de muncitorii sau de persoanele care lucrează la episcopat Nu mai am nimic de adăugat şi, dacă dumneavoastră credeţi că nu a fost un accident, trebuie să cercetaţi; firește, ştiţi că puteţi conta pe colaborarea episcopatului. Sincer, nu vă înţeleg intenţiile. Evident, îl voi informa pe cardinal despre această conversaţie.

Tensiunea dintre cei doi era evidentă. Sofia se gândi că părintele Yves părea sincer supărat. Şi ea se simţea stânjenită, avea senzaţia că nu a abordat ancheta în mod inteligent.

— Nu vă cer să-i vorbiţi de rău pe muncitori sau pe colegii dumneavoastră…

— Ah, nu? Una din două: ori dumneavoastră credeţi că ştiu ceva ce nu am spus, caz în care este limpede că mă bănuiţi pe mine, pentru că, dacă ştiu ceva şi nu am spus înseamnă că am ceva de ascuns; ori, dimpotrivă, îmi cereţi să vă dau nu ştiu ce fel de amănunte despre muncitorii şi colegii mei de la episcopat şi să vi le dau aici, neoficial, nu ştiu în ce scop.

— Eu nu caut bârfe! Spuneţi-mi de ce aţi acceptat să luaţi masa cu mine.

— Bună întrebare!

— Atunci, răspundeţi!

Preotul îşi aţinti ochii asupra Sofiei. Intensitatea privirii lui o tulbură atât de tare, încât simţi că roşeşte.

— Mi s-a părut că sunteţi o persoană serioasă şi competentă.

— Ăsta nu e un răspuns.

— Ba este.

Niciunul dintre ei nu se atinsese de mâncare. Părintele Yves ceru nota de plată.

— Eu vă invitasem.

— Dacă nu vă deranjează, vă va invita episcopatul.

— Cred că a fost o neînţelegere; dacă eu sunt de vină, vă rog să mă iertaţi.

Părintele Yves o privi din nou. Dar de data asta privirea era liniştită, din nou indiferentă.

— S-o lăsăm baltă.

— Nu-mi plac neînţelegerile, aş dori…

O întrerupse cu un gest al mâinii.

— Nu contează, s-o lăsăm baltă.

Ieşiră în stradă. Un soare blând lumina totul. Începură să meargă împreună, tăcuţi, înspre catedrală. Deodată, preotul se opri în loc şi o privi din nou stăruitor. Sofia îi susţinu privirea şi se miră peste măsură când el îi zâmbi.

— Vă invit la o cafea.

— Mă invitaţi la o cafea?

— Mă rog, sau la ce doriţi dumneavoastră. Poate că am fost cam dur.

— Şi de asta mă invitaţi la o cafea?

— Of! Există persoane care se ceartă din orice, şi am impresia că noi doi facem parte din această categorie.

Sofia râse. Nu ştia de ce se răzgândise părintele Yves, dar era bucuroasă.

— De acord, să bem o cafea.

El o apucă uşor de braţ ca să traverseze strada. Trecură de catedrală şi merseră liniştiţi şi tăcuţi

până ajunseră la o cafenea veche, cu mese din lemn de acaju şi chelneri cărunţi.

— Mi-e foame, spuse părintele Yves.

— Nu mă miră, nu am mâncat nimic din pricină că v-aţi supărat.

— Bine, să cerem o prăjitură, ce părere aveţi?

— Eu nu mănânc dulciuri.

— Atunci, de ce aţi avea poftă?

— Doar de o cafea.

Comandară chelnerului şi rămaseră unul în faţa celuilalt, privindu-se.

— Pe cine bănuiţi, doamnă profesoară?

Întrebarea o descumpăni. De fapt, el era cel care o descumpănea în permanenţă prin atitudinea lui.

— Sunteţi sigur că doriţi să vorbim despre accidentul din catedrală?

— Haideţi să vorbim!

— De acord. Nu bănuim pe nimeni anume, nu avem indicii, ştim doar că piesele nu se potrivesc. Marco, şeful meu, crede că accidentele au legătură cu Sfântul Giulgiu.

— Cu Sfântul Giulgiu? De ce?

— Pentru că această catedrală din Torino este cea în care s-au produs cele mai multe accidente din Europa. Pentru că Sfântul Giulgiu se află în catedrala din Torino, pentru că are acest presentiment.

— Dar Sfântului Giulgiu, slavă Domnului, nu i s-a întâmplat niciodată nimic. Sincer vorbind, nu înţeleg ce legătură există între accidente şi Sfântul Giulgiu.

— Presentimentele sunt greu de explicat, dar Marco le are şi ni le-a transmis şi nouă, membrii echipei lui.

— Credeţi că cineva poate dori să distrugă Sfântul Giulgiu, aşa cum s-a întâmplat cu Pietà lui Michelangelo? Vreun biet nebun care vrea şi rămână în posteritate?

— Asta ar fi răspunsul cel mai simplu. Dar muţii?

— Mă rog, există doar doi muţi, şi coincidenţele, doamnă profesoară oricât de puţin credeţi în ele, de existat, există.

— Noi credem că mutul din închisoare…

Sofia tăcu. Fusese cât pe-aci să-i povestească planul lor acelui preot frumos şi fermecător.

— Continuaţi.

— Bine, noi credem că mutul care e la închisoare ştie ceva.

— Bănuiesc că o fi fost interogat într-un fel sau altul.

— E mut şi nu pare să înţeleagă nimic din ce i se spune.

— O fi fost interogat în scris.

— Cu un rezultat nul.

— Doamnă profesoară, dar dacă totul ar fi mult mai simplu? Şi dacă ar exista coincidenţe?

Au stat de vorbă timp de o oră, dar conversaţia nu i-a fost Sofiei de prea mare folos. Părintele Yves nu i-a spus nimic relevant. Fusese o întâlnire plăcută, dar nimic mai mult.

— Cât mai staţi la Torino?

— Plec mâine.

— Nu ezitaţi să mă sunaţi dacă, la un moment dat, consideraţi că vă pot fi de folos.

— O să mă gândesc de două ori înainte, ca nu cumva să vă supăraţi din nou.

Se despărţiră prieteneşte. Părintele Yves îi spuse că avea s-o sune dacă trecea prin Roma. Sofia, la rândul ei, promise să îl sune dacă revenea la Torino. Pură formalitate din partea amândurora.

* * *

Marco îi convocase la o şedinţă la prima oră a după-amiezii. Dorea să le explice planul pe care se gândea să îl pună în aplicare pentru eliberarea mutului.

Sofia sosi ultima. Marco nu ştia de ce, dar i se păru schimbată. La fel frumoasă, dar schimbată; în ce fel, nu ştia încă.

— Bine, planul e simplu. Ştiţi deja că în fiecare lună, în toate închisoare se reuneşte Comisia de Siguranţă, din care fac parte, în afară de directorul închisorii, judecătorul şi procurorul de supraveghere a penitenciarului, psihologi şi asistenţi sociali. Obişnuiesc să-i viziteze pe toţi puşcăriaşii, mai ales pe cei care sunt pe punctul de a-şi termina de executat condamnarea, care au avut o bună purtare şi care merită o reducere a pedepsei, cum ar fi eliberarea provizorie. Mâine eu voi fi acela care va merge la Torino să îi întâlnească pe toţi. Vreau să le cer să joace puţin teatru.

Toţi îl ascultau în tăcere, aşa că Marco hotărî să continue.

— Voi cere ca luna viitoare, când membrii Comisiei de Siguranţă vor merge la închisoarea din Torino, aceştia să-l viziteze pe mut şi să vorbească absolut normal de faţă cu el, aşa cum au făcut-o întotdeauna, crezând că nu îi înţelege. Le voi cere asistentei sociale şi psihologului să spună ca din întâmplare că nu prea are rost să-l reţină pe mut în continuare, că purtarea lui e exemplară, că nu prezintă niciun pericol pentru societate şi că legea prevede că ar putea beneficia de eliberare condiţionată. Directorul se va opune un pic, după care vor pleca. Vreau ca această scenă să se repete timp de trei sau patru luni, până când, în final, va fi pus în libertate.

— Vor colabora cu tine? întrebă Pietro.

— Miniştrii au vorbit cu şefii respectivi. Nu cred că vor avea vreo obiecţie; la urma urmelor nu e vorba de eliberarea vreunui asasin sau terorist, ci a unui mic pungaş.

— Este un plan bun, fu de părere Minerva.

— Este, într-adevăr, confirmă Giuseppe.

— Am mai multe veşti. Asta îţi va plăcea ţie, Sofia. M-a sunat Lisa, soţia lui John Barry. Lisa este sora lui Mary Stuart, care, dacă nu ştiţi, e căsătorită cu James Stuart, care, dacă nu ştiţi, este

unul dintre cei mai bogaţi oameni din lume. Prieten cu preşedintele Statelor Unite şi cu preşedinţii unei jumătăţi de mapamond – jumătatea bogată, firește. Pe lista prietenilor lor se află şi cei mai importanţi afacerişti şi bancheri de pe planetă. Fiica cea mică a soţilor Stuart, Gina, este arheolog, la fel ca Lisa, şi vine pentru o perioadă la Roma, unde va sta în casa mătuşii ei; pe deasupra, participă la finanţarea săpăturilor de la Herculanum. Bun, aşadar, Mary şi James Stuart vor sosi la Roma peste două săptămâni. Lisa va organiza o cină la care îi va invita pe mulţi dintre prietenii pe care familia Stuart îi are în Italia, printre ei şi Umberto D'Alaqua. Sunt invitat la acea cină şi poate că John şi Lisa vor avea bunăvoinţa de a-mi permite să te iau cu mine, doamnă profesoară.

Sofia se lumină la faţă. Nu putea ascunde cât era de bucuroasă să îl revadă pe D'Alaqua.

— Mi se pare că asta este ocazia în care ne vom apropia cel mai mult de această persoană.

Când şedinţa se termină, Sofia se apropie de Marco.

— Este surprinzător că sora unei femei ca Lisa este căsătorită cu un rechin al finanţelor.

— Nu, nu este chiar ciudat. Mary şi Lisa sunt fiicele unui profesor de istorie medievală de la Universitatea din Oxford. Amândouă au studiat istoria: Lisa, arheologia, iar Mary, istoria medievală, la fel ca tatăl lor. Lisa a obţinut o bursă de doctorat în Italia, sora ei o vizita des, dar viaţa lui Mary a luat-o pe alte făgaşe. S-a angajat la Sotheby's ca expertă în artă medievală. Asta a făcut-o să cunoască oameni importanţi, între ei şi pe soţul său, James Stuart. S-au cunoscut, s-au îndrăgostit şi s-au căsătorit. Lisa l-a cunoscut pe John şi s-a măritat cu el; amândouă par fericite cu soţii lor. Mary aparţine înaltei societăţi internaţionale; Lisa, prin meritul propriu, şi-a făcut un nume în lumea academică. Sora ei o sprijină,

aşa cum face acum cu fiica sa, Gina, contribuind cu subvenţii pentru anumite săpături. Nu există alte secrete.

— Am avut noroc că tu eşti prieten cu John.

— Da, amândoi sunt nişte oameni foarte de treabă. John este singurul american pe care-l cunosc şi care nu are niciun fel de interes să se îmbogăţească şi se opune să fie mutat în altă parte. Firește, influenţa familiei Stuart l-a ajutat să se menţină atâţia ani în postul pe care îl are la ambasadă.

— Crezi că-ţi vor permite să mă iei cu tine la petrecere?

— O să încerc. D'Alaqua te-a dat gata, nu-i aşa?

— Foarte tare, este un bărbat de care s-ar putea îndrăgosti orice femeie.

— Presupun că nu e cazul tău.

— Uf! Nu mai presupune atâta, râse Sofia.

— Ai grijă, doamnă profesoară!

— Fii liniştit, Marco, sunt cu picioarele pe pământ şi aşa voi rămâne orice-ar fi. D'Alaqua nu mi-e la îndemână, aşa că fii liniştit.

— O să-ţi pun o întrebare personală. Dacă te deranjează, trimite-mă la plimbare. Ce se întâmplă cu Pietro?

— N-o să te trimit la plimbare, o să-ţi spun adevărul: punct final. Relaţia nu mai merge.

— I-ai spus?

— Astă-seară o să luăm cina împreună ca să vorbim. Dar el nu e prost şi ştie. Cred că e de acord.

— Îmi pare bine.

— Îţi pare bine? De ce?

— Pentru că Pietro nu este bărbatul potrivit pentru tine. E un om cumsecade, cu o nevastă minunată, care va fi extrem de fericită să-şi recupereze soţul. Tu, Sofia, ar trebui să ne părăseşti în curând şi să o iei pe alt traseu profesional, cu alţi oameni, cu alte perspective. În

realitate, Departamentul de Artă e prea mic pentru tine.

— Nu spune asta! Pentru Dumnezeu! Ştii cât de fericită sunt cu munca mea? Nu vreau să plec, nu vreau să schimb nimic.

— Tu ştii că am dreptate; altceva e să încerci o schimbare cu tot dinadinsul.

Pietro îi întrerupse. Îşi luară rămas-bun de la Marco, pentru că, a doua zi de dimineaţă, acesta urma să plece la Torino.

— Mergem la tine acasă? întrebă Pietro.

— Nu, prefer să cinăm la un restaurant.

Pietro o duse la un mic birt din Trastevere. Sofia îşi dădu seama că era acelaşi birt unde cinaseră împreună prima dată, la începutul relaţiei lor. Nu au mai venit aici de multă vreme. Comandară cina şi vorbiră despre lucruri lipsite de importanță, amânând momentul înfruntării unul cu celălalt.

— Pietro…

— Fii liniştită, ştiu ce vrei să-mi spui şi sunt de acord.

— Ştii?

— Da, oricine ar şti. În anumite privinţe, eşti transparentă.

— Pietro, eu ţin mult la tine, dar nu sunt îndrăgostită de tine şi nu vreau să am nici un fel de obligație. Mi-ar plăcea să fim prieteni şi să putem lucra împreună ca până acum, colegial şi fără tensiuni inutile.

— Eu te iubesc. Doar un prost n-ar fi îndrăgostit de tine, dar ştiu şi că nu sunt de nasul tău…

Sofia făcu un gest, întrerupându-l stânjenită.

— Nu spune asta, nu vorbi prostii, te rog.

— Sunt poliţist şi par poliţist. Tu eşti cadru universitar, o femeie cu clasă, nu contează dacă te îmbraci în blugi sau în taior Armani, întotdeauna eşti o doamnă. Am avut mult noroc să fii cu mine, dar am ştiut întotdeauna că într-o zi o să-mi trânteşti uşa în nas, şi ziua asta a venit. D'Alaqua?

— Nici măcar nu s-a uitat la mine! Nu, Pietro, nu are legătură cu nimeni. Pur şi simplu, relaţia noastră nu mai merge. Tu o iubeşti pe soţia ta, şi eu te înţeleg. Este o persoană cumsecade şi, pe deasupra, frumoasă. N-o să te desparţi niciodată de ea, n-ai suporta să rămâi fără copiii tăi.

— Sofia, dacă tu mi-ai fi dat un ultimatum, aş fi plecat cu tine.

Rămaseră tăcuţi. Sofiei îi venea să plângă, dar se stăpâni. Era hotărâtă s-o rupă cu Pietro, să nu se lase cuprinsă de vreo emoţie care să o facă să îşi mai amâne o vreme hotărârea, pe care ar fi trebuit să o fi luat cu mult timp în urmă.

— Cred că cel mai bine pentru amândoi e să o terminăm. Vom rămâne prieteni?

— Nu ştiu.

— De ce?

— Pentru că nu ştiu. Sincer vorbind, nu ştiu cum îmi va fi să te văd şi să nu fiu cu tine, să vii într-o zi şi să-mi povesteşti că există un alt bărbat în viaţa ta. E foarte uşor să spun că voi rămâne prieten cu tine, dar nu vreau să te mint, nu ştiu dacă o să pot. Şi, dacă nu pot, o să plec înainte de a începe să te urăsc.

Pe Sofia o impresionară vorbele lui Pietro. Câtă dreptate avea Marco atunci când spunea că era o greşeală să amesteci plăcerea cu munca. Zarurile erau aruncate şi nu mai exista cale de întoarcere.

— Voi pleca eu. Vreau doar să termin ancheta asupra incendiului de la catedrală şi să văd ce se întâmplă cu mutul. Apoi îmi voi da demisia și voi pleca.

— Nu, nu ar fi drept. Ştiu că eşti în stare să mă tratezi ca pe un prieten, ca pe unul oarecare. Problema sunt eu, mă cunosc. O să-mi cer transferul.

— Nu. Ţie îţi place munca de la Departamentul de Artă, a fost un salt în cariera ta şi n-o să-i dai cu piciorul din cauza mea. Marco spune că ar trebui să caut alte oportunităţi profesionale şi, de fapt, am

chef să fac şi alteva, să predau cursuri la universitate, să-mi găsesc de lucru la vreo săpătură sau, cine ştie, poate mă lansez în afaceri şi deschid o galerie de artă. Simt că închei un ciclu în viaţa mea. Marco şi-a dat seama, m-a îndemnat să caut un alt drum, şi are dreptate. Vreau doar să-ţi cer o favoare: fă tot ce e cu putinţă ca să mai pot continua câteva luni, până când terminăm ancheta asupra incendiului de la catedrală. Te rog să ne uităm unul pe celălalt ca aceste luni să treacă pe cât se poate de bine.

— O să încerc.

Pietro avea ochii plini de lacrimi. Sofia se miră, nu-şi închipuise niciodată că o iubea atât de mult. Sau poate era doar orgoliul lui rănit.

19

Izaz şi Obodas înfulecau brânza şi smochinele dăruite de Timeos. Erau istoviţi după lungile zile de călătorie, dar mai cu seamă pentru că se temuseră că oştenii lui Maanu avea să îi ajungă din urmă şi să îi aducă înapoi la Edesa.

Dar erau aici, acasă la Timeos, la Sidon. Harran, conducătorul caravanei, îi asigurase că urma să trimită un sol la Senin ca să îl vestească despre călătoria care se încheiase cu bine.

Timeos era un bătrân cu privire pătrunzătoare care îi primise cu drag şi îi trimise să se odihnească înainte de a-i povesti peripeţiile din timpul călătoriei. Bătrânul nu se mirase de sosirea lor. De fapt, îi aştepta de câteva luni bune, de când primise o scrisoare de la Tadeu, în care acesta îi împărtăşea îngrijorarea pentru sănătatea şubredă a lui Abgar şi îi explica situaţia delicată a creştinilor de îndată ce regele avea să moară, cu toate că acum se bucurau de sprijinul reginei.

Bătrânul îi privea răbdător, ştiindu-i istoviţi în trup şi suflet. Hotărâse ca Izaz şi colosul Obodas să rămână în casa lui împărţind o odăiţă, singura de care dispunea în afară de a lui; casa era modestă, aşa cum se cuvenea pentru un adept al adevăratelor învăţături ale lui Isus.

Bătrânul le povesti că în Sidon se formase o comunitate mică de creştini. Se adunau pe înserat să se roage şi profitau de asta pentru a-şi comunica noutăţile; mereu era câte un călător care aducea veşti de la Ierusalim sau vreo rudă care trimitea scrisori de la Roma.

Izaz îl asculta cu atenţie pe bătrân, şi când el şi Obodas terminară de mâncat, îi ceru lui Timeos să vorbească între patru ochi.

Obodas strâmbă din nas. Instrucţiunile lui Senin fuseseră categorice: nu trebuia să îl piardă din ochi pe tânărul Izaz, trebuia să îi apere viaţa nepotului lui Josar cu preţul propriei vieţi.

Bătrânul Timeos, văzând umbra de îndoială oglindită în ochii uriaşului, îl linişti.

— Nu-ţi face griji, Obodas. Avem iscoade şi vom afla dacă oamenii lui Maanu sosesc la Sidon. Odihneşte-te liniştit, cât vorbesc eu cu Izaz. Tu însuţi ne poţi vedea de la fereastra odăii în care veţi dormi.

Obodas nu îndrăzni să îl contrazică pe bătrân şi, aflat în odaie, se aşeză la ferestruică, nescăpându-l din ochi pe Izaz.

Tânărul vorbea în şoaptă cu Timeos. Vorbele se pierdeau odată cu adierea blândă a dimineţii. Obodas putu să vadă că, pe măsură ce îl asculta pe Izaz, chipul bătrânului se transfigura. Uimire, durere, îngrijorare… acestea şi alte emoţii se iveau pe chipul lui Timeos.

Când Izaz termină de vorbit, Timeos îl strânse cu afecţiune de braţ şi îl binecuvântă cu semnul crucii în amintirea lui Isus. Apoi intrară în casă. Izaz se îndreptă spre odaia unde îl aştepta Obodas, şi cei doi tineri urmară sfatul lui Timeos: aveau să se odihnească până seara, când urmau să se alăture micuţei comunităţi de creştini din Sidon, noua lor patrie, pentru că ştiau că nu se mai puteau întoarce niciodată pe pământul strămoşilor lor. Dacă ar face aşa ceva, Maanu ar porunci să fie ucişi.

Timeos intră în templul alăturat casei. Acolo, în genunchi, se rugă la Isus şi îi ceru să îl ajute şi să îi arate ce era de făcut cu taina pe care Izaz i-o încredinţase şi pentru care se sacrificaseră Josar, Tadeu, acel Marcios şi alţi creştini.

Acum, doar Izaz şi el ştiau unde e depus linţoliul Domnului. Pe Timeos îl chinuia gândul că, la un moment dat, trebuiau să împărtăşească, la rândul lor, taina cuiva, pentru că el era bătrân şi avea să moară. Izaz era tânăr, dar bătrâneţea îl

ajungea şi pe el din urmă. S-ar putea întâmpla ca Maanu să moară înaintea lor şi creştinii să se poată întoarce la Edesa, dar dacă nu era aşa? Cui să îi mărturisească secretul legat de locul unde ascunsese Marcios linţoliul? Nu-l puteau duce cu ei în mormânt.

Orele treceau fără ca Timeos să le simtă. Acolo unde era, îl găsiră Izaz şi Obodas, rugându-se în genunchi, la căderea serii. Bătrânul luase deja o hotărâre.

Timeos se ridică încetişor. Avea genunchii umflaţi, îl dureau. Le zâmbi oaspeţilor săi şi le ceru să îl însoţească acasă la nepotul lui, de care îi despărţea doar o mică livadă.

— Ioan! Ioan! strigă bătrânul.

Din casa văruită în alb, pe care o boltă de viţă-de-vie o apăra de soare, ieşi o femeie tânără cu o copilă în braţe.

— Încă nu a sosit, bunicule. Nu va întârzia, ştii că vine mereu la ora rugăciunii.

— Ea este Alaida, soţia nepotului meu. Şi asta e micuţa lor fiică, Miriam.

— Intraţi să beţi apă proaspătă cu miere, le oferi Alaida.

— Nu, fiica mea, acum nu; fraţii noştri tocmai au venit ca să se roage Domnului Nostru. Voiam doar ca tu şi cu Ioan să îi cunoaşteţi pe aceşti doi tineri care vor locui cu mine de acum înainte.

Se îndreptară spre templu, unde se aflau deja mai multe familii care stăteau prieteneşte de vorbă. Agricultori şi mici meşteşugari care se convertiseră la credinţa lui Isus. Timeos i-a prezentat pe Izaz şi pe Obodas şi le-a cerut celor doi tineri să istorisească fuga lor din Edesa.

Cu o anume sfială, Izaz începu să le dea veşti de la Edesa şi să răspundă la întrebările fireşti pe care le puneau membrii comunităţii. Când termină de vorbit, Timeos le ceru tuturor să se roage pentru ca Isus să îi ajute pe credincioşii din Edesa. Aşa

făcură: se rugară, cântară şi împărţiră tainul de pâine cu vin pe care Alaida îl adusese cu ea.

Ioan era voinic, nici înalt, nici scund, cu părul negru, la fel de negru ca barba. Sosise târziu, însoţit de Harran şi de câţiva bărbaţi din caravană încărcaţi cu saci. Timeos i-a poftit să intre în casă.

— Senin, stăpânul meu, le spuse Harran, vrea să vă înmânez aceste daruri care vă vor ajuta să îi hrăniţi pe Izaz, nepotul lui Josar, şi pe păzitorul lui, Obodas. Mi-a poruncit, de asemenea, să îţi predau această pungă cu aur, vă va fi de folos în caz de nevoie.

Izaz privea, uimit de atâta dărnicie. Senin era mărinimos, chiar foarte; înainte de a pleca, îi înmânase şi lui o pungă plină cu aur, de ajuns cât să trăiască îndestulat tot restul vieţii.

— Mulţumesc, Harran, bunule prieten. Mă rog să îl găseşti pe Senin aşa cum l-ai lăsat şi sper ca Maanu să nu îşi fi descărcat furia asupra lui. Spune-i stăpânului tău că toate aceste daruri, ca şi acelea pe care mi le-ai adus acum câteva luni din partea reginei, le vom hărăzi pentru a-i ajuta pe săraci, aşa cum ne-a învăţat Isus, şi pentru a aduce bunăstare micii noastre comunităţi. Cum veţi mai sta câteva zile în Sidon înainte de a vă întoarce la Edesa, voi avea timp să îi scriu lui Senin.

Coşmarurile nu-i îngăduiră lui Izaz să doarmă. În visul lui vedea chipuri arse de flăcări şi un câmp înecat în sânge. Când se trezi, era leoarcă de sudoare, de sudoarea fricii.

Ieşi să se răcorească la bazinul din livadă şi acolo îl găsi pe Timeos, curăţind un lămâi.

Timeos îi ceru să îl însoţească într-o plimbare până pe plajă, profitând de răcoarea zorilor.

— Nu se va speria Obodas când se va trezi?

— Cu siguranţă, dar îi voi cere lui Ioan să fie atent ca, atunci când păzitorul tău se va trezi, să îi arate unde suntem.

De îndată ce i-a dat instrucţiuni nepotului său, care se sculase şi începuse să muncească în livada

pe care o împărţea cu bunicul lui, se îndreptară spre plajă.

Mare Nostrum[16], cum o numeau romanii, era înfuriată în dimineaţa aceea. Valurile loveau cu putere pietrişul de pe plajă şi smulgeau nisipul de pe ţărm.

Izaz privea extaziat marea. Era pentru prima dată că vedea acea imensitate de apă, ce i se păru o minune.

— Izaz, Dumnezeu a vrut să fim păstrătorii unui mare secret: locul unde se află linţoliul Fiului său şi care a făcut până acum atâtea minuni. Acolo unde l-a depus Marcios, acolo trebuie să rămână, nu contează cât timp, dar nu înainte ca Edesa să fie din nou creştină sau ca noi să fim siguri că pânza de in nu va mai fi în primejdie. Poate că nici tu, nici eu nu vom apuca ziua aceea, aşa că atunci când eu voi muri, va trebui să alegi pe cineva care să păstreze secretul şi care, la rândul lui, să îl transmită altcuiva, şi tot aşa, până când nicio umbră nu va mai întuneca prezenţa creştinilor în Edesa. Dacă Senin va supravieţui, el ne va da mereu veşti de toate câte se întâmplă în regat. În orice caz, trebuie să îndeplinesc o făgăduială pe care i-am făcut-o lui Tadeu, unchiului tău Josar şi reginei, atunci când, acum câteva luni, mi-au trimis nişte scrisori avertizându-mă de mânia ce s-ar putea abate asupra lor după moartea lui Abgar. Îmi cereau ca, orice s-ar întâmpla, să fac în aşa fel încât sămânţa învăţăturii lui Hristos să nu fie smulsă din Edesa şi îmi cereau ca, dacă va veni ce e mai rău, să-i trimit, după un timp, pe creştini la Edesa.

— Dar asta ar însemna să îi trimiţi la moarte.

— Cei care vor merge o vor face fără să arate că sunt de partea noastră. Se vor stabili în regat, vor munci şi vor încerca să îi caute pe creştinii care ar putea rămâne ca să refacă pe ascuns comunitatea. Nu e vorba să stârnească mânia lui Maanu, nici să provoace dezlănţuirea persecuţiilor, ci să facă în

aşa fel încât să dăinuie în Edesa sămânţa învăţăturii lui Isus. El a vrut astfel, făcând ca Josar să îi aducă regelui Abgar linţoliul. El a sfinţit pământul acela prin prezenţa şi minunile lui, şi noi trebuie să împlinim dorinţele Domnului.

Vom aştepta ca Harran să revină cu o caravană, şi atunci vom hotărî ce este de făcut şi când. Dar trebuie să ştii că linţoliul nu are voie să iasă niciodată din Edesa şi că trebuie să ne străduim ca în oraş să nu se stingă niciodată credinţa în Isus.

* * *

În depărtare, silueta impunătoare a lui Obodas se îndrepta spre ei. Uriaşul era supărat.

— Izaz, Timeos, vă bateţi joc de mine, iar eu am jurat să îl apăr pe Izaz cu propria viaţă. Dacă i se întâmplă ceva, va fi răspunderea mea, şi nu mi-aş putea-o ierta niciodată.

— Obodas, trebuia să stăm de vorbă, spuse Izaz.

— Izaz, eu nu te voi stânjeni când vei avea nevoie să vorbeşti fără martori cu Timeos sau cu oricine altcineva. Voi fi în apropiere, de unde să te pot vedea, dar să nu te pot auzi, însă nu îmi scăpa din priviri, nu mă împiedica să îmi respect făgăduiala.

Izaz îşi dădu cuvântul lui că aşa avea să fie. Cu timpul, hotărâse să se încreadă în Obodas mai mult decât în oricare alt om.

20

Addaio era aşezat în spatele unei imense mese de lemn sculptat. Jilţul adânc nu îi micşora silueta impunătoare.

Nu avea niciun fir de păr, dar ridurile care îi înconjurau ochii şi colţurile gurii nu lăsau nicio îndoială asupra vârstei bărbatului, trădată şi de mâinile noduroase, cu vene ce se vedeau prin transparenţa pielii.

Încăperea avea două ferestre, dar perdelele grele nu lăsau să treacă nicio rază de lumină. Penumbra învăluia totul.

De cele două laturi ale impunătoarei mese se aflau câte patru scaune cu spătar înalt şi, aşezaţi pe ele, opt bărbaţi îmbrăcaţi în negru, cu privirile plecate.

Un omuleţ subţire, îmbrăcat modest, le deschisese uşa şi îi condusese până în biroul lui Addaio.

Zafarin tremura. Doar prezenţa tatălui său îl împiedica să nu o ia la fugă. Mama lui îl strângea de braţ, iar soţia lui, Ayat, cu fetiţa, mergeau alături de el, fără să scoată o vorbă, la fel de speriate ca el.

Omuleţul le introduse pe femei într-o altă cameră.

— Aşteptaţi aici, spuse el şi, cu pas grăbit, îi însoţi pe bărbaţi până în pragul unei uşi de lemn cu lucrături bogate; deschise unul dintre canaturi şi îi lăsă să treacă pe Zafarin şi pe tatăl său.

— Ai dat greş.

Glasul lui Addaio răsună, lovindu-se de pereţii lambrisaţi în lemn, acoperiţi cu cărţi. Zafarin plecă ochii, fără să îşi ascundă un gest de durere, de durere în suflet. Tatăl său făcu un pas înainte şi, fără teamă, îşi aţinti privirea în ochii lui Addaio.

— Ţi-am dat doi fii. Amândoi au fost curajoşi, s-au sacrificat renunţând la limbă. Vor fi muţi până când Domnul Dumnezeul Nostru îi va învia în ziua Judecăţii de Apoi. Familia noastră nu merită reproşurile tale. De secole, cei mai buni dintre noi ne-am închinat viaţa Mântuitorului nostru Isus. Suntem oameni, Addaio, doar oameni, de aceea dăm greş. Fiul meu crede că printre noi se află un trădător, cineva care ştie când mergem la Torino şi care cunoaşte planurile pe care le trasezi.

Zafarin e inteligent, tu ştii asta. Chiar tu ai stăruit ca el să meargă la universitate, ca şi Mendibj. Greşeala e aici, Addaio, trebuie să-l cauţi pe trădătorul care s-a pripăşit printre noi. Trădarea a dăinuit în comunitatea noastră de-a lungul timpului, doar aşa se explică faptul că au eşuat până în acest moment toate încercările de a redobândi ceea ce este al nostru.

* * *

Addaio asculta fără să i se clintească un muşchi de pe faţă, cu privirea aprinsă de mânia pe care, cu greu, şi-o stăpânea.

Tatăl lui Zafarin se apropie de masă şi îi înmână lui Addaio peste cincizeci de file scrise pe ambele părţi.

— Ia-le, în aceste hârtii vei găsi relatarea celor întâmplate. Şi fiul meu îţi aduce la cunoştinţă bănuielile lui.

Addaio nici nu se uită pe foile de hârtie pe care tatăl lui Zafarin le lăsase pe masă. Se ridică şi începu să se învârtă prin cameră în tăcere. Cu pas hotărât, se pironi dinaintea lui Zafarin, strângând din pumni. Părea că are de gând să-l lovească pe tânăr drept în faţă, dar se abţinu să ridice mâna asupra lui.

— Ştii ce înseamnă acest eşec? Luni, luni de zile! Poate ani, înainte de a putea încerca din nou! Poliţia cercetează în amănunţime, unii dintre ai noştri ar putea fi arestaţi, şi, dacă vorbesc, atunci ce o să se întâmple?

— Dar ei nu cunosc adevărul, nu ştiu după ce s-au dus… izbucni tatăl lui Zafarin.

— Taci din gură! Ce ştii tu? Oamenii noştri din Italia, din Germania, din alte părţi ştiu ce trebuie să ştie şi, dacă vor cădea pe mâna poliţiei, vor fi siliţi să vorbească, aşa încât ar putea ajunge până la noi. Şi atunci, ce o să facem? O să ne tăiem cu toţii limba ca să nu-l trădăm pe Domnul Nostru?

— Ce se va întâmpla va fi voinţa lui Dumnezeu, spuse tatăl lui Zafarin.

— Nu! Nu va fi. Va fi consecinţa eşecului şi a prostiei celor care n-au fost în stare să-i îndeplinească voinţa. Va fi vina mea că n-am ştiut să-i aleg pe cei mai buni pentru a împlini porunca lui Isus.

Uşa se deschise, şi omuleţul intră împreună cu doi bărbaţi tineri, însoţiţi şi ei de taţii lor.

Rasit, cel de al doilea mut, şi Dermisat, cel de al treilea, se îmbrăţişară afectuos cu Zafarin sub privirile mânioase ale lui Addaio.

Zafarin nu ştia că tovarăşii lui sosiseră la Urfa. Addaio le impusese tăcere rudelor şi prietenilor, pentru ca ei trei să nu se întâlnească până atunci.

Taţii lui Rasit şi Dermisat vorbiră în numele fiilor lor, cerând înţelegere şi îndurare.

Addaio părea că nu îi aude, preocupat parcă să mediteze la propria deznădejde.

— Veţi ispăşi păcatul pe care, prin eşecul vostru, l-aţi săvârşit împotriva Domnului Nostru.

— Nu-ţi ajunge că fiii noştri şi-au sacrificat limba? Ce altă pedeapsă vrei să le impui? îndrăzni să întrebe tatăl lui Rasit.

— Îndrăzneşti să mă înfrunţi! strigă Addaio.

— Nu. Doamne fereşte! Ştii că îi suntem credincioşi Domnului Nostru şi că îţi dăm ascultare. Îţi cer doar să ai milă, răspunse tatăl lui Rasit.

— Tu eşti păstorul nostru, îndrăzni să îl întrerupă tatăl lui Dermisat, cuvântul tău e lege,

facă-se voia ta, fiindcă tu îl reprezinţi pe Domnul pe pământ.

Îngenunchează şi începură să se roage cu capetele plecate. Nu le mai rămânea decât să aştepte hotărârea lui Addaio.

Până în clipa aceea, cei opt bărbaţi care îl însoţeau pe Addaio nu scoseseră o vorbă. La un semn al acestuia, au ieşit din încăpere, urmaţi de Addaio. Intrară în altă cameră ca să delibereze.

— Ei, bine? întrebă Addaio. Credeţi că există un trădător printre noi?

Tăcerea de rău augur a celor opt bărbaţi îl irită peste măsură pe Addaio.

— N-aveţi nimic de spus? Nimic, după cele întâmplate?

— Addaio, eşti păstorul nostru, cel ales de Domnul Nostru; tu trebuie să ne luminezi, spuse unul dintre bărbaţii în negru.

— Doar voi opt cunoşteaţi planul în întregime. Doar voi ştiţi care sunt oamenii noştri de legătură. Cine este trădătorul?

Cei opt bărbaţi se foiră neliniştiţi privindu-se între ei, stânjeniţi, fără să ştie dacă spusele păstorului erau doar o provocare sau o acuzaţie în toată regula. Împreună cu Addaio, ei erau stâlpii confreriei, obârşiile lor se pierdeau în negura timpului, îi erau credincioşi lui Isus, credincioşi oraşului lor, credincioşi misiunii lor.

— Dacă există un trădător, acela va muri.

Afirmaţia lui Addaio îi sperie pe bărbaţi, care îl ştiau în stare de o asemenea pedeapsă. Păstorul lor era un om bun, care trăia modest şi care, în fiecare an, postea patruzeci de zile în amintirea lui Isus, care a postit în deşert.

Îi ajuta pe toţi cei care veneau la el, fie ca să îi ceară de lucru ori bani, fie ca să intervină într-o dispută de familie. El ştia să îşi impună cuvântul. Era un om respectat în Urfa, unde trecea drept avocat şi unde era cunoscut şi recunoscut ca atare.

Asemenea celor opt bărbaţi care îl însoţeau, Addaio trăia în clandestinitate din copilărie, rugându-se departe de privirile vecinilor şi ale prietenilor, pentru că era păstrătorul unei taine care le determina vieţile, aşa cum o determinase şi pe cea a părinţilor şi a strămoşilor lor.

El ar fi preferat să nu fi fost desemnat păstor, dar, atunci când l-au ales, a acceptat onoarea şi sacrificiul şi a jurat ceea ce şi alţii înaintea lui juraseră, şi anume că avea să împlinească voinţa lui Isus.

Unul dintre bărbaţii în negru îşi drese glasul. Addaio înţelese că vrea să vorbească.

— Vorbeşte, Talat.

— Să nu lăsăm bănuielile să aprindă un foc care să spulbere încrederea pe care o avem unii în alţii. Eu nu cred să fie niciun trădător printre noi. Ne înfruntăm cu forţe puternice şi inteligente, de aceea ne-au împiedicat să redobândim ceea ce este al nostru. Trebuie să ne punem pe lucru şi să elaborăm un nou plan şi, dacă dăm greş, să încercăm din nou. Domnul va fi cel care va hotărî când vom fi demni să izbândim în misiunea noastră.

Talat rămase tăcut, în aşteptare. Părul cărunt îi acoperea capul precum o mantie de zăpadă, ridurile de pe faţă îi dădeau bătrâneţii sale un aspect venerabil.

— Arată-ţi bunăvoinţa faţă de cei trei aleşi, îl imploră alt bărbat în negru care răspundea la numele de Bakkalbasi.

— Bunăvoinţă? Tu crezi, Bakkalbasi, că vom putea supravieţui arătând bunăvoinţă?

Addaio îşi încrucişă furios mâinile şi scoase un oftat.

— Uneori mă gândesc că aţi făcut rău alegându-mă, că nu sunt păstorul de care are nevoie Isus în această eră şi în această împrejurare. Postesc, mă pocăiesc şi cer tărie de la Dumnezeu să mă

lumineze şi să-mi arate calea, dar Isus nu răspunde, nici nu-mi dă vreun semn…

În glasul lui Addaio se simţea deznădejdea, dar îşi veni iute în fire.

— Cât timp voi fi păstorul vostru voi acţiona şi voi hotărî după cum îmi dictează conştiinţa, având un singur ţel: să înapoiez confreriei noastre ceea ce Isus i-a dat şi să le aduc tuturor bunăstarea, dar mai cu seamă siguranţa. Dumnezeu nu ne vrea morţi, ci în viaţă. Nu are nevoie de şi mai mulţi martiri.

— Ce o să faci cu ei? întrebă Talat.

— Pentru un timp, vor trăi retraşi în post şi rugăciune. O să-i urmăresc şi, când voi crede că a sosit momentul, îi voi reda familiilor lor. Dar trebuie să fie pedepsiţi pentru eşecul lor. Tu, Bakkalbasi, care eşti un mare matematician, vei avea sarcina să faci nişte calcule.

— Ce calcule vrei să fac, Addaio?

— Vreau să calculezi dacă între noi există posibilitatea unei trădări, să te gândeşti unde şi de ce avem o scurgere de informaţii.

— Atunci, să înţeleg că iei în serios insinuările tatălui lui Zafarin?

— Da, şi nu trebuie să ne împotrivim evidenţei. Îl vom găsi pe trădător, şi acesta va muri.

Bărbaţii în negru simţiră un uşor fior. Ştiau că Addaio nu vorbea fără rost.

Când se întoarseră în sala unde aşteptau cei trei muţi, îi găsiră pe aceştia şi pe taţii lor rugându-se în genunchi, cu privirea plecată. Addaio şi cei opt bărbaţi în negru se aşezară la locurile lor.

— Ridicaţi-vă! porunci Addaio.

Dermisat plângea în tăcere. Rasit avea în priviri o umbră de mânie, iar Zafarin părea să se fi liniştit.

— Veţi ispăşi eşecul vostru prin meditaţie şi rugăciuni timp de patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi de post. Veţi rămâne aici, la mine. Veţi munci livada atâta cât vă vor ţine puterile. Când se va fi încheiat penitenţa, vă voi spune ce aveţi de făcut.

Zafarin îl privi pe tatăl său cu îngrijorare. Acesta citi în privirea fiului său şi vorbi pentru el.

— Le vei îngădui să-şi ia rămas-bun de la familiile lor?

— Nu. Ispăşirea a început.

Addaio sună dintr-un clopoţel mic ce se afla pe masă. Câteva clipe mai târziu, intră omuleţul care le deschisese uşa.

— Guner, însoţeşte-i în odăile care dau spre livadă. Fă-le rost de haine potrivite şi ai grijă să aibă apă şi sucuri. Asta e tot ce vor avea cât timp va dura şederea lor aici. Le vei explica programul şi obiceiurile casei. Acum, plecaţi.

Cei trei tineri îşi îmbrăţişară taţii. Despărţirea fu scurtă, ca să nu îl facă pe Addaio să îşi piardă răbdarea. Când tinerii ieşiră în urma lui Guner, Addaio vorbi:

— Întoarceţi-vă la casele voastre, la familiile voastre. Veţi avea veşti de la fiii voştri peste patruzeci de zile.

Bărbaţii făcură o reverenţă, îi sărutară mâna şi îşi plecară capetele cu respect în faţa celor opt însoţitori ai lui Addaio, care continuau să fie impasibili ca nişte statui.

Când rămaseră singuri, ieşiră din încăpere. Addaio îi conduse printr-un culoar învăluit în umbre până la o uşiţă încuiată, pe care o deschise cu o cheie. Era o capelă din care nu au mai ieşit până la căderea nopţii.

Addaio nu adormi. Ce genunchii jupuiţi după atâtea ore de rugăciune, simţea nevoia să se mortifice. Dumnezeu ştia cât de mult îl iubeşte, dar această dragoste nu îl scutea de chinuri, ca să poată fi iertat pentru mânie. Mânia aceea pe care nu reuşise niciodată să şi-o scoată din suflet. Satanei îi făcea plăcere să îl ducă la pierzanie pe calea acestui păcat capital.

Când Guner intră tiptil în camera lui, zorile lăsaseră de-acum loc dimineţii. Credinciosul servitor îi aducea o ceaşcă de cafea şi o cană cu

apă proaspătă. Îl ajută pe Addaio să se ridice în picioare şi să se aşeze pe singurul scaun din dormitorul auster.

— Mulţumesc, Guner, am nevoie de cafeaua asta ca să pot înfrunta ziua. Ce fac muţii?

— Muncesc de câtva timp în livadă. Au sufletele zdrobite şi ochii înroşiţi de atâtea lacrimi pe care nu şi le-au putut stăpâni.

— Tu nu eşti de acord cu pedeapsa, nu-i aşa?

— Eu îţi dau ascultare, sunt servitorul tău.

— Ba nu! Nu eşti! Eşti singurul meu prieten, o ştii bine, mă ajuţi…

— Eu te slujesc, Addaio, şi te slujesc bine. Mama m-a dat în slujba ta când am împlinit zece ani. Ea socotea o onoare ca fiul ei să te slujească. A murit cerându-mi să am mereu grijă de tine.

— Mama ta a fost o sfântă.

— A fost o femeie simplă care a acceptat învăţăturile părinţilor ei, fără să pună întrebări.

— Nu cumva te îndoieşti de credinţa noastră?

— Nu, Addaio, cred în Dumnezeu şi în Domnul Nostru Isus, dar mă îndoiesc că e bună această nebunie pe care voi, păstorii confreriei noastre, o săvârşiţi de secole. Pe Dumnezeu îl cinsteşti cu inima.

— Îndrăzneşti să pui la îndoială temelia confreriei noastre! Îndrăzneşti să spui că sfinţii păstori care m-au precedat au căzut în greşeală! Crezi că e lesne să îndeplineşti poruncile înaintaşilor noştri?

* * *

Guner îşi plecă ochii. Ştia că Addaio avea nevoie de el şi că îl iubea ca pe un frate, căci era singura persoană care îi era cu adevărat apropiată. După ce l-a slujit atâţia ani, Guner ştia că doar în faţa lui apărea Addaio aşa cum era el, un om mânios, copleşit de răspunderi, care nu avea încredere în nimeni şi care îşi exercita cu măreţie autoritatea faţă de toţi. Dar nu faţă de el, de Guner, care se îngrijea să îi spele rufele, să îi perie

hainele, să îi păstreze curat dormitorul. El, care îl vedea cu urdori la ochi sau asudat şi murdar, după ce va fi suferit vreun acces de febră. El, care îi cunoştea mizeriile omeneşti şi strădaniile de a apărea înveşmântat în măreţie în faţa sufletelor naive pe care le păstorea.

Guner nu s-ar despărţi niciodată de Addaio. Făcuse legământ de castitate şi de ascultare, iar familia lui, părinţii lui, atâta cât au trăit, şi acum fraţii şi nepoţii lui, se bucurau de bunăstarea materială cu care îi răsplătea Addaio şi se simţeau respectaţi în confrerie.

De patruzeci de ani îl slujea pe Addaio şi ajunsese să îl cunoască la fel de bine cum se cunoştea pe el însuşi; de aceea se temea de el, în pofida încrederii ce se ţesuse odată cu trecerea anilor.

— Crezi că există un trădător printre noi?

— E posibil.

— Bănuieşti pe cineva?

— Nu.

— Şi dacă ai bănui, nu mi-ai spune, nu-i aşa?

— Nu, nu ţi-aş spune decât dacă aş fi sigur că bănuielile mele sunt întemeiate. Nu vreau să condamn pe nimeni în necunoştinţă de cauză.

Addaio îl privi stăruitor. Invidia bunătatea lui Guner, cumpătarea lui, şi se gândi că, de fapt, Guner ar fi un păstor mai bun decât el, că aceia care l-au ales au făcut o greşeală, mânaţi de greutatea obârşiei lui, de acel absurd şi ancestral obicei de a-i răsplăti pe descendenţii persoanelor importante, acordându-le onoruri şi venituri, în multe cazuri, nemeritate.

Guner venea dintr-o familie umilă de ţărani ai căror strămoşi, la fel ca ai lui, păstraseră taina credinţei lor.

Şi dacă ar renunţa? Şi dacă ar convoca un conciliu şi ar recomanda să îl aleagă pe Guner drept păstor? „Nu, gândi el, nu o vor face, vor crede că am înnebunit.” În realitate, chiar

înnebunea exercitând funcţia de păstor, luptând împotriva naturii lui omeneşti, încercând să îşi stăpânească păcatul mâniei, oferind certitudini credincioşilor care aveau nevoie de ele şi păstrând secretele confreriei.

Îşi amintea cu durere ziua în care tatăl lui, emoţionat, l-a însoţit până la această casă în care înainte trăia bătrânul păstor Addaio.

De pe vremea când era copil, tatăl lui, un om de vază din Urfa, militant clandestin al adevăratei credinţe, îi spunea că, dacă avea să fie cuminte, într-o bună zi ar fi putut să îl înlocuiască pe Addaio. El răspundea că nu voia, că prefera să alerge prin grădinile pline cu zarzavaturi, să înoate în râu şi să schimbe priviri şi ocheade cu adolescentele care, la fel ca el, se trezeau la viaţă.

Îi plăcea mai cu seamă fiica unor vecini, dulcea Rania, o fată cu ochi migdalaţi şi păr negru, la care visa în penumbra odăii lui.

Dar tatăl său avea alte planuri pentru el, şi, astfel, de abia ieşit din adolescenţă, îi porunci să locuiască în casa bătrânului Addaio şi să îşi facă legămintele, pregătindu-se pentru misiunea pe care, i se spunea, Dumnezeu i-o hărăzise. Hotărâseră, în locul lui, că el avea să fie Addaio.

În acei ani plini de durere, singurul lui prieten a fost Guner, care nu l-a trădat niciodată când fugea, ca să se apropie de casa Raniei încercând să o vadă de la distanţă.

Guner era şi el prizonier al voinţei părinţilor lui, pe care îi cinstea dându-le ascultare. Sărmanii ţărani găsiseră pentru fiul lor, şi deci pentru toată familia, o soartă mai bună decât aceea de a munci din zori şi până în noapte. Părinţii lui Addaio hotărâseră pentru el onorurile pe care credeau ei că le-ar merita familia lui.

Cei doi bărbaţi acceptaseră voinţa părinţilor lor, încetând pentru totdeauna să mai fie ei înşişi.

21

Ioan îl găsi pe Obodas săpând în livadă. Uriaşul muncea, îngândurat, pământul.

— Unde e Timeos?

— Stă de vorbă cu Izaz. Ştii că îl pregăteşte ca, într-o zi, să ajungă o bună călăuză pentru comunitate.

Obodas îşi şterse sudoarea de pe frunte cu dosul palmei şi îl urmă pe Ioan în casă.

— Aduc veşti.

Timeos şi Izaz aşteptară nerăbdători ca Ioan să vorbească.

— Harran a sosit cu o caravană.

— Harran! Ce bucurie! Să mergem să-l vedem, spuse Izaz, ridicându-se în picioare.

— Aşteaptă, Izaz. Caravana nu e a lui Senin, cu toate că Harran a călătorit cu ea.

— Atunci? Pentru Dumnezeu, vorbeşte, Ioan!

— Da, e mai bine să afli. Harran este orb. Când s-a întors la Edesa, Maanu a poruncit să i se scoată ochii. Stăpânul lui, Senin, a fost ucis, iar trupul lui a fost dat la fiarele deşertului.

Harran a jurat că nu ştie nimic despre tine, că te-a lăsat în portul Tyr şi că la vremea asta ai fi în Grecia, ceea ce a stârnit încă şi mai tare furia lui Maanu.

Izaz izbucni în plâns. Se simţea vinovat pentru nenorocirea lui Harran. Timeos îl apucă afectuos de braţ.

— Vom merge să îl căutăm la caravanserai şi îl vom aduce aici, îl vom ajuta, va rămâne cu noi, dacă doreşte.

— Am stăruit să mă însoţească, dar nu a vrut. Dorea ca voi să ştiţi de starea lui, înainte de a se prezenta aici. Nu vrea să te simţi obligat să îi suporţi povara.

Izaz, însoţit de Obodas şi de Ioan, se îndreptă spre caravanserai. Una dintre călăuzele caravanei le arătă locul unde puteau să îl întâlnească pe Harran.

— Conducătorul acestei caravane este o rudă a lui Harran. De aceea s-a învoit să îl aducă până aici. Harran nu mai are pe nimeni la Edesa: nevasta şi fiii lui au fost ucişi, stăpânul său, Senin, torturat şi ucis în piaţă în faţa tuturor celor care au vrut să asiste la spectacolul suferinţei lui. Maanu i-a pedepsit crunt pe toţi apropiaţii lui Abgar.

— Dar Harran nu era un apropiat al lui Abgar…

— Dar Senin, stăpânul lui, era, şi acesta nu a vrut să îi dezvăluie regelui unde e ascuns linţoliul lui Isus cu care a fost vindecat Abgar. Maanu a distrus casa lui Senin, i-a ars bunurile, a făcut chiar şi un rug mare pe care a sacrificat animalele şi a dat poruncă să fie biciuiţi sclavii; unora dintre aceştia a ordonat să li se taie braţele, altora, picioarele, iar pe Harran l-a lipsit de lumina ochilor, ochii cu care călăuzise caravanele lui Senin prin deşert. Harran poate fi bucuros că a scăpat cu viaţă.

Îl găsiră pe Harran stând pe pământ, şi Izaz îl ridică, îmbrăţişându-l.

— Harran, bunul meu prieten!

— Izaz, tu eşti?

— Da, Harran, sunt eu, am venit să te caut. Vei veni cu mine, te vom îngriji, nu îţi va lipsi nimic.

Timeos îl întâmpină cu afecţiune pe Harran. Rânduise ca Ioan să îl primească acasă la el până când avea să construiască o altă încăpere în căsuţa pe care o împărţea cu Izaz şi cu Obodas.

Harran se simţi uşurat aflând că îl primesc la ei şi că nu trebuia să rătăcească cerând de pomană. Cu un glas tremurător le povesti că Maanu a poruncit să se ardă casele creştinilor, fără să îi ierte nici măcar pe nobilii care profesaseră credinţa în Isus. Nu se îndurase nici de bătrâni, nici de femei, nici de copii. Sângele nevinovaţilor a întunecat

marmura albă ca zăpada a străzilor din oraş, impregnat încă de mirosul morţii.

Obodas, cu voce stinsă, întrebă de familia, de tatăl şi de mama lui, servitori ai lui Senin, creştini ca el.

— Morţi. Îmi pare rău, Obodas.

Lacrimile inundară chipul uriaşului, fără ca vorbele lui Timeos şi ale lui Izaz să îi poată aduce mângâierea.

În sfârşit, Izaz puse şi întrebarea de care se temea: ce se întâmplase cu unchiul său Josar şi cu Tadeu.

— Josar a fost ucis în piaţă, la fel ca Senin. Maanu voia ca moartea nobililor să servească poporului drept învăţătură de minte, ca toţi să ştie că nu va avea îndurare pentru creştini, indiferent cine ar fi aceştia… Josar nu a lăsat să îi scape niciun sunet. Maanu a venit să asiste la torturarea lui, obligând-o şi pe regină să fie de faţă. Rugile mamei sale nu au servit la nimic. Regina a căzut în genunchi şi l-a implorat să îl lase în viaţă pe unchiul tău, în vreme ce regele râdea satisfăcut că o vedea suferind. Îmi pare rău, Izaz… îmi pare rău că sunt purtătorul unor veşti groaznice.

Tânărul încerca să îşi stăpânească lacrimile. Toţi aveau motive să cadă pradă deznădejdii. Toţi fuseseră afectaţi şi îşi pierduseră fiinţele cele mai dragi. Izaz simţea un nod în gât, în vreme ce în el creştea dorinţa de răzbunare.

Bătrânul Timeos îl privea, ştiind ce luptă se dădea în inima tânărului, aceeaşi care se purta şi în inima lui Obodas.

— Răzbunarea nu e o soluţie. Ştiu că amândoi v-aţi simţi mai uşuraţi dacă Maanu ar fi pedepsit, dacă aţi putea să îl vedeţi murind, pradă unei mari suferinţe. Eu vă asigur că va fi pedepsit pentru că va trebui să dea socoteală în faţa lui Dumnezeu pentru ce a făcut.

— Nu spui tu, Timeos, că Dumnezeu are o nesfârşită Milostenie? se tângui Obodas plângând.

— Dar şi o nesfârşită Dreptate.

— Şi regina, mai trăieşte? întrebă Izaz, temându-se de răspuns.

— După moartea unchiului tău, nu a mai văzut-o nimeni. Câţiva servitori de la palat spun că a murit de tristeţe şi că Maanu a poruncit să fie azvârlită în deşert, ca trupul ei să servească drept hrană animalelor. Alţii povestesc că regele a poruncit să fie ucisă. Nimeni nu a mai văzut-o. Îmi pare rău, Izaz, îmi pare rău că sunt purtătorul unor asemenea veşti proaste.

— Prietene, nu e vinovat mesagerul pentru ceea ce vesteşte, afirmă Timeos. Să ne rugăm împreună şi să îi cerem lui Dumnezeu să alunge mânia din inimile noastre, să ne ajute să suportăm durerea pricinuită de pierderea fiinţelor dragi.

22

Noaptea era impregnată de mirosul florilor. Roma strălucea la picioarele invitaţilor lui John Barry şi ai Lisei, care umpleau până la refuz spaţioasa terasă a aticului ce domina oraşul.

Lisa era nervoasă. John se supărase când, la întoarcerea lui de la Washington, ea îi spusese că hotărâse să organizeze o petrecere în onoarea lui Mary şi a lui James şi că îi invitase deja pe Marco şi pe Paola.

Soţul ei o acuzase de lipsă de loialitate faţă de sora ei.

— Îi vei spune lui Mary de ce l-ai invitat pe Marco? Nu, bineînţeles că nu, pentru că nu poţi şi nici nu trebuie să-i spui. Marco este prietenul nostru şi sunt dispus să-l ajut în tot ce are nevoie, dar asta nu înseamnă că trebuie să amesteci familia şi, cu atât mai puţin, să te bagi în cercetările Departamentului de Artă. Lisa, eşti soţia mea, nu am secrete faţă de tine, dar te rog să nu te amesteci în munca mea, aşa cum nici eu nu mă bag într-a ta. Nu mi te închipuiam folosindu-te de propria soră şi, pe deasupra, nu pot să-mi dau seama de ce. Ce te priveşte pe tine incendiul de la catedrală?

Era prima ceartă serioasă pe care o avuseseră după mulţi ani. John o făcuse să se simtă vinovată. De fapt, îşi dădea seama că acţionase cu frivolitate ca să le facă pe plac prietenilor ei.

Mary nu avusese nimic împotriva listei invitaţilor atunci când i-o trimisese prin e-mail. Nici nepoata ei, Gina, nu obiectase atunci când văzuse numele lui Marco Valoni şi al soţiei sale, Paola; ştia că sunt buni prieteni cu unchiul şi cu mătuşa ei. Îi vizitase de câteva ori şi i se păreau agreabili şi simpatici. Întrebă doar cine e profesoara Galloni care urma să îi însoţească pe

soţii Valoni. Mătuşa ei îi spuse că e o erudită care lucrează la Departamentul de Artă, foarte apreciată de soţii Valoni. Gina nu întrebă mai mult.

Patru chelneri se plimbau printre invitaţi cu tăvi cu cocktailuri. Când Marco Valoni, însoţit de Paola şi de Sofia, intră în casă, nu îşi putu ascunde uimirea: doi miniştri, un cardinal, mai mulţi diplomaţi, între ei ambasadorul Statelor Unite, oameni de afaceri şi o jumătate de duzină de profesori universitari, prieteni ai Lisei, precum şi câţiva arheologi, prieteni ai Ginei, formau numerosul grup de invitaţi.

— Mă simt nelalocul meu, le şopti Marco celor două femei.

— Şi eu, răspunse Paola, dar nu mai putem da înapoi.

Sofia începu să îl caute din priviri pe Umberto D'Alaqua. Era acolo, vorbind cu o femeie blondă, frumoasă şi sofisticată, care semăna puţin cu Lisa. Râdeau amândoi, se vedea că se simţeau bine împreună.

— Bine aţi venit. Paola, eşti foarte frumoasă. Iar dumneavoastră trebuie să fiţi doamna profesoară Galloni, presupun. Încântat.

Marco simţi stânjeneala lui John. Era încordat de când îi invitase Lisa la petrecere. Chiar făcuse tot ce era cu putinţă ca ei să refuze invitaţia. Cu subtilitate, chiar amabil, încercase să îi facă să nu vină. Se întreba de ce.

Lisa se apropie de ei zâmbitoare. La fel ca John, era încordată. „Nu cumva devin paranoic?" se gândi Marco. Adevărul e că zâmbetul Lisei era un rictus şi ochii întotdeauna senini ai lui John vădeau nelinişte.

Gina veni şi ea să îi salute, iar mătuşa ei o rugă să îi prezinte celorlalţi invitaţi.

John îşi dădu seama de efectul pe care Sofia îl producea asupra bărbaţilor. Toţi o priveau cu coada ochiului, chiar şi cardinalul. În curând, rămase prinsă de conversaţia unui grup format din doi

ambasadori, un ministru, trei oameni de afaceri şi un bancher.

Îmbrăcată în alb, cu o bluză Armani, părul blond desfăcut, fără alte bijuterii în afară de nişte briliante minuscule în urechi şi un ceas Cartier, Sofia era, fără îndoială, cea mai frumoasă femeie din noaptea aceea.

Conversaţia se învârtea în jurul războiului din Irak, iar ministrul o întrebă amabil care era părerea ei.

— Îmi pare rău, dar sunt împotrivă. După părerea mea, Saddam Hussein nu e o ameninţare pentru nimeni, cu excepţia propriului popor.

Era singura care făcea opinie separată, aşa încât conversaţia deveni mai animată. Sofia înşiră argumente împotriva războiului, ţinu o lecţie magistrală de istorie şi reuşi să îi facă pe interlocutorii ei să o privească năuciţi.

În vremea asta, Marco şi Paola vorbeau cu doi arheologi, prieteni ai Ginei, care se simţeau la fel de nelalocul lor ca ei.

Sofia nu o pierdea din ochi pe femeia blondă care stătea de vorbă atât de însufleţită cu D'Alaqua; profită de faptul că John se apropia de acel grup ca să se scuze faţă de interlocutori şi să se îndrepte spre locul unde se aflau prietenii ei.

— Vă mulţumesc că m-aţi invitat, domnule Barry.

— Suntem încântaţi că aţi putut să-i însoţiţi pe bunii mei prieteni Marco şi Paola…

Femeia blondă se întoarse zâmbind şi le făcu cu mâna.

— Este cumnata mea, Mary Stuart.

— Seamănă mult cu Lisa, afirmă Marco. Nu ne-o prezinţi?

Sofia lăsă capul în jos, ştia că Marco îşi intrase în rol. Mary Stuart vorbea cu D'Alaqua, aşa că era ocazia perfectă să se apropie de bărbatul acela.

Lisa apăru chiar atunci.

— Dragul meu, Marco vrea să-i cunoască pe Mary şi pe James.

— Oh, da, bineînţeles!

Lisa însoţi grupul spre locul unde se afla sora ei cu D'Alaqua şi încă trei perechi. Sofia îşi aţinti privirea asupra lui D'Alaqua, dar acesta nici nu clipi. O recunoscuse?

— Mary, vreau să-i cunoşti pe doi dintre cei mai buni prieteni ai noştri, Marco şi Paola Valoni, şi pe doamna profesoară Galloni, care îi însoţeşte.

Femeia blondă le adresă un zâmbet larg; în mod politicos, le făcu loc în grup şi îi prezentă. D'Alaqua îşi înclină politicos capul şi le zâmbi indiferent.

— Încântată. Sunteţi arheologi la fel ca sora mea? întrebă cu amabilitate Mary Stuart.

— Nu, Mary. Să-ţi explic, Marco este directorul Departamentului de Artă, Paola este profesoară la universitate, iar Sofia lucrează cu Marco.

— Departamentul de Artă? Ce este asta?

— Suntem un corp special care ne ocupăm cu urmărirea delictelor artistice. Furt de opere de artă, falsuri, contrabandă…

— Ah, ce interesant! exclamă Mary Stuart, fără niciun interes. Tocmai vorbeam despre acel *Hrist* de El Greco care s-a licitat la New York… încerc să-l fac pe Umberto să mărturisească dacă l-a cumpărat sau nu.

— Din nefericire, nu a fost aşa, afirmă D'Alaqua.

Sofia, nervoasă, nu deschidea gura, deşi îl privea năucită pe D'Alaqua. Acesta, cu naturaleţe şi pe un ton distant, i se adresă.

— Cum mai merg cercetările dumneavoastră, doamnă profesoară Galloni?

Mary şi restul grupului îl priviră uimiţi.

— Vă cunoaşteţi? întrebă Mary.

— Da. Am primit-o pe doamna profesoară la Torino acum câteva săptămâni. Aţi aflat despre incendiul de la catedrală; Departamentul de Artă

cerceta pe atunci, nu ştiu dacă mai continuă s-o facă, amănuntele legate de incendiu.

— Şi tu ce legătură ai? întrebă Mary.

— Păi, firma contractată pentru lucrările de la catedrală este COCSA. Doamna profesoară voia să afle dacă accidentul a fost întâmplător sau provocat.

* * *

Marco îşi muşcă buzele. Se gândi că D'Alaqua dădea dovadă de o extraordinară stăpânire de sine şi că îşi arăta public indiferenţa absolută faţă de ancheta Departamentului de Artă. Era un fel de a-şi demonstra nevinovăţia.

— Spuneţi-mi, doamnă profesoară, accidentul ar fi putut fi provocat? întrebă una dintre femeile din grup, o prinţesă care apărea în revistele sentimentale.

Sofia îi aruncă lui D'Alaqua o privire încărcată de reproşuri. O făcuse să se simtă prost, ca şi cum s-ar fi strecurat la petrecere. Nici Paola, nici Marco nu păreau să se simtă în largul lor.

— Atunci când se produce un accident undeva, în acest caz la o catedrală, unde se află nenumărate opere de artă, obligaţia noastră este să cercetăm toate posibilităţile.

— Dar aţi ajuns deja la vreo concluzie? insistă prinţesa.

Sofia îl privi pe Marco, şi acesta îşi drese glasul înainte de a interveni.

— Prinţesă, munca noastră nu e aşa spectaculoasă cum ar putea părea. Italia este o ţară cu un patrimoniu artistic extraordinar, şi munca noastră presupune ocrotirea acestuia.

— Da, dar…

Lisa, nervoasă, o întrerupse pe prinţesă, chemându-l pe chelner să le mai servească de băut. John profită ca să îl apuce uşor de braţ pe Marco şi să îl ducă spre un alt grup, urmat de Paola. Dar Sofia rămase înţepenită în locul în care se afla, fără să înceteze să îl privească pe D'Alaqua.

— Sofia, spuse Lisa încercând să o ia de acolo, vreau să-l cunoşti pe profesorul Rosso. Conduce săpăturile de la Herculanum.

— Care e specialitatea dumneavoastră, doamnă profesoară? întrebă Mary.

— Sunt doctor în istoria artei şi licenţiată în limbi moarte şi în filologie italiană. Vorbesc engleza, franceza, spaniola, greaca şi destul de bine araba.

O spusese cu mândrie, dar deodată se simţi ridicolă. Încercase să uimească acest grup de bogătaşi cărora le era indiferent ce ar putea fi şi ar putea şti ea. Simţi o furie adâncă ştiindu-se examinată, observată precum un animal ciudat, de către acele femei frumoase şi acei bărbaţi puternici.

Lisa mai făcu o încercare să o ia de acolo.

— Vii, Sofia?

— Lisa, permite-ne să ne bucurăm de conversaţia doamnei profesoare.

Cuvintele lui D'Alaqua o surprinseră pe Sofia. Lisa făcu un gest resemnat, dar, încercând să spargă grupul, o luă cu ea pe sora ei. Deodată, Sofia şi D'Alaqua erau singuri.

— Vă văd stânjenită, doamnă profesoară, de ce?

— Într-adevăr, sunt, şi nu ştiu foarte bine de ce.

— N-ar trebui să fiţi, şi cu atât mai puţin să vă simţiţi ofensată din pricina lui Mary, care v-a întrebat ce specialitate aveţi. Mary este o femeie extraordinară, inteligentă şi sensibilă, întrebarea ei nu era cu gânduri ascunse, credeţi-mă.

— Presupun că e aşa cum spuneţi.

— De fapt, dumneavoastră şi prietenii dumneavoastră aţi venit la această petrecere ca să vă întâlniţi cu mine. Greşesc?

Afirmaţia lui D'Alaqua o făcu să se înroşească. Se simţea din nou cu musca pe căciulă.

— Nu, să vă explic, şeful meu este prieten cu John Barry, iar eu…

— Iar dumneavoastră aţi plecat din biroul meu fără nimic, aşa că aţi hotărât, împreună cu şeful dumneavoastră, să vă întâlniţi ca din întâmplare cu mine. Prea făţiş.

Sofia simţea că îi arde faţa. Nu era pregătită pentru acest duel, pentru sinceritatea acestui bărbat care o privea într-un fel pe jumătate distant, pe jumătate amuzat, convins de superioritatea lui.

— Nu e uşor să vă vadă cineva.

— Nu, nu este, aşa că profitaţi şi întrebaţi-mă orice doriţi.

— V-am spus: bănuim că accidentul de la catedrală a fost provocat şi numai muncitorii dumneavoastră ar fi putut să o facă. De ce?

— Ştiţi că nu am un răspuns la această întrebare, dar dumneavoastră aveţi într-adevăr o bănuială, aşa că spuneţi-mi şi vom vedea dacă vă pot ajuta.

La celălalt capăt al terasei, Marco îi observa uimit; la fel şi Lisa. John, care nu îşi putea ascunde nervozitatea şi neplăcerea, o trimise pe Lisa să îl salveze pe D'Alaqua.

— Sofia, scuză-mă, dar Umberto are aici mulţi prieteni care doresc să stea de vorbă cu el, şi tu îl acaparezi. Cumnatul meu James te caută, Umberto…

Sofia se simţi ridicolă. Lisa, cu nervozitatea ei, o jignise fără să vrea.

— Lisa, eu sunt cel care o acaparează pe doamna profesoară Galloni, şi îmi vei permite să o fac în continuare, nu-i aşa? De mult timp n-am mai avut o conversaţie atât de interesantă.

— Oh, da, fireşte, eu… În sfârşit, dacă ai nevoie de ceva…

— Noaptea este superbă, cina, delicioasă, iar tu şi John, nişte amfitrioni excelenţi. Sunt fericit că m-aţi invitat ca să fiu cu Mary şi cu James, îţi mulţumesc, Lisa.

Lisa îl privi uimită şi îi lăsă singuri. Se duse până la locul unde era John şi îi şopti ceva la ureche.

— Vă mulţumesc, spuse Sofia.

— Vă rog, doamnă profesoară, nu vă subestimaţi!

— Nu am făcut-o niciodată.

— Eu aş spune că, în noaptea asta, da.

— A fost o prostie să vin aici.

— A fost prea evident. Nervozitatea amfitrionilor noştri trădează faptul că pregătiseră această punere în scenă. M-aş mira ca Mary şi John să fi ştiut.

— Ei nu ştiu; probabil că se întreabă de ce ne-a invitat sora ei, pentru că nu avem ce căuta aici. Îmi pare rău, a fost o greşeală.

— Încă nu mi-aţi răspuns la întrebare.

— La întrebare?

— Da, spuneţi-mi ce bănuiţi.

— Bănuim că cineva vrea Sfântul Giulgiu, nu ştim dacă să-l fure sau să-l distrugă, dar suntem siguri că obiectivul incendiului era Sfântul Giulgiu, aşa cum a fost şi în trecut, în numeroasele accidente care au avut loc în catedrală.

— Este o teorie interesantă. Acum, spuneţi-mi pe cine bănuiţi, cine credeţi că ar putea dori să fure sau să distrugă Sfântul Giulgiu şi, mai cu seamă, de ce.

— Asta este ceea ce investigăm.

— Şi nu aveţi piste care să vă ducă la nişte ipoteze corecte, mă înşel?

— Nu.

— Doamnă profesoară, credeţi că eu vreau să fur sau să distrug Sfântul Giulgiu?

Vorbele lui D'Alaqua aveau o urmă de batjocură care accentuară senzaţia de ridicol a Sofiei.

— Eu n-am spus că vă bănuim pe dumneavoastră, dar e posibil ca vreun angajat al dumneavoastră să fie implicat în accidentul de la catedrală.

— Şeful de personal de la COCSA, domnul Lazotti, a colaborat cu dumneavoastră?

— Da, nu ne putem plânge de nimic. A fost foarte amabil şi eficient şi ne-a trimis un memorandum extrem de amplu cu toate datele pe care i le-am solicitat.

— Permiteţi-mi să vă pun o întrebare! Ce aşteptaţi dumneavoastră şi şeful dumneavoastră de la întâlnirea cu mine din această seară?

Sofia îşi plecă privirea şi luă o sorbitură din paharul de şampanie. Nu avea un răspuns, cel puţin nu unul convingător. Cu un om ca D'Alaqua nu se puteau folosi scuze precum aceea că aveau un presentiment. Simţea că fusese examinată şi picase examenul, pentru că întrebările puse de acest bărbat făceau ca răspunsurile să fie stângace şi copilăreşti.

— Să vă întâlnim, să vorbim cu dumneavoastră, dacă ar fi fost posibil, şi să vedem ce se întâmplă.

— Ce părere aveţi dacă am mânca totuşi ceva?

Îl privi surprinsă. D'Alaqua o apucase uşor de braţ şi o conduse spre o masă unde era aranjat bufetul. James Stuart se apropie de ei însoţit de ministrul finanţelor.

— Umberto, eu şi Orazio vorbeam despre efectul pe care-l va avea gripa aviară asupra burselor europene…

Un timp destul de îndelungat, D'Alaqua ţinu o disertaţie despre criza economică din Asia şi, spre uimirea Sofiei, o invită să participe la conversaţie. Sofia se trezi discutând cu ministrul finanţelor şi combătând unele dintre afirmaţiile lui Stuart. D'Alaqua o asculta cu interes.

În acest timp, Marco Valoni nu înceta să se minuneze văzând-o pe Sofia integrată în acel grup de persoane importante, dar, mai cu seamă, pentru că era evident că reuşise să îi trezească interesul lui Umberto D'Alaqua.

— Prietena dumneavoastră este încântătoare.

Glasul vesel al lui Mary Stuart îl readuse pe Marco la realitate. Sau să fi fost cotul tras pe furiş de Paola?

— Da, este, într-adevăr, răspunse Paola. Este o femeie foarte inteligentă.

— Şi foarte frumoasă, spuse Mary. Nu l-am văzut niciodată pe Umberto atât de interesat de o femeie. Fără îndoială că e nemaipomenită, dacă Umberto îi acordă atâta atenţie. Se vede că e bucuros, destins în compania ei.

— E necăsătorit, nu-i aşa? întrebă Paola.

— Da, n-am înţeles niciodată de ce, pentru că are tot ce-i trebuie: e inteligent, frumos, cult, bogat şi, pe deasupra, este un om bun. Nu ştiu de ce nu-l vizitaţi mai des, John, şi tu, Lisa.

— Mary, lumea lui Umberto nu e lumea noastră. Aşa cum nici lumea ta nu e a noastră, chiar dacă eşti sora mea.

— Hai, Lisa, nu vorbi prostii.

— Nu, nu vorbesc prostii. În viaţa mea de zi cu zi, în meseria mea, nu există nici miniştri, nici bancheri şi nici oameni de afaceri. Nu e niciun motiv să existe. Cum nu există nici în lumea lui John.

— Să nu cazi în vechea greşeală de a cataloga oamenii după ce scrie pe cartea lor de vizită.

— Dar nu o fac; spun doar că eu sunt arheolog, astfel că în cercul meu cu greu m-aş putea întâlni cu un ministru.

— Dar cu Umberto ar trebui să te mai vezi, este pasionat de arheologie, a finanţat diverse săpături şi sunt sigură că aveţi multe lucruri în comun, insistă Mary.

Sofia şi Umberto D'Alaqua se aşezaseră la o masă împreună cu alţi invitaţi. D'Alaqua se arăta extrem de atent faţă de ea, iar Sofia era, evident, fericită. Marco dorea să discute cu ea, să ştie ce se întâmplase, ce îşi spuseseră. Dar nu voia să se apropie de ei, intuiţia îi spunea că trebuia să se abţină.

Era aproape de unu noaptea când Paola îi reaminti lui Marco Valoni că a doua zi de dimineaţă trebuia să se trezească devreme. La opt

avea prima oră de curs şi nu voia să ajungă peste măsură de obosită. Marco îi ceru să fie ea cea care să se apropie de Sofia ca să îi spună că pleacă.

— Sofia, plecăm, nu ştiu dacă vrei să te ducem acasă…

— Mulţumesc, Paola, da, merg cu voi.

Sofia spera ca D'Alaqua să se ofere să o ducă acasă, dar nu a fost aşa. Acesta se ridică şi îi sărută mâna în semn de despărţire. Făcu la fel cu Paola.

Când se îndreptau spre uşă însoţiţi de Lisa şi de John, Sofia privi cu coada ochiului spre terasă. Umberto D'Alaqua conversa însufleţit cu un grup de invitaţi; se simţi decepţionată.

Imediat ce se urcară în maşină, Marco dădu frâu liber curiozităţii.

— Hai, doamnă profesoară, spune-mi ce ţi-a zis marele om.

— Nimic.

— Poftim?

— Nu mi-a zis nimic, în afară de a-mi spune în faţă că a fost foarte clar că am venit la petrecere ca să-l întâlnim pe el. M-a făcut să mă simt ridicolă, cu musca pe căciulă. Şi m-a întrebat ironic dacă îl bănuim pe el că ar dori să fure sau să distrugă Sfântul Giulgiu.

— Nimic mai mult?

— Restul nopţii am vorbit despre gripa asiatică, despre petrol, artă, literatură.

— Păi, păreaţi să vă simţiţi foarte bine unul cu celălalt, afirmă Paola.

— Eu chiar mă simţeam foarte bine, dar nimic mai mult.

— Şi el se simţea bine, insistă Paola.

— O să vă revedeţi? întrebă Marco.

— Nu, nu, nu cred. A fost amabil, asta e tot.

— *Touchée?*

— Dacă m-aş lăsa purtată de emoţii, ţi-aş răspunde că da, dar sunt destul de mărişoară, aşa că sper ca în mine să primeze în continuare raţiunea.

— Adică, *touchée!* spuse Marco, fără să îşi ascundă zâmbetul.

— Formaţi o pereche frumoasă, sugeră Paola.

— Sunteţi minunaţi, dar nu vreau să mă amăgesc. Un bărbat ca Umberto D'Alaqua nu este interesat de o femeie ca mine. Nu avem nimic în comun.

— Aveţi multe în comun. Mary ne-a povestit că este un om pasionat de artă, participă chiar la săpături arheologice, pe care le şi finanţează. Şi tu, dacă nu ştii, în afară de inteligentă şi cultă, mai eşti şi foarte frumoasă, nu-i aşa, Paola?

— Păi, bineînţeles, până şi Mary Stuart a venit să ne spună că nu l-a văzut niciodată pe D'Alaqua atât de atent cu o femeie cum a fost cu tine.

— S-o lăsăm baltă. Rezultatul e că m-a lăsat să înţeleg limpede că ne-am strecurat la petrecere. Să sperăm că nu va protesta faţă de niciun ministru pentru insistenţa noastră.

* * *

Ploua cu găleata. Cei şase bărbaţi aşezaţi pe nişte confortabile canapele de piele vorbeau cu însufleţire.

Încăperea, în care se aflau o bibliotecă cu şemineu şi mai multe tablouri de maeştri olandezi, trăda gustul sobru al proprietarului.

Uşa se deschise şi intră un bătrân înalt şi uscăţiv. Ceilalţi şase se ridicară şi, unul câte unul, îl îmbrăţişară afectuos.

— Scuzaţi-mi întârzierea, dar la ora asta se circulă infernal prin Londra. Nu puteam să contramandez partida de bridge cu ducele şi cu câţiva dintre prietenii şi fraţii noştri.

Un uşor ciocănit în uşă anunţă intrarea majordomului care venise să retragă serviciul de ceai şi să ofere băuturi celor şapte bărbaţi. Când au rămas din nou singuri, bătrânul luă cuvântul.

— Bun, să recapitulăm.

— Addaio i-a pedepsit pe Zafarin, Rasit şi Dermisat pentru eşecul lor. I-a închis în vila lui din

împrejurimile oraşului Urfa. Penitenţa va dura patruzeci de zile, dar omul meu de legătură spune că Addaio nu se va mulţumi numai cu asta, ci le va pregăti ceva mai mult. Cât despre trimiterea unui nou comando, încă nu s-a hotărât, dar, mai devreme sau mai târziu, o va face. Îl îngrijorează Mendibj, mutul care se află în închisoarea din Torino. Spune că a avut un vis şi că din vina lui Mendibj o nenorocire se va abate asupra confreriei.

Omul meu de legătură este îngrijorat, spune că, de când a avut acel vis, Addaio de abia mai mănâncă şi că e ca scos din minţi. Se teme pentru sănătatea acestuia şi pentru hotărârea pe care ar putea-o lua.

Bărbatul care vorbise păstră tăcerea. De vârstă mijlocie, brunet, cu o mustaţă deasă, bine îmbrăcat şi cu un impecabil accent englezesc, ţinuta lui era asemănătoare cu cea a militarilor.

Bătrânul făcu un semn altuia dintre cei prezenţi să vorbească.

— Departamentul de Artă ştie multe, dar fără să îşi dea seama de asta.

Îl priviră îngrijoraţi şi curioşi. Bătrânul îi făcu semn să continue.

— Ei bănuiesc că toate câte s-au întâmplat în catedrala din Torino nu sunt accidente şi susţin că ar vrea cineva să fure sau să distrugă Sfântul Giulgiu, dar nu găsesc mobilul. Continuă să ancheteze COCSA, fiind convinşi că, prin intermediul acestei firme, pot găsi firul de care să tragă şi să descurce iţele. După cum v-am anunţat, operaţiunea „calul troian” este în curs de desfăşurare, şi mutul Mendibj va fi eliberat peste câteva luni. Un alt fir pentru a descurca iţele.

— A sosit momentul să acţionăm, afirmă un bărbat în vârstă, cu o înfăţişare plăcută şi cu un uşor accent ce dovedea că engleza nu e limba lui maternă. Mendibj trebuie să dispară, spuse în continuare acelaşi bărbat, cât despre

Departamentul de Artă, este momentul să facem presiuni pe lângă prietenii noştri ca acel Marco Valoni să fie oprit.

— Poate că Addaio a ajuns la aceeaşi concluzie, că Mendibj trebuie să dispară ca să apere confreria, declară bărbatul cu mustaţă şi ţinută militărească. Poate că, înainte de a acţiona, ar trebui să vedem ce hotărăşte Addaio. Deşi pot părea ipocrit, prefer să nu avem pe conştiinţă moartea acelui mut.

— Mendibj nu are de ce să moară, e de-ajuns să-l ajutăm să ajungă la Urfa, îşi spuse părerea unul dintre cei de faţă.

— E foarte riscant, interveni un altul. Odată liber, cei din Departamentul de Artă se vor ţine pe urmele lui, nu sunt proşti, sunt oameni cu experienţă. Vor organiza un dispozitiv bine pus la punct şi putem să ne trezim că, pentru a-i salva viaţa, va fi nevoie să sacrificăm multe altele, ceea ce, în afară de faptul că se va răsfrânge asupra conştiinţei noastre, va fi şi periculos, dat fiind că vorbim despre poliţişti şi carabinieri.

— Ah, conştiinţa! exclamă bătrânul. În prea multe împrejurări o dăm deoparte spunându-ne că nu avem altă soluţie. Istoria noastră e una în care moartea nu ne e străină. După cum nu ne sunt străine nici sacrificiul, nici credinţa, nici milostivirea. Suntem oameni, nimic mai mult, acţionăm după cum credem că e mai bine. Greşim, păcătuim, izbutim… Fie ca Dumnezeu să se milostivească de noi.

Bătrânul păstră tăcerea. Ceilalţi bărbaţi îşi plecară privirea şi căzură pe gânduri.

Timp de câteva clipe, nu vorbi niciunul. Pe chipurile lor se ivise o urmă de zbucium. În cele din urmă, bătrânul îşi ridică privirea şi, îndreptat în jilţ, vorbi din nou.

— Bun, vă voi spune ce cred că trebuie să facem şi voi asculta părerile voastre.

Era noapte când bătrânul încheie reuniunea. Ploaia continua să cadă, acoperind oraşul cu o mantie umedă.

* * *

Ana Jiménez nu încetase să se gândească la incendiul de la catedrala din Torino. Obişnuia să vorbească în fiecare săptămână cu fratele ei şi de fiecare dată îl întreba de investigaţiile lui Marco. Santiago se supăra şi îi reproşa curiozitatea, dar nu îi povestea nimic.

— Eşti obsedată, şi această obsesie nu o să te ducă nicăieri. Te rog, Ana, uită de incendiul de la catedrală şi de Sfântul Giulgiu.

— Dar sunt sigură că vă pot ajuta.

— Ana, nu e cazul meu, este o anchetă a Departamentului de Artă. Marco este un bun prieten, care crede că patru ochi văd mai bine decât doi, şi de aceea ne-a cerut să aruncăm o privire peste hârtiile lui, dar numai ca să-i spunem ce părere avem. Asta a făcut John, asta am făcut şi eu, şi cu asta, basta.

— Dar, Santiago, lasă-mă să mă uit şi eu peste hârtiile lui Marco, sunt jurnalistă, ştiu să văd lucruri pe care voi, poliţiştii, nu le vedeţi.

— Fără îndoială că voi, jurnaliştii, sunteţi foarte deştepţi şi foarte capabili să faceţi munca noastră mai bine decât noi.

— Nu fi prost şi nu te supăra.

— Niciuna, nici cealaltă, dar să-ţi fie limpede, Ana, că n-o să te las să-ţi bagi nasul în ancheta lui Marco.

— Măcar spune-mi care e părerea ta.

— Lucrurile sunt mai simple decât par uneori.

— Asta nu e un răspuns.

— Păi, este cel mai bun pe care ţi-l pot da.

— Am chef să vin la Roma, mă gândesc să-mi iau câteva zile de concediu… Îţi convine să vin acum?

— Nu, nu-mi convine, pentru că tu nu ai chef să vii la Roma în concediu, ci ca să încerci să-ţi bagi

nasul unde nu-ţi fierbe oala.

— Eşti un nesuferit.

— Şi tu la fel.

Ana privi teancul de hârtii care erau pe masă, lângă o duzină de cărţi, toate despre Sfântul Giulgiu. De zile întregi citea despre Sfântul Giulgiu. Cărţi ezoterice, cărţi religioase, cărţi de istorie… Era sigură că soluţia-cheie se afla într-un anumit loc de pe parcursul istoric al Sfântului Giulgiu. Marco Valoni o spusese: accidentele s-au petrecut de când Sfântul Giulgiu se afla în catedrala din Torino.

Luă o hotărâre: odată ce avea să aibă suficiente informaţii despre peripeţiile Sfântului Giulgiu, se gândea să ceară câteva zile de concediu şi să plece la Torino. Era un oraş care nu îi plăcuse niciodată foarte mult, nu l-ar alege ca să îşi petreacă vacanţa, dar simţea că Marco Valoni avea dreptate, că în spatele accidentelor era o poveste, o poveste pe care ea voia să o scrie.

23

— Eulalio, un tânăr vrea să te vadă. Vine de la Alexandria.

Episcopul se opri din rugăciune şi se ridică anevoie, sprijinindu-se de braţul bărbatului care îl întrerupsese.

— Spune-mi, Efren, de ce e atât de important tânărul care a sosit de la Alexandria încât să mă întrerupi din rugăciune?

Efren, un bărbat matur, cu o înfăţişare nobilă şi o atitudine liniştită, aştepta întrebarea. Eulalio ştia că nu l-ar fi întrerupt dacă nu ar fi fost ceva important.

— E un tânăr ciudat. L-a trimis fratele meu.

— L-a trimis Abib? Şi ce veşti aduce?

— Nu ştiu, a spus că nu vorbeşte decât cu tine. Este sleit de puteri, spune că a călătorit săptămâni bune ca să ajungă până aici.

Eulalio şi Efren ieşiră din bisericuţă şi se îndreptară spre casa de alături.

— Cine eşti? îl întrebă Eulalio pe tânărul negricios căruia i se citea sfârşeala în privirea pierdută şi pe buzele uscate.

— Îl caut pe Eulalio, episcopul de Edesa.

— Eu sunt Eulalio, tu cine eşti?

— Lăudat fie Domnul! Eulalio, ce am să-ţi destăinui este ceva extraordinar. Am putea vorbi între patru ochi?

Efren îl privi pe Eulalio, iar acesta încuviinţă din cap. Avea să rămână între patru ochi cu tânărul din Alexandria.

— Încă nu mi-ai spus cum te numeşti.

— Ioan, mă numesc Ioan.

— Aşază-te şi odihneşte-te câtă vreme îmi spui ceea ce socoteşti a fi extraordinar.

— Chiar este. Îţi va fi greu să crezi, dar mă bizui pe ajutorul lui Dumnezeu ca să îţi dovedesc toate câte ţi le voi spune.

— Te ascult.

— Este o poveste lungă. Ţi-am spus că mă numesc Ioan, aşa se numea tatăl meu, şi tatăl tatălui meu, şi bunicii lui, şi stră-străbunicii lui. Pot să mă întorc în timp la obârşia mea până în anul 57 al erei noastre, când în Sidon trăia Timeos, conducătorul primei comunităţi creştine. Timeos a fost prieten cu Tadeu şi cu Josar, ucenici ai Domnului Nostru Isus, care au trăit aici, la Edesa. Nepotul lui Timeos se numea Ioan.

Eulalio îl asculta cu atenţie pe tânărul Ioan, oricât de încâlcită i se părea relatarea acestuia.

— Vei fi ştiind că în acest oraş a existat o comunitate creştină ocrotită de regele Abgar. Maanu, fiul lui Abgar, i-a persecutat pe creştini, le-a confiscat bunurile şi mulţi au avut de suferit martiriul din pricină că şi-au păstrat credinţa în Isus.

— Cunosc istoria oraşului, spuse Eulalio, nerăbdător.

— Atunci ştii că Abgar, bolnav de lepră, a fost tămăduit de Isus. Josar a adus la Edesa linţoliul în care fusese înfăşurat trupul Domnului Nostru. Când pânza sfântă de in a atins trupul bolnav al lui Abgar, s-a întâmplat o minune, şi regele s-a vindecat. Pe linţoliu se află un lucru extraordinar: imaginea Domnului Nostru cu urmele martiriului. Cât timp a trăit Abgar, linţoliul a fost venerat, căci pe el se afla chipul lui Hristos.

— Spune-mi, tinere, de ce te-a trimis Abib?

— Iartă-mă, Eulalio, ştiu că abuzez de răbdarea ta, dar ascultă-mă până la capăt. Când Abgar a presimţit că va muri, le-a încredinţat prietenilor lui, Tadeu, Josar şi Marcios, arhitectul regelui, sarcina de a ascunde giulgiul într-un loc unde să nu-l poată găsi nimeni. Marcios a fost însărcinat cu păstrarea lui, nici măcar cei doi ucenici ai lui Isus,

Tadeu şi Josar, nu au ştiut unde l-a ascuns. Marcios şi-a tăiat limba pentru ca, oricât de mult ar fi fost torturat, să nu poată spune unde l-a ascuns. A suferit chinuri cumplite, la fel ca toţi creştinii mai de vază din Edesa. Doar un singur om a cunoscut locul unde Marcios a ascuns Giulgiul cu imaginea lui Isus.

Ochii lui Eulalio străluceau plini de uimire. Simţi un fior. Tânărul nu îi părea a fi nebun, şi totuşi istoria pe care i-o povestea era fantastică.

— Marcios i-a spus lui Izaz, nepotul lui Josar, unde ascunsese linţoliul. Izaz a fugit înainte ca Maanu să îl poată ucide şi a ajuns până la Sidon, unde trăiau Timeos şi nepotul său Ioan, strămoşii mei.

— A fugit cu linţoliul?

— A fugit cu secretul locului în care se află. Timeos şi Izaz au jurat să îndeplinească dorinţa lui Abgar şi a ucenicilor lui Isus: giulgiul nu avea să părăsească niciodată Edesa, aparţinea acestui oraş, dar trebuia să rămână ascuns până când urmau să fie siguri că nu mai exista nicio primejdie. Au stabilit că dacă, înainte ca ei să moară, creştinii ar fi continuat să fie persecutaţi la Edesa, să încredinţeze secretul altcuiva, iar acesta, la rândul lui, să poată dezvălui taina numai dacă avea să fie sigur că linţoliul era în siguranţă, şi tot aşa până când creştinii puteau să trăiască în pace. I-au încredinţat locul ascunzătorii lui Ioan, nepotul lui Timeos, şi astfel, din generaţie în generaţie, câte un bărbat din familia mea a fost păstrătorul secretului pânzei de in în care a fost înfăşurat trupul lui Isus.

— Doamne Sfinte! Eşti sigur de ceea ce spui? Nu e o născocire? Dacă ar fi aşa, ai merita să fii pedepsit, nu se ia numele Domnului în deşert. Spune-mi, unde este? Îl ai tu?

Ioan părea că nu îl aude pe Eulalio, sfârşit de oboseală cum era, şi îşi continuă relatarea.

— Cu câteva zile în urmă, tatăl meu a murit. Pe patul de moarte, mi-a încredinţat secretul Sfântului Giulgiu. El a fost cel care mi-a vorbit despre Tadeu şi Josar şi despre acel Izaz, care, înainte de a muri, a desenat planul Edesei pentru ca strămoşul meu Ioan să ştie unde să caute. Eu am planul care arată locul unde acel Marcios a ascuns linţoliul Domnului Nostru.

Tânărul rămase tăcut. Ochii înfriguraţi trădau efortul la care îşi supusese trupul şi spiritul de când aflase taina.

— Spune-mi, de ce familia ta nu a dorit până acum să dezvăluie ascunzătoarea?

— Tatăl meu mi-a spus că au păstrat atât de mult timp secretul din pricină că se temeau ca pânza de in să nu cadă în mâini nepotrivite şi să fie distrusă. Niciunul dintre strămoşii mei nu a îndrăznit să dezvăluie ceea ce ştia, lăsând această răspundere asupra urmaşului său.

Ochii lui Ioan străluceau umezi. Durerea pentru moartea tatălui său îi sfâşia inima, în afară de neliniştea pe care o simţea, ştiindu-se păstrătorul unui secret care va zgudui creştinătatea.

— Ai planul? întrebă Eulalio.

— Da.

— Dă-mi-l, îi ceru bătrânul episcop.

— Nu, nu pot să ţi-l dau. Trebuie să merg cu tine la locul unde este ascuns şi nu trebuie să încredinţăm nimănui secretul.

— Dar, fiule, de ce te temi?

— Giulgiul este făcător de minuni şi mulţi creştini au murit pentru a-l avea. Trebuie să fim siguri că nu va fi în primejdie, şi mă tem că am ajuns la Edesa într-un moment prost; caravana mea s-a întâlnit cu nişte călători care ne-au povestit că oraşul ar putea fi din nou asediat. Vreme de generaţii, bărbaţii din familia mea au fost paznicii tăcuţi ai linţoliului lui Hristos, nu voi fi eu acela care să facă greşeala de a pune în primejdie pânza de in.

Episcopul încuviinţă. Vedea durerea şi osteneala de pe chipul lui Ioan. Tânărul avea nevoie să se odihnească, iar el trebuia să se gândească şi să se roage. Îi va cere lui Dumnezeu să-i lumineze calea.

— Dacă e adevărat ceea ce spui şi dacă giulgiul Domnului Nostru se află undeva în oraş, nu voi fi eu acela care să îl pună în primejdie. Te vei odihni la mine acasă şi, când îţi vei reveni din oboseala călătoriei, vom sta de vorbă şi vom hotărî împreună cum e mai bine.

— Nu vei încredinţa nimănui secretul Giulgiului?

— Nu, nu o voi face.

Tonul răspicat din glasul lui Eulalio îl convinse pe Ioan. Se ruga la Dumnezeu să nu fi greşit. Când tatăl lui muribund l-a istorisit povestea, i-a atras atenţia că soarta pânzei de în cu chipul lui Isus se afla în mâinile lui şi l-a pus să jure că nu avea să dezvăluie secretul, decât dacă era sigur că sosise momentul ca aceasta să fie recăpătată de către creştini.

Dar el, Ioan, simţise dorinţa imperioasă de a porni la drum şi de a ajunge la Edesa. La Alexandria aflase de existenţa lui Eulalio şi de bunătatea lui şi a crezut că a venit momentul să înapoieze creştinilor ceea ce familia lui păstrase atâta vreme.

Poate că s-a pripit totuşi. Recuperarea pânzei de in era un act de curaj, acum, când Edesa se afla în prag de război. Se simţea pierdut şi se temea să nu fi greşit.

Ioan era medic, la fel ca tatăl lui. Acasă la ei veneau oamenii cei mai de seamă din Alexandria, încrezători în cunoştinţele lor. Studiase cu cei mai buni maeştri, şi tatăl său îl învăţase tot ce ştia.

Trecuse fericit prin viaţă până la moartea tatălui său, pe care îl iubea şi îl respecta mai presus de orice; îl iubea chiar mai mult decât pe soţia lui, Miriam, zveltă şi blândă, cu un chip frumos şi cu ochi negri, adânci.

Eulalio îl însoţi pe tânăr într-o odăiţă unde se aflau un pat şi o masă simplă de lemn.

— Îţi voi trimite apă, să te răcoreşti după oboseala călătoriei, şi ceva de mâncare. Odihneşte-te cât doreşti.

Bătrânul, îngândurat, se îndreptă din nou spre biserică, şi acolo, în genunchi, dinaintea crucii, îşi ascunse faţa în mâini, cerându-i lui Dumnezeu să îi arate ce trebuia să facă în cazul în care tot ceea ce îi povestise tânărul călător ar fi fost adevărat.

Într-un colţ, ascuns în penumbră, Efren îl privea îngrijorat pe episcop. Niciodată nu îl văzuse pe Eulalio atât de tulburat şi împovărat de griji. Hotărî să meargă până la caravanserai şi să găsească vreo caravană care să ajungă până la Alexandria ca să îi trimită o scrisoare fratelui său Abib, cerându-i să îl informeze despre ciudatul tânăr care îi pricinuise lui Eulalio atâta supărare.

Luna lumina slab în noapte, când episcopul se îndreptă spre casă. Era ostenit, sperase să audă glasul lui Dumnezeu, dar nu găsise decât tăcere. Nici judecata, nici inima nu îi dădeau nici cel mai mic îndemn. Îl găsi pe Efren aşteptând în pragul uşii.

— Ar trebui să te odihneşti, e târziu.

— Eram îngrijorat pentru tine. Te pot ajuta cu ceva?

— Aş dori să trimiţi pe cineva la Alexandria pentru ca Abib să ne vorbească despre Ioan.

— I-am scris deja o scrisoare fratelui meu, dar va fi greu să fac să îi ajungă. La caravanserai mi s-a spus că a plecat o caravană spre Egipt acum două zile şi că va mai dura până când se va aşterne alta la drum.

— Neguţătorii sunt îngrijoraţi, cred că războiul cu perşii e inevitabil, aşa că în ultimele zile a crescut numărul caravanelor care au plecat din oraş. Eulalio, îngăduie-mi să te întreb ce ţi-a povestit tânărul de ţi-a pricinuit atâta îngrijorare.

— Încă nu pot să îţi spun. Măcar de aş putea să o fac, pentru că aş simţi o uşurare în inimă. Grijile împărtăşite devin mai uşoare, dar i-am promis lui Ioan să păstrez secretul.

Preotul îşi plecă privirea, simţi o urmă de durere. Eulalio avusese întotdeauna încredere în el, împărţiseră necazurile şi primejdiile care, în diferite împrejurări, pândiseră comunitatea.

Episcopul, conştient de starea sufletească a lui Efren, se simţi ispitit să îi destăinuie toate câte i le spusese Ioan, dar reuşi să păstreze tăcerea.

Cei doi oameni se despărţiră mâhniţi.

* * *

— De ce sunteţi duşmanii perşilor?

— Nu suntem, ei sunt cei care, lacomi, doresc să pună stăpânire pe oraşul nostru.

Ioan stătea de vorbă cu tânărul cam de aceeaşi vârstă cu el şi care era în slujba lui Eulalio.

Kalman se pregătea să devină preot. Era nepotul unui vechi prieten al lui Eulalio, iar episcopul îl luase sub ocrotirea lui.

Pentru Ioan, Kalman devenise cel mai bun izvor de informaţii. Îi explica amănuntele politicii edesiene, greutăţile prin care trecea oraşul, intrigile de la palat.

Tatăl lui Kalman era majordom regal, iar bunicul său fusese arhivar regal; el nutrea speranţa de a merge pe urmele bunicului său, dar apropierea de Eulalio l-a impresionat, şi acum visa să fie preot şi, cine ştie, poate într-o zi, chiar episcop.

Efren intră tiptil în odaia unde stăteau de vorbă Ioan şi Kalman, care nu îi observaseră prezenţa. Ascultă câteva clipe conversaţia lor însufleţită, şi apoi, tuşind uşor, le atrase atenţia.

— Ah, Efren! Mă căutai? Vorbeam cu Ioan.

— Nu, nu te căutam pe tine, deşi, acum că o spui, ar trebui să repetăm scripturile.

— Ai dreptate, iartă-mi delăsarea.

Efren zâmbi înţelegător şi i se adresă lui Ioan.

— Eulalio vrea să îţi vorbească. Este în odaia în care lucrează, te aşteaptă acolo.

Ioan îi mulţumi şi ieşi să îl caute pe episcop. Efren era un om bun, un preot, dar Ioan îşi dădea seama că îl privea cu neîncredere, că nu se simţea în largul său în prezenţa lui. Bătu uşor la uşa odăii unde lucra Eulalio şi aşteptă răspunsul.

— Intră, fiule, intră, am veşti proaste.

Vocea episcopului vădea îngrijorare. Ioan aştepta ca acesta să vorbească din nou.

— Mă tem că în curând am putea fi asediaţi de perşi. Dacă aşa va fi, nu vei putea pleca din oraş şi viaţa ţi-ar fi în primejdie, ca şi a noastră, a tuturor. Eşti deja de o lună la Edesa şi ştiu că încă nu crezi că a sosit momentul să îmi mărturiseşti unde se află linţoliul Domnului Nostru. Dar îmi e teamă pentru tine, Ioan, şi îmi e teamă pentru acea pânză de in pe care a rămas oglindit adevăratul chip al lui Isus. Dacă e adevărat tot ce mi-ai povestit, salvează Giulgiul şi pleacă degrabă din Edesa. Nu putem risca să fie distrus oraşul şi chipul lui Isus să se piardă pentru totdeauna.

Eulalio observă cum nesiguranţa se ivea pe chipul lui Ioan. Ştia că tânărul nu era pregătit să i se dea un ultimatum, dar se vedea obligat să o facă. De când venise Ioan, nu îşi găsise liniştea în somn şi se temea pentru acea pânză sfântă despre care îi vorbise. Câteodată se îndoia de existenţa ei, alteori ochii limpezi ai tânărului îl făceau să creadă în el fără şovăire.

— Nu! Nu pot să plec! Nu pot să iau Giulgiul în care a fost înfăşurat trupul Domnului Nostru!

— Linişteşte-te, Ioan, am hotărât ce e mai bine. Soţia ta e la Alexandria, aici nu mai poţi rămâne, nu ştim ce se va întâmpla cu regatul nostru. Eşti păstrătorul unui secret important şi trebuie să rămâi în continuare. Nu îţi voi cere să îmi spui unde se află Giulgiul, spune-mi doar cum te pot ajuta să îl recuperezi ca să îl poţi salva.

— Eulalio, trebuie să rămân, ştiu că trebuie să rămân, nu pot să plec acum, şi cu atât mai puţin să expun pânza de in la primejdiile unei călătorii. Tatăl meu m-a pus să jur că voi îndeplini dorinţa lui Abgar, a apostolului Tadeu şi a lui Josar. Nu pot lua cu mine linţoliul din Edesa, am jurat.

— Ioan, trebuie să îmi dai ascultare, îl dojeni Eulalio.

— Nu pot, nu trebuie să o fac. Voi rămâne şi mă voi supune voinţei lui Dumnezeu.

— Spune-mi, care e voinţa lui Dumnezeu?

Ioan simţi glasul obosit şi grav al lui Eulalio ca pe o bubuitură în inimă. Îşi aţinti privirea asupra episcopului şi înţelese dintr-odată îndoiala pe care i-o pricinuise acestuia sosirea lui, istoria fantastică a linţoliului cu care Iosif din Arimateea înfăşurase trupul neînsufleţit al lui Isus şi cum sângele desenase silueta şi chipul lui, de parcă ar fi fost vorba de o copie.

Eulalio fusese generos şi răbdător cu el, dar acum îl îndemna să plece. Hotărârea arhiepiscopului îl silea să înfrunte adevărul.

Ştia că tatăl său nu îl minţise, dar dacă acesta fusese înşelat? Şi dacă, de-a lungul acestor prime patru secole, de când s-a născut Domnul Nostru, cineva a pus stăpânire pe pânza sfântă de in? Şi dacă totul nu era decât o legendă?

Bătrânul episcop văzu cum emoţiile puneau stăpânire pe chipul lui Ioan şi îi fu milă pentru zbuciumul tânărului.

— Edesa a supravieţuit asediilor, războaielor, foametei, incendiilor, inundaţiilor… Va supravieţui şi perşilor, dar tu, fiul meu, trebuie să acţionezi după poruncile raţiunii şi, spre binele tău şi al secretului pe care familia ta l-a păstrat atâtea zeci de ani, trebuie să îţi salvezi viaţa. Pregăteşte-te de plecare, Ioan, peste trei zile vei părăsi oraşul. Un grup de neguţători a organizat o caravană; este ultima ocazie să te salvezi.

— Şi dacă îţi spun unde este Giulgiul?

— Te voi ajuta să îl salvezi.

Ioan ieşi din încăpere descumpănit, cu ochii înecaţi în lacrimi. Ieşi în stradă, unde răcoarea zorilor de zi încă nu fusese doborâtă de soarele arzător de iunie, şi, rătăcind la întâmplare, îşi dădu seama pentru prima dată că locuitorii Edesei se pregăteau pentru asediul care pândea.

Oamenii munceau neobosiţi întărind zidurile, iar soldaţii umblau de colo-colo, copleşiţi de sarcini şi plini de tristeţe. Prăvăliile abia de mai scoteau mărfurile la vedere, şi toţi cei cu care Ioan se întâlnea aveau privirile îngrijorate din pricina atacului despre care se ştia că este iminent.

Se gândi cât fusese de egoist neluând în seamă tot ce se întâmpla în jurul lui şi, pentru prima dată de când sosise, i se făcu dor de Miriam, tânăra lui soţie, căreia nu îi trimisese vorbă ca să o înştiinţeze că el era bine. Eulalio avea dreptate: sau pleca neîntârziat din Edesa, sau urma să aibă aceeaşi soartă ca toţi locuitorii oraşului. Un fior îi străbătu spinarea, pentru că simţi că această soartă putea fi moartea.

Nu ştia câte ore hoinărise prin oraş, dar, când se întoarse acasă la Eulalio, simţi că setea îl chinuia şi că maţele îi chiorăiau de foame. Îl găsi pe Eulalio împreună cu Efren şi Kalman, vorbind cu doi nobili, suspicioşi, trimişi de la palat.

— Intră, Ioan; Hannan şi Maruta ne aduc veşti proaste, spuse el. Vom suferi un asediu, Edesa nu se va preda perşilor. Astăzi au sosit la porţile oraşului două care de luptă. Înăuntrul lor se aflau căpeteniile unui grup de soldaţi care ieşiseră să verifice forţele lui Cosroes[17]. Suntem în război.

Cei doi nobili, Hannan şi Maruta, îl priviră fără prea mult interes pe tânărul alexandrin şi, după ce îi cerură episcopului îngăduinţa, continuară să îl informeze despre amănuntele situaţiei.

Ioan îi asculta copleşit. Îşi dădea seama că, şi dacă ar vrea, i-ar fi greu să părăsească oraşul. Situaţia era şi mai gravă decât crezuse Eulalio:

nicio caravană nu avea să mai iasă de acum înainte din Edesa. Nimeni nu voia să rişte, din convingerea că şi-ar pierde viaţa, de cum ar porni la drum.

Ioan trăi zilele următoare ca într-un coşmar. De pe zidurile Edesei soldaţii perşi se vedeau limpede în jurul focurilor de tabără. Câteodată, atacurile se succedau toată ziua.

Bărbaţii îşi adăposteau familiile în spatele zidurilor caselor, în vreme ce soldaţii răspundeau atacurilor neîncetate. Încă nu duceau lipsă de alimente, nici de apă, pentru că regele rechiziţionase grâu şi animale, pentru ca nimic să nu le lipsească soldaţilor săi.

— Dormi, Ioan?

— Nu, Kalman, de zile întregi nu pot dormi. Şuieratul săgeţilor şi loviturile în ziduri mi-au năpădit minţile şi nu sunt în stare să închid un ochi.

— Oraşul este pe punctul de a fi zdrobit. Nu mai putem rezista mult timp.

— Ştiu, Kalman, ştiu. Nu mai fac faţă oblojind rănile soldaţilor şi îngrijind femei şi copii care îmi mor în braţe, cuprinşi de convulsii sau bolnavi de ciumă. Am mâinile bătătorite de câte gropi am săpat pentru cadavre. Ştiu că soldaţii lui Cosroes nu vor cruţa viaţa nimănui. Ce face Eulalio? Nu m-am putut ocupa de el… îmi pare rău…

— El preferă să îi ajute pe cei care au mai multă nevoie decât el. E foarte slăbit de postul prelungit, şi durerea îi chinuie oasele. Are pântecul umflat, dar nu se plânge.

Ioan suspină. De zile întregi, aproape că nu dormea, tot alergând dintr-un loc într-altul de-a lungul zidurilor. Ocupându-se de rănile mortale ale soldaţilor, pe care nu le mai putea obloji, pentru că nu i-au mai rămas plante cu care să îşi fiarbă poţiunile.

Câteva femei deznădăjduite veneau la uşa lui rugându-l să le salveze fiii, iar el lăsa să îi scape

lacrimi de neputinţă, pentru că nu putea face nimic pentru acei copii cărora li se stingea viaţa din pricina foametei şi a mizeriei pe care războiul le aduce cu sine.

Cât de mult i se schimbase viaţa de când plecase, de aproape doi ani deja, din Alexandria. Când se cufunda între somn şi trezie, visa mirosul proaspăt al mării, mâinile gingaşe ale lui Miriam, mâncarea caldă pe care i-o pregătea bătrâna lui doică, casa înconjurată de portocali. În primele luni de asediu, îşi blestema soarta şi îşi făcea reproşuri că venise la Edesa pe urmele unui vis, dar acum nu o mai făcea. Nu mai avea putere.

— Mă voi duce să îl văd pe Eulalio.

— Îi va face bine.

Însoţit de Kalman, se îndreptă spre odaia unde episcopul zăcea, rugându-se.

— Eulalio…

— Fii bine-venit, Ioan. Aşază-te lângă mine.

Medicul se simţi impresionat de înfăţişarea bătrânului. Se împuţinase la trup şi oasele i se zăreau sub un strat subţire de piele a cărei culoare prevestea moartea.

Ioan fu mişcat la vederea bătrânului muribund. El, care sosise la Edesa mândru să arate creştinătăţii chipul Domnului, nu îndrăznise să îşi îndeplinească misiunea. Nici măcar nu se mai gândise la pânza sfântă de in în timpul lunilor de asediu; acum, văzând că moartea îi dădea târcoale lui Eulalio, ştiu că în curând avea să îl ajungă şi pe el.

— Kalman, lasă-mă singur cu Eulalio.

Episcopul îi făcu un semn preotului să accepte porunca lui Ioan. Kalman ieşi îngrijorat, ştiind că niciunul din cei doi nu se simţea bine. La Ioan era vizibilă durerea care îi zdrobise sufletul, în vreme ce la Eulalio, carnea era cea care se destrăma văzând cu ochii.

Ioan îl privi stăruitor pe episcop şi, apucându-l de mână, se aşează alături de el.

— Iartă-mă, Eulalio, de la sosirea mea tot ce am făcut a fost prost, şi cel mai rău dintre păcatele mele a fost acela că nu m-am încrezut în tine. Am păcătuit prin trufie, nedestăinuindu-ţi locul secret unde se află Giulgiul. Îţi voi spune, şi tu vei hotărî ce trebuie să facem. Să mă ierte Dumnezeu dacă ce exprim acum e o îndoială, dar, dacă pe pânza de in se află într-adevăr imaginea Fiului său, atunci El ne va salva, aşa cum l-a salvat şi pe Abgar de la moarte sigură.

Eulalio ascultă uluit revelaţia lui Ioan. Aşadar, timp de mai bine de trei sute de ani, linţoliul lui Isus a fost dat uitării, aşezat sub cărămizile unei firide săpate în ziduri, deasupra porţii dinspre apus a oraşului, singurul loc care rezistase loviturilor de berbec ale armatei persane.

Bătrânul se ridică cu mare greutate în capul oaselor şi, plângând, îl îmbrăţişă pe tânărul alexandrin.

— Lăudat fie Domnul! Simt în inimă o imensă bucurie. Trebuie să te duci la ziduri şi să recuperezi Giulgiul. Efren şi Kalman te vor ajuta, dar trebuie să mergi cât mai degrabă, simt că Isus încă se mai poate milostivi de noi făcând o minune.

— Nu, nu mă pot prezenta în faţa soldaţilor care îşi riscă vieţile apărând poarta dinspre apus şi spunându-le că voi căuta o firidă ascunsă în ziduri. Vor crede că sunt nebun sau că ascund o comoară… Nu, nu pot merge acolo.

— Vei merge, Ioan.

Deodată, glasul lui Eulalio îşi recăpătă tăria. Atât de mult, încât Ioan îşi înclină capul, ştiind că, de această dată, îi va da ascultare.

— Îngăduie-mi, Eulalio, să le spun că tu mă trimiţi.

— Dar, eu sunt cel care te trimite. Înainte de a intra cu Kalman să mă vezi, în vis am auzit glasul maicii lui Isus spunându-mi că Edesa va fi salvată. Aşa va fi, dacă vrea Dumnezeu.

Strigătele oştenilor amestecate cu plânsetele puţinilor copii rămaşi încă în viaţă se auzeau până în odaie. Eulalio trimise după Kalman şi Efren.

— Am avut un vis. Îl veţi însoţi pe Ioan până la poarta dinspre apus şi…

— Dar, Eulalio, exclamă Efren, soldaţii nu ne vor lăsa să trecem…

— Veţi merge şi veţi da ascultare poruncilor lui Ioan. Edesa poate fi salvată.

* * *

Căpitanul, înfuriat, le porunci celor doi preoţi să se retragă din locul acela.

— Poarta e pe cale să cedeze şi voi vreţi să ne punem pe căutat o firidă ascunsă… Sunteţi nebuni! Nu-mi pasă că v-a trimis episcopul! Plecaţi de aici!

Ioan înaintă şi, cu o voce răspicată, îi spuse căpitanului că urma să sape în ziduri, deasupra porţii dinspre apus, cu sau fără ajutorul acestuia.

Săgeţile cădeau în jurul lor, dar cei trei bărbaţi săpau fără odihnă sub privirile năucite ale oştenilor, care, irosindu-şi ultimele puteri, apărau această parte a zidurilor.

— Aici e ceva! strigă Kalman.

Câteva clipe mai târziu, Ioan ţinea în mâini un coş înnegrit de vreme şi de nisip. Îl deschise şi mângâie o pânză împăturită cu grijă.

Fără să îi mai aştepte pe Efren şi pe Kalman, începu să alerge spre casa lui Eulalio.

Tatăl său îi spusese adevărul: familia lui era cea care păstrase pânza cu care Iosif din Arimateea îl înfăşurase pe Isus.

Episcopul tremură de emoţie văzându-l intrând pe Ioan atât de agitat. Acesta scoase pânza şi o întinse în faţa bătrânului, care, ridicându-se din pat, căzu în genunchi, uluit la vederea chipului unui bărbat, perfect conturat pe pânza de in.

24

— Pesemne că e foarte pasionant ce citeşti, pentru că nici nu ţi-ai dat seama că am intrat.

— Oh! Iartă-mă, Marco, răspunse Sofia, ai dreptate; nu mi-am dat seama, dar nici tu n-ai făcut zgomot.

— Ce citeşti?

— Istoria Sfântului Giulgiu.

— Dar o ştii pe dinafară. De fapt, toţi italienii o ştim.

— Da, dar poate că mai e ceva care să ne dea un indiciu.

— Ceva care să aibă legătură cu istoria Sfântului Giulgiu?

— E doar o speculaţie, ca să nu lăsăm lucrurile neterminate.

Marco o privi uimit. Ori îmbătrânea el şi nu mai vedea mai departe de lungul nasului, ori Sofia avea dreptate şi poate că trebuiau să cerceteze vreo întâmplare din trecut care avea legătură cu Sfântul Giulgiu.

— Şi ai găsit ceva?

— Nu, mă mărginesc doar la citit, sperând ca, la un moment dat, să mi se aprindă un beculeţ, afirmă Sofia, ducându-şi mâna la frunte.

— Unde ai ajuns?

— De abia am început, aşa că sunt în secolul al VI-lea, când un episcop din Edesa numit Eulalio a avut un vis în care o femeie i-a revelat locul unde se afla Giulgiul. Ştii bine că în tot acest timp Giulgiul a fost pierdut, nimeni n-a ştiut unde se află, de fapt, nu i se cunoştea existenţa, dar Euagrios[18]…

— Despre care Euagrios vorbiţi? întrebă Minerva, care tocmai intra.

— Să-ţi explic, după cum povesteşte Euagrios în *Istoria bisericească,* în anul 544, Edesa a câştigat bătălia cu trupele lui Cosroes I care asediaseră oraşul, şi asta, graţie *Mandylion*[19]-ului pe care l-au purtat în procesiune pe meterezele zidurilor şi…

— Dar cine este Evagrios şi ce este *Mandylion*-ul? insistă Minerva.

— Dacă ai asculta ce spun, se plânse Sofia, ai înţelege.

— Scuză-mă, ai dreptate. Voi discutaţi, şi eu m-am băgat în vorbă, răspunse Minerva, făcând o strâmbătură.

Marco o privi amuzat pe Minerva. Observa nerăbdarea şi proasta ei dispoziţie.

— Sofia, interveni Marco, recapitulează istoria Sfântului Giulgiu şi vorbeam despre apariţia acestuia la Edesa în anul 544, când oraşul a fost asediat de perşi. Edesienii erau deznădăjduiţi, pe punctul de a pieri sub asediu. Oricât de multe săgeţi cu foc trăgeau ei împotriva maşinăriilor de război persane, acestea nu se aprindeau.

— Şi ce s-a întâmplat? întrebă Minerva.

— Aşadar, după cum povesteşte Evagrios, continuă Sofia, lui Eulalio, episcopul din Edesa, i-a apărut în vis o femeie care i-a revelat locul unde era ascuns Sfântul Giulgiu. L-au căutat şi l-au găsit la poarta dinspre apus, într-o firidă săpată în zid. Descoperirea le-a redat credinţa şi au purtat Giulgiul în procesiune pe metereze, de unde au tras în continuare cu săgeţi incendiare în maşinăriile persane, care acum s-au aprins, iar perşii au sfârşit prin a o lua la fugă.

— E o poveste frumoasă, dar e adevărată? întrebă Minerva.

— Noi, istoricii, dăm drept adevărate fapte care sunt legende şi credem că legendele despre evenimente sunt istorie. Cele mai bune exemple sunt Troia, Micene, Knossos… oraşe despre care, vreme de secole, s-a crezut că aparţin lumii miturilor, dar cărora Schliemann[20], Evans[21] şi alţi

arheologi s-au încăpăţânat să le dovedească existenţa, şi au reuşit, răspunse Sofia.

— Cu siguranţă că episcopul acela ştia că Giulgiul se afla acolo, pentru că, oricât de creduli am fi, ceea ce nu vom crede e povestea cu visul, nu-i aşa?

— Asta este ceea ce a ajuns la noi, îi răspunse Marco Minervei, şi probabil că ai dreptate. Eulalio trebuie că ştia unde se afla Sfântul Giulgiu, sau poate că el a poruncit să fie aşezat acolo, ca să apară la momentul potrivit şi să spună că s-a înfăptuit o minune. Poftim de află adevărul despre ce s-a întâmplat acum mai bine de o mie cinci sute de ani! În ceea ce priveşte întrebarea ta despre ce este *Mandylion*-ul, e un cuvânt grecesc care desemnează veşmintele ecleziastice.

Pietro, Giuseppe şi Antonino sosiră împreună. Vorbeau cu însufleţire despre fotbal.

Marco îşi chemase echipa ca să îi anunţe că peste două luni mutul de la Torino avea să fie pus în libertate şi, de aceea, trebuiau să înceapă pregătirea dispozitivului de care aveau nevoie ca să îl urmărească.

Pietro o privi pe Sofia cu coada ochiului. Cei doi se evitau şi, deşi încercau să păstreze o relaţie profesională şi prietenească, adevărul e că nu se simţeau în largul lor unul faţă de celălalt; era o stânjeneală pe care uneori o transmiteau şi celorlalţi din echipă.

Şi Marco, şi ceilalţi evitau să îi lase singuri sau să îşi împartă lucrul. Era evident că Pietro continua să fie îndrăgostit de Sofia şi că aceasta începea să simtă o aversiune faţă de el.

— Bine, explică Marco, peste câteva zile, Comisia de Siguranţă se va întruni din nou în închisoarea din Torino. Când vor ajunge la celula mutului, îi vor întreba pe director, pe asistenta socială şi pe psihologul închisorii care e părerea lor despre el. Toţi trei vor fi de acord că mutul este

un găinar inofensiv şi că nu prezintă niciun pericol pentru societate.

— Prea uşor, interveni Pietro.

— Nu, nu va fi deloc uşor, pentru că asistenta socială va propune să fie dus într-un centru special, într-un centru de boli nervoase, unde medicii să determine capacitatea mutului de a trăi fără să depindă de ceilalţi. O să vedem dacă devine nervos la posibilitatea de a fi internat într-un spital de boli nervoase sau dacă rămâne în continuare impasibil. Pasul următor va fi tăcerea. Gardienii nu vor vorbi despre o eventuală eliberare a mutului de faţă cu el, cel puţin nu în primele zile, şi îi vor observa reacţiile. După o lună, Comisia va reveni la închisoare şi, două săptămâni mai târziu, mutul va fi pus în libertate. Sofia, vreau să mergi la Torino cu Giuseppe şi să începeţi să organizaţi dispozitivul. Spuneţi-mi de ce credeţi că veţi avea nevoie.

Când terminară şedinţa, fiecare se întoarse la munca lui. Marco le reaminti că în aceeaşi seară erau invitaţi cu toţii să ia cina la el acasă: era ziua lui de naştere.

* * *

— Aşa că îi daţi drumul mutului. Cam riscant.

— Da, dar este singura pistă pe care o avem. Ori mutul ne duce până la capătul firului, ori vom continua la nesfârşit cu acest caz care va rămâne deschis pentru restul zilelor noastre.

Marco şi Santiago Jiménez discutau cu înflăcărare, în vreme ce beau un pahar de campari pe care Paola tocmai li-l pusese în mână.

Paola organizase minuţios petrecerea de aniversare a lui Marco şi îi invitase pe prietenii lor cei mai apropiaţi. Cum nu avea o masă suficient de mare la care să se poată aşeza cu toţii, pregătise un bufet şi, cu ajutorul fiicelor ei, se ocupa de umplerea paharelor şi a farfuriilor şi de primirea celor douăzeci de invitaţi.

— Sofia şi Giuseppe vor trebui să se ocupe de dispozitivul de la Torino. Vor pleca acolo săptămâna viitoare.

— Şi sora mea Ana călătoreşte la Torino. E obsedată de Sfântul Giulgiu din seara aceea, când ne-ai invitat la cină. Mi-a trimis un memorandum în care susţine că trebuie să căutaţi în trecut cheia întâmplărilor petrecute în jurul Sfântului Giulgiu. În sfârşit, îţi spun de Ana, pentru că, deşi nu va publica un rând despre toate cele aflate în seara aceea, aici, la tine acasă, a hotărât să facă cercetări pe cont propriu şi, pentru că i-am spus că nu am de gând să o invit la mine acasă la Roma, a decis să plece la Torino. E fată bună, inteligentă, tenace şi băgăreaţă, ca toţi jurnaliştii. Dar are şi instinct. Presupun că investigaţia ei nu vă va aduce necazuri, dar, dacă afli că există o jurnalistă care-şi bagă nasul unde nu-i fierbe oala şi îţi face probleme, să-mi spui. Îmi pare rău, astea sunt inconvenientele de a avea de-a face cu presa, fie ea şi în familie

— O să-mi dai memorandumul?

— Cel al Anei?

— Da. E ciudat, dar, zilele trecute, Sofia s-a apucat să revadă istoria Sfântului Giulgiu şi mi-a spus că poate găsim vreo pistă în trecut.

— Măi, să fie! Bine, o să ţi-l trimit, dar este un memorandum foarte speculativ, nu e nimic care ţi-ar putea fi de folos.

— O să i-l dau Sofiei, deşi e un act de curaj să vâri un jurnalist în orice fel de anchetă. Până la urmă, fac tot felul de presupuneri şi, pentru un reportaj, sunt în stare…

— Nu, nu, serios, Marco, dar aş vrea să-ţi mai spun şi altceva. Ana este o persoană onestă, care mă iubeşte şi n-ar face niciodată ceva care mi-ar putea dăuna. Ştie că, în calitatea mea de reprezentant Europol al Spaniei la Roma, nu pot avea probleme cu autorităţile de aici şi, cu atât mai puţin, pentru că o rudă de-a mea cunoaşte cazuri

oficiale despre care n-ar trebui să ştie nimeni. Aşa că nu va face ceva care să mă prejudicieze.

— Dar tu mi-ai spus că e cam băgăreaţă şi că pleacă la Torino ca să facă cercetări.

— Da, dar nu va publica un rând din toată povestea şi, dacă va găsi ceva, îmi va spune. Îi este foarte limpede ce risc îşi asumă dacă publică o anchetă în curs de desfăşurare a Departamentului de Artă.

— Te va informa dacă află ceva?

— Da, ea voia să-ţi propună o înţelegere, adică să-ţi prezinte tot ce este sigură că va reuşi să afle, iar tu, în schimb, să-i spui tot ce ştii. Fireşte, i-am spus să nici nu viseze la o astfel de înţelegere nici cu tine, nici cu nimeni care are vreo legătură cu mine, dar o cunosc şi, în cazul în care află ceva, va trebui să verifice, mă va suna şi mă va pune să-ţi comunic.

— Aşadar, ne-am procopsit cu un voluntar… Bine, nu-ţi face griji. O să le spun lui Giuseppe şi Sofiei să fie cu ochii în patru când merg la Torino.

— La ce trebuie să fim cu ochii în patru?

— Ah! Sofia, Santiago îmi vorbeşte despre sora lui, Ana, nu ştiu dacă ai ajuns să o cunoşti.

— Cred că da, acum vreo doi ani; nu era cu tine la petrecerea aia când s-a pensionat Turcio?

— Da, e adevărat. Ana era la Roma şi m-a însoţit. Vine des să mă vadă, eu sunt mai mare şi singurul ei frate. Tatăl nostru a murit când ea era mică, şi asta ne-a apropiat foarte mult.

— Mi-o amintesc pentru că am stat puţin de vorbă despre relaţiile dintre presă şi poliţie, ea spunea că uneori are loc un mariaj din interes între cele două părţi, dar care se termină întotdeauna printr-un divorţ. Mi s-a părut foarte simpatică şi inteligentă.

— Îmi pare bine că ţi-e simpatică, pentru că o să dai peste ea la Torino făcând cercetări asupra Sfântului Giulgiu, îi explică Marco.

Sofia îl privi cu uimire, şi Santiago se grăbi să îi explice de ce se interesase Ana de Sfântul Giulgiu şi cum a devenit acesta o obsesie pentru ea.

— Ştii ce tocmai îmi povestea Santiago? Că Ana crede că soluţia întâmplărilor petrecute în jurul Sfântului Giulgiu se află în trecut…

— Da, şi eu m-am gândit la asta, ţi-am mai spus…

— I-am spus lui Santiago. O să ne dea un memorandum pe care i l-a trimis sora lui. O să aruncăm o privire peste el; poate că jurnalista este cu un pas înaintea noastră.

— Şi de ce nu vorbim cu ea? întrebă Sofia.

— Pentru moment, lăsăm lucrurile aşa cum sunt, răspunse Marco, gânditor.

— Nu este pentru prima dată, şi tu o ştii, când poliţia ajunge la un acord cu un jurnalist în timpul unei anchete.

— Ştiu, dar aş vrea ca această poveste să rămână, cel puţin pentru moment, o chestiune a departamentului nostru. Dacă Ana află ceva ce ne-ar putea fi de folos, o să vedem atunci.

Lisa şi John Barry intrară în salon însoţiţi de Paola. Marco şi John se îmbrăţişară afectuos.

— Mă bucur că ai putut veni.

— Tocmai am sosit de la Washington. Ştii cum sunt şefii, iar cei din Departamentul de Stat nu fac excepţie. Am petrecut o săptămână de şedinţe absurde, care, presupun eu, le sunt multora de folos ca să-şi justifice salariile.

— Să ştiţi că i s-a propus transferul la Londra, spuse Lisa.

— Vă ispiteşte schimbarea? întrebă Paola.

— Nu, le-am spus că nu, prefer să rămân la Roma. Departamentul de Stat consideră că transferul la Londra e o avansare; de fapt, chiar este, dar prefer să rămân în continuare la Roma, voi mă vedeţi ca pe un yankeu, dar eu mă simt roman.

25

Guner termină de periat costumul negru al lui Addaio şi îl atârnă în dulapul cel mare din dressing; revenit în dormitor, aranjă hârtiile pe care Addaio le lăsase răvăşite pe birou şi puse la loc câteva cărţi pe un raft.

Addaio lucrase până târziu. Mirosul dulceag de tutun turcesc se impregnase în camera sobră; Guner deschise larg fereastra şi zăbovi câteva clipe privind grădina. Nu auzi paşii silenţioşi ai lui Addaio, nici nu văzu că acesta îl observa îngrijorat.

— La ce te gândeşti, Guner?

Se întoarse, încercând să nu lase să se vadă nici urmă de emoţie.

— La nimic special, e o zi frumoasă şi vremea parcă te îndeamnă la o plimbare.

— O să poţi să o faci de îndată ce voi pleca. Ai putea chiar profita petrecând câteva zile cu familia.

— Pleci?

— Da. Mă duc în Germania şi în Italia, vreau să-i vizitez pe oamenii noştri, trebuie să aflu de ce am dat greş şi unde se cuibăreşte trădarea.

— Vei fi în pericol, n-ar trebui să mergi.

— Nu pot să-i fac pe toţi să vină aici, asta chiar că ar fi periculos.

— Cheamă-i la Istanbul. Oraşul e plin de turişti tot timpul anului, acolo ar trece neobservaţi.

— N-ar putea veni toţi. E mai uşor să mă deplasez eu, decât să-i fac pe ei să vină. E lucru hotărât. Mâine plec.

— Ce scuză vei găsi?

— Că sunt obosit şi că-mi iau o mică vacanţă. Mă duc în Germania şi în Italia, unde am prieteni buni.

— Cât timp vei fi plecat?

— O săptămână, zece zile, nu mai mult, aşa că profită şi odihneşte-te. O să-ţi facă bine să nu mai fii cu ochii pe mine câteva zile. În ultimul timp, te simt încordat, supărat pe mine. De ce?

— O să-ţi spun adevărul: mi-e milă de băieţii ăia pe care îi sacrifici. Lumea s-a schimbat şi tu te încăpăţânezi ca totul să rămână la fel. Nu poţi continua să trimiţi la moarte nişte tineri cu limba smulsă, de frică să nu vorbească şi…

— Dacă ar vorbi, ne-ar distruge. Am supravieţuit douăzeci de secole graţie sacrificiului şi tăcerii predecesorilor noştri. Da, cer mari sacrificii, şi eu mi-am sacrificat viaţa, o viaţă care nu mi-a aparţinut niciodată, aşa cum nici a ta nu-ţi aparţine. Este o onoare să mori pentru cauza noastră, cum este şi aceea de a-ţi sacrifica limba. Nu eu le-o smulg, ei îşi oferă sacrificiul, pentru că ştiu că este absolut obligatoriu. În acest fel, ne protejează pe toţi şi se protejează şi pe ei înşişi.

— De ce nu ieşim la lumină?

— Eşti nebun! Crezi într-adevăr că am supravieţui dacă am spune cine suntem? Dar ce-i cu tine, ce dracu' ţi-a intrat în cap?

— Uneori mă gândesc că în tine se află demonul. Ai devenit dur şi crud. Nu ţi-e milă de nimeni şi de nimic. Cred că duritatea ta este o răzbunare pentru faptul că eşti cine nu voiai să fii.

Rămaseră tăcuţi, privindu-se stăruitor unul pe celălalt. Guner se gândi că spusese mai mult decât a vrut să spună, şi Addaio se surprinse acceptând, încă o dată, fără să crâcnească, reproşurile lui Guner. Vieţile lor erau întreţesute iremediabil şi niciunul din ei nu era fericit.

Ar fi Guner în stare să-l trădeze? înlătură acest gând. Nu, nu ar face-o. Avea încredere în Guner, de fapt, îi încredinţa propria viaţă.

— Pregăteşte-mi bagajele pentru mâine.

Guner nu răspunse, se întoarse şi se apucă să închidă ferestrele; îşi simţea falca înţepenită de

atâta încordare. Respiră adânc atunci când auzi scârţâitul uşor al uşii pe care o închidea Addaio.

Bărbatul observă că pe jos, lângă patul lui Addaio, era o hârtie. Se aplecă să o ridice. Era o scrisoare în limba turcă, şi nu se putu împiedica să nu o citească.

Câteodată, Addaio îl lăsa să citească scrisori şi documente şi îl întreba care era părerea lui. Ştia că nu era bine ce face, dar simţea nevoia imperioasă de a afla conţinutul scrisorii pe care o găsise pe jos.

Scrisoarea nu era semnată. Cel care scria îi comunica lui Addaio că acea Comisie de Siguranţă din închisoarea din Torino studia eliberarea lui Mendibj şi cerea instrucţiuni despre ce să facă atunci când acesta urma să iasă.

Se întrebă de ce nu ascunsese Addaio o scrisoare atât de importantă ca aceasta, voia oare ca el să o găsească? Se gândea, oare, că el era trădătorul?

Cu scrisoarea în mână, Guner se îndreptă spre biroul lui Addaio. Ciocăni uşor în uşă şi aşteptă ca păstorul să îi permită să intre.

— Addaio, scrisoarea asta era pe jos lângă patul tău.

Păstorul o privi impasibil şi întinse mâna să ia scrisoarea.

— Am citit-o; presupun că ai lăsat-o dinadins ca eu să o găsesc, să o citesc; mi-ai întins o cursă ca să afli dacă eu sunt trădătorul. Nu, nu sunt eu. Mi-am spus de o mie de ori că trebuie să plec, m-am gândit de o mie de ori să spun tuturor cine suntem şi ce facem. Dar n-am făcut-o, nu o voi face în amintirea mamei mele, pentru ca familia mea să poată trăi mai departe cu capul sus şi ca nepoţii mei să se bucure de o viaţă mai bună decât cea pe care am avut-o eu. Nu o fac decât pentru ei şi pentru că nu ştiu ce s-ar alege de mine. Sunt om, un biet om, prea în vârstă ca să încep o viaţă nouă. Sunt un laş, la fel ca tine, amândoi ne-am acceptat această soartă.

Addaio îl privea tăcut, încercând să identifice pe chipul lui Guner vreo expresie, vreo emoţie, urma a ceva ce i-ar arăta că încă putea conta pe afecţiunea lui.

— Acum ştiu de ce pleci mâine. Eşti îngrijorat, te temi de ce i s-ar putea întâmpla lui Mendibj. I-ai spus tatălui său?

— Pentru că eşti atât de sigur că nu mă vei trăda, îţi voi spune că mă îngrijorează faptul că Mendibj va fi pus în libertate. Dacă ai citit scrisoarea, ştii că omul nostru de legătură din închisoare l-a văzut o dată pe şeful Departamentului de Artă vizitându-l pe Mendibj şi mai spune că bănuieşte că directorul închisorii pune ceva la cale. Nu putem risca.

— Ce vei face?

— Tot ceea ce este necesar pentru supravieţuirea confreriei noastre.

— Chiar dacă asta înseamnă moartea lui Mendibj?

— Cine a ajuns la această concluzie, tu sau eu?

— Te cunosc foarte bine şi ştiu de ce eşti în stare.

— Eşti singurul prieten pe care l-am avut, nu ţi-am ascuns nimic niciodată, cunoşti toate secretele confreriei noastre, dar îmi dau seama că nu simţi nici urmă de afecţiune pentru mine, că n-ai simţit niciodată.

— Te înşeli, Addaio, te înşeli. Ai fost întotdeauna bun cu mine, din prima zi în care am sosit în casa ta, pe când aveam zece ani. Ştiai cât sufăr din pricina despărţirii de părinţi şi ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă ca să-i vizitez cât mai des. Nu voi uita niciodată cum mă însoţeai la mine acasă şi mă lăsai să-mi petrec după-amiaza, în vreme ce tu te plimbai multă vreme pe câmp ca să nu ne stânjeneşti cu prezenţa. Nu pot să-ţi reproşez comportamentul faţă de mine, îţi reproşez comportamentul faţă de restul lumii, faţă de confreria noastră, din pricina imensei suferinţe pe

care o provoci. Dacă vrei să ştii dacă mai am o urmă de afecţiune pentru tine, răspunsul este… da, dar îţi mărturisesc că uneori simt o profundă aversiune pentru tine pentru că eşti înlănţuit în destinul tău. Dar nu te voi trăda, dacă asta te îngrijorează.

— Da, mă îngrijorează faptul că între noi există un trădător, iar eu nu pot fi sigur de nimic.

— Îngăduie-mi să-ţi spun că scrisoarea uitată a fost prea cusută cu aţă albă.

— Poate că voiam să o găseşti ca să te avertizez, în cazul în care tu ai fi trădătorul. Eşti singurul meu prieten, singura persoană pe care n-aş vrea să o pierd.

— Vei fi în pericol, dacă mergi în Italia.

— Toţi vom fi, dacă nu fac nimic.

— Avem oameni la Torino care vor face tot ce porunceşti. Dacă poliţia pune ceva la cale, n-ar trebui să te expui.

— De ce crezi că poliţia pune ceva la cale?

— Ţi se sugerează în scrisoare; îmi întinzi o altă cursă?

— Mai întâi, voi merge la Berlin, apoi la Milano şi la Torino. Ştii că apreciez familia lui Mendibj, dar nu voi îngădui ca el să devină o problemă.

— Îl poţi scoate din Torino de îndată ce va fi pus în libertate.

— Şi dacă e o cursă? Şi dacă îl lasă liber ca să-l urmărească? Este ceea ce aş face eu, dacă aş fi în locul lor. Nu pot îngădui să fie pusă în primejdie confreria, o ştii bine. Am răspunderea multor familii, chiar şi a familiei tale. Vrei să ne zdrobească, să ne ia ceea ce ne aparţine? Vrei să trădăm memoria pe care ne-au lăsat-o drept moştenire străbunii noştri? Suntem ceea ce trebuie să fim, nu ceea ce am fi dorit să fim.

— Vei fi în primejdie dacă mergi la Torino. E un act de curaj.

— Nu sunt curajos, ştii bine, dar în această scrisoare ni se sugerează că e posibil să se pună la

cale o cursă şi trebuie să acţionez ca să împiedic să cădem în ea.

— Zilele lui Mendibj sunt numărate.

— Toţi ne naştem cu zilele numărate. Acum, lasă-mă să lucrez şi anunţă-mă de îndată ce soseşte Talat.

Guner ieşi din birou şi se îndreptă spre capelă. Acolo, în genunchi, lăsă ca lacrimile să-i inunde chipul şi căută în crucea aşezată în altar răspunsul la suferinţa lui.

26

— Începi să devii paranoic.

— Uite ce e, Giuseppe, sunt sigur că muţii intră şi ies prin alt loc decât poarta, iar subsolul de la Torino este ca o brânză de Gruyère. E plin de tuneluri, o ştii bine.

Sofia îi asculta în tăcere pe cei doi bărbaţi, dar se gândea că Marco avea dreptate. Muţii apăreau şi dispăreau fără să lase urme. Muţii sau complicii lor, pentru că erau convinşi că aceste operaţiuni din jurul Sfântului Giulgiu erau lucrătura unei organizaţii care selecţiona muţi ca să execute furturile, în cazul în care ceea ce urmăreau ei era să fure Sfântul Giulgiu din catedrală, aşa cum susţinea Marco.

Şeful ei hotărâse în ultimul moment să îi însoţească la Torino. Ministrul culturii îi făcuse rost de un permis de la ministerul apărării ca să exploreze tunelurile, pe cele închise pentru marele public. În planurile oraşului subteran Torino de care dispunea armata nu exista niciun tunel care să dea în catedrală. Dar instinctul lui Marco îi spunea că acestea erau greşite; aşadar, cu ajutorul unui maior de la Ingineri şi a patru genişti ai aceluiaşi regiment, numit Pietro Micca, urma să străbată tunelurile rămase închise. Semnase un document prin care îşi asuma răspunderea pentru riscurile pe care avea să şi le asume, iar ministrul îi atrăsese atenţia să nu pună în pericol vieţile maiorului şi ale soldaţilor care urmau să-l însoţească.

— Am studiat planurile, nu există niciun tunel care să ajungă până la catedrală, o ştii bine.

— Giuseppe, interveni Sofia, nu cunoaştem tot ce există în subsolul de la Torino. Dacă am face săpături, Dumnezeu ştie ce am putea găsi. Unele galerii care străbat oraşul nu au fost explorate,

altele par să nu ducă nicăieri. În realitate, poate că unul dintre aceste tuneluri ajunge până la catedrală. Ar fi logic să fie aşa. Gândeşte-te că oraşul a suferit multe asedii, iar catedrala adăposteşte podoabe unice, pe care locuitorii din Torino ar fi vrut să le salveze în cazul în care ar fi fost asediaţi sau cuceriţi de duşman. Nu este absurd să te gândeşti că vreo galerie dintre cele care par să nu ducă nicăieri, în realitate, ajunge la catedrală sau în apropierea ei.

Giuseppe rămase tăcut. Îi respecta pe Marco şi pe Sofia pentru cunoştinţele lor, pentru că erau istorici şi uneori vedeau lucruri pe care alţii nu le observau. În plus, Marco era obsedat de acest caz. Sau îl rezolva, sau avea să sfârşească prin a-şi azvârli pe fereastră toată cariera, pentru că de luni de zile nu se ocupa decât de acest ultim incendiu de la catedrală.

Stăteau la hotelul Alexandra, aproape de centrul istoric al oraşului Torino, şi a doua zi urmau să înceapă să lucreze. Marco trebuia să străbată galeriile oraşului, Sofia ceruse o întrevedere cu Eminenţa Sa cardinalul, iar Giuseppe trebuia să se vadă cu carabinierii ca să pună la punct efectivele de care aveau nevoie pentru urmărirea mutului. Dar, în noaptea aceea, Marco îi invitase la o cină cu peşte la Al Ghibellin Fuggiasco, un primitor restaurant clasic.

Continuau să vorbească înflăcăraţi, când, în mod surprinzător, părintele Yves îşi făcu apariţia.

Preotul se apropie prietenos de masa lor şi îi strânse călduros de mână, pe rând, ca şi cum s-ar bucura că îi vede.

— Nu ştiam că şi dumneavoastră veniţi la Torino, domnule Valoni. Cardinalul m-a informat că ne va vizita doamna profesoară Galloni, cred că mâine aveţi întrevederea cu Eminenţa Sa.

— Da, aşa este, răspunse Sofia.

— Cum merge ancheta? Lucrările la catedrală s-au terminat, iar Sfântul Giulgiu este din nou expus

pentru credincioşi. Am întărit măsurile de siguranţă şi COCSA a instalat un foarte modern sistem antiincendiu. Nu cred să mai suferim vreun necaz.

— Să dea Domnul să aveţi dreptate, părinte, spuse Marco.

— Bine, vă las să vă bucuraţi de cină.

Îl urmăriră cu privirea până la masa la care îl aştepta o tânără brunetă. Marco începu să râdă.

— Ştiţi cu cine e părintele nostru Yves?

— Cu o brunetă destul de arătoasă, sunt daţi naibii preoţii ăştia! spuse Giuseppe, surprins.

— Este Ana Jiménez, sora lui Santiago.

— Ai dreptate, Marco, este sora lui Santiago.

— Acum, eu voi fi acela care merge la masa părintelui Yves ca să o salut.

— De ce nu îi invităm la un pahar?

— Pentru că asta ar însemna că ne-au trezit interesul şi nu ne convine, nu-i aşa?

Marco traversă restaurantul şi se apropie de masa părintelui Yves. Ana Jiménez îi adresă un surâs larg şi îi ceru din tot sufletul să îi acorde câteva minute, când ar avea timp. Sosise la Torino cu patru zile în urmă.

Marco nu se angajă la nimic, îi răspunse că, dacă îi mai rămânea ceva timp, pentru că nu stătea prea mult la Torino, i-ar fi făcut plăcere să o invite la o cafea. Când o întrebă unde ar putea să o sune, Ana Jiménez răspunse că la hotelul Alexandra.

— Ce coincidenţă, şi noi stăm la Alexandra.

— Mi l-a recomandat fratele meu, şi e un hotel destul de bun pentru câteva zile.

— Bine, acestea fiind spuse, cu siguranţă că vom găsi timp să ne şi vedem.

Se despărţi de ei şi se întoarse la Sofia şi la Giuseppe.

— Doamna noastră stă la hotelul Alexandra.

— Ce coincidenţă!

— Nu, nu e o coincidenţă, Santiago i-a recomandat hotelul, era de aşteptat. În sfârşit, dacă

va fi prea aproape, vom încerca să o evităm.

— Eu nu ştiu dacă doresc să evit o bruneţică precum ea, exclamă râzând Giuseppe.

— Păi, o s-o faci, din două motive: primul, pentru că este jurnalistă şi se încăpăţânează să descopere ce se află în spatele accidentelor din jurul Sfântului Giulgiu şi, al doilea, pentru că e sora lui Santiago şi nu vreau încurcături, de acord?

— De acord, era o glumă.

— Ana Jiménez este o femeie încăpăţânată şi inteligentă, nu poate fi luată în glumă.

— Memorandumul pe care i l-a trimis fratelui ei este plin de speculaţii interesante. N-aş avea nimic împotrivă să stau de vorbă cu ea.

— Nu spun că nu, Sofia, dar trebuie să fim cu mare băgare de seamă cu ea.

— Ce face cu părintele Yves? se întrebă Sofia cu voce tare.

— E o fată isteaţă şi a reuşit ca mâna dreaptă a cardinalului să o invite la cină, răspunse Marco.

— Mă intrigă părintele Yves.

— De ce, Sofia?

— Nu ştiu, dar este prea corect, prea frumos, prea amabil şi îşi joacă întotdeauna rolul de preot. Nu cochetează. Mă uit la el când vorbeşte cu ea, este atent, dar nici pomeneală să cocheteze, cu toate că, aşa cum spune Giuseppe, Ana e o fată frumoasă.

— Dacă ar avea intenţia să aibă vreo legătură cu ea, nu ar aduce-o în acest restaurant, unde probabil că îl poate cunoaşte multă lume, sublime Marco, nimeni n-ar face aşa ceva.

* * *

Bătrânul închise telefonul şi îşi lăsă privirea câteva clipe să rătăcească prin ferestrele mari. Câmpia englezească strălucea, verde ca smaraldul, sub lumina blândă a soarelui.

Cei şapte bărbaţi aşteptau cu răbdare ca bătrânul să vorbească.

— Va ieşi peste o lună. Comisia de Siguranţă va studia oficial, săptămâna viitoare, propunerea de punere în libertate.

— De aceea a călătorit Addaio în Germania şi, din câte ne-a spus omul nostru, va trece graniţa în Italia. Mendibj a devenit cea mai mare problemă a lui, un pericol pentru confrerie.

— Îl va ucide? întrebă călăreţul cu accent franţuzesc.

— Nu poate îngădui ca Mendibj să fie urmărit. Addaio şi-a dat seama de şmecherie şi vine să o împiedice, răspunse călăreţul cu aspect milităresc.

— Unde îl vor ucide? insistă francezul.

— Bineînţeles că în puşcărie, afirmă cavalerul italian. Ar fi cel mai sigur. S-ar organiza o mică încăierare, poate ceva mai mult. Fără să vrea, Mendibj, în libertate, îi poate da de gol pe oamenii lui Addaio.

— Ce propuneţi? întrebă bătrânul.

— Dacă Addaio rezolvă problema, va fi cel mai bine pentru toţi.

— S-a prevăzut protecţie pentru Mendibj în cazul în care ar reuşi să iasă cu viaţă din închisoare? întrebă din nou bătrânul.

— Da, afirmă călăreţul italian, fraţii noştri vor încerca să împiedice poliţia să o ia pe urmele lui.

— Nu e de-ajuns ca fraţii noştri să încerce, trebuie să reuşească.

Glasul ca de tunet al bătrânului răsună categoric.

— Şi aşa vor face, răspunse italianul. Sper să aflu în orele următoare toate detaliile din planul carabinierilor pentru operaţiunea denumită „calul troian”.

— Bine, am ajuns la punctul culminant, şi deznodământul nu poate fi altul decât acela de a-l salva pe Mendibj de carabinieri, altminteri…

Bătrânul nu îşi încheie fraza. Încuviinţară cu toţii, ştiau că, în ceea ce îl priveşte pe Mendibj, interesele lor coincideau cu cele ale lui Addaio, nu puteau permite ca acesta să devină un cal troian.

O uşoară ciocănitură în uşă, înainte de a intra un majordom în livrea, servi drept încheiere pentru reuniunea începută în zorii zilei.

— Domnule, invitaţii au început să se trezească pentru partida de vânătoare.

— Bine.

Bărbaţii, în costume de călărie, ieşiră încet din birou ca să intre într-o sufragerie călduroasă, unde îi aştepta micul dejun. Câteva minute mai târziu, o bătrână aristocrată, acompaniată de soţul ei, intră în sufragerie.

— Ia, uite, credeam că noi ne-am trezit cel mai devreme, şi, ce să vezi, Charles, prietenii noştri ne-au luat-o înainte.

— Cu siguranţă că au profitat ca să discute despre afaceri.

Călăreţul francez îi asigura că nu doreau nimic altceva decât să înceapă partida de vânătoare. În sufragerie, continuau să sosească şi alţi invitaţi. Până la un total de treizeci. Vorbeau înflăcăraţi, iar unii comentau indignaţi pretenţia Camerei Comunelor de a interzice vânătoarea de vulpi.

Bătrânul îi privi resemnat. Ura vânătoarea, ca toţi ceilalţi şapte bărbaţi cu care stătuse de vorbă puţin mai devreme. Dar nu se puteau eschiva de la această distracţie atât de englezească. Membrii familiei regale adorau vânătoarea şi îi ceruseră, ca şi în alte ocazii, să organizeze o partidă de vânătoare pe splendidul său domeniu. Aşa că erau acolo.

* * *

Sofia şi cardinalul petrecuseră o bună parte din dimineaţă împreună. Nu îl văzuse pe părintele Yves, fusese condusă în cabinetul cardinalului de către un alt preot.

Acesta era mulţumit de lucrările încheiate. Îl lăudă pe Umberto D'Alaqua, care se îngrijise personal ca lucrările să se termine într-un timp mai scurt decât cel prevăzut, mărind echipa de muncitori fără costuri suplimentare.

Sub supravegherea doctorului Bolard, Sfântul Giulgiu revenise în capela Guarini[22], în sipetul lui de argint. Cardinalul se plânse cu subtilitate de faptul că nu primise niciun telefon, nici de la Marco, nici de la ea, ca să fie informat de cursul investigaţiilor. Sofia se scuză şi încercă să îl împace, povestindu-i ce era mai important.

— Aşadar, credeţi că există o organizaţie sau o persoană particulară care îşi doreşte Sfântul Giulgiu şi care organizează incendiile ca să creeze dezordine şi să îl poată fura. Of! Mi se pare foarte complicat. Şi de ce credeţi dumneavoastră că îşi doreşte cineva Sfântul Giulgiu?

— Nu ştiu. Poate fi un colecţionar, un excentric sau o organizaţie mafiotă care ar cere apoi o răscumpărare foarte mare ca să îl restituie.

— Dumnezeule!

— Suntem siguri, Eminenţă, că toate accidentele pe care le-a suferit catedrala au legătură cu Sfântul Giulgiu.

— Şi spuneţi că şeful dumneavoastră caută o galerie subterană care să ducă până la catedrală? Dar asta e absurd. Dumneavoastră i-aţi cerut părintelui Yves să verifice arhivele noastre, cred că v-a trimis o documentaţie amănunţită despre istoricul catedralei, şi nicăieri nu se spune că ar exista vreun pasaj.

— Dar asta nu înseamnă că nu există.

— Dar nici că există. Să nu credeţi toate poveştile fantastice care se scriu despre catedrale.

— Eminenţă, sunt istoric.

— Ştiu, ştiu, doamnă profesoară; admir şi respect munca pe care o desfăşuraţi la Departamentul de Artă, nu era în intenţia mea să vă jignesc, credeţi-mă.

— Ştiu, Eminenţă, dar credeţi-mă şi dumneavoastră că istoria nu este scrisă pe de-a-ntregul, că nu cunoaştem tot ce s-a întâmplat în trecut şi cu atât mai puţin intenţiile oamenilor care au trăit odată.

* * *

Când se întoarse la hotel, o întâlni în vestibul pe Ana Jiménez. Sofia îşi dădu seama că o aştepta.

— Doamnă profesoară…

— Ce mai faceţi?

— Bine. Vă amintiţi de mine?

— Da, sunteţi sora lui Santiago Jiménez, un bun prieten al nostru, al tuturor.

— Ştiţi ce fac la Torino?

— Cercetaţi incendiile de la catedrală.

— Ştiu că şeful dumneavoastră nu e deloc încântat.

— E firesc, nici dumneavoastră n-aţi fi încântată ca poliţia să se amestece în munca dumneavoastră.

— Nu, nu mi-ar plăcea şi aş încerca să-i las cu buzele umflate. Ştiu că vi se va părea o naivitate ceea ce o să vă spun, dar pot să vă ajut şi puteţi avea încredere în mine. Fratele meu contează foarte mult pentru mine şi n-aş face nimic care ar putea să-l compromită. E adevărat că mi-ar plăcea să scriu un reportaj, dar nu o voi face, mă angajez să nu scriu un rând până când nu veţi închide cazul, până când nu se va lămuri totul.

— Trebuie să înţelegeţi că Departamentul de Artă nu vă poate integra în echipa de cercetare doar pentru că aşa vreţi dumneavoastră.

— Dar putem să lucrăm în paralel, eu să vă povestesc ce aflu, iar dumneavoastră să jucaţi cinstit cu mine.

— Ana, asta e o anchetă oficială.

— Ştiu, ştiu.

Pe Sofia o surprinse îngrijorarea ce se citea pe chipul tinerei.

— De ce este atât de important pentru dumneavoastră?

— N-aş şti să vă explic. De fapt, nu m-a interesat niciodată Sfântul Giulgiu, nici n-am dat atenţie incendiilor şi furturilor de la catedrală. În casa şefului dumneavoastră, Marco Valoni, mi-a venit ideea. Fratele meu m-a dus la cină acasă la

el, crezând că va fi o masă între prieteni, dar domnul Valoni a vrut să ştie ce părere au Santiago şi un alt prieten, cred că se numeşte John Barry, despre incendiu. Au stat de vorbă toată noaptea, au făcut speculaţii şi m-am trezit prinsă de această poveste.

— Ce aţi aflat?

— Bem o cafea?

— De acord.

Ana Jiménez suspină uşurată, în vreme ce Sofia regreta că acceptase să stea de vorbă cu jurnalista. Îi era simpatică, credea că se poate încrede în ea, dar Marco avea dreptate, de ce trebuiau să aibă încredere? Pentru ce?

— Bine, povestiţi-mi, o îndemnă Sofia.

— Am citit mai multe versiuni ale istoriei Sfântului Giulgiu, mi se pare fascinant.

— Da, într-adevăr.

— După părerea mea, cineva îşi doreşte Sfântul Giulgiu. Incendiile sunt o diversiune care să deruteze poliţia. Scopul este acela de a obţine Sfântul Giulgiu.

Sofia se miră că tânăra ajunsese la aceeaşi concluzie ca ei şi continuă să o asculte cu interes.

— Dar ar trebui să căutăm în trecut. Cineva vrea să îl recupereze, insistă Ana.

— Cineva din trecut?

— Cineva care are legătură cu trecutul Sfântului Giulgiu.

— Şi de ce aţi ajuns la această concluzie?

— Nu ştiu, e o presimţire. Am o mie de teorii, una mai năstruşnică decât alta, dar…

— Da, am citit memorandumul dumneavoastră.

— Şi ce părere aveţi?

— Că aveţi multă imaginaţie, talent, fără îndoială, şi, poate, chiar şi dreptate.

— Mi se pare că părintele Yves ştie mai mult decât spune, în legătură cu Sfântul Giulgiu.

— Ce vă face să credeţi asta?

— Faptul că e atât de perfect, atât de corect, atât de nevinovat, atât de transparent, încât toate astea mă fac să cred că ascunde ceva. Şi e frumos, foarte frumos, nu vi se pare?

— Da, într-adevăr, este un bărbat foarte atrăgător. Cum l-aţi cunoscut?

— Am sunat la episcopat, am explicat că sunt jurnalistă şi că aş vrea să scriu o istorie a Sfântului Giulgiu. E o doamnă, de-acum în vârstă, jurnalistă, care răspunde de presă. Timp de două ore mi-a povestit tot ce spun pliantele turistice despre Sfântul Giulgiu, ca să nu mai spun că mi-a ţinut şi o lecţie de istorie despre Casa de Savoia.

Am plecat plictisită. Buna doamnă nu era persoana potrivită care să mă ajute să găsesc vreo pistă. Am sunat din nou şi am cerut să vorbesc cu Eminenţa Sa, cardinalul; m-au întrebat cine sunt şi ce doresc. Am explicat că sunt jurnalistă şi că fac cercetări asupra incendiilor şi accidentelor care avuseseră loc în catedrală. Am fost din nou trimisă la amabila jurnalistă, care, de data asta, m-a primit contrariată. Am insistat să obţină o întrevedere cu Eminenţa Sa. Până la urmă, am jucat totul pe o carte, i-am spus că simţeam că mi se ascunde ceva şi că aveam să fac publice bănuielile şi anumite cercetări pe care le-am făcut.

Alaltăieri, m-a sunat părintele Yves. Mi-a spus că este secretarul cardinalului, că acesta nu mă poate primi, dar că l-a însărcinat pe el să fie la dispoziţia mea. Ne-am văzut, am stat de vorbă îndelung. Părea sincer când mi-a relatat cele întâmplate în ultimul incendiu, m-a condus să vizitez catedrala şi apoi am servit o cafea. Ne-am înţeles să mai stăm de vorbă. Când am sunat ieri ca să stabilim întâlnirea, mi-a spus că urma să fie ocupat toată ziua şi m-a întrebat dacă aş avea ceva împotrivă să mă invite la cină. Asta e tot.

— Este un preot foarte special, spuse Sofia, ca şi cum ar fi gândit cu voce tare.

— Îmi închipui că se umple catedrala când ţine el slujba, răspunse Ana.

— Vă place?

— Dacă n-ar fi preot, m-aş combina cu el.

Pe Sofia o surprinse cât de dezinhibată era Ana Jiménez. Ea nu ar fi făcut niciodată o asemenea mărturisire faţă de o necunoscută. Dar fetele tinere aşa sunt. Ana nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani, aparţinea unei generaţii obişnuite să obţină ceea ce vrea, fără ipocrizii şi menajamente, deşi faptul că părintele Yves era preot părea să o reţină, cel puţin pentru moment.

— Ştiţi, şi pe mine mă intrigă părintele Yves, dar l-am verificat şi nu există nimic ciudat la el, ceva care să ne indice altceva decât ceea ce se vede. Uneori, există astfel de oameni, curaţi şi transparenţi. Bine, ce vă gândiţi să faceţi?

— Dacă mi-aţi da un indiciu, am putea face schimb de informaţii…

— Nu, nu pot şi nici nu trebuie.

— N-ar afla nimeni.

— Să vă fie clar, eu nu fac nimic pe la spatele nimănui şi, cu atât mai puţin, al persoanelor în care am încredere şi cu care lucrez. Dumneavoastră îmi sunteţi simpatică, dar eu am munca mea, iar dumneavoastră, pe a dumneavoastră. Dacă Marco va hotărî la un moment dat că trebuie să colaborăm, voi fi încântată, şi, dacă nu, voi fi la fel de încântată.

— Dacă vrea cineva să fure sau să distrugă Sfântul Giulgiu, publicul are dreptul să o afle.

— Nu mă îndoiesc. Numai că dumneavoastră sunteţi cea care spune că cineva vrea să fure sau să distrugă Sfântul Giulgiu. Noi cercetăm cauzele incendiilor; când vom încheia ancheta, o vom comunica superiorilor noştri, şi aceştia, opiniei publice, dacă prezintă interes.

— Nu v-am cerut să-l trădaţi pe şeful dumneavoastră.

— Am înţeles ce mi-aţi cerut, şi răspunsul meu este nu. Îmi pare rău.

Ana îşi muşcă buzele supărată şi se ridică de la masă fără să îşi fi terminat cappuccinoul.

— Bine, ce putem face? În orice caz, dacă descopăr ceva, vă deranjează dacă vă sun?

— Nu, nu mă deranjează.

Tânăra zâmbi şi ieşi grăbită din cafeneaua hotelului. Sofia se întrebă unde s-o fi ducând atât de hotărâtă. Telefonul mobil sună şi, când auzi vocea părintelui Yves, îi veni să râdă.

— Acum câteva minute vorbeam despre dumneavoastră.

— Cu cine?

— Cu Ana Jiménez.

— Ah, jurnalista! Este o persoană încântătoare şi foarte inteligentă. Cercetează incendiile de la catedrală. Ştiu deja că şeful dumneavoastră, Marco, este prieten cu fratele ei, reprezentantul Europol al Spaniei în Italia.

— Aşa este. Santiago Jiménez este prieten cu Marco şi cu noi toţi. E o persoană cumsecade şi un adevărat profesionist.

— Da, da, aşa se pare. Să vă explic, vă sun din partea cardinalului. Vrea să vă invite pe dumneavoastră şi pe domnul Valoni la o recepţie.

— La o recepţie?

— Cardinalul primeşte o comisie de savanţi catolici care vin din când în când la Torino ca să examineze Sfântul Giulgiu; se îngrijesc ca acesta să fie în stare bună. Doctorul Bolard este preşedintele acestei comisii. De fiecare dată când vin, cardinalul organizează o recepţie; nu invită prea multă lume, maximum treizeci sau patruzeci de persoane, şi doreşte să veniţi şi dumneavoastră. Domnul Valoni i-a spus odată că ar fi interesat să-i cunoască pe aceşti savanţi, şi acum s-a ivit ocazia.

— Şi eu sunt invitată?

— Bineînţeles, doamnă profesoară, aşa mi-a spus Eminenţa Sa.

— Bine, spuneţi-mi unde şi la ce oră.

— Poimâine, la reşedinţa Eminenţei Sale, la ora şapte seara. În afară de membrii comitetului, vor mai veni câţiva oameni de afaceri care se implică şi ei în sprijinirea catedralei, primarul, reprezentanţi ai guvernului şi poate că va veni şi monseniorul Aubry, asistentul locţiitorului secretarului de stat, şi Eminenţa Sa, cardinalul Visier.

— De acord, vă mulţumesc pentru invitaţie.

— Vă aşteptăm.

* * *

Marco era prost dispus. Petrecuse o bună parte din zi în galeriile subterane din Torino. Anumite tronsoane datau din secolul al XVI-lea, altele, din al XVIII-lea; chiar şi Mussolini dăduse ordin să se profite de existenţa tunelurilor şi să fie lărgite pe anumite tronsoane. Străbaterea galeriilor subterane e o întreprindere anevoioasă. În subsol, exista un alt oraş Torino, sau, mai bine zis, mai multe oraşe. Vechiul teritoriu al torinezilor a fost colonizat de Roma, asediat de Hanibal, invadat de lombarzi, până a ajuns să facă parte din Casa de Savoia. Era un oraş în care istoria şi legenda se intersectau la fiecare pas.

Săpăturile arheologice demonstrau că anumite galerii erau anterioare secolului al XVI-lea, şi anume, din primele secole ale erei noastre.

Maiorul Colombaria s-a arătat răbdător şi amabil, dar şi de neclintit atunci când Marco insista să o apuce printr-o galerie în stare proastă sau când îi propunea să doboare un zid ca să vadă dacă în spatele lui nu era vreun tunel care să ducă undeva.

— Mi s-a dat ordin să vă călăuzesc prin galerii, şi nu voi expune în mod inutil nici viaţa dumneavoastră, nici pe a noastră, vârându-ne prin nişte tuneluri care nu au reazeme şi s-ar putea dărâma. Şi nu sunt autorizat să fac găuri în ziduri. Îmi pare rău.

Dar cel căruia îi părea rău era Marco; la sfârşitul după-amiezii, avea senzaţia că a călătorit în zadar prin subsolul oraşului Torino.

— Hai, nu te necăji, maiorul Colombaria are dreptate, el şi-a făcut doar datoria, ar fi fost o nebunie să fi început să daţi cu ciocanul.

Giuseppe încerca, fără sorţi de izbândă, să îşi liniştească şeful. Nici Sofia nu a avut mai mult noroc.

— Marco, ceea ce vrei tu nu e posibil decât dacă Ministerul Culturii, în acord cu Consiliul de Artă din Torino, ţi-ar pune la dispoziţie o echipă de arheologi şi de tehnicieni ca să sape mai multe tuneluri. Dar aşa, nu poţi pretinde să te lase de bunăvoie să sapi pe unde crezi tu că ar fi potrivit. Nu e logic.

— Dacă nu încercăm să mergem prin galeriile închise, nu vom şti dacă există sau nu ceea ce caut.

— Păi atunci vorbeşte cu ministrul şi…

— Ministrul, într-una din zile, o să mă trimită la dracu'. S-a cam săturat de cazul Sfântului Giulgiu.

Sofia şi Giuseppe se priviră îngrijoraţi de mărturisirea lui Marco, dar nu spuseră nimic.

— Bine, să-ţi dau ultimele noutăţi. Cardinalul ne invită poimâine la o recepţie.

— La o recepţie? Pe noi?

— Da. M-a sunat părintele Yves. Comitetul ştiinţific care se îngrijeşte să menţină Sfântul Giulgiu în stare bună se află la Torino, şi cardinalul obişnuieşte să dea o recepţie în cinstea lor, la care invită oamenii de vază ai oraşului. Se pare că ţi-ai manifestat odată interesul de a-i cunoaşte pe aceşti savanţi şi de aceea ne-a invitat.

— N-am chef de petreceri, aş prefera să discut cu ei altfel, nu ştiu, în catedrală, în vreme ce examinează Sfântul Giulgiu… Dar, în sfârşit, o să mergem. O să-mi trimit costumul la călcat. Şi tu, Giuseppe, ce noutăţi ai?

— Şeful de aici nu are oameni pentru dispozitivul de care avem nevoie. Va trebui să

cerem întăriri de la Roma. Am vorbit deja la Europol, aşa cum mi-ai spus, în cazul în care mutul ar încerca să fugă. Vor putea colabora cu noi pe teren trei oameni. Aşa că va trebui să vorbeşti la Roma să ne trimită întăriri.

— N-aş vrea să ne trimită poliţişti de la Roma. Prefer să folosim echipa noastră. Ce oameni ar putea veni?

— Departamentul aproape că nu mai face faţă. Nu stă nimeni cu braţele încrucişate, afirmă Giuseppe, deşi se poate ca unul dintre ei să-şi lase treaba şi să vină aici când este momentul.

— Da, prefer. Mă simt mai în largul meu cu oamenii noştri. O să ne mulţumim cu sprijinul pe care carabinierii ni-l pot da aici. Deşi asta va însemna ca toţi să facem pe poliţiştii.

— Credeam că asta şi suntem, spuse Giuseppe sarcastic.

— Mă rog, noi doi suntem, Sofia nu e, nici Antonino, nici Minerva.

— Doar n-ai de gând să-i pui să-l urmărească pe mut…

— Vom face de toate, e clar?

— Foarte clar, şefu', foarte clar. Bine, dacă n-ai nimic împotrivă, mă duc să iau cina cu un prieten de la carabinieri, un tip grozav, dispus să colaboreze cu noi, şi pe care l-am invitat la cină. Vine peste o jumătate de oră. Mi-ar plăcea să beţi cu noi un pahar înainte de a pleca.

— Din partea mea, de acord, spuse Sofia.

— E în regulă, răspunse Marco, fac un duş şi cobor. Tu ce-o să faci, doamnă profesoară?

— Nimic, dacă vrei, luăm cina împreună, undeva pe aici.

— Te invit, poate îmi trece proasta dispoziţie.

— Nu, eu te invit.

— În ordine.

* * *

Sofia îşi cumpărase un taior de mătase. Nu îşi luase cu ea nimic potrivit ca să meargă la o

recepţie, aşa că se plimbă pe strada Roma şi prin împrejurimi în căutarea unui magazin Armani şi, în afară de taior, cumpără şi o cravată pentru Marco.

Îi plăcea Armani pentru simplitate, pentru acea naturaleţe pe care o aveau rochiile lui.

— Vei fi cea mai frumoasă, o asigură Giuseppe.

— Bineînţeles, adăugă Marco.

— O să-mi deschid un fanclub cu voi doi, spuse Sofia râzând.

Părintele Yves îi întâmpină în uşă. Nu purta haine preoţeşti, nici măcar gulerul înalt, ci un costum de un albastru aproape negru şi o cravată Armani, exact la fel cu aceea pe care Sofia i-o dăruise lui Marco.

— Doamnă profesoară, domnule Valoni… Poftiţi înăuntru, Eminenţa Sa se va bucura să vă vadă.

Marco privi cu coada ochiului cravata părintelui Yves şi schiţă un zâmbet.

— Aveţi bun-gust la cravate, domnule Valoni.

— De fapt, bun-gust are doamna profesoară, care mi-a dăruit-o.

— Ştiam eu! exclamă râzând părintele Yves.

Se apropiară de cardinal, şi acesta îi prezentă monseniorului Aubry, un francez înalt şi uscăţiv, elegant şi cu o atitudine binevoitoare. Avea în jur de cincizeci de ani şi arăta exact cum te aşteptai să arate: un expert diplomatic. Se interesă de îndată de mersul anchetei legate de Sfântul Giulgiu.

Stăteau de câteva minute de vorbă, când au observat că toate privirile se îndreptau spre uşă.

Eminenţa Sa cardinalul Visiers şi Umberto D'Alaqua tocmai sosiseră. Cardinalul de Torino şi monseniorul Aubry s-au scuzat faţă de Sofia şi de Marco şi s-au dus să îi salute.

Sofia simţi că i se accelerează pulsul. Nu îşi închipuia că avea să îl revadă pe D'Alaqua, şi cu atât mai puţin aici. Oare o să o ignore cu politeţea lui rece?

— Doamnă profesoară, te-ai înroşit.

— Eu? Mă rog, am avut o surpriză.

— Existau multe şanse să vină şi D'Alaqua.

— Nu mă gândisem.

— Este unul dintre binefăcătorii Bisericii, un om de încredere. O parte din banii Vaticanului trec discret prin mâinile lui. Şi îţi amintesc că, aşa cum se spune în raportul Minervei, el este cel care plăteşte acest comitet ştiinţific.

— Da, ai dreptate, dar nu mă gândeam că îl vom întâlni.

— Fii liniştită, eşti foarte frumoasă, dacă lui D'Alaqua îi plac femeile, e imposibil să nu-ţi cadă la picioare.

— Ştii doar că nu i se cunoaşte nicio parteneră de-a lungul întregii vieţi. E ciudat.

— Mă rog, aştepta să te cunoască pe tine.

Au abandonat subiectul, pentru că părintele Yves se apropia de ei, însoţit de primar şi de doi domni în vârstă.

— Vreau să vi-i prezint pe doamna profesoară Galloni şi pe domnul Valoni, directorul Departamentului de Artă. Domnul primar, domnii profesori Bolard şi Castiglia…

Au început o discuţie înflăcărată despre Sfântul Giulgiu, la care Sofia abia de participa.

Tresări atunci când Umberto D'Alaqua apăru în faţa ei, însoţit de cardinalul Visier.

După saluturile de rigoare, D'Alaqua o apucă de braţ şi o trase deoparte, spre mirarea tuturor.

— Cum mai merg investigaţiile dumneavoastră?

— Nu pot să spun că am avansat prea mult. E o chestiune de timp.

— Nu mă aşteptam să vă găsesc azi, aici.

— Ne-a invitat cardinalul; ştia că dorim să-i cunoaştem pe membrii comitetului ştiinţific şi sper să ne putem întâlni cu ei înainte de a pleca.

— Aşadar, aţi venit la Torino ca să asistaţi la această recepţie…

— Nu, nu în mod special.

— În orice caz, mă bucur să vă văd. Cât timp veţi rămâne?

— Păi, câteva zile, patru, cinci, poate mai mult.

— Sofia!

Vocea piţigăiată a unui bărbat întrerupse clipa de intimitate cu D'Alaqua. Sofia schiţă un zâmbet, constatând că individul care o strigase era un fost profesor de la universitate. Profesorul ei de artă medievală, un ilustru şef de catedră cu numeroase cărţi publicate, o stea a universului academic european.

— Cea mai bună studentă a mea! Ce bucurie să te văd! Ce mai faci?

— Domnule profesor Bonomi! Mă bucur să vă revăd.

— Umberto, nu ştiam că o cunoşti pe Sofia. Deşi nu mă miră, este una dintre cele mai bune specialiste în artă pe care o avem în Italia. Ce păcat că nu a vrut să se dedice lumii academice. I-am oferit să-mi fie asistentă, dar rugăminţile mele au fost zadarnice.

— Pentru Dumnezeu, domnule profesor!

— Da, da, n-am avut niciodată un student atât de inteligent şi de capabil ca tine, Sofia.

— Da, interveni D'Alaqua, ştiu că doamna profesoară Galloni este foarte competentă.

— Competentă şi strălucită, Umberto, şi cu o minte speculativă. Iartă-mi indiscreţia, dar ce faci aici, Sofia?

Sofia se simţi stânjenită. Nu avea chef să îi dea explicaţii fostului ei profesor, deşi ştia că nu avea încotro.

— Lucrez pentru Departamentul de Artă şi sunt în trecere prin Torino.

— Aha! Departamentul de Artă. Nu-mi imaginam că ai putea fi anchetatoare.

— Munca mea este mai degrabă ştiinţifică, nu mă ocup de ancheta propriu-zisă.

— Veniţi să vă prezint unor colegi, vă va face plăcere să-i cunoaşteţi, spuse D'Alaqua.

O apucă de braţ, împiedicându-l pe profesorul Bonomi să o ia cu el.

— Scuză-mă, Guido, dar tocmai voiam să o prezint pe Sofia Eminenţei Sale.

— Dacă e aşa… Umberto, vei veni mâine la concertul lui Pavarotti şi la cina pe care o dau în onoarea cardinalului Visier?

— Da, fireşte.

— De ce nu o aduci şi pe Sofia? Mi-ar face plăcere să vii, draga mea copilă, dacă nu ai alt angajament.

— Mă rog, eu…

— Voi fi încântat să o însoţesc pe doamna profesoară, dacă într-adevăr nu are alt angajament. Acum, te rog să ne scuzi, ne aşteaptă cardinalul… Ne vedem mai târziu.

D'Alaqua, împreună cu Sofia, se apropie de grupul în care se afla cardinalul Visier. Acesta o privi curios, ca şi cum ar fi evaluat-o; se arătă amabil, dar rece ca un sloi de gheaţă. Părea să aibă o relaţie strânsă cu D'Alaqua, cei doi se tratau cu familiaritate, ca şi cum i-ar lega un fir nevăzut.

Vorbiră timp îndelungat despre artă, apoi despre politică şi, în sfârşit, veni şi rândul Sfântului Giulgiu.

Marco observă cât de firesc se integrase Sofia în acel grup select. Până şi scorţosul de cardinal zâmbea la comentariile ei şi îşi arăta interesul pentru opiniile Sofiei.

Se gândi că Sofia, în afară de faptul că era inteligentă, era şi foarte frumoasă şi că nimeni nu putea rămâne insensibil faţă de frumuseţe, nici chiar acel cardinal sofisticat.

Era trecut de ora nouă, invitaţii începură să îşi ia la revedere. D'Alaqua era însoţit de Aubry şi de cei doi cardinali, precum şi de profesorul Bolard şi alţi doi savanţi.

Înainte de a pleca, o căută pe Sofia, care în momentul acela era cu Marco şi cu bătrânul profesor Guido Bonomi.

— Noapte bună, doamnă profesoară, Guido, domnule Valoni…

— Unde iei cina, Umberto? întrebă Guido Bonomi.

— Acasă la Eminenţa Sa, cardinalul de Torino.

— Bine, aştept să ne vedem mâine, însoţit, fireşte, de doamna profesoară.

Sofia simţi cum se înroşeşte.

— Bineînţeles. Voi lua legătura cu dumneavoastră, doamnă profesoară Galloni. Pe mâine.

Sofia şi Marco îşi luară la revedere de la cardinal şi de la părintele Yves.

— V-aţi simţit bine? întrebă cardinalul.

— Da, vă mulţumim, Eminenţă, răspunse Marco.

— Aţi stabilit vreo întrevedere cu comitetul nostru ştiinţific? întrebă părintele Yves.

— Da, mâine ne va primi profesorul Bolard, răspunse Marco.

— Yves, de ce nu-i inviţi la cină pe domnul Valoni şi pe doamna profesoară?

— Cu multă plăcere. Dacă mă aşteptaţi o clipă, voi face o rezervare la Vecchia Lanterna. Vă convine?

— Nu vă deranjaţi, părinte…

— Nu mă deranjează absolut deloc, domnule Valoni, numai dacă nu doriţi să luaţi cina cu mine din pricina cravatei…

* * *

Era trecut de douăsprezece noaptea, când Yves i-a lăsat în uşa hotelului. Seara fusese agreabilă. Au râs, au vorbit câte puţin despre toate şi s-au bucurat de o cină splendidă, aşa cum era de aşteptat, Vecchia Lanterna fiind unul dintre cele mai sofisticate şi mai scumpe restaurante din Torino.

— Mă istoveşte viaţa socială! exclamă Marco în drum spre bar, ca să stea de vorbă cu Sofia despre evenimentele serii.

— Dar ne-am simţit foarte bine.

— Tu eşti o prinţesă şi erai în mediul tău; eu sunt poliţist şi aveam de lucru.

— Marco, tu eşti ceva mai mult decât un poliţist. Îţi amintesc că eşti licenţiat în istorie şi că ne-ai învăţat pe toţi mai multă artă decât am învăţat în universitate.

— Nu exagera. Apropo, bătrânul Bonomi te adoră.

— A fost un mare profesor, în afară de faptul că e o prima donna[23] a mediului artistic; a fost întotdeauna amabil cu mine.

— Eu cred că era îndrăgostit în taină de tine.

— Ce-ţi trece prin minte! Trebuie să ştii că eu am fost o studentă sârguincioasă şi luam zece la aproape toate materiile. În sfârşit, am fost o tocilară.

— Bine, ce poţi să-mi spui despre D'Alaqua?

— Of! Nu ştiu ce să-ţi spun. Părintele Yves îi seamănă puţin: amândoi sunt inteligenţi, corecţi, amabili, frumoşi şi inaccesibili.

— Nu mi se pare că D'Alaqua ar fi inaccesibil pentru tine; în plus, nu e preot.

— Nu, nu e, dar e ceva în el care îl face să pară ca şi cum n-ar fi din lumea asta, ca şi cum ar pluti deasupra noastră, a tuturor… Nu ştiu, e o senzaţie foarte ciudată, nu pot să ţi-o explic.

— Părea încântat de tine.

— Dar nu mai mult decât de toţi ceilalţi. Mi-ar plăcea să te contrazic, să spun că bărbatul ăsta e interesat de mine, dar nu e adevărat, Marco, nu o să mă amăgesc. Sunt măricică şi ştiu când un bărbat mă place.

— Ce ţi-a spus?

— În puţinul răgaz cât am fost singuri, m-a întrebat de anchetă. Am evitat să-i spun ce facem aici, în afară de faptul că voiai să cunoşti comitetul ştiinţific al Sfântului Giulgiu.

— Cum ţi s-a părut Bolard?

— E ciudat, dar şi el este acelaşi gen de bărbat ca D'Alaqua şi părintele Yves. Acum ştim că se cunosc, mă rog, de fapt era de aşteptat să fie aşa.

— Ştii ceva? Şi mie mi se par nişte oameni deosebiţi, nu ştiu foarte bine de ce şi în ce fel, dar sunt. E ceva impunător în ei, poate aspectul lor fizic, eleganţa, siguranţa de sine pe care o emană. Sunt obişnuiţi să comande şi să li se dea ascultare. Limbutul nostru profesor Bonomi mi-a spus că pe Bolard îl interesează doar ştiinţa şi că de aceea a rămas credincios celibatului.

— Mă surprinde devoţiunea pe care o arată Sfântului Giulgiu, el ştiind prea bine că acesta a fost datat, prin metoda carbonului 14, în Evul Mediu.

— Da, şi pe mine. Vom vedea ce va reieşi din întrevederea pe care o am mâine cu el. Vreau să vii şi tu. Ah! Explică-mi povestea cu cina de acasă de la Bonomi.

— A stăruit pe lângă D'Alaqua să mă ducă la operă şi apoi acasă la el, la o cină pe care o oferă în onoarea cardinalului Visier. D'Alaqua n-a avut încotro şi a spus că mă va însoţi. Dar nu ştiu dacă trebuie să merg.

— Ba da, sigur că trebuie să mergi şi să tragi cu urechea. Eşti în misiune de serviciu; toţi aceşti bărbaţi atât de respectabili şi de puternici ascund secrete şi poate că vreunul dintre ei ştie ceva în legătură cu cele întâmplate la catedrală.

— Marco, te rog! Este absurd să te gândeşti că aceşti oameni au vreo legătură cu incendiile, cu muţii…

— Nu, nu e absurd. Acum îţi vorbesc în calitate de poliţist. Nu am încredere în oamenii ăştia; ca să ajungă aici, probabil că au făcut multe porcării şi au călcat peste multe cadavre. Îţi amintesc, pe deasupra, că, de fiecare dată când lichidăm vreo organizaţie de hoţi de opere de artă, descoperim că destinatarul jafului este un milionar excentric, care visează să aibă în galeria lui particulară obiecte din

patrimoniul vreunei ţări, doar pentru că se află într-un anume muzeu.

Tu eşti o prinţesă bună, din basme, dar ei sunt rechinii care distrug tot ce le iese în cale. Să nu uiţi asta mâine, când mergi la operă şi la cină la Bonomi. Manierele lor desăvârşite, conversaţiile lor culte, luxul cu care se înconjoară sunt o imagine, nimic mai mult decât o faţadă. Am mai puţină încredere în ei decât în hoţii de buzunare din Trastevere, ascultă ce-ţi spun.

— Va trebui să-mi cumpăr altă rochie…

— Când ne întoarcem, voi propune să ţi se dea o gratificaţie pentru toate cheltuielile pe care ţi le prilejuieşte această anchetă. Dar, prinţesă, încearcă să nu mergi la Armani, sau vei sfârşi prin a-ţi cheltui toată leafa pe luna asta.

— O să încerc, dar nu-ţi promit.

27

Mireasa, emoţionată, primea felicitări de la nenumăratele ei rude. Salonul era plin de lume până la refuz; era momentul perfect, se gândi Addaio.

Nunta nepoatei lui Bakkalbasi îi înlesnise întâlnirea la Berlin cu majoritatea membrilor confreriei.

Călătorise împreună cu Bakkalbasi, unul dintre cei opt episcopi secreţi ai confreriei, oficial, un prosper negustor din Urfa.

Împreună cu cei şapte conducători ai confreriei din Germania şi cu cei şapte din Italia, se îndreptă spre un colţ discret al salonului, unde îşi aprinseră nişte trabucuri lungi. Unul dintre nepoţii lui Bakkalbasi rămase în preajma lor, astfel ca nimeni să nu se apropie de ei să îi deranjeze.

Ascultă cu răbdare rapoartele bărbaţilor şi amănunte legate de viaţa confreriei pe acele meleaguri barbare.

— Luna viitoare, Mendibj va fi liber. Directorul închisorii a vorbit de mai multe ori la telefon cu directorul Departamentului de Artă. Zilele trecute, o asistentă socială i se plângea directorului; i-a spus că i se părea nedemn să joace teatru în faţa unui puşcăriaş; a mai spus şi că ea recomandase de multă vreme ca Mendibj să meargă la un centru special, că era convinsă că nu îi înţelegea şi că i se părea o faptă reprobabilă montarea unei scene prin care să recomande eliberarea lui, ca să-l testeze. Era foarte categorică atunci când spunea că nu voia să mai facă niciodată aşa ceva.

— Cine e omul tău de legătură în închisoare? îl întrebă Addaio pe bărbatul care tocmai vorbise.

— Cumnata mea. Este menajeră. Face curăţenie de ani de zile în birourile administrative şi în

anumite zone din închisoare. Spune că s-au obişnuit cu prezenţa ei şi că nu o bagă nimeni în seamă, iar atunci când directorul soseşte de dimineaţă şi ea face curăţenie, acesta îi face semn să continue, deşi e angajat într-o conversaţie telefonică sau vorbeşte cu vreun funcţionar. Au încredere în ea. Pe deasupra, este de-acum în vârstă, aşa că nimeni nu bănuieşte o femeie căruntă care umblă cu găleata şi cu cârpa de şters pe jos.

— Am putea afla data exactă când va fi pus în libertate?

— Da, sigur că putem, răspunse bărbatul.

— În ce fel? insistă Addaio.

— Păi, ordinele de eliberare îi sosesc directorului prin fax şi, când vine de dimineaţă, le strânge. Cumnata mea ajunge înaintea lui, şi ea ştie deja că trebuie să se uite la faxurile sosite, ca să vadă dacă e şi ordinul de eliberare provizorie a lui Mendibj, şi să mă sune imediat. I-am cumpărat un telefon mobil special ca să poată face acest lucru.

— Pe cine mai avem în puşcărie?

— Doi fraţi condamnaţi pentru asasinat. Unul din ei a lucrat ca şofer al unei persoane importante din guvernul regional de la Torino, celălalt avea un aprozar. Într-o noapte, într-o discotecă, s-au încăierat cu nişte tipi care se legaseră de logodnicele lor. Ei au fost mai iuţi, şi unul dintre tipi a murit dintr-o lovitură de cuţit. Sunt oameni cumsecade şi loiali.

— Dumnezeu să-i ierte! Aparţin confreriei noastre?

— Nu, nu, dar o rudă de-a lor, da. A vorbit cu ei şi i-a întrebat dacă ar putea… mă rog, dacă ar putea să…

Bărbatul se simţi stânjenit de privirea stăruitoare a lui Addaio.

— Ce-au spus?

— Depinde de sumă. Dacă le dăm familiilor lor un milion de euro, o vor face.

— Cum vor primi semnalul?

— Îi va vizita o rudă şi le va spune dacă le-am dat banii şi când vor trebui să… în sfârşit… ce-ai poruncit tu.

— Mâine vei avea banii. Dar să ne pregătim şi pentru cazul în care Mendibj iese până la urmă viu din închisoare.

Un bărbat tânăr, cu o mustaţă deasă, cu maniere elegante, luă cuvântul.

— Păstorule, dacă se va întâmpla aşa, va încerca să ia legătura cu noi pe filiera obişnuită.

— Explică-mi.

— La nouă dimineaţa, va ajunge în parcul Carrara şi se va plimba pe latura parcului ce dă în bulevardul Appio Claudio. În fiecare zi, la ora aceea, vărul meu, Arslan, trece pe acolo cu fiicele lui în drum spre şcoală. De ani de zile, membrii confreriei aflaţi la ananghie merg în locul acela dacă sunt siguri că nu-i urmăreşte nimeni şi, când îl văd trecând pe Arslan, aruncă o hârtie pe jos, explicând unde se pot întâlni peste câteva ore. Când echipele pe care le trimiţi sosesc la Torino, le dăm aceleaşi instrucţiuni.

Arslan ia legătura cu mine, îmi spune unde este locul de întâlnire şi punem în funcţiune un dispozitiv prin care aflăm dacă oamenii noştri sunt urmăriţi sau nu; dacă aşa e, nu ne apropiem de el, dar încercăm să-l urmărim şi, dacă putem, să luăm legătura cu el.

Dacă legătura nu e posibilă, fratele nostru ştie că se întâmplă ceva şi încearcă să stabilească o altă întâlnire. De data asta, trebuie să meargă la un aprozar de pe strada Accademia Albertina şi să cumpere mere; când plăteşte, va înmâna o hârtie cu locul următoarei întâlniri. Vânzătorul de fructe este membru al confreriei noastre şi va lua legătura cu noi.

Cea de a treia întâlnire…

— Sper că nu va fi nevoie şi de o a treia. Dacă iese viu din închisoare, nu trebuie să

supravieţuiască după prima întâlnire. E clar? Trecem printr-o mare primejdie. Pe Mendibj îl vor urmări carabinierii, oameni cu experienţă. Trebuie să găsim o echipă în stare să facă ce e de făcut şi să dispară fără să lase urme. Nu va fi uşor, dar nu putem să-i dăm ocazia să ia legătura cu niciunul dintre noi, aţi înţeles?

Bărbaţii încuviinţară, îngrijoraţi. Unul dintre ei, cel mai bătrân, luă cuvântul.

— Sunt unchiul tatălui lui Mendibj.

— Îmi pare rău.

— Ştiu că faci asta ca să ne salvezi, dar nu e nicio posibilitate să-l scoatem din Torino?

— Cum? Vor organiza un dispozitiv ca să-l urmărească oriunde s-ar duce, îi vor fotografia şi înregistra pe toţi cei care se vor apropia de el şi apoi îi vor cerceta. Putem cădea precum piesele unui joc de domino. Simt aceeaşi durere ca tine, dar nu pot îngădui să ajungă până la noi. Am rezistat timp de două mii de ani, mulţi dintre strămoşii noştri şi-au dat viaţa, limba, avutul, familia. Nu putem să-i trădăm pe ei, şi nici pe noi. Îmi pare rău.

— Înţeleg. Îmi vei permite mie să o fac, dacă iese viu din închisoare?

— Ţie? Eşti un bătrân onorabil al confreriei noastre, cum ai putea s-o faci, fiind unchiul lui?

— Sunt singur. Soţia şi cele două fiice ale mele au murit acum trei ani într-un accident de maşină. Nu am pe nimeni aici. Mă gândeam să mă întorc la Urfa să-mi trăiesc ultimele zile alături de cei care mi-au rămas din familie. Voi împlini optzeci de ani, am trăit tot ceea ce Dumnezeu a vrut să trăiesc, şi El mă va ierta dacă voi fi eu acela care să îi ia viaţa lui Mendibj, şi apoi mi-o voi lua pe a mea. E cel mai înţelept lucru.

— Îţi vei lua viaţa?

— Da, păstorule, o voi face. Când Mendibj va veni în parcul Carrara, voi fi acolo să-l aştept. Mă voi apropia de el, nu va bănui nimic, îi sunt rudă, îl

voi îmbrăţişa, şi în această îmbrăţişare pumnalul meu îi va curma viaţa. Apoi îmi voi înfige acelaşi cuţit în inimă.

Rămaseră în tăcere, impresionaţi.

— Nu ştiu dacă e o idee bună, răspunse Addaio. Îţi vor face autopsia, vor descoperi cine eşti.

— Nu, nu vor putea să descopere nimic. Îmi veţi smulge toţi dinţii şi îmi veţi arde amprentele digitale. Pentru poliţie, voi fi un om fără identitate.

— Vei fi în stare să o faci?

— Am obosit să mai trăiesc. Lasă-mă ca ăsta să fie ultimul meu serviciu, cel mai dureros, pentru supravieţuirea confreriei. Mă va ierta, oare, Dumnezeu?

— Dumnezeu ştie de ce facem asta.

— Atunci, dacă Mendibj iese din închisoare, trimite-mi vorbă şi pregăteşte-mă să mor.

— O vom face, dar, dacă ne trădezi, va suferi tot restul familiei tale din Urfa.

— Nu-mi jigni demnitatea şi numele cu ameninţări. Nu uita cine sunt, cine au fost strămoşii mei.

Addaio încuviinţă plecându-şi capul, apoi întrebă de Turgut.

Îi răspunse un alt bărbat, mic de statură, vânjos, cu înfăţişare de hamal, deşi profesia lui era aceea de supraveghetor la Muzeul Egiptean.

— Francesco Turgut este speriat. Cei de la Departamentul de Artă l-au interogat de mai multe ori, şi el crede că un anume părinte Yves, secretarul cardinalului, îl priveşte cu suspiciune.

— Ce ştim despre preotul ăsta?

— Este francez, are relaţii la Vatican şi, pe scurt, va fi hirotonit episcop adjunct de Torino.

— Ar putea fi unul dintre Ei?

— Da, ar putea fi. Are toate caracteristicile. Nu e un preot obişnuit. Aparţine unei familii de aristocraţi, vorbeşte mai multe limbi, are o excelentă pregătire academică, este sportiv… şi celibatar, un desăvârşit celibatar. Şi ştii că Ei nu

încalcă niciodată regula. Este un protejat al cardinalului Visier şi al monseniorului Aubry.

— Despre care suntem siguri că aparţin de Ei.

— Da, fără îndoială. Au fost inteligenţi că s-au infiltrat la Vatican şi că au reuşit să se plaseze în cele mai înalte posturi ale curiei. Nu m-ar mira ca, într-o zi, unul dintre ei să sfârşească prin a fi ales papă. Asta chiar că ar fi o farsă a destinului.

— Turgut are un nepot la Urfa, Ismet, un băiat bun, o să-i spun să meargă să locuiască cu unchiul lui.

— Cardinalul este bun la suflet; presupun că-i va permite lui Francesco să-l primească pe nepotul lui.

— Ismet este dezgheţat, tatăl lui mi-a cerut să am grijă de el. Îi voi încredinţa misiunea de a trăi alături de Turgut şi de a se pregăti încet-încet să-i ia locul, atunci când va veni momentul. Pentru asta trebuia să se însoare cu o italiancă şi, în felul ăsta, va putea să rămână portar, înlocuindu-l pe unchiul său. În plus, îl va supraveghea pe acel părinte Yves şi va descoperi dacă e unul dintre Ei.

— Este, n-am nicio îndoială.

— Ismet ne-o va confirma. Tunelul nostru continuă să fie inexpugnabil?

— Da, este. Acum două zile, directorul Departamentului de Artă a vizitat galeriile subterane însoţit de nişte soldaţi. Când a ieşit, figura lui dezamăgită vorbea de la sine. Nu, n-au descoperit tunelul.

Bărbaţii continuară să vorbească şi să bea *raki*[24] până noaptea târziu, când tinerii căsătoriţi se despărţiră de familiile lor. Addaio, abstinent, nu se atinsese de băutură. Însoţit de Bakkalbasi şi de alţi trei bărbaţi, părăsi localul şi se îndreptă spre o casă sigură care îi aparţinea unuia dintre membrii confreriei.

A doua zi îşi programase să călătorească la Torino. Asta era ceea ce le spusese, dar poate că se întorcea la Urfa. Toţi ştiau ce au de făcut, le

dăduse instrucţiuni precise. Mendibj trebuia să moară ca să salveze confreria.

Petrecu restul nopţii rugându-se, căutându-l pe Dumnezeu în rugăciuni repetate, dar ştia că Dumnezeu nu îl asculta, nu îl simţise niciodată aproape de el, nici nu îi dăduse vreun semn, iar el, sărmanul de el, îşi sacrificase viaţa şi pe cea a atâtor altora în Numele Său. Şi dacă Dumnezeu nu există? Şi dacă totul nu e decât o minciună? Uneori se lăsase ispitit de diavol şi ajunsese să creadă că acea confrerie a lor se hrănea cu un mit, cu o legendă, că nimic din ceea ce li se povestise, copii fiind, nu era adevărat.

Dar nu exista cale de întoarcere. Viaţa lui fusese hotărâtă dinainte şi singurul lui ţel era acela de a recupera linţoliul lui Isus. Ştia că Ei erau din nou dispuşi să îi împiedice, o făceau de secole, de când furaseră pânza sfântă de in; dar într-o zi tot aveau să o recupereze, cu ajutorul său, al lui Addaio.

28

Sofia nu îşi putu ascunde surpriza atunci când intră în loja lui D'Alaqua. Acesta trimisese o maşină să o ia de la hotel ca să o ducă la operă, şi acolo, la intrare, o aştepta asistentul administratorului teatrului ca să o conducă la loja lui Umberto D'Alaqua.

În lojă, se aflau cardinalul Visier, doctorul Bolard, alţi trei bărbaţi pe care i-a recunoscut imediat, un membru al familiei Agnelli[25] cu soţia, doi bancheri şi primarul Torriani, împreună cu soţia sa.

D'Alaqua se ridică, îi făcu o primire călduroasă şi îi strânse mâna. Cardinalul Visier o salută cu un zâmbet uşor.

D'Alaqua o aşeză pe Sofia lângă primar, soţia acestuia şi profesorul Bolard. El stătea lângă cardinal.

Simţi că bărbaţii o privesc cu coada ochiului, toţi, mai puţin cardinalul, Bolard şi D'Alaqua, şi ea ştia că era deosebit de atrăgătoare în seara aceea, pentru că se străduise să se aranjeze.

După-amiază, fusese la coafor şi, din nou, la Armani, de data asta ca să îşi cumpere un deux-pieces elegant, format din jachetă şi pantaloni de culoare roşie, o culoare rar folosită de designer. Era frapantă, spectaculoasă, cel puţin aşa o asiguraseră Marco şi Giuseppe.

Jacheta avea un decolteu generos, şi primarul nu se putea abţine să nu se uite într-acolo.

Marco se arătă surprins că D'Alaqua nu a venit personal să o ia şi că i-a trimis o maşină. Sofia a înţeles foarte bine gestul lui D'Alaqua: nu avea niciun interes personal pentru ea, avea să fie o invitată oarecare.

Acest bărbat punea nişte bariere de netrecut între ei doi şi, deşi o făcea cu subtilitate, nu lăsa loc de îndoială.

La pauză, au ieşit în salonul privat al lui D'Alaqua, unde au fost serviţi cu şampanie şi cu tartine, pe care Sofia nu a vrut să le guste, ca să nu i se ducă rujul.

— Vă place opera, doamnă profesoară? o întrebă cardinalul Visier privind-o scrutător.

— Da, Eminenţă. Pavarotti a fost minunat în seara asta.

— Într-adevăr, deşi *La Bohème*[26] nu e cea mai bună operă pe care o cântă.

Guido Bonomi intră în salon şi îi salută călduros pe invitaţii lui D'Alaqua.

— Ce frumoasă eşti! Mereu mă uimeşte frumuseţea ta, chiar dacă te văd zi de zi. Mi se întâmpla când erai studenta mea la universitate şi mi se întâmplă şi acum. Am o listă de prieteni nerăbdători să te cunoască şi câteva neveste geloase, pentru că binoclurile soţilor lor au fost îndreptate mai mult spre tine, decât asupra lui Pavarotti. Eşti una dintre acele femei care le irită pe celelalte.

Sofiei îi năvăli sângele în obraji. Linguşelile lui Bonomi îi părură nelalocul lor. O trata cu frivolitate, şi asta o deranja. Îl privi furioasă, încruntându-se, şi Bonomi înţelese mesajul din ochii verzi ai Sofiei.

— Bine, vă aştept la cină. Eminenţă, doamnă profesoară, domnule primar…

D'Alaqua observase stânjeneala Sofiei şi se apropie de ea.

— Aşa e Guido, întotdeauna a fost aşa. Un om extraordinar, un eminent medievist, dar cu o personalitate, ca să spun aşa, prea exuberantă. Nu vă supăraţi.

— Nu sunt supărată pe el, ci pe mine. Mă întreb ce caut eu de fapt, locul meu nu e aici. Dacă nu vă

deranjează, când se va termina spectacolul, mă voi întoarce la hotel.

— Nu, să nu plecaţi. Rămâneţi şi iertaţi-l pe bătrânul dumneavoastră profesor care nu reuşeşte să îşi manifeste în alt fel admiraţia.

— Îmi pare rău, dar prefer să plec. În realitate, nu are rost să merg la o cină acasă la Bonomi; am fost studenta lui, nimic mai mult. După cum n-ar fi trebuit nici să mă las târâtă de invitaţia lui Bonomi de a veni la operă, de a ocupa un loc în loja dumneavoastră, printre invitaţii dumneavoastră, prieteni ai dumneavoastră, la urma urmelor, impunându-vă prezenţa mea. Nu am ce căuta aici şi regret neplăcerile pe care vi le-am putut pricinui.

— Nu mi-aţi pricinuit nicio neplăcere, vă asigur.

Soneria anunţa începutul părţii a doua, şi amândoi intrară în lojă.

Sofia îşi dădu seama că D'Alaqua o privea pe furiş. Îi venea să plece în mare grabă, dar nu voia s-o facă, nu voia să devină ridicolă şi nici să se comporte ca o copiliţă. Avea să suporte până la sfârşit, să-şi ia la revedere şi să nu-i mai iasă niciodată în cale lui D'Alaqua. Acest bărbat n-avea nimic de-a face cu Sfântul Giulgiu, şi, oricât de puţină încredere ar avea Marco în aceşti oameni puternici, nu credea că ei s-ar afla în spatele incendiilor sau al tentativei de furt calificat din catedrală; era ridicol, şi avea să i-o spună clar şefului ei.

Când se termină spectacolul, sala se ridică în picioare, aplaudându-l pe Pavarotti. Sofia profită şi îşi luă la revedere de la primar, de la soţia acestuia, de la cuplul Agnelli şi de la bancheri. La urmă, se apropie de cardinalul Visier.

— Noapte bună, Eminenţă.

— Plecaţi?

— Da.

Visier, surprins, îl căută din priviri pe D'Alaqua. Acesta discuta însufleţit cu Bolard despre registrul

vocal al sopranei şi despre perfecţiunea cu care Pavarotti interpretase ariile.

— Doamnă profesoară, mi-ar face plăcere să ne acompaniaţi la cină, îi propuse cardinalul.

— Eminenţă, dumneavoastră puteţi înţelege mai bine decât oricine proasta mea dispoziţie. Prefer să plec. Nu vreau să pricinuiesc nicio neplăcere.

— Bine, dacă nu pot să vă conving… Sper să vă revăd. Aprecierile dumneavoastră asupra metodelor arheologice moderne mi s-au părut o noutate. Eu am studiat arheologia înainte de a mă consacra pe deplin Bisericii.

D'Alaqua îi întrerupse.

— Ne aşteaptă maşinile…

— Doamna profesoară nu ne însoţeşte, afirmă Visier.

— Îmi pare rău, mi-ar face plăcere să veniţi cu noi, dar, dacă preferaţi să plecaţi, veţi fi dusă la hotel de aceeaşi maşină care v-a adus.

— Mulţumesc, dar prefer să fac o plimbare, hotelul nu e foarte departe de aici.

— Scuzaţi-mă, doamnă profesoară, o întrerupse cardinalul, dar mi se pare un act de curaj să mergeţi singură. Torino este un oraş complicat, aş fi mult mai liniştit dacă aţi accepta să fiţi condusă.

Sofia se hotărî să accepte, ca să nu fie considerată încăpăţânată sau arţăgoasă dacă ar insista în continuare să plece singură.

— De acord, vă mulţumesc.

— Nu îmi mulţumiţi, sunteţi o persoană deosebită, cu multe calităţi, nu vă lăsaţi intimidată. Dar îmi închipui că frumuseţea a fost mai degrabă un inconvenient decât un avantaj, tocmai pentru că nu aţi folosit-o în favoarea dumneavoastră.

Cuvintele cardinalului au fost o adevărată alinare pentru Sofia. D'Alaqua o conduse până la maşină.

— Doamnă profesoară, mă bucur că aţi venit.

— Vă mulţumesc.

— Mai rămâneţi câteva zile la Torino?

— Da, e posibil ca în următoarele cincisprezece zile să rămân la Torino.

— Vă voi suna şi, dacă aveţi timp, mi-ar face plăcere să luăm masa împreună.

Sofia nu ştiu ce să răspundă şi îngăimă un uşor „da”, în vreme ce D’Alaqua închidea portiera maşinii şi îi dădea instrucţiuni şoferului să o ducă la hotel.

Ceea ce nu ştia Sofia era că Guido Bonomi urma să fie aspru criticat de către cardinalul Visier.

— Domnule profesor Bonomi, aţi fost lipsit de respect faţă de doamna profesoară Galloni şi faţă de noi toţi, cei care eram cu ea. Contribuţia dumneavoastră faţă de Biserică este de netăgăduit şi vă suntem cu toţii recunoscători pentru tot ce faceţi ca principal expert în arta medievală religioasă, dar asta nu vă dă dreptul să vă comportaţi ca un bădăran.

D’Alaqua asistă înmărmurit la muştruluiala din partea cardinalului.

— Paul, nu mi-am imaginat că doamna profesoară te-a impresionat atât de mult.

— Atitudinea lui Bonomi mi s-a părut revoltătoare, s-a comportat ca un bătrân mitocan şi a jignit-o fără motiv pe doamna profesoară. Uneori mă întreb cum de talentul artistic al lui Bonomi nu se reflectă şi în alte reguli de viaţă. Galloni mi se pare o persoană integră, inteligentă, cultă, o femeie de care m-aş îndrăgosti dacă n-aş fi cardinal, dacă n-aş fi… dacă n-aş fi ceea ce suntem cu toţii.

— Sinceritatea ta mă surprinde.

— Hai, Umberto, ştii la fel de bine ca mine că a alege să fii celibatar este o decizie grea, tot atât de grea, pe cât de necesară. Eu am respectat-o, Dumnezeu mi-e martor că am respectat această regulă, dar asta nu înseamnă că, dacă văd o femeie inteligentă şi frumoasă, nu ştiu să o apreciez. Aş fi un ipocrit dacă aş susţine contrariul. Avem ochi, vedem şi, la fel cum ne uimeşte o statuie a lui Bernini, cum ne emoţionează marmura lui Fidias

sau ne înfioară duritatea pietrei unui mormânt etrusc, tot aşa ştim să recunoaştem valoarea unei persoane. Să nu aducem o ofensă inteligenţei noastre prefăcându-ne că nu vedem frumuseţea şi valoarea doamnei profesoare Galloni. Presupun că vei face ceva pentru a-i da satisfacţie.

— Da, o voi suna să o invit la masă. Nu pot face mai mult.

— Ştiu. Nu putem face mai mult.

* * *

— Sofia…

Ana Jiménez intra în hotel când Sofia cobora din maşină.

— Ia te uită! Ce frumoasă sunteţi! Veniţi de la o petrecere?

— A fost un coşmar… Şi dumneavoastră, cum vă merge?

— Mai mult sau mai puţin bine, povestea asta mi se pare mai dificilă decât am crezut, dar nu mă dau bătută.

— Foarte bine.

— Aţi luat cina?

— Nu, dar o să-l sun pe Marco în cameră; dacă n-a cinat, o să-i spun să coboare la restaurantul hotelului.

— V-ar deranja dacă m-aş alătura dumneavoastră?

— Pe mine, nu, dar pe şeful meu, nu ştiu. Aşteptaţi un minut şi o să vă spun.

Sofia reveni de la recepţie cu un mesaj în mână.

— S-a dus cu Giuseppe să ia cina acasă la comandantul carabinierilor din Torino.

— Atunci, vă invit să luăm cina noi două.

— Nu, eu vă invit.

În aşteptarea cinei au comandat o sticlă de Barolo, uitându-se una la cealaltă pe furiş.

— Sofia, există un episod confuz în istoria Sfântului Giulgiu.

— Doar unul? Eu aş spune că toate sunt confuze. Apariţia lui la Edesa, dispariţia lui la

Constantinopol…

— Am citit că la Edesa exista o comunitate creştină foarte bine înrădăcinată şi cu o influenţă atât de mare, încât emirul Edesei a trebuit să înfrunte trupele Bizanţului, pentru că nu voia să predea Giulgiul.

— Da, aşa e. În anul 944, bizantinii au dobândit *Mandylion*-ul luptând împotriva musulmanilor, pe vremea aceea, stăpânitori în Edesa. Împăratul Bizanţului, Roman Lecapenos[27], dorea să aibă *Mandylion*-ul, aşa îl numeau grecii, pentru că era convins că, graţie acestuia, putea să se bucure de ocrotirea lui Dumnezeu, care avea să îl facă nevăzut şi să-l protejeze. A trimis o armată sub comanda celui mai bun general al său şi i-a propus emirului Edesei un pact: dacă îi preda Giulgiul, armata urma să se retragă fără să producă daune, să plătească pentru *Mandylion* şi, mai mult, să pună în libertate două sute de prizonieri musulmani.

Dar comunitatea creştină din Edesa a refuzat să-i predea emirului *Mandylion*-ul, şi acesta, deşi musulman, temându-se ca acea pânză de in să nu fie fermecată, a hotărât să lupte. Au câştigat bizantinii, iar *Mandylion*-ul a fost dus în Bizanţ în ziua de 16 august a anului 944. Ritul bizantin sărbătoreşte această zi printr-o liturghie. În arhivele Vaticanului se află textul unei omilii a arhidiaconului Gregorios la primirea pânzei.

Împăratul a poruncit să fie păstrată în biserica Preacuratei Sfinte Maria, unde, în fiecare vineri, era venerată de credincioşi. A dispărut de acolo, până când a apărut în Franţa în secolul al XIV-lea.

— Au luat-o templierii? Unii autori susţin că ei au fost cei care au pus mâna pe Sfântul Giulgiu.

— E greu de ştiut. Pe seama templierilor s-au spus multe, sunt înfăţişaţi ca nişte supraoameni în stare de orice. Poate că au pus mâna pe *Mandylion,* sau poate că nu. Cruciaţii au semănat moarte şi dezordine pe oriunde au trecut. Poate că Baudoin

de Courtenay, care a ajuns împărat al Constantinopolului, l-a amanetat şi, din acel moment, s-a pierdut.

— A putut să amaneteze Sfântul Giulgiu?

— E una dintre multele teorii. Nu avea bani să-şi întreţină imperiul, a mers cu cerşitul pe lângă regii şi seniorii din Europa şi a ajuns să le vândă acestora multe relicve aduse de cruciaţi din Ţara Sfântă, printre alţii, şi unchiului său, Sfântul Ludovic al Franţei. Poate că templierii, bancherii acelor vremuri, care s-au îndeletnicit şi cu recuperarea relicvelor sacre, i-au plătit lui Baudoin pentru Sfântul Giulgiu. Dar nu există niciun document care să dovedească acest lucru.

— Atunci, eu cred că l-au luat templierii.

— De ce?

— Nu ştiu, dar chiar dumneavoastră aţi menţionat această posibilitate. L-au dus în Franţa, pentru că acolo a reapărut.

Cele două femei continuară să vorbească destul de mult timp, Ana, dând frâu liber închipuirilor despre templieri, Sofia, înşiruind date.

Marco şi Giuseppe le-au întâlnit în drum spre lift.

— Dar ce faci aici? întrebă Giuseppe.

— Am luat cina cu Ana şi ne-am simţit foarte bine.

Marco nu făcu nicio aluzie, o salută respectuos pe Ana şi le ceru Sofiei şi lui Giuseppe să îi ţină companie la un ultim pahar în barul hotelului.

— Ce s-a întâmplat?

— Bonomi a călcat în străchini. Ca să-mi spună că sunt frumoasă, aproape că m-a insultat, m-am simţit foarte stânjenită şi, când s-a terminat opera, am plecat. Uite ce e, Marco, nu vreau să mai merg acolo unde n-am ce căuta, nu ştiu ce dracu' făceam de fapt, m-am simţit foarte umilită.

— Şi D'Alaqua?

— S-a comportat ca un domn şi, în mod surprinzător, la fel şi cardinalul Visier. Să-i lăsăm

în plata Domnului.

— Vom vedea. Nici nu mă gândesc să renunţ la vreo direcţie de desfăşurare a anchetei, oricât de aberantă ar părea. De data asta, nu o s-o fac.

Sofia ştia că nu va renunţa.

* * *

Aşezată pe o margine a patului, restul fiind plin cu hârtii, note şi cărţi, Ana Jiménez medita la conversaţia avută cu Sofia.

Cum o fi fost Roman Lecapenos, împăratul care le-a furat edesienilor Sfântul Giulgiu? Şi-l imagina crud, superstiţios, avid de putere.

Într-adevăr, istoria Sfântului Giulgiu nu fusese un drum presărat cu trandafiri: războaie, incendii, furturi… şi toate astea, pentru a-l avea, pentru acea credinţă înrădăcinată în sufletul oamenilor că există obiecte făcătoare de minuni.

Ea nu era catolică, cel puţin nu era cu adevărat; era botezată, ca aproape toată lumea, în Spania, dar nu îşi amintea să mai fi fost la o slujbă religioasă de când făcuse prima comuniune.

Dădu la o parte hârtiile, îi era somn şi, ca întotdeauna înainte de a adormi, luă o carte de Kavafis şi căută, distrată, unul dintre poemele ei favorite:

> Voci ideale şi-ndrăgite
> ale celor care-au murit sau ale celor
> care pierduţi sunt pentru noi, ca nişte morţi.
>
> Uneori, în vis ne vorbesc;
> uneori, mintea le-aude în gând.
>
> Şi cu sunetul lor, o clipă, ne readuc
> ecouri din poezia primă-a vieţii noastre –
> o muzică îndepărtată, stingându-se în noapte.[128]

Adormi gândindu-se la bătălia purtată de oastea bizantină împotriva emirului din Edesa. Auzea

glasurile oştenilor, trosnetul lemnului ars; mamele cu copii de mână, căutând înspăimântaţi un refugiu ca să îşi salveze viaţa. Văzu un bătrân venerabil, înconjurat de alţi bătrâni şi de oameni bănuitori, implorând în genunchi o minune care nu s-a mai săvârşit.

Apoi, bătrânul se apropia de o urnă, scotea o bucată de pânză împăturită cu grijă şi i-o înmâna unui soldat musulman foarte puternic, care de-abia îşi mai putea stăpâni emoţia răpindu-le acelor oameni preţioasa lor relicvă.

Luptaseră cu îndârjire pentru *Mandylion*-ul creştinilor, pentru că Isus a fost un mare profet, Allah să-l odihnească în pace!

Generalul oştilor bizantine primi *Mandylion*-ul din mâinile unui nobil din Edesa şi, victorios, plecă valvârtej spre Constantinopol.

Fumul înnegrea zidurile caselor şi oştenii bizantini, ocupaţi cu jafurile, încărcau prada de război în care trase de catâri.

Bătrânul episcop de Edesa se simţea părăsit de Dumnezeu. Mai târziu, în biserica de piatră ce rămăsese în picioare, lângă o cruce, înconjurat de preoţi şi de cei mai credincioşi creştini, au jurat să redobândească *Mandylion*-ul, de-ar fi chiar să îşi dea şi viaţa pentru el.

Ei, descendenţi ai lui Ticios, scribul, ai uriaşului Obodas, ai lui Izaz, nepotul lui Josar, ai lui Ioan, alexandrinul, şi ai atâtor altor creştini care şi-au sacrificat viaţa pentru *Mandylion,* ei aveau să îl redobândească, şi, dacă nu reuşeau, descendenţii lor nu mai puteau avea odihnă până când nu îndeplineau misiunea. Au jurat în faţa lui Dumnezeu, în faţa impunătoarei cruci de lemn de dinaintea altarului, în faţa imaginii maicii lui Isus, în faţa Sfintelor Scripturi.

* * *

Ana se trezi ţipând. Se simţea cuprinsă de nelinişte, atât de aievea fusese acel coşmar.

Se duse să îşi ia apă din frigider şi deschise fereastra camerei, lăsând să intre aerul proaspăt al zorilor.

Poemul lui Kavafis parcă devenise realitate şi glasurile morţilor o asaltaseră în somn. Simţi că tot ce văzuse şi auzise în vis se întâmplase în realitate. Era sigură că aşa fusese.

După duş, se simţi mai bine, nu îi era foame, aşa că rămase o vreme în cameră, căutând în cărţile pe care le cumpărase informaţii despre Baudoin de Courtenay, regele-cerşetor. Nu erau multe, aşa că a intrat pe internet, deşi nu avea încredere prea mare în informaţiile din reţea. Apoi căută date despre templieri şi, spre surpriza ei, găsi o pagină, chipurile, a acestui ordin, dar templierii nu mai existau, aşa că îl sună pe şeful departamentului de Informatică de la ziar. Îi explică ce dorea.

O jumătate de oră mai târziu, acesta îi telefonă. Adresa paginii web a templierilor era la Londra, corect înregistrată, perfect legală.

29

Addaio intră la el în casă, încercând să nu facă zgomot. Era obosit după călătorie. Preferase să ajungă direct la Urfa, fără să mai rămână să doarmă la Istanbul.

Guner avea să fie surprins de dimineaţă. Nu-l anunţase că se întoarce, nici pe el şi nici restul confreriei.

Bakkalbasi rămăsese la Berlin, de acolo urma să călătorească la Zürich, ca să facă rost de banii necesari cu care să îi plătească pe cei doi oameni din închisoare, dispuşi să îl ucidă pe Mendibj.

Îi părea rău că Mendibj trebuia să moară; era un băiat bun, amabil, isteţ, dar puteau să-l urmărească şi să dea peste confrerie.

Reuşiseră să supravieţuiască perşilor, cruciaţilor, bizantinilor, turcilor. De veacuri în şir, au trăit în clandestinitate, îndeplinind misiunea încredinţată.

Dumnezeu ar trebui să îi ajute, pentru că ei sunt adevăraţii creştini, dar nu o făcea, îi punea la cumplite încercări, şi acum Mendibj trebuia să moară.

Urcă încet scările şi intră în camera lui. Patul era făcut. Guner îl făcea întotdeauna, chiar şi atunci când era plecat în călătorie, ca acum. Prietenul lui l-a slujit întotdeauna cu credinţă, încercând să îi facă viaţa comodă, ghicindu-i dorinţele înainte de a şi le exprima.

Era singura persoană care îi vorbea deschis, care îndrăznea să îl critice, câteodată chiar credea că simte o anume sfidare în vorbele lui. Dar nu, Guner nu l-ar înşela, fusese o prostie să se gândească la aşa ceva. Dacă nu s-ar încrede în el, n-ar putea suporta povara pe care o purta de când abia devenise bărbat.

Auzi un ciocănit uşor în uşă şi se grăbi să deschidă.

— Te-am trezit, Guner?

— Nu dorm de nopţi întregi. Va muri Mendibj?

— Te-ai sculat ca să mă întrebi de Mendibj?

— Există ceva mai important decât viaţa unui om, păstorule?

— Ţi-ai pus în gând să mă chinui?

— Nu, Doamne fereşte, fac doar apel la conştiinţa ta ca să pui capăt o dată pentru totdeauna acestei nebunii.

— Pleacă, Guner, am nevoie de odihnă.

Guner se întoarse cu spatele şi ieşi din cameră, în vreme ce Addaio strângea din pumni şi îşi înăbuşea mânia care începea să pună stăpânire pe el.

30

— Aţi petrecut o noapte proastă? o întrebă Giuseppe pe Ana, care muşca distrată dintr-un croasant.

— Ah, dumneavoastră eraţi! Bună dimineaţa. Da, într-adevăr, am petrecut o noapte proastă. Şi doamna profesoară Galloni?

— Va coborî în curând din cameră. L-aţi văzut pe şeful meu?

— Nu, nu l-am văzut. Tocmai am sosit.

Mesele din cafeneaua hotelului erau toate ocupate, aşa că Giuseppe nu se gândi de două ori şi luă loc la masa Anei.

— Vă deranjează dacă o să cer aici o cafea?

— Absolut deloc. Cum merg cercetările?

— Munca asta merge încet. Şi dumneavoastră, ce mai faceţi?

— Mă cufund în istorie. Am citit câteva cărţi, am căutat documentaţie pe internet, dar voi fi sinceră; aseară, am învăţat mai mult ascultând-o pe Sofia decât din tot ce am citit zilele trecute.

— Da, Sofia explică lucrurile în aşa fel încât le vezi. Şi mie mi s-a întâmplat. Spuneţi-mi, aveţi vreo teorie anume?

— Niciuna solidă, şi azi am capul greu; am avut coşmaruri.

— Mă rog, asta e pentru că nu aveţi conştiinţa curată.

— Ce spuneţi?

— Aşa îmi spunea mama când eram mic şi mă trezeam ţipând. Mă întreba: „Giuseppe, ce ai făcut azi şi nu ar fi trebuit să faci?” Mama mea spunea că aceste coşmaruri sunt un avertisment al conştiinţei.

— Păi, nu-mi amintesc să fi făcut ieri ceva pentru care să mă mustre azi conştiinţa.

Dumneavoastră sunteţi doar poliţist sau şi istoric?

— Doar poliţist, şi mi-e destul. Dar am norocul să lucrez la Departamentul de Artă, am învăţat mult în anii ăştia alături de Marco.

— Văd că toţi vă adoraţi şeful.

— Da, fratele dumneavoastră probabil că v-a vorbit deja despre el.

— Santiago îl apreciază foarte mult, m-a dus într-o seară la cină acasă la Marco şi l-am mai văzut de două sau de trei ori.

Sofia intră în cafenea şi îi văzu de îndată.

— Ce-i cu tine, Ana?

— O să încep să-mi fac griji. E atât de evident că am petrecut o noapte proastă?

— Parcă ai dus o bătălie.

— De fapt, m-am aflat în mijlocul unei bătălii, am văzut copii ciopârţiţi, pe mamele lor violate, am simţit chiar şi mirosul de fum negru al incendiilor. A fost groaznic.

— Se vede.

— Sofia, ştiu că poate o să ţi se pară că sunt pisăloagă, dar, dacă ai azi un moment liber şi nu te deranjează, mi-ar face plăcere să mai stau de vorbă cu tine.

— Bine, nu ştiu când anume, dar, în principiu, ne putem vedea.

Marco se apropie de masă, citind o notă.

— Bună dimineaţa tuturor. Sofia, am aici un mesaj de la părintele Charny. Bolard ne aşteaptă peste zece minute în catedrală.

— Cine e părintele Charny? întrebă Ana.

— Părintele Yves de Charny, răspunse Sofia.

— Nu fi curioasă, Ana, replică Marco.

— Trebuie să fiu.

— Bine, dacă aţi luat micul dejun, fiecare la treaba lui. Giuseppe, tu…

— Da, plec într-acolo; apoi te sun.

— Hai, Sofia, dacă ne grăbim, vom fi punctuali la întâlnirea cu Bolard. Ana, să ai o zi bună.

— Voi încerca.

* * *

În drum spre catedrală, Marco o întrebă pe Sofia despre Ana Jiménez.

— Ce ştie?

— Habar n-am, pune întrebări, dar nu spune nimic. Pare neajutorată, dar intuiesc că are mai multe resurse decât lasă să se înţeleagă şi e inteligentă. Ea întreabă, întreabă, dar nu se angajează cu nimic. S-ar zice că nu ştie nimic, dar eu n-aş fi sigură.

— E foarte tânără.

— Dar isteaţă.

— Cu atât mai bine pentru ea. Am vorbit la Europol, o să ne dea o mână de ajutor. Vor începe prin a închide graniţele, aeroportul, vămile, staţiile de cale ferată… Când o să terminăm cu Bolard, vom merge la sediul central al carabinierilor; vreau să vezi dispozitivul pe care l-a pus la punct Giuseppe, nu vom putea conta pe mulţi oameni, dar sper să fie de-ajuns. De asemenea, cred că n-o să ne fie prea greu să urmărim un mut.

— Cum crezi că va comunica, atunci când va ieşi?

— Nu ştiu, dar, dacă aparţine unei organizaţii, o fi având vreo adresă de contact, trebuie să meargă undeva anume. „Calul troian” ne va călăuzi, nu-ţi face griji. Tu vei rămâne să coordonezi operaţiunea de la sediul carabinierilor.

— Eu? Nu, nu vreau, prefer să merg cu voi.

— Nu ştiu peste ce o să dăm, şi tu nu eşti poliţistă, nu te văd alergând prin Torino pe urmele mutului.

— Nu mă cunoşti, pot participa la urmărire.

— Cineva trebuie să rămână în centrală, iar tu eşti persoana potrivită. Vom comunica prin radiotransmiţătoare; vei fi informată. John Barry i-a convins pe colegii lui de la CIA să ne dea neoficial o mână de ajutor, împrumutându-ne nişte camere miniaturale, ca să-l vedem pe mut oriunde s-ar duce. Vei primi semnalul la sediu, va fi ca şi

cum ai fi în stradă. Giuseppe a stabilit cu directorul închisorii să ne lase să aruncăm o privire la pantofii mutului.

— O să-i puneţi un microfon?

— Da. Asta încercăm. Problema e că nu are pantofi, ci adidaşi, şi acolo e mai greu de introdus, dar băieţii de la CIA o să ne dea o mână de ajutor ca să rezolvăm această problemă. În Statele Unite sunt mai obişnuiţi cu încălţămintea sport decât în Europa, aici folosim mai mult pantofii.

— Ia te uită, nu mi-ar fi trecut prin cap… Avem deja autorizaţia judiciară pentru operaţiune?

— Sper ca mâine, cel mai târziu, să am problema rezolvată.

Sosiră la catedrală. Părintele Yves îi aştepta ca să îi însoţească în încăperea în care Bolard şi comitetul ştiinţific examinau Sfântul Giulgiu. Îi lăsă cu aceştia. Se scuză spunând că are mult de lucru.

31

— Sire, tocmai a sosit un sol din partea unchiului Maiestăţii Voastre.

Baudoin sări din pat şi, frecându-se la ochi, îi porunci şambelanului să îl introducă pe mesager.

— Trebuie să vă îmbrăcaţi, Sire, sunteţi împărat, iar solul este un nobil de la curtea regelui Franţei.

— Pascal, dacă nu mi-ai aminti, chiar şi eu aş uita că sunt împărat. Ajutaţi-mă, aşadar. Mai am vreo mantie de hermină pe care să nu o fi pus zălog sau să nu o fi vândut?

Pascal de Molesmes, un nobil francez, vasal al regelui Franţei şi trimis de acesta lângă nefericitul său nepot, nu răspunse la întrebare.

Într-adevăr, împăratul era lipsit de mijloace. Nu de mult, poruncise să se despoaie plumbul de pe acoperişurile palatului ca să îl dea zălog veneţienilor, care făceau mari afaceri pe seama lipsurilor economice ale lui Baudoin.

Când împăratul se aşeză în sala tronului, nobilii şuşoteau nerăbdători în aşteptarea veştilor din partea regelui Franţei.

Robert de Dijon îngenunche şi se înclină înaintea împăratului. Acesta îi făcu semn să se ridice.

— Aşadar, ce veşti aduci de la unchiul meu?

— Maiestatea Sa regele se luptă cu îndârjire în Ţara Sfântă ca să elibereze Mormântul Domnului Nostru. Vă aduc vestea bună a cuceririi cetăţii Damietta[29]. Regele înaintează şi va cuceri ţinuturile Nilului în drum spre Ierusalim. Acum nu vă poate ajuta, aşa cum ar dori-o; costul expediţiei depăşeşte cu mult încasările anuale ale Coroanei. Vă recomandă să aveţi răbdare şi credinţă în Dumnezeu. Vă va chema în curând să îi staţi alături, ca nepot credincios şi foarte iubitor ce îi

sunteţi, şi atunci vă va ajuta să îndepărtaţi necazurile pe care le îndurați acum.

Baudoin îşi schimonosi chipul şi fu cât pe-aci să lase să îi curgă lacrimile, dar privirea dură a lui Pascal de Molesmes îi aminti cine este.

— V-am adus şi o scrisoare de la Maiestatea Sa.

Cavalerul scoase un document pecetluit şi îl înmână împăratului. Acesta îl apucă parcă fără vlagă şi, fără să îl privească, i-l predă lui Pascal de Molesmes.

Îi întinse mâna lui Robert de Dijon, iar nobilul îi sărută în chip simbolic inelul.

— Îmi veţi da răspuns la scrisoarea regelui?

— Te întorci din nou în Tara Sfântă?

— Înainte trebuie să călătoresc la curtea reginei doña Blanca de Castilia[30], îi duc o scrisoare de la fiul ei, bunul meu rege Ludovic. Unul dintre cavalerii care mă însoţesc tânjeşte să se întoarcă să lupte alături de rege; el îi va duce mesajul pe care Maiestatea Voastră va binevoi să îl transmită regelui.

Boudoin încuviinţă din cap şi se ridică. Ieşi din sala tronului fără să privească îndărăt, mâhnit de vestea că unchiul său, regele Franţei, nu îl putea ajuta.

— Ce voi face acum, Pascal?

— Ceea ce aţi făcut şi în alte împrejurări, Sire.

— Să călătoresc din nou pe la curţile rudelor mele, care nu sunt în stare să înţeleagă cât este de important pentru creştinătate să păstreze Constantinopolul? Nu pe mine mă ajută, Constantinopolul este ultimul bastion împotriva musulmanilor, e pământ creştin, dar veneţienii sunt zgârciţi şi, pe ascuns faţă de mine, au căzut la învoială cu otomanii; pe genovezi nu îi interesează decât câştigurile din negoţ, iar verii mei din Flandra se plâng că nu dispun de suficiente mijloace ca să mă ajute. E o minciună! Trebuie să îngenunchez din nou în faţa principilor, implorându-i să mă ajute să întreţin imperiul?

Crezi că Dumnezeu mă va ierta că am lăsat zălog coroana de spini a Fiului său răstignit?

Nu am cu ce să îi plătesc nici pe oşteni, nici pe slujitorii de la palat, nici pe nobilii mei. Nu am nimic, nimic. Am devenit rege la douăzeci şi unu de ani, atunci visam să redau toată splendoarea regatului, să încerc să recapăt ţinuturile pierdute, şi ce am făcut? Nimic. De când cruciaţii au împărţit imperiul şi au prădat Constantinopolul, eu am întreţinut regatul cu chiu cu vai, şi nici bunul papă Inocenţiu nu e sensibil la rugăminţile mele.

— Liniştiţi-vă, Sire. Unchiul Domniei Voastre nu vă va părăsi.

— Dar nu ai auzit mesajul?

— Ba da, vă spune că vă va trimite vorbă după ce îi va învinge pe sarazini.

Aşezat într-un somptuos jilţ de pe care poruncise de mult să fie smulse foiţele de aur care îl acopereau, împăratul îşi mângâia barba şi îşi mişca piciorul stâng cu un gest necontrolat, ce trăda neliniştea.

— Sire, trebuie să citiţi scrisoarea regelui Franţei.

Pascal de Molesmes îi întinse un document pecetluit cu ceară de care Baudoin uitase de-acum, zbuciumat cum era din pricina situaţiei sale nesigure.

— Ah! Da, îmi scrie unchiul meu, presupun că îmi va recomanda să fiu un bun creştin şi să nu pierd speranţa în Domnul Dumnezeul Nostru.

Rupând sigiliul, împăratul îşi aţinti privirea asupra scrisorii şi uimirea i se aşternu pe chip.

— Dumnezeule! Unchiul meu nu ştie ce îmi cere.

— Regele vă cere ceva, Sire?

— Ludovic mă asigură că, în pofida dificultăţilor prin care trece, dat fiind costul cruciadei, este dispus să îmi avanseze o cantitate de aur, dacă îi înmânez *Mandylion*-ul. Visează cu tărie să i-l arate mamei sale, preacuvioasa doña

Blanca. Ludovic îmi cere să îi vând relicva sau să i-o închiriez pentru câţiva ani. Spune că a cunoscut un om care l-a asigurat că Mandylion-ul este făcător de minuni, că l-a vindecat de lepră pe un rege din Edesa şi că acela care îl posedă nu va mai avea de suferit. Spune că, în cazul în care voi răspunde rugăminţii lui, urmează să discut amănuntele cu contele de Dijon.

— Şi ce veţi face?

— Mai întrebi? Ştii că *Mandylion*-ul nu îmi aparţine, că, şi dacă aş vrea, nu aş putea să i-l înmânez unchiului meu, bunul rege al Franţei.

— Aţi putea să încercaţi să îl convingeţi pe episcop să vi-l predea.

— Cu neputinţă! Mi-ar lua luni de zile să încerc să îl conving, şi tot nu aş reuşi. Nu mai pot aştepta, spune-mi ce altceva mai pot lăsa zălog, nu cumva ne-a mai rămas vreo relicvă importantă care ar putea fi la înălţimea vărului meu?

— Ba da.

— Da? Care anume?

— Dacă îl convingeţi pe episcop să vă predea *Mandylion*-ul…

— Nu o va face niciodată.

— I-aţi cerut cumva?

— Îl păstrează cu încăpăţânare. Relicva a supravieţuit ca prin minune jafului cruciaţilor. I-a înmânat-o predecesorul lui şi a jurat că o va apăra cu propria viaţă.

— Dar sunteţi împăratul.

— Iar el e episcopul.

— Dar este doar un supus, dacă nu vă dă ascultare, ameninţaţi-l că îi veţi tăia urechile şi nasul.

— Ce oribil!

— Veţi pierde imperiul. Această pânză este sfântă, cine o posedă nu mai are a se teme de nimic. Faceţi o încercare.

— Bine, vorbiţi cu episcopul. Spuneţi-i că veniţi în numele meu.

— O voi face, dar nu va fi de-ajuns să îi vorbesc eu, trebuie ca Maiestatea Voastră să i-o ceară.

Împăratul îşi frângea mâinile cu o expresie de pocăinţă, se temea să se înfrunte cu episcopul. Ce îi va spune ca să îl convingă să îi predea *Mandylion*-ul?

Luă o sorbitură de vin de culoarea rodiilor şi, printr-un gest, îi arătă lui Pascal de Molesmes că dorea să rămână singur. Avea nevoie să se gândească.

* * *

Cavalerul se plimba pe plajă, atent la valurile ce se loveau de pietrişul de pe ţărm. Calul, lăsat liber, îl aştepta răbdător, ca un prieten credincios ce îi fusese în atâtea bătălii.

Lumina asfinţitului inunda Bosforul, şi Bartolomé dos Capelos simţi în frumuseţea momentului răsuflarea lui Dumnezeu.

Calul îşi ciuli urechile, iar el se întoarse, zărind o siluetă călare în norul de praf de pe drum.

Îşi duse mâna la spadă, într-un gest mai degrabă instinctiv decât defensiv, şi aşteptă să vadă dacă bărbatul care sosea era cel pe care îl aştepta.

Nou-venitul descălecă şi, cu un pas grăbit, merse spre ţărm, unde aştepta, impasibil, portughezul.

— Ai întârziat, afirmă Bartolomé.

— Am fost de serviciu pe lângă împărat până când a luat cina. Nu m-am putut furişa până atunci din palat.

— Bine, ce ai să îmi spui şi de ce aici?

Bărbatul solid, mic de statură, cu piele măslinie şi ochi de şobolan, îl cântări din priviri pe cavalerul templier. Trebuia să umble cu grijă faţă de el.

— Stăpâne, ştiu că împăratul îi va cere episcopului să îi predea *Mandylion*-ul.

Lui Bartolomé dos Capelos nu i se clinti un muşchi de pe faţă, ca şi cum nu i-ar fi păsat absolut deloc de informaţia pe care tocmai o primise.

— Şi tu cum de ştii?

— L-am auzit pe împărat vorbind cu domnul De Molesmes.

— Ce vrea să facă împăratul cu *Mandylion*-ul?

— Este ultima relicvă de preţ care i-a mai rămas, o va pune zălog. Ştiţi că regatul este în faliment. Îl va vinde unchiului său, regele Franţei.

— Ia astea şi pleacă.

Templierul îi înmână câteva monede bărbatului, care, sărind pe cal, plecă felicitându-se că a avut noroc. Cavalerul îi plătise bine informaţia.

Iscodea la palat după templieri de ani de zile; ştia că acei cavaleri cu o cruce roşiatică aveau mai multe iscoade, dar nu ştia cine sunt.

Templierii erau singurii din tot imperiul secătuit care dispuneau de bani peşin, şi erau mulţi cei care le ofereau serviciile, chiar şi printre nobili.

Portughezul nici măcar nu clipise la auzul veştii că împăratul se gândea să închirieze *Mandylion*-ul. „S-ar putea ca templierii, se gândi bărbatul, să fi ştiut deja de la vreo altă iscoadă. Mă rog, se gândi el, nu e treaba mea, cu monedele astea sunt bine răsplătit.”

Bartolomé dos Capelos merse călare până la casa pe care Ordinul Templierilor o avea la Constantinopol. O clădire fortificată, aproape de mare, unde locuiau peste cincizeci de cavaleri, împreună cu servitorii şi cu grăjdarii lor.

Dos Capelos se duse în sala capitulară[31], unde la acea oră se rugau fraţii săi. André de Saint-Remy, superiorul lui, îi făcu semn să se alăture rugăciunii. Nu trecuse nici măcar o oră de la sosirea lui, că Saint-Remy trimise vorbă să îl cheme în camera în care lucra.

— Ia loc, frate. Povesteşte-mi ce ţi-a spus paharnicul împăratului.

— Confirmă informaţia comandantului gărzii regale: împăratul vrea să pună zălog *Mandylion*-ul.

— Linţoliul lui Hristos…

— A zălogit deja coroana de spini.

— Sunt atâtea relicve false… Dar *Mandylion*-ul nu este. Pe această pânză de in se află sângele lui Hristos, adevăratul lui chip. Aştept permisiunea din partea marelui nostru maestru, Guillaume de Sonnac, ca să îl cumpăr. De săptămâni întregi i-am trimis vorbă, explicându-i că acum *Mandylion*-ul este ultima relicvă adevărată care a mai rămas la Constantinopol şi cea mai de preţ. Trebuie să o dobândim ca să o păzim.

— Şi dacă răspunsul lui Guillaume de Sonnac nu va sosi la timp?

— Atunci, voi lua eu hotărârea, şi sper ca Marele Maestru să îşi dea girul.

— Şi episcopul?

— Nu vrea să i-l predea împăratului. Ştim că Pascal de Molesmes a fost la el şi l-a implorat să i-l înmâneze. A refuzat. Împăratul va merge personal să îi solicite predarea.

— Când?

— Peste şapte zile. Vom cere o întrevedere cu episcopul şi voi merge la împărat. Mâine vă voi da ordinele, mergeţi să vă odihniţi.

* * *

Încă nu se crăpase de ziuă când cavalerii îşi încheiau primele rugăciuni.

André de Saint-Remy aşternea absorbit pe hârtie o scrisoare, cerându-i audienţă împăratului.

Imperiul Latin de Răsărit[32] era în agonie. Baudoin era împăratul Constantinopolului şi al ţinuturilor învecinate, iar templierii menţineau cu greu un echilibru cu Baudoin, care le cerea atât de des ajutor bănesc.

Saint-Remy nu terminase de pus deoparte uneltele de scris, când în cameră intră grăbit fratele Guy de Beaujeu.

— Domnul meu, un musulman vrea să vă vadă. Vine însoţit de încă trei…

Superiorul templierilor din Constantinopol nici n-a clipit. Termină de pus la păstrare documentele scrise.

— Îl cunoaştem?

— Nu ştiu, are faţa acoperită, şi cavalerii care fac de gardă la intrare au preferat să nu îl oblige să şi-o dezvelească. Le-a predat această săgeată, făcută dintr-o ramură de copac şi având aceste crestături; spune că o veţi recunoaşte.

Guy de Beaujeu îi întinse lui Saint-Remy săgeata şi observă cum îngrijorarea se aşternea pe chipul superiorului său, în vreme ce privea, în palmă, o ramură tăiată grosolan în chip de săgeată cu cinci crestături.

— Pofteşte-l să intre.

Câteva clipe mai târziu, un bărbat înalt şi voinic, îmbrăcat în straie simple, dar care îi scoteau în evidenţă nobleţea, intră în sala unde îl aştepta Saint-Remy.

Acesta le făcu semn celor doi cavaleri templieri care îl însoţeau pe musulman să se retragă, ceea ce au şi făcut de îndată.

* * *

Când rămaseră singuri, cei doi bărbaţi se priviră în ochi, izbucnind într-un hohot de râs sonor.

— Dar, Robert, de ce te-ai deghizat?

— M-ai fi recunoscut dacă nu ţi s-ar fi arătat săgeata?

— Bineînţeles, crezi că nu aş fi în stare să îmi recunosc propriul frate?

— Ăsta ar fi fost un semn rău, pentru că ar însemna că deghizarea mea nu e bună şi că aspectul meu nu e cel al unui sarazin.

— Fraţii nu te-au recunoscut.

— Poate că nu. În orice caz, sunt călare de săptămâni întregi şi am putut ajunge până aici străbătând ţinuturile duşmanilor noştri fără ca nimeni să ne bănuiască. Mă bucur că îţi aminteşti cum, atunci când eram copii, ne plăcea să ne tăiem singuri săgeţile din ramuri smulse din copaci; eu le făceam întotdeauna cinci crestături, tu, trei.

— Ai avut vreun necaz?

— Niciunul pe care să nu îl pot rezolva cu ajutorul tânărului frate François de Charney.

— Cu câţi oameni călătoriţi?

— Cu doi scutieri musulmani. Aşa e mai uşor să treci neobservat.

— Spune-mi, ce veşti îmi aduci de la Marele Maestru?

— Guillaume de Sonnac a murit.

— Cum? Ce s-a întâmplat?

— Ordinul Templierilor a luptat alături de regele Franţei şi ajutorul pe care i l-am dat a fost rodnic, după cum ştii, prin victoria de la Damietta. Şi cum regele, cu minţile întunecate din pricina victoriei atât de dulci, ardea de dorinţa de a ataca Al-Mansura[33], Guillaume de Sonnac i-a cerut să fie mai cu prudenţă. Dar regele este încăpăţânat, făcuse legământ să redobândească Ţara Sfântă şi ardea de nerăbdare să intre în Ierusalim.

— Presimt că aduci veşti proaste.

— Aşa este. Regele a vrut să cucerească Al-Mansura; strategia lui era să îi împresoare pe sarazini şi să îi atace de la spate. Dar Robert d'Artois, fratele lui Ludovic, a făcut greşeala de a nimici o mică tabără. În felul acesta, a atras atenţia trupelor ayubide[34]. Bătălia a fost cruntă.

* * *

Robert de Saint-Remy se frecă la ochi cu dosul palmei, de parcă ar fi putut şterge astfel amintirea morţilor care îi chinuiau memoria. Revăzu pământul de culoare stacojie, îmbibat cu sângele sarazinilor şi cu sângele cruciaţilor, şi pe tovarăşii lui luptând cu îndârjire, neîncetat, cu spadele, ca nişte prelungiri ale braţelor, înfigându-se în măruntaiele sarazinilor, încă mai simţea oboseala din oase şi oroarea din suflet.

— Au murit mulţi dintre fraţii noştri. Marele Maestru a fost rănit, dar l-am putut salva.

André de Saint-Remy rămase tăcut văzând reflectată pe chipul fratelui său mai mic explozia de emoţii, de amintiri ale suferinţei şi ale morţii.

— Împreună cu cavalerii Yves de Payens şi Beltrán de Aragon, l-am luat pe Guillaume de Sonnac de pe câmpul de luptă, rănit de moarte de o ticăloasă de săgeată, şi ne-am îndepărtat cât am putut mai mult. Dar strădania a fost zadarnică; a murit în retragere, cuprins de fierbinţeală.

— Şi regele?

— Am câştigat bătălia. Pierderile au fost mari, mii de oameni zăceau la pământ, morţi sau răniţi; dar Ludovic spunea că Dumnezeu este cu el şi că avea să învingă. În acest fel, îi însufleţea pe oşteni, şi a avut dreptate, am învins, dar niciodată o victorie nu a fost atât de şubredă. Trupele creştine au pornit la drum spre Damietta, dar regele s-a îmbolnăvit de dizenterie, oştenii erau flămânzi, sleiţi de puteri. Nu ştiu cum s-a întâmplat, ştiu doar că oştirea a capitulat şi că Ludovic a căzut prizonier.

* * *

O tăcere grea puse stăpânire pe încăpere, iar cei doi fraţi, cufundaţi în gânduri, au rămas aproape nemişcaţi pe locurile pe care stăteau. Au trecut minute întregi fără ca vreunul să scoată un cuvânt.

Pe fereastră, intra zvonul glasurilor cavalerilor templieri ocupaţi să se antreneze pe esplanada fortăreţei; se auzeau şi scârţâitul carelor şi bătaia repetată a ciocanului fierarului.

Într-un târziu, André de Saint-Remy rupse tăcerea.

— Spuneţi-mi, cine a fost ales Mare Maestru?

— Marele nostru Maestru este Renaud de Vichiers, preceptor al Franţei, mareşal al ordinului. Îl cunoaşteţi.

— Aşa este. Renaud de Vichiers este un om cumpătat şi cucernic.

— A dat ordin să se negocieze cu sarazinii pentru obţinerea eliberării lui Ludovic. Nobilii de la curte au trimis şi ei ambasadori, insistând să se pună un preţ pe libertatea regelui. Când am venit încoace, negocierile nu înaintau, dar Marele

Maestru e încredinţat că va reuşi să îl elibereze pe rege.

— Care va fi preţul?

— Ludovic suferă cumplit, deşi este bine tratat şi îngrijit de medicii sarazini. Aceştia cer ca trupele cruciaţilor să înapoieze Damietta.

— Nobilii lui Ludovic sunt dispuşi să îşi retragă trupele de la Damietta?

— Vor face cum va spune regele, doar el poate să capituleze. Renaud de Vichiers i-a trimis vorbă regelui să accepte. Iscoadele noastre dau asigurări că acesta va fi preţul, şi nu altul.

— Ce ordine îmi aduci de la Marele Maestru?

— Îţi aduc un document pecetluit şi alte mesaje pe care trebuie să ţi le comunic prin viu grai.

— Atunci, spune-mi.

— Trebuie să dobândim *Mandylion*-ul. Marele Maestru este sigur că acesta reprezintă singura relicvă căreia i s-a dovedit autenticitatea. Când o vei avea, trebuie să o duc la fortăreaţa noastră din Saint-Jean-d'Acre[35]. Nimeni nu trebuie să ştie că se află în mâinile noastre. Trebuie să îl cumperi, să faci tot ce crezi de cuviinţă, fără să se afle că este pentru Ordinul Templierilor. Pentru *Mandylion*, regii creştini ar fi în stare să ucidă. Papa l-ar vrea pentru el. I-am dăruit multe dintre relicvele pe care le-am cumpărat de-a lungul anilor de la Baudoin, multe altele se află în stăpânirea regelui Ludovic al Franţei, dăruite sau vândute de nepotul său.

Ştim că Ludovic doreşte *Mandylion*-ul. După victoria de la Damietta, a trimis o solie cu un mesaj pentru împărat, şi, mai mult decât atât, aceasta a dus şi în Franţa documente cu ordinele lui.

— Da, ştiu, acum câteva zile a sosit contele de Dijon şi i-a înmânat împăratului o scrisoare. Ludovic îi cere nepotului său *Mandylion*-ul în schimbul ajutorului pe care i-l va da.

Robert de Saint-Remy îi predă fratelui său mai multe suluri cu documente pecetluite, pe care

acesta le puse pe masă.

— Spune-mi, André, ştii ceva de părinţii noştri?

Buzele lui André de Saint-Remy se crispară; acesta coborî ochii şi, fără să lase să îi scape suspinul ce i se ridica din piept, îi răspunse fratelui său.

— Mama noastră a murit. La fel şi sora noastră Casilda. Moartea a luat-o la naşterea celui de al cincilea copil. Tatăl nostru, deşi bătrân, încă mai trăia iarna trecută. Îşi petrece viaţa aşezat în salonul cel mare; abia de se mai poate mişca din pricină că are picioarele umflate de gută. Fratele nostru mai mare, Hubert, conduce gospodăria, domeniul este prosper şi Dumnezeu i-a dăruit patru copii sănătoşi. E atât de mult timp de când am plecat din Saint-Remy…

— Dar eu încă îmi mai amintesc aleea cu plopi pe care se ajungea la castel, şi culoarea pâinii coapte, şi pe mama noastră cântând.

— Robert, am ales să fim templieri, aşa că nu putem şi nici nu trebuie să nutrim astfel de sentimente.

— Ah, frate! întotdeauna ai fost prea aspru cu tine însuţi.

— Şi tu, spune-mi, cum de ai un scutier sarazin?

— Am învăţat să îi cunosc şi să îi respect. Între ei există oameni înţelepţi, precum şi spirit cavaleresc şi onoare. Sunt nişte duşmani formidabili, pe care îi respect. Trebuie să îţi mărturisesc că mi-am făcut prieteni din rândurile lor. E natural, căci împărţim acelaşi teritoriu şi când, în mod subtil, avem de-a face cu ei. Marele Maestru a vrut ca toţi să le învăţăm limba şi ca unii dintre noi să le înveţe obiceiurile, ca să ne putem infiltra în teritoriile şi în oraşele lor, ca să iscodim, să observăm sau să îndeplinim misiuni întru preamărirea Ordinului Templierilor şi a creştinătăţii. Pielea mea măslinie s-a închis şi mai mult la culoare de la soarele Orientului, iar părul meu negru mă ajută să îmi ascund înfăţişarea. Cât

despre limba lor, trebuie să îţi mărturisesc că nu mi-a fost prea greu să o înţeleg şi să o scriu. Am avut un dascăl bun, scutierul care mă însoţeşte. Aminteşte-ţi, frate, că am intrat de foarte tânăr în Ordinul Templierilor, şi Guillaume de Sonnac a fost cel care a poruncit ca toţi tinerii să înveţe de la sarazini, aşa încât, într-o bună zi, să fim confundaţi cu ei.

Dar mă întrebi de Ali, scutierul meu. Nu este singurul musulman care are legături cu Ordinul Templierilor. Satul lui a fost nimicit de cruciaţi. El, împreună cu alţi doi copii, au reuşit să supravieţuiască. Guillaume de Sonnac i-a găsit rătăcind la câteva zile de mers călare de Acre. Acolo, cel mai mic era sleit de puteri, aiura din cauza fierbinţelii. Marele Maestru i-a adus în fortăreaţa noastră, acolo s-au înzdrăvenit şi acolo au rămas.

— Şi v-au fost credincioşi?

— Guillaume de Sonnac le îngăduia să se roage la Allah şi îi folosea ca intermediari. Nu ne-au trădat niciodată.

— Şi Renaud de Vichiers?

— Nu ştiu, dar nu a avut nimic împotrivă să călătorim doar în compania lui Ali şi a lui Said.

— Bine, odihneşte-te şi trimite-mi-l pe François de Charney, fratele cu care ai călătorit.

— Aşa voi face.

Când André de Saint-Remy rămase singur, desfăcu documentele pe care i le predase fratele său şi începu să citească ordinele scrise ale lui Renaud de Vichiers, Marele Maestru al Ordinului Templierilor.

* * *

Încăperea tapetată cu brocart de culoarea purpurei părea o mică sală a tronului. Scaunele moi, masa sculptată într-un lemn nobil, crucifixul din aur curat şi alte obiecte din argint cu lucrătură în relief vădeau opulenţa în care trăia stăpânul ei.

Pe o altă măsuţă, mai multe carafe din cristal şlefuit păstrau vinuri cu mirodenii şi, pe o enormă tavă, se afla o farfurioară cu dulciuri colorate de la atelierul unei mănăstiri din apropiere.

Episcopul îl asculta pe Pascal de Molesmes cu o expresie impasibilă. De o oră, nobilul francez se zbătea în argumente, încercând să îl convingă să îi predea împăratului *Mandylion*-ul. Şi el îl aprecia pe Baudoin; ştia că sufletul lui era plin de bunătate, deşi, ca monarh, domnia lui fusese un lung şir de neputinţe.

Pascal de Molesmes îşi întrerupse pledoaria, atunci când îşi dădu seama că episcopul încetase să îl mai asculte, fiind pierdut în propriile gânduri. Tăcerea îl făcu pe episcop să tresară.

— V-am ascultat şi vă înţeleg raţionamentul, dar regele Franţei nu poate salva soarta Constantinopolului, după cum posedă sau nu *Mandylion*-ul.

— Preacuviosul rege i-a promis împăratului să îl ajute; dacă nu va fi cu putinţă să îl cumpere, vrea măcar să aibă *Mandylion*-ul pentru o vreme. Ludovic doreşte din tot sufletul ca buna lui mamă creştină, doña Blanca de Castilia, să poată privi adevăratul chip al Domnului Nostru Isus. Biserica nu ar pierde proprietatea asupra *Mandylion*-ului şi ar putea avea de câştigat, în afară de faptul că ar contribui la salvarea Constantinopolului din sărăcia în care se află. Credeţi-mă, interesele voastre şi cele ale împăratului coincid.

— Nu, nu coincid. Împăratul este cel care are nevoie de aur ca să salveze ce a mai rămas din imperiu.

— Constantinopolul lâncezeşte, imperiul este mai degrabă o aparenţă, decât o realitate; într-o zi, creştinii vor deplânge pierderea acestuia.

— Domnule de Molesmes, vă ştiu prea inteligent ca să încercaţi să mă convingeţi că doar *Mandylion*-ul poate salva Constantinopolul. Cât a oferit regele Ludovic pentru închirierea lui şi cât,

ca să îl cumpere? Ar fi nevoie de mari cantităţi de aur pentru salvarea acestui regat, iar regele Franţei este bogat, dar nu îşi va ruina regatul, oricât de mult şi-ar aprecia nepotul sau oricât de tare şi-ar dori să aibă *Mandylion*-ul.

— Dacă ar fi vorba de o cantitate însemnată, ar consimţi Domnia Voastră la vânzarea sau la închirierea lui?

— Nu. Spuneţi-i împăratului că nu i-l voi preda. Papa Inocenţiu m-ar excomunica. De multă vreme vrea să aibă *Mandylion*-ul şi l-am amânat mereu, dând vina pe primejdiile călătoriei, numai ca Giulgiul să rămână aici. Aş avea nevoie de permisiunea papei, şi voi ştiţi că aş cere un preţ, şi chiar dacă bunul rege Ludovic l-ar putea plăti, preţul acesta i-ar reveni Bisericii, şi nu împăratului, nepotul regelui.

Pascal de Molesmes se hotărî să îşi joace ultima carte.

— Vă reamintesc, Ilustrisime, că *Mandylion*-ul nu vă aparţine. Trupele împăratului Roman Lecapenos au fost cele care l-au adus la Constantinopol, iar imperiul nu a renunţat niciodată la proprietatea asupra lui. Biserica este o simplă păstrătoare al *Mandylion*-ului. Baudoin vă cere să i-l daţi de bunăvoie, iar el va şti să fie mărinimos cu voi şi cu Biserica.

Vorbele lui De Molesmes îl tulburară pe episcop în adâncul sufletului.

— Mă ameninţaţi, domnule De Molesmes? împăratul ameninţă Biserica?

— După cum bine ştiţi, Baudoin este un fiu foarte iubitor al Bisericii, pe care ar apăra-o cu propria viaţă, dacă ar fi nevoie. *Mandylion*-ul este proprietatea imperiului, şi împăratul îl reclamă. Îndepliniţi datoria pe care o aveţi.

— Datoria mea este aceea de a apăra imaginea lui Hristos şi de a o păstra pentru creştinătate.

— Nu v-aţi opus atunci când coroana de spini care se păstra în mănăstirea lui Hristos Pantocrator

a fost vândută regelui Franţei.

— Ştiu că sunteţi inteligent, domnule De Molesmes. Credeţi într-adevăr că aceea era coroana de spini a lui Isus?

— Sunteţi de altă părere?

Furia se citea în privirea albastră a episcopului. Încordarea dintre cei doi bărbaţi ajunsese la culme, şi amândoi o ştiau.

— Domnule De Molesmes, argumentele pe care mi le-aţi oferit nu m-au convins, spuneţi-i asta împăratului.

Pascal de Molesmes înclină din cap. Duelul se terminase pentru moment, dar amândoi ştiau că nu exista încă nici învingător, nici învins.

Nobilul ieşi din încăpere cu gâtlejul uscat, fără să se fi atins de cupa cu vin de Rhodos pe care i-o oferise episcopul. Şi îi părea rău, pentru că era unul dintre vinurile lui preferate.

În poarta palatului în care locuia episcopul îl aşteptau slujitorii, alături de calul său, un armăsar negru ca noaptea, care îi era cel mai credincios tovarăş în periculosul Constantinopol.

Să îl sfătuiască oare pe Baudoin să se înfăţişeze la palatul episcopului cu soldaţii săi şi să îl oblige să îi predea *Mandylion*-ul? Nu avea altceva de făcut. Inocenţiu nu ar fi îndrăznit să îl excomunice pe Baudoin, şi cu atât mai puţin atunci când avea să afle că *Mandylion*-ul îi era destinat preacuviosului rege. Se gândi să i-l închirieze lui Ludovic şi să ceară un preţ foarte ridicat, astfel ca imperiul să poată recupera parte din seva lui risipită.

Vântul de după-amiază era blând, şi Pascal de Molesmes hotărî să se plimbe călare pe malul Bosforului, înainte de a se întoarce la palatul imperial. Din când în când, îi plăcea să evadeze dintre zidurile apăsătoare ale palatului în care intrigile, trădarea şi moartea stăteau la pândă în toate ungherele şi unde era greu să ştii cine îţi este prieten şi cine îţi doreşte răul, dată fiind rafinata

artă a prefăcătoriei cu care se făleau domnii şi doamnele de la curte. Avea încredere doar în Baudoin, pentru care, odată cu trecerea anilor, ajunsese să aibă o sinceră afecţiune, tot aşa cum odinioară avusese pentru bunul rege Ludovic.

Trecuseră de-acum multe ierni de când regele Franţei îl trimisese la curtea lui Baudoin să apere aurul pe care i-l datora nepotului său, ca plată pentru nişte valoroase relicve pe care acesta i le vânduse, în afară de comitatul de Namur[36]. Ludovic îi încredinţase sarcina de a rămâne la curte şi de a-l informa în legătură cu tot ce se întâmpla la Constantinopol. Într-o scrisoare pe care chiar De Molesmes i-o înmânase împăratului, regele Ludovic al Franţei îi recomanda nepotului său să aibă încredere în bunul Pascal de Molesmes, un om loial şi bun creştin, care – aşa cum se spunea în scrisoare – avea să vegheze doar la binele împăratului.

Baudoin şi De Molesmes s-au simpatizat încă de la prima lor întâlnire, şi acum, după cincisprezece ani, devenit sfetnicul şi prietenul împăratului, el se afla tot acolo. Pentru că De Molesmes aprecia strădaniile lui Baudoin de a menţine demnitatea imperiului, de a păstra Constantinopolul, rezistând la presiunile bulgarilor, pe de o parte, şi la ameninţarea continuă a sarazinilor, pe de altă parte.

Dacă nu ar fi fost să le datoreze credinţă regelui Ludovic şi lui Baudoin, de mult ar fi cerut să intre în Ordinul Templierilor ca să lupte în Ţara Sfântă. Dar soarta l-a aşezat în inima curţii de la Constantinopol, unde trebuia să ocolească tot atâtea primejdii ca şi pe câmpul de luptă.

Soarele începea să se ascundă, când îşi dădu seama că ajunsese aproape de casa templierilor. Îl respecta pe André de Saint-Remy, superiorul domeniului. Un om solemn şi dintr-o bucată, care alesese crucea şi spada ca regulă de viaţă.

Amândoi erau francezi şi nobili şi amândoi îşi găsiseră destinul la Constantinopol.

De Molesmes îşi dorea să stea de vorbă cu compatriotul său, dar umbrele nopţii începeau să îşi facă simţită prezenţa şi cavalerii vor fi fiind în rugăciune, aşa că vizita lui ar putea fi nepotrivită. Ar fi mai bine să aştepte până mâine ca să îi trimită vorbă lui Saint-Remy şi să stabilească o întâlnire, gândi el în sinea lui.

* * *

Baudoin al II-lea lovi cu pumnul în zid. Din fericire, o tapiserie atenuă lovitura în nodurile degetelor.

Pascal de Molesmes îi relatase în amănunţime conversaţia cu episcopului refuzul acestuia de a preda *Mandylion*-ul.

Împăratul ştia că posibilitatea ca episcopul să răspundă de bunăvoie la solicitarea lui era redusă, dar îl rugase din tot sufletul pe Domnul Dumnezeul Nostru să facă această minune ca să salveze imperiul.

Francezul, deranjat de explozia de mânie a împăratului, îl privi fără să îşi ascundă expresia plină de reproşuri.

— Nu mă privi aşa! Sunt cel mai nefericit dintre oameni!

— Sire, liniştiţi-vă, episcopul nu va avea altceva de făcut decât să vă predea *Mandylion*-ul.

— Cum? Vrei să mă duc să i-l smulg cu forţa? Asta ar fi scandalos. Supuşii mei nu m-ar ierta dacă le-aş lua cu forţa Giulgiul, căruia îi atribuie un caracter miraculos, iar papa Inocenţiu mă va excomunica, şi tu îmi ceri să mă liniştesc, de parcă ar mai exista vreo soluţie, când ştii bine că nu există.

— Ca să îşi salveze regatele, regii trebuie să ia hotărâri neplăcute. De aceea sunteţi într-o astfel de situaţie. Nu vă mai tânguiţi şi acţionaţi.

Împăratul se aşează în jilţul său, fără să îşi ascundă oboseala care i se vedea pe chip. A fost

mai mult fiere decât miere ceea ce gustase ca rege şi, acum, ultima încercare pe care i-o hărăzea domnia era înfruntarea cu Biserica.

— Gândeşte-te la altă soluţie.

— Vedeţi cumva altă ieşire?

— Eşti sfetnicul meu, gândeşte-te! Gândeşte-te!

— Sire, *Mandylion*-ul vă aparţine, cereţi ce vi se cuvine, pentru binele regatului. Asta este sfatul meu.

— Poţi să te retragi.

De Molesmes ieşi din salon şi se îndreptă spre sala cancelariei. Acolo, spre uimirea lui, se întâlni cu Bartolomé dos Capelos.

Îl întâmpină cu bucurie pe templier, interesându-se de superiorul lui şi de alţi fraţi pe care îi cunoştea. După câteva minute de discuţie politicoasă, îl întrebă ce îl adusese la palat.

— Superiorul meu, André de Saint-Remy, solicită o întrevedere cu împăratul.

Tonul grav al templierului portughez îl alarmă pe De Molesmes.

— Ce se întâmplă, bunul meu prieten? Vreo veste proastă?

Portughezul avea ordine precise să nu spună nimic mai mult şi deci să nu dea nicio informaţie despre situaţia delicată a regelui Ludovic al Franţei, în mod evident necunoscută la palat, dat fiind că, atunci când contele de Dijon plecase de la Damietta, oraşul era încă în mâinile francilor şi oştirea se apropia de victorie.

Bartolomé dos Capelos răspunse la întrebare printr-o eschivă.

— E multă vreme de când André de Saint-Remy nu a mai fost primit de împărat şi, în aceste luni, au avut loc multe evenimente. Întrevederea va fi în interesul amândurora.

De Molesmes înţelese că portughezul nu îi va spune nimic mai mult, dar intui importanţa întrevederii solicitate.

— Iau notă de cererea Domniei Voastre. De îndată ce împăratul va stabili ziua şi ora, eu însumi voi veni pe domeniul vostru să vi le comunic şi să pot, astfel, să profit de un moment de conversaţie cu superiorul ordinului.

— V-aş ruga să faceţi demersuri ca audienţa să aibă loc cât mai curând cu putinţă.

— Aşa voi face, ştiţi că sunt prieten al Ordinului Templierilor. Fie ca Dumnezeu să vă însoţească.

— Fie ca El să vă ocrotească.

Pascal de Molesmes rămase pe gânduri. Chipul bănuitor al portughezului deconspira faptul că Ordinul Templierilor aflase o informaţie de o importanţă vitală pe care voia să o transmită doar împăratului, cerând cine ştie ce în schimb.

Templierii erau singurii care, în acea lume agitată în care le-a fost dat să trăiască, dispuneau de bani şi de informaţii. Iar cele două avuţii, banii şi informaţiile, le confereau o forţă extraordinară, mai mare decât a oricărui rege, chiar şi decât a papei însuşi.

Baudoin vânduse Ordinului Templierilor câteva relicve şi primise pentru ele cantităţi însemnate de bani. Relaţia dintre Baudoin şi Saint-Remy era una de respect reciproc. Superiorul domeniului templier împărtăşea mâhnirea lui Baudoin din pricina situaţiei imperiului, din ce în ce mai restrâns. Nu o dată, Ordinul Templierilor îi împrumutase bani, pe care nu putuse să îi restituie, dar pentru care, în semn de recunoaştere, depusese ca zălog relicve – care sfârşiseră prin a deveni proprietate a templierilor –, precum şi alte obiecte de valoare care nu aveau să mai revină vreodată la palatul imperial, dacă împăratul nu îşi achita datoria, posibilitate destul de redusă.

Alungă aceste gânduri şi începu să pregătească vizita lui Baudoin la episcop. Trebuia să meargă însoţit de soldaţi în armură şi bine echipaţi. În număr suficient, astfel încât să poată împresura

palatul episcopului şi biserica Preacuratei Sfinte Maria, unde se afla *Mandylion*-ul.

Nimeni nu trebuia să ştie ce îşi puseseră în gând, ca să nu alarmeze poporul şi nici pe episcop, care îl considera pe Baudoin un bun creştin, incapabil să se opună voinţei ecleziale.

Ştia că împăratul se gândea la această posibilitate şi că în disperarea lui avea să înţeleagă că singura ieşire era să predea *Mandylion*-ul regelui Ludovic.

Trimise să fie chemat contele de Dijon ca să studieze împreună cu el amănuntele predării Sfântului Giulgiu. Regele Franţei îi va fi dat acestuia instrucţiuni precise în legătură cu ce trebuia să facă atunci când nepotul său urma să îi înmâneze Sfântul Giulgiu şi cum trebuia să procedeze cu plata.

Robert de Dijon avea pe atunci vreo treizeci de ani. De statură potrivită, robust, cu nas acvilin, ochi albaştri, nobilul francez trezise interesul doamnelor de la curtea lui Baudoin.

Servitorului pe care Pascal de Molesmes îl trimisese să îl caute i-a fost greu să îl găsească. A trebuit să îi mituiască pe alţi slujitori de palat până când au dat de el în camerele doamnei Maria, vara împăratului şi văduvă de curând.

Când contele de Dijon se înfăţişă la cancelarie, încă mai păstra parfumul de mosc pe care îl lăsa în urma ei ilustra doamnă.

— Spune-mi, De Molesmes, de ce atâta grabă?

— Conte, am nevoie să cunosc instrucţiunile pe care vi le-a dat bunul rege Ludovic, ca să încercăm să îi facem pe plac.

— Ştii că regele doreşte ca împăratul să îi cedeze *Mandylion*-ul.

— Iertaţi-mă că vorbesc fără înconjur: ce preţ este dispus să plătească regele Ludovic pentru Sfântul Giulgiu?

— Împăratul răspunde cererii unchiului său?

— Conte, îngăduiţi-mi să pun eu întrebările.

— Înainte de a-ţi răspunde, trebuie să ştiu dacă Baudoin a luat de-acum o hotărâre.

Din doi paşi, De Molesmes se postă dinaintea nobilului francez şi îşi aţinti ochii asupra lui, cântărindu-l din priviri. Francezul nu se intimidă şi susţinu privirea sfetnicului lui Baudoin.

— Împăratul se gândeşte la oferta unchiului său. Dar trebuie să ştie cât este dispus să îi ofere regele Franţei pentru *Mandylion*, unde va fi dus şi cine va garanta pentru siguranţa relicvei. Fără să cunoască aceste amănunte şi încă altele, împăratului îi va fi greu să ia o hotărâre.

— Ordinele mele sunt acelea de a aştepta răspunsul împăratului şi, dacă Baudoin acceptă să îi predea lui Ludovic Giulgiul, eu însumi îl voi duce în Franţa şi îl voi depune în mâinile mamei sale, doña Blanca de Castilia, care îl va păstra până când regele se va întoarce de la cruciadă. Dacă împăratul va dori să vândă *Mandylion*-ul, Ludovic îi va înmâna nepotului său doi saci cu aur de greutatea a doi bărbaţi şi îi va restitui comitatul de Namur, precum şi alte câteva ţinuturi în Franţa, de la care ar putea dispune de o frumoasă rentă anuală. Dacă, dimpotrivă, împăratul ar dori doar să îi închirieze pentru un timp Giulgiul, regele îi va înmâna tot cei doi saci cu aur, pe care, la momentul stabilit, Boudoin va trebui să îi restituie, ca să redobândească *Mandylion*-ul; în caz contrar, dacă se depăşeşte data stabilită de ambele părţi şi nu s-a restituit aurul, atunci relicva va trece în patrimoniul regelui Franţei.

— Ludovic câştigă întotdeauna, afirmă contrariat De Molesmes.

— Este o înţelegere dreaptă.

— Nu, nu este. Domnia Voastră ştiţi, la fel ca mine, că *Mandylion*-ul este singura relicvă autentică de care dispune creştinătatea.

— Oferta regelui este mărinimoasă. Cei doi saci de aur îi vor servi lui Baudoin să facă faţă nenumăratelor sale datorii.

— Nu este de-ajuns.

— O ştii la fel de bine ca mine că doi saci de aur, fiecare de greutatea unui bărbat, ar rezolva multe dintre problemele imperiului. Oferta e mai mult decât generoasă dacă împăratul predă *Mandylion*-ul pentru totdeauna, dat fiind că va dispune de o rentă până la sfârşitul zilelor sale, pe când, dacă închiriază relicva… În sfârşit, nu ştiu dacă îi va fi cu putinţă să îi restituie unchiului său cei doi saci cu aur.

— Ba da, ştiţi foarte bine. Ştiţi, ca şi mine, că doar cu mare greutate ar putea recupera *Mandylion*-ul. Bine, spuneţi-mi, aţi adus cei doi saci de aur?

— Aduc un document semnat de Ludovic prin care se angajează să plătească. Dispun, de asemenea, de o cantitate de aur ca avans.

— Ce asigurări ne puteţi da că relicva va ajunge în Franţa?

— După cum bine ştiţi, călătoresc cu o numeroasă escortă şi sunt dispus să accept câţi oameni credeţi că ar fi necesari să ne însoţească până la un port sigur. Viaţa şi onoarea mea sunt puse zălog pentru ca *Mandylion*-ul să ajungă în Franţa. Dacă împăratul acceptă, îi vom trimite solie regelui.

— De cât aur dispuneţi?

— O greutate de douăzeci de livre.

— Voi trimite să fiţi chemat dacă împăratul a luat o hotărâre.

— Voi aştepta; mărturisesc că nu mă deranjează să mă odihnesc câteva zile la Constantinopol.

Cei doi bărbaţi se despărţiră înclinând uşor din cap.

* * *

François de Charney exersa tirul cu arcul împreună de ceilalţi cavaleri templieri. André de Saint-Remy îl observa de la fereastra sălii capitulare. După înfăţişare, tânărul De Charney, precum şi fratele său Robert i s-au părut a fi

musulmani. Amândoi stăruiseră asupra necesităţii de a se deghiza astfel, ca să poată străbate teritoriile inamice fără prea multe necazuri. Aveau încredere în scutierii lor sarazini, pe care îi tratau cu respect.

După atâţia ani în Orient, Ordinul Templierilor începuse să se schimbe. Ajunseseră să aprecieze valorile duşmanilor lor, nu s-au mulţumit doar să lupte împotriva lor, ci se străduiseră să îi cunoască, de aici recunoaşterea reciprocă a meritelor între Cavalerii Templieri şi sarazini.

Guillaume de Sonnac era un cavaler prudent şi ştiuse să descopere în Robert şi în François calităţi ceva mai deosebite, care i-au făcut să devină iscoade, căci asta erau.

Amândoi vorbeau fluent araba şi, când stăteau la taifas cu scutierii lor, se comportau la fel ca aceştia. Cu pielea arsă de soare şi veşminte de nobili sarazini, cu greu ţi-ai fi dat seama că erau cavaleri creştini.

Îi vorbiseră despre nenumăratele lor peripeţii din Ţara Sfântă, vraja deşertului unde învăţaseră să trăiască, lecturile din filozofii greci ai Antichităţii recuperaţi prin grija înţelepţilor sarazini şi arta medicinei învăţată de la aceştia.

Tinerii nu îşi puteau ascunde admiraţia pentru duşmanii cu care luptau, ceea ce l-ar fi îngrijorat pe André de Saint-Remy dacă nu ar fi văzut cu ochii lui devotamentul amândurora şi angajamentul lor de onoare faţă de Ordinul Templierilor.

Aveau să rămână la Constantinopol până când superiorul acestui domeniu le preda *Mandylion*-ul, ca să îl ducă până la Acre. André de Saint-Remy şi-a exprimat îngrijorarea de a-i lăsa să călătorească singuri cu o relicvă atât de preţioasă, dar aceştia îl asigurară că doar aşa Giulgiul avea să ajungă cu bine şi nevătămat la destinaţie, la fortăreaţa templieră de la Saint-Jean-d'Acre, unde se păstrau mare parte dintre comorile Ordinului

Templierilor. Fireşte că, înainte, Saint-Remy trebuia să obţină linţoliul lui Hristos şi, pentru asta, în afară de viclenie, era nevoie de răbdare şi de diplomaţie, toate acestea fiind calităţi de care se bucura superiorul domeniului din Constantinopol.

* * *

Baudoin îşi pusese cele mai alese straie. De Molesmes îl sfătuise să nu atragă nimănui atenţia asupra vizitei pe care urma să i-o facă episcopului.

Pascal de Molesmes alesese personal grupul de oşteni care trebuiau să îl însoţească, precum şi pe cei care urmau să încercuiască biserica Preacuratei Sfinte Maria.

Planul era simplu. La căderea nopţii, împăratul urma să se prezinte la palatul episcopului. Avea să îi ceară politicos să îi predea *Mandylion*-ul; dacă episcopul nu accepta de bunăvoie, atunci oştenii trebuiau să intre în biserica Preacuratei Sfinte Maria şi să ia Giulgiul, chiar şi cu forţa.

De Molesmes îl convinsese pe Baudoin să nu cedeze în faţa episcopului şi să îl ameninţe, dacă era nevoie, şi de aceea aveau să fie însoţiţi de uriaşul Vlad, un bărbat de pe meleagurile de la miazănoapte pe care nu prea îl ducea capul şi care făcea fără să crâcnească orice îi poruncea Baudoin.

Întunericul se lăsase peste oraş şi doar lumânările aprinse lăsau să se vadă că palatele şi casele erau locuite.

Lovituri seci răsunară în poarta palatului episcopal. În momentul acela, episcopul citea o scrisoare secretă a papei Inocenţiu, în timp ce savura o cupă de vin de Cipru. Un servitor veni să deschidă poarta mare a palatului şi trase o sperietură zdravănă când se trezi faţă în faţă cu împăratul.

Omul scoase un strigăt şi garda episcopului sosi în mare grabă la poartă. Domnul De Molesmes le porunci să cadă în genunchi în faţa împăratului.

Intrară în palat cu pas hotărât. Pe Baudoin îl cuprinse panica, dar dârzenia sfetnicului său îl

împiedică să o ia la goană, să dea îndărăt.

Episcopul deschise uşa camerei sale, alarmat de zgomotul care se auzea de pe scară şi nu putu scoate niciun cuvânt atunci când se văzu faţă în faţă cu Baudoin, Pascal de Molesmes şi un grup de oşteni care îi însoţeau.

— Ce se întâmplă? Ce faceţi aici? se miră episcopul.

— Aşa îl primiţi pe împărat? îl întrerupse francezul.

— Liniştiţi-vă, Ilustrisime, îi spuse Baudoin. Am venit să vă vizitez, îmi pare rău că nu v-am putut anunţa cu destul timp înainte, dar treburile statului nu mi-au permis.

Zâmbetul lui Baudoin nu reuşi să îl liniştească pe episcop, care, ţintuit în mijlocul încăperii, nu reuşea să înţeleagă ce are de făcut.

— Ne îngăduiţi să luăm loc? întrebă împăratul.

— Poftiţi, poftiţi, această vizită neaşteptată m-a luat prin surprindere, îmi voi chema servitorii ca să vă servească aşa cum se cuvine. Voi porunci să se aprindă mai multe lumânări şi…

— Nu, îl întrerupse De Molesmes. Nu e nevoie. Împăratul vă onorează cu prezenţa, ascultaţi-l.

Episcopul, încă în picioare, şovăia dacă să urmeze recomandările francezului, în vreme ce slugile se iveau sfios în uşă, alarmate de zgomot şi aşteptând poruncile Ilustrisimului.

Pascal de Molesmes se apropie de uşă şi le făcu semn să se întoarcă la locurile lor, fiind vorba despre o vizită prietenească a împăratului la episcopul de Constantinopol şi, dată fiind ora, nu era nevoie de prezenţa lor, pentru că se puteau îngriji şi singuri ca să deguste o cupă de vin.

Împăratul luă loc într-un jilţ comod şi lăsă să îi scape un suspin. Pascal de Molesmes îl convinsese că nu avea altceva de făcut decât să îşi însuşească *Mandylion*-ul ca să salveze Constantinopolul.

Dezmeticit de-acum din uimirea şi sperietura de mai înainte, episcopul i se adresă împăratului pe

un ton arogant:

— Ce chestiune e atât de importantă încât să tulburaţi pacea acestei case la o oră atât de înaintată? Oare sufletul este cel care are nevoie de povaţă sau vă îngrijorează vreo problemă de la curte?

— Bunul meu păstor, am venit ca fiu al Bisericii să vă fac părtaş la problemele regatului. Preasfinţia Voastră vă îngrijiţi de suflete, dar cei care au suflet au şi trup, iar eu despre problemele lumeşti doresc să vă vorbesc, pentru că, dacă regatul suferă, suferă şi oamenii.

Baudoin suspină căutând din priviri aprobarea lui Pascal de Molesmes; acesta, cu un gest de abia perceptibil, îi făcu semn să continue.

— Cunoaşteţi lipsurile Constantinopolului la fel de bine ca mine. Nu e nevoie să fii la curent cu secretele curţii ca să ştii că abia de mai sunt monede în vistierie şi că hăituiala vecinilor noştri ne slăbeşte pe zi ce trece tot mai mult. De luni de zile, oştenii nu şi-au mai primit solda întreagă şi nici slujitorii palatului, nici ambasadorii mei nu şi-au primit stipendiile. Mă doare sufletul că nu mai pot contribui cu danii pentru Biserică, al cărei fiu mult iubitor ştiţi că sunt.

Ajuns la acest punct, Baudoin tăcu, temându-se că episcopul ar putea reacţiona cu iritare în orice clipă. Dar acesta îl asculta încordat, cugetând la răspunsul pe care urma să i-l dea împăratului.

— Deşi nu mă aflu la spovedanie, continuă Baudoin, vă împărtăşesc frământările mele: trebuie să salvez regatul, şi singura soluţie este să îi vând *Mandylion*-ul unchiului meu, regele Franţei, Dumnezeu să îl aibă în pază. Ludovic este dispus să ne dea aur îndeajuns ca să plătesc datoriile care ne sufocă. Dacă îi predau *Mandylion*-ul, voi salva Constantinopolul. De aceea, Ilustrisime, vă cer, ca împărat ce sunt, să îmi predaţi Sfântul Giulgiu. Se va afla pe mâini creştine, ca ale noastre.

Episcopul îl privi stăruitor şi îşi drese glasul înainte de a vorbi.

— Sire, veniţi ca împărat să îmi cereţi o relicvă sfântă a Bisericii. Spuneţi că aşa veţi salva Constantinopolul, dar pentru cât timp? Şi nu vă pot preda ceea ce nu îmi aparţine; *Mandylion*-ul este al Bisericii, în consecinţă, al creştinătăţii. Ar fi un sacrilegiu să vi-l dau ca să îl vindeţi. Credincioşii din Constantinopol, atât de plini de devoţiune cum sunt ei faţă de imaginea făcătoare de minuni a lui Hristos, nu ar îngădui aşa ceva. Nu confundaţi treburile lumeşti cu cele ale lui Dumnezeu, interesele voastre cu cele ale creştinătăţii. Înţelegeţi că nu vă pot preda Sfântul Giulgiu, la care cu atâta cucernicie se roagă vinerea toţi creştinii. Credincioşii nu vor îngădui niciodată să vindeţi relicva, să o trimiteţi în Franţa, oricât de bine ar putea să fie păzită de către bunul rege Ludovic.

— Nu doresc să vă contrazic, Ilustrisime, şi nu vă rog să îmi predaţi *Mandylion*-ul, ci vă poruncesc.

Baudoin se simţi satisfăcut că pronunţase atât de categoric această ultimă frază şi căută din nou aprobarea în ochii lui De Molesmes.

— Vă datorez respect ca împărat, iar voi îmi datoraţi ascultare ca păstor, răspunse episcopul.

— Ilustrisime, nu voi îngădui secătuirea a ceea ce mai rămâne din imperiu doar pentru că doriţi să păstraţi preţioasa relicvă. Creştin fiind, îmi pare rău că trebuie să mă despart de *Mandylion*, dar, acum, datoria mea este să acţionez ca împărat. Vă cer să îmi predaţi relicva… de bunăvoie.

Alarmat, episcopul se sculă de pe scaun şi, ridicând glasul, strigă:

— Îndrăzniţi să mă ameninţaţi? Să ştiţi că, dacă veţi cuteza să vă ridicaţi împotriva Bisericii, Inocenţiu vă va excomunica!

— Îl va excomunica şi pe regele Franţei pentru că va cumpăra *Mandylion*-ul? replică împăratul.

— Nu vă voi preda Sfântul Giulgiu. Aparţine Bisericii şi doar papa poate dispune de cea mai sfântă dintre relicve…

— Nu, nu aparţine Bisericii, o ştiţi bine. Împăratul Roman Lecapenos a fost cel care a salvat-o din regatul Edesei şi a adus-o la Constantinopol. Aparţine imperiului, aparţine împăratului. Biserica a fost doar o credincioasă păstrătoare; acum imperiul va fi cel care îşi va asuma custodia acesteia.

— Apelaţi la hotărârea papei, îi vom scrie, vă veţi expune argumentele, iar eu mă voi supune hotărârii sale.

Baudoin şovăi. Ştia că episcopul încerca să câştige timp, dar cum să refuze o propunere care părea dreaptă?

Pascal de Molesmes se postă în faţa episcopului şi îl privi încrâncenat:

— Cred, Ilustrisime, că nu l-aţi înţeles pe împărat.

— Domnule de Molesmes, vă rog să nu interveniţi! urlă episcopul.

— Nu îmi permiteţi să vorbesc? Cu ce autoritate? Sunt supus, ca şi Domnia Voastră, al împăratului Baudoin, şi datoria mea este să apăr interesele imperiului. Înapoiaţi *Mandylion*-ul, care nu vă aparţine, şi să încheiem disputa în bună pace.

— Cum îndrăzniţi să îmi vorbiţi astfel?! Sire, faceţi-l să tacă!

— Liniştiţi-vă amândoi, interveni Baudoin, hotărât, după şovăiala dinainte. Ilustrisime, domnul De Molesmes a zis bine, am venit să vă cerem să îmi restituiţi ceea ce îmi aparţine, nu mai întârziaţi predarea nicio clipă sau voi trimite să se confişte *Mandylion*-ul cu forţa.

Cu paşi grăbiţi, episcopul ajunse la uşa încăperii şi ceru în gura mare ajutorul gărzilor. Auzind strigătele, plutonul veni în fugă.

Prinzând curaj graţie prezenţei oştenilor, episcopul încercă să îşi ia rămas-bun de la vizitatorii săi inoportuni.

— Dacă îndrăzniţi să atingeţi măcar un fir al Sfântului Giulgiu, îi voi scrie papei şi îi voi recomanda excomunicarea voastră. Plecaţi! tună el.

Uimit de acea reacţie neaşteptată, Baudoin nu se mişcă din loc, dar Pascal de Molesmes, cuprins de furie, se apropie de uşa în faţa căreia stătea episcopul.

— Soldaţi! strigă el.

În doar câteva clipe, oştenii imperiali urcară scara şi intrară în încăpere, spre stupoarea gărzilor prelatului.

— Îl sfidaţi pe împărat? Dacă este aşa, voi porunci să fiţi arestat pentru trădare, şi ştiţi acum că pedeapsa este moartea, exclamă De Molesmes.

Un fior străbătu trupul episcopului care privea disperat la oştenii săi, aşteptând să intervină. Dar aceştia nu se clintiră.

Pascal de Molesmes se adresă buimăcitului Baudoin.

— Sire, vă rog să daţi ordin ca Ilustrisimul să mă însoţească la Biserica Preacuratei şi să îmi predea *Mandylion*-ul pe care vi-l voi aduce la palat.

Baudoin se ridică şi, cu demnitate imperială, se îndreptă spre episcop.

— Domnul De Molesmes mă reprezintă. Îl veţi însoţi şi îi veţi preda *Mandylion*-ul. Dacă nu îndepliniţi porunca mea, credinciosul meu servitor Vlad vă va conduce personal la temniţele palatului, de unde nu veţi mai ieşi niciodată. Eu aş prefera să vă văd duminica viitoare oficiind slujba…

Nu mai spuse nimic. În clipa următoare, fără să îl privească pe episcop şi cu un pas hotărât, părăsi încăperea înconjurat de oştenii săi, fiind sigur că s-a comportat ca un adevărat împărat.

* * *

Vlad, uriaşul, se postă dinaintea episcopului, hotărât să îndeplinească porunca împăratului. Ilustrisimul înţelese că nu servea la nimic să opună rezistenţă şi, recăpătându-şi parte din orgoliul călcat în picioare, îl înfruntă pe cancelar.

— Vă voi preda *Mandylion*-ul şi îl voi informa pe papă.

Înconjuraţi de oşteni şi sub privirea atentă a lui Vlad, se îndreptară spre biserica Preacuratei Sfinte Maria. Acolo, într-o urnă de argint, se afla relicva sfântă.

Episcopul deschise urna cu o cheie pe care o purta atârnată de gât şi, fără să îşi poată stăpâni lacrimile, scoase Giulgiul şi i-l înmână lui De Molesmes.

— Comiteţi un sacrilegiu pentru care vă va pedepsi Dumnezeu!

— Spuneţi-mi, ce pedeapsă veţi primi voi pentru atâtea relicve vândute fără permisiunea papei şi în beneficiul personal?

— Cum îndrăzniţi să mă acuzaţi de o asemenea aberaţie?

— Sunteţi episcopul Constantinopolului, ar trebui să ştiţi că nimic din ce se întâmplă nu rămâne ascuns de ochii palatului.

Cancelarul luă cu grijă Giulgiul din mâinile episcopului, care căzu în genunchi, plângând deznădăjduit.

— Vă recomand, Ilustrisime, să vă calmaţi şi să vă folosiţi inteligenţa, care este mare. Evitaţi un conflict între imperiu şi Roma, care nu ar fi spre binele nimănui. Nu vă înfruntaţi doar cu Baudoin, vă înfruntaţi şi cu regele Franţei. Gândiţi-vă bine înainte de a acţiona.

* * *

Împăratul îl aştepta pe De Molesmes, plimbându-se nervos dintr-un capăt în celălalt al camerei. Se simţea descumpănit, fără să ştie dacă să se lase cuprins de remuşcări din pricină că l-a

înfruntat pe episcop sau să se simtă satisfăcut că şi-a impus autoritatea imperială.

Vinul roşu de Cipru îi făceau aşteptarea mai dulce. Le urase noapte bună soţiei şi servitorilor şi dăduse gărzii sale ordine stricte să nu i se permită decât cancelarului să treacă pragul camerei sale.

Asta făcea când, deodată, auzind paşi grăbiţi în faţa uşii, o deschise, sperând să dea peste De Molesmes.

Era el, într-adevăr. Escortat de Vlad şi cu *Mandylion*-ul împăturit, cancelarul, cu o expresie de satisfacţie, intră în camera împăratului.

— A trebuit să foloseşti forţa? întrebă, temător, Baudoin.

— Nu, Sire. Nu a fost nevoie. Ilustrisimului i-a venit mintea la cap şi mi-a predat relicva de bunăvoie.

— De bunăvoie? Nu te cred. Îi va scrie papei, poate că Inocenţiu mă va excomunica.

— Nu o va îngădui unchiul vostru, regele Franţei. Credeţi că Inocenţiu îl va înfrunta pe Ludovic? Nu va îndrăzni să îşi dispute *Mandylion*-ul cu regele. Nu uitaţi că Sfântul Giulgiu este pentru el şi nici că încă vă aparţine, nu a aparţinut niciodată Bisericii. Puteţi să vă liniştiţi conştiinţa.

De Molesmes îi înmânã Giulgiul lui Baudoin, şi acesta, cu o anume teamă, îl aşează într-o ladă frumos împodobită, de lângă patul lui. Apoi, adresându-i-se lui Vlad, îi porunci să nu se mişte de lângă sipet şi să îl apere chiar cu preţul vieţii, dacă ar fi nevoie.

* * *

Curtea întreagă se prezentă la biserica Sfânta Sofia. Nu exista niciun nobil care să nu ştie de disputa dintre împărat şi episcop, şi chiar şi oamenii de rând ajunseseră să ştie despre înfruntarea dintre cei doi.

Vineri, credincioşii veniră la biserica Preacuratei Sfinte Maria să se roage dinaintea *Mandylion*-ului şi găsiră urna goală.

Indignarea se răspândi printre credincioşi, dar, cum erau cu moralul la pământ din pricina situaţiei precare a imperiului, nimeni nu îndrăzni să îl înfrunte pe împărat. Pe deasupra, toţi ţineau la ochii şi la urechile lor şi, oricât de mult ar fi deplâns absenţa Sfântului Giulgiu, se gândeau că ar plânge şi mai mult în absenţa unor organe de simţ atât de vitale.

În Constantinopol, rămăşagurile făceau parte din însăşi istoria oraşului. Pentru locuitorii lui, orice era prilej de joc. Chiar şi înfruntarea dintre împărat şi episcop. Aflându-se de această dispută pentru *Mandylion,* rămăşagurile atinseseră cote exorbitante. Unii prevesteau că episcopul avea să vină să oficieze sfânta liturghie, alţii, că nu şi că, din pricina acestui afront adus împăratului, se poate declanşa un război între papalitate şi Baudoin.

În aşteptare, ambasadorul veneţian îşi mângâia barba, iar cel al Genovei nu îşi lua ochii de la poarta bisericii. Amândurora le-ar conveni, în interesul republicilor lor, ca papa să îl excomunice pe împărat, dar va îndrăzni oare Inocenţiu să îl jignească pe regele Franţei?

Baudoin intră în bazilică, cu tot fastul specific unui împărat. Îmbrăcat în purpură, acompaniat de soţia sa, de nobilii cei mai credincioşi şi alături de cancelarul său, Pascal de Molesmes, împăratul se aşează pe tronul împodobit cu foiţe de aur şi de argint, care ocupa locul de cinste în bazilică. Apoi îşi plimbă privirea printre supuşi, fără ca vreunul dintre ei să îi poată citi pe chip semne de îngrijorare.

Secundele păreau ore, dar, numai peste câteva clipe, apăru Ilustrisimul episcop de Constantinopol. Înveşmântat ca un pontif şi cu paşi solemni, se îndreptă spre altar. Un murmur străbătu bazilica, în vreme ce împăratul rămase impasibil, aşezat pe tronul său.

De Molesmes hotărâse ca episcopul să fie aşteptat câteva minute, dar dacă acesta nu se înfăţişa, urma să oficieze un preot, care fusese răsplătit cu mărinimie. Slujba se desfăşură fără incidente şi predica episcopului a fost un apel la înţelegerea între oameni şi la iertare. Împăratul a primit sfânta împărtăşanie din mâinile episcopului, la fel împărăteasa şi fiii săi, şi chiar şi cancelarul se apropie să primească sfânta cuminecătură. Curtea înţelese mesajul: Biserica nu avea să se înfrunte cu regele Franţei. Odată terminată ceremonia, împăratul oferi o agapă cu mâncare din belşug şi vin adus din ducatul Atenei. Era un vin tare, greu, cu o puternică aromă de pin. Baudoin era într-o dispoziţie excelentă.

Contele de Dijon se apropie de cancelar.

— Ei, bine, domnule De Molesmes, e posibil ca împăratul să fi luat de-acum o hotărâre?

— Dragul meu conte, într-adevăr, împăratul vă va da în curând răspunsul.

— Spuneţi-mi, la ce trebuie să mă aştept?

— Mai trebuie încă să discutăm câteva amănunte care îl îngrijorează pe împărat.

— Ce amănunte?

— Nu vă impacientaţi. Bucuraţi-vă de petrecere, veniţi mâine să ne vedem pe la ora zece.

— Aţi putea aranja să mă primească împăratul?

— Înainte ca împăratul să vă primească, noi doi trebuie să stăm de vorbă; sunt sigur că vom ajunge la un acord satisfăcător pentru regele vostru şi pentru al meu.

— Vă amintesc că sunteţi francez ca şi mine şi că îi sunteţi supus lui Ludovic.

— Ah, bunul meu rege Ludovic! Când m-a trimis la Constantinopol, mi-a poruncit din tot sufletul să îl slujesc pe nepotul său ca pe el însuşi.

Un asemenea răspuns îl făcu pe contele de Dijon să înţeleagă că De Molesmes îi era credincios mai întâi lui Baudoin.

— La zece, mă voi înfăţişa Domniei Voastre.

— Vă voi aştepta.

Cu o înclinare a capului, contele de Dijon se îndepărtă de cancelar, căutând-o din priviri pe Maria, vara lui Baudoin, cea care se străduia atât de mult să îi facă plăcută şederea la Constantinopol.

* * *

André de Saint-Remy ieşi din capelă, urmat de un pâlc de cavaleri. Trecură în trapeză, unde mâncară doar pâine şi băură vin.

Superiorul domeniului era un om sobru care se păstrase neatins de falsa strălucire a decadentului Constantinopol, împiedicând ca prin crăpăturile fortăreţei să se strecoare orice formă de lascivitate sau de comoditate. Încă nu se întrezărea prima lumină a zorilor. Înainte de a se îndrepta spre treburile lor, cavalerii luau ca mic dejun un colţ de pâine înmuiat în vin. După o gustare atât de frugală, fraţii templieri Bartolomé dos Capelos, Guy de Beaujeu şi Roger Parker se îndreptară spre sala de lucru a lui Saint-Remy.

Deşi sosise doar cu două minute înaintea lor, superiorul îi aştepta nerăbdător.

— Cancelarul nu mi-a trimis încă vorbă că voi fi primit de împărat. Presupun că l-au absorbit ultimele evenimente. *Mandylion*-ul este păstrat de Baudoin într-o ladă mare de lângă patul lui şi, chiar azi, De Molesmes va începe să negocieze cu contele de Dijon preţul predării. Curtea nu ştie nimic de soarta regelui Franţei, deşi ar trebui să presupunem că nu va întârzia să sosească vreun emisar cu veşti proaste de la Damietta. Nu trebuie să mai aşteptăm să ne cheme cancelarul; vom merge acum la palat şi vom solicita audienţă la împărat ca să îi comunicăm că prea augustul său unchi este prizonier al sarazinilor. Mă veţi însoţi şi nu veţi vorbi cu nimeni despre ceea ce îi voi comunica împăratului.

Cei trei cavaleri încuviinţară şi, urmându-l pe superiorul lor cu pas grăbit, ajunseră pe esplanada

fortăreţei, unde rândaşii aveau pregătiţi caii. Trei servitori călare şi trei catâri încărcaţi cu desagi grei se alăturară alaiului templierilor.

Soarele era la asfinţit când au ajuns la palatul episcopului. Slugile de la palat fură uimite să îl vadă pe superiorul domeniului din Constantinopol în persoană, înţelegând că urma să se întâmple ceva deosebit dacă un cavaler atât de important venea la palat la ceasul acela.

Cancelarul citea, când un servitor intră grăbit în sală ca să îl anunţe de sosirea lui Saint-Remy şi a cavalerilor săi şi de pretenţia acestora de a fi primiţi de îndată de către împărat.

Neliniştea se oglindi pe chipul lui Pascal de Molesmes. André de Saint-Remy, pe care îl admira foarte mult, nu s-ar prezenta la curte fără să fi stabilit o întrevedere cu împăratul, dacă nu s-ar fi întâmplat ceva foarte grav.

Cu pas grăbit, îi ieşi în întâmpinare.

— Bunul meu prieten, nu vă aşteptam…

— Trebuie să îl văd urgent pe împărat, răspunse cu asprime Saint-Remy.

— Spuneţi-mi, ce se întâmplă?

Templierul cântări răspunsul.

— Aduc veşti interesante pentru împărat. Trebuie să îl vedem între patru ochi.

De Molesmes înţelese că nu putea scoate nimic mai mult de la neînduplecatul templier. Ar putea încerca să îl descoasă, asigurându-l că Baudoin ar putea să îl primească de îndată, numai dacă el, cancelarul său, ar aprecia urgenţa mesajului. Dar îşi dădu seama că această tactică nu ar funcţiona cu Saint-Remy şi că, dacă s-ar prelungi aşteptarea, acesta ar pleca fără să spună cu cuvânt.

— Aşteptaţi aici. Îl voi informa pe împărat că aveţi nevoie urgentă să îl vedeţi.

Cei patru templieri rămaseră în picioare, tăcuţi, în cameră. Se ştiau spionaţi de ochi nevăzuţi, în stare să citească pe buze chiar dacă abia ar fi

pronunţat cuvintele. Erau în aşteptare, când sosi contele de Dijon la întâlnirea cu cancelarul.

— Domnilor cavaleri…

Se salutară cu o înclinare a capului. Templierii aproape că nu îi dădură atenţie contelui de Dijon, surprins să vadă o delegaţie atât de importantă a Ordinului Templierilor.

De abia trecuse o jumătate de oră, când cancelarul intră grăbit în sala alăturată cancelariei, unde îl aşteptau cu toţii.

Făcu o grimasă când îl văzu pe contele de Dijon, cu toată importanţa pe care o acorda întâlnirii cu reprezentantul regelui Franţei.

— Împăratul vă va primi acum în sala privată. Conte de Dijon, va trebui să mă aşteptaţi, pentru că şi eu, la rândul meu, trebuie să aştept, în cazul în care împăratul ar avea nevoie de mine.

Baudoin îi aştepta în salonul alăturat sălii, tronului. În ochii lui se citea îngrijorarea pricinuită de o vizită atât de neaşteptată. Intuia că templierii îi aduc veşti proaste.

— Spuneţi-mi, domnilor cavaleri, ce este atât de urgent încât nu puteţi aştepta să vă primesc în audienţă aşa cum se cuvine?

André de Saint-Remy intră direct în subiect.

— Sire, trebuie să aflaţi că unchiul Domniei Voastre, regele Ludovic al Franţei, este prizonier la Al-Mansura. În aceste momente, se negociază condiţiile eliberării sale. Situaţia este gravă. Am crezut că ar fi potrivit să o cunoaşteţi.

Chipul împăratului deveni palid, de parcă sângele i s-ar fi scurs din trup. Timp de câteva clipe, nu reuşi să scoată o vorbă. Simţea că inima îi bate să îi sară din piept şi că buza de jos îi tremură ca atunci când era mic şi trebuia să facă un efort ca să nu plângă, pentru ca tatăl lui să nu îl pedepsească din pricină că lăsa să se întrevadă un semn de slăbiciune.

Templierul îşi dădu seama de vâltoarea de emoţii care îl copleşeau pe împărat şi continuă să

vorbească pentru a-i da răgaz să îşi vină în fire.

— Ştiu cât de profundă este afecţiunea pe care o aveţi pentru rege. Vă asigur că facem tot ce ne stă în putinţă pentru obţinerea eliberării regelui.

Baudoin abia de reuşi să bolborosească nişte cuvinte, atât de descumpănit se simţea.

— Când aţi aflat? Cine v-a spus?

Saint-Remy nu răspunse la întrebările lui Baudoin, ci continuă:

— Sire, ştiu bine care sunt problemele stringente ale imperiului şi am venit să vă ofer ajutorul nostru.

— Ajutor? Spuneţi-mi…

— Eraţi gata să vindeţi *Mandylion*-ul regelui Ludovic. Regele vi l-a trimis pe contele de Dijon ca să negocieze contractul de închiriere sau de vânzare. Ştiu că Sfântul Giulgiu se află deja în mâinile voastre şi că, odată încheiat acordul, contele îl va transporta în Franţa ca să i-l dea spre păstrare mamei regelui, doña Blanca. Bancherii genovezi vă încolţesc, iar ambasadorul Veneţiei a scris Senioriei[37]. Republicii că, peste puţin timp, vor putea cumpăra la un preţ de nimic ce a mai rămas din imperiu. Dacă nu lichidaţi o parte din datoriile faţă de veneţieni şi de genovezi, veţi deveni împărat peste nimic. Imperiul vostru începe să fie o ficţiune.

Vorbele dure ale lui Saint-Remy îi zdrobeau sufletul lui Baudoin, care, deznădăjduit, îşi frângea mâinile, ascunse sub mânecile largi ale tunicii sale purpurii. Nu se simţise niciodată atât de singur ca în acele momente. Îl căută în zadar cu privirea pe cancelarul său, dar templierii îi atrăseseră atenţia că preferau să îl vadă pe împărat între patru ochi.

— Ce îmi sugeraţi, domnilor cavaleri? întrebă Baudoin.

— Ordinul Templierilor este hotărât să vă cumpere *Mandylion*-ul. Chiar astăzi aţi dispune de suficient aur pentru a face faţă celor mai presante datorii. Genova şi Veneţia v-ar lăsa în pace… cu

condiţia să nu vă mai îndatoraţi din nou. Cerinţa noastră este tăcerea. Va trebui să juraţi pe onoarea voastră că nimănui, dar nimănui, nici măcar bunului vostru cancelar, nu îi veţi spune că aţi vândut *Mandylion*-ul Ordinului Templierilor. Nimeni nu trebuie să ştie vreodată.

— De ce îmi cereţi să tac?

— Ştiţi că preferăm să acţionăm cu discreţie. Dacă nimeni nu va şti unde se află *Mandylion*-ul, nu vor exista neînţelegeri şi nici confruntări între creştini. Tăcerea este o condiţie a preţului. Avem încredere în Maiestatea Voastră, în cuvântul Domniei Voastre de om de onoare şi de împărat, dar, în documentul de vânzare, se va menţiona că veţi fi dator vândut Ordinului Templierilor dacă veţi dezvălui termenii acordului. Vă vom pretinde şi plata neîntârziată a datoriilor pe care le aveţi faţă de Ordinul Templierilor.

Împăratul abia de mai respira din pricina durerii intense pe care o simţea în capul pieptului.

— Cum pot să fiu sigur că Ludovic este prizonier?

— Ştiţi bine că suntem oameni de onoare, la noi minciuna nu are ce căuta.

— Când aş dispune de aur?

— Chiar acum.

Saint-Remy ştia că pentru Baudoin ispita era prea mare. Numai să spună da, şi ar scăpa de o bună parte din necazurile imediate, chiar mâine i-ar putea chema pe veneţian şi pe genovez să încheie socotelile cu ei.

— Nimeni de la curte nu va crede că banii au căzut din cer.

— Spuneţi-le adevărul, spuneţi că vi i-a dat Ordinul Templierilor, dar nu spuneţi de ce. Să se creadă că este un împrumut.

— Şi dacă nu accept?

— E dreptul vostru, Sire.

Rămaseră tăcuţi. Baudoin încerca să se gândească dacă a luat o hotărâre potrivită. În

schimb, Saint-Remy, liniştit, ştia că împăratul avea să îi accepte propunerea, atât de bine cunoştea el sufletul omenesc. Împăratul îşi aţinti privirea asupra templierului şi, cu o voce de abia auzită, murmură:

— Accept.

Bartolomé dos Capelos îi înmână superiorului său un document, şi acesta, la rândul său, i-l întinse împăratului.

— Este documentul acordului. Citiţi-l, aici se află termenii despre care v-am vorbit. Semnaţi-l şi servitorii noştri vor depozita aurul, pe care l-am adus cu noi, acolo unde spuneţi.

— Atât de siguri eraţi că voi accepta? se tângui Baudoin.

Saint-Remy păstră tăcerea, fără să înceteze să îl privească stăruitor pe împărat. Acesta luă o pană de gâscă, îşi puse semnătura şi o întări cu sigiliul imperial.

— Aşteptaţi aici, vă voi preda *Mandylion*-ul.

Împăratul ieşi pe o uşă ascunsă în spatele unei tapiserii. Reveni câteva minute mai târziu şi le înmână o pânză de in împăturită cu grijă.

Templierii o întinseră suficient cât să verifice că era *Mandylion*-ul autentic. Apoi o împăturiră la loc.

La un semn al lui Saint-Remy, Roger Parker, cavalerul de origine scoţiană, şi portughezul Dos Capelos ieşiră din salonul imperial şi, cu pas iute, se îndreptară spre intrarea în palat, unde îi aşteptau servitorii lor.

Pascal de Molesmes, care aştepta în anticameră, îi observa pe templieri venind şi plecând şi pe servitorii lor încărcaţi cu saci grei. Ştia că ar fi în zadar să întrebe ce aveau în ei şi nu înceta să i se pară curios că nu fusese chemat de către împărat. Se gândi să intre în salon, dar putea provoca furia lui Baudoin şi, de aceea, era mai prudent să aştepte.

Două ore mai târziu, cu sacii cu aur puşi la păstrare într-un compartiment secret ascuns în peretele acoperit de tapiserie, Baudoin se despărţi de templieri.

Avea să păstreze tăcerea nu numai pentru că îşi dăduse cuvântul de împărat, ci şi pentru că se temea de André de Saint-Remy. Superiorul domeniului templier era un om cucernic, devotat cauzei Domnului, dar în privirea lui puteai vedea ce fel de om este, un om care nu şovăia nicio clipă atunci când îşi apărea crezurile sau angajamentele.

Când Pascal de Molesmes intră în camera regelui, îl găsi pe Baudoin îngândurat, dar liniştit, ca şi cum i s-ar fi luat o piatră de pe inimă.

Împăratul îl informă de ghinionul de care a avut parte unchiul său, regele Franţei, şi cum, date fiind împrejurările, acceptase un nou împrumut din partea templierilor. Avea să facă faţă datoriei către Veneţia şi Genova, aşteptând ca bunul rege Ludovic să îşi recapete libertatea.

Cancelarul îl ascultă îngrijorat, intuind că Baudoin îi ascunde ceva, dar nu spuse nimic.

— Atunci, ce veţi face cu *Mandylion*-ul?

— Nimic. Îl voi păstra într-un loc secret şi voi aştepta eliberarea lui Ludovic. Atunci voi hotărî ce e de făcut, poate că a fost un semn de la Domnul Nostru să evităm să păcătuim vânzând imaginea sa sfântă. Chemaţi-i pe ambasadori şi comunicaţi-le că le vom înmâna aurul pe care îl datorăm oraşelor lor. Şi anunţaţi-l pe contele de Dijon, îi voi comunica soarta de care a avut parte regele Franţei.

* * *

Andre de Saint-Remy întinse cu grijă Giulgiul şi văzu apărând pe toată lungimea trupul lui Isus. Cavalerii căzură în genunchi şi se rugară, călăuziţi de superiorul lor.

Nu văzuseră niciodată Giulgiul în întregime. În urna în care era depus *Mandylion*-ul în biserica Preacuratei Sfinte Maria se putea vedea doar

chipul lui Isus, ca şi cum ar fi fost vorba despre un portret pictat. Dar acum, silueta lui Hristos, cu semnele patimilor pe care le suferise, se afla acolo, dinaintea lor. Se rugară multă vreme, iar pe înserat, Saint-Remy se ridică şi, împăturind cu grijă linţoliul, se îndreptă cu el spre camera sa. Câteva minute mai târziu, trimitea vorbă să fie chemaţi fratele său Robert şi tânărul cavaler François de Charney.

— Pregătiţi-vă de drum cât mai curând.

— Dacă ne autorizaţi, am putea pleca peste câteva ore, când ne vor învălui umbrele nopţii, sugeră Robert.

— Nu va fi primejdios? întrebă superiorul.

— Nu, e mai bine să plecăm de pe domeniu când nu ne vede nimeni şi ochii iscoadelor sunt biruiţi de somn. Nu vom spune nimănui că plecăm, interveni De Charney.

— Voi pregăti *Mandylion*-ul, ca să nu sufere stricăciuni pe timpul călătoriei. Veniţi să îl luaţi înainte de a pleca, nu contează ora. Îi veţi duce marelui maestru Renaud de Vichiers şi o scrisoare a mea şi alte documente. Să nu vă abateţi sub niciun motiv din drumul spre Acre. Vă sugerez să vă însoţească şi câţiva fraţi, poate Guy de Beaujeu, Bartolomé dos Capelos…

— Frate, îl întrerupse Robert, rugămintea noastră este să ne lăsaţi să mergem singuri. Este mai sigur. Noi ne putem pierde în peisaj şi contăm pe ajutorul scutierilor noştri. Dacă mergem singuri, nu vom trezi bănuieli, dar dacă plecăm însoţiţi de un grup de fraţi, atunci iscoadele vor şti că ducem ceva cu noi.

— Veţi purta cea mai de preţ dintre comorile creştinătăţii…

— … de care vom răspunde cu vieţile noastre, adăugă De Charney.

— Să fie precum spuneţi. Acum, lăsaţi-mă, trebuie să pregătesc scrisoarea. Şi rugaţi-vă, rugaţi-

vă, cerându-i lui Dumnezeu să vă călăuzească soarta. Doar el poate garanta succesul misiunii.

* * *

Noaptea devenise întunecată. Nicio stea nu lumina bolta cerească. Robert de Saint-Remy şi François de Charney ieşiră pe furiş din camerele lor şi porniră spre cea a lui André de Saint-Remy. Noaptea era învăluită în tăcere şi, în interiorul fortăreţei, cavalerii dormeau. Pe metereze, câţiva cavaleri templieri cu oştenii din subordinea lor făceau de gardă.

Robert de Saint-Remy împinse uşor uşa chiliei fratelui şi superiorului său. Îl găsi rugându-se în genunchi dinaintea crucii aşezate într-un colţ al încăperii.

Simţind prezenţa celor doi cavaleri, se ridică şi, fără să rostească un cuvânt, îi înmână lui Robert o desagă de mărime mijlocie.

— Înăuntru, într-un sipet de lemn, se află *Mandylion*-ul. Aici aveţi documentele pe care le veţi preda Marelui Maestru şi aur pentru drum. Dumnezeu fie cu voi.

Cei doi fraţi se îmbrăţişară afectuos. Nu ştiau dacă aveau să se mai vadă vreodată.

Tânărul De Charney şi Robert de Saint-Remy purtau îmbrăcămintea lor sarazină şi, ascunzându-se în negura nopţii, merseră la grajduri, unde îi aşteptau scutierii lor care încercau să înlăture agitaţia cailor. Spuseră parola oştenilor care păzeau intrarea şi părăsiră domeniul ca să ia drumul cetăţii Saint-Jean-d'Acre.

32

Mendibj se plimba prin curtea interioară a închisorii, bucurându-se de razele soarelui ce luminau dimineaţa, fără să fie, însă, prea cald.

Auzise îndeajuns ca să ştie că trebuie să fie cu ochii în patru. Nervozitatea doamnei psiholog şi a asistentei sociale îl făcea să se gândească că se punea ceva la cale şi că el era ţinta tuturor uneltirilor.

Trecuse controlul medical obligatoriu, fusese examinat încă o dată de psiholog şi chiar şi directorul asistase la una dintre acele obositoare şedinţe în care doamna doctor se străduia să îl facă să reacţioneze la nişte stimuli prosteşti pe care i-i punea ca momeală. În sfârşit, Comisia de Siguranţă din închisoare semnase avizul de punere în libertate şi nu mai lipsea decât ratificarea judecătorului; cel mult şapte zile, şi apoi avea să fie liber.

Ştia ce avea de făcut. Trebuia să hoinărească prin oraş până când se convingea că nu era urmărit de nimeni, apoi să ajungă până la parcul Carrara, să meargă acolo câteva zile la rând, să îl observe de departe pe Arslan şi să nu îi lase să cadă hârtia care-i dovedea prezenţa, până când avea să fie sigur că nu se pregătea nicio cursă.

Se temea pentru viaţa lui. Poliţistul ăla care îl vizitase nu părea un fanfaron; îl amenințase că ar face orice pentru ca el să îşi petreacă restul vieţii în puşcărie, şi deodată, s-au ivit tot felul de înlesniri ca să îşi recapete libertatea. „Poliţia, gândi el, pune ceva la cale. Ei cred, poate, că, dacă ies în stradă, îi voi conduce până la oamenii mei de legătură. Asta e, asta e ceea ce urmăresc, iar eu nu sunt decât momeala. Trebuie să am grijă.”

Mutul se plimba dintr-o parte într-alta, fără să îşi dea seama că era observat pe furiş de doi tineri. Înalţi, cu o constituţie robustă şi chipuri abrutizate de experienţa închisorii, cei doi fraţi Bajerai comentau în şoaptă amănuntele asasinatului pe care se pregăteau să îl comită.

În acest timp, în biroul directorului închisorii, Marco Valoni vorbea cu acesta şi cu şeful gardienilor.

— E puţin probabil să se întâmple ceva, dar nu putem lăsa lucrurile neterminate. De aceea, trebuie să garantăm siguranţa mutului câte zile îi mai rămân aici, insistă Marco pe lângă interlocutorii săi.

— Dar, domnule, mutul nu interesează pe nimeni, e ca şi cum n-ar exista, nu vorbeşte, nu are prieteni, nu comunică cu nimeni dinăuntru. Nimeni nu i-ar face vreun rău, răspunse şeful gardienilor.

— Nu putem risca, înţelegeţi. Nu ştim cu cine avem de-a face. Poate că e inofensiv, poate că nu. Am făcut puţin zgomot, dar suficient cât să fi ajuns la unele urechi ştirea că mutul va ieşi din puşcărie. Cineva trebuie să-mi garanteze siguranţa lui aici, înăuntru.

— Dar, Marco, interveni directorul, în această închisoare n-au avut loc reglări de conturi, nici asasinate între puşcăriaşi, nici nimic asemănător, de aceea nu pot să-ţi împărtăşesc îngrijorarea.

— Dar eu sunt îngrijorat. Aşa că, domnule Genari, ca şef al gardienilor, sunt sigur că ştiţi cine sunt căpeteniile în închisoare. Vreau să vorbesc cu ei.

Genari făcu un gest de neputinţă. Nu era chip să îl convingă pe acest poliţist să nu îşi bage nasul în treburile închisorii. Pretindea, nici mai mult nici mai puţin, ca el, Genari, să îi spună cine dădea ordine aici înăuntru, ca şi cum ar putea să o facă fără să îşi frângă gâtul.

Marco intui reţinerile lui Genari, aşa că încercă să îşi prezinte cererea în alt fel.

— Haideţi să vedem, domnule Genari, aici înăuntru trebuie să fie cineva căruia ceilalţi puşcăriaşi să-i poarte respect. Aduceţi-mi-l aici.

Directorul închisorii se mişcă stânjenit în fotoliu, în vreme ce Genari se instala într-o tăcere încăpăţânată. În cele din urmă, directorul interveni în favoarea lui Marco.

— Domnule Genari, cunoaşteţi această închisoare ca nimeni altul, trebuie să fie cineva cu aceste caracteristici despre care vorbeşte domnul Valoni. Aduceţi-l.

Genari se ridică. Ştia că nu putea întinde prea mult coarda fără să trezească bănuielile superiorului său şi ale acestui poliţist băgăreţ de la Roma. Puşcăria lui funcţiona de minune, existau nişte reguli nescrise pe care le respectau cu toţii, şi acum Valoni voia să ştie cine trage sforile.

Trimise un subaltern după Frasquello, căpetenia puşcăriaşilor. La ora asta o fi vorbind la telefonul mobil, dându-le instrucţiuni fiilor săi cum să dirijeze afacerea de contrabandă cu droguri care îl adusese în puşcărie din vina unui mare turnător.

Frasquello intră încruntat în micul birou al şefului gardienilor.

— Ce doriţi? De ce mă deranjaţi?

— Pentru că e un poliţist care insistă să stea de vorbă cu dumneata.

— Eu nu stau de vorbă cu poliţiştii.

— Păi, cu ăsta va trebui să stai de vorbă, pentru că, dacă nu, o să întoarcă puşcăria cu susul în jos.

— N-am nimic de câştigat stând de vorbă cu poliţistul ăla. Dacă are o problemă, rezolvaţi-o; pe mine, lăsaţi-mă în pace.

— Nu, n-o să te las în pace! strigă Genari. Dumneata vii cu mine să-l cunoşti pe poliţistul ăla şi o să stai de vorbă cu el. Cu cât îşi termină mai repede treaba, cu atât o să plece mai curând şi o să ne lase în pace.

— Ce vrea? De ce vrea să discute cu mine? Eu nu cunosc niciun poliţist şi nici nu vreau să

cunosc. Lasă-mă în pace.

Căpetenia puşcăriaşilor dădu să iasă din birou, dar, înainte de a putea deschide uşa, Genari se repezi la el, apucându-l de braţ, şi îl imobiliză răsucindu-i mâna la spate.

— Daţi-mi drumul! Aţi înnebunit? Sunteţi un om mort!

În momentul acela, se deschise uşa biroului. Marco Valoni îi privi stăruitor pe cei doi bărbaţi, observând mânia care îi cuprinsese pe amândoi.

— Daţi-i drumul! îi ordonă lui Genari.

Gardianul-şef îl lăsă pe Frasquello, care rămase nemişcat, cântărindu-l parcă pe nou-venit.

— Am preferat să vin eu, decât să apăreţi dumneavoastră în biroul directorului. A primit un telefon, aşa că i-am spus, ca să nu-l deranjez, că vin eu în biroul dumneavoastră. Se pare că am ajuns la timp, pentru că l-aţi găsit pe omul nostru. Ia loc, îi ordonă lui Frasquello.

Căpetenia puşcăriaşilor nu se mişcă. Genari, nervos, îl privi cu ură.

— Ia loc! repetă Valoni cu o expresie supărată.

— Nu ştiu cine sunteţi, dar ştiu ce drepturi am şi nu sunt obligat să stau de vorbă cu un poliţist. O să-l sun pe avocatul meu.

— N-o să suni pe nimeni, o să mă asculţi şi o să faci ce-ţi spun eu, pentru că, de nu, o să fii mutat din închisoare într-un loc unde n-o să-l mai ai pe bunul dumitale prieten Genari care să închidă ochii.

— Dumneavoastră nu puteţi să mă ameninţaţi.

— Nici n-am făcut-o.

— Destul! Ce doriţi?

— Acum, că ţi-a venit mintea la cap, o să-ţi spun clar: vreau ca unei persoane care e aici în închisoare să nu i se întâmple nimic.

— Spuneţi-i lui Genari, el e şeful. Eu sunt puşcăriaş.

— Ţi-o spun dumitale, pentru că dumneata vei avea grijă ca acest om să nu păţească nimic.

— Ah, da? Şi cum o să fac asta?

— Nu ştiu, nu mă interesează.

— Să presupunem că accept, ce câştig?

— Câteva facilităţi, aici, înăuntru.

— Ha, ha, ha… De asta are grijă prietenul meu Genari. Cu cine credeţi că aveţi de-a face?

— Bine, voi examina dosarul dumitale şi o să văd dacă poate fi cazul unei reduceri de pedeapsă pentru colaborare cu Justiţia.

— Nu e destul să-mi verificaţi dosarul, trebuie să-mi daţi asigurări.

— Nu. Nu-ţi dau nicio asigurare. O să vorbesc cu directorul închisorii şi o să recomand Comisiei de Siguranţă să evalueze comportamentul dumitale, starea psihologică, posibilităţile de a te reintegra în societate. Dar nu voi face nimic mai mult.

— Nu cad la învoială.

— Dacă nu cazi la învoială, o să înceteze unele dintre acele privilegii cu care te-a obişnuit Genari. O să ţi se controleze celula de sus şi până jos, iar regulamentul se va aplica şi în cazul tău în mod strict. Genari va fi mutat la altă închisoare.

— Spuneţi-mi cine e omul.

— O să faci ce ţi-am cerut?

— Spuneţi-mi despre cine e vorba.

— Despre un mut, un tânăr care…

Râsul lui Frasquello îl întrerupse pe Marco.

— Vreţi să-l protejez pe acel biet nenorocit? Nimeni nu-l bagă în seamă, nu deranjează pe nimeni. Ştiţi de ce? Pentru că e un nimeni, e un biet nenorocit.

— Vreau să nu păţească nimic în următoarele şapte zile.

— Cine ar putea să-i facă lui ceva?

— Nu ştiu. Dar dumneata îl vei păzi.

— Ce interes aveţi cu mutul?

— Nu e treaba dumitale. Fă ce ţi-am cerut şi vei continua să te bucuri de vacanţa asta pe buzunarul statului.

— De acord. O să fac pe dădaca mutului.

Marco ieşi din birou cu o uşoară senzaţie de uşurare. Căpetenia puşcăriaşilor era un bărbat inteligent. O să facă exact ce îi ceruse.

Acum venea partea a doua: să pună mâna pe adidaşii cu care era încălţat mutul, singura pereche pe care o avea, şi să introducă transmiţătorul. Directorul îi promisese că la noapte, când mutul revenea în celulă, avea să trimită un gardian să îi ia adidaşii; încă nu ştia ce scuză să folosească, dar l-a asigurat că o va face.

John îl trimisese la Torino pe Larry Smith, un expert care, i-a spus el, putea să introducă un microfon într-o unghie. Mă rog, o să vadă dacă e atât de bun pe cât i s-a spus.

33

Ducele de Valant ceruse audienţă la cancelar. La ora prevăzută, sosi împreună cu un tânăr negustor îmbrăcat în veşminte bogate.

— Spuneţi-mi, duce, întrebă cancelarul, care e chestiunea atât de urgentă pe care vreţi să o discutaţi cu împăratul?

— Domnule cancelar, vă rog să îl ascultaţi pe acest domn care îmi face onoarea să-mi fie prieten. Este un respectat negustor din Edesa.

Pascal de Molesmes, cu o expresie plictisită, dar politicos faţă de duce, îl ascultă pe tânărul negustor. Acesta îi expuse fără ocolişuri motivul călătoriei sale.

— Am aflat de dificultăţile pecuniare ale imperiului şi vin să îi fac o ofertă împăratului.

— Doriţi să îi faceţi o ofertă împăratului? exclamă cancelarul, pe jumătate enervat, pe jumătate amuzat. Şi care este această ofertă?

— Reprezint un grup de nobili negustori din Edesa. După cum ştiţi, cu multă vreme în urmă, un împărat al Bizanţului i-a smuls oraşului meu, prin forţa armelor, relicva cea mai de preţ: *Mandylion*-ul. Noi suntem oameni paşnici, trăim cinstit, dar am dori să îi restituim comunităţii ceea ce i-a aparţinut şi i-a fost luat cu forţa. Nu vin să vă implor să ni-l înapoiaţi acum, când aparţine împăratului, căci toată lumea ştie că l-a obligat pe episcop să i-l predea, iar regele Franţei jură că nepotul său nu i l-a vândut. Dacă *Mandylion*-ul se află în mâinile lui Baudoin, vrem să îl cumpărăm. Preţul nu contează, îl vom plăti.

— Despre ce comunitate vorbiţi? Căci Edesa este în mâinile musulmanilor, nu-i aşa?

— Suntem creştini şi n-am fost niciodată deranjaţi de actualii stăpânitori ai Edesei. Plătim

biruri mari şi ne desfăşurăm activitatea în pace. Nu ne putem plânge de nimic. Dar *Mandylion*-ul ne aparţine şi trebuie să revină în oraşul nostru.

Pascal de Molesmes îl ascultă cu interes pe tânărul obraznic care îndrăznea să negocieze, fără ocolişuri, cumpărarea *Mandylion*-ului.

— Şi cât sunteţi dispuşi să plătiţi?

— Zece saci cu aur de greutatea unui om.

Cancelarului nu i se clinti niciun muşchi pe faţă, deşi fusese impresionat de cantitate. Imperiul avea din nou datorii, şi Baudoin căuta disperat împrumuturi, cu toate că unchiul său, bunul rege Ludovic, nu îl părăsise.

— Îi voi transmite împăratului oferta Domniei Voastre şi vă voi trimite vorbă atunci când voi avea un răspuns.

Baudoin îl ascultă posomorât pe cancelarul său. Jurase să nu dezvăluie niciodată că a vândut templierilor *Mandylion*-ul. Ştia că răspundea cu viaţa.

— Trebuie să îi spuneţi acelui negustor că refuz oferta.

— Dar, Sire, mai chibzuiţi!

— Nu, nu pot. Nu îmi mai cere să vând *Mandylion*-ul. Niciodată!

Pascal de Molesmes ieşi cu capul plecat din sala tronului. Stânjeneala lui Baudoin când îi vorbea despre *Mandylion* îi dădea de bănuit. De două luni de zile şi mai bine, Sfântul Giulgiu se afla în mâinile împăratului, dar nu îl arătase nimănui, nici măcar lui, cancelarului.

Umbla vorba că acel aur generos predat de către superiorul templierilor din Constantinopol, André de Saint-Remy, era plata pentru posesia Mandylion-ului. Dar Baudoin negase întotdeauna aceste zvonuri; jura că sfântul linţoliu se afla la loc sigur.

Când regele Ludovic fu eliberat şi se întoarse în Franţa, îl trimise din nou pe contele de Dijon cu o ofertă şi mai generoasă în schimbul *Mandylion*-

ului, dar, spre uimirea curţii de la Constantinopol, împăratul se arătă de neclintit şi spuse tuturor că nu avea să-i vândă unchiului său relicva. Acum, refuza din nou o ofertă substanţială, astfel că în mintea lui Pascal de Molesmes începeau să încolţească bănuielile: Baudoin nu mai avea *Mandylion*-ul, îl vânduse templierilor.

În după-amiaza aceea, trimise să fie chemaţi ducele de Valant şi tânărul său protejat, ca să le comunice refuzul împăratului. De Molesmes fu uimit când negustorul din Edesa îl asigură că era dispus să dubleze oferta. Dar cancelarul nu vru să îi dea speranţe deşarte.

— Atunci, e adevărat ce se spune la curte? întrebă ducele de Valant.

— Şi ce se spune la curte, bunul meu prieten?

— Că împăratul nu mai are *Mandylion*-ul, că l-a dat zălog templierilor în schimbul aurului pe care aceştia i l-au oferit ca să plătească Veneţia şi Genova. Numai aşa se poate explica de ce respinge oferta atât de generoasă a negustorilor din Edesa.

— Eu nu iau în seamă nici zvonurile, nici insinuările de la curte. Sfatul meu e să nu credeţi tot ce se spune. V-am transmis cuvântul împăratului şi nu mai e nimic de spus.

Pascal de Molesmes se despărţi de invitaţii săi, având aceleaşi bănuieli ca ei: *Mandylion*-ul era în mâinile templierilor.

* * *

Fortăreaţa Ordinului Templierilor se ridica pe o stâncă lângă mare. Culoarea aurie a pietrelor se confunda cu nisipul deşertului din apropiere. Fortăreaţa se înălţa mândră, dominând un teren vast, unul dintre ultimele bastioane creştine din Ţara Sfântă.

Robert de Saint-Remy se frecă la ochi, de parcă vederea fortăreţei templiere ar fi fost un miraj. Socoti că peste câteva clipe avea să fie înconjurat de cavalerii care îi observau de vreo două ceasuri. Atât el, cât şi François de Charney păreau sarazini

adevăraţi. Chiar şi caii, pursânge arabi, îi ajutau să îşi ascundă identitatea.

Acolo, scutierul său se dovedise încă o dată o călăuză experimentată şi un prieten credincios. Îi datora viaţa, i-o salvase atunci când au fost atacaţi de o patrulă de ayubizi. A luptat cu îndârjire alături de el şi a împiedicat o lance care se îndrepta spre inima lui să ajungă la ţintă, aşezându-se de-a curmezişul ca trupul său să primească fierul ucigaş. Niciunul dintre ayubizi nu a supravieţuit atacului, dar Ali a agonizat zile întregi, fără ca el, Robert de Saint-Remy, să se îndepărteze de la căpătâiul său.

Şi-a revenit din morţi graţie leacurilor lui Said, scutierul lui De Charney, un tânăr care învăţase remediile de la medicii templierilor şi de la nişte musulmani cu care avusese de-a face în incursiunile lor. Said a fost acela care a smuls lancea din coastele lui Ali, i-a curăţat minuţios rana, acoperind-o cu o cataplasmă făcută din nişte ierburi pe care le purta mereu la el şi i-a dat o băutură rău mirositoare care l-a cufundat într-un somn liniştitor.

Când cavalerul De Charney îl întreba pe Said dacă Ali avea să mai trăiască, răspundea invariabil, spre disperarea celor doi templieri:

„Numai Allah ştie”. După şapte zile, Ali reveni la viaţă, trezindu-se din somnul în care se cufundase şi care semăna atât de mult cu moartea. Durerea îi sfâşia pieptul şi să respire i se părea un chin, dar, de data asta, Said spuse că va trăi, şi tuturor le-a venit inima la loc.

Au mai trecut încă şapte zile până ce Ali să se poată ridica şi încă şapte până să poată călări un bidiviu docil de care îl legaseră cu chingi pentru ca, în caz că şi-ar pierde cunoştinţa, să nu dea cu oasele de pământ. Ali s-a însănătoşit, şi acum era acolo, alături de ei, gata să intre în fortăreaţă, când i-a învăluit un nor de praf, iscat de copitele unor

cai. Cavalerii templieri îşi făcură simţită prezenţa, şi comandantul patrulei i-a somat să se oprească.

După ce au spus cine erau, au fost escortaţi până în fortăreaţă şi conduşi imediat înaintea Marelui Maestru.

Renaud de Vichiers, Marele Maestru al Ordinului Templierilor, îi primi cu afecţiune. În pofida oboselii, timp de un ceas, îi istorisiră lui De Vichiers amănunte din timpul călătoriei şi îi înmânară scrisoarea şi documentele pe care li le dăduse André de Saint-Remy, precum şi desaga în care era ascuns *Mandylion*-ul.

Marele Maestru i-a trimis să se odihnească şi dădu ordine ca Ali să fie scutit de orice îndatorire până când nu avea să se înzdrăvenească pe deplin.

Apoi, rămas singur, cu mâini tremurătoare, Renaud de Vichiers scoase din desagă sipetul în care se păstrase *Mandylion*-ul. Se simţea copleşit de emoţie, căci urma să afle chipul Domnului Nostru Isus Hristos.

Întinse pânza de in şi se rugă în genunchi, mulţumindu-i lui Dumnezeu pentru că îi îngăduise să privească adevărata lui faţă.

A doua zi după sosirea lui Robert de Saint-Remy şi a lui François de Charney, tocmai se însera atunci când Marele Maestru îi chemă pe cavalerii ordinului în sala capitulară. Acolo, pe o masă lungă, era expus *Mandylion*-ul. Unul după altul trecură prin faţa linţoliului lui Hristos, şi unii dintre acei năvalnici cavaleri cu greu au putut să îşi stăpânească lacrimile. După rugăciuni, Renaud de Vichiers le explică tuturor cavalerilor ordinului că sfântul linţoliu al lui Hristos urma să rămână într-o urnă, ascuns de ochii indiscreţi. Era giuvaierul cel mai de preţ al Ordinului Templierilor şi aveau să îl apere cu propria viaţă. Apoi i-a pus să jure să nu spună nimănui unde se afla *Mandylion*-ul. Posesia lui devenea unul dintre marile secrete ale Ordinului Cavalerilor Templieri.

34

Marco îi invitase la masă. Minerva, Pietro şi Antonino sosiseră cu primul zbor de dimineaţă.

Pietro se purtă atât de rece, de distant şi aproape antipatic cu Sofia, încât aceasta se simţi stânjenită. Dar ştia că nu are de ales: atât timp cât era în Departamentul de Artă, trebuia să lucreze cu Pietro; însă toată această situaţie îi întărea hotărârea de a pleca de îndată ce avea să încheie cazul Sfântului Giulgiu.

Tocmai terminau masa, când sună mobilul Sofiei.

— Da…?

Când recunoscu vocea care îi vorbea de la celălalt capăt al firului, se înroşi; prin faptul că s-a ridicat de la masă şi a ieşit din restaurant a atras atenţia colegilor ei fără să vrea. Când reveni, nimeni nu o întrebă nimic, dar se vedea cât colo că Pietro era încordat.

— Marco, era D'Alaqua, m-a invitat să iau masa, mâine, cu profesorul Bolard şi cu restul comitetului ştiinţific al Sfântului Giulgiu; e un fel de prânz de rămas-bun.

— Ai acceptat, nu-i aşa? întrebă Marco.

— Nu, răspunse ea, puţin descumpănită.

— Atunci ai făcut rău, ţi-am spus că vreau să te ţii ca scaiul de ei.

— Dacă mi-amintesc bine, mâine facem o repetiţie generală cu tot dispozitivul pe care l-ai mobilizat şi se presupune că eu coordonez partea operativă.

— Ai dreptate, dar era o bună ocazie să te vezi din nou cu acest comitet, mai ales cu Bolard.

— Oricum, voi lua masa cu D'Alaqua poimâine.

O privire uimiţi. Nici chiar Marco nu putu să îşi stăpânească zâmbetul.

— Ah! Şi care-i treaba?

— Pur şi simplu a reînnoit invitaţia pentru a doua zi, doar că nu vor mai fi şi membrii comitetului ştiinţific.

Minerva observă că Pietro bătea nervos cu degetele în masă. Şi Antonino se simţea stânjenit de conversaţia dintre Sofia şi Marco, din pricina încordării lui Pietro. Aşa că, fără să se mai prefacă, i-au spus lui Marco să ceară nota de plată şi au schimbat subiectul spre amănuntele operaţiunii de a doua zi.

* * *

În geacă şi blugi, nemachiată şi cu părul strâns în coadă de cal, Sofia începu să regrete că se îmbrăcase aşa pentru prânzul cu D'Alaqua.

Nu era urâtă, pentru că nu era de felul ei, iar geaca şi blugii fuseseră cumpărate de la Versace, dar voia să îi demonstreze lui D'Alaqua că lucra şi că întâlnirea cu el făcea parte din munca ei, atât şi nimic mai mult.

Maşina ieşi din Torino şi, după câţiva kilometri, o luă pe un drum îngust ce ducea în faţa unui impunător *palazzo* în stil renascentist, ascuns într-o pădure.

Grilajul se deschise fără ca şoferul lui D'Alaqua să fi apăsat pe vreo telecomandă şi fără să se fi apropiat cineva să vadă cine era. Presupuse că existau camere de supraveghere ascunse prin toate ungherele.

La intrare, o aştepta Umberto D'Alaqua, îmbrăcat într-un costum elegant gri-închis, din mătase groasă.

Sofia nu îşi putu ascunde uimirea când intră în *palazzo*. Era un adevărat muzeu, un muzeu transformat în locuinţă.

— V-am cerut să veniţi la mine acasă pentru că ştiam că v-ar face plăcere să vedeţi unele dintre tablourile mele.

Timp de peste o oră, se plimbară prin diferite încăperi împodobite cu impresionante opere de

artă, aşezate într-o manieră foarte inteligentă.

Discutară cu însufleţire despre artă, despre politică, despre literatură. Pentru Sofia, timpul trecu atât de repede, încât rămase surprinsă când D'Alaqua se scuză spunându-i că trebuie să plece la aeroport, pentru că la şapte avea prevăzut un zbor la Paris.

— Iertaţi-mă, v-am reţinut.

— Deloc. E ora şase şi, dacă n-ar trebui să fiu în noaptea asta la Paris, v-aş invita cu multă plăcere să rămâneţi la cină. Mă întorc peste zece zile. Dacă rămâneţi la Torino, sper să vă revăd.

— Nu ştiu. E posibil ca până atunci să fi terminat sau să fim pe punctul de a termina.

— Ce să terminaţi?

— Ancheta asupra incendiului de la catedrală.

— Ah! Şi cum merge?

— Bine. În faza finală.

— Nu puteţi fi mai explicită?

— Păi…

— Nu vă faceţi griji, înţeleg. Când veţi termina ancheta şi se va lămuri totul, îmi veţi povesti.

Sofia se simţi uşurată de reacţia lui D'Alaqua. Marco îi interzisese să îi povestească ceva şi, cu toate că ea nu împărtăşea suspiciunile lui asupra lui D'Alaqua, nici prin gând nu-i trecea să nu îi dea ascultare.

Două maşini îi aşteptau la intrare. Una trebuia să o ducă pe Sofia la hotelul Alexandra, iar cealaltă era pentru D'Alaqua, ca să ajungă la aeroport, unde îl aştepta avionul lui particular. Se despărţiră cu o strângere de mână.

* * *

— De ce vor să-l ucidă?

— Nu ştiu. De două zile fac planuri. Încearcă să mituiască un gardian ca să lase deschisă uşa de la celula mutului. Planul este să intre mâine noapte şi să-i taie gâtul, apoi să se întoarcă în celula lor. Nimeni n-o să-şi dea seama, muţii nu strigă.

— Gardianul o să accepte?

— Poate că da. Se spune că au mulţi bani, cred că o să-i ofere cincizeci de mii de euro.

— Cine mai ştie de asta?

— Încă doi tovarăşi, au încredere în noi, suntem turci la fel ca ei.

— Du-te!

— O să mă plăteşti pentru informaţia asta?

— O să te plătesc.

Frasquello, căpetenia puşcăriaşilor, rămase pe gânduri. De ce voiau fraţii Bajerai să îl ucidă pe mut? Fără îndoială, un asasinat la comandă, dar a cui?

Îi chemă pe locotenenţii săi, doi bărbaţi care executau o pedeapsă de închisoare pe viaţă pentru asasinat. Vorbi cu ei o jumătate de oră. Apoi în ceru unui gardian să îl cheme pe Genari.

Şeful gardienilor intră în celula lui Frasquello după miezul nopţii. Acesta se uita la televizor şi nici nu se clinti când îl văzu intrând.

— Nu face zgomot şi ia loc. Spune-i prietenului tău, poliţistul, că a avut dreptate. Vor să-l omoare pe mut.

— Cine?

— Fraţii Bajerai.

— De ce? întrebă surprins Genari.

— Ce ştiu eu? Şi nici nu mă interesează. Eu mă ocup de partea mea, iar el să se ocupe de a lui.

— O să poţi să-i împiedici?

— Pleacă!

Genari ieşi din celulă şi, cu paşi grăbiţi, se duse în biroul său şi îl sună pe Marco Valoni pe mobil.

Marco citea. Era obosit. Făcuseră încă o repetiţie cu dispozitivul pe care avea să îl desfăşoare, de îndată ce mutul ieşea din puşcărie. Pe lângă asta, se dusese din nou în subterane şi, timp de două ore, se învârtise dintr-o parte într-alta, lovind pereţii, sperând să audă sunetul caracteristic unui zid gol. Maiorul Colombaria, prefăcându-se că are răbdare, l-a însoţit pe Marco în noul său periplu şi a încercat să îl convingă că,

acolo jos, nu era nimic mai mult decât ceea ce se vedea.

— Domnule Valoni, sunt Genari.

Marco se uită la ceas – era trecut de miezul nopţii.

— Aţi avut dreptate, vor să-l asasineze pe mut.

— Spuneţi-mi tot.

— Frasquello a descoperit că doi fraţi, doi turci, numiţi Bajerai, vor să-i facă de petrecanie mutului. După cât se pare, se laudă că au primit bani ca s-o facă. O vor face mâine. Ar trebui să-l scoateţi pe mut cât mai curând din închisoarea asta.

— Nu, e imposibil. Ar bănui că se întâmplă ceva şi ar da peste cap toată operaţiunea. Frasquello îşi va face treaba?

— O face deja, el mi-a amintit că dumneavoastră sunteţi cel care trebuie să o duceţi la bun sfârşit pe a dumneavoastră.

— O voi face. Sunteţi în închisoare?

— Da.

— Bine, îl voi trezi din somn pe director; peste o oră, voi fi acolo, vreau toate informaţiile pe care le aveţi despre fraţii ăia doi.

— Sunt turci, băieţi buni, au ucis un om într-o încăierare, dar nu sunt asasini, nu sunt profesionişti.

— O să-mi povestiţi într-o oră.

* * *

Marco îl trezi din somn pe directorul închisorii şi îi ceru să se întâlnească rapid cu el în biroul din puşcărie. Apoi o sună pe Minerva.

— Dormeai?

— Citeam. Ce se întâmplă?

— Îmbracă-te, peste un sfert de oră te aştept în hol. Vreau să mergi la centrala carabinierilor, să intri în baza lor de date şi să cauţi informaţii despre nişte răufăcători. Eu o să merg la închisoare şi, de acolo, o să te sun să-ţi dau toate informaţiile de care se dispune.

— Dar spune-mi ce se întâmplă.

— Intuiţia încă îmi mai funcţionează şi am aflat că există doi indivizi care vor să-l ucidă pe mut.

— Dumnezeule!

— Peste cincisprezece minute, jos. Să nu întârzii!

Când Marco a ajuns la penitenciar, directorul îl aştepta în biroul său. Bietul om căsca, fără să îşi poată ascunde oboseala.

— Vreau un raport complet despre fraţii Bajerai.

— Fraţii Bajerai? Dar ce-au făcut? Aveţi încredere în ce spune Frasquello ăla? Uite ce e, Genari, când se va termina totul, va trebui să-mi explici ce relaţie ai cu Frasquello.

Directorul caută raportul referitor la cei doi fraţi şi i-l înmânã lui Marco; acesta nu mai zăbovi, se aşează pe canapea şi se adânci în lectură. Când termină, o sună pe Minerva.

— Am adormit.

— Atunci trezeşte-te şi începe să cauţi toate informaţiile despre cei doi turci, care, deşi s-au născut aici, sunt fii de imigranţi. Vreau să ştiu totul despre ei şi despre familiile lor. Întreabă la Interpol, vorbeşte cu poliţia turcă, în sfârşit, peste trei ore vreau un raport complet.

— Peste trei ore? Nici să nu-ţi treacă prin minte. Lasă-mă până mâine.

— Până la şapte.

— De acord, cinci ore, tot e ceva.

* * *

Sala de mese a hotelului unde se servea micul dejun se deschidea la şapte fix. Minerva, cu ochii roşii de nesomn şi după atâtea ore de stat în faţa computerului, intră în sală, fiind sigură că avea să îl întâlnească acolo pe Marco.

Şeful ei citea ziarul şi bea o cafea. Nici el nu arăta foarte bine, i se vedeau pe chip urmele unei nopţi albe.

Minerva puse două dosare pe masă şi se lăsă să cadă pe scaun.

— Of, sunt sfârşită de oboseală!

— Îmi închipui. Ai găsit ceva interesant?

— Depinde ce ţi s-ar putea părea interesant.

— Hai, spune-mi.

— Fraţii Bajerai sunt fii de imigranţi turci. Părinţii lor au emigrat mai întâi în Germania şi, de acolo, s-au mutat la Torino. Au găsit de lucru la Frankfurt, dar mama lor nu s-a adaptat felului de a fi al nemţilor, aşa că, având aici nişte rude, au hotărât să-şi încerce norocul. Fiii lor sunt italieni, torinezi. Tatăl lor a lucrat la FIAT, iar mama, ca menajeră. Ei au mers la şcoală şi n-au fost nici mai buni, nici mai răi decât alţii. Cel mare era mai scandalagiu, dar şi cel mai isteţ. Foaia lui matricolă arată asta. Când au terminat ciclul secundar, cel mare a intrat să lucreze la FIAT, ca şi tatăl său, cel mic s-a angajat ca şofer al unui grangur din guvernul regional, un anume Regio, care l-a primit pentru că mama băiatului lucrase ca menajeră acasă la el. Cel mare a rezistat puţin timp la FIAT, nu i se potrivea să fie muncitor, aşa că a închiriat o tarabă în piaţă şi s-a îndeletnicit cu vânzarea legumelor şi a zarzavaturilor. Le mergea bine, n-au avut niciodată vreun necaz cu poliţia şi nici cu Fiscul. Nimic. Tatăl e pensionar, mama, la fel, trăiesc din pensia de la stat şi din ce au strâns toată viaţa. Nu posedă bunuri, în afară de casa pe care au cumpărat-o acum cincisprezece ani cu multe eforturi. În urmă cu vreo doi ani, într-o sâmbătă noapte, fraţii Bajerai erau într-o discotecă cu logodnicele lor. Nişte beţivi s-au legat de ele, se pare că unul i-a pus mâna pe fund logodnicei fratelui mai mare. În raportul poliţiei scrie că fraţii au scos cuţitele şi s-au încăierat cu beţivii. Pe unul l-au ucis, iar pe celălalt l-au rănit atât de grav, încât nu-şi mai poate folosi un braţ. Au fost condamnaţi la douăzeci de ani, cu alte cuvinte, pe viaţă. Logodnicele lor i-au părăsit. S-au măritat.

— Ce ştii despre familia lor din Turcia?

— Oameni sărmani. Sunt din Urfa, aproape de graniţa cu Irakul. Prin Interpol, poliţia turcă ne-a

trimis un e-mail cu ceea ce au despre familia Bajerai, foarte puţin şi deloc interesant. Tatăl are la Urfa un frate mai tânăr, care e pe punctul de a se pensiona; munceşte pe terenurile petrolifere. Ah! Mai au o soră, măritată cu un învăţător cu care a avut opt copii. Sunt oameni de treabă, nu au intrat niciodată în vreun bucluc, turcii s-au mirat că întrebăm de ei. Cu alte cuvinte, i-am jucat un renghi acestei sărmane familii, pentru că ştii bine ce le poate pielea acolo, la poliţie.

— Altceva?

— Da, aici la Torino, trăieşte un văr al mamei, un anume Amin, după cât se pare, un cetăţean exemplar. E contabil, lucrează de mulţi ani pentru o firmă de publicitate. E însurat cu o italiancă, angajată la un magazin de modă. Au două fete, cea mare învaţă la universitate, cea mică tocmai termină şcoala secundară şi merg cu toţii duminicile la slujbă.

— La slujbă?

— Da, la slujbă, presupun că n-o să te mire că oamenii merg la slujbă, aici suntem în Italia.

— Da, dar acest văr nu e musulman?

— Păi, nu ştiu, presupun că da, dar s-a cununat cu o italiancă la biserică, adică s-o fi convertit, deşi în fişa lui nu scrie nimic de vreo convertire.

— Cercetează. Vezi, de asemenea, dacă fraţii Bajerai mergeau la moschee.

— La care moschee?

— Ai dreptate, aici suntem în Italia. În orice caz, cineva trebuie să ştie dacă erau buni musulmani. Ai putut intra în conturile lor curente?

— Da, şi nu au nimic extraordinar. Vărul ăsta câştigă acceptabil, la fel şi nevastă-sa. Salariul le ajunge să trăiască bine, deşi plătesc rate pentru apartament. Nu le-a intrat nicio sumă mare în cont. Sunt o familie foarte unită şi îi vizitează des pe cei doi fraţi închişi, le duc mâncare, dulciuri, tutun, cărţi, haine, în sfârşit, încearcă să le facă viaţa mai uşoară în puşcărie.

— Da, ştiu deja. Am aici o copie a registrului de vizite. Numitul Amin i-a vizitat luna asta de două ori, când normal este să-i viziteze doar o dată pe lună.

— Mă rog, nu e nimic suspect că a mai venit într-o zi.

— Trebuie să analizăm tot, până la cel mai mic detaliu.

— De acord, de acord; dar, Marco, nu trebuie să pierdem nimic din vedere.

— Ştii ce mi-a atras atenţia? Faptul că merge la slujbă şi că s-a cununat la biserică. Musulmanii nu renunţă la religia lor aşa, cu una, cu două.

— O să-i cercetezi şi pe italienii care nu calcă pe la biserică? Ascultă, am o prietenă care s-a convertit la iudaism pentru că s-a îndrăgostit de un israelit, într-o vară, când a fost într-un *kibbutz*[38]. Mama băiatului era o evreică ortodoxă care n-ar fi consimţit ca fiul ei să se însoare cu o „păgână", aşa că prietena mea s-a convertit şi merge sâmbetele la sinagogă. Nu crede în nimic, dar se duce.

— În regulă, asta e povestea prietenei tale, dar aici avem de-a face cu doi turci care vor să ucidă un mut.

— Da, dar ei sunt cei care vor să-l ucidă, nu vărul lor, şi doar n-o să-l transformi în suspect doar pentru că merge la biserică.

Pietro intră în salon şi îi văzu de îndată. Un minut mai târziu, Antonino şi Giuseppe se alăturară pentru micul dejun. Sofia sosi ultima.

Minerva îi puse la curent cu ce făcuseră în ultimele ore şi, la cererea lui Marco, fiecare citi o copie a dosarului elaborat de colega lor.

— Ei, bine? întrebă Marco, atunci când toţi terminară de citit.

— Nu sunt asasini, deci, dacă li s-a încredinţat treaba asta, este pentru că au o anumită relaţie cu mutul sau cineva care-l cunoaşte pe mut are multă încredere în ei, argumentă Pietro.

— În puşcărie sunt oameni care l-ar fi tăiat în bucăţi fără menajamente, dar cel care a dat comanda sau nu ştie cum să ajungă la aceşti oameni, deci nu aparţine lumii interlope, sau, cum spune Pietro, din motive pe care nu le cunoaştem, are încredere în aceşti doi fraţi care, după cum reiese din dosar, nu prezintă niciun interes. N-au avut niciodată vreo legătură cu lumea interlopă, nu au furat motocicleta vecinului şi, într-adevăr, au ucis pe cineva, dar într-o încăierare de beţivi.

— De acord, Giuseppe, dar spune-ne ceva ce nu ştim, insistă Marco.

— Păi, eu cred că atât Giuseppe, cât şi Pietro spun mult, interveni Antonino. Există undeva o verigă pe care trebuie s-o găsim, cineva îl vrea mort pe mut, pentru că ştie că acesta ne poate conduce până la el. Asta înseamnă că e o scurgere, că cineva cunoaşte operaţiunea „calul troian”; altminteri, de multă vreme i-ar fi făcut de petrecanie mutului, dar ei vor să-l ucidă exact acum.

Rămaseră tăcuţi câteva clipe. Prin raţionamentul său, Antonino părea să fi pus degetul pe rană.

— Dar cine cunoaşte operaţiunea? întrebă Sofia.

— Destul de multă lume, răspunse Marco. Iar Antonino are dreptate, vor să-l ucidă acum, ca să-l împiedice să ne conducă până la ei. Aşadar, cunosc dinainte fiecare pas al nostru. Minerva, Antonino, vreau să căutaţi mai multe informaţii despre familia Bajerai, ei sunt veriga. Trebuie că sunt în legătură cu cineva care îl vrea mort pe omul nostru. Verificaţi totul din nou, căutaţi şi cercetaţi cel mai neînsemnat amănunt. Eu mă întorc la închisoare.

— De ce nu vorbim cu părinţii şi cu vărul fraţilor Bajerai? întrebă Pietro.

— Pentru că, dacă o facem, trezim suspiciuni. Nu, nu putem să ne facem simţită prezenţa atât de mult. Nici nu-l putem scoate pe mut din închisoare, pentru că sigur ar bănui ceva şi nu ne-

ar mai conduce până la organizaţia lui. Trebuie să-l ţinem în viaţă, departe de fraţii Bajerai, răspunse Marco.

— Şi cine răspunde pentru asta? întrebă Sofia.

— Un cap al mafiei drogurilor, un anume Frasquello. M-am angajat faţă de el că în Comisia de Siguranţă i se va revizui cazul. Bine, la treabă!

* * *

Se întâlniră cu Ana Jiménez în hol. Aceasta trăgea o valiză spre uşa hotelului.

— Trebuie că puneţi ceva foarte important la cale, sunteţi cu toţii… glumi jurnalista.

— Plecaţi? se interesă Sofia.

— Da, plec la Londra, apoi în Franţa.

— În interes de serviciu? insistă Sofia.

— În interes de serviciu. Adică, o să vă sun, doamnă profesoară, poate o să am nevoie de sfatul dumneavoastră.

Portarul o anunţă că taxiul aştepta la intrare, aşa că se despărţi de ei cu un zâmbet.

— Fata asta mă irită, mărturisi Marco.

— Da, nu ţi-a fost niciodată simpatică, afirmă Sofia.

— Nu, nu, te înşeli, îmi e simpatică, dar nu-mi place că-şi bagă nasul în munca noastră. De ce se duce la Londra? Şi a spus că apoi va merge în Franţa. Nu ştiu dacă ştie ceva ce nouă ne scapă sau dacă încearcă să demonstreze una dintre teoriile ei năstruşnice.

— E foarte inteligentă, răspunse Sofia, şi poate că teoriile ei nici nu sunt atât de năstruşnice. Schliemann era considerat un ţicnit şi a găsit Troia.

— Doar tu mai lipseai să faci pe avocata apărării. În sfârşit, m-a deranjat să ştiu că pleacă la Londra, pentru că nu ştiu ce dracu' poate face acolo, dar este clar că are legătură cu Sfântul Giulgiu. O să-l sun pe Santiago.

* * *

Gardianul acceptase banii. O cantitate substanţială, doar ca să lase deschisă uşa celor

două celule, cea a mutului şi cea a fraţilor Bajerai. Nu era nimic rău în asta – tot ce avea de făcut era să uite să tragă zăvorul.

În închisoare se aşternuse tăcerea. Trecuseră două ore de când puşcăriaşii fuseseră închişi în celulele lor. Coridoarele erau slab luminate, iar gardienii de serviciu moţăiau.

Fraţii Bajerai au împins uşor uşa celulei, constatând că era deschisă. Individul îşi ţinuse cuvântul. Lipiţi de perete, dar aproape târându-se la nivelul solului, s-au îndreptat spre celălalt capăt al culoarului, unde ştiau că se afla celula mutului. Dacă totul mergea bine, în mai puţin de zece minute puteau să se întoarcă în celulă şi nimeni nu avea să îşi dea seama de nimic.

Parcurseseră jumătate din coridor, când fratele cel mic, care era în urmă, simţi cum cineva încerca să-l strângă de gât. Nu apucă să scoată niciun sunet, căci o lovitură grea în cap îl făcu să îşi piardă cunoştinţa. Fratele cel mare se întoarse prea târziu, căci primi un pumn în nas şi începu să sângereze; nici el nu apucă să strige, nişte mâini de fier îl strângeau de gât şi nu îl lăsau să respire, până când leşină.

Cei doi fraţi se treziră pe jos, în celulă, în vreme ce gardianul, năucit, dădea alarma. În drum spre infirmerie se bucurară că erau în viaţă, dar cineva îi trădase. Fuseseră aşteptaţi.

Medicul a fost de părere că trebuiau să rămână sub observaţie. Primiseră nişte lovituri brutale în cap, iar feţele lor erau pline de sânge, şi ochii abia se mai vedeau de umflaţi ce erau. Se văitau de durere şi, la indicaţia medicului, infirmiera le administră un calmant care îi făcu să adoarmă din nou.

Când Marco sosi în biroul directorului, acesta, îngrijorat, îi relată evenimentele din timpul nopţii. Trebuia să raporteze autorităţilor judiciare şi carabinierilor.

Marco îl linişti şi ceru să îl vadă pe Frasquello, căpetenia puşcăriaşilor.

— Eu mi-am făcut datoria, i-o trânti acesta, de îndată ce intră în biroul directorului.

— Da, şi eu mă voi ţine de cuvânt. Ce s-a întâmplat?

— Nu puneţi întrebări, treaba a ieşit aşa cum aţi dorit. Mutul trăieşte, la fel şi turcii, ce mai doriţi? Nimeni n-a avut nimic de suferit. Mă rog, a trebuit să-i scot din circulaţie pe cei doi fraţi, dar n-au păţit nimic grav.

— Vreau să stai de veghe în continuare. Ar putea încerca din nou.

— Cine, ăia doi? N-aş crede.

— Ei sau alţii, nu ştiu. Fii atent.

— Când o să vorbiţi la Comisia de Siguranţă?

— De îndată ce se va termina toată povestea.

— Şi când va fi asta?

— Sper că în trei sau patru zile, nu mai mult.

— De acord. Să vă ţineţi de cuvânt, domnule poliţist, că altminteri o să vă coste.

— Nu fi prost, nu mă ameninţa.

— Să vă ţineţi de cuvânt.

Frasquello ieşi din birou, trântind uşa, sub privirea stupefiată a directorului.

— Dar, Marco, crezi că în Comisia de Siguranţă se va da curs recomandării tale în legătură cu Frasquello?

— A colaborat; trebuie să se ţină seama de asta, e singurul lucru pe care-l voi cere. Spune-mi, când vom putea avea adidaşii mutului? Omul meu nu poate rămâne prea mult la Torino, trebuie să punem microfonul.

— Nu mi-a venit în minte nicio scuză, eu…

— Atunci, dă ordin să i se ia, ca să fie spălaţi; spune-i că, dat fiind că va fi eliberat, se obişnuieşte ca puşcăriaşii care-şi recapătă libertatea să iasă cât mai îngrijiţi cu putinţă. Dacă nu înţelege, n-are nicio importanţă; dacă înţelege, este cea mai plauzibilă explicaţie care-mi vine în minte. Alta n-

am. Aşa că la noapte, când va fi închis în celulă, să-mi aduceţi aici adidaşii; spălaţi-i, trebuie să-i înapoiaţi curaţi, apoi vom umbla la ei.

35

Addaio lucra în biroul lui, când auzi telefonul mobil sunând. Răspunse de îndată. Ascultându-l pe interlocutor, se crispă la faţă. Închise, roşu de mânie.

— Guner! Guner! strigă pe culoar, ceva neobişnuit pentru el.

Servitorul său apăru în grabă.

— Ce se întâmplă, păstorule?

— Caută-l imediat pe Bakkalbasi. Nu contează unde e, trebuie să-l văd. Peste o jumătate de oră vreau ca toţi păstorii să fie aici. Ocupă-te de asta.

— O voi face, dar spune-mi, ce s-a întâmplat?

— O catastrofă. Acum, du-te şi fă ce ţi-am cerut.

Când rămase singur, se luă cu mâinile de cap. Îi zvâcneau tâmplele. De zile întregi avea nişte dureri aproape insuportabile. Dormea prost şi nu avea poftă de mâncare. Simţea că nu mai are chef de viaţă. Simţea că a fi păstor era o capcană mortală.

Veştile nu puteau fi mai proaste de atât. Fraţii Bajerai fuseseră descoperiţi. Cineva din închisoare le cunoştea planurile şi le zădărnicise. Poate că fraţii Bajerai erau nişte guri-sparte sau pur şi simplu cineva îl ocrotea pe mut. Puteau fi Ei, din nou Ei, sau poliţistul ăla care îşi băga nasul peste tot. După cât se pare, în ultimele zile nu ieşea din biroul directorului. Punea ceva la cale, dar ce? I se spusese că Marco Valoni s-a întâlnit de câteva ori cu un cap al mafiei drogurilor, un anume Frasquello. Da, da, piesele se potrivesc, cu siguranţă că acest Valoni l-a însărcinat pe mafiot să aibă grijă de Mendibj, băiatul era singura pistă prin care să se ajungă până la ei, trebuia să îl protejeze. Asta era, da, într-adevăr, asta era. Da, da, era chiar ceea ce îi sugerase interlocutorul său. Sau îi spusese altceva? Simţea cum îi zvâcneşte capul.

Căută o cheie şi deschise un sertar, scoase nişte pilule, luă două, apoi se aşeză cu ochii închişi, aşteptând să îi treacă durerea; cu puţin noroc, când vor sosi păstorii, îi va fi trecut deja.

* * *

Guner bătu uşor la uşa biroului. Păstorii îl aşteptau pe Addaio în salonul mare. Când intră în încăpere, îl găsi pe Addaio cu capul pe masă şi cu ochii închişi. Se apropie cu teamă şi oftă uşurat: trăia. Îl scutură blând, până când îl deşteptă.

— Ai adormit.

— Da… Mă durea capul.

— Trebuie să mergi din nou la medic, durerile astea te omoară, ar trebui să-ţi faci o tomografie.

— Stai liniştit, sunt sănătos.

— Nu, nu eşti. Păstorii te aşteaptă, aranjează-te puţin înainte de a coborî.

— O voi face. Între timp, oferă-le o ceaşcă de ceai.

— Le-am oferit deja.

Câteva minute mai târziu, se reuniseră toţi membrii Consiliului Confreriei. Cei şapte păstori, înveşmântaţi în feloane negre, aşezaţi în jurul unei mese grele de mahon, păreau cu toţii sobri.

Addaio îi informă despre cele întâmplate în închisoarea din Torino, şi îngrijorarea se citi pe chipurile celor şapte bărbaţi.

— Vreau ca tu, dragul meu Bakkalbasi, să mergi la Torino. Mendibj va ieşi peste două sau trei zile şi va încerca să ia legătura cu noi. Trebuie să împiedicăm acest lucru, oamenii noştri nu mai pot săvârşi alte greşeli. De aceea, este important ca tu să fii acolo, ca să coordonezi operaţiunea şi să păstrezi legătura permanentă cu mine. Am presentimentul că ne aflăm în pragul dezastrului.

— Am veşti de la Turgut.

Toţi ochii se întoarseră spre păstorul care vorbea, un bărbat bătrân, cu nişte ochi vioi, albaştri.

— Este bolnav, teribil de deprimat. Suferă de un complex de persecuţie. Este sigur că e supravegheat, că la episcopat nu mai au încredere în el şi că poliţiştii din Roma se află încă la Torino doar ca să-l aresteze. Ar trebui să-l scoatem de acolo.

— Nu, acum nu putem, ar fi o nebunie, răspunse Bakkalbasi.

— Ismet e pregătit? întrebă Addaio. I-am poruncit să-şi aranjeze treburile, ca să meargă la unchiul său. Ar fi cel mai bine aşa.

— Părinţii lui au acceptat, dar tânărul se arată şovăitor, are aici o logodnică, explică Talat.

— O logodnică! Şi pentru că are o logodnică pune în pericol toată confreria? Chemaţi-i pe părinţii lui, va pleca chiar azi spre Torino, va merge cu fratele nostru Bakkalbasi. Părinţii lui Ismet să-l sune pe Turgut şi să-l anunţe că îl trimit pe fiul lor ca să aibă grijă de el cât timp îşi va căuta un viitor în Italia. Faceţi-o chiar acum.

Tonul categoric al lui Addaio nu lăsa loc de replică. O oră mai târziu, toţi bărbaţii părăsiră reşedinţa având de îndeplinit ordine precise.

36

Ana Jiménez sună la uşă. Minunata casă victoriană, situată în cel mai elegant cartier din Londra, părea reşedinţa unui lord bogat. Un majordom în vârstă deschise uşa.

— Bună ziua. Ce doriţi?

— Aş dori să vorbesc cu directorul acestei instituţii.

— Aveţi stabilită o întrevedere?

— Da. Sunt jurnalistă, mă numesc Ana Jiménez şi întrevederea mi-a fost stabilită de un coleg de la *Times,* Jerry Donalds.

— Poftiţi înăuntru şi aşteptaţi un moment, vă rog.

Vestibulul casei era spaţios, covoare persane moi acopereau pardoseala de lemn, iar pe pereţi puteai admira tablouri cu scene religioase.

Aşteptând revenirea majordomului, Ana îşi omorî timpul uitându-se tablourile şi nu îşi dădu seama că un domn bătrân o observa din pragul uşii.

— Bună ziua, doamnă Jiménez.

— Ah! Bună ziua, iertaţi-mă, nu mi-am dat seama că…

— Poftiţi în cabinetul meu. Aşadar, sunteţi prietenă cu Jerry Donalds.

Ana preferă să zâmbească şi să nu răspundă la întrebare, pentru că, de fapt, nu îl cunoştea absolut deloc pe numitul Donalds, care, după cât se pare, era în stare să deschidă orice uşă din Londra.

Acel Jerry Donalds era prieten cu un diplomat, prieten al Anei, care avusese un post la Londra şi acum era la Bruxelles, într-o funcţie oficială la Uniunea Europeană. I-a fost greu să îl convingă să o ajute, dar până la urmă a reuşit. Acesta a pus-o în legătură cu Jerry Donalds, care a ascultat-o cu

amabilitate şi, după ce i-a cerut să îi lase câteva ore, a sunat-o la Torino anunţând-o că ilustrul profesor Anthony McGilles o aştepta.

Profesorul se aşează într-un fotoliu de piele şi o invită să ia loc pe canapea. De abia se instalaseră, că un bătrân majordom intră cu o tavă cu serviciul de ceai.

Timp de câteva minute, Ana răspunse întrebărilor lui McGilles, care se interesa de munca ei ca jurnalistă şi de situaţia politică din Spania. În sfârşit, profesorul se hotărî să treacă direct la subiect.

— Aşadar, vă interesează templierii.

— Da, pentru mine a fost o surpriză să aflu că încă mai există şi că au o adresă pe internet, aici.

— Aici este un centru de studii, nimic mai mult. Acum, spuneţi-mi, ce anume doriţi să ştiţi?

— Păi, dacă templierii există în ziua de azi, aş vrea să ştiu ce fac, cu ce se ocupă… şi, dacă e posibil, aş dori să vă pun întrebări despre câteva evenimente istorice ai căror protagonişti au fost.

— Să vă explic, domnişoară, templierii, aşa cum vi-i imaginaţi dumneavoastră, aşa cum au fost, nu mai există.

— Atunci, informaţia pe care am găsit-o pe internet este falsă?

— Nu, dovadă că vă aflaţi aici, vorbind cu mine. Vreau doar să vă atrag atenţia să nu vă lăsaţi imaginaţia să zboare, gândindu-vă la cavaleri cu spada în mână. Suntem în secolul al XXI-lea.

— Da, asta o ştiu deja.

— Aşadar, suntem o organizaţie care se ocupă cu studiul. În prezent, misiunea noastră este una intelectuală şi socială.

— Dar, dumneavoastră sunteţi adevăraţii moştenitori ai Ordinului Templierilor?

— Atunci când papa Clement al V-lea a desfiinţat ordinul, templierii au ajuns să facă parte din alte ordine. În Aragon, au trecut la Ordinul de Montesa[39]; în Portugalia, regele Diniz a înfiinţat

un ordin nou, Ordinul Do Cristo; în Germania, au trecut la Ordinul Teutonilor, iar în Scoţia, ordinul nu s-a dizolvat niciodată. Continuitatea ordinului în Scoţia a dus spiritul templier până în zilele noastre. Din secolul al XV-lea, au făcut parte din Garda Scoţiană a Franţei, al cărei scop era să-l protejeze pe rege, şi au susținut dinastia iacobită în Scoţia. Din 1705, ordinul nu se mai ascunde. În anul acela, s-au adoptat noile statute, şi Ludovic Filip de Orléans a fost ales Mare Maestru. Au existat templieri care au participat la Revoluţia Franceză, în războaiele napoleoniene, la luptele pentru independenţa Greciei, au făcut, de asemenea, parte din Rezistenţa Franceză în cel de al Doilea Război Mondial…

— Dar cum? Prin ce organizaţie? Cum se numesc?

— De-a lungul timpului, templierii au dus o viaţă retrasă, dedicată meditaţiei şi studiului, participând în mod individual la aceste evenimente, dar întotdeauna având cunoştinţă de fraţii lor. Există diferite organizaţii, cluburi, dacă doriţi să le numiţi astfel, în care se reunesc grupuri de cavaleri. Aceste cluburi sunt legale, funcţionează în diferite ţări, în conformitate cu legislaţia naţională a fiecăreia. Dumneavoastră trebuie să vă schimbaţi optica în legătură cu Ordinul Templierilor; insist că în secolul al XXI-lea nu veţi găsi o organizaţie precum cea din secolele al XII-lea sau al XIII-lea, pur şi simplu aceasta nu există.

Instituţia noastră are drept scop studierea istoriei ordinului şi a faptelor individuale şi colective ale templierilor, de la începuturi până în zilele noastre. Studiem arhive, reexaminăm în calitate de istorici anumite evenimente neclare, căutăm documente vechi. Văd dezamăgirea oglindindu-se pe chipul dumneavoastră…

— Nu, doar că…

— Vă aşteptaţi ca eu să fiu un cavaler în armură? Îmi pare rău că vă dezamăgesc. Sunt doar un profesor în retragere la Universitatea din Cambridge şi, în afară de faptul că sunt credincios, împărtăşesc aceleaşi principii ca toţi ceilalţi cavaleri: dragostea faţă de adevăr şi faţă de dreptate.

Ana intuia că în spatele cuvintelor lui Anthony McGilles se ascundea mult mai mult, că nu putea fi totul atât de limpede, atât de simplu. Aşa că se hotărî să îşi încerce în continuare norocul.

— Dat fiind că sunteţi atât de amabil şi cu toate că ştiu că abuzez de răbdarea dumneavoastră, m-aţi putea ajuta să înţeleg un eveniment în care cred că au fost implicaţi templierii?

— Cu multă plăcere. Dacă nu voi şti să vă răspund, vom recurge la arhiva noastră informatizată. Spuneţi-mi, la ce eveniment vă referiţi?

— Aş dori să aflu dacă templierii au luat Sfântul Giulgiu de la Constantinopol pe vremea lui Baudoin al II-lea, pentru că atunci a dispărut, până la ultima lui apariţie în Franţa.

— Ah, Sfântul Giulgiu! Câte polemici şi legende… Părerea mea ca istoric este că Ordinul Templierilor nu a avut nimic de-a face cu dispariţia lui.

— Aş putea verifica în arhivele dumneavoastră?

— Firește, vă va ajuta profesorul McFadden.

— Profesorul McFadden?

— Vă las pe mâini bune, eu trebuie să particip la o reuniune. Vă asigur că profesorul va colabora cu dumneavoastră pentru tot ce aţi avea nevoie, dat fiind că veniţi recomandată de iubitul nostru prieten, Jerry Donalds.

Profesorul McGilles sună încetişor dintr-un clopoţel de argint. Majordomul intră imediat.

— Richard, condu-o pe doamna Jiménez în bibliotecă. Profesorul McFadden se va întâlni acolo cu ea.

— Vă mulţumesc pentru ajutor, domnule profesor McGilles.

— Sper să vă putem fi de folos. Bună ziua.

37

Guillaume de Beaujeu, Mare Maestru al Ordinului Templierilor, ascunse cu grijă documentul într-un sertar secret al mesei de lucru. Pe chipul său uscăţiv se ivi îngrijorarea. Scrisoarea trimisă de fraţii din Franţa îi atrăgea atenţia că la curtea lui Filip[40] nu mai aveau atât de mulţi prieteni ca pe vremea bunului rege Ludovic, Dumnezeu să îl odihnească în pace, pentru că nu a existat un rege mai cinstit şi mai curajos în toată creştinătatea.

Filip al IV-lea le datora aur, mult aur şi, cu cât le datora mai mult, cu atât creştea mai mult aversiunea lui faţă de ei. La Roma, anumite ordine religioase nu îşi ascundeau nici ele invidia faţă de puterea Ordinului Templierilor.

Dar în acea primăvară a anului 1291, Guillaume de Beaujeu avea o altă problemă, mai urgentă decât intrigile de la curtea Franţei şi de la Roma. François de Charney şi Said se întorseseră cu veşti proaste din incursiunea lor în tabăra mamelucilor[41].

Au trăit în tabăra lor timp de o lună de zile, i-au ascultat pe oşteni şi au împărţit cu ei pâinea, apa şi rugăciunile către Allah cel Milostiv. S-au dat drept neguţători egipteni, doritori să vândă provizii pentru oştire.

Mamelucii stăpânesc în Egipt şi în Siria şi au ocupat Nazarethul, oraş unde a crescut Domnul Nostru Isus, iar flamura lor flutură în portul Jaffa, la câteva leghe de Saint-Jean-d'Acre.

Cavalerul De Charney seamănă mai mult a musulman decât a creştin şi se confundă cu ei, de parcă s-ar fi născut pe acest pământ, şi nu în îndepărtata Franţă. De Charney a fost categoric: peste puţine zile, cel mult cincisprezece, aveau să

atace Saint-Jean-d'Acre. Aşa vorbesc oştenii, aşa l-au asigurat ofiţerii cu care s-a împrietenit în tabără. Comandanţii mamelucilor îl asigurau că, în curând, dacă puneau mâna pe toate comorile păstrate în fortăreaţa de la Acre, aveau să fie bogaţi, şi se jurau că aceasta urma să cadă, ca atâtea alte enclave care căzuseră în mâinile lor.

Vântul blând de martie prevestea mare căldură pentru următoarele luni, în acea Ţară Sfântă unde cursese atâta sânge creştin. De două zile, un grup ales de templieri umplea lăzi cu aurul şi comorile pe care Ordinul Templierilor le păstra în fortăreaţă. Marele Maestru le poruncise să se îmbarce imediat ce aveau să fie pregătiţi, să se îndrepte spre Cipru şi, de acolo, spre Franţa. Niciunul nu voia să plece şi îi ceruseră lui Guillaume de Beaujeu să li se permită să rămână, ca să lupte. Dar Marele Maestru se arătase de neclintit: supravieţuirea ordinului depindea în bună măsură de ei, dat fiind că aveau misiunea de a salva comorile templierilor.

Cel mai îndurerat dintre cavaleri era François de Charney. Aproape că-l podidi plânsul atunci când De Beaujeu îl anunţă că trebuia să îndeplinească o misiune departe de Acre. Francezul îl rugă pe superiorul său să îi permită să lupte pentru Cruce, dar acesta nici măcar nu îl auzea. Hotărârea fusese luată.

Marele Maestru coborî scările până ajunse în beciurile reci ale fortăreţei, şi acolo, într-o sală păzită de cavaleri, controlă cuferele ce trebuiau să plece în Franţa.

— Vom distribui cuferele în trei galere. Să fiţi pregătiţi în orice moment pentru îmbarcare. Comoara, împărţită în trei corăbii, are mai multe şanse să ajungă la destinaţie decât dacă am pune-o într-una singură. Ştie fiecare cu ce corabie va pleca…

— Doar eu trebuie să mai aflu, îi spuse François de Charney.

— Tu, cavalere, mă vei însoţi în sala capitulară, unde trebuie să vorbim şi să vă dau instrucţiuni.

Guillaume de Beaujeu îşi aţinti privirea asupra lui De Charney. Acesta, un bărbat trecut de şaizeci de ani, dar încă robust, cu chipul smead ars de soare, era unul dintre cei mai bătrâni templieri. Supravieţuise multor primejdii şi, ca spion, nu avea asemuire, ca şi prietenul său decedat, Robert de Saint-Remy, mort în apărarea cetăţii Tripoli, unde o săgeată sarazină i-a străpuns inima.

Marele Maestru citi în privirea lui De Charney neliniştea pricinuită de faptul că avea să se îndepărteze de acel pământ care devenise al său, de acea viaţă în care, de cele mai multe ori, dormea sub cerul liber la lumina stelelor, călărea cu caravanele în căutare de noutăţi şi se pierdea în taberele sarazine de unde se întorcea întotdeauna.

Pentru François de Charney era o tragedie să se întoarcă în Franţa.

— Să ştii, De Charney, că doar ţie îţi pot încredinţa această misiune. Cu ani în urmă, când erai un băieţandru de curând intrat în ordin, împreună cu cavalerul De Saint-Remy, ai adus de la Constantinopol singura relicvă autentică a lui Isus, pânza de in care i-a servit drept linţoliu şi pe care au rămas întipărite chipul şi trupul lui. Graţie acestui Sfânt Giulgiu, cunoaştem chipul lui Isus şi ne rugăm la El. E ceva vreme de când ai ajuns la vârsta bătrâneţii, dar, fii liniştit, ştiu că eşti puternic şi viteaz, de aceea îţi voi încredinţa misiunea de a salva linţoliul Domnului Nostru Isus Hristos. Dintre toate comorile pe care le avem, aceasta este cea mai de preţ, pentru că păstrează chipul şi sângele Domnului. Tu îl vei salva. Dar, mai înainte, vreau să te întorci în tabăra mamelucilor. Trebuie să aflăm dacă pot împiedica navele să ajungă la destinaţie, dacă ne aşteaptă vreo ambuscadă pe mare. Odată îndeplinită misiunea, vei merge în Cipru cu oamenii pe care îi socoteşti potriviţi. Poţi alege ruta, fie în corabie,

fie călare. Mă încred în buna ta judecată ca să duci în Franţa Sfântul Giulgiu. Nimeni nu trebuie să ştie ce duceţi, tu însuţi vei hotărî felul în care veţi transporta relicva. Şi acum, pregătiţi-vă pentru misiunea voastră.

* * *

Cavalerul De Charney, însoţit de credinciosul său scutier, bătrânul Said, se strecură din nou în rândurile mamelucilor. Încordarea de dinaintea bătăliilor se vedea pe chipurile soldaţilor care, în jurul focurilor, se gândeau la familiile lor, tânjind după imaginea tulbure a copiilor care or fi devenit de-acum bărbaţi în toată firea.

Timp de trei zile, templierul ascultă comentariile soldaţilor, ale ofiţerilor şi ale nenumăraţilor servitori de care dispuneau comandanţii sarazini. Alarmat, hotărî să se întoarcă în fortăreaţă, când Said l-a asigurat că un vechi cunoscut i-a povestit că atacul avea să se producă peste două zile.

În noaptea aceea, s-au furişat afară din tabără. Tocmai intrau în fortăreaţa Acre, când primele raze ale soarelui poleiau piatra impunătoarei fortăreţe templiere.

Guillaume de Beaujeu le dădu ordin cavalerilor templieri să se pregătească pentru a rezista atacului. Isteria puse stăpânire pe mulţi creştini, care nu găseau niciun mijloc de transport ca să părăsească fortăreaţa, a cărei soartă era mai mult decât nesigură.

De Charney îi ajută pe tovarăşii săi să pregătească apărarea, exerciţiu repetat de mii de ori, şi să strunească încăierările dintre unii creştini, în stare să îşi ucidă aproapele, doar ca să scape. Nu mai rămăseseră corăbii cu care să plece şi deznădejdea pusese stăpânire pe oameni.

Se însera din nou, când Marele Maestru trimise vorbă după el.

— Cavalere, trebuie să pleci. Am făcut o greşeală trimiţându-te în tabăra sarazină, acum nu mai e nicio corabie în care să poţi călători.

François de Charney îşi stăpâni emoţiile şi respiră adânc înainte de a vorbi.

— Ştiu şi trebuie să vă cer o favoare. Aş dori să călătoresc doar în compania lui Said.

— Va fi mai primejdios.

— Dar nimeni nu ne va bănui pe noi, doi mameluci.

— Fă cum crezi de cuviinţă.

Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară afectuos. Era pentru ultima dată că se vedeau în această viaţă; soarta amândurora era pecetluită. Amândoi ştiau că Marele Maestru avea să moară acolo, apărând fortăreaţa de la Saint-Jean-d'Acre.

* * *

De Charney căută o pânză de in de aceeaşi mărime cu a Sfântului Giulgiu. Nu voia să sufere de pe urma peripeţiilor călătoriei şi, de data aceasta, nu credea că ar fi potrivit să îl păstreze în cufăr. Îi va fi greu să ajungă la Constantinopol, de unde se gândea să se îmbarce spre Franţa, şi cu cât avea mai puţine bagaje, cu atât mai bine.

La fel ca Said, era obişnuit să doarmă sub cerul liber, hrănindu-se cu ce vânau pe drum, fie în pădure, fie în deşert. Aveau nevoie doar de două animale bune de călărit.

Gândindu-se că pleacă şi că tovarăşii săi erau sortiţi pieirii, simţi urme de remuşcare. Ştia că părăsea aceste meleaguri pentru totdeauna, că nu avea să se mai întoarcă vreodată şi că în dulcea Franţă avea să îşi amintească de aerul uscat al deşertului şi de veselia taberelor sarazine unde îşi făcuse atât de mulţi prieteni, pentru că, la urma urmelor, oamenii sunt oameni, nu avea importanţă la ce Dumnezeu se roagă. Iar el văzuse onoare, dreptate, durere, bucurie, înţelepciune şi mizerie în rândurile duşmanilor, ca şi printre ai săi. Nu erau diferiţi, doar că luptau în tabere diferite.

Se gândi să îi ceară lui Said să îl însoţească o bucată de drum, după care să continue singur. Nu îi putea pretinde unui prieten să îşi părăsească

pământul, nu, nu s-ar acomoda să trăiască în Franţa, oricât de mult îi povestise el despre minunile din ţinutul său, Lirey, aproape de Troyes. Acolo, pe pajiştile verzi din jurul casei părinteşti, a învăţat să călărească şi să mânuiască spadele mici, pe care tatăl său le comanda fierarului, pentru ca fiii săi să devină cavaleri.

Said îmbătrânise şi el, acum era prea târziu să înveţe să trăiască o altfel de viaţă.

Termină de împăturit cu grijă linţoliul, laolaltă cu pânza de in cea nouă, şi îl ascunse într-o desagă pe care o purta mereu la el. Se duse să îl caute pe Said şi îi explică ordinele primite. Îl întrebă dacă voia să îl însoţească o parte din drum înainte de a se despărţi pentru totdeauna. Bărbatul încuviinţă. Ştia că la întoarcere nu avea să mai găsească niciun creştin la Acre. Hotărî să revină la ai săi, să prăpădească ce îi mai rămânea din bătrâneţe.

* * *

Ploua cu foc. Săgeţile incendiare zburau pe deasupra zidurilor, pustiind tot ce întâlneau în cale. În ziua de 6 aprilie a anului Domnului 1291, mamelucii începuseră asediul fortăreţei Saint-Jean-d'Acre. Trecuseră de-acum mai multe zile de când martirizau fortăreaţa pe care cavalerii o apărau cu înverşunare.

Guillaume de Beaujeu îi trimisese să se spovedească şi să primească sfânta împărtăşanie chiar în ziua când a început asediul. Puţini dintre ei aveau să supravieţuiască, aşa că le-a cerut să fie cu sufletele împăcate în faţa lui Dumnezeu.

Ştia că François de Charney mergea călare, luându-şi rămas-bun de la acele meleaguri care deveniseră căminul lui. Avea încredere că putea salva linţoliul lui Hristos, ducându-l în Franţa. Inima îi dictase hotărârea de a-l trimite pe De Charney cu pânza sfântă. Cel care, tânăr fiind, cu patruzeci de ani în urmă, o adusese de la Constantinopol, o păzea din nou în drum spre Occident. *Insh'Allah!*[42].

Câţi cavaleri au mai rămas? De abia vreo cincizeci apărau zidurile care nu voiau să se predea, în vreme ce bieţii oameni fugeau, strigând deznădăjduiţi. În acele momente, când viaţa era singurul lucru care se mai putea salva, condiţia umană lăsa să iasă la iveală întreaga sa nimicnicie.

Scenele de panică se succedau. O corabie naufragiase la mică distanţă de coastă, iar oamenii înghesuiţi în ea încercau să se salveze de la moarte, fără a-şi lăsa însă lucrurile de izbelişte.

La Acre, marea fortăreaţă templieră, în cetatea aceea înconjurată de ziduri, lupta era corp la corp. Templierii nu cedau nicio palmă de pământ, îl apărau cu propria viaţă, şi duşmanul nu înainta prea mult.

Guillaume de Beaujeu, cu spada în cumpănă, se lupta de ore în şir; nu ştia câţi oameni omorâse şi nici câţi muriseră în jurul lui. Le-a cerut cavalerilor săi să încerce să plece înainte ca Acre să cadă. Cerere zadarnică, pentru că toţi se luptau, ştiind că în curând aveau să răspundă de faptele lor în faţa lui Dumnezeu.

Marele Maestru se lupta cu fioroşii sarazini, încercând să evite cu scutul loviturile spadei pentru două mâini. Dar, vai! Ce făcuse? Deodată, simţi o durere ascuţită în piept, nu mai văzu nimic, se făcu întuneric. *Insh'Allah!*

Jean de Périgord reuşi să târască trupul lui Guillaume de Beaujeu şi să îl adăpostească lângă zid. Vestea se răspândi: Marele Maestru a murit. Acre este gata să piară, dar Dumnezeu a hotărât să nu se întâmple în noaptea aceea.

Mamelucii se întorc la tabăra lor, de unde vine miros de miel condimentat şi sunetul cântecelor ce anunţă victoria. Cavalerii se adună istoviţi în sala capitulară. Trebuie să aleagă un Mare Maestru, acolo, acum, nu mai pot aştepta. Sunt obosiţi, sleiţi de puteri, nu le mai pasă cine va deveni comandantul lor, când mâine vor muri, poate poimâine; ce mai contează? Dar se roagă şi

meditează şi îi cer lui Dumnezeu să îi lumineze. Thibaut Gaudin este succesorul curajosului Guillaume de Beaujeu.

La 28 mai 1291, era cald şi mirosea a putreziciune. Înainte de răsăritul soarelui, Thibaut Gaudin a poruncit să se asculte sfânta liturghie. Spadele se ciocnesc fără odihnă şi săgeţile îşi caută orbeşte victimele, înainte de apusul soarelui, peste Acre va flutura flamura duşmanilor. *Insh'Allah!* Fortăreaţa seamănă cu un cimitir. Aproape că nu a mai rămas niciun cavaler în viaţă.

38

Se trezi ţipând, de parcă s-ar fi aflat în mijlocul bătăliei. Dar era acolo, în inima Londrei, într-o cameră din hotelul Dorchester. Ana Jiménez simţi sudoarea ce îi aluneca pe spate. Tâmplele îi zvâcneau, era cuprinsă de o criză de aritmie.

Tulburată, se ridică din pat şi se duse la baie. Părul i se lipise de faţă şi cămaşa de noapte era udă leoarcă. Şi-o scoase şi se vârî sub duş. Era pentru a doua oară că avea coşmarul unei bătălii. Dacă ar crede în transmigraţia sufletelor, ar jura că fusese acolo, în fortăreaţa de la Saint-Jean-d'Acre, văzându-i murind pe ultimii templieri. Putea descrie chipul şi ţinuta lui Guillaume de Beaujeu şi culoarea ochilor lui Thibaut Gaudin. Fusese acolo, simţea asta. Îi cunoştea pe oamenii aceia, putea să jure.

După duşul reconfortant, îşi puse un tricou şi se întoarse în pat. Nu avea altă cămaşă de noapte. Patul era umed din cauza transpiraţiei, aşa că hotărî să deschidă calculatorul şi să navigheze puţin pe internet.

Explicaţiile profesorului McFadden, împreună cu documentaţia despre istoria templierilor pe care i-o pusese la dispoziţie, o preocupau. Acel McFadden o copleşise cu amănunte despre căderea fortăreţei de la Saint-Jean-d'Acre, după părerea lui, una dintre cele mai amare zile din istoria ordinului.

Poate de aceea visase căderea cetăţii Acre, la fel cum i se întâmplase când Sofia Galloni îi relatase asedierea Edesei de către trupele bizantine.

Mâine avea să îl revadă pe profesorul McFadden şi să încerce să obţină ceva mai mult decât aceste tulburătoare poveşti ale templierilor care o impresionau într-atât încât avea coşmaruri.

39

Mirosul mării îl înveselea. Nu voia să privească în urmă. Nu putuse să îşi stăpânească plânsul, atunci când s-a îmbarcat pe corabie, ştiind că urma să părăsească Ciprul, de fapt, Orientul. Fraţii se adânciră în treburile lor ca să nu îl vadă plângând. Îmbătrânea, pentru că plângea fără să îi fie ruşine. Plânsese şi când se despărţise de Said. În atâţia ani, era pentru prima dată că se îmbrăţişaseră cu afecţiune, şi au plâns amândoi îndureraţi, pentru că ştiau că despărţirea era definitivă.

Pentru Said, sosise momentul să se întâlnească din nou cu ai săi, dar pentru el, François de Charney, era clipa revenirii într-o patrie despre care nu mai ştia aproape nimic, pe care nu o mai simţea de mult ca fiind a sa. Patria lui era Ordinul Templierilor, iar casa lui, Orientul; în Franţa, se întorcea doar cu trupul, căci sufletul rămăsese la picioarele zidurilor din Saint-Jean-d'Acre.

Traversarea a fost liniştită, deşi Mediterana este o mare înşelătoare, cum bine ştia Ulise. Dar au străbătut apele, fără să se teamă de ceva. Ordinele lui Guillaume de Beaujeu au fost categorice: trebuia să depună Sfântul Giulgiu în fortăreaţa din Marsilia a Ordinului Templierilor şi să aştepte acolo noi ordine, dar l-a pus să jure că nu se va despărţi niciodată de relicvă, pe care o va apăra cu propria viaţă.

Cu toată durerea ce i se cuibărise în inimă, compania câtorva cavaleri templieri care, la fel ca el, se întorceau în Franţa i-a făcut călătoria mai suportabilă. Portul Marsilia i se păru impresionant, cu zeci de corăbii şi o mulţime de oameni umblând de colo-colo, strigând şi vorbind fără încetare.

Când părăsiră corabia, nişte cavaleri îi aşteptau ca să îi conducă la casa Ordinului Templierilor.

Nimeni nu ştia nimic despre relicva care era în păstrarea lui De Charney. Beaujeu îi dăduse o scrisoare pentru Maestrul de Marsilia şi pentru superiorul domeniului. „Ei vor hotărî cum e mai bine”, îi spusese el.

Superiorul domeniului, un nobil cu o înfăţişare sobră, dar despre care De Charney avea să-şi dea seama curând că era un om bun la suflet, îi ascultă povestea, fără să scoată un cuvânt. Apoi îi ceru să îi predea relicva.

De ani de zile, templierii cunoşteau adevăratul chip al lui Hristos, pentru că Renaud de Vichiers comandase să se copieze imaginea de pe Sfântul Giulgiu şi nu exista casă sau domeniu templier care să nu aibă un tablou reproducând chipul Domnului Nostru. Cu toate acestea, Vichiers recomandase discreţie, şi această imagine, păstrată în capelele tainice unde mergeau să se roage, nu s-a aflat niciodată sub privirea curioşilor.

Aşa s-a păstrat secretul cum că Ordinul Templierilor poseda singura relicvă autentică a lui Isus.

François de Charney îşi deschise desaga şi scoase pânza de in cu care învelise linţoliul. O desfăşură şi… Cei doi bărbaţi căzură în genunchi şi se rugară, atât de măreaţă era minunea ce se săvârşise.

Jacques de Vezelay, superiorul domeniului, şi François de Charney aduseră mulţumiri lui Dumnezeu pentru minunea pe care ochii lor o contemplau.

40

Gardianul intră în celulă, începu să controleze dulapul şi scoase puţinele haine pe care le găsi. Mendibj îl privea în tăcere.

— Se pare că eşti pe punctul de a-ţi lua tălpăşiţa, şi se obişnuieşte ca toţi cei care au stat aici să iasă cu un aspect îngrijit. Serviciu de spălătorie ultrarapidă. Nu ştiu dacă mă înţelegi sau nu, dar nu contează, iau cu mine toate astea. Ah! Şi împuţiţii ăia de adidaşi trebuie spălaţi, că miros ca naiba după ce i-ai purtat încontinuu doi ani.

Se apropie de pat şi luă adidaşii. Mendibj ceru să se ridice în picioare, ca şi cum ar fi fost îngrijorat, dar gardianul îi puse un deget în piept în semn de avertisment.

— Stai binişor. Eu îndeplinesc ordinele, şi astea merg la spălătorie. Mâine ţi le dăm înapoi.

Când rămase singur, închise ochii. Nu voia ca toate camerele de supraveghere să îl surprindă atât de agitat. I se părea foarte ciudat că îi luau hainele ca să le spele, mai ales adidaşii… Oare de ce o făceau?

* * *

Marco se despărţi de directorul închisorii. Stătuse acolo aproape toată ziua. Îi interogase pe cei doi fraţi, cu toate protestele medicului. A fost în zadar. Nu au vrut să îi spună încotro se îndreptau atunci când fuseseră loviţi şi nici pe cine bănuiau că îi bumbăcise. Deşi Marco ştia că erau oamenii lui Frasquello, voia să afle dacă aceştia fuseseră recunoscuţi.

Păstrară o tăcere de mormânt şi se plânseră de dureri de cap din cauza întrebărilor cu care îi tortura poliţistul. Nu mergeau nicăieri, au văzut că uşa celulei era deschisă, au ieşit şi cineva i-a atacat. Niciun cuvânt mai mult, niciunul mai puţin.

Asta era versiunea lor şi nimeni şi nimic nu putea să îi facă să şi-o schimbe.

Directorul îi sugeră lui Marco să le spună că ştie că voiau să îl ucidă pe mut, dar Marco refuză. Nu voia să îi alerteze pe cei de afară, oricine ar fi fost cei care îi angajaseră pe fraţii Bajerai. Într-o închisoare, sunt sute de ochi care stăteau la pândă. Cine ştie care era veriga de legătură cu exteriorul?

— Noapte bună.

— Noapte bună, Marco, pe mâine.

Femeia ieşi din birou, fără să privească în urmă. Intrase în baia personală a directorului să îi schimbe prosoapele. Făcea parte din peisajul închisorii, mergea peste tot, fără să îi dea cineva atenţie.

Când Marco ajunse la hotel, Antonino, Pietro şi Giuseppe îl aşteptau în bar. Sofia plecase la culcare şi Minerva promisese să coboare de îndată ce ea vorbea acasă.

— Bine, mai sunt trei zile şi mutul va fi în stradă. Ce mai e nou?

— Nimic special, răspunse Antonino, doar că, după cât se pare, la Torino sunt mulţi imigranţi din Urfa.

Marco se încruntă.

— Fii mai explicit.

— Eu şi Minerva am muncit din greu. Voiai să ştii tot despre familia Bajerai, aşa că ne-am pus pe căutat, pe introdus date în computer şi am găsit, de pildă, că bătrânul Turgut, portarul de la catedrală, este din Urfa, mă rog, nu el, tatăl lui. Povestea lui e similară cu cea a familiei Bajerai. Tatăl lui a venit să caute de lucru, a găsit ceva la FIAT, s-a însurat cu o italiancă, şi Turgut s-a născut aici. N-au nicio legătură de rudenie cu familia Bajerai, cu excepţia originii. Vă amintiţi de Tarik?

— Cine e Tarik? întrebă Marco.

— Unul dintre muncitorii care lucrau la catedrală atunci când s-a produs incendiul. Este tot din Urfa, răspunse Giuseppe.

— După cat se vede, cei din această localitate au făcut o pasiune pentru Torino, adăugă Marco.

Minerva intră în bar. Era obosită, şi se vedea. Marco avu remuşcări; o încărcase cu prea mult de lucru în ultimele două zile, dar, fără îndoială, ea era specialista în utilizarea calculatorului, iar Antonino avea o minte analitică şi gândea totul la rece. Era sigur că cei doi făcuseră o treabă bună.

— Bine, Marco, exclamă Minerva, acum chiar că nu mai poţi să afirmi că nu ne meritǎm leafa.

— Da, tocmai îmi spuneau cât de mulţi oameni din Urfa se află la Torino. Ce aţi mai descoperit?

— Că nu sunt musulmani practicanţi, poate că nici măcar nu sunt musulmani. Toţi se duc la slujbă, explică Minerva.

— De fapt, nu trebuie să uităm că Kemal Atatürk[43] a transformat Turcia într-o ţară laică, aşa că nu e chiar atât de ciudat că nu sunt musulmani practicanţi. Ciudat este că merg la slujbă şi că sunt atât de evlavioşi; asta înseamnă că sunt creştini, sublinie Antonino.

— Există creştini la Urfa? întrebă Marco.

— După câte ştim noi, nu şi nici după câte ştiu autorităţile turce, răspunse Minerva.

Antonino îşi drese glasul, aşa cum făcea întotdeauna când urma să intervină pe vreo temă istorică.

— Dar, în Antichitate, Edesa a fost oraş creştin. Bizantinii l-au asediat în anul 944 ca să îşi însuşească Sfântul Giulgiu, aflat în mâinile unei mici comunităţi creştine, în ciuda faptului că musulmanii erau pe atunci stăpânitorii Edesei.

— Treziţi-o pe Sofia, spuse Marco.

— De ce? întrebă Pietro.

— Pentru că vom avea o şedinţă de brainstorming. Nu de mult, Sofia mi-a spus că, poate, cheia se află în trecut. Ana Jiménez credea acelaşi lucru.

— Dar, te rog, nu-ţi pierde minţile.

Vorbele lui Pietro îl iritară pe Marco.

— Ce te face să crezi că-mi pierd minţile?

— Văd cum te apucă. Se pare că Sofia şi Ana şi-au lăsat imaginaţia să zboare şi cred că incendiile de la catedrală îşi află explicaţia în trecut. Să mă scuzi, dar, după părerea mea, femeile se dau în vânt după mistere, după explicaţii iraţionale, după ezoterism, după…

— Dar tu cine te crezi? strigă Minerva supărată. Eşti un adept al superiorităţii bărbaţilor şi un imbecil!

— Liniştiţi-vă, le ceru Marco. Ar fi ridicol să ne luăm acum la harţă. Spune ce ai de spus, Pietro.

— Antonino afirmă că Urfa este antica Edesa. Bine, şi ce-i cu asta? Câte oraşe nu s-au ridicat deasupra altora? Aici, în Italia, sub fiecare piatră e o istorie şi nu înnebunim căutând în trecut de fiecare dată când avem un asasinat sau un incendiu. Ştiu că acest caz e deosebit pentru tine, Marco, şi, dacă-mi permiţi, o să-ţi spun că eşti obsedat şi că ai exagerat acordându-i o importanţă ieşită din comun. Am aflat că există mai multe persoane de origine turcă provenind dintr-un oraş numit Urfa. Şi ce-i cu asta? Câţi italieni din acelaşi sat nu s-au dus, în anii grei, la Frankfurt, să muncească în fabrici? Presupun că, de fiecare dată când avea loc un delict comis de un italian, nu Iulius Cezar şi legiunile lui erau cei care stârneau bănuiala poliţiei germane. Ce încerc eu să vă spun este să nu ne lăsăm influenţaţi de aiureli. Există multă literatură proastă cu poveşti ezoterice despre Sfântul Giulgiu; să nu ne lăsăm molipsiţi de ea.

Marco începu să cântărească vorbele aprinse ale lui Pietro. Era o logică în ceea ce spunea, chiar multă, atât de multă încât se gândi că poate are dreptate. Dar el era copoi bătrân, care a adulmecat toată viaţa, şi instinctul îi spunea că nu trebuie să abandoneze această pistă, oricât de stupidă ar fi.

— Te-am ascultat; poate că ai dreptate, dar, cum n-avem nimic de pierdut, nu vom lăsa lucrurile

neterminate. Te rog, Minerva, cheam-o pe Sofia; sper să fie încă trează. Ce mai ştim despre Urfa?

Antonino îi dădu un raport complet despre Urfa sau Edesa. Prevăzuse că şeful lui avea să i-l ceară.

— Toată lumea ştie că Giulgiul s-a aflat la Edesa, sublinie Pietro. Chiar şi eu ştiam, v-am auzit povestind istoria Sfântului Giulgiu până la saturaţie.

— Da, e adevărat, dar aici noutatea este că avem câţiva cetăţeni care vin de la Urfa şi care, într-un anume fel, au legătură cu Sfântul Giulgiu, insistă Marco.

— Ah, da? Explică-mi în ce fel, îi ceru Pietro.

— Eşti un poliţist prea bun ca să trebuiască să-ţi explic, dar, dacă doreşti… Turgut este din Urfa, este portarul catedralei, se afla acolo în ziua incendiului şi tot acolo a fost şi în timpul celorlalte accidente care s-au succedat în catedrală. În mod ciudat, n-a văzut niciodată nimic. Avem un mut despre care ştim că a încercat să fure din catedrală. Ciudat este faptul că nu este singurul mut pe care l-am întâlnit până acum; acum câteva luni, alt mut a murit carbonizat şi, din istoria Sfântului Giulgiu, ştim că au fost şi alte incendii, şi alţi muţi. Apoi, a reieşit că doi fraţi de origine turcă, în mod ciudat, din Urfa au vrut să-l ucidă pe mutul nostru. De ce? Vreau ca tu şi Giuseppe să mergeţi mâine să staţi de vorbă cu portarul. Spuneţi-i că ancheta e deschisă în continuare şi că vreţi să vorbiţi cu el, în cazul în care îşi aduce aminte de vreun amănunt.

— O să devină nervos. Aproape că plângea când l-am interogat prima dată, îşi aminti Giuseppe.

— Tocmai de aceea mi se pare că e veriga cea mai slabă. Ah! Vom cere o autorizaţie pentru a intercepta toate telefoanele acestor simpatici prieteni din Urfa.

Minerva reveni, urmată de Sofia. Cele două femei se uitară urât la Pietro şi se aşezară. Când s-a închis barul, aproape de trei dimineaţa, Marco şi echipa lui încă mai vorbeau. Sofia era de acord cu

el că trebuie să meargă pe acel fir neaşteptat care îi ducea la Urfa. Antonino şi Minerva, la fel. Giuseppe se arăta sceptic, dar nu se îndoia de raţionamentul colegilor săi, pe când Pietro reuşea, cu mare greutate, să îşi ascundă proasta dispoziţie.

Se duseră la culcare, convinşi că se aflau aproape de final.

* * *

Bătrânul se trezi. Târâitul telefonului mobil îl smulsese dintr-un somn adânc. De abia trecuseră două ore de când se culcase. Ducele era foarte bine dispus şi nu îi lăsase să plece până după miezul nopţii. Cina a fost minunată şi conversaţia, plăcută, aşa cum li se cuvenea unor domni de vârsta şi cu poziţia lor, atunci când se întâlneau în lipsa doamnelor.

Când văzu pe ecran numărul de la care era sunat din New York, nu răspunse la apel. Ştia ce avea de făcut, aşa că se sculă şi, punându-şi un halat de caşmir moale, se îndreptă spre cabinetul său. Odată ajuns acolo, închise uşa cu cheia şi, aşezat în spatele biroului, apăsă un buton ascuns. Peste câteva minute, vorbea la telefon printr-un sistem sofisticat ce îl punea la adăpost de urechile indiscrete.

Informaţia primită îl tulbura peste măsură: Departamentul de Artă se apropia de confrerie, de Addaio, deşi încă nu aflaseră de existenţa păstorului.

Addaio eşuase în planul său de a-l elimina pe Mendibj, şi acesta devenise un autentic „cal troian”.

Dar nu era numai asta. Acum, echipa lui Valoni dăduse frâu liber imaginaţiei, şi doctorul Galloni clădea nişte teze care se apropiau de adevăr, deşi nici măcar ea nu îl putea încă bănui. Cât despre jurnalista spanioloaică, aceasta avea o minte speculativă şi o imaginaţie romanescă, nişte arme periculoase în acest caz. Periculoase pentru ei.

Când ieşi din cabinet, se crăpa de ziuă. Se întoarse în cameră şi începu să se pregătească. Îl aştepta o zi lungă. Peste patru ore avea să asiste la o întrunire crucială la Paris. Trebuiau să fie prezenţi cu toţii, dar îl îngrijora faptul că trebuia să se prefacă şi se temea că ar putea atrage atenţia unor ochi deprinşi să observe.

41

Ziua se îngâna cu noaptea când Jacques de Molay, Mare Maestru al Ordinului Templierilor, citea la lumina lumânărilor raportul trimis de la Vienne, prin care cavalerul Pierre Bérard îl informa despre amănuntele conciliului.

Ridurile brăzdau chipul nobil al Marelui Maestru. Lungile nopţi de veghe lăsaseră urme în ochii lui înroşiţi şi obosiţi.

Ordinul templierilor trecea prin vremuri grele.

În faţa cetăţii Villeneuve-du-Temple, imensă incintă fortificată, se înălţa maiestuos palatul regal, de unde regele Filip al Franţei îşi pregătea marea lovitură împotriva Ordinului Cavalerilor Templieri.

Vistieria regatului era împuţinată, iar Filip era unul dintre principalii datornici ai Templierilor, despre care se spunea că îi împrumutaseră atât de mult aur, încât regele ar trebui să trăiască zece vieţi ca să îl restituie.

Dar Filip al IV-lea nu avea intenţia să îşi plătească datoriile. Planurile lui erau cu totul altele: voia să fie moştenitorul bunurilor ordinului, chiar dacă ar trebui să împartă comoara cu Biserica.

Îi ispitise pe Cavalerii Ospitalieri[44], promiţându-le domenii şi reşedinţe, dacă îl ajutau în mizerabila lui campanie împotriva templierilor. Şi în jurul papei Clement erau clerici influenţi pe care îi plătea, ca să uneltească alături de papă împotriva Ordinului Templierilor.

De când a cumpărat mărturia mincinoasă a lui Esquieu de Floryan, Filip îi împresurase pe templieri şi, cu fiecare zi care trecea, vedea mai aproape clipa în care avea să dea lovitura de graţie.

Regele se simţea impresionat de Jacques de Molay, pe care îl admira în taină pentru curajul şi

fermitatea lui, pentru că avea nobleţea şi virtuţile care lui îi lipseau, iar nobilul Maestru îl răscolea cu privirea sa intensă. Nu va avea linişte, până nu îl va vedea arzând pe rug.

În seara aceea, ca în atâtea altele, Jacques de Molay s-a rugat în capelă pentru cavalerii ucişi din ordinul lui Filip.

Trecuse destul de mult timp de când regele se întâlnise cu Clement la Poitiers şi de când avea în custodie bunurile templierilor. Acum, Marele Maestru aşteaptă nerăbdător decizia conciliului de la Vienne. Filip a venit personal să facă presiuni asupra lui Clement şi a tribunalului ecleziastic. Nu se mulţumeşte doar să administreze ceea ce nu îi aparţine; vrea totul pentru sine, iar Conciliul de la Vienne reprezintă o ocazie bine-venită pentru a da lovitura mortală Ordinului Templierilor.

Odată terminată lectura raportului, Jacques de Molay se frecă la ochi şi caută un pergament. Timp destul de îndelungat mâna îi alergă neobosită pe hârtie. De îndată ce termină, se pregăti să îi cheme pe doi dintre cei mai credincioşi cavaleri templieri, Beltrán de Santillana şi Geoffroy de Charney.

Beltrán de Santillana, născut în casa strămoşească din munţii Cantabriei, era înalt şi vânjos, îi plăceau tăcerea şi meditaţia. Intrase în ordin când de-abia împlinise optsprezece ani şi, înainte de a se fi călugărit, luptase deja în Ţara Sfântă. Acolo s-au cunoscut şi acolo i-a salvat viaţa lui De Molay, acoperindu-l cu trupul lui, când spada unui sarazin urma să îi străpungă gâtul. De la acea faptă de vitejie păstra Santillana pe piept, aproape de inimă, o lungă cicatrice.

Geoffroy de Charney, Maestru de Normandia al ordinului, era un vajnic templier a cărui familie dăduse ordinului şi alţi cavaleri, precum unchiul său François de Charney, Dumnezeu să-l aibă în pază, căci se stinsese din viaţă cu ani în urmă din pricina melancoliei, după ce vizitase vechiul domeniu al familiei.

Jacques de Molay avea încredere în Geoffroy de Charney ca în sine însuşi. Au luptat împreună în Egipt şi în faţa fortăreţei de la Tortosa şi, cunoscând curajul şi evlavia lui Beltrán de Santillana, hotărâse ca ei să ducă la bun sfârşit cea mai delicată dintre misiuni.

Cavalerul templier Pierre Bérard îl informase în scrisoarea sa că papa Clement era gata să răspundă pretenţiilor lui Filip. Zilele ordinului erau numărate; la Vienne avea să se ia decizia desfiinţării ordinului. Era o chestiune de zile, de aceea trebuia să se pregătească de îndată să salveze ceea ce încă mai aparţinea Ordinului Templierilor.

Geoffroy de Charney şi Beltrán de Santillana intrară în cabinetul Marelui Maestru. Tăcerea nopţii era întreruptă doar de vreun zgomot îndepărtat, venit din zbuciumatul Paris.

Jacques de Molay, în picioare, neclintit şi senin, îi invită să ia loc. Conversaţia urma să fie lungă, pentru că aveau multe lucruri de discutat.

— Beltrán, trebuie să plecaţi urgent în Portugalia. Fratele nostru, Pierre Bérard, mă informează că nu vor mai trece multe zile până când papa ne va condamna. E încă prea devreme să ştim de ce soartă va avea parte ordinul în alte ţări, dar, în Franţa, soarta lui e pecetluită. Mă gândisem să vă trimit în Scoţia, dat fiind că regele Robert Bruce[45] este excomunicat şi dispoziţiile papei nu îl ating. Dar mă încred în bunul rege Diniz al Portugaliei, de la care am primit garanţii că va ocroti ordinul. Regele Filip ne-a despuiat de multe. Dar nu aurul şi nici pământurile mă îngrijorează, ci marea noastră comoară, adevărata comoară a Ordinului Templierilor: linţoliul lui Hristos. Sunt ani mulţi de când regii creştini bănuiesc că acesta se află în posesia noastră şi râvnesc să îl redobândească, pentru că ei cred că are o putere miraculoasă care îl face indestructibil pe cel care îl posedă. Cu toate acestea, cred că rugăminţile sfântului rege Ludovic de a-i permite

să se închine dinaintea adevăratei imagini a lui Hristos au fost sincere.

Întotdeauna am păstrat secretul şi aşa trebuie să rămână. Filip nutreşte gândul să intre pe domeniul nostru şi să răscolească toate ungherele. Le-a mărturisit sfetnicilor lui că, dacă găseşte Sfântul Giulgiu, îi va creşte de două ori puterea şi îşi va extinde supremaţia de rege creştin pe toate meleagurile. Îl orbeşte ambiţia, şi de-acum ştim câtă răutate sălăşluieşte în sufletul lui.

Trebuie să ne salvăm comoara, aşa cum a făcut odată bunul tău unchi De Charney. Veţi călători la domeniul nostru de la Castro Marim, traversând fluviul Guadiana[46], şi îi veţi preda linţoliul superiorului acestuia, fratele nostru José Sa Beiro. Veţi duce o scrisoare în care poruncesc cum trebuie să se procedeze pentru ocrotirea lui.

Doar noi, eu, Sa Beiro şi De Charney, vom şti unde se află Sfântul Giulgiu şi doar Sa Beiro, în momentul morţii sale, va proceda la transmiterea secretului către succesorul său. Veţi rămâne în Portugalia să păziţi relicva. Dacă va fi nevoie, vă voi trimite noi instrucţiuni. În timpul călătoriei voastre prin Spania veţi trece prin multe domenii ale ordinului aflate sub comanda mai multor maeştri; tuturor superiorilor şi stareţilor, le veţi înmâna un document în care le dau instrucţiuni cum să procedeze, dacă nenorocirea se va abate asupra Ordinului Templierilor.

— Când trebuie să plec?

— De îndată ce veţi fi pregătit.

* * *

Geoffroy de Charney nu putu să îşi ascundă dezamăgirea, atunci când îl întrebă pe Marele Maestru:

— Spuneţi-mi, care este misiunea mea?

— Vei merge la Lirey şi vei păstra acolo pânza de in în care unchiul tău a înfăşurat sfânta relicvă. Cred că e mai potrivit să rămână în Franţa, dar într-un loc sigur. În aceşti ani, mi-am tot pus

întrebări în legătură cu minunea săvârşită pe această pânză, pentru că despre o minune este vorba. Unchiul tău plângea de emoţie atunci când evoca momentul în care a despăturit pânza de in ca să predea linţoliul Maestrului din Marsilia. Amândouă pânzele sunt sfinte, chiar dacă numai în prima a fost înfăşurat trupul Domnului.

Mă bizui pe nobleţea familiei De Charney, familia ta, şi ştiu că fratele tău şi bătrânul tău tată vor ocroti şi vor păstra această pânză până când Ordinul Templierilor le-o va cere înapoi.

François de Charney a străbătut de două ori deşertul pe meleaguri păgâne ca Sfântul Giulgiu să ajungă la Ordinul Templierilor. Din nou, Ordinul Templierilor solicită serviciul unei familii preacuvioase şi atât de curajoase.

Cei trei bărbaţi păstrară câteva clipe de tăcere, trecând peste emoţia momentului. În aceeaşi noapte, pe drumuri diferite, cei doi templieri aveau să pornească la drum cu relicvele de preţ. Căci Jacques de Molay avea dreptate: Dumnezeu săvârşise o minune cu pânza de in pregătită de François de Charney. O pânză de in moale, cu aceeaşi ţesătură şi culoare ca aceea pregătită de Iosif din Arimateea ca să înfăşoare trupul lui Isus.

* * *

Mergeau călări de multe zile, când, în sfârşit, zăriră Bidasoa[47]. Beltrán de Santillana, însoţit de patru cavaleri şi de scutierii lor, dădea pinteni cailor. Erau nerăbdători să intre cât mai curând în Spania, departe de ameninţarea regelui Filip.

Ştiind că puteau fi urmăriţi de ucigaşi plătiţi de rege, aproape că nu s-au odihnit. Filip avea iscoade peste tot, şi nu ar fi fost de mirare să fi venit cineva să le şoptească acestor spioni că un grup de oameni părăsiseră fortăreaţa de la Villeneuve-du-Temple.

Jacques de Molay le ceruse să nu poarte nici mantia, nici cămaşa de zale a templierilor, ca să

treacă neobservaţi. Cel puţin până când aveau să fie destul de departe de Paris.

Nu îşi schimbaseră îmbrăcămintea şi nici nu se gândeau să o facă până nu străbăteau câteva leghe după trecerea frontierei. Abia atunci aveau să se îmbrace ca nişte templieri, căci nu exista mândrie mai mare decât aceea de a aparţine Ordinului Templierilor şi de a îndeplini misiunea sfântă a salvării celei mai de preţ comori a lor.

Beltrán de Santillana se bucura recunoscând peisajul patriei sale pierdute şi îi făcea plăcere să vorbească spaniola cu plugarii şi cu fraţii care îi primeau pe domeniile din toate ţinuturile prin care treceau.

După treizeci de zile de călărit, sosiră în apropierea oraşului Jerez din Extremadura[48], numit „al cavalerilor”, fiind sediul unui domeniu templier. Beltrán de Santillana îi anunţă pe însoţitorii săi că aveau să se odihnească câteva zile, înainte de a porni în ultima etapă a călătoriei.

Acum, că era în Castilia, îi era dor de trecutul lui, de vremurile când încă nu ştia ce îi hărăzea viitorul şi visa doar să fie un luptător care să elibereze Sfântul Mormânt, restituindu-l creştinătăţii.

Tatăl lui a fost cel care l-a îndemnat să intre în Ordinul Templierilor ca să devină un războinic al lui Dumnezeu.

Primii ani au fost grei, pentru că, dacă îi plăcea să mânuiască spada şi arcul, natura lui exuberantă nu era făcută pentru castitate. Au fost ani duri de penitenţă şi de sacrificiu, până când a reuşit să îşi strunească trupul, cumpănindu-l cu sufletul, şi să devină demn de a sluji ca frate templier.

Împlinise de-acum cincizeci de ani şi bătrâneţea îl pândea, dar simţea că această călătorie în care străbătuse de la miazănoapte la miazăzi pământurile Castiliei îl întinerise.

În depărtare, profilându-se la orizont, se înălţa, impunător, castelul cavalerilor. O vale mănoasă

asigura hrana pentru tot domeniul, iar apa limpede a pârâiaşelor le astâmpăra setea.

Nişte plugari îi văzură sosind şi îi salutară cu mâna. Îi considerau pe templieri oameni de bine. Un scutier le arătă drumul spre intrarea în castel.

Beltrán de Santillana îi explică superiorului domeniului situaţia din Franţa şi îi înmână un document pecetluit din partea lui Jacques de Molay.

În zilele acelea, cavalerul De Santillana se bucură să stea de vorbă cu un alt templier născut în munţii Cantabriei. Îşi amintiră numele unor prieteni comuni, slujitori la palatul unde se născuseră, chiar şi numele vacilor care păşteau mândre şi nepăsătoare la zarva copiilor, căci îşi petrecuseră copilăria în sate foarte apropiate unul de celălalt.

Când se despărţiră, sufletul le era înviorat. Beltrán de Santillana nu a povestit nimic despre misiunea ce îi fusese încredinţată. Nici superiorul, nici fraţii templieri nu l-au întrebat nimic, pentru că nu ştiau nimic.

* * *

Străbătură şi ultimul sat, cu case văruite, mângâiate de soare, aflat înaintea fluviului care despărţea Spania de Portugalia. Îl plătiră cu dărnicie pe căpitanul bacului care transporta zi de zi oameni de pe un mal pe celălalt.

Templierii nu au discutat preţul. Căpitanul îi duse pe celălalt mal al fluviului Guadiana, arătându-le pe unde să o ia ca să ajungă călare la Castro Marim, a cărei solidă fortăreaţă se vedea de pe malul spaniol.

* * *

José Sa Beiro, maestrul din Castro Marim, era un erudit, un om învăţat care studiase medicina, astronomia, matematicile şi îi citise pe clasicii greci, căci stăpânea araba, limba celor care au citit, au tradus şi au conservat înţelepciunea lui

Aristotel, Tales din Milet, Arhimede şi a atâtor altora.

Luptase în Ţara Sfântă, cunoscuse uscăciunea peisajului ei arid şi încă mai tânjea după nopţile luminate de puzderia de stele, care, acolo, în Orient, păreau că pot fi apucate cu mâna.

De pe zidurile domeniului templier se zărea, în depărtare, marea. Dar fortăreaţa era la adăpost de incursiunile oricărui inamic, adăpostită într-un meandru al fluviului Guadiana, iar de pe meterezele ei privirea se putea pierde până la orizont.

Superiorul îi primi cu afecţiune şi îi trimise să se odihnească şi să se cureţe de praful de pe drum. Nu a vrut să stea de vorbă cu ei până ce nu şi-au potolit foamea şi setea şi nu i-a ştiut instalaţi în austerele încăperi care li se pregătiseră.

Beltrán de Santillana se prezentă în cabinetul lui Sa Beiro, unde o fereastră mare lăsa să intre răcoarea fluviului.

Când cavalerul De Santillana îşi termină relatarea, superiorul îi ceru să îi arate relicva. Spaniolul desfăcu linţoliul şi amândoi se minunară văzând conturul clar al chipului lui Hristos. Acolo erau urmele patimilor, ale suferinţei îndurate.

José Sa Beiro mângâie uşor pânza, printr-un gest conştient privilegiat. Acolo se afla adevărata imagine a lui Isus, bine cunoscută templierilor de când Marele Maestru Vichiers a trimis tuturor caselor aparţinând Ordinului Templierilor tablouri, asigurându-i pe fraţii săi că acel chip este al lui Isus.

Maestrul citi mai departe scrisoarea de la Jacques de Molay şi, adresându-i-se lui Beltrán de Santillana, îi spuse:

— Cavalere, vom apăra relicva cu preţul vieţii noastre. Marele Maestru îmi recomandă ca, pentru moment, să nu spunem nimănui că se află pe domeniul nostru. Trebuie să aşteptăm ca să aflăm ce se întâmplă în Franţa şi ce urmări va avea

asupra ordinului Conciliul de la Vienne. Jacques de Molay îmi porunceşte să trimit de îndată la Paris un cavaler, ca iscoadă; trebuie să meargă deghizat, nu trebuie să încerce să întâlnească vreun templier, doar să vadă şi să tragă cu urechea şi, când va şti ce s-a ales de ordin, va trebui să se întoarcă de îndată. În acord cu sfaturile sale, vom hotărî dacă linţoliul va rămâne la Castro Marim sau va trebui dus în alt loc sigur. Aşa vom face. Îl voi căuta pe cavalerul care poate îndeplini misiunea încredinţată de Marele Maestru.

* * *

Lăsase în urmă oraşul Troyes. Nu mai aveau decât puţin până să ajungă la senioria de Lirey.

Geoffroy de Charney călătorise doar în compania scutierului său şi se simţise supravegheat pe drum de iscoadele lui Filip.

Ducea pânza de in ascunsă în desagă, la fel cum făcuse şi unchiul său, François de Charney.

Pe lumina din ce în ce mai slabă, plugarii îşi strângeau uneltele. Templierul se simţea emoţionat revăzând meleagurile de vis ale copilăriei sale şi ardea de dorinţa de a-şi îmbrăţişa fratele mai mare.

Şi întâlnirea cu ai săi a fost emoţionantă. Fratele său, Paul, îl primi cu afecţiune şi respect, asigurându-l că aceea era şi casa lui. Tatăl său, aflat acum mai aproape de moarte decât de viaţă, admira Ordinul Templierilor şi colaborase cu templierii ori de câte ori aceştia i-o ceruseră.

Familia se simţea mândră că doi dintre ai lor, François şi Geoffroy, se călugăriseră şi juraseră credinţă ordinului.

Timp de câteva zile, Geoffroy îşi regăsi liniştea printre ai săi. Îşi petrecu timpul cu nepotul său, care îi purta numele şi care, într-o zi, avea să fie moştenitorul casei strămoşeşti. Era un copil curajos şi isteţ, care îşi urma unchiul peste tot, cerându-i să îl înveţe să se lupte.

— Când voi fi mare, voi fi templier, îi spunea el.

Iar lui Geoffroy i se punea un nod în gât ştiind că Ordinului Templierilor i se închideau porţile viitorului.

În ziua plecării, micuţul Geoffroy se despărţi de unchiul său cu lacrimi în ochi. Îi ceruse să îl ia cu el ca să lupte în Ţara Sfântă. Nu a fost chip să îl potolească. Micuţul nevinovat nu ştia că unchiul său urma să dea cea mai grea bătălie împotriva unui duşman care nu cunoştea nobleţea luptei şi nici nu se putea făli cu onoarea. Duşmanul lui nu era vreun sarazin, ci regele Filip al Franţei.

* * *

Marele Maestru se ruga în odaia sa, când un servitor îi anunţă întoarcerea cavalerului De Charney. Ieşi de îndată în întâmpinarea lui.

Jacques de Molay îşi informă prietenul despre ultimele noutăţi. Regele îi acuză pe templieri de păgânism şi sodomie, urma să fie arestat peste câteva zile şi trebuia să se pregătească pentru ce era mai rău: avea să îndure cazne şi insulte înainte de a-şi găsi moartea.

Erau acuzaţi că îl adorau pe diavol şi că se prosternau în faţa unui idol numit Bafumet{49}.

Exista încă un chip la care se rugau templierii de-a lungul şi de-a latul lumii, în fiecare casă şi pe fiecare domeniu, secret care se aflase în urma vreunei indiscreţii; poate că pe undeva vreun servitor necredincios fusese mituit ca să dezvăluie secretele din interiorul Ordinului Templierilor şi povestise cum toţi cavalerii se rugau într-o capelă în care nu putea să intre nimeni şi că acolo, pe perete, se afla un tablou cu un chip; alt idol, spun duşmanii cavalerilor.

Fortăreaţa de la Villeneuve-du-Temple nu mai era o incintă sfântă şi inexpugnabilă. Oştenii regelui confiscaseră tot ce au găsit, şi Filip era furios că nu se găsise nici urmă din imensa comoară a Ordinului Templierilor. Nu ştia că, de luni de zile, Jacques de Molay împărţise aurul între diferite domenii şi că cea mai mare parte a comorii

se afla în Scoţia, unde dăduse ordin să fie mutate şi documentele secrete ale Ordinului Templierilor. La Villeneuve aproape că nu mai rămăsese nimic, ceea ce stârnea şi mai mult mânia regelui.

Un trimis al lui Filip se prezentă în fortăreaţă şi ceru să îl vadă pe Marele Maestru. Jacques de Molay îl primeşte liniştit şi sigur pe sine.

— Vin în numele regelui.

— Bănuiam, de aceea m-am văzut obligat să vă primesc.

Marele Maestru rămase în picioare şi nu îl invită să ia loc pe contele de Champagne, care, supărat, îl privea furibund. Demnitatea Marelui Maestru îl intimida şi îl făcea să se simtă stânjenit.

— Maiestatea Sa doreşte să vă propună o înţelegere: vă oferă viaţa în schimbul Sfântului Giulgiu în care a fost înfăşurat Isus. Regele este sigur că relicva se află în posesia Ordinului Templierilor. Aşa credea şi sfântul rege Ludovic. În arhiva regală există documente, rapoarte ale ambasadorului nostru la Constantinopol, mărturii ale împăratului Baudoin faţă de unchiul său, regele Franţei, şi înscrisuri cu rapoartele iscoadelor noastre la curtea împăratului. Ştim că linţoliul lui Hristos se află în posesia Ordinului Templierilor. Voi îl ascundeţi.

Jacques de Molay ascultă peroraţia contelui de Champagne fără să i se clintească un muşchi de pe faţă. Îi mulţumi în gând lui Dumnezeu că luase măsuri de prevedere pentru salvarea relicvei care, la această oră, se gândi el, se afla de-acum în siguranţă la Castro Marim, sub ocrotirea bunului José Sa Beiro. Când contele termină de vorbit, Marele Maestru răspunse cu răceală.

— Domnule conte, vă asigur că nu am relicva despre care îmi vorbiţi, dar să vă fie foarte limpede că, şi dacă aş avea-o, nu aş da-o niciodată în schimbul vieţii mele. Regele să nu creadă că toţi oamenii sunt la fel ca el.

Contele de Champagne se înroşi la auzul acestei grozave impertinenţe.

— Domnule De Molay, regele vă arată mărinimie cruţându-vă viaţa, pentru că posedaţi ceva care aparţine Coroanei, aparţine Franţei şi întregii creştinătăţi.

— Aparţine? Explicaţi-mi de ce îi aparţine regelui Filip.

Contele de Champagne îşi stăpânea cu greu mânia.

— Ştiţi la fel de bine ca mine că regele Ludovic i-a trimis importante cantităţi de aur nepotului său, împăratul Baudoin, şi că acesta i-a vândut şi alte relicve. De asemenea, ştiţi că domnul conte de Dijon a fost la curtea lui Baudoin ca să negocieze vânzarea a ceea ce ei numeau *Mandylion* şi că împăratul a fost de acord.

— Afacerile dintre regi nu mă interesează. Viaţa mea îi aparţine lui Dumnezeu, regele mi-o poate lua, dar este a lui Dumnezeu. Mergeţi şi spuneţi-i lui Filip că nu am relicva, dar că, dacă aş avea-o, tot nu i-aş da-o niciodată în schimbul vieţii mele. În mine nu încape dezonoarea.

* * *

Câteva ceasuri mai târziu, Jacques de Molay, Geoffroy de Charney şi ceilalţi templieri care mai rămăseseră încă la Villeneuve-du-Temple au fost arestaţi şi aruncaţi în beciurile palatului.

Regele Filip al Franţei, cunoscut ca Filip cel Frumos, le-a poruncit călăilor să îi tortureze fără milă pe cavalerii templieri, mai cu seamă pe Marele Maestru, de la care trebuiau să scoată o mărturisire: unde ascundea relicva sfântă cu chipul lui Hristos.

Strigătele celor supuşi la cazne se izbeau de zidurile groase ale beciurilor. Câte zile au trecut de când au fost închişi? Templierii pierduseră socoteala, unii ajungeau să mărturisească crime pe care nu le săvârşiseră, în speranţa că nemilosul călău avea să se oprească şi să nu le mai întindă

membrele, să le mai ardă picioarele cu fierul înroşit, să le jupoaie trupul pe care apoi îl stropeau cu oţet. Dar mărturisirile nu le serveau la nimic, pentru că nemiloşii lor călăi continuau să îi chinuie fără îndurare.

Câteva zile în şir, un bărbat cu faţa acoperită venea în temniţă şi, dintr-un ungher, privea suferinţa cavalerilor care odinioară se avântau în luptă, apărând Crucea cu trup şi suflet. Regele Filip, bolnav de avariţie şi răutate, era cel care se desfăta cu această imagine a durerii. Le făcu semn călăilor să continue, să nu înceteze supliciul.

Într-o seară, omul cu faţa acoperită cere să fie adus dinaintea lui Jacques de Molay. Marele Maestru abia de mai putea să vadă, dar îşi dădu seama cine se ascundea sub mască. Rămase neclintit şi, când regele insistă să îi mărturisească unde păstra sfânta relicvă a lui Isus, pe buze îi apăru un zâmbet.

Filip înţelese că era în zadar să prelungească supliciul. Omul acela avea să moară fără să mărturisească. Nu îi mai rămânea decât să facă publică o pedeapsă exemplară, pentru ca toată lumea să afle că Ordinul Templierilor fusese proscris pentru veşnicie.

În ziua de 18 martie a anului Domnului 1314, Marele Maestru al Ordinului Templierilor şi cavalerii care au supravieţuit nesfârşitelor cazne pătimite din porunca regelui sunt condamnaţi la moarte.

Pe 19 martie, Parisul era în sărbătoare, pentru că regele ordonase ridicarea unui rug, unde avea să ardă trufaşul Jacques de Molay. Nobili şi plebei erau nerăbdători să asiste la spectacol, chiar şi monarhul îşi anunţase prezenţa.

Cum se iviră zorii, piaţa se umplu de curioşi care se îmbulzeau să obţină un loc bun, de unde să privească suferinţa de pe urmă a cavalerilor, cândva atât de mândri. Poporul se desfăta întotdeauna cu spectacolul umilirii celor puternici,

şi Ordinul Templierilor fusese foarte puternic, deşi ei făcuseră mai mult bine decât rău.

Jacques de Molay şi Geoffroy de Charney se aflau în acelaşi car. Ştiau că, în scurt timp, durerea avea să înceteze pentru totdeauna.

Curtenii erau înveşmântaţi cu cele mai bogate straie, regele glumea cu doamnele; el, Filip, a învins Ordinul Templierilor. Fapta lui se înscria astfel în istoria infamiilor.

* * *

Focul începea să pârjolească trupurile zdrobite ale templierilor. Jacques de Molay îl privi stăruitor pe rege, iar poporul din Paris, ca şi Filip, l-a auzit pe Marele Maestru proclamându-şi nevinovăţia şi chemându-i la Judecata lui Dumnezeu pe regele Franţei şi pe papa Clement.

Un fior străbătu spinarea lui Filip, numit cel Frumos. Începu să tremure de frică, dar îşi aminti imediat că regele era el şi că nu i se putea întâmpla nimic, pentru că avea încuviinţarea papei şi a celor mai înalte autorităţi ecleziastice.

Nu, Dumnezeu nu putea fi de partea templierilor, aceşti eretici care adorau un idol numit Bafumet, care păcătuiseră prin sodomie şi despre care se ştia că aveau înţelegeri cu sarazinii. El, Filip, îndeplinea poruncile Bisericii şi asista la slujbe în toate zilele de sărbătoare.

Da, el, Filip, regele Franţei, îşi făcea datoria faţă de Biserică, dar îşi făcea oare datoria şi faţă de legile lui Dumnezeu?

* * *

— Ai terminat?

— Vai, cum m-aţi speriat! Citeam despre execuţia lui Jacques de Molay. Ţi se ridică părul în cap. Voiam să vă întreb ce este Judecata lui Dumnezeu.

Profesorul McFadden o privi plictisit. Ana Jiménez adulmeca de două zile prin arhive şi îi punea întrebări care, uneori, nu aveau nicio noimă.

Era isteaţă, dar cam ignorantă, şi a trebuit să îi dea câteva lecţii elementare de istorie. Tânăra ştia puţin despre cruciade şi despre lumea agitată din secolele al XII-lea, al XIII-lea sau al XIV-lea. Dar el nu se înşela, ignoranţa academică a jurnalistei era invers proporţională cu intuiţia ei. Căuta şi tot căuta şi ştia unde să găsească. O frază, un cuvânt, o întâmplare păreau că îi servesc toate drept piste în cercetarea ei anarhică.

Avusese multă grijă, încercând să îi abată atenţia de la acele întâmplări despre care ştia că ar putea deveni un material periculos în mâinile jurnalistei.

Îşi aranjă ochelarii şi se pregăti să îi explice ce era Judecata lui Dumnezeu. Ana Jiménez îl privea uluită, în vreme ce îl asculta, şi nu putu să nu se simtă cutremurată, atunci când profesorul recită pe un ton dramatic cuvintele lui Jacques de Molay.

— Papa Clement a murit după patruzeci de zile, iar Filip cel Frumos, peste opt luni. Morţile lor au fost cumplite, aşa cum v-am povestit. Dumnezeu a făcut dreptate.

— Mă bucur pentru Jacques de Molay.

— Ce spuneţi?

— Că îmi place Marele Maestru. Cred că a fost un om bun şi drept, iar Filip cel Frumos, un ticălos. De aceea mă bucur că, în acest caz, Dumnezeu s-a hotărât să facă dreptate; păcat că nu face întotdeauna. Dar totuşi, nu s-au aflat templierii în spatele acestor morţi cam ciudate?

— Nu, nu au fost ei.

— Există destulă documentaţie care demonstrează împrejurările morţii regelui şi a papei, şi vă asigur că nu veţi găsi nicio sursă care să sugereze, nici măcar ca o speculaţie, posibilitatea ca templierii să se fi răzbunat. Pe deasupra, aceasta nu face parte din felul de a fi şi de a proceda al templierilor. Cu tot ce aţi citit, ar trebui să o ştiţi.

— Mă rog, eu aş fi făcut-o.

— Ce anume?

— Păi, aş fi organizat un grup de cavaleri care să le dea lovitura mortală papei şi lui Filip cel Frumos.

— Este evident că nu a fost aşa; acesta n-ar fi fost niciodată comportamentul cavalerilor templieri.

— Spuneţi-mi, ce e acea comoară pe care o căuta regele? După cum scrie în arhivele dumneavoastră, fuseseră lăsaţi deja, practic, fără nimic. Totuşi, Filip insista ca Jacques de Molay să-i predea comoara. La ce comoară se referea? Trebuie că era ceva concret, ceva de mare valoare, nu-i aşa?

— Filip cel Frumos credea că la Villeneuve-du-Temple se păstrau mai multe comori decât cele pe care le putuse confisca. Era obsedat de ele, credea că Jacques de Molay îl înşela şi că ascundea mai mult aur.

— Nu, nu, eu nu cred că aurul era ceea ce îl interesa.

— Ah, nu? Ce interesant! Dar ce anume credeţi că îl interesa?

— Vă spun că era ceva concret, un obiect de foarte mare valoare pentru Ordinul Templierilor şi pentru regele Franţei, cu siguranţă pentru creştinătate.

— Bine, atunci spuneţi-mi ce anume, pentru că vă asigur că este pentru prima dată că aud o asemenea… o asemenea…

— Dacă n-aţi fi atât de bine-crescut, aţi spune „o asemenea gogomănie”. Mă rog, poate că aveţi dreptate, dumneavoastră sunteţi profesor, iar eu sunt jurnalistă, dumneavoastră ţineţi seama de fapte, iar eu fac speculaţii.

— Istoria, domnişoară, nu se face cu speculaţii, ci cu fapte sigure, verificate din mai multe surse.

— Conform arhivelor dumneavoastră, în lunile dinainte ca regele să-l fi arestat, Marele Maestru a trimis curieri la mai multe domenii. Mulţi cavaleri

au plecat şi nu s-au mai întors. Mai păstraţi copia acelor scrisori ale lui Jacques de Molay?

— Despre unele avem dovada, nişte copii pe care le-am putut stabili ca fiind autentice. Altele s-au pierdut pentru totdeauna.

— Le-aş putea vedea pe cele pe care le aveţi?

— Voi încerca să vă fac pe plac.

— Aş vrea să le văd; mâine-noapte plec.

— Ah, plecaţi!

— Da, şi se pare că vă bucuraţi.

— Vă rog, domnişoară!

— Da, ştiu că v-am sâcâit şi v-am reţinut de la treabă.

— Voi încerca să am documentele pentru mâine. Vă întoarceţi în Spania?

— Nu, plec la Paris.

— De acord, veniţi mâine la prima oră.

42

Ana Jiménez părăsi reşedinţa. Ar fi vrut să vorbească din nou cu Anthony McGilles, dar parcă îl înghiţise pământul.

Era obosită. Petrecuse toată ziua citind despre ultimele luni ale Ordinului Templierilor. Amănuntele seci, datele, relatările anonime aproape că o năuciseră.

Dar ea avea o imaginaţie debordantă, fratele ei i-o reproşa mereu, aşa că, de fiecare dată când citise „Marele Maestru Jacques de Molay a trimis o scrisoare la domeniul din Mainz prin cavalerul De Larney, care a plecat în dimineaţa zilei de 15 iulie, însoţit de doi scutieri", încercase să îşi imagineze chipul acelui De Larney, dacă mergea călare pe un cal negru sau alb, dacă era cald sau dacă scutierii erau prost dispuşi. Dar ştia că imaginaţia ei nu era în stare să ţină loc acelor bărbaţi reali şi, mai ales, nu reuşea să ştie ce putuse spune Jacques de Molay în scrisorile lui către maeştrii templieri.

Exista o listă amănunţită a tuturor cavalerilor care călătoriseră ducând scrisori, şi despre unii se spunea că se întorseseră, cum a fost cazul lui Geoffroy de Charney, Maestru de Normandia. Celorlalţi li se pierduse urma pentru totdeauna, cel puţin în referinţele din aceste arhive.

A doua zi pleca la Paris. Stabilise o întrevedere cu o profesoară de istorie de la Sorbona. A trebuit să apeleze încă o dată la relaţiile sale ca să afle care este cea mai mare autoritate academică în studiul secolului al XIV-lea. După cât se pare, era profesoara Elianne Marchais, o venerabilă sexagenară, şefă de catedră, autoare a mai multor cărţi, dintr-acelea pe care le citeau doar erudiţii, precum doamna Marchais însăşi.

S-a dus direct la hotel; o costa mai mult decât ar fi trebuit să cheltuiască, dar şi-a făcut damblaua să doarmă la Dorchester ca o regină. În plus, credea că era mai în siguranţă într-un hotel bun, pentru că avea impresia că o supraveghea cineva. Îşi spusese că e o prostie, pentru că n-avea cine să o urmărească. Se gândi că erau cei de la Departamentul de Artă, care voiau să afle ce ştia, şi gândul ăsta a mai liniştit-o; în orice caz, se simţea mai în siguranţă într-un hotel de lux.

Ceru să i se aducă un sandvici şi o salată. Voia să se bage în pat cât mai repede.

Nu-i păsa de ce credeau cei de la Departamentul de Artă, dar era sigură că templierii au fost cei care au cumpărat Sfântul Giulgiu de la sărmanul Baudoin. Ceea ce nu se potrivea era că, apoi, Giulgiul a apărut într-un sat din Franţa, în Lirey. Cum de a ajuns acolo?

Mergea la Paris tocmai pentru că voia ca profesoara Marchais să îi explice ceea ce bunul profesor McFadden părea să evite. De ce, de fiecare dată când ea îl întreba dacă templierii au obţinut Sfântul Giulgiu, profesorul se enerva şi îi atrăgea atenţia să se concentreze doar asupra faptelor. Nu exista niciun document, nicio sursă care să confirme această teorie năstruşnică şi insista că templierilor li se pun în cârcă tot felul de mistere, ceea ce pe el, ca istoric, îl indigna.

Aşa că profesorul McFadden şi acea instituţie, având, după cât se pare, misiunea de a studia Ordinul Templierilor, negau posibilitatea ca templierii să fi deţinut vreodată Giulgiul. Mai mult decât atât, profesorul o asigura că îi era indiferentă o asemenea relicvă, care, aşa cum demonstraseră savanţii, aparţinea secolului al XIII-lea sau al XIV-lea, şi nu secolului I; spunea că înţelege superstiţia oamenilor de rând, dar că pe el acest lucru nu îl interesa şi nici nu voia să aibă de-a face cu ea. Fapte, nu voia să vorbească decât despre fapte.

Se hotărî să o sune pe Sofia; îi plăcea să vorbească cu ea şi poate îi dădea vreun indiciu, ceva despre care să discute cu doctorul Marchais. Dar Sofia nu răspundea la telefon, aşa că îşi omorî timpul răsfoind agenda. Şi deodată îşi dădu seama: era acolo. Cum de îi scăpase din vedere? Poate era o nebunie, dar dacă avea dreptate? Şi dacă tot ce se întâmpla avea legătură cu oameni din trecut?

Avu un somn agitat. Era deja ceva obişnuit să fie asaltată de coşmaruri. Era ca şi cum o forţă ciudată o târa spre scene sângeroase din trecut, făcând-o să asiste la oroarea durerii. Îi văzu pe Jacques de Molay şi pe Geoffroy de Charney, împreună cu ceilalţi templieri, arzând pe rug. Ea era acolo, în primul rând, uitându-se cum ard, şi simţea privirea implacabilă a Marelui Maestru somând-o să plece.

„Pleacă, nu mai căuta, căci, de nu, asupra ta va cădea Judecata lui Dumnezeu.” Se trezi din nou lac de sudoare, înspăimântată. Marele Maestru nu voia ca ea să îşi continue ancheta. Avea să moară dacă mai continua, era sigură de asta.

Nu mai putu închide ochii tot restul nopţii. Ştia că fusese acolo în acea zi de 19 martie 1314, în *parvis*[50]-ul bisericii Notre-Dame, în faţa rugului pe care ardea Jacques de Molay, şi că el i-a cerut să nu meargă mai departe, să nu mai caute Giulgiul.

Soarta îi era scrisă, îşi spunea, şi nu va renunţa, oricât de mult s-ar teme de Jacques de Molay; chiar dacă a înţeles că el nu voia ca ea să afle adevărul, tot nu va mai putea să dea îndărăt.

* * *

Păstorul Bakkalbasi călătorise cu Ismet, nepotul lui Francesco Turgut, portarul catedralei. De la Istanbul, luaseră un avion direct la Torino. Alţi oameni din confrerie aveau să ajungă pe căi diferite, din Germania, din alte locuri ale Italiei şi chiar de la Urfa.

Bakkalbasi ştia că va veni şi Addaio. Nimeni nu trebuia să ştie unde se află, unde se ascunde, dar

avea să îi supravegheze, controlându-le toate mişcările, dirijând operaţiunea prin telefon. Fiecare dintre ei avea un mobil. Ordinele lui Addaio erau să nu le folosească prea mult şi să încerce să ia legătura de la telefoanele publice.

* * *

Mendibj trebuia să moară, iar Turgut, să se liniştească, altminteri, venea şi rândul lui; nu aveau de ales.

Poliţia dăduse târcoale pe la casele lor din Urfa, semn că Departamentul de Artă ştia mai mult decât le-ar fi plăcut lor să admită.

Aflase asta pentru că are un văr care lucrează la Poliţia din Urfa: un bun membru al confreriei, care îi informase despre interesul subit al Interpolului pentru turcii care au emigrat din Urfa în Italia. Nu li s-a spus ce căutau, dar li s-au cerut rapoarte complete despre mai multe familii, toate din confrerie.

Se aprinseseră toate alarmele, şi Addaio îşi desemnase succesorul, în cazul în care i s-ar întâmpla ceva. În cadrul confreriei exista o altă comunitate secretă, care trăia şi mai cufundată în clandestinitate. Dacă ei cădeau, lucru aproape sigur de altfel, membrii acesteia aveau să fie cei care îşi asumau lupta pe mai departe. Bakkalbasi îşi simţea sufletul îndurerat.

Îl însoţi pe Ismet acasă la Turgut. Când îl văzu, scăpă un ţipăt.

— Linişteşte-te, omule! De ce ţipi? Vrei să alertezi tot episcopatul?

Au intrat în locuinţă şi, acum, ceva mai liniştit, Turgut le povesti ultimele noutăţi. Ştia că era supravegheat, o ştiuse din ziua incendiului. Iar părintele Yves îl privea într-un fel anume… Da, era amabil cu el, dar ceva în ochii lui îi spunea că trebuie să aibă grijă. În caz contrar, putea să moară, da, da, aşa simţea el.

Băură cu toţii o cafea, şi păstorul îi porunci lui Ismet să nu se despartă de unchiul său. Acesta

trebuia să îl prezinte la episcopat şi să anunţe că nepotul lui urma să locuiască la el. De asemenea, îl instrui pe Turgut să îi arate lui Ismet ascunzătoarea prin care se ajungea în subterane; s-ar putea ca unii dintre oamenii sosiţi de la Urfa să trebuiască să se ascundă acolo, aşa că era nevoie să îi aprovizioneze cu hrană şi cu apă.

Apoi, păstorul plecă; trebuia să se întâlnească în diverse locuri cu alţi membri ai confreriei.

43

— Ce facem? întrebă Pietro. Poate că ar trebui să-l urmărim.

— Nu ştim cine este, răspunse Giuseppe.

— E turc, se vede.

— Dacă vrei, îl urmăresc.

— Nu ştiu ce să-ţi spun; bine, hai să-l căutăm pe portar şi să-l întrebăm, cât se poate de natural, cine este persoana care a ieşit de la el din casă.

Ismet deschise uşa, crezând că păstorul Bakkalbasi uitase ceva. Încruntă din sprâncene când îi văzu pe cei doi bărbaţi cu înfăţişare de poliţişti. „Poliţiştii, îşi spuse el, se vede întotdeauna că sunt poliţişti."

— Bună ziua, vrem să vorbim cu Francesco Turgut.

Tânărul părea că nu prea îi înţelege şi îl chemă pe unchiul său în turceşte. Acesta veni la uşă, fără să îşi poată stăpâni tremurul buzelor.

— Să vă explic: continuăm ancheta în legătură cu incendiul de la catedrală; am dori să încercaţi să vă amintiţi vreun amănunt, ceva ce v-a atras atenţia.

Turgut abia de auzea întrebarea lui Giuseppe, atât de mult se străduia să nu izbucnească în plâns.

Ismet se apropie de unchiul său şi, cuprinzându-l cu braţul pe după umeri în dorinţa de a-l ocroti, răspunse în locul lui într-o italiană amestecată cu engleza.

— Unchiul meu este bătrân şi a suferit mult de la incendiu. Se teme că, din pricina vârstei lui, vor considera că nu mai e atât de priceput ca înainte şi îl vor da afară, tocmai pentru că nu a fost foarte atent. Nu l-aţi putea lăsa în pace? V-a spus tot ce îşi amintea.

— Şi dumneavoastră cine sunteţi? întrebă Pietro.

— Mă numesc Ismet Turgut, sunt nepotul lui. Am sosit azi, sper să pot rămâne la Torino şi să-mi găsesc de lucru.

— De unde veniţi?

— De la Urfa.

— Şi acolo nu e de lucru? interveni Giuseppe.

— Pe terenurile petrolifere, dar ce vreau eu este să învăţ aici o meserie bună, să strâng bani şi să mă întorc la Urfa să-mi deschid o afacere. Sunt logodit.

„Tânărul pare un om de treabă, gândi Pietro, chiar un pic naiv. Poate că şi este."

— Bine, dar ne-ar plăcea ca unchiul dumneavoastră să ne spună dacă are legături şi cu alţi imigranţi din Urfa, întrebă Giuseppe.

Francesco Turgut simţi un fior. Acum era într-adevăr sigur că poliţia ştia tot. Ismet răspunse la iuţeală, părând să controleze din nou situaţia.

— Păi, fireşte, şi eu sper să mă pot întâlni aici cu alţi oameni din oraşul nostru. Unchiul meu este doar pe jumătate italian, dar noi, turcii, nu ne pierdem niciodată rădăcinile, nu-i aşa, unchiule?

Pietro insistă. Tânărul nu părea să îl lase pe Francesco Turgut să vorbească.

— Domnule Turgut, cunoaşteţi familia Bajerai?

— Bajerai! exclamă Ismet, ca şi cum l-ar fi apucat veselia. Cu unul dintre Bajerai am fost la şcoală, cred că aici au nişte veri de gradul al doilea, sau aşa ceva…

— Aş vrea să răspundă unchiul dumneavoastră, insistă Pietro.

Francesco Turgut înghiţi în sec şi se pregăti să spună ceea ce repetase de atâtea ori.

— Da, sigur că îi cunosc, este o familie onorabilă care a trecut printr-o mare nenorocire, fiii lor… mă rog, fiii lor au făcut o greşeală şi acum plătesc pentru ea, dar vă asigur că părinţii

sunt oameni cumsecade, puteţi întreba pe oricine despre ei, vă vor da referinţe bune.

— Aţi vizitat în ultimul timp familia Bajerai?

— Nu, în ultima vreme nu mă simt bine şi nu prea ies.

— Scuzaţi-mă, întrerupse Ismet cu o expresie nevinovată, ce au făcut fraţii Bajerai?

— De ce credeţi că au făcut ceva? întrebă Giuseppe.

— Pentru că, dacă dumneavoastră, care sunteţi poliţişti, vă prezentaţi aici şi întrebaţi de fraţii Bajerai înseamnă că au făcut ceva; altminteri, n-aţi întreba.

Tânărul le zâmbi mulţumit celor doi bărbaţi, care îl priveau fără să ştie dacă e un cinic sau într-adevăr un naiv, cum părea.

— Bine, să revenim la ziua incendiului, insistă Giuseppe.

— V-am spus deja tot ce mi-am adus aminte. Dacă mi-aş fi amintit ceva mai mult, aş fi luat legătura cu dumneavoastră, afirmă bătrânul cu o voce plângăcioasă.

— Tocmai am sosit, explică Ismet, încă n-am avut timp nici măcar să-l întreb pe unchiul meu unde voi dormi. N-aţi putea veni altă dată?

Pietro îi făcu semn lui Giuseppe. Îşi luară la revedere şi ieşiră în stradă.

— Cum ţi se pare nepotul? îl întrebă Pietro pe colegul său.

— Nu ştiu, dar pare băiat bun.

— Poate că l-au trimis ca să-l ţină sub control pe unchiul lui.

— Da’ de unde! Hai să nu exagerăm, sunt de acord cu tine că Sofia şi Marco fac din cazul ăsta un scenariu de film, deşi, când Marco pune ochii pe ceva… Dar Sfântul Giulgiu a ajuns să fie o obsesie pentru el.

— Dar ieri m-ai lăsat singur când i-o spuneam.

— Ce rost are să ne certăm? Să facem ce ni se ordonă. Dacă au dreptate, minunat, avem un caz;

dacă n-au dreptate, e acelaşi lucru, cel puţin am încercat să dăm un răspuns la aceste blestemate de incendii. Nu pierdem nimic dacă facem cercetări, dar hai să nu ne omorâm cu firea, cu calm.

— Mă uimeşte cât eşti de flegmatic, parcă ai fi englez, nu italian.

— Tu faci tărăboi din orice, iar în ultimul timp îţi vine să te cerţi întruna.

— Am impresia că echipa s-a destrămat, că lucrurile nu mai sunt ca înainte.

— Păi, fireşte că echipa s-a destrămat, dar se va reface. Tu şi Sofia purtaţi vina pentru atmosfera neplăcută; când sunteţi împreună, sunteţi încordaţi şi puşi pe ceartă şi parcă vă distrează să vă contraziceţi unul pe celălalt. Când ea spune „a”, tu spui „b”, şi vă priviţi de parcă în orice clipă sunteţi gata să săriţi la beregata celuilalt. Uite ce e, Marco are dreptate când spune că nu e bine să amesteci plăcerea cu munca. O să fiu sincer cu tine: din vina voastră, acum ne simţim cu toţii stânjeniţi.

— Nu ţi-am cerut să fii chiar atât de sincer.

— Gata, dar aveam chef să ţi-o spun, aşa că am spus ce-am avut de spus.

— De acord, vina este a mea şi a Sofiei. Ce vrei să facem?

— Nimic. Presupun că o să vă treacă, oricum ea pleacă. Când se încheie cazul, o s-o ia din loc, treaba asta nu e atât de importantă pentru ea. Fata asta e prea valoroasă ca să se ocupe de urmărirea hoţilor.

— Este o femeie extraordinară.

— Ciudat e că s-a încurcat cu tine.

— Nu mai spune! Mulţumesc!

— Chiar aşa! Trebuie să accepţi ceea ce eşti: şi tu, şi eu suntem poliţişti. Nu suntem de nivelul ei, nici nu avem pregătirea ei. Nu suntem ca ea, nu suntem nici ca Marco; şeful a studiat, şi asta se vede. Bineînţeles că eu sunt mulţumit de ceea ce sunt şi de a fi ajuns unde am ajuns. Am avut

norocul să lucrăm la Departamentul de Artă, şi asta ne transformă în nişte persoane însemnate.

— Sinceritatea ta mă enervează.

— Omule, atunci îmi ţin gura, dar credeam că putem vorbi aşa între noi, cu sinceritate.

— Bine, de acord, dar acum lasă-mă în pace. O să mergem la sediul central şi o să cerem Interpolului ca turcii să ne trimită informaţii despre acest nou nepot al lui Turgut. Dar înainte, am putea merge să vorbim cu părintele Yves.

— De ce? El nu e din Urfa.

— Foarte amuzant! Dar e preot…

— Acuma ţi-a căşunat pe preot?

— Nu fi prost. Hai să-l vedem!

* * *

Părintele Yves îi primi de îndată. Pregătea un discurs pe care cardinalul trebuia să îl ţină a doua zi la închiderea unei reuniuni cu superioarele mănăstirilor. „O chestiune de rutină”, le spuse el.

Îi întrebă despre anchetă, dar mai mult din politeţe decât din interes, şi îi asigură că, având noi sisteme de siguranţă împotriva incendiilor, cu greu s-ar mai putea petrece noi incidente.

— Au stat de vorbă un sfert de oră, dar, cum nu mai aveau nimic nou să îşi spună, s-au despărţit.

44

Cavalerul templier dădu pinteni calului. Zărea Guadiana şi meterezele fortăreţei Castro Marim. Venise fără să se oprească de la Paris, unde asistase, neputincios, la sacrificiul Marelui Maestru.

Îi răsuna în urechi vocea profundă a lui Jacques de Molay chemându-i pe Filip cel Frumos şi pe papa Clement în faţa Judecăţii lui Dumnezeu. Nu avea nici cea mai mică îndoială că Domnul avea să facă dreptate şi să nu lase nepedepsită crima săvârşită de regele Franţei cu sprijinul papei.

Lui Jacques de Molay i-au luat viaţa, dar nu şi demnitatea, pentru că niciodată nu a existat un om mai demn şi mai curajos în ultimele clipe ale existenţei sale.

S-a învoit cu barcagiul pentru costul traversării fluviului şi, odată ajuns pe malul portughez, se îndreptă în grabă spre domeniul care îi fusese casă în ultimii trei ani, după ce luptase în Egipt şi apărase Ciprul.

Maestrul José Sa Beiro îl primi de îndată pe Joao de Tomar şi îl invită să ia loc, oferindu-i apă proaspătă care să îi aline uscăciunea gurii din pricina drumului. Superiorul domeniului se aşeză în faţa lui şi se pregăti să asculte ştirile aduse de cavalerul pe care îl trimisese ca iscoadă la Paris.

Timp de două ore, Joao de Tomar îi relată în amănunt povestea ultimelor zile ale Ordinului Templierilor, insistând cu amărăciune asupra tristei zile de 19 martie, când Jacques de Molay şi ultimii templieri arseseră pe rug sub privirea neîndurătoare a poporului şi a curţii din Paris. Mişcat de această relatare, maestrul trebui să afişeze toată demnitatea rangului său ca să nu lase să i se vadă emoţia.

Filip cel Frumos luase hotărârea de a-i condamna la moarte pe cavalerii templieri şi, în acele zile, de-a lungul şi de-a latul Europei, se punea în aplicare decizia de desfiinţare a ordinului, semnată de către papă. Cavalerii urmau să fie judecaţi în regatele creştine. În unele regate, puteau fi absolviţi, în altele, aveau să se aducă la îndeplinire dispoziţiile papei de a-i integra în alte ordine religioase.

José Sa Beiro cunoştea bunele intenţii ale regelui Diniz, dar oare va fi în stare regele Portugaliei să se opună dictatelor papei? Trebuiau să facă acest lucru, şi de aceea, urma să trimită un cavaler să trateze în numele său cu regele şi acesta să îi lămurească asupra deciziei sale.

— Ştiu că eşti obosit, dar trebuie să-ţi cer să accepţi o nouă misiune. Vei merge la Lisabona şi îi vei duce regelui o scrisoare. Îi vei povesti ceea ce ai văzut, fără să omiţi niciun amănunt. Şi vei aştepta răspuns. Voi pregăti o scrisoare pentru rege; între timp, poţi să te odihneşti. Dacă e posibil, vei pleca mâine.

* * *

Joao de Tomar de abia de avu timp să se refacă după oboseala călătoriei. Încă nu se crăpase de ziuă, când fu chemat să se prezinte dinaintea maestrului.

— Ia scrisoarea, mergi la Lisabona şi Dumnezeu să te aibă în pază!

* * *

Lisabona îşi etala splendoarea sub primele raze de soare. Era de mai multe zile pe drum; fusese nevoit să facă o lungă oprire, pentru că armăsarul său se rănise la un picior.

Nu a vrut să îl lase într-una din poşte, a preferat să îi pună un plasture şi să aştepte două zile să se refacă. Armăsarul era prietenul lui cel mai credincios, cel care îi salvase viaţa în mai multe bătălii. Pentru nimic în lume nu l-ar fi dat în schimbul unei alte mârţoage şi, chiar cu riscul de a

fi mustrat de către maestru că a întârziat în misiune, Joao de Tomar aşteptă ca armăsarul lui să poată merge, şi, chiar şi aşa, nu l-a împovărat cu greutatea sa, ci a călărit alt cal pe care i l-au dat la staţia de poştă în schimbul unei monede de aur.

Cu regele Diniz, Portugalia devenise o naţiune prosperă. El fusese cel care pusese bazele universităţii şi el încerca să aplice o reformă a agriculturii, astfel că, pentru prima dată, aveau excedente de grâu şi de ulei de măsline şi vin bun pentru export.

Regele nu zăbovi mai mult de două zile ca să îl primească pe Joao de Tomar, şi templierul portughez povesti din nou cele trăite la Paris, după ce i-a înmânat monarhului scrisoarea lui José Sa Beiro.

Avea de gând să răspundă, îl asigură regele, căci avea deja cunoştinţă despre dispoziţia papei de desfiinţare a ordinului.

Joao de Tomar ştia de bunele relaţii ale regelui Diniz cu clerul, cu care semnase, cu câţiva ani în urmă, o înţelegere. Va îndrăzni oare să îl înfrunte pe papă?

Templierul aşteptă trei zile până să fie chemat din nou de rege. Acesta luase o hotărâre pe cât de înţeleaptă, pe atât de dreaptă: nu avea să îl înfrunte pe papă, dar nici să îi persecute pe templieri. Regele Diniz al Portugaliei poruncise să se înfiinţeze un ordin nou, Ordinul lui Hristos, din care urmau să facă parte toţi templierii, păstrându-şi propriile reguli, doar că noul ordin era sub controlul regelui, şi nu al papei.

Acest rege prudent garanta astfel că bogăţiile templierilor rămâneau în Portugalia, că nu aveau să treacă în stăpânirea nici a Bisericii, nici a altor ordine. Pentru planurile sale, planuri ale regatului, se bizuia pe recunoştinţa templierilor şi pe ajutorul acestora şi, mai cu seamă, pe aurul lor.

Hotărârea regelui era fermă, şi astfel va fi ea comunicată superiorilor tuturor domeniilor. De

acum înainte, Ordinul Templierilor din Portugalia se afla sub jurisdicţie regală.

Când maestrul José Sa Beiro a aflat de hotărârea regelui, a înţeles că, deşi templierii nu vor fi persecutaţi şi nici nu vor mai fi arşi pe rug ca în Franţa, din acel moment, bunurile lor erau la dispoziţia regelui. Trebuia, aşadar, să ia o hotărâre, pentru că era posibil ca de la Lisabona să li se ceară un inventar al posesiunilor de pe fiecare domeniu.

Castro Marim, aşadar, nu mai era un loc sigur de păstrare a adevăratei comori a Ordinului Templierilor şi trebuia să se pregătească să o trimită acolo unde nu o puteau atinge nici mâinile regilor, nici ale papei.

Beltrán de Santillana împăturise cu grijă Sfântul Giulgiu şi îl ascunsese într-o desagă de care nu avea să se despartă pentru nimic în lume.

Aşteptă să crească mareea pentru ca nava care îl ducea în Scoţia să poată ridica ancora. Din toate ţările creştinătăţii, aceasta era singura unde nu sosise şi nu avea să sosească niciodată vreo ştire despre hotărârea de desfiinţare a Ordinului Templierilor.

Regele Robert Bruce era excomunicat şi nici el nu se ocupa cu treburile Bisericii, nici Biserica nu se ocupa cu cele ale ţării.

Cavalerii templieri nu aveau, aşadar, de ce să se teamă de Robert Bruce, iar Scoţia devenea, în acest fel, singura redută în care Ordinul Templierilor îşi păstra puterea deplină.

José Sa Beiro ştia că doar în Scoţia comoara Ordinului Templierilor avea să fie pentru totdeauna în siguranţă, şi, îndeplinind indicaţiile ultimului Mare Maestru, ale lui Jacques de Molay, cel ucis, se pregăti să îl trimită pe cavalerul Beltrán de Santillana, împreună cu Joao de Tomar, Wilfred de Payens şi alţi cavaleri, ca să păzească sfânta relicvă până la casa templierilor din Arbroath.

Maestrul din Scoţia trebuia să fie cel care să hotărască locul unde avea să fie ascuns Sfântul Giulgiu. Lui îi revenea responsabilitatea ca relicva să nu treacă niciodată pe alte mâini care să nu fie ale unui templier.

Maestrul de la Castro Marim îi înmână lui Beltrán de Santillana o scrisoare pentru maestrul din Scoţia, în afară de scrisoarea originală pe care i-o trimisese Jacques de Molay, în care expunea motivele pentru care trebuiau să păstreze secretul asupra posesiunii linţoliului lui Hristos.

Bacul depăşea cotul fluviului Guadiana în drumul său de vărsare în mare, unde aştepta corabia ce trebuia să transporte comoara Ordinului Templierilor până în Scoţia. Cavalerii nu priviră în urmă. Nu doreau ca emoţia să îi copleşească în clipa în care părăseau pentru totdeauna Portugalia.

* * *

Corabia cavalerilor a fost cât pe-aci să se scufunde, atât de puternică fusese furtuna care le-a ieşit în cale în călătoria lor spre coastele Scoţiei. Vântul şi ploaia zguduiseră corabia, de parcă ar fi fost vorba de o coajă de nucă, dar aceasta rezistase.

Ţărmurile abrupte ale coastei scoţiene anunţau sfârşitul călătoriei. Fraţii templieri din Scoţia aflaseră de teroarea pe care papa şi regele Franţei o dezlănţuiseră împotriva templierilor, dar ei se ştiau în siguranţă, graţie bunelor lor relaţii cu regele Robert Bruce, alături de care luptau şi pe care îl apărau de duşmani.

Maestrul îi chemă în sala capitulară. Acolo, dinaintea ochilor miraţi ai cavalerilor, desfăcu pânza sfântă. Semăna cu tabloul lui Hristos pe care îl adorau în taină în capela privată, căci toţi maeştrii ştiau că acolo se afla adevărata imagine a lui Hristos, căreia i se făcuseră copii, pentru ca templierii să îl aibă cu ei pe Domnul.

Răsărea soarele deasupra mării când cavalerii ieşiră din sala în care, în ultimele ceasuri,

avuseseră privilegiul de a se ruga dinaintea adevăratului chip al lui Isus.

Beltrán de Santillana rămase singur cu maestrul templierilor din Scoţia. Cei doi bărbaţi vorbiră puţin, apoi, împăturind cu grijă pânza sfântă, se pregătiră să ascundă cea mai de preţ comoară a Ordinului Templierilor. O comoară de care, cu trecerea veacurilor şi după cele hotărâte de ultimul Mare Maestru, doar câţiva puţini aleşi se vor putea bucura. Jacques de Molay se putea odihni în pace.

45

Elianne Marchais era mărunţică, elegantă şi chiar atrăgătoare. O primi pe Ana Jiménez cu un amestec de resemnare şi curiozitate.

Nu îi plăceau jurnaliştii, rezumau atât de mult ce li se povestea, încât, până la urmă, răstălmăceau totul. De aceea nu acorda interviuri şi, când era întrebată care e părerea ei despre ceva, răspunsul era invariabil: „Citiţi-mi cărţile, acolo se află tot ce gândesc, şi nu îmi cereţi să vă spun în trei cuvinte ceva pentru care am avut nevoie de trei sute de pagini ca să explic”.

Dar tinerica aceea era un caz aparte, venea cu recomandări. Ambasadorul Spaniei pe lângă UNESCO îi telefonase, cerându-i această favoare. Fără a-i mai pune la socoteală pe alţi doi rectori ai unor prestigioase universităţi spaniole şi pe cei trei colegi de la Sorbona. Sau fata era foarte importantă, sau era o încăpăţânată dispusă la orice, numai să îşi atingă scopul, care, în acest caz, se reducea la a-i acorda câteva minute din timpul ei, pentru că nu avea de gând mai mult.

Ana Jiménez se gândi că faţă de o femeie ca Elianne Marchais nu era loc pentru subterfugii, aşa că se hotărî să îi spună adevărul şi, din două, una: ori o dădea pe uşă afară, ori avea să fie de acord să o ajute.

Nu îi luă mai mult de douăzeci de minute ca să îi explice că doreşte să scrie o istorie a Sfântului Giulgiu şi că are nevoie de părerea ei de expertă, ca să despartă adevărul de tot ce ţine de născociri în povestea relicvei.

— Şi de ce vă interesează Sfântul Giulgiu? Sunteţi catolică?

— Nu… mă rog, presupun că da, într-un anume fel, sunt botezată, dar nu sunt practicantă.

— Nu mi-aţi răspuns la întrebare. De ce vă interesează Sfântul Giulgiu?

— Pentru că este un obiect controversat şi care, pe deasupra, se pare că atrage o anume violenţă, incendii, furturi în catedrală…

* * *

Profesoara Marchais ridică din sprânceană şi, cu un vădit dispreţ, se pregăti să pună capăt conversaţiei.

— Domnişoară Jiménez, mă tem că nu vă voi putea ajuta. Specialitatea mea nu sunt întâmplările ezoterice, aşa că va trebui să căutaţi o persoană mai potrivită cu care să discutaţi această teză atât de interesantă, cum că Sfântul Giulgiu atrage calamităţi.

Elianne Marchais se ridică în picioare. Nu avea niciun rost să stea de vorbă cu o jurnalistă tâmpită. Drept cine o luase ca să îndrăznească să o întrebe asemenea bazaconii?

Ana nu se mişcă din loc. O privi stăruitor pe profesoară şi îşi mai încercă o dată norocul, având grijă să nu o scrântească din nou.

— Cred că m-am exprimat prost, doamnă profesoară Marchais. Nu mă interesează ezoterismul, dacă v-am lăsat această impresie, îmi pare rău. Ceea ce încerc eu este să scriu o istorie documentată, distanţată precis de orice interpretare magică, ezoterică, sau oricum s-ar numi ea. Caut fapte, fapte, doar fapte, nu speculaţii. De aceea am venit la dumneavoastră, ca să pot fi în stare să separ adevărul de interpretările anumitor autori mai mult sau mai puţin recunoscuţi. Dumneavoastră cunoaşteţi ce s-a întâmplat în Franţa în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, de parcă ar fi în ziua de azi, iar eu am nevoie exact de aceste cunoştinţe.

Profesoara Marchais, încă în picioare, şovăi dacă să o expedieze pe tânără sau să îi răspundă la solicitare. Explicaţia pe care tocmai i-o dăduse era măcar serioasă.

— Nu dispun de mult timp, aşa că spuneţi-mi exact ce doriţi să aflaţi.

Ana suspină uşurată. Ştia că nu putea să mai facă vreo greşeală ca să nu fie dată pe uşă afară.

— Aş vrea să-mi explicaţi exact tot ce se referă la apariţia Sfântului Giulgiu în Franţa.

Cu o figură apatică, profesoara îi povesti Anei cu tot felul de amănunte „apariţia" Giulgiului la Lirey.

— Cele mai documentate cronici din epocă dau asigurări că în 1349, Geoffroy de Charny, senior al domeniului Lirey, a făcut cunoscut faptul că poseda un linţoliu cu trupul lui Isus imprimat pe el şi pentru care familia sa avea mare credinţă. Acest nobil a trimis scrisori, cerându-le papei şi regelui Franţei autorizaţia de a construi o biserică în care să expună linţoliul pentru a fi venerat de credincioşi. Nici papa, nici regele nu au răspuns la solicitarea seniorului din Lirey, motiv pentru care biserica nu s-a putut construi, dar linţoliul a început să fie obiect de cult cu complicitatea canonicilor din Lirey, care au văzut o bună ocazie pentru a-şi creşte influenţa şi importanţa.

— Dar de unde a scos linţoliul?

— În scrisoarea pe care De Charny a scris-o regelui Franţei şi care se păstrează în arhivele regale, acesta spunea că păstrase în taină linţoliul, ca să nu provoace dispute între creştini; apăruseră deja şi alte linţolii în locuri extrem de îndepărtate unele de altele, precum Aix-la-Chapelle, Jaén, Toulouse, Mainz şi Roma. Începând din 1350, chiar la Roma, în bazilica de la Vatican, era expus un linţoliu despre care, firește, se spunea că e autentic. Geoffroy de Charny a jurat regelui şi papei, pe onoarea familiei sale, că linţoliul pe care îl poseda el era cel autentic, dar ceea ce nu a mărturisit niciodată nici regelui, nici papei era modul în care ajunsese în mâinile lui. Moştenire de familie? Îl cumpărase? Nu a spus, şi deci nu ştim.

A trebuit să aştepte ani de zile ca să primească autorizaţia pentru construirea bisericii, dar nu avea să mai vadă expus Giulgiul, pentru că a murit la Poitiers ca să îl salveze pe regele Franţei, pe care l-a acoperit cu propriul trup în timpul bătăliei. Văduva lui a dăruit linţoliul bisericii din Lirey, ceea ce a contribuit la îmbogăţirea canonicilor locului, provocând în acelaşi timp invidia prelaţilor din alte sate şi oraşe, fapt ce a dus la un adevărat conflict.

Episcopul de Troyes a poruncit să cerceteze peste tot; a fost în stare chiar să prezinte un important martor ca să discrediteze autenticitatea linţoliului. Un pictor a susţinut că realizase imaginea la porunca seniorului din Lirey, astfel că episcopul a reuşit să interzică expunerea linţoliului.

Va fi un alt Geoffroy, Geoffroy al II-lea de Charny, cel care, după ani, mai exact în 1389, reuşeşte ca papa Clement al VII-lea să îl autorizeze să expună linţoliul. Din nou a intervenit episcopul de Troyes, îngrijorat de revărsarea pelerinilor care se închinau la Giulgiu. Pentru câteva luni, a reuşit ca linţoliul să revină în sipet şi să nu mai fie expus, timp în care Geoffroy de Charny a ajuns la un acord cu papa: putea expune linţoliul cu condiţia ca prelaţii din Lirey să le explice credincioşilor că era numai o reprezentare a linţoliului lui Hristos.

Cu o voce monotonă, profesoara Marchais continuă să depene istoria, explicând că fiica lui Geoffroy al II-lea, Marguerite de Charny, a hotărât să păstreze linţoliul în castelul celui de al doilea soţ al ei, contele de la Roche.

— De ce? întrebă Ana.

— Pentru că în 1415, în timpul Războiului de 100 de Ani, se petreceau mai multe tâlhării ca oricând. Astfel că a socotit că relicva era mai în siguranţă în castelul soţului ei, situat în Saint-Hippolyte-sur-le-Doubs. A fost o femeie deosebită, pentru că, atunci când a rămas văduvă a doua oară,

şi-a mărit puţinele venituri pe care i le lăsase soţul ei cerând pomană celor care doreau să vadă de aproape şi să se roage dinaintea linţoliului lui Hristos. Tocmai aceste lipsuri economice au făcut-o să vândă relicva Casei de Savoia. Data cesiunii a fost 22 martie 1453. Canonicii din Lirey au protestat, spunând că ei erau proprietarii pânzei, pentru că văduva acelui Geoffroy I de Charny le-o cedase lor. Dar Marguerite nu s-a sinchisit şi a profitat de pe urma castelului din Varambom şi a veniturilor de la domeniul din Miribel, cedate de Casa de Savoia. Există un contract în acest sens, semnat de Ludovic I, duce de Savoia. De atunci, istoria Giulgiului e cunoscută de toată lumea.

— Aş vrea să vă întreb dacă e posibil ca linţoliul să fi ajuns în Franţa prin intermediul templierilor.

— Ah, templierii! Câte legende şi cât de nedrept au fost trataţi din ignoranţă! Această pseudoliteratură care vorbeşte despre templieri e un gunoi, doar gunoi! Şi ştiţi de ce? Pentru că multe organizaţii masonice se proclamă moştenitoare ale Ordinului Templierilor. Unele dintre aceste organizaţii s-au aflat, ca s-o spunem simplu, „de partea cea bună”, de pildă în timpul Revoluţiei Franceze, dar altele…

— Dar Ordinul Templierilor a supravieţuit?

— Bineînţeles, există organizaţii care, v-am mai spus, susţin că ele sunt moştenitoarele acestuia. Amintiţi-vă că, în Scoţia, Ordinul Templierilor nu a fost niciodată desfiinţat. Dar, pentru mine, Ordinul Templierilor a murit la 19 martie 1314 pe rugul pe care Filip cel Frumos a poruncit să fie ars Marele Maestru Jacques de Molay, alături de alţi cavaleri.

— Am fost la Londra, am găsit un centru de studii asupra templierilor.

— V-am spus deja că există cluburi şi organizaţii care se consideră moştenitoare ale Ordinului Templierilor. Nu mă interesează în niciun fel.

— De ce?

— Domnişoară Jiménez, sunt istoric.

— Da, ştiu, dar…

— Nu există niciun dar. Altceva?

— Da, aş vrea să ştiu dacă familia De Charny a ajuns până în zilele noastre, dacă există încă descendenţi…

— Marile familii se succed lor înseşi, ar trebui să consultaţi un expert în materie, un expert în genealogie.

— Iertaţi-mă că insist, dar de unde credeţi că a putut scoate linţoliul acest Geoffroy de Charny?

— Nu ştiu. V-am explicat deja că el nu a spus-o niciodată, nici văduva lui, nici descendenţii lui care au posedat linţoliul până când acesta a trecut la Casa de Savoia. Putea fi o relicvă cumpărată sau dăruită, cine poate şti? În veacurile acelea, Europa era plină de relicve pe care le aduseseră cruciaţii. Majoritatea, false, de aici existenţa atâtor „sfinte Graal-uri", linţolii, oseminte de sfinţi…

— Există vreun mijloc pentru a şti dacă familia lui Geoffroy de Charny a avut vreo legătură cu cruciadele?

— Vă repet că ar trebui să vorbiţi cu un genealogist. Bineînţeles că…

Profesoara Marchais rămase pe gânduri, lovind în masă cu vârful pixului. Ana păstră o tăcere plină de aşteptări.

— S-ar putea ca Geoffroy de Charny să aibă o legătură cu Geoffroy de Charney, Maestrul de Normandia al Ordinului Templierilor, care a murit pe rug împreună cu Jacques de Molay şi a luptat, de asemenea, în Ţara Sfântă. Este o chestiune de grafie şi…

— Da, da, asta este! Sigur că sunt din aceeaşi familie!

— Domnişoară, nu vă lăsaţi înşelată de propriile aşteptări. Am spus că s-ar putea ca acele două nume de familie să provină de la acelaşi trunchi,

astfel că Geoffroy de Charny, care poseda linţoliul…

— Îl avea pentru că, în urmă cu ani de zile, celălalt Geoffroy l-a adus din Ţara Sfântă şi l-a păstrat în casa strămoşească. Nu este o presupunere absurdă.

— Ba da, este, pentru că Maestrul de Normandia era templier; dacă ar fi posedat relicva, aceasta ar aparţine Ordinului Templierilor, nu ar fi ascuns-o niciodată în casa strămoşească. Despre acest Geoffroy avem o documentaţie abundentă, pentru că i-a rămas credincios lui De Molay şi Ordinului Templierilor… Să nu lăsăm imaginaţia să prindă aripi.

— Dar poate că a existat un motiv pentru care nu a predat linţoliul Ordinului Templierilor.

— Mă îndoiesc. În ceea ce îl priveşte pe Geoffroy de Charney, nu e loc de speculaţii. Îmi pare rău că v-am derutat; după părerea mea, nu este o problemă de grafie, pur şi simplu cei doi Geoffroy aparţin unor familii diferite.

— Voi merge la Lirey.

— Mi se pare o idee foarte bună. Altceva?

— Mii de mulţumiri, dumneavoastră nu ştiţi, dar eu sunt convinsă că mi-aţi dezvăluit o parte a enigmei.

Elianne Marchais se despărţi de Ana Jiménez gândindu-se că i se confirma încă o dată părerea despre jurnalişti: superficiali, destul de inculţi şi înclinaţi spre cele mai stupide elucubraţii. Nu e de mirare că în ziare se spun atâtea tâmpenii.

* * *

Ana sosi la Troyes a doua zi după întrevederea cu profesoara Marchais. Închiriase o maşină ca să se deplaseze până la Lirey şi fu uimită să constate că acesta era un cătun în care nu trăiau mai mult de cincizeci de persoane.

Se plimbă printre ruinele bătrânei case senioriale, mângâind pietrele vechi, căutând ca atingerea lor să îi inducă vreun indiciu, vreo

presimţire. În ultimul timp, acţiona lăsându-se pe seama intuiţiei, fără să plănuiască nimic dinainte.

Se apropie de o bătrână care se plimba cu un câine pe marginea drumului ce ducea la ceea ce fusese fortăreaţa nobilului Geoffroy.

— Bună ziua.

Bătrâna o privi din cap până-n picioare, curioasă.

— Bună ziua.

— E un loc foarte frumos.

— Este, într-adevăr, dar tinerii nu cred acelaşi lucru şi preferă oraşul.

— Mă rog, la oraş sunt mai multe posibilităţi să-şi găsească de lucru.

— De lucru e acolo unde vrei să găseşti de lucru; aici, în Lirey, pământurile sunt mănoase. De unde sunteţi dumneavoastră?

— Din Spania.

— Aha! Mi se părea mie, după accent, dar vorbiţi destul de bine franceza.

— Vă mulţumesc.

— Şi ce faceţi pe aici? V-aţi rătăcit?

— Nu, nicidecum. Am venit să văd locul ăsta. Sunt jurnalistă şi scriu o istorie a Sfântului Giulgiu şi, cum a apărut aici, în Lirey…

— Uf! De atunci au trecut multe sute de ani! Acum se spune că nu e autentic, că a fost pictat aici.

— Şi dumneavoastră ce credeţi?

— Mie mi-e indiferent, sunt atee, mă rog, de fapt sunt agnostică şi nu m-au interesat niciodată poveştile cu sfinţi şi nici cu relicve.

— Aşa, deci… Şi mie mi se întâmplă acelaşi lucru, dar mi s-a comandat un reportaj, şi munca e muncă.

— Dar aici nu veţi găsi nimic, ruinele fortăreţei sunt cele pe care le vedeţi.

— Nu există arhive sau documente despre familia De Charny?

— S-ar putea să fie la Troyes, deşi descendenţii acestei familii trăiesc la Paris.

— Trăiesc?

— Mă rog, există mai multe ramuri ale familiei, ştiţi doar că nobilii erau prolifici.

— Cum aş putea să dau de ei?

— Nu ştiu, eu n-am legături cu ei, deşi uneori a mai venit câte unul din familie. Acum trei sau patru ani a venit fratele cel mic dintr-una din ramurile familiei De Charny. Un băiat grozav! Am ieşit cu toţii să-l vedem.

— Dar cum aş putea să dau de ei?

— Întrebaţi la casa aceea din fundul văii. Acolo locuieşte domnul Didier, el se ocupă de pământurile familiei De Charny.

Ana nu se mai întreţinu cu bătrâna şi grăbi pasul spre casa pe care i-o arătase. Nu îi venea să creadă ce noroc a avut. Era pe punctul de a-i găsi pe descendenţii lui Geoffroy de Charny.

Domnul Didier să tot fi avut vreo şaizeci de ani. Înalt şi vânjos, cu părul cărunt şi o figură neprietenoasă, o privea pe Ana cu neîncredere.

— Domnule Didier, sunt jurnalistă, scriu o istorie a Sfântului Giulgiu şi am venit să cunosc Lirey, dat fiind că aici a apărut. Ştiu că aceste pământuri sunt ale familiei De Charny şi mi s-a spus că dumneavoastră lucraţi pentru ei.

Didier se uită urât la ea. Aţipise stând în fotoliul lui favorit. Nevastă-sa se afla în spatele casei, în bucătărie, şi nu auzise soneria de la poartă, aşa că deschisese el şi se trezise cu o băgăreaţă.

— Ce doriţi dumneavoastră?

— Păi, aş vrea să-mi vorbiţi despre satul ăsta, despre familia De Charny…

— Şi, mă rog, de ce?

— Păi, v-am spus că sunt jurnalistă şi că scriu o istorie.

— Şi ce-mi pasă mie ce faceţi dumneavoastră? Credeţi că o să vă vorbesc despre familia De Charny pentru că sunteţi jurnalistă?

— Bine, nu mi se pare că v-am cerut ceva rău. Ştiu că oamenii din acest sat se simt foarte mândri că Sfântul Giulgiu a apărut aici şi…

— Nu ne pasă nici cât o ceapă degerată, nimănui nu-i pasă. Dacă vreţi să ştiţi ceva despre familie, căutaţi-i la Paris, dar nu veniţi aici să cereţi informaţii, nu suntem bârfitori.

— Domnule Didier, aţi interpretat greşit, nu caut bârfe, scriu doar o poveste în care acest sat şi familia De Charny sunt o parte importantă. Ei aveau Sfântul Giulgiu, a fost expus aici, şi, mă rog, presupun că asta vă face să fiţi mândri.

— Unii chiar suntem.

Ana şi domnul Didier îşi întoarseră privirile spre o femeie care tocmai intra pe culoar. Înaltă şi voinică, probabil că era ceva mai tânără decât domnul Didier, dar, spre deosebire de acesta, pe chipul ei nu se citea iritarea, ci cordialitatea.

— Mă tem că l-aţi trezit pe soţul meu, şi asta îi afectează buna dispoziţie. Poftiţi, doriţi un ceai, o cafea?

Ana nu se gândi de două ori şi intră în casă.

— Vă mulţumesc, dacă nu e niciun deranj, aş dori o cafea.

— Bine, o aduc în câteva minute. Luaţi loc.

Soţii Didier se cântăriră din priviri unul pe celălalt. Era clar că aveau caractere opuse şi probabil că se dondăneau des. Ana se hotărî să spună banalităţi până când se va întoarce doamna Didier. Când aceasta reveni, îi povesti cărui fapt i se datorează vizita.

— Cei din familia De Charny sunt stăpâni peste aceste pământuri din vremuri imemoriale; ar trebui să vă duceţi la biserică, acolo veţi găsi informaţii despre ei şi, bineînţeles, în arhivele istorice de la Troyes.

Un timp destul de îndelungat doamna Didier vorbi despre viaţa în Lirey, plângându-se de plecarea tinerilor. Cei doi fii ai lor locuiesc la Troyes, unul e medic, iar celălalt lucrează la o

bancă. Buna femeie îi dădu informaţii precise despre toată familia ei, şi Ana o ascultă cu răbdare. A preferat să suporte acea conversaţie banală înainte de a trece direct la subiect, ceea ce a şi făcut până la urmă.

— Şi ce fel de oameni sunt cei din familia De Charny? Probabil că e emoţionant pentru ei să vină la Lirey.

— Sunt multe ramuri; descendenţii uneia dintre ele, cei pe care îi cunoaştem noi, nu vin des, dar ne îngrijim de pământurile şi de interesele lor. Sunt cam înţepaţi, ca toţi aristocraţii. Acum câţiva ani a venit o rudă îndepărtată, ce băiat frumos! Şi simpatic, foarte simpatic. A venit însoţit de superiorul bisericii. Acesta a avut mai mult de-a face cu ei. Noi avem de-a face cu administratorul, care stă la Troyes. O să vă dau adresa ca să-l contactaţi, e foarte amabil domnul Capell.

Două ore mai târziu, Ana ieşea din casa familiei Didier cu ceva mai multe informaţii decât avusese când sosise. Era târziu, pentru că în Franţa la şapte se ia deja cina, aşa că hotărî să se întoarcă la Troyes şi să aştepte până a doua zi ca să adulmece prin arhive şi să meargă la biserica din Lirey să stea de vorbă cu superiorul, în cazul în care acesta ar binevoi să o primească.

* * *

Responsabilul arhivei municipale din Troyes era un tânăr cu piercing în nas şi câte trei cercei în fiecare ureche, care i-a mărturisit că se plictisea de moarte la serviciu, dar, la urma urmelor, avusese noroc să-şi găsească de lucru, dat fiind că e bibliotecar.

Ana îi povesti ce caută, şi Jean, aşa se numea, se oferi să o ajute la cercetări.

— Aşadar, credeţi că Maestrul de Normandia al Ordinului Templierilor era un strămoş al lui Geoffroy de Charny al nostru. Dar numele de familie nu sunt aceleaşi.

— Aşa e, dar poate fi vorba de o variaţie în grafia numelui, n-ar fi pentru prima dată că unui nume îi cade sau i se adaugă o literă.

— Fireşte, fireşte. Bine, asta nu va fi uşor, aşa că, dacă îmi daţi o mână de ajutor, poate găsim ceva.

Mai întâi au căutat în arhivele informatizate, apoi au început căutarea în vechile înscrisuri, încă neinformatizate. Ana era uluită de inteligenţa lui Jean. În afară de diploma de bibliotecar, era licenţiat în filologie franceză, aşa că franceza veche nu avea secrete pentru el.

— Am găsit o listă a tuturor celor botezaţi în biserica din Lirey. Este un document din secolul al XIX-lea prin care un studios de prin partea locului a hotărât să salveze memoria satului şi şi-a petrecut timpul copiind arhivele ecleziastice. Să vedem dacă găsim ceva.

* * *

Lucrau de patru zile şi aproape că reuşiseră să facă un arbore genealogic al familiei Charny, dar amândoi ştiau că acesta era incomplet, pentru că, deşi aveau ca dovadă copia câtorva acte de naştere, nu ştiau nimic despre întâmplările din viaţa acestor personaje, care, de multe ori, s-au căsătorit ca să strângă alianţele cu alţi nobili şi a căror urmă, a lor şi a fiilor lor, era aproape imposibil de găsit.

— Cred că ar trebui să cauţi un istoric, cineva care se pricepe la genealogii.

— Da, mi s-a mai spus. Dar cine? Cunoşti pe cineva?

— Am un prieten care este de aici, din Troyes. Ne-am dat bacalaureatul împreună, apoi el a plecat la Paris şi şi-a dat doctoratul în istorie la Sorbona, a fost chiar şi asistent la o catedră. Dar s-a îndrăgostit de o jurnalistă scoţiană şi, în mai puţin de trei ani, a absolvit jurnalismul. Locuiesc la Paris, au o revistă: *Enigme*. Personal, am îndoieli asupra acestui gen de publicaţii; tratează teme istorice, enigme nerezolvate. Lucrează cu

genealogişti, istorici, oameni de ştiinţă. El ne poate da numele vreunui genealogist. Nu ne-am mai văzut de ani de zile, aproape de când s-a însurat cu scoţiana. Ea a avut un accident şi n-au mai venit pe aici. Dar este un bun prieten al meu şi te va primi. Înainte de asta, trebuie să mergi la biserică, superiorul are şi el alte arhive sau ar putea şti despre familia asta ceva interesant.

* * *

Superiorul bisericii se dovedi a fi un septuagenar amabil care o primi imediat după ce îl sunase.

— Familia Charny a fost întotdeauna legată de acest loc, şi-au păstrat proprietatea asupra pământurilor, dar nu mai locuiesc aici de sute de ani.

— Dumneavoastră îi cunoaşteţi pe actualii De Charny?

— Mă rog, pe câţiva. Sunt mai multe ramuri De Charny, aşa că vă puteţi imagina că există duzine întregi de De Charny. Una dintre familii, cei care sunt cel mai legaţi de Lirey, sunt oameni importanţi, trăiesc la Paris.

— Vin des?

— Nu, adevărul e că nu vin mai deloc. De ani de zile n-au mai dat pe aici.

— O doamnă din Lirey, doamna Didier, mi-a spus că acum trei sau patru ani a venit un tânăr foarte simpatic din familie.

— Ah, preotul!

— Preotul?

— Da. Vă miră că cineva poate fi preot? spuse superiorul, râzând.

— Nu, nu, absolut deloc. Doar că la Lirey mi s-a spus că acum câţiva ani a venit un băiat foarte frumos, dar nu mi s-a spus că era preot.

— Nu or fi ştiut, nu aveau cum să ştie. Când a venit, nu purta nici măcar guler înalt, era îmbrăcat ca oricare alt tânăr de vârsta lui. Nu părea preot, dar este, şi cred că face o carieră frumoasă. Să fim

serioşi, doar nu era să rămână preot de ţară. Dar nu este un De Charny, deşi se pare că strămoşii lui au avut o anume legătură cu pământurile astea, nu mi-a explicat prea mult. Am fost sunat de la Paris ca să-l primesc şi să-l ajut în tot ce mi-ar fi cerut.

Telefonul mobil al Anei le întrerupse conversaţia. Răspunse şi îl auzi pe Jean cu o voce agitată.

— Ana, cred că am găsit!

— Ce anume?

— Spune-i părintelui Salvaing să te lase să vezi actele de botez din secolele al XII-lea şi al XIII-lea, poate că ai dreptate şi unii De Charny au fost înainte De Charney.

— Cum ai aflat?

— Revăzând copiile, nu ştiu, însă, dacă e o greşeală sau, dimpotrivă, am nimerit drept la ţintă. Închid şi vin într-acolo. Aşteaptă-mă, nu întârzii mai mult de o jumătate de oră.

Anei i-a fost greu să îl convingă pe părintele Salvaing să o lase să vadă actele de botez arhivate în biserică şi păstrate în bibliotecă precum nişte adevărate bijuterii.

Bătrânul preot îl chemă pe fratele arhivar, care sări în sus de indignare când află de pretenţia jurnalistei.

— Aş înţelege, dacă aţi fi o erudită, un istoric, dar nu sunteţi decât o jurnalistă care caută Dumnezeu ştie ce, spuse arhivarul, prost dispus.

— Încerc să scriu o istorie a Sfântului Giulgiu cât mai completă cu putinţă.

— Şi de ce contează pentru dumneavoastră grafiile numelui de De Charny? insistă arhivarul bisericii.

— Pentru că vreau să ştiu dacă Maestrul de Normandia al Ordinului Templierilor, Geoffroy de Charney, care a murit ars pe rug împreună cu Jacques de Molay, a fost proprietarul Giulgiului şi, din acest motiv, l-a ascuns aici, în casa

strămoşească, astfel că Geoffroy de Charny a apărut drept proprietarul lui după patruzeci de ani.

— Cu alte cuvinte, vreţi să dovediţi că Giulgiul a aparţinut templierilor, mai mult afirmă, decât întrebă părintele Salvaing.

— Şi dacă nu e aşa, o va inventa, insistă arhivarul.

— Nu, eu nu inventez nimic; dacă nu e aşa, atunci nu e aşa. Încerc doar să explic de ce a apărut Giulgiul aici, şi mi se pare verosimil să-l fi adus cineva din Ţara Sfântă, un cruciat sau un cavaler templier. Cine, dacă nu ei? Dacă Geoffroy de Charny susţinea că era autentic, trebuie să fi avut motivele lui.

— Nu a demonstrat-o niciodată, afirmă bătrânul superior.

— Poate că nu putea să o facă.

— Aiurea, prostii! interveni arhivarul.

— Permiteţi-mi să vă întreb, dumneavoastră credeţi că Sfântul Giulgiu este autentic?

Cei doi preoţi rămaseră tăcuţi pentru câteva clipe. Îşi închinaseră viaţa lui Dumnezeu pentru că aveau credinţă. Doar credinţa poate face ca un bărbat să renunţe să aibă o familie, să se bucure de dragoste. Iar credinţa lor, a lor şi a atâtor altora ca ei, îi părăsea uneori, îi cufunda în deznădejde, pentru că, inteligenţi cum erau, nu puteau înceta să nu audă chemarea raţiunii.

Primul care a vorbit a fost arhivarul.

— Biserica permite de veacuri ca linţoliul să fie obiect de cult.

— Dar eu v-am întrebat care e părerea dumneavoastră şi a părintelui Salvaing; doctrina Bisericii ştiu care este.

— Draga mea copilă, spuse Salvaing, Giulgiul este o relicvă preţuită de milioane de credincioşi. Autenticitatea lui a fost pusă la îndoială de savanţi şi, cu toate astea, trebuie să recunosc că am fost emoţionat când l-am văzut în catedrala din Torino.

În pânză, e ceva supranatural, oricare ar fi verdictul dat de carbonul 14.

Când sosi Jean, încă mai încerca să îi convingă pe cei doi preoţi să o lase să vadă arhivele bisericii.

Superiorul şi arhivarul îl priviră pe Jean cu o anume iritare, dar acestuia nu îi luă mai mult de zece minute ca să îi convingă să i se permită să arunce o privire peste înscrisurile din bibliotecă. Pe deasupra, îi ceru arhivarului să îi ajute.

Zăboviră mai mult de două ore, dar până la urmă găsiră ceea ce căutau: în afară de De Charny din Lirey, mai exista şi De Charney, fiind vorba de un anumit grad de rudenie.

Revenind la Troyes, Ana îl invită pe Jean la cină.

— Am reuşit.

— Mă rog, s-a dovedit că ai avut dreptate, cei doi Geoffroy erau înrudiţi.

— De fapt, n-am fost eu cea care a descoperit. Un comentariu al profesoarei Elianne Marchais a fost cel care mi-a dat indiciul că aşa ceva ar fi posibil. Şi este. Acum sunt aproape sigură că Geoffroy de Charney a fost proprietarul Giulgiului. Cu siguranţă el a fost cel care a comandat pictura sau l-a cumpărat drept bun în Ţara Sfântă.

— Dacă ar fi fost autentic, s-ar fi aflat în mâinile Ordinului Templierilor; aminteşte-ţi, Ana, că templierii făceau legământ de sărăcie şi nu posedau nimic. Aşadar, e ciudat ca un templier să aibă Giulgiul. Poate că aceşti doi Geoffroy erau rude, dar îi punem în cârcă primului posesia Giulgiului, fără niciun temei, fără dovezi.

— Doar aceea că a fost în Ţara Sfântă, insistă Ana.

— Da, ca aproape toţi templierii.

— Da, dar acesta se numea Geoffroy de Charney.

— Ana, teoria ta e interesantă, dar e trasă de păr, şi tu ştii asta. De aceea nu cred eu ce spun ziarele, pentru că voi, jurnaliştii, uneori daţi ca sigur ceea ce este doar probabil.

— Altul care are o părere proastă despre jurnalişti!

— Părere proastă, nu, o anume neîncredere, da.

— Nu minţim, ştii asta?

— Nu spun că minţiţi, admit chiar că în ceea ce scrieţi există o bază reală, dar asta nu înseamnă că e adevărat. Ceea ce vreau să spun este să încerci să fii mai riguroasă când scrii despre asta. Altminteri, lumea o va lua drept o fantezie, ca oricare altă poveste ezoterică despre linţoliu, şi ştii că sunt multe.

* * *

Se hotărî să aibă încredere în Jean. Se cunoscuseră de o săptămână şi, cu toate astea, avea impresia că îl cunoştea dintotdeauna. Jean era sensibil, inteligent şi cumpătat. În spatele înfăţişării lui neîngrijite se afla un om deosebit.

Îi povesti aproape tot ce ştia, dar fără să menţioneze Departamentul de Artă şi nici pe fratele ei, Santiago, aşteptând să audă ce părere avea.

— Pentru o carte ezoterică, nu e rău. Dar adevărul e, Ana, că îmi vorbeşti doar de intuiţii şi presimţiri. Ceea ce spui, dacă e bine scris, poate deveni o poveste interesantă pentru o revistă ilustrată, dar nimic din ceea ce mi-ai povestit nu e susţinut de vreo dovadă, nimic. Îmi pare rău că te dezamăgesc, dar, dacă eu aş găsi într-un ziar o poveste precum cea pe care o istoriseşti tu, n-aş crede-o, m-aş gândi că e o elucubraţie a unuia dintre acei pseudoautori care scriu despre OZN-uri şi văd mistere la orice pas.

Ana nu îşi putu ascunde dezamăgirea, deşi în forul ei interior admitea că Jean are dreptate, că teoriile ei nu au nicio bază care să le susţină în mod serios.

— N-o să mă dau bătută, ştii, Jean? Dacă nu găsesc dovezi solide, n-o să public niciun rând, asta e învoiala pe care tocmai o fac cu mine însămi. În felul ăsta n-o să vă decepţionez pe voi, cei care m-aţi ajutat. Dar voi continua să cercetez. Acum mai trebuie să aflu dacă un De Charny pe care îl cunosc are vreo legătură cu această familie De Charny.

— Cine e acel De Charny pe care îl cunoşti?

— Un bărbat foarte frumos şi interesant, puţin cam misterios. Voi merge la Paris; acolo îmi va fi mai uşor să iau legătura cu familia lui, dacă o fi familia lui.

— Mi-ar face plăcere să te însoţesc.

— Atunci, fă-o.

— Nu pot, ar trebui să cer concediu, şi nu mi l-ar da de pe o zi pe alta. Ce altceva te mai gândeşti să faci?

— Înainte de a pleca, o să trec pe la biroul domnului Capell, administratorul familiei De Charny; de asemenea, aş dori să mi-l prezinţi pe prietenul tău care are revista aia, *Enigme,* sau cum spuneai. După Paris, o să merg la Torino, dar asta va depinde de ce aflu la Paris. O să te sun şi o să-ţi povestesc. Ştii, eşti singura persoană cu care am putut vorbi sincer pe această temă, şi cum ai mult bun-simţ, cu siguranţă că vei ştii să pui stavilă fanteziilor mele.

* * *

Domnul Capell se dovedi a fi un om serios şi deloc vorbăreţ şi care, fiind bine-crescut, o lăsă să înţeleagă limpede că nu avea de gând să îi dea nicio informaţie despre clienţii săi. Doar atât; îi confirmă că în Franţa existau zeci de descendenţi ai familiei De Charny şi că aceşti clienţi ai lui erau una dintre familii.

Ana ieşi decepţionată din biroul lui Capell.

Când sosi la Paris, se duse direct la redacţia revistei *Enigme,* situată la primul etaj al unei

clădiri din secolul al XIX-lea. Paul Bisol era opusul lui Jean.

Într-un costum impecabil, părea mai degrabă un cadru de conducere într-o companie multinaţională decât un jurnalist. Jean îi telefonase, cerându-i să o ajute.

Paul Bisol ascultă cu răbdare relatarea Anei. Nu o întrerupse nici măcar o dată, ceea ce o uimi.

— Ştiţi în ce vă băgaţi?

— La ce vă referiţi?

— Domnişoară Jiménez…

— Vă rog, spuneţi-mi Ana.

— Bine, Ana, să ştiţi că templierii există. Dar nu sunt doar acei eleganţi istorici despre care spuneţi că i-aţi cunoscut la Londra sau alţi domni amabili din cluburi mai mult sau mai puţin secrete care se dau drept moştenitori ai spiritului Ordinului Templierilor. Jacques de Molay, înainte de a muri, a aranjat ca ordinul să continue să existe, mulţi cavaleri însă au dispărut fără urmă, au trecut în clandestinitate. Dar ei toţi s-au aflat în legătură cu noua casă-mamă, cu Ordinul Templierilor din Scoţia, care este locul unde Jacques de Molay hotărâse că avea să fie reşedinţa legitimă a ordinului. Templierii au învăţat să trăiască în clandestinitate, s-au infiltrat la curţile europene, chiar şi în curia papei, şi aşa au continuat până în ziua de azi. Nu au dispărut.

Ana avu un sentiment neplăcut. I se părea că Paul vorbeşte ca un iluminat, în loc să vorbească precum un istoric. Până atunci, găsise persoane care îi respingeau teoriile năstruşnice, care insistau să nu se lase dusă de fantezie, şi, deodată, găsea pe cineva care era de acord cu ea, iar asta nu îi plăcea deloc.

Bisol ridică receptorul telefonului şi vorbi cu secretara. Un minut mai târziu, o invită să îl urmeze. O conduse într-un alt birou situat aproape de al său. Ciocăni în uşă şi aşteptă ca o voce feminină să îl invite să intre.

O femeie tânără, de vreo treizeci de ani, cu păr şaten şi nişte imenşi ochi verzi, stătea în spatele unui birou, scriind la calculator. Când îi văzu intrând, le zâmbi, dar nu se mişcă.

— Luaţi loc. Aşadar, sunteţi prietenă cu Jean?

— Mă rog, ne-am cunoscut de curând, dar adevărul e că ne-am împăcat bine şi m-a ajutat mult.

— Aşa e Jean, afirmă Paul; are un suflet de muşchetar, dar el nu ştie asta. Bine, Ana, vreau să-i povesteşti lui Elisabeth tot ce mi-ai spus mie.

Pe Ana începuse să o irite situaţia. Paul Bisol era o persoană amabilă, dar era ceva în el care până la urmă îi displăcea; şi Elisabeth îi producea un anume sentiment de repulsie, fără să ştie de ce. Simţea o dorinţă nestăpânită să o ia la sănătoasa, dar se abţinu şi începu să relateze încă o dată bănuielile ei în legătură cu peripeţiile Sfântului Giulgiu.

Elisabeth o ascultă în tăcere, nici ea nu o întrerupse cu întrebări. Când Ana termină, Paul şi Elisabeth se priviră. Ana era conştientă că îşi vorbeau din priviri, hotărând ce să facă. În sfârşit, Elisabeth rupse tăcerea ce se instalase între ei.

— Bine, Ana, cred că ai dreptate. Nu ne-am gândit niciodată la teoria ta, la faptul că Geoffroy de Charney ar avea vreo legătură cu Geoffroy de Charny, dar, într-adevăr, poate fi o chestiune de grafie, şi, dacă eşti sigură că în arhivele de la Lirey ai dat peste membri ai ambelor familii… În sfârşit, e clar că aceşti doi Geoffroy aveau o anumită relaţie. Aşadar, linţoliul aparţinea în realitate templierilor. De ce s-a aflat în mâinile lui Geoffroy de Charney? La prima vedere, mă gândesc că poate Marele Maestru i-a poruncit să-l pună la adăpost, având în vedere că Filip cel Frumos căuta să-şi însuşească toate comorile Ordinului Templierilor. Da, cu siguranţă că aşa a fost. Jacques de Molay i-a ordonat lui Geoffroy de Charney să ascundă linţoliul pe pământurile sale

şi, ani de zile mai târziu, acesta a apărut în mâinile unei rude, celălalt Geoffroy. Da, aşa a fost.

Ana vru să o contrazică, de fapt contrazicându-se pe sine.

— Mă rog, nu există nicio dovadă care să susţină ceea ce spun, este doar o speculaţie.

— Dar asta s-a întâmplat, afirmă Elisabeth fără şovăire. S-a vorbit întotdeauna despre o comoară misterioasă a Ordinului Templierilor; poate că linţoliul era comoara, la urma urmelor ei îl credeau autentic.

— Dar nu este, răspunse Ana, ei ştiau că nu era autentic. Sfântul Giulgiu este din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea, aşa că…

— Da, ai dreptate, templierilor li s-o fi prezentat drept bun în Ţara Sfântă. Până la urmă, pe vremea aceea, era greu de apreciat dacă o relicvă era adevărată sau falsă. Ceea ce este clar e faptul că ei îl considerau adevărat atunci când l-au trimis spre păstrare. Teoriile tale sunt corecte, Ana, sunt sigură. Dar trebuie să ai grijă, de templieri nu te apropii fără să fii pedepsit. Avem un genealogist foarte bun, te va ajuta. Cât despre acest Charny pe care îl cunoşti, lasă-mă o oră şi îţi voi spune ceva despre el.

Ieşiră din biroul lui Elisabeth. Ana se despărţi de Paul Bisol, asigurându-l că la prima oră a după-amiezii avea să treacă din nou pe la redacţie ca să îl întâlnească pe genealogist şi să ia informaţiile pe care Elisabeth i le-ar putea da despre Charny, despre Yves de Charny, secretarul cardinalului de Torino.

* * *

Hoinări prin Paris fără ţintă. Avea nevoie să se gândească şi îi plăcea să meargă pe jos atunci când făcea asta. La amiază, se aşeză în spatele vitrinei unui bistrou şi luă masa, citind ziarele spaniole pe care le cumpărase. De zile întregi nu mai ştia nimic din ce se întâmpla în Spania. Nici măcar nu sunase la ziar şi nu vorbise nici cu Santiago.

Simţea că ancheta se apropia de sfârşit. Era convinsă că templierii aveau o anume legătură cu linţoliul, că ei fuseseră cei care îl aduseseră de la Constantinopol. Îşi aminti noaptea petrecută la hotelul Dorchester, când, verificându-şi agenda, s-a gândit că ar putea fi ceva mai mult decât o coincidenţă faptul că frumosul preot francez, secretarul cardinalului de Torino, se numeşte Charny. Până acum nu obţinuse nicio pistă sigură; doar că se părea că părintele Yves vizitase cu ani în urmă Lirey, pentru că, şi de asta era într-adevăr sigură, despre el era vorba; nu există mulţi preoţi frumoşi.

Se prea poate ca părintele Yves să aibă vreo legătură cu templierii, dar cu cei din trecut sau cu cei de acum? Şi dacă ar fi aşa, ce ar însemna asta?

„Nimic, îşi spuse ea, n-ar însemna nimic.” Şi-l imagina pe foarte frumosul preot povestindu-i, cu un zâmbet inocent, că, într-adevăr, strămoşii lui fuseseră la cruciade şi că, într-adevăr, familia lui era din regiunea Troyes. Şi ce dacă? Ce dovedea asta? Nimic, nu dovedea nimic. Dar instinctul îi spunea că ăsta era un fir care ducea undeva. Un fir care ducea de la Geoffroy de Charney la Geoffroy de Charny şi care parcurgea mii de hăţişuri şi se termina la părintele Yves.

Dar părintele Yves n-avea nimic de-a face cu incendiile de la catedrală, de asta era sigură. Atunci, unde era cheia?

De-abia mâncă în fugă ceva. Îl sună pe Jean şi se simţi mai bine când îl auzi la celălalt capăt al firului, repetându-i că, deşi cam ciudat, Paul Bisol e o persoană cumsecade şi că putea avea încredere în el.

La trei, se îndreptă din nou spre redacţia revistei *Enigme*. Când sosi, Paul o aştepta în biroul lui Elisabeth.

— Bun, avem câteva noutăţi, spuse Elisabeth. Preotul tău aparţine unei familii bine situate, fratele lui mai mare a fost deputat, acum este

membru în Consiliul de Stat, iar soţia lui este judecător la Curtea Supremă. Provin din mica nobilime, dar de la Revoluţia Franceză, cei din familia Charny trăiesc la fel ca nişte burghezi autentici. Acest preot se bucură de protectoratul unor persoane importante la Vatican, nici mai mult nici mai puţin decât cardinalul Visiers, care este prieten cu fratele lui mai mare. Dar ştirea bombă este că Edouard, genealogistul nostru, care lucrează de trei ore la arborele lor genealogic, crede că, într-adevăr, acest Yves de Charny este descendentul acelor De Charney care au participat la cruciade şi, ceea ce este şi mai important, al lui Geoffroy de Charney, Maestru de Normandia al Ordinului Templierilor, care a murit pe rug alături de Jacques de Molay.

— Sunteţi siguri? întrebă Ana, nevenindu-i să creadă.

— Da, răspunse Elisabeth fără şovăire.

Paul Bisol văzu îndoiala oglindindu-se în privirea jurnalistei şi se hotărî să intervină.

— Ana, Edouard este profesor, un istoric de toată încrederea. Ştiu că lui Jean nu prea îi place revista noastră, dar te asigur că noi n-am publicat niciodată ceva pe care să nu-l fi putut dovedi. Revista noastră face cercetări asupra enigmelor istoriei şi încercăm să le dăm un răspuns. Acest răspuns le aparţine întotdeauna istoricilor, ajutaţi, în anumite situaţii, de o echipă de cercetare formată din jurnalişti. Niciodată nu a trebuit să corectăm o informaţie. Nici nu afirmăm ceva ce nu ştim cu siguranţă. Dacă are cineva o ipoteză, o spunem, asta este doar o ipoteză, dar nu o dăm drept sigură. Tu susţii că unele incendii din catedrala din Torino au legătură cu trecutul. Nu ştiu, nu ne-am gândit niciodată şi, în consecinţă, nu am studiat acest lucru. Tu crezi că templierii au fost proprietarii Sfântului Giulgiu, şi aici poţi avea dreptate, aşa cum se pare că ai atunci când spui că acel preot Yves provine dintr-o foarte veche

familie de aristocraţi şi templieri. Te întrebi dacă templierii au vreo legătură cu accidentele de la catedrală. Nu-ţi pot răspunde la această întrebare, nu ştiu, dar cred că nu. Sincer, nu cred că templierii ar fi interesaţi să aducă stricăciuni Sfântului Giulgiu, dar te asigur că, dacă l-ar fi vrut pentru ei, până acum l-ar fi avut. Sunt o organizaţie puternică, puternică mai mult decât îţi închipui, şi în stare de orice.

Paul o privi pe Elisabeth. Ana rămase mută când văzu înaintând spre ea fotoliul în care stătea Elisabeth. Nu îşi dăduse seama, părea un fotoliu de birou, şi de fapt aşa şi era, dar modificat ca să servească drept vehicul cuiva care nu poate merge.

Elisabeth opri fotoliul în faţa Anei şi dădu la o parte pledul care îi ascundea picioarele, ceva ce Ana nu ştia, pentru că până în acel moment o văzuse doar în spatele mesei de birou.

— Sunt scoţiană, nu ştiu dacă ţi-a spus Jean. Tatăl meu este lordul McKenny. Tatăl meu îl cunoştea pe lordul McCall. N-ai auzit niciodată vorbindu-se despre acesta. Este unul dintre cei mai bogaţi oameni din lume, dar nu apare niciodată în ziare şi nici în jurnalele informative de televiziune. Lumea lui nu este ca a noastră, lumea lui este una unde nu au loc decât cei puternici. Are un castel impresionant, o veche fortăreaţă a templierilor situată aproape de Small Isles. Dar nu invită pe nimeni acolo. Noi, scoţienii, ne dăm în vânt după legende, astfel că despre lordul McCall se povestesc o sumedenie. Unii dintre sătenii care locuiesc aproape de castel îl numesc Templierul şi susţin că, din când în când, alţi bărbaţi vin cu elicopterul să-l viziteze, printre ei, câţiva membri ai familiei regale britanice.

Odată, i-am povestit lui Paul despre McCall şi ne-a venit ideea să facem un reportaj despre domeniile şi fortăreţele templierilor răspândite prin toată Europa. Un fel de inventar: să aflăm care se mai păstrează în picioare, dacă sunt în proprietatea

cuiva, care au rămas doar ruine odată cu trecerea timpului. Ne-am gândit că ar fi o idee bună ca lordul McCall să ne lase să-i vizităm castelul. Ne-am pus pe treabă şi, în principiu, n-am avut multe probleme. Există sute de fortăreţe ale templierilor, majoritatea în stare de ruină. I-am cerut tatălui meu să vorbească el cu McCall ca să mă lase să-i vizitez castelul şi să-l fotografiez. A fost în zadar. Lordul McCall, foarte amabil, a invocat tot felul de scuze. Eu nu m-am mulţumit cu ele, aşa că m-am hotărât să încerc pe cont propriu, prezentându-mă la castel. L-am sunat la telefon, dar nici măcar nu mi-a răspuns, un secretar amabil m-a informat că lordul McCall lipseşte, că e în Statele Unite şi de aceea nu mă poate primi şi, bineînţeles, că el nu avea permisiunea de a mă lăsa să fotografiez fortăreaţa. Am insistat să-mi permită să vin până la castel, dar secretarul nu se lăsa nici în ruptul capului: sub nicio formă, fără permisiunea lordului McCall, nu intra nimeni pe acest vechi domeniu.

Nu m-am dat bătută şi am hotărât să mă prezint la poarta castelului, eram sigură că, odată ajunsă acolo, nu ar fi avut încotro şi m-ar fi lăsat să arunc o privire.

Înainte de a mă îndrepta spre fortăreaţă, am vorbit cu sătenii. Toţi au pentru el un respect reverenţios şi m-au asigurat că este un om bun la suflet, care se îngrijeşte să nu le lipsească nimic. Se poate spune nu numai că îl respectă, ci îl adoră; nimeni n-ar mişca un deget împotriva lui. Unul dintre ţărani mi-a spus că fiul lui trăieşte graţie lui McCall, care îi plătise o foarte costisitoare operaţie de inimă la Houston, în Statele Unite.

Când am ajuns la grilajul care limita accesul pe pământurile castelului, nu am avut cum să intru. Am început să dau ocol zidului, încercând să găsesc un loc peste care să sar. Am văzut în spatele zidului, în mijlocul pădurii, o capelă de piatră acoperită cu iederă. Ca să înţelegi ce s-a întâmplat, trebuie să ştii că marea mea pasiune era escalada,

că de când aveam zece ani am început să fac escaladări şi că am la activ cucerirea mai multor vârfuri importante. Aşa că nu mi se părea ceva deosebit de greu să escaladez acel zid, chiar dacă n-aveam mijloacele necesare.

Nu mă întreba cum am făcut, dar am reuşit să mă urc pe zid şi să sar pe domeniu. Este ultimul lucru pe care mi-l amintesc. Am auzit un zgomot şi apoi o durere intensă în picioare, am căzut. Plângeam, zvârcolindu-mă de durere. Un bărbat mă ochea cu o armă de vânătoare. A vorbit la un walkie-talkie, a apărut o maşină de teren, m-au urcat şi m-au dus la spital. Am rămas paralizată. N-au tras să mă omoare, dar cu destulă precizie ca să mă lase aşa cum mă vezi acum.

Fireşte că toată lumea a dezvinovăţit gărzile lordului McCall. Eu eram o intrusă care sărise peste zidul ce înconjoară fortăreaţa.

— Îmi pare rău.

— Da, am rămas paralizată pentru restul vieţii, şi totul s-a întâmplat dintr-o prostie. Dar, să-ţi explic, sunt convinsă că lordul McCall, cel bun la suflet, este mai mult decât pare. I-am cerut tatălui meu să-mi dea o listă amănunţită cu toţi oamenii despre care ştia că aveau relaţii cu McCall. Nu voia s-o facă, dar până la urmă l-am convins. Tatăl meu a suferit mult pentru accidentul meu. Nu i-a convenit niciodată că sunt jurnalistă şi, cu atât mai puţin, că mă ocup cu treburi dintr-astea. Lordul McCall este un personaj deosebit. Celibatar, iubitor de artă religioasă, putred de bogat. La fiecare o sută de zile, vin la castel nişte domni care sosesc cu maşina sau cu elicopterul şi rămân două sau trei zile. Nimeni nu ştie cine sunt, intuiesc doar că sunt tot atât de importanţi ca însuşi McCall. Am mers pe urmele nenumăratelor lui afaceri până unde am putut, adică nu prea mult. Dar firmele lui au interese cu alte firme şi ţi-aş spune că nu există eveniment economic în lume care să nu aibă legătură cu el şi cu prietenii lui.

— Ce vrei să spui?

— Că există un grup de oameni care trag sforile, că puterea lor economică este aproape mai mare decât puterea guvernelor, astfel că au influenţă asupra acestora.

— Şi ce legătură are asta cu templierii?

— De cinci ani de zile studiez întruna tot ce s-a scris despre templieri. Am mult timp la dispoziţie, nu mă pot mişca din scaunul ăsta. Am ajuns la câteva concluzii: în afara tuturor organizaţiilor care se dau drept moştenitoare ale Ordinului Templierilor, există o alta, secretă, formată din oameni discreţi, toţi importanţi, strecuraţi în inima celei mai selecte părţi a societăţii. Nu ştiu nici câţi sunt, nici cine sunt, sau cel puţin nu sunt sigură că toţi cei pe care îi bănuiesc sunt implicaţi. Dar cred că adevăraţii templieri, moştenitorii lui Jacques de Molay, sunt aici şi că McCall este unul dintre ei. Am cercetat totul despre castelul lui şi e ciudat: de-a lungul secolelor a trecut prin mâini diferite, întotdeauna ale unor domni solitari, bogaţi şi cu relaţii, şi toţi cu o obsesie: aceea de a împiedica prezenţa străinilor. Cred că există o armată a templierilor, o armată tăcută, bine structurată, ai cărei membri ocupă poziţii însemnate în toate ţările.

— Parcă te-ai referi la o organizaţie masonică.

— Bine, ştii doar că unele organizaţii masonice se dau drept moştenitoare ale Ordinului Templierilor. Dar cea la care mă refer eu este cea autentică, despre care nu se ştie nimic. Sunt în scaunul ăsta cu rotile de cinci ani de zile. Cu lista pe care mi-a dat-o tatăl meu şi cu ajutorul unui excelent jurnalist de investigaţii, am reuşit să fac o organigramă a ceea ce cred eu că este adevărata organizaţie a Ordinului Templierilor. Dar îţi voi spune că nu a fost deloc uşor. Michael, jurnalistul despre care îţi vorbesc, a murit; acum trei ani, a suferit un accident fatal de maşină. Bănuiesc că ei l-au omorât. Dacă se apropie cineva prea tare, îşi

riscă viaţa. O ştiu, am urmărit îndeaproape ce li s-a întâmplat mai multor curioşi, aşa ca noi.

— Ai o viziune conspirativă asupra realităţii.

— Ana, cred că există două lumi, cea pe care o vedem şi în care trăieşte imensa majoritate a oamenilor şi o alta, subterană, despre care nu ştim nimic, locul de unde diferitele organizaţii economice, masonice sau ce-or fi ele trag sforile. Iar în această lume subterană se află noul Ordin al Templierilor.

— Chiar dacă ai avea dreptate, asta nu mă lămureşte ce relaţie au, în ziua de azi, templierii cu Sfântul Giulgiu.

— Nici eu nu ştiu. Îmi pare rău. Ţi-am povestit toate astea pentru că s-ar putea ca părintele Yves…

— Spune.

— Poate e unul dintre ei.

— Un templier din acea organizaţie secretă care crezi tu că există?

— Crezi că îţi povestesc o istorie tâmpită, dar sunt jurnalistă ca tine, Ana, şi deosebesc perfect ficţiunea de realitate. Ţi-am spus ce cred. Acum, acţionează tu în consecinţă. Dacă Giulgiul a aparţinut templierilor şi părintele Yves provine din familia lui Geoffroy de Charney…

— Dar Giulgiul nu este linţoliul lui Hristos. Metoda carbon 14 nu a lăsat loc pentru îndoieli. Nu ştiu de ce familia De Charny l-a ţinut ascuns şi nici de ce a apărut; de fapt, nu ştiu nimic.

* * *

Se simţea deprimată. Ascultând teoria lui Elisabeth, îşi dădea seama că efectul pe care scoţiana îl provoca înăuntrul ei era probabil acelaşi care ea îl provoca în ceilalţi, de fiecare dată când îşi expunea teoriile despre Sfântul Giulgiu.

În momentul acela simţi că nu se plăcea, că îşi pierduse capul vârându-se într-o poveste absurdă, încercând să demonstreze că era mai isteaţă decât cei din Departamentul de Artă. „Gata, gândi ea, o să plec imediat la Barcelona. O să-l sun pe

Santiago. O să se bucure grozav când îi voi spune că am hotărât să uit de Sfântul Giulgiu.”

Elisabeth şi Paul o lăsară cu gândurile ei. Îi observau descumpănirea, îi vedeau neîncrederea oglindită pe chip. În realitate, erau foarte puţine persoanele cărora le vorbiseră despre noul Ordin al Templierilor şi care aveau cunoştinţă de cercetările ei, pentru că se temeau pentru viaţa lor şi a tuturor acelora care îi ajutau.

— Elisabeth, o să i-l dai?

— Ce să-mi dai? întrebă Ana.

— Ia dosarul ăsta; este un rezumat al muncii mele din ultimii cinci ani. A mea şi a lui Michael. Aici se află numele şi biografiile celor pe care îi credem ca fiind noii maeştri ai Ordinului Templierilor. După părerea mea, lordul McCall este Marele Maestru. Da, citeşte-l. Vreau să-ţi cer o favoare. Avem încredere în tine pentru că ne gândim că eşti pe punctul de a face o descoperire importantă, nu ştim foarte bine ce anume, nici în ce direcţie, dar cu siguranţă că are legătură cu Ei. Dacă aceste hârtii cad pe mâini greşite, vom muri, poţi fi sigură de asta. De aceea îţi cer să nu ai încredere în nimeni, absolut în nimeni. Ei au urechi peste tot, în magistratură, în poliţie, în parlamente, la burse… peste tot. Ei ştiu deja că ai fost la noi, ceea ce nu ştiu este ce ţi-am povestit. Am investit mult în siguranţă şi avem aparate de detectare a microfoanelor. Chiar şi aşa, e posibil să avem microfoane; Ei sunt puternici.

— Iertaţi-mă, dar n-aţi devenit oare cam paranoici?

— Crede ce doreşti, Ana. Tu ai început să cercetezi existenţa templierilor pentru că ai crezut că le-ai detectat prezenţa. Vei face ce îţi cerem?

— Nu-ţi face griji, n-o să vorbesc cu nimeni despre acest dosar. Vrei să ţi-l restitui când termin de citit?

— Distruge-l. E doar un rezumat, dar te asigur că îţi va fi de folos, mai cu seamă dacă te hotărăşti

să mergi mai departe.

— Ce te face să crezi că aş da îndărăt?

Elisabeth suspină înainte de a-i răspunde.

— Eşti mult mai transparentă decât îţi imaginezi.

46

Biserica mirosea a tămâie. Slujba se terminase nu de mult. Addaio se îndrepta cu paşi grăbiţi spre cel mai îndepărtat confesional de la altar, situat într-un ungher ascuns, care îl punea la adăpost de privirile curioase.

Purta perucă şi guler înalt. În mâini ţinea o carte de rugăciuni. Îl chemase pe bărbat la ora şapte. Mai era încă o jumătate de oră, dar preferase să ajungă la timp. De fapt, de două ore dădea târcoale prin împrejurimi, încercând să afle dacă e urmărit.

Aşezat în confesional, se gândi la Guner. Îl simţea nervos, stânjenit faţă de el şi faţă de sine. De fapt, ştia că se săturase, ca şi el, de altfel.

Nimeni nu ştia de prezenţa sa la Milano, nici măcar Guner. Păstorul Bakkalbasi avea ordine precise să organizeze operaţiunea care trebuia să curme viaţa lui Mendibj, dar el, la rândul lui, urma să pună la cale o alta, despre care nimeni dintre ai săi nu avea cunoştinţă. Omul pe care îl aştepta era un asasin, un profesionist care lucra de unul singur şi care nu dădea greş niciodată; cel puţin până acum nu dăduse greş.

Aflase de el prin intermediul unui bărbat din Urfa, un membru al confreriei care, cu ani în urmă, a venit la el să îi ceară iertarea păcatelor. Omul emigrase în Germania şi, de acolo, în Statele Unite, unde nu avusese noroc, i-a spus el, şi o apucase pe căi greşite, devenind un prosper traficant de droguri care aproviziona cu heroină străzile din Europa. Păcătuise, dar nu trădase niciodată confreria. Întoarcerea lui la Urfa a fost motivată de o boală necruţătoare. Urma să moară, diagnosticul fusese clar, avea o tumoare care îl măcina pe dinăuntru şi operaţiile erau inutile. De aceea, se hotărâse să se întoarcă acasă, la locul

copilăriei lui, şi să îi ceară păstorului iertare şi pe deasupra să facă o importantă donaţie confreriei, ca să ajute la garantarea subzistenţei acesteia. Bogaţii cred întotdeauna că îşi pot cumpăra salvarea pentru viaţa de apoi.

S-a oferit să contribuie la sfânta misiune a confreriei, dar Addaio i-a refuzat ajutorul. Niciodată un om păcătos, chiar dacă era membru al confreriei, nu putea participa la acea sfântă misiune, dar obligaţia lui de păstor era aceea de a-i aduce mângâiere în ultimele lui zile de viaţă.

În timpul uneia dintre acele conversaţii care îi serveau drept spovedanie, bărbatul îi dăduse o hârtie cu numărul unei căsuţe poştale din Rotterdam, spunându-i că, dacă avea vreodată nevoie de cineva care să îi facă o treabă dificilă, imposibilă, să scrie la acea căsuţă poştală. Şi exact asta făcuse. A trimis o foaie albă de hârtie cu numărul unui telefon mobil pe care îl cumpărase de cum ajunsese la Frankfurt. Două zile mai târziu, l-a sunat un necunoscut. El se gândise deja unde să se vadă, aşa că îi comunică locul. Şi acum era acolo, în confesional, aşteptând sosirea asasinului.

— Ave Maria Preacurată.

Vocea bărbatului îl făcu să tresară. Nu îşi dăduse seama că îngenunchease cineva în confesional.

— Cea care a zămislit fără de păcat.

— Ar trebui să fiţi mai cu grijă, nu eraţi atent.

— Vreau să ucideţi un om.

— Cu asta mă îndeletnicesc. Aţi adus un dosar despre el?

— Nu, nu există dosare, nici fotografii. Va trebui să-l găsiţi singur.

— Asta va face să crească preţul acţiunii.

Timp de cincisprezece minute, Addaio îi explică asasinului ce aştepta de la el. Apoi, acesta se ridică şi dispăru în penumbra bisericii.

Addaio ieşi din confesional şi se îndreptă spre una din băncile din faţa altarului. Acolo, acoperindu-şi faţa cu mâinile, izbucni în plâns.

* * *

Bakkalbasi se aşeză pe marginea canapelei. Casa din Berlin era sigură. Confreria nu o folosise niciodată. Ahmed îi spusese că îi aparţinea unei prietene a fiului său, care era în vacanţă în Caraibe şi care îi lăsase acestuia cheia ca să meargă, din când în când, să îi dea de mâncare şi de băut pisicii.

Pisica de angora îl primise mieunând. Nu îi plăceau pisicile, îi produceau alergie, aşa că începu de îndată să tuşească şi să simtă mâncărimi pe tot corpul. Dar se abţinu. Oamenii erau pe punctul de a sosi.

Pe oamenii aceia îi cunoştea din copilărie. Trei dintre ei erau din Urfa, din confrerie, şi munceau în Germania. Ceilalţi doi sosiseră de la Urfa pe alte căi. Toţi erau membri credincioşi ai confreriei, dispuşi să îşi dea viaţa dacă ar fi fost nevoie, aşa cum şi-o dăduseră în trecut fraţii lor şi alte rude.

Îi durea misiunea la care trebuiau să participe – moartea unuia dintre ai lor –, dar păstorul Bakkalbasi susţinea că, altminteri, confreria avea să fie descoperită. Nu exista altă soluţie.

Păstorul Bakkalbasi le explică faptul că unchiul tatălui lui Mendibj se angajase să îi dea mutului lovitura mortală de pumnal. Îi acordau această şansă, dar ei trebuiau să se asigure că avea să fie aşa. Trebuia să se organizeze un dispozitiv care să îl urmărească pe Mendibj din momentul în care şi-a redobândit libertatea şi să verifice dacă nu cumva cineva care voia să ajungă la confrerie îl urmărea.

Se bizuiau pe ajutorul a doi membri ai confreriei din Torino, dar nu trebuiau să rişte şi nici să se expună arestării; misiunea lor era să nu îl piardă din ochi pe tânăr, nimic mai mult. Doar dacă vreunul dintre ei ar avea ocazia să îl ucidă, trebuia să o facă fără şovăire, deşi această onoare, insistă Bakkalbasi, îi era rezervată rudei sale.

Fiecare trebuia să ajungă la Torino prin mijloace proprii, de preferat cu maşina. Lipsa frontierelor,

graţie Uniunii Europene, le permitea să treacă dintr-o ţară într-alta, fără să lase urme. Apoi trebuiau să se îndrepte spre Cimitirul Monumental din Torino şi să caute mormântul 117. O cheiţă ascunsă într-un suport de ghivece, lângă poarta de intrare în cavou, le permitea să intre.

Odată intraţi, trebuiau să acţioneze mecanismul ascuns care scotea la iveală nişte scări secrete, situate sub unul dintre sarcofage, scări ce făceau legătura cu subterana care îi va duce până la catedrală, chiar până la locuinţa lui Turgut. Subterana avea să le fie casă cât timp urmau să stea la Torino. Nu aveau voie să se înregistreze la niciun hotel, trebuiau să rămână invizibili. Cimitirul era puţin frecventat, deşi unii turişti curioşi veneau să vadă mormintele baroce. Un paznic al cimitirului era membru al confreriei. Un bătrân, fiu al unui tată emigrat din Urfa şi din mamă italiancă, bun creştin, ca ei, şi cel mai important aliat al lor.

Bătrânul Turgut pregătise sala din subterană cu ajutorul lui Ismet. Acolo nu avea să îi găsească nimeni, pentru că nimeni nu ştia de existenţa acelui tunel, care începea dintr-un mormânt din cimitir şi ajungea chiar până la catedrală. Acest labirint secret nu figura în niciun plan. Acolo trebuiau să depună cadavrul lui Mendibj. Mutul putea să se odihnească în pace la Torino pentru restul veşniciei.

47

— Vă e clar tuturor? întrebă el.

— Da, Marco, repetară aproape la unison Minerva, Sofia şi Giuseppe. Antonino şi Pietro încuviinţară din cap.

Era şapte dimineaţa şi urmele somnului se citeau pe chipurile tuturor. La nouă, mutul avea să fie liber.

Marco pregătise minuţios dispozitivul de urmărire a lui Mendibj. Se vor bizui pe ajutorul unui grup de carabinieri şi pe Interpol, dar şeful Departamentului de Artă conta mai ales pe ai săi, pe nucleul echipei sale.

Aşteptau să li se aducă micul dejun. Cafeneaua hotelului tocmai se deschidea, şi ei au fost primii care au intrat.

Sofia, nu ştia de ce, era nervoasă şi avea impresia că nici Minerva nu era foarte calmă. Chiar şi lui Antonino i se observa încordarea, după cum strângea din buze. Totuşi, Marco, Pietro şi Giuseppe erau liniştiţi. După asta se vedea că toţi trei sunt poliţişti şi că, pentru ei, o operaţiune de urmărire nu era nimic mai mult decât o simplă rutină.

— Marco, am căutat un răspuns la întrebarea de ce atâtea persoane din Urfa par să aibă legătură, într-un fel sau altul, cu Sfântul Giulgiu. Azi-noapte am revăzut Evangheliile apocrife şi alte câteva cărţi, pe care le-am cumpărat zilele trecute, despre istoria Edesei. Poate că e o prostie, dar…

— Te ascult, Sofia; mă rog, te ascultăm cu toţii. Povesteşte-ne la ce concluzie ai ajuns, spuse şeful grupului.

— Nu ştiu dacă Antonino va fi de acord cu mine, dar, dacă ţinem seama de faptul că Urfa este Edesa şi că, pentru primii creştini din Edesa,

linţoliul a fost foarte important, până într-atât încât l-a vindecat pe regele Abgar de lepră, că l-au păstrat ca pe o relicvă de-a lungul secolelor până când împăratul Roman Lecapenos li l-a furat, e posibil să fi hotărât că trebuie să-l recupereze.

Sofia rămase tăcută. Încerca să dea prin cuvinte o formă exactă intuiţiei sale.

— Ce vrei să spui? o întrebă Marco.

— Că există legături cauzale, tu ai dreptate: e prea mare coincidenţa ca atâţia oameni din Urfa să aibă o legătură cu Sfântul Giulgiu. Mai mult decât atât, cred că mutul nostru poate fi din acel oraş şi că a venit după Sfântul Giulgiu, ca şi ceilalţi muţi. Nu ştiu, poate că incendiile au fost doar o diversiune ca să încerce să fure linţoliul şi să-l ia cu ei.

— Ce prostie! exclamă Pietro. Sofia, nu ne veni cu explicaţii iraţionale, cu basme aşa de dimineaţă.

— Ascultă, Pietro, eu sunt destul de mărişoară pentru basme! Este o speculaţie cam riscantă, ştiu asta, nici măcar nu spun că tot ce am gândit se apropie de realitate, dar nu întrece măsura descalificând tot ceea ce nu coincide cu ce gândeşti tu.

— Liniştiţi-vă, copii! îi somă Marco. Ce spui tu, Sofia, nu înseamnă că e aiurea, ar putea fi aşa cum spui, dar pare scenariul unui film cu mistere, nu ştiu, asta ar însemna…

— Asta ar însemna, interveni Minerva, că există creştini la Urfa; de aceea toţi cei pe care îi găsim la Torino merg la biserică, se cunună şi se comportă ca nişte catolici respectabili.

— A fi creştin nu e acelaşi lucru cu a fi catolic, interveni Antonino.

— Ştiu asta, răspunse Minerva, dar, dacă tot eşti aici, cel mai bun lucru este să te pierzi în peisaj şi e acelaşi lucru dacă te rogi la Hristos în catedrala de la Torino sau în altă parte.

— Îmi pare rău, Sofia, interveni Marco, tot nu înţeleg.

— Ai dreptate, era doar o idee năstruşnică. Iartă-mă, Marco, se scuză Sofia.

— Nu, nu te scuza. Trebuie să ne gândim la toate posibilităţile, nu trebuie să ne neglijăm intuiţia şi nici vreo altă teorie, oricât de bizară ni s-ar părea. Eu nu înţeleg ce vrei să spui, dar aş vrea ca şi ceilalţi să-şi exprime părerea.

Cu excepţia Minervei, restul echipei fu de acord cu Marco, aşa că Sofia nu mai insistă.

— Eu cred, spuse Pietro, că ne confruntăm cu o organizaţie criminală, cu o bandă de tâlhari, o bandă cu legături la Urfa, e posibil, dar fără niciun înţeles istoric.

* * *

Departe de acel loc, la New York, era noapte şi ploua. Mary Stuart se apropie de Umberto D'Alaqua.

— Oh, sunt istovită! Dar preşedintele se simte atât de bine, încât ar fi o impolitețe să plecăm acum. Cum ţi se pare Larry?

— Un om inteligent şi un excelent amfitrion.

— James e de aceeaşi părere, dar eu nu mă prea omor după familia Winston. Cina asta… nu ştiu, mi se pare cam pompoasă.

— Mary, tu eşti englezoaică, dar acum ştii cum sunt americanii de succes. Larry Winston are o minte strălucită, este regele mărilor, compania lui de navigaţie e cea mai importantă din lume.

— E adevărat, ştiu asta. Dar pe mine nu reuşeşte să mă convingă. În plus, în casa asta nu există nici măcar o carte, ai observat? Mă impresionează neplăcut casele în care nu sunt cărţi, îi zugrăvesc bine pe proprietari.

— Mă rog, măcar nu e un ipocrit care să aibă o bibliotecă cu cărţi perfect legate, dar pe care nu le va citi niciodată.

Un cuplu se apropie de ei şi se alătură conversaţiei. Atmosfera animată te făcea să prevezi că recepţia avea să mai dureze câteva ore bune.

Era trecut de miezul nopţii când şapte bărbaţi au reuşit să se întâlnească în acelaşi loc, fiecare ţinând în mână câte o cupă de şampanie. Fumau nişte excelente havane şi păreau că îşi petrec timpul discutând despre afaceri. Cel mai bătrân îi informă pe ceilalţi bărbaţi.

— Mendibj va ieşi foarte curând din închisoare. Totul este aranjat.

— Această situaţie mă îngrijorează. Păstorul Bakkalbasi are în total şapte oameni la dispoziţie, Addaio a angajat un asasin profesionist, iar Marco Valoni va face o adevărată desfăşurare de oameni şi mijloace. Nu vom fi foarte expuşi? Nu ar fi mai bine ca ei să rezolve totul? întrebă domnul francez.

— Avem un avantaj, şi anume că noi ştim totul despre dispozitivul lui Valoni şi al lui Bakkalbasi, astfel că putem urmări operaţiunile lor fără să fim văzuţi. În ceea ce îl priveşte pe asasinul angajat de Addaio, nu e nicio problemă. Şi el e sub control, răspunse bătrânul.

— Şi eu sunt de părere că e prea multă lume pe scenă, adăugă un domn cu accent nedefinit.

— Mendibj este o problemă şi pentru Addaio, şi pentru noi, pentru că Marco Valoni a devenit obsedat de acest caz, insistă bătrânul, dar mă îngrijorează mult mai mult jurnalista, sora reprezentantului Europol la Roma, şi profesoara Galloni. Concluziile trase de amândouă le apropie periculos de mult de noi. Ana Jiménez a fost la lady Elisabeth McKenny, şi aceasta i-a înmânat un raport, un raport în rezumat. O ştiţi deja. Îmi pare rău că va trebui să iau o hotărâre, dar atât lady Elisabeth, cât şi jurnalista şi profesoara Galloni au devenit o problemă. Toate trei sunt tinere inteligente şi curajoase şi, de aceea, reprezintă o problemă periculoasă.

O tăcere grea se aşternu între cei şapte bărbaţi care se scrutau pe furiş unii pe ceilalţi.

— Ce vrei să faci?

Întrebarea directă, cu o anume nuanţă de provocare, fusese pusă de un bărbat cu un uşor accent italienesc.

— Ceea ce este de făcut. Îmi pare rău.

— Nu ar trebui să ne pripim.

— Nu am făcut-o şi, de aceea, au ajuns cu speculaţiile lor mai departe decât ar fi fost de dorit. A sosit momentul să punem capăt. Vreau sfatul vostru, pe lângă consimţământul vostru.

— Am putea aştepta încă puţin? întrebă unul dintre bărbaţi, cel cu aspect milităresc.

— Nu, nu putem, altfel punem totul în primejdie. Ar fi o nebunie să riscăm în continuare. Îmi pare rău, sincer îmi pare rău. Hotărârea îmi repugnă, ca şi vouă, tuturor, dar nu găsesc altă soluţie. Dacă dumneavoastră credeţi că există, spuneţi-mi care e aceasta.

Toţi tăcură. Ştiau, în adâncul sufletului, că bărbatul are dreptate. Au fost pe urmele celor trei femei, ştiau totul despre ele. De ani de zile cunoşteau fiecare cuvânt scris de lady Elisabeth. Îi aveau sub control computerul şi îi interceptau telefoanele de la *Enigme,* instalaseră microfoane în redacţia revistei şi la ea acasă, chiar şi în scaunul cu rotile.

Cheltuiala enormă pe care o făcuse Paul Bisol în mijloace de siguranţă nu servise la nimic. Ştiau totul despre ei. Aşa cum, de luni de zile, ştiau totul despre Sofia Galloni şi Ana Jiménez. De la parfumul pe care îl foloseau până la ce citeau nopţile, cu cine vorbeau, relaţiile lor sentimentale… tot, absolut tot. Ştiau ce fac în fiecare clipă, chiar şi câte ore dormeau.

La fel cunoşteau de câteva luni fiecare amănunt despre membrii Departamentului de Artă, le interceptau toate telefoanele, fixe şi mobile; fiecare dintre ei era supus unei urmăriri continue.

— Ei, bine? întrebă bătrânul.

— Refuz să…

— Înţeleg, i-o tăie bătrânul bărbatului cu accent italienesc, înţeleg. Nu spune nimic. Nu participa la luarea deciziei.

— Crezi că asta îmi va linişti conştiinţa?

— Nu, ştiu că nu. Dar te poate ajuta. Cred că ai nevoie de ajutor, de ajutor spiritual, să-ţi găseşti echilibrul. Toţi am trecut prin astfel de momente în viaţa noastră. Nu a fost ușor, dar nu am ales ceea ce e uşor, am ales ceea ce e aproape imposibil. În împrejurări ca aceasta, se cumpăneşte dacă suntem sau nu la înălţimea misiunii noastre.

— După o viaţă întreagă consacrată… Crezi că mai e încă nevoie să demonstrez că sunt la înălţimea misiunii noastre? întrebă bărbatul cu accent italienesc.

— Nu, nu cred că mai trebuie să demonstrezi nimic, răspunse bătrânul. Văd că suferi. Trebuie să-ţi găseşti alinarea, ai nevoie să vorbeşti despre sentimentele tale. Dar nu aici şi nici cu noi. Înţeleg că te simţi zbuciumat, dar te rog, ai încredere în judecata noastră şi lasă-ne să ne facem treaba.

— Nu, nu sunt de acord.

— Pot să te suspend temporar, până când te vei simţi mai bine.

— Poţi să o faci. Şi ce ai de gând?

Ceilalţi bărbaţi începură să dea semne de stânjeneală. Încordarea era din ce în ce mai mare şi, fără voia lor, puteau deveni obiectul privirilor curioase ale celorlalţi invitaţi. Bărbatul cu aspect milităros îi întrerupse.

— Suntem priviţi. Ce fel de comportament e ăsta? Am înnebunit cu toţii? Să lăsăm discuţia asta pentru altă dată.

— Nu e timp, răspunse bătrânul. Vă cer consimţământul.

— Fie, răspunseră toţi bărbaţii, cu excepţia unuia dintre ei, care, strângând din buze, se întoarse cu spatele.

* * *

Sofia şi Minerva se aflau în centrala carabinierilor din Torino. Mai erau două minute până la ora nouă și Marco tocmai le anunţa că acum se deschide grilajul de la închisoare. Îl vedeau pe mut ieşind. Mergea încet, privind drept în faţă. Grilajul se închise în urma lui, dar el nu se întoarse să privească îndărăt. Merse două sute de metri până la staţia de autobuz şi aşteptă.

* * *

— Calmul lui e surprinzător, le spunea Marco prin microfonul ascuns în reverul vestonului. Nimic, nici măcar nu pare bucuros că şi-a recăpătat libertatea.

Mendibj îşi spuse în gând că era observat. El nu îi vedea, dar ştia că sunt acolo, supraveghindu-l. Trebuia să îi deruteze, dar cum? Trebuia să îndeplinească planul pe care îl stabilise în închisoare: să ajungă în centru, să hoinărească, să doarmă pe o bancă într-un parc. Nu avea mulţi bani; ar putea să plătească o pensiune maxim trei sau patru zile şi să îşi cumpere de mâncare nişte sandviciuri. De asemenea, avea să scape de îmbrăcăminte şi de adidaşi; deşi îi controlase fără să găsească nimic, instinctul îi spunea că nu era normal să fie despuiat de haine, ca să i se restituie apoi curate şi călcate.

Cunoştea oraşul Torino. Addaio îi trimisese cu un an înainte de a fi încercat să fure Sfântul Giulgiu, tocmai ca să se familiarizeze cu oraşul. Îi urmaseră instrucţiunile: să meargă întruna, să străbată oraşul mergând de sus şi până jos. Era cea mai bună manieră de a-l cunoaşte şi, în plus, de a învăţa liniile de autobuz.

Se apropia de centrul oraşului Torino. Sosise momentul adevărului, acela de a scăpa de cei care, cu siguranţă, îl urmăreau.

— Mi se pare că avem companie. Două păsărele.

Glasul lui Marco se auzi prin transmiţător în biroul care servea drept cartier general al

operaţiunii.

— Cine sunt? întrebă Minerva prin microfonul conectat la transmiţătorul lui Marco.

— N-am idee, dar par turci.

— Turci sau italieni, îl auziră vorbind pe Giuseppe, sunt ca noi, păr negru şi piele măslinie.

— Câţi sunt? se interesă Sofia.

— Pentru moment, doi, spuse Marco, dar pot fi mai mulţi. Sunt tineri. Mutul nu pare să-şi dea seama de nimic. Hoinăreşte fără un ţel precis, se uită la vitrine şi e la fel de îngândurat ca întotdeauna.

Îl auziră pe Marco dând instrucţiuni carabinierilor să nu piardă din ochi cele două „păsărele”.

Nici Marco Valoni, nici restul poliţiştilor nu remarcară un bătrân şchiopătând care vindea bilete de loterie. Nici înalt, nici scund, nici gras, nici slab, îmbrăcat banal, bătrânul făcea parte din peisajul cartierului La Crocetta.

Dar bătrânul îi văzuse pe ei. Asasinul angajat de Addaio avea ochi de vultur şi, până în momentul acela, reperase zece poliţişti, în afara celor patru oameni ai păstorului Bakkalbasi.

Era nervos; bărbatul care îl angajase nu îi spusese că avea să fie implicată şi poliţia şi nici că alţi ucigaşi plătiţi ca el ar umbla după mut. Trebuia să aibă grijă şi, bineînţeles, să ceară un onorariu mai mare. Trecea printr-o primejdie neaşteptată. În afară de asta, o asemenea companie îl împiedica să îşi facă treaba aşa cum avea de gând.

Un alt bărbat îi trezi bănuieli, dar apoi acestea se risipiră. Nu, ăsta nu era de la poliţie, nici nu părea turc, sigur nu avea nicio legătură cu povestea asta, deşi felul în care se mişca… Dispăru deodată, iar asasinul se linişti. Într-adevăr, omul era un individ oarecare.

Mendibj rătăci prin oraş toată ziua. Se răzgândise să mai doarmă pe o bancă; ar fi o greşeală să o facă. Dacă voia cineva să îl omoare,

îi făcea treaba mai uşoară. Aşa că se îndreptă către adăpostul Surorilor Carității pe care îl văzuse de dimineaţă în hoinăreala lui prin Torino. Acolo intrau vagabonzi şi oameni sărmani căutând ceva de mâncare şi un loc unde să se odihnească. Acolo avea să fie mai în siguranţă.

Marco era sleit de puteri. Îl lăsase pe Pietro la comanda operaţiunii, odată ce verificaseră că mutul mâncase la călugăriţe supa săracului şi îşi luase salteluţa pe care să îşi petreacă noaptea şi pe care o pusese aproape de locul din care o călugăriță supraveghea sala, ca să împiedice încăierările.

Era sigur că în noaptea aceea mutul nu avea să se mişte din loc, aşa că se hotărî să meargă la hotel să se odihnească puţin şi ordonă ca oamenii lui să facă acelaşi lucru, cu excepţia lui Pietro şi a unei noi echipe de carabinieri, formată din încă trei oameni. Destui ca să îl urmărească pe mut, dacă acesta se hotăra să iasă în stradă.

Sofia şi Minerva îl supuneau unui adevărat interogatoriu în restaurantul hotelului. Voiau să afle tot, şi asta după ce urmăriseră clipă de clipă incidentele de peste zi. Amândouă îi cerură să le permită să participe la supraveghere în stradă, dar el refuză categoric.

— Am nevoie de voi să coordonaţi operaţiunea. În plus, amândouă sunteţi prea vizibile.

* * *

Ana Jiménez aştepta în aeroportul din Paris un zbor de noapte la Roma. De acolo, urma să meargă la Torino. Era nervoasă. Începuse să răsfoiască dosarul de la Elisabeth şi se simţise şocată de ceea ce citea. Dacă ar fi adevărat măcar un sfert din ceea ce spunea, şi tot ar fi îngrozitor. Dar, dacă hotărâse să se întoarcă la Torino, era pentru că unul dintre numele care apăreau în dosar era un nume pe care ea îl întâlnise în alt dosar, cel pe care Marco Valoni i-l înmânase fratelui ei Santiago şi, dacă tot ce spunea Elisabeth era adevărat, atunci

acel om era unul dintre maeştrii noului Ordin al Templierilor şi avea legătură directă cu Sfântul Giulgiu.

Luase două hotărâri: să discute cu Sofia şi să se prezinte la sediul episcopal ca să încerce să îl ia prin surprindere pe părintele Yves. Prima nu îi reuşise, petrecuse o bună parte a dimineţii şi toată seara încercând să ia legătura cu Sofia, dar la hotelul Alexandra i-au comunicat că plecase foarte devreme. Îi lăsă mai multe mesaje, dar nu primi niciun răspuns. Era imposibil să dea de ea. Cât despre părintele Yves, avea să meargă să îl vadă a doua zi.

Elisabeth avea dreptate; se apropia de ceva, dar încă nu ştia de ce anume.

* * *

Oamenii lui Bakkalbasi reuşiră să scape de supravegherea carabinierilor. Unul dintre ei rămase să stea de pândă la intrarea în adăpostul Surorilor Caritătii, ceilalţi se împrăştiară. Când ajunseră la cimitir se înnopta şi paznicul îi aştepta nervos.

— Grăbiţi-vă, trebuie să plec. O să vă dau o cheie de la grilaj, dacă într-o noapte ajungeţi prea târziu şi eu nu mai sunt.

Îi însoţi până la cavoul a cărui intrare era apărată de un înger cu o spadă în mână. Cei patru bărbaţi intrară luminând drumul cu o lanternă şi dispărură în adâncurile pământului.

Ismet îi aştepta în sala subterană. Le adusese apă ca să se spele şi ceva de mâncare pentru cină. Erau înfometaţi şi sleiţi de puteri şi nu voiau altceva decât să doarmă.

— Unde e Mehmet?

— A rămas aproape de locul unde se află Mendibj, în caz că îi vine ideea să plece din nou la noapte. Addaio are dreptate, ei vor ca Mendibj să-i ducă până la noi. Au organizat un dispozitiv impresionant de supraveghere, spuse unul dintre bărbaţi, care era poliţist la Urfa, împreună cu încă unul dintre tovarăşii săi.

— Aţi fost descoperiţi? întrebă Ismet îngrijorat.

— Nu, nu cred, răspunse alt bărbat, dar nu e exclus, ei sunt mulţi.

— Trebuie să avem grijă şi, dacă credeţi că sunteţi urmăriţi, nu trebuie să veniţi aici, insistă Ismet.

— Ştim, ştim, nu-ţi face griji, pentru că nu ne-au urmărit până aici.

* * *

La şase dimineaţa, Marco se afla deja aproape de adăpostul Surorilor Caritătii. Ordonase să fie întărită echipa de carabinieri şi să se urmărească „păsărelele”, acei doi bărbaţi pe care îi depistase că îl urmăreau pe mut.

— Încercaţi să nu fiţi văzuţi, pentru că vă vreau în viaţă şi dând din coadă. Dacă îl urmăresc pe mut, este pentru că fac parte dintr-o organizaţie, adică sunt din organizaţia pe care o căutăm, aşa că trebuie să încercăm să-i arestăm, dar mai trebuie să tragem puţin de capătul firului.

Oamenii lui au fost de acord. Pietro insistase să lucreze în continuare, cu toate că stătuse toată noaptea de veghe.

— Te asigur că rezist. Când n-o să mai pot, îţi spun şi o şterg să trag un pui de somn.

Sofia auzise vocea neliniştită a Anei din mesajele pe care i le lăsase pe mobil. La hotel i se spusese că o sunase de cinci ori. Avu o împunsătură de remuşcare că nu îi telefona, dar nu era momentul să îşi piardă timpul cu elucubraţiile jurnalistei. Se gândea să o sune când cazul avea să fie închis; până atunci îşi concentra toate energiile pentru îndeplinirea ordinelor lui Marco. Tocmai pleca spre centrala carabinierilor, când comisionarul hotelului se apropie în fugă de ea.

— Doamnă profesoară Galloni, doamnă profesoară!

— Da, ce se întâmplă?

— Sunteţi chemată la telefon, este un apel urgent.

— Acum nu pot, spune la centrală să preia mesajul şi…

— Centralista mi-a comunicat că domnul D'Alaqua a spus că este extrem de urgent.

— D'Alaqua?

— Da, acest domn este cel care vă sună.

Se întoarse cu spatele, spre uimirea Minervei, şi se îndreptă spre unul dintre telefoanele de la recepţie.

— Sunt profesoara Galloni, cred că am un apel telefonic.

— Ah, doamnă profesoară, ce bine! Domnul D'Alaqua a insistat mult să vă găsim. Un moment.

Glasul lui D'Alaqua avea un ton diferit, ca de încordare reţinută, care o surprinse pe Sofia.

— Sofia…

— Da, eu sunt. Ce mai faceţi?

— Aş vrea să vă văd.

— Aş fi încântată, dar…

— Niciun dar, maşina mea va veni să vă ia peste zece minute.

— Îmi pare rău, dar trebuie să merg la lucru. Azi îmi este imposibil. S-a întâmplat ceva?

— Da, vreau să vă fac o propunere. Ştiţi că marea mea pasiune este arheologia, aşadar, plec în Siria. Acolo am concesiunea unui zăcământ şi s-au găsit nişte piese pe care aş dori să le evaluaţi. Şi pe drum aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră, vreau să vă fac o propunere de lucru.

— Vă mulţumesc, dar în acest moment nu pot pleca, îmi pare rău.

— Sofia, există ocazii care apar doar o dată în viaţă.

— Ştiu, dar sunt responsabilităţi pe care nu le poţi abandona. Şi în acest moment nu pot lăsa baltă ceea ce fac, dacă puteţi aştepta două sau trei zile, poate că…

— Nu, nu cred să pot aştepta trei zile.

— E atât de urgent să plecaţi în Siria chiar azi?

— Da.

— Îmi pare rău, aş putea pleca peste două zile…

— Nu, nu cred. Vă rog să acceptaţi să veniţi cu mine acum.

Sofia ezită. Propunerea lui Umberto D'Alaqua o descumpănea la fel de tare ca tonul categoric al vocii lui.

— Ce se întâmplă? Spuneţi-mi…

— Tocmai vă spuneam.

— Îmi pare rău, îmi pare cu adevărat rău că nu pot merge cu dumneavoastră în acest moment. Trebuie să plec, sunt aşteptată şi nu pot să-i las să mă aştepte.

— Vă doresc noroc.

— Da, sper, vă mulţumesc.

De ce îi dorea noroc? Era tulburată, nu înţelegea apelul lui Umberto D'Alaqua. Tonul resemnat, când îi dorise noroc. Noroc la ce? Nu cumva ştia de operaţiunea „calul troian"?

Când se va termina povestea cu mutul, îl va suna. Voia să înţeleagă motivul acestui apel, fiind sigură că, în spatele ofertei cu Siria, se afla ceva mai mult, şi acest ceva mai mult nu era, cu siguranţă, o aventură amoroasă.

* * *

— Ce voia D'Alaqua? o întrebă Minerva în drum spre centrală.

— Să plec cu el în Siria.

— În Siria? De ce în Siria?

— Pentru că a obţinut concesiunea unor săpături arheologice.

— Adică nu-ţi propunea o escapadă amoroasă.

— Cred că îmi propunea o escapadă, dar nu amoroasă. L-am simţit îngrijorat.

* * *

Când sosiră la centrală, Marco sunase deja de două ori. Era prost dispus. Transmiţătorul pe care îl plasaseră asupra mutului nu funcţiona, începuse să ţiuie, dar zgomotul nu ducea în direcţia în care mergea mutul, astfel că fie acesta descoperise aparatul, fie aparatul se stricase. În curând, şi-au

dat seama că mutul îşi schimbase adidaşii. Cei pe care îi purta acum erau mai vechi şi mai uzaţi. Îşi pusese, de asemenea, nişte blugi şi o geacă slinoasă. Prin acest schimb, cineva făcuse o bună afacere.

Mutul ieşise şi se îndrepta spre parcul Carrara. Îl văzură plimbându-se prin parc. Cei care până în acel moment stătuseră ascunşi erau două „păsărele" din ziua anterioară.

Mutul avea o bucată de pâine din care arunca firimituri păsărilor. Se încrucişă cu un bărbat care ducea două fetiţe de mână. Lui Marco i se păru că bărbatul şi-a aţintit câteva clipe ochii asupra mutului şi că apoi a grăbit pasul.

Asasinul a ajuns la aceeaşi concluzie ca Marco. Probabil că ăla era un om de legătură al mutului. Îl urmărea, fără să îl poată împuşca. Nu era chip să o facă, era protejat de peste o duzină de carabinieri. Să-l împuşte ar fi însemnat curată sinucidere. Avea să îl mai urmărească două zile şi, dacă lucrurile continuau la fel, se gândea să rupă înţelegerea, nu era dispus să îşi pună viaţa în pericol. Cea mai mare calitate a lui, ca asasin de profesie, era prudenţa, niciodată nu făcea un pas greşit.

Nici Marco, nici oamenii lui, nici „păsărelele", nici măcar asasinul, de data asta, nu îşi dădură seama că, la rândul lor, erau supravegheaţi de alţi oameni.

Arslan îl sună pe vărul lui. Da, îl văzuse pe Mendibj, se încrucişase cu el în parcul Carrara. Părea că arată bine. Dar nu aruncase nicio hârtie, nici nu făcuse vreun semn, nimic; părea că voia doar să se ştie că e liber.

* * *

Ana Jiménez îi ceru taximetristului să o ducă la catedrala din Torino. Intră pe uşa care dădea în birourile sediului episcopal şi întrebă de părintele Yves.

— Nu este, răspunse secretara. L-a însoţit pe cardinal într-o vizită pastorală; dar, de altfel,

dumneavoastră nu aveţi o întâlnire cu el, greşesc?

— Nu, nu greşiţi, dar ştiu că părintele Yves va fi încântat să mă vadă, îi aruncă Ana, ştiind că e impertinentă.

Însă o enerva la culme înfumurarea secretarei.

Nu avea noroc. O sunase din nou pe Sofia şi nici pe ea nu o găsise. Hotărî să rămână în apropierea catedralei, aşteptând ca Yves de Charny să se întoarcă.

* * *

Bakkalbasi primi raportul unuia dintre oamenii săi. Mendibj rătăcea în continuare prin oraş, părea imposibil de ucis. Carabinierii se aflau peste tot; dacă îl urmăreau în continuare, aveau să fie descoperiţi.

Păstorul nu ştia ce ordine să dea. Operaţiunea putea eşua, iar Mendibj putea să provoace căderea confreriei. Trebuiau să grăbească intrarea în scenă a unchiului tatălui lui Mendibj. În urmă cu câteva zile i-au smuls toţi dinţii, limba şi i-au distrus amprentele digitale. Un medic îl anesteziase pe bătrân, ca să nu sufere. Sacrificiul lui era precum cel pe care îl făcuse Marcios, arhitectul lui Abgar.

Mendibj se simţea supravegheat. I se păruse că vede o figură cunoscută, un om din Urfa. O fi aici ca să îl ajute sau ca să îl ucidă? Îl cunoştea pe Addaio şi ştia că acesta nu avea să permită ca, din vina lui, confreria să fie descoperită. După lăsarea serii, trebuia să se întoarcă la adăpost şi, dacă era posibil, să se furişeze până în cimitir. Avea să sară gardul şi să caute mormântul. Şi-l amintea foarte bine, ca şi locul unde era ascunsă cheia. Trebuia să meargă prin subterană până la casa lui Turgut şi să îi ceară să îl salveze. Dacă reuşea să ajungă până acolo fără să fie descoperit, Addaio i-ar putea aranja să fugă. Nu îl deranja să aştepte două sau trei luni sub pământ, până când carabinierii se opreau din căutare. Nu voia decât să iasă viu din situaţia asta.

Se îndreptă spre Porta Palazzo, piaţa în aer liber, ca să îşi cumpere ceva de mâncare şi să încerce să se piardă printre tarabe. Celor care îl urmăreau le-ar fi fost mai greu să se ascundă în piaţă şi, dacă reuşea să le vadă chipurile, avea să îi fie mai uşor să îi evite, atunci când ar fi încercat să scape.

* * *

Au venit să îl ia de acasă. Bakkalbasi îi înmână briceagul. Bătrânul îl apucă fără să şovăie. Urma să îl ucidă pe fiul nepotului său şi prefera să o facă el, decât să îl profaneze alţii. Telefonul mobil al păstorului îi informă că aveau un mesaj: se îndreaptă spre Piazza della Repubblica, spre Porta Palazzo, spre piaţă.

Bakkalbasi îi porunci şoferului să se îndrepte spre Porta Palazzo şi să se oprească aproape de locul unde îi spuneau că se afla Mendibj. Îl îmbrăţişă pe bătrân şi îşi luă adio de la el. Se ruga să îşi poată îndeplini misiunea.

Mendibj îl văzu pe unchiul tatălui său. Se îndrepta spre el ca un robot. Privirea lui neliniştită îl alarmă. Nu era privirea unui bătrân onorabil, ci aceea a unui om disperat. De ce?

Privirile lor se încrucişară. Mendibj nu ştiu ce să facă, dacă să fugă sau să se apropie distrat, ca să vadă dacă bătrânul îi înmâna vreo hârtie sau îi şoptea vreun mesaj. Se hotărî să aibă încredere în ruda sa. Cu siguranţă că neliniştea din ochii lui oglindea teama pe care o resimţea, nimic mai mult. Teama de Addaio, teama de carabinieri.

Trupurile lor se atinseră şi Mendibj simţi o durere profundă în coaste. Se lovise, gândi el, apoi îl văzu pe bătrân căzând la picioarele lui, cu un cuţit înfipt în spinare. Oamenii începură să fugă şi să strige în jurul lui, ceea ce făcu şi el, luând-o la fugă, cuprins de panică. Cineva îl asasinase pe unchiul tatălui său, dar cine?

Asasinul alerga printre oameni făcând pe speriatul, ca toţi ceilalţi. Dăduse greş. În loc să îl ucidă pe mut, îl omorâse pe bătrân. Iar acesta, la

rândul lui, avea un alt cuţit în mână. Era sătul, nu voia să mai încerce. Bărbatul cu care încheiase contractul nu îi spusese tot adevărul, şi fără adevăr nu putea lucra, pentru că nu ştia cu ce avea de-a face. Pentru el, contractul era anulat. Nu avea de gând să restituie avansul, pentru că acest caz îi pricinuise deja destule probleme.

Marco ajunse la locul unde zăcea bătrânul muribund. Oamenii lui sosiră în urma sa. Mendibj îi putu vedea de departe, la fel şi „păsărelele". Carabinierii rămăseseră descoperiţi, acum îi era mai uşor să îi evite.

— E mort? întrebă Pietro.

Marco încerca în zadar să găsească pulsul bătrânului. Omul deschise ochii, îl privi de parcă ar fi vrut să îi spună ceva şi îşi dădu sufletul.

Sofia şi Minerva urmăriseră cele întâmplate prin radiotransmiţător şi auziseră paşii grăbiţi ai lui Marco, ordinele pe care le dădea oamenilor, întrebarea lui Pietro.

— Marco, Marco! Ce s-a întâmplat? întreba Minerva nervoasă. Pentru Dumnezeu, spune-ne ceva!

— Cineva a încercat să-l ucidă pe mut, nu ştim cine, nu l-am văzut, dar l-a ucis pe un bătrân care, în momentul acela, i-a ieşit în cale. Nu are acte, nu ştiu cine este. Vine ambulanţa. Dumnezeule, ce nenorocire!

— Linişteşte-te. Vrei să venim acolo? întrebă Sofia.

— Nu, nu e nevoie, vom veni noi la centrală. Dar mutul? Unde dracu' s-a băgat mutul? strigă Marco.

— L-am pierdut, se auzi o voce prin walkie-talkie, l-am pierdut, repetă vocea. S-a furişat în timpul debandadei.

— Dar ce mama mă-sii! Cum de v-a putut scăpa?

— Linişteşte-te, Marco, linişteşte-te, spunea Giuseppe.

Minerva şi Sofia urmăreau neliniştite scena, despre care ştiau doar că se desfăşura în Porta Palazzo. După atâtea luni de pregătire a „calului troian”, calul o luase la galop.

— Căutaţi-l! Căutaţi-l cu toţii!

Mendibj respira cu dificultate. Primise o lovitură de pumnal în coaste. La început, simţise că îi arde carnea, dar acum durerea îi devenea insuportabilă. Cel mai rău era că lăsa după el o dâră de sânge. Se opri şi căută penumbra unei porţi, ca să îşi revină. Credea că reuşise să îi deruteze pe urmăritori, dar nu era sigur. Singura lui şansă era să ajungă la cimitir, însă acesta era departe şi trebuia să aştepte până se însera, dar unde să se ascundă? Unde?

* * *

Ana văzu un grup de oameni care alergau spre terasa cafenelei Porta Palatina, unde se aşezase. Strigau, spunând că un asasin umblă în libertate. Observă un tânăr care alerga şi el, părea rănit, dar intră pe o poartă şi dispăru. Se îndreptă spre locul de unde veneau oamenii, încercând să afle ce se întâmpla. Dar, în afară de faptul că exista un asasin, nimeni nu era în stare să spună ceva coerent.

Bakkalbasi îl văzuse pe Mendibj alergând, în vreme ce bătrânul cădea mort. Cine îl omorâse? Carabinierii nu fuseseră. Să fi fost oare Ei? Dar de ce să îl omoare pe bătrân? Îl sună pe Addaio, ca să îi povestească cele întâmplate. Păstorul îl ascultă şi îi dădu un ordin. Bakkalbasi încuviinţă.

Ana văzu doi tineri care semănau cu cel care tocmai intrase pe poartă, îndreptându-se spre acelaşi loc. Se gândi că totul era foarte ciudat şi, fără să mai stea pe gânduri, îl urmă. Cei doi bărbaţi din Urfa crezură că femeia care se îndrepta spre ei putea fi unul din carabinieri, aşa că se retraseră. Aveau să îl observe de departe pe Mendibj şi pe această femeie. Dacă era nevoie, o ucideau şi pe ea.

Mutul găsi o uşă care dădea într-o mică debara unde era ghena. Se aşeză pe jos în spatele lăzii de gunoi, încercând să nu leşine. Pierdea mult sânge şi trebuia să îşi panseze rana. Îşi scoase geaca de pe el şi îi smulse cum putu căptuşeala, ca să improvizeze un bandaj cu care să îşi acopere rana, apăsând cu putere şi încercând să oprească hemoragia. Era sleit de puteri, nu ştia cât timp putea să mai rămână ascuns în locul ăla, poate până la noapte, când cineva avea să scoată lada. Simţi că îşi pierde cunoştinţa şi leşină.

* * *

Yves de Charny se afla de puţin timp în biroul său. Un rictus de îngrijorare i se desenase pe chip.

Secretara lui intră în birou.

— Părinte, au venit cei doi preoţi, prieteni cu dumneavoastră, aceiaşi dintotdeauna, părintele Joseph şi părintele David. Le-am spus că de abia aţi sosit şi nu ştiu dacă îi veţi putea primi.

— Da, da, să poftească. Eminenţa Sa nu mai are nevoie de mine acum, pleacă la Roma, şi aici ne-am terminat treburile pe ziua de azi. Dacă doriţi, luaţi-vă după-amiaza liberă.

— Aţi aflat că a avut loc un asasinat aici, alături, în Porta Palazzo?

— Da, am auzit la radio. Dumnezeule, câtă violenţă!

— Şi să o mai şi spună, părinte. Bine, dacă nu vă deranjează că plec, îmi pică de minune, aşa pot să merg la coafor; mâine iau cina acasă la fiica mea.

— Mergeţi, mergeţi liniştită.

Părintele Joseph şi părintele David intrară în biroul părintelui Yves. Cei trei bărbaţi se priviră, aşteptând să audă zgomotul uşii care să îi anunţe că secretara plecase.

— Ai aflat ce s-a întâmplat? îl întrebă părintele David.

— Da. El unde este?

— S-a refugiat sub o poartă aici, prin apropiere. Nu-ţi face griji, ai noştri sunt de veghe, dar n-ar fi înţelept să intre acuma după el. Jurnalista este peste drum.

— De ce?

— Din întâmplare, bea un suc la o terasă, îşi omora timpul aşteptându-te.

— Dacă vine, va trebui să acţionăm, răspunse părintele Joseph.

— Aici nu mi se pare înţelept.

— Nu e nimeni, insistă părintele Joseph.

— Nu, dar nu se ştie niciodată. Şi doamna profesoară?

— Oricând, de îndată ce pleacă de la centrala carabinierilor. Totul e deja gata, îl informă părintele David.

— Uneori…

— Uneori ai îndoieli, la fel ca noi, dar suntem soldaţi şi îndeplinim ordine, spuse Joseph.

— Dar nu cred că acest lucru e necesar.

— Nu avem altă soluţie decât să îndeplinim ordinul.

— Da, dar asta înseamnă că nu putem să gândim pe cont propriu şi nici să ne manifestăm dezacordul, chiar dacă apoi dăm ascultare. Am fost învăţaţi să gândim pentru noi înşine.

* * *

Norocul a fost de partea lui Marco. Giuseppe tocmai îl anunţase prin transmiţător că văzuse una dintre „păsărele” aproape de catedrală. A alergat cât l-au ţinut picioarele în direcţia indicată de colegul său. Când a ajuns în piaţă, şi-a potrivit pasul după al celorlalţi pietoni care, grupuri-grupuri, încă mai comentau incidentele de acum o oră.

— Unde sunt? întrebă el, apropiindu-se de Giuseppe.

— Acolo, s-au aşezat la terasă, sunt aceiaşi doi de ieri.

— Atenţie, către toate unitatea, nu vreau să fiţi văzuţi. Pietro, vino încoace, ceilalţi, înconjuraţi piaţa, dar la distanţă. Aceste „păsărele” sunt foarte isteţe şi ne-au demonstrat că ştiu să zboare.

O jumătate de oră mai târziu, „păsărelele” îşi luaseră zborul. Şi-au dat seama că poliţia era din nou pe urmele lor. Pe ei îi văzuseră, pe tovarăşii lor, nu. Astfel că unul din ei s-a ridicat primul şi a traversat distrat piaţa, urcându-se într-un autobuz care trecea pe acolo în momentul acela. Celălalt s-a îndreptat în direcţia opusă şi a început să alerge. Nu aveau cum să îl urmărească fără ca el să îşi dea seama.

— Dar cum de i-am pierdut din nou? îi strigă Marco unui interlocutor nevăzut.

— Nu ţipa, îl somă Giuseppe prin transmiţător din celălalt capăt al pieţei. Toată lumea se uită la tine şi o să creadă că eşti nebun, de vorbeşti singur.

— Nu ţip! strigă din nou Marco. Dar toată treaba asta e un mare rahat; părem nişte amatori. Ne-a scăpat mutul şi ne-au scăpat „păsărelele”, verii lui. Când o să-i avem din nou sub ochi, îi arestăm, nu ne putem permite să-i pierdem iarăşi; ei fac parte din organizaţia pe care o căutăm şi, după cât am văzut, vorbesc, nu sunt muţi, aşa că pun pariu, o să ciripească tot ce ştiu.

Doi dintre bărbaţii din Urfa se aflau acolo în continuare, aşteptându-l pe Mendibj să iasă. Ştiau că în piaţă sunt carabinieri, dar trebuiau să rişte. Tovarăşii lor plecaseră, dându-şi seama că fuseseră reperaţi, iar ceilalţi trei oameni de sprijin îi urmau de aproape. Ei îşi făcuseră deja o idee precisă despre câţi poliţişti se aflau în acel moment în piaţă. Ceea ce nu ştiau, cum nu ştiau nici Marco şi oamenii lui, era faptul că ei, cu toţii, continuau să fie supravegheaţi, la rândul lor, de nişte bărbaţi mai bine pregătiţi, atât de bine, încât erau aproape invizibili, chiar şi pentru ochii experţi ai carabinierilor.

* * *

Se însera, şi Ana Jiménez se hotărî să se întoarcă să îşi încerce norocul cu părintele Yves. Sună la uşa biroului, dar nu răspunse nimeni. Împinse uşa şi intră. Înăuntru nu se afla nimeni, şi portarul încă nu închisese cu cheia. Se îndreptă spre biroul părintelui Yves, şi, exact când să ajungă, auzi nişte glasuri.

Nu recunoscu vocea bărbatului care vorbea, dar ceea ce spunea o făcu să tacă din gură şi să nu atragă atenţia asupra prezenţei sale.

— Aşadar, vin prin subterană. I-au derutat. Şi ceilalţi? Bine, să mergem într-acolo. E clar că el va încerca să se refugieze aici, este locul cel mai sigur.

Părintele Joseph închise telefonul mobil.

— Bine, carabinierii nu ştiu încotro s-o apuce. Le-au pierdut urma celor doi oameni ai lui Addaio, iar Mendibj e în continuare ascuns sub poartă. Încă e prea multă lume. Presupun că va ieşi dintr-un moment într-altul; ascunzătoarea pe care a găsit-o nu poate fi foarte sigură.

— Unde e Marco Valoni? întrebă părintele David.

— Mi se spune că e furios, pentru că operaţiunea îi scapă printre degete, răspunse părintele Joseph.

— E mai aproape de adevăr decât crede el, interveni părintele Yves.

— Nu, nu e, afirmă tăios preotul pe care îl numeau David. Nu ştie nimic, a avut doar o idee bună: să-l folosească pe Mendibj drept momeală, pentru că presupune că aparţine unei organizaţii. Dar nu ştie nimic despre confrerie, şi, cu atât mai puţin, despre noi.

— Nu te amăgi, insistă părintele Yves. Se apropie de confrerie periculos de mult. Pentru moment, şi-au dat seama că sunt prea mulţi oameni din Urfa care au legături cu Sfântul Giulgiu. Profesoara Galloni a nimerit drept la ţintă; ieri comenta cu echipa de la Departamentul de

Artă că ajunsese la concluzia că trecutul oraşului Urfa avea legătură cu întâmplările din catedrală. N-au luat-o în seamă, cu excepţia informaticienei, dar Valoni este inteligent şi, în orice clipă, va vedea totul la fel de limpede ca doamna profesoară. Păcat că o femeie ca ea trebuie să…

— Bine, îl întrerupse părintele Joseph. Au nevoie de noi în subterană. Să sperăm că Turgut şi nepotul lui sunt deja înăuntru. Ai noştri sunt în cimitir.

— Ai noştri sunt peste tot, ca întotdeauna, insistă părintele Yves.

Cei trei bărbaţi se îndreptară spre uşă. Ana se ascunse în spatele unui dulap. Îi era frică. Acum ştia că părintele Yves nu era un preot obişnuit, dar era templier, sau aparţine altei organizaţii? Şi bărbaţii care îl însoţeau? Vocile lor păreau ale unor bărbaţi tineri.

Îşi ţinu respiraţia când îi văzu ieşind. Pesemne că nu îşi dăduseră seama de prezenţa ei, pentru că traversaseră anticamera cu paşi grăbiţi. Aşteptă, ţinându-şi mai departe respiraţia, şi apoi, lipindu-se de pereţi, cum văzuse în atâtea filme că se face, o luă pe urmele lor.

Printr-o uşiţă, se îndreptară spre locuinţa portarului catedralei. Părintele Yves ciocăni în uşă fără să primească răspuns; câteva clipe mai târziu, unul dintre tinerii care îl însoţeau scoase un şperaclu şi deschise uşa.

Ana privea scena cu oroare şi uimire. Din nou lipită de perete, se îndreptă spre intrarea care ducea în locuinţa portarului. Nu auzi niciun sunet, aşa că se hotărî să intre. Se rugă să nu fie surprinsă asupra faptului şi începu să caute justificări în cazul în care ar fi făcut-o.

48

Mendibj auzi un zgomot şi tresări. Îşi revenise de ceva vreme. Rana îl durea şi sângele se uscase, formând o crustă pe cămaşa murdară. Nu ştia dacă se putea ţine pe picioare, dar trebuia să încerce.

Se gândi la ciudata moarte a unchiului tatălui său. Să fi fost oare Addaio cel care poruncise ca unchiul lui să fie ucis pentru că se pregătea să îl ajute?

Nu avea încredere în nimeni, şi cu atât mai puţin în vreunul dintre oamenii lui Addaio. Păstorul era un om sfânt, dar inflexibil, în stare de orice pentru a salva confreria, iar el, Mendibj, fără să îşi propună aşa ceva, putea să îi dea de gol. Voia să evite asta, încercase să o evite de când îşi redobândise libertatea, dar Addaio o fi ştiind lucruri pe care el le ignora, astfel că nu excludea ideea că încerca să îl ucidă.

Uşa de la ghenă se deschise. O femeie de vârstă mijlocie, care purta o pungă de gunoi în mână, îl văzu şi scoase un ţipăt. Mendibj, cu un efort supraomenesc, se ridică în picioare şi îi astupă gura.

Nu putea spune nimic, nu avea limbă, aşa că, ori femeia se liniştea, ori era nevoit să o lovească până îşi pierdea cunoştinţa. Nu lovise niciodată o femeie, ferească Dumnezeu! Dar acum era vorba de viaţa lui.

Pentru prima dată de când i se smulsese limba, simţi o nesfârşită amărăciune că nu putea vorbi. O împinse pe femeie de perete. Observă că aceasta tremura şi se temu să nu ţipe din nou, dacă îşi lua mâna cu care îi astupa gura. Se hotărî să o lovească în ceafă ca să-şi piardă cunoştinţa.

Femeia, întinsă pe jos, respira greu. Îi deschise geanta şi găsi ce căuta, un pix şi o agendă, din care

smulse o foaie de hârtie. Scrise degrabă.

Când femeia începu să îşi vină în fire, Mendibj îi astupă gura şi îi dădu hârtia.

„Urmaţi-mă, faceţi ce vă spun şi nu vi se va întâmpla nimic, dar, dacă încercaţi să fugiţi sau să ţipaţi, nu veţi mai apuca să povestiţi. Aveţi maşină?”

Femeia citi ciudatul mesaj şi încuviinţă din cap. Încetişor, Mendibj îşi retrase mâna de pe gură, dar o strânse tare, ca să nu o ia la fugă.

* * *

— Marco, mă auzi?

— Spune-mi, Sofia.

— Unde eşti?

— Aproape de catedrală.

— Bine, am veşti de la medicul legist. Bătrânul care a fost ucis nu are limbă, nici amprente digitale. Medicul socoteşte că limba i-a fost extirpată acum vreo două săptămâni, iar amprentele i-au fost distruse cam la aceeaşi dată. Nu poartă nimic ce l-ar putea identifica, nimic. Ah! Nu are nici dinţi, nici măsele, gura lui este ca o peşteră goală, nimic.

— Fir-ar să fie!

— Medicul legist n-a terminat încă autopsia, dar a ieşit ca să ne anunţe că avem alt mut.

— Fir-ar să fie!

— Bine, Marco, mai spune-mi şi altceva decât fir-ar să fie!

— Îmi pare rău, Sofia, îmi pare rău. Ştiu că mutul, mutul nostru, e pe aici. Cineva vrea să-l ucidă, să-l ia de aici sau să-l apere, nu ştiu. Cele două „păsările” pe care le-am găsit şi-au luat zborul, dar cu siguranţă că mai sunt şi altele; partea proastă e că noi ne-am dat de gol în piaţă când a fost ucis bătrânul. Dacă mai sunt „păsările”, ele ştiu cine suntem, iar noi nu ştim cine sunt ele. Şi mutul nostru nu apare.

— Lasă-ne să venim acolo, pe Minerva şi pe mine nu ne cunosc, am putea să vă luăm locul.

— Nu, nu, ar fi periculos. Nu mi-aş ierta-o dacă vi s-ar întâmpla ceva. Rămâneţi acolo.

O voce întrerupse conversaţia. Era Pietro.

— Atenţie, Marco! Mutul e în colţul pieţei. E însoţit de o femeie. S-au îmbrăţişat. Îl arestăm?

— De ce? Pentru ce? Ar fi absurd să-l arestăm. Ce vrei să faci cu el? Nu-l pierdeţi din ochi, vin într-acolo. Dacă noi l-am văzut, l-au văzut şi cei din organizaţia lui. Dar nu vreau nicio greşeală, dacă ne scapă iarăşi, vă castrez.

Femeia îl conduse pe Mendibj până la maşina ei, o mică utilitară, şi, de cum deschise portiera, simţi că bărbatul o împinge, aşezându-se el la volan.

Mendibj abia de putea respira, dar reuşi să pornească maşina şi să intre în haosul traficului de la acea oră a după-amiezii.

Oamenii lui Marco îl urmăreau de aproape. La fel şi oamenii confreriei. Şi pe ei toţi, la rândul lor, îi urmărea o armată silenţioasă pe care niciunul dintre cele două grupuri nu fusese în stare să o repereze.

Mutul începu să străbată oraşul. Trebuia să scape de femeie, dar ştia că, de îndată ce o făcea, aceasta avea să îi anunţe pe carabinieri. Chiar şi aşa, trebuia să rişte, nu putea să o ducă cu el până la cimitir. Bineînţeles că, dacă lăsa maşina aproape de cimitir, carabinierii puteau să îi ia urma. Dar nu era în stare să meargă pe jos. Se simţea extrem de slăbit, pierduse mult sânge. Îşi dorea ca paznicul cimitirului să fie în ghereta lui; se gândea să îi predea maşina ca să o facă dispărută. Bunul om era un frate, un membru al confreriei, şi sigur l-ar ajuta. Da, l-ar ajuta, numai dacă nu cumva Addaio poruncise să fie ucis.

Luă o hotărâre: avea să se îndrepte spre cimitir. Când ajunseră destul de aproape, dar nu îndeajuns ca femeia să ştie unde se gândea să se refugieze, opri maşina.

Luă geanta femeii, care îl privea din nou înspăimântată. Scoase pixul şi o bucată de hârtie şi scrise.

„Vă voi elibera. Dacă anunţaţi poliţia, veţi plăti. Chiar dacă acum sunteţi acoperită, într-o zi nu veţi mai fi, şi atunci, voi apărea. Plecaţi şi nu spuneţi nimănui nimic din cele întâmplate. Nu uitaţi că, dacă o veţi face, mă voi întoarce după dumneavoastră."

Femeia citi nota şi privirea i se umplu de groază.

— Vă jur că n-o să spun nimic, dar, vă rog, lăsaţi-mă să plec, imploră ea.

Mendibj luă hârtia, o rupse în bucăţele şi le aruncă pe fereastră. Coborî apoi din maşină şi îşi îndreptă, cu greu, spatele. Se temea să nu leşine din nou, înainte de a avea timp să ajungă la cimitir. Se apropie de un zid şi începu să meargă, în vreme ce auzea îndepărtându-se zgomotul maşinii.

Merse destul de mult, aşezându-se atunci când durerea devenea insuportabilă şi rugându-se la Dumnezeu să îi dea putere. Voia să trăiască, nu voia să îşi dea viaţa nici pentru confrerie, nici pentru nimeni. Îşi sacrificase deja limba şi doi ani din viaţă, închis în puşcărie.

* * *

Marco îi observă mersul clătinat. Se vedea că era rănit şi mergea cu greutate. Le-a ordonat oamenilor săi să nu îl piardă din vedere, dar să rămână la distanţă. Văzuseră încă două „păsărele" urmărindu-l pe mut, o făceau cu discreţie, de la distanţă, celelalte îşi luaseră zborul.

— Fiţi atenţi, trebuie să-i arestăm pe toţi. În cazul în care „păsărelele" s-ar hotărî să nu mai continue urmărirea mutului, ştiţi de-acum ce-aveţi de făcut: ne vom despărţi, unii pe urmele „păsărelelor", alţii pe urmele mutului.

* * *

Oamenii lui Bakkalbasi vorbeau în şoaptă în timp ce îl urmăreau de la o distanţă prudentă pe Mendibj.

— Merge în direcţia cimitirului. Sunt sigur că vrea să ajungă la subterană. De cum ieşim din văzul lumii, îl împuşc, spuse unul dintre ei.

— Calmează-te, am impresia că suntem urmăriţi. Carabinierii nu sunt proşti. Poate că e mai bine să-l lăsăm pe Mendibj să intre în mormânt, şi noi, după el. Dacă ne încurcăm cu focuri de armă, o să ne aresteze pe toţi, răspunse altul.

Crepusculul începea să se contureze la orizont. Mendibj grăbi pasul, voia să intre în cimitir înainte ca paznicul să închidă grilajul, ceea ce l-ar obliga să sară peste zid, şi nu se simţea în stare să o facă. Grăbi pasul cât putu, dar trebui să se oprească. Sângera din nou. Apăsă pe rană batista pe care i-o luase femeii. Cel puţin era curată.

Silueta paznicului se întrezărea lângă chiparoşii de la intrarea în cimitir. Părea în expectativă, ca şi cum ar aştepta ceva sau pe cineva.

Simţea îngrijorarea bărbatului, chiar teama lui. Când acesta îl văzu, începu să închidă grilajul, dar Mendibj, făcând un efort suprem, ajunse la poartă şi reuşi să se strecoare printre canaturile grilajului. Dându-l la o parte pe paznic şi privindu-l furios, se îndreptă spre mormântul 117.

* * *

Vocea lui Marco ajunse până la toţi carabinierii care participau la operaţiune.

— A intrat în cimitir, paznicul părea că nu voia să-l lase să intre, dar mutul l-a împins. Vă vreau acolo, înăuntru. Şi „păsărelele”?

O voce se auzi pe undele transmiţătorului.

— Tocmai intră în câmpul tău vizual. Merg tot în direcţia cimitirului.

Spre surpriza lui Marco şi a oamenilor săi, „păsărelele” aveau o cheie de la grilaj, astfel că deschiseră şi intrară, având grijă să o închidă la loc.

— Ia te uită, ăştia au cheia! se auzi vorbind un carabinier.

— Noi ce facem? întrebă Pietro.

— O să încercăm să spargem broasca şi, dacă nu putem, vom sări peste grilaj, se auzi vorbind Marco.

Când ajunseră la grilaj, unul dintre carabinieri încercă să forţeze broasca cu un şperaclu. Sub privirea nerăbdătoare a şefului Departamentului de Artă, zăbovi câteva minute până reuşi.

— Giuseppe, caută-l pe paznic. Nu l-am văzut ieşind, trebuie să fie pe aici, ori s-a ascuns bine, ori… Nu ştiu, caută-l.

— De acord, şefu', şi pe urmă ce fac?

— Mai întâi, îmi spui ce zice, şi apoi hotărâm. Să te însoţească un carabinier, în caz că ai nevoie de protecţie.

— În regulă.

— Tu, Pietro, vino cu mine. Unde s-au ascuns? îi întrebă Marco pe carabinieri prin transmiţător.

— Cred că „păsărelele" se îndreaptă către un cavou care are la intrare un înger de marmură, spuse o voce.

— Bine, spune-ne pe unde e şi venim acolo.

* * *

Ana Jiménez intrase în casa lui Turgut fără să întâlnească pe nimeni. Părintele Yves şi prietenii lui păreau să fi dispărut. Se linişti, încercând să audă vreun zgomot, dar o tăcere absolută stăpânea peste acea modestă locuinţă.

Începu să caute fără să vadă nimic care să îi atragă atenţia. Împinse cu teamă uşa camerei. Nici acolo nu era nimeni, deşi se miră că patul părea mişcat din loc. Se apropie încetişor şi îl deplasă cu totul. Nu găsi nimic special, aşa că reveni în camera de zi; apoi căută prin bucătărie şi intră chiar şi în baie. Nimic. Nu era nimeni, dar Ana ştia că trebuie să fie acolo, pentru că nu ieşiseră pe unde au intrat.

Controlă din nou toată casa. În bucătărie era o uşă care dădea într-un dulap incastrat. Lovi peretele, dar i se păru solid; apoi privi pardoseala de lemn, se aşeză în genunchi şi începu să caute un

spaţiu gol, pentru că de-acum era convinsă că, pe undeva, trebuia să existe o uşă secretă care să conducă spre altă încăpere.

Pardoseala suna a gol, aşa că în bucătărie găsi ceva cu care să o ridice. Cu un cuţit şi un ciocan, reuşi să ridice scândurile şi, după ce le smulse una câte una, dădu peste o scară care se adâncea spre măruntaiele pământului. Era întuneric şi nu se auzea niciun zgomot.

Pe acolo trebuie să fi ieşit din casă, aşa că se hotărî să caute o lanternă şi chibrituri. Îi luă ceva până găsi o mică lanternă care nu părea să lumineze prea mult, dar era tot ce avea. A mai luat şi o cutie mare cu chibrituri de bucătărie. Căută cu privirea alte lucruri de care ar fi putut avea nevoie în subterana aceea, luă două cârpe curate de bucătărie, o lumânare şi, încredinţându-se Sfintei Gema, patroana lucrurilor imposibile, cu ajutorul căreia era sigură că reuşise să termine facultatea, începu să coboare scara îngustă care avea să o ducă Dumnezeu ştie unde.

* * *

Mendibj înainta pe pipăite prin subterană. Îşi amintea fiecare palmă de teren umed şi vâscos. Paznicul încercase să îl împiedice să ajungă până la mormânt, dar renunţase să îl reţină atunci când îl văzu apucând o lopată, hotărât să-l lovească. Bătrânul o luă la fugă, iar el putu astfel să ajungă la cavou. Cheia era acolo, ascunsă sub un ghiveci cu plante. O băgă în broască, intră şi găsi, în spatele sarcofagului, resortul care lăsa să se vadă o scară ce intra în subterană şi mergea până la catedrală.

Respira greu. Lipsa aerului şi mirosul din subterană îl ameţeau, dar ştia că singura lui şansă de supravieţuire era să ajungă până acasă la Turgut, aşa că, biruindu-şi durerea şi slăbiciunea, îşi continuă drumul.

Flacăra timidă a brichetei nu era suficientă ca să lumineze acel culoar, dar era singurul lucru de care

dispunea. Cea mai mare teamă a lui era să rămână pe întuneric şi să piardă direcţia de orientare.

Oamenii lui Bakkalbasi intraseră în cimitir câteva minute mai târziu. Cu paşi uşori, se îndreptară spre cavoul cu înger. Şi ei dispuneau de o cheie ca să intre. Peste câteva clipe, se găseau în măruntaiele cimitirului, urmărindu-l pe Mendibj.

* * *

— Au intrat acolo, afirmă un carabinier.

Marco observă îngerul în mărime naturală, cu spada ridicată, împiedicându-le parcă trecerea.

— Ce facem? întrebă Pietro.

— Bineînţeles că intrăm şi îi căutăm.

A trebuit să recurgă din nou la un carabinier specializat în forţarea broaştelor. Acesta avu mai mult de furcă, pentru că dădu peste un sofisticat sistem de închidere. Pe când el manevra broasca, Marco şi oamenii lui aşteptau fumând, fără să îşi dea seama că erau priviţi. Bărbaţii invizibili îi supravegheau din ungherele cele mai nebănuite.

* * *

Turgut şi Ismet se plimbau nervoşi prin sala ascunsă în subterană. Trei dintre oamenii veniţi de la Urfa împărtăşeau cu ei momentele de aşteptare. Reuşiseră să se ascundă de carabinieri şi, de ore întregi, aşteptau în acea încăpere secretă. Ceilalţi oameni ai lui Bakkalbasi trebuiau să sosească dintr-un moment într-altul. Păstorul îi anunţase că era posibil să vină şi Mendibj şi că trebuiau să îl liniştească şi să aştepte sosirea celorlalţi fraţi. Apoi ştiau ce aveau de făcut.

Auziră nişte paşi grăbiţi, şi Turgut simţi un fior. Nepotul său îl bătu pe umăr, încercând să îl încurajeze.

— Fii liniştit, nu se întâmplă nimic, am primit nişte ordine, ştim ce avem de făcut.

— Presimt că o să se întâmple o nenorocire.

— Nu cobi! Totul va fi conform planului.

— Nu, ştiu că o să se întâmple ceva.

— Taci din gură, te rog!

Nici Turgut, nici Ismet nu auziseră paşii tăcuţi ai celor trei preoţi care, ascunşi în umbră, îi observau de o vreme. Părintele Yves, părintele David şi părintele Joseph păreau mai degrabă membrii unui grup de comando decât trei preoţi ai Bisericii.

Mendibj intră în fugă în sală. Avu timp doar să îl vadă pe Turgut, apoi privirea i se înceţoşă şi leşină. Ismet îngenunche lângă el ca să îi ia pulsul.

— Dumnezeule! Pierde sânge, are o rană aproape de plămân, nu cred că e atins, pentru că altminteri ar fi deja mort. Aduceţi-mi apă şi ceva cu care să-i curăţ rana.

Bătrânul Turgut se apropie cu ochii scoşi din orbite ca să îi dea nepotului său o sticlă cu apă şi un prosop. Ismet smulse cămaşa murdară de pe trupul lui Mendibj şi curăţă cu grijă rana.

— Nu aveaţi aici, jos, o trusă medicală?

Turgut, cu vocea sugrumată, încuviinţă din cap. Aduse trusa medicală şi i-o înmâna nepotului său.

Ismet curăţă din nou rana cu apă oxigenată şi apoi îi dădu cu o bucată de vată cu dezinfectant. Era tot ce putea face pentru Mendibj.

Oamenii lui Bakkalbasi îl lăsară să îl cureţe, deşi se gândeau că nu mai merita osteneala, dat fiind că Mendibj oricum trebuia să moară. Aşa voia Addaio.

— Nu mai are rost să-l îngrijeşti.

Din umbră apăru încă unul dintre oamenii lui Bakkalbasi, unul dintre poliţiştii din Urfa pe care el îl cunoştea bine, pentru că era membru al confreriei. Puţin mai târziu, îl urmară alţi doi bărbaţi. Timp de câteva minute, au stat de vorbă povestindu-şi peripeţiile urmăririi. Conversaţia îi împiedică să audă că se apropia cineva prin galeria subterană.

Marco, însoţit de Pietro şi de o duzină de carabinieri năvăliră în încăpere cu pistoalele aţintite asupra lor.

— Linişte! Nu vă mişcaţi! Sunteţi toţi arestaţi! strigă Marco.

Nu avu timp să mai spună ceva; un glonţ tras din umbră aproape că îl atinse. Alte gloanţe îi nimeriră pe doi dintre oamenii lui. Oamenii lui Bakkalbasi au profitat de confuzie şi au început şi ei să tragă.

Marco şi ai săi s-au adăpostit cum au putut, la fel ca oamenii lui Bakkalbasi, conştienţi că primele împuşcături fuseseră trase de alţii.

Marco începu să se târască, încercând să îşi schimbe poziţia şi să îi surprindă pe oamenii lui Bakkalbasi. Nu putu să o facă, se trăseseră focuri dintr-un loc ascuns pe care nu reuşea să îl vadă şi, aproape în acelaşi timp, auzi strigătul unei femei.

— Ai grijă, Marco. Sunt aici, sus. Ai grijă!

Ana se descoperise. Stătea fără să se mişte de ceva vreme, ascunzându-se de cei trei preoţi, pe care îi găsise după ce străbătuse galeria ce ducea până în acea sală subterană. Părintele Yves se întoarse cu o privire uimită:

— Ana!

Tânăra încercă să fugă, dar părintele Joseph, mai iute, o prinse cu putere. Ultimul lucru pe care îl văzu a fost o mână care se repezea spre faţa ei. Preotul o lovi aşa de tare, că îşi pierdu cunoştinţa.

— Dar ce faci? întrebă Yves de Charny.

Nu primi răspuns. Nici nu era posibil. Împuşcăturile veneau de peste tot, astfel că ei, la rândul lor, au trebuit să le răspundă cu focuri de armă carabinierilor şi oamenilor din Urfa.

Nu a trecut mult timp până când alţi bărbaţi au năvălit în scenă; erau oamenii invizibili care, trăgând în toţi, îl uciseră într-o clipă pe Turgut, pe nepotul său, Ismet, şi pe doi dintre oamenii lui Bakkalbasi.

Rezonanţa împuşcăturilor făcea ca din tavanul subteranei să înceapă să cadă pietre şi nisip. Dar oamenii trăgeau în continuare, unii într-alţii.

Ana îşi veni în fire. O durea capul îngrozitor. Se ridică cu greu şi în faţa îi văzu pe cei trei preoţi care trăgeau cu pistolul. Nu ştia nimic despre

oamenii invizibili care apăruseră de curând. Se hotărî să îl ajute pe Marco, aşa că se ridică şi, luând o piatră, se îndreptă spre locul unde erau preoţii. Îi trase una cu putere părintelui David. Nu avu timp să mai facă şi altceva; părintele Joseph se pregăti să tragă în ea, dar nu avu timp, căci din tavanul subteranei începu să plouă cu pietre, şi una dintre ele atinse braţul părintelui Joseph.

Yves de Charny era şi el rănit şi o privea furios, cu o mânie nestăpânită. Ana începu să alerge, fugind de preot şi de pietrele care continuau să cadă cu putere. Vacarmul creat de împuşcături şi de pietre o împiedică să găsească direcţia din care venise. Era pierdută, ştia că părintele Yves o urmărea strigând, dar nu reuşea să îl audă.

Zgomotul asurzitor al subteranei prăbuşindu-se îi provocă o criză de panică. În afară de Yves de Charny, îl mai auzea şi pe Marco strigând-o pe nume. Se împiedică şi căzu. În întunericul adânc, simţi o mână care o strângea.

— Ana?

— Dumnezeule!

Nu ştia unde se află. Întunericul învăluia totul. O durea capul şi era înspăimântată. Ştia că mâna care o apucase era a lui Yves de Charny; încercă să se zbată, iar el nu opuse rezistenţă. Nu mai auzea glasul lui Marco, nici împuşcăturile. Ce se întâmpla? Unde era? Strigă cu putere fără să îşi stăpânească un hohot de plâns.

— Suntem pierduţi, Ana, nu vom mai ieşi de aici.

Vocea întretăiată a lui Yves de Charny îi arăta că e rănit.

— Urmărindu-vă, am pierdut lanterna, spuse preotul, aşa că vom muri în întuneric.

— Tăceţi din gură! Tăceţi din gură!

— Îmi pare rău, îmi pare rău, dumneavoastră nu meritaţi să muriţi, nu aveaţi de ce să muriţi.

— Dumneavoastră m-aţi omorât! Ne omorâţi pe toţi!

Preotul tăcu. Ana căută în geantă lumânarea şi chibriturile. Se bucură când le găsi, lângă telefonul mobil. Aprinse lumânarea şi văzu chipul angelic al părintelui Yves schimonosindu-se de durere. Era rănit de moarte.

Ana se ridică şi străbătu spaţiul în care erau prinşi. Nu era foarte mare şi nu avea nicio spărtură. Se gândi că nu avea să mai iasă vie de acolo.

Se aşeză lângă preot şi, dându-şi seama că îşi accepta soarta, se hotărî să îşi joace ultima carte ca jurnalistă. Părintele Yves nu o văzu scoţând din geantă telefonul mobil. Ultimul apel pe care îl făcuse fără să primească răspuns fusese la numărul Sofiei. Numai de i-ar răspunde acum. Să dea Domnul ca puternicul transmiţător al telefonului ei să fie în stare să ducă glasurile dincolo de zidurile ucigaşe ale subteranei. Trebuia doar să apese un buton pentru ca numărul de telefon al Sofiei să se formeze din nou, automat.

Cu o cârpă de bucătărie pe care o luase din casa lui Turgut apăsă rana părintelui Yves, care o privi cu ochi sticloşi.

— Îmi pare rău, îi şopti acesta.

— Da, mi-aţi mai spus. Acum explicaţi-mi de ce, de ce această nebunie?

— Ce vreţi să vă explic? Ce mai contează, dacă tot vom muri?

— Vreau să ştiu de ce voi muri. Dumneavoastră sunteţi templier, ca şi prietenii aceia ai dumneavoastră.

— Da, suntem templieri.

— Şi cine erau ceilalţi oameni, aceia cu înfăţişare de turci, cei care erau cu portarul catedralei?

— Oamenii lui Addaio.

— Cine e Addaio?

— Păstorul, păstorul Confreriei Sfântului Giulgiu. Ei vor să recupereze…

— Sfântul Giulgiu?

— Da.

— Vor să-l fure?

— Le aparţine, Isus li l-a trimis.

Ana se gândi că bărbatul delirează, apropie lumânarea de chipul lui şi întrezări un zâmbet pe chipul preotului.

— Nu, nu sunt nebun. Să vă explic, în secolul I a fost un rege la Edesa, Abgar; avea lepră şi s-a vindecat graţie linţoliului lui Isus. Asta spune legenda. Asta este ceea ce cred descendenţii acelei prime comunităţi creştine care s-a format la Edesa. Ei cred că cineva a adus linţoliul la Edesa şi că, atunci când Abgar s-a înfăşurat în el, s-a vindecat.

— Dar cine l-a adus?

— Tradiţia spune că unul dintre ucenicii lui Isus.

— Dar Sfântul Giulgiu a trecut prin multe încercări, a părăsit acum multe veacuri Edesa…

— Da, dar de când creştinilor din acel oraş trupele împăratului Bizanţului…

— Roman Lecapenos…

— Da, Roman Lecapenos. El le-a furat Sfântul Giulgiu. Iar creştinii au jurat că nu vor avea odihnă până când nu-l vor redobândi. Comunitatea creştină din Edesa este una dintre cele mai vechi din lume şi nu a renunţat nici măcar o zi să recupereze relicva, iar noi, să îi împiedicăm să o facă. Nu le mai aparţine.

— Muţii fac parte din această confrerie?

— Da, sunt soldaţii lui Addaio, nişte tineri care consideră o onoare faptul de a-şi sacrifica limba ca să redobândească Sfântul Giulgiu. Şi-o taie ca să nu vorbească, în cazul în care i-ar aresta poliţia.

— Este o sălbăticie!

— Se spune că acelaşi lucru a făcut Marcios, un arhitect al lui Abgar. Noi încercăm să-i împiedicăm să pună mâna pe Sfântul Giulgiu şi să fie arestaţi, căci prin ei, se poate ajunge la noi. Marco Valoni are dreptate, incendiile pe care le-a suferit catedrala sunt provocate, le-a provocat confreria,

încercând să profite de haos ca să ia Sfântul Giulgiu, dar noi am fost întotdeauna în preajmă, de-a lungul secolelor, întotdeauna au fost templieri care să împiedice furturile.

Yves de Charny lăsă să îi scape un icnet de durere. Era ameţit şi de abia vedea chipul Anei în umbră. Aceasta ţinea telefonul mobil aproape de el. Nu ştia dacă Sofia răspunsese la apel, dacă i-o fi auzit. Nu ştia nimic, dar voia să încerce, nu voia ca adevărul să moară odată cu ea.

— Ce legătură au templierii cu Giulgiul şi cu acea confrerie despre care îmi vorbiţi?

— L-am cumpărat de la împăratul Baudoin, este al nostru.

— Dar este fals! Ştiţi că s-a stabilit în mod clar prin metoda carbonului 14 că pânza datează din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea.

— Savanţii au dreptate, pânza este de la sfârşitul secolului al XIII-lea, dar, după cum ştiţi, ei nu reuşesc să înţeleagă de ce anumite polenuri lipite de pânză sunt identice cu cele care se găsesc în straturi sedimentate acum două mii de ani în zona lacului Genezaret{51}. Şi sângele este autentic şi corespunde sângelui venos şi arterial. Ah! Iar pânza de in, pânza de in este din Orient! Şi s-au găsit urme de albumină din ser acolo unde rănile de pe trupul lui Isus s-au imprimat pe pânză.

— Şi cum explicaţi acest lucru?

— Dumneavoastră ştiţi asta sau aţi fost pe punctul de a afla. Aţi fost în Franţa, aţi fost la Lirey.

— De unde ştiţi?

— Noi ştim tot, absolut tot. Nu există nimic pe care l-aţi făcut sau l-aţi spus şi pe care noi să nu-l ştim. Intuiţia nu v-a înşelat, într-adevăr sunt descendent al lui Geoffroy de Charney, ultimul Maestru de Normandia al Ordinului Templierilor. Familia mea este una care i-a dat Ordinului Templierilor mulţi dintre fiii săi.

Ana era fascinată de relatare. Ştia că Yves de Charny îi făcea o dezvăluire senzaţională pe care aveau s-o ducă cu ei în mormânt. Nu putea publica povestea niciodată, dar în acel moment dramatic avu un sentiment de trufie, ştiind că reuşise să o descâlcească.

— Continuaţi.

— Nu, nu voi continua.

— De Charny, vă veţi înfăţişa dinaintea lui Dumnezeu, faceţi-o cu conştiinţa curată, mărturisiţi-vă păcatele, mărturisiţi motivele acestei nebunii în care aţi trăit şi care a costat atâtea vieţi.

— Să mă spovedesc? Cui?

— Mie. Măcar veţi avea conştiinţa curată şi veţi da un sens morţii mele. Dacă credeţi în Dumnezeu, el vă va auzi.

— Dumnezeu nu are nevoie să audă ca să ştie ce e în sufletul oamenilor. Dumneavoastră credeţi în el?

— Nu ştiu. Măcar de-ar exista!

Părintele Yves tăcu. Apoi, schimonosindu-şi chipul, îşi şterse broboanele de sudoare de pe frunte şi apucă mâna Anei, în vreme ce aceasta ţinea strâns, în umbră, telefonul mobil.

— François de Charney a fost un cavaler templier care şi-a petrecut tinereţea în Orient. Nu o să vă povestesc nenumăratele aventuri ale acestui strămoş al meu, vă voi spune doar că Marele Maestru al Ordinului Templierilor, cu puţine zile înainte de căderea cetăţii Saint-Jean-d'Acre, i-a încredinţat misiunea de a salva linţoliul, păstrat în fortăreaţă împreună cu celelalte comori templiere.

Strămoşul meu a învelit linţoliul într-o bucată asemănătoare de pânză de in şi s-a întors în Franţa, aşa cum i se ordonase. Surpriza lui şi a Maestrului din Marsilia a fost nemaipomenită, atunci când, desfăşurând pânza de in, au văzut că silueta lui Hristos se întipărise şi pe pânza în care acesta fusese învelită. Poate că există o explicaţie, ca să spun aşa, de „domeniul chimiei", sau putem crede

că s-a întâmplat o minune; adevărul e că din acel moment au existat două Sfinte Giulgiuri cu adevăratul chip al lui Hristos.

— Doamne Dumnezeule! Asta explică…

— Asta explică faptul că savanţii au dreptate atunci când, bazându-se pe proba cu carbon 14, afirmă că pânza linţoliului datează din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea, şi asta le dă dreptate şi celor care cred că pe Sfântul Giulgiu se află imaginea lui Hristos. Savanţii nu îşi explică însă apariţia acelor polenuri sau urmele de sânge. Sfântul Giulgiu este sacru, conţine urme ale patimilor lui Isus şi chipul lui; aşa a fost Hristos, Ana, aşa a fost Hristos. Aceasta este minunea cu care Dumnezeu a onorat Casa de Charney, deşi mai târziu o altă ramură a familiei, numită Charny, a pus mâna pe relicva noastră. Ştiţi deja toată povestea: au vândut-o Casei de Savoia. Cunoaşteţi de-acum secretul Sfântului Giulgiu, doar câţiva aleşi în lume ştiu adevărul. Aceasta este explicaţia inexplicabilului, a miracolului, Ana, pentru că este un miracol.

— Dar aţi spus că au existat două Sfinte Giulgiuri, cel autentic, cel pe care templierii l-au cumpărat de la regele Baudoin, şi celălalt, mă rog, acesta, cel care se află în catedrală şi care este ca un negativ fotografic al celui autentic. Unde îl ţineţi? Spuneţi-mi.

— Unde ţinem ce?

— Pe cel autentic, pentru că acela din catedrală este o copie.

— Nu, nu este o copie, şi acela e autentic.

— Dar unde este celălalt? strigă Ana.

— Nici eu nu ştiu. Jacques de Molay a poruncit să fie ascuns. Este un secret pe care doar câţiva oameni îl cunosc. Doar Marele Maestru şi cei şapte maeştri ştiu unde se află.

— Poate fi în castelul McCall din Scoţia?

— Nu ştiu. Vă jur.

— Dar ştiţi bine că McCall este Marele Maestru şi că Umberto D'Alaqua, Paul Bolard, Armando de Quiroz, Geoffrey Mountbatten, cardinalul Visiers…

— Tăceţi, vă rog! Rănile mă dor foarte tare, simt că voi muri în curând.

— Ei sunt maeştrii Ordinului Templierilor. De aceea rămân celibatari, departe de frivolităţile care îi caracterizează pe toţi cu atâţia bani şi putere ca ei. Se ţin departe de reflectoare, de orice fel de publicitate. Elisabeth avea dreptate.

— Lady McKenny este o femeie foarte inteligentă, la fel ca dumneavoastră, ca profesoara Galloni.

— Voi sunteţi o sectă!

— Nu, nu, liniştiţi-vă. Lăsaţi-mă să spun ceva în apărarea noastră. Ordinul Templierilor a supravieţuit pentru că acuzaţiile care ni se aduceau erau false. Regele Filip al Franţei şi papa Clement ştiau asta, voiau doar comoara noastră. Regele, în afară de aur, urmărea să intre în posesia Sfântului Giulgiu; credea că, dacă reuşeşte să pună mâna pe el, avea să devină suveranul cel mai puternic din Europa. Vă jur că, de-a lungul secolelor, noi, templierii, am fost de partea bună, cel puţin templierii autentici. Ştiu că există secte, organizaţii masonice care se dau drept moştenitoare ale Ordinului Templierilor. Nu ele sunt moştenitoarele, noi suntem; organizaţia noastră este clandestină, întemeiată de însuşi Jacques de Molay pentru ca ordinul să dăinuie. Am participat la diferite evenimente istorice fundamentale: Revoluţia Franceză, războaiele napoleoniene, luptele pentru independenţa Greciei, am participat de asemenea la Rezistenţa Franceză în timpul celui de al Doilea Război Mondial. Am contribuit la avântul proceselor democratice în toată lumea şi nu ne-am implicat niciodată în ceva de care ar trebui să ne ruşinăm.

— Ordinul Templierilor trăieşte în umbră, iar democraţia nu trăieşte în umbră; conducătorii dumneavoastră sunt peste măsură de bogaţi, iar bogaţii nu sunt niciodată pedepsiţi.

— Sunt bogaţi, dar bogăţia lor este o avere care nu le aparţine, este a Ordinului Templierilor. Ei doar o gestionează, deşi e adevărat că inteligenţa lor i-a ajutat să devină oameni bogaţi, dar, când vor muri, tot ce posedă va reveni Ordinului Templierilor.

— Unei fundaţii care…

— Da, această fundaţie este inima finanţelor Ordinului Templierilor, prin care suntem prezenţi peste tot. Da, suntem peste tot, de aceea suntem cu un pas înainte, de aceea am ştiut întotdeauna ce se făcea şi ce se spunea în Departamentul de Artă. Suntem peste tot, repetă părintele Yves cu un firicel de glas.

— Chiar şi la Vatican.

— Dumnezeu să mă ierte.

Au fost ultimele cuvinte pe care le-a rostit Yves de Charny. Ana ţipă îngrozită când îşi dădu seama că a murit, cu ochii pierduţi în lumea de dincolo. Îi închise cu mâna şi începu să suspine, întrebându-se cât avea să mai dureze până să moară şi ea. Poate zile, dar cel mai rău o speria nu moartea, ci faptul că urma să fie îngropată de vie. Îşi apropie telefonul de buze.

— Sofia? Sofia, ajută-mă!

Telefonul rămase mut în continuare. Nu era nimeni la celălalt capăt al firului.

Sofia Galloni striga disperată.

— Ana, Ana, te vom scoate de acolo!

Legătura se întrerupsese de câteva clipe. Probabil că se terminase bateria telefonului Anei. Sofia auzise prin walkie-talkie schimbul de focuri din subterană şi strigătele lui Marco şi ale carabinierilor ce se temeau să nu rămână îngropaţi. Nu şovăise nicio clipă şi ieşi în stradă ca din puşcă. Nu ajunsese încă la poartă, când sunetul

telefonului o alertă; credea că era Marco. Îngheţă la auzul vocilor Anei Jiménez şi a părintelui Yves. Cu telefonul lipit de ureche, ca să încerce să nu piardă o vorbă, căută să se liniştească, nebăgându-i în seamă pe oamenii care alergau pe lângă ea ca să-i scoată pe cei prinşi sub dărâmături.

Minerva o găsi pe Sofia plângând deznădăjduită, cu mobilul în mână. O scutură, ca să-şi revină din criza de isterie.

— Sofia, te rog! Ce se întâmplă? Linişteşte-te!

Cu mare greutate, Sofia îi povesti Minervei tot ce auzise. Informaticiana o privea uluită.

— Hai la cimitir, aici nu putem face nimic.

Cele două femei s-au îndreptat spre stradă. Nu era nicio maşină, aşa că au luat un taxi. Sofia nu se putea opri din plâns. Se simţea vinovată pentru că nu a putut să o ajute pe Ana Jiménez.

Maşina se opri la un semafor. Când porni din nou, taximetristul ţipă. Un camion se izbi violent de maşina în care se aflau. Zgomotul infernal rupse din nou tăcerea nopţii.

49

Addaio plângea în tăcere. Se închisese în cabinetul lui şi nu îi permitea nici măcar lui Guner să intre. Era acolo de mai bine de zece ore, cu privirea pierdută, lăsându-se pustiit de un val de sentimente contradictorii.

Dăduse greş şi muriseră mulţi oameni din pricina îndărătniciei sale. Ziarele nu scriau nimic despre cele întâmplate. Se menţiona doar că se produsese o prăbuşire în subteranele din Torino şi muriseră mai mulţi muncitori, printre care câţiva turci.

Mendibj, Turgut, Itzar şi alţi fraţi rămăseseră îngropaţi pentru totdeauna sub dărâmături, trupurile lor nu mai puteau fi recuperate. Suportase duritatea privirii mamei lui Mendibj şi a lui Itzar. Nu îl iertau, nu aveau să îl ierte niciodată, după cum nici mamele tinerilor cărora le ceruse să îşi sacrifice limba pe altarul unui vis imposibil nu îl puteau ierta.

Dumnezeu nu era de partea lui. Confreria trebuia să se resemneze cu pierderea linţoliului lui Hristos. Pentru că aşa era voinţa lui. Nu putea crede că toate aceste eşecuri erau doar încercări la care îi supunea Dumnezeu, ca să fie sigur de tăria lor.

Îşi termină de scris testamentul. Lăsa instrucţiuni precise în legătură cu cine trebuia să fie succesorul său: un om bun, cu inima curată, lipsit de ambiţie şi, mai cu seamă, cineva care să iubească viaţa, aşa cum el nu o iubise niciodată. Următorul păstor avea să fie Guner. Închise plicul şi îl sigilă. Scrisoarea era adresată celor şapte păstori ai Confreriei; ei erau cei care trebuiau să îi îndeplinească ultima dorinţă. Guner nu putea refuza: păstorul alegea păstorul, aşa fusese de-a

lungul secolelor, aşa trebuia să fie şi de-acum încolo.

Scoase nişte pastile pe care le păstra în sertar şi luă tot flaconul. Apoi se aşeză în jilţ şi se lăsă pradă somnului. Îl aştepta veşnicia.

50

Trecuseră aproape şapte luni de când suferise accidentul. Şchiopăta. Fusese operată de patru ori şi rămăsese cu un picior mai scurt decât celălalt. Chipul ei nu mai avea pielea albă şi luminoasă de odinioară. Era brăzdat de riduri şi de cicatrice. Părăsise spitalul de patru zile, nu simţea rănile de pe trup, dar durerea care îi strângea pieptul era mai puternică decât cea pe care o suferise în ultimele lunile.

Sofia Galloni ieşea din cabinetul ministrului de interne. Înainte de a merge acolo, fusese la cimitir să pună flori pe mormântul Minervei şi pe cel al lui Pietro. Marco şi ea avuseseră mai mult noroc: supravieţuiseră. Doar că Marco nu-şi mai putea relua niciodată munca, era invalid, într-un scaun cu rotile şi suferea de o criză de anxietate. Se blestema la gândul că trăieşte, când atâţia oameni ai săi muriseră sub dărâmăturile subteranei, ale acelei subterane despre care intuise că există şi că ajunge la catedrală, dar nu fuseseră în stare să o găsească.

Ministrul de interne o primise împreună cu colegul său de la cultură, cei doi responsabili ai Departamentului de Artă. Amândoi îi ceruseră să devină directoarea departamentului, lucru pe care ea îl refuză politicos. Ştia că îi alarmase pe cei doi oameni politici şi că viaţa i-ar putea fi din nou pusă în pericol, dar nu îi păsa.

Le trimisese un raport asupra cazului Sfântului Giulgiu, în care făcea o relatare minuţioasă a tot ceea ce ştia, inclusiv conversaţia dintre Ana Jiménez şi părintele Yves. Cazul era rezolvat, doar că nu putea fi adus la cunoştinţa opiniei publice. Era secret de stat, iar Ana zăcea moartă în tunelul

de la Torino alături de ultimul templier din familia De Charny.

Miniştrii i-au spus cu amabilitate că povestea era de necrezut, că nu existau martori, nimic, niciun document care să demonstreze ceea ce scrisese ea în raport. Firește că o credeau, dar, nu cumva se înşelase? Nu puteau să acuze nişte persoane precum McCall, Umberto D'Alaqua, profesorul Bolard… Oameni care erau stâlpi ai finanţelor internaţionale şi ale căror patrimonii erau absolut indispensabile pentru dezvoltarea propriilor naţiuni. Nu se puteau prezenta la Vatican spunându-i papei: cardinalul Visier este templier. Nu puteau să îi acuze de nimic, pentru că nu au făcut nimic, chiar dacă ar fi adevărat tot ce le povestise Sofia. Aceşti oameni nu unelteau împotriva statului, împotriva nici unui stat, nu doreau să submineze ordinea democratică, nu aveau legături cu mafia, nu făcuseră nimic reprobabil. Cât despre faptul că ar fi templieri… Mă rog, ăsta nu e un delict, chiar de-ar fi adevărat.

Au încercat să o convingă să îl înlocuiască pe Marco Valoni. În caz contrar, postul avea să-i fie oferit lui Antonino sau lui Giuseppe. Ea ce părere avea?

Dar ea nu avea nicio părere, ştia că unul din cei doi era trădătorul, ori poliţistul, ori istoricul, unul din ei îi informase pe templieri despre tot ce se întâmpla în Departamentul de Artă. Părintele Yves o spusese: ştiau tot, pentru că aveau informatori peste tot.

Nu avea nici cea mai vagă idee ce urma să facă în continuare, dar ştia că trebuia să îl înfrunte pe bărbatul de care era totuşi îndrăgostită. Nu voia să se mai amăgească. Umberto D'Alaqua era mai mult decât o obsesie.

O durea piciorul când apăsă pe acceleraţie. Nu mai condusese maşina de luni de zile, de la accident. Ştia că nimic nu fusese întâmplător, că au încercat să o ucidă. Cu siguranţă că D'Alaqua

încerca să o salveze atunci când i-a cerut să îl însoţească în Siria. Templierii nu omorau pe nimeni, spusese părintele Yves, adăugând că o făceau numai atunci când era necesar.

Ajunse la grilajul care străjuia reşedinţa şi aşteptă. Câteva clipe mai târziu, poarta se deschise. Conduse maşina până la intrare şi coborî din ea.

Umberto D'Alaqua o aştepta în pragul casei.

— Sofia.

— Îmi pare rău că nu mi-am anunţat vizita, dar…

— Poftiţi, vă rog.

O conduse până în cabinetul lui. Se aşeză în spatele biroului, marcând distanţa sau, poate, apărându-se de femeia aceea care şchiopăta şi a cărei privire verde se înăsprise pe un chip brăzdat de cicatrice. Chiar şi aşa, tot frumoasă era, doar că acum avea o frumuseţe tragică.

— Presupun că ştiţi că am trimis guvernului un raport despre cazul Sfântului Giulgiu. Un dosar în care denunţ existenţa unei organizaţii secrete, formată din oameni puternici care cred că sunt mai presus de lege, de guverne, de societate, şi cer să fie scoşi la lumină şi cercetaţi. Dar ştiţi deja că nu se va întâmpla nimic, că nu vă va cerceta nimeni, că veţi putea trage mai departe, din umbră, sforile puterii.

D'Alaqua nu răspunse, deşi păru că încuviinţează cu o uşoară înclinare a capului.

— Ştiu că sunteţi maestru al Ordinului Templierilor, că aţi făcut legăminte de castitate. Dar de sărăcie? Nu, e mai mult decât evident că de sărăcie nu. Cât despre porunci, ştiu că le îndepliniţi pe cele care vă convin, iar pe cele care nu… E ciudat, întotdeauna m-a impresionat faptul că anumiţi oameni ai Bisericii, şi dumneavoastră, într-un fel, cred că pot minţi, fura, ucide, dar că toate astea sunt păcate uşoare, în comparaţie cu păcat mortal al desfrâului. Dacă o spun aşa, vă rănesc sensibilitatea?

— Îmi pare rău pentru ce vi s-a întâmplat şi pentru moartea prietenei dumneavoastră Minerva, şi pentru şeful dumneavoastră, domnul Valoni, şi pentru… Pietro…

— Dar moartea Anei Jiménez, îngropată de vie? O regretaţi şi pe aceasta? Măcar dacă aceşti morţi v-ar invada conştiinţa şi nu v-ar îngădui nicio clipă de odihnă. Ştiu că nu mă pot măsura cu dumneavoastră sau cu organizaţia dumneavoastră. Tocmai mi s-a spus asta, şi au vrut chiar să mă cumpere, oferindu-mi conducerea Departamentului de Artă. Cât de puţin cunosc ei oamenii!

— Ce doriţi să fac? Spuneţi-mi…

— Ce puteţi face? Nimic; nu puteţi face nimic, pentru că nu-i puteţi învia din morţi. Dar poate ştiţi dacă încă mă mai aflu pe lista celor pasibili de execuţie, dacă mă mai paşte vreun accident de maşină sau dacă va cădea ascensorul de la mine de acasă. Aş vrea să ştiu, ca nu cumva să mai fie cineva cu mine, cum s-a-ntâmplat cu Minerva.

— Nu veţi mai păţi nimic, vă dau cuvântul meu.

— Şi dumneavoastră, ce veţi face? Veţi merge mai departe, ca şi cum tot ce s-a întâmplat nu a fost decât un simplu accident, ceva inevitabil?

— Dacă vreţi să ştiţi, mă retrag. Tocmai transfer conducerea societăţilor mele pe alte mâini, aranjând lucrurile în aşa fel încât firmele să funcţioneze în continuare fără mine.

Sofia simţi un fior, îl iubea şi totodată îl ura pe acest bărbat.

— Asta înseamnă că părăsiţi Ordinul Templierilor? Imposibil, pentru că sunteţi maestru, unul dintre cei şapte oameni care conduc Ordinul Templierilor, ştiţi prea multe şi oamenii ca dumneavoastră nu dezertează.

— Nu dezertez. Nu am de ce şi nici de unde. Pur şi simplu v-am răspuns la întrebare. Am hotărât să mă retrag, să mă dedic studiului, să ajut societatea din alte funcţii, diferite de cele de acum.

— Şi celibatul dumneavoastră?

D'Alaqua păstră din nou tăcerea. O simţea rănită până în adâncul sufletului, iar el nu putea să îi ofere nimic, nu ştia şi nici nu era în stare să depăşească acest moment, care aducea cu sine o schimbare ireversibilă în viaţa sa.

— Sofia, şi eu port destule răni. Nu le vedeţi, dar sunt aici şi dor. Vă jur că îmi pare rău pentru tot ce s-a întâmplat, pentru cât aţi suferit, pentru pierderea prietenilor dumneavoastră, pentru nenorocirea care s-a abătut asupra tuturor. Dacă îmi stătea în putere să evit toate acestea, aş fi făcut-o, dar eu nu sunt stăpân pe împrejurări, iar noi, oamenii, avem liber-arbitru. Noi am luat hotărârea de a participa în drama pe care am trăit-o; toţi, chiar şi Ana.

— Nu, nu este adevărat, ea nu a hotărât să moară, nu voia să moară, nici Minerva, nici Pietro, nici carabinierii, nici oamenii confreriei, nici măcar oamenii dumneavoastră, prietenii aceia ai părintelui Yves, şi nici ceilalţi cărora nu li s-a spus nimic, dar care au murit şi ei în schimbul de focuri, chiar dacă alţii au scăpat. Cine erau soldaţii dumneavoastră? Armata secretă a Ordinului Templierilor? Ştiu bine că nu îmi veţi răspunde, nu puteţi, mai bine spus nu vreţi să răspundeţi. Dumneavoastră veţi fi templier cât timp veţi trăi, deşi spuneţi că vă retrageţi.

— Şi dumneavoastră ce veţi face?

— Chiar vă interesează?

— Da, ştiţi că mă interesează, că vreau să ştiu ce veţi face, unde veţi fi, unde vă pot întâlni.

— Ştiu că m-aţi vizitat la spital şi că aţi petrecut câteva nopţi la căpătâiul meu…

— Răspundeţi-mi. Ce veţi face?

— Lisa, sora lui Mary Stuart, m-a introdus în mediul universitar. Voi ţine cursuri din septembrie.

— Mă bucur.

— De ce?

— Pentru că ştiu că vă va merge bine.

S-au privit îndelung, fără să rostească un cuvânt. Nu mai era nimic de spus. Sofia se ridică. Umberto D'Alaqua o conduse până la ieşire. S-au despărţit cu o strângere de mâini. Sofia observă că D'Alaqua îi reţinea mâna într-ale lui. Coborî treptele fără să privească în urmă, simţind privirea lui D'Alaqua, ştiind că nimeni nu avea puterea de a schimba trecutul, că acesta era ireversibil şi că prezentul este reflectarea a ceea ce am fost, nimic mai mult, iar viitorul există doar dacă nu faci niciun pas înapoi.

{1} Numele mai multor regi din Edesa, care au domnit între secolul al II-lea î.H. şi secolul al II-lea d.H.

{2} Oraş şi centru al caravanelor din nordul Mesopotamiei

{3} Din Evangheliile apocrife (n.a.)

{4} Oraş în Fenicia antică, întemeiat în mileniul al III-lea î.H. pe o mică insulă, în apropiere de coastă

{5} Casa de Savoia a domnit în Italia între 1860 şi 1946.

{6} Margareta de Austria, ducesă de Savoia (1480-1530, fiica lui Maximilian I al Austriei şi a Mariei de Burgundia; tutoră a lui Carol Quintul, rege al Spaniei şi împărat al Germaniei, guvernatoare a Ţărilor de Jos

{7} Pontius Pilatus, guvernator al Iudeei între 26-36 d.H., cel care a pronunţat condamnarea la moarte a lui Isus Hristos.

{8} Din Evangheliile apocrife (n.a.)

{9} Greşeli mărunte (în lat. în orig.); aici cu sensul de lucruri neînsemnate

{10} Tiberius Iulius Caesar (42 î.H.-37 d.H.), împărat roman între 14-37 d.H.

{11} Discipol al lui Isus Hristos, şi-a oferit propria criptă săpată în munte pentru înmormântarea Mântuitorului.

{12} Numele unui miner, erou al oraşului Torino, care a salvat cetatea în timpul asediului trupelor austriece, aruncând în aer unul dintre zidurile de apărare.

{13} Orașul (Şanli) Urfa din Turcia, aproape de graniţa cu Siria, antica cetate Edesa, ale cărei ruine se mai păstrează şi azi.

{14} Oraş Antic fenician, actualmente Şayda, în Liban

{15} „Birt” (în it. în orig.)

{16} „Marea Noastră”, numele pe care romanii îl dădeau Mării Mediterane (în lat. în orig.).

{17} Cosroes I, rege al Persiei (între 531-579), cuceritor al Antiohiei (540) şi al Yemenului (570). S-a bucurat de reputaţia de rege drept, prudent şi tolerant.

{18} Euagrios, zis şi Scolasticul (536-sfârşitul secolului al VI-lea), avocat în Antiohia, a fost numit chestor de către împăratul bizantin Tiberiu al II-lea.

{19} Sau Sfânta Faţă este acelaşi Sfânt Giulgiu împăturit în aşa fel încât să rămână la vedere doar chipul, (n. ed.)

{20} Heinrich Schliemann (1822-1890), arheolog german, descoperitorul cetăţilor legendare Troia şi Micene.

{21} Sir Arthur John Evans (1851-1941), arheolog britanic, descoperitorul cetăţii Knossos din Creta.

{22} Guarino Guarini (1624-1683), cleric, arhitect, filozof şi matematician italian. Stabilit la Torino în 1666, a realizat mai multe edificii, printre care şi Capela Sfântului Giulgiu din catedrala oraşului.

{23} „Primadonă", aici, cu sensul de „celebritate" (în it. în orig.)

{24} Băutură alcoolică specifică Turciei, un fel de rachiu de anason

{25} Familie celebră în Italia, proprietară a fabricii de automobile FIAT din Torino

{26} *Boema,* operă de Giacomo Puccini (1858-1924) (în fr. în orig.)

{27} Roman Lecapenos I (? —944), împărat bizantin (920-944)

{28} Poemul Voci, în traducerea Elenei Lazăr, reprodus din volumul *Poeme – Ediţie bilingvă,* apărut la Editura Omonia din Bucureşti în anul 2003

{29} Oraş din Egipt, cucerit în anul 1249, în timpul celei de a şaptea cruciade, de către regele Franţei Ludovic al IX-lea. Apoi, acesta fiind capturat de musulmani, l-a restituit, ca răscumpărare pentru eliberarea sa.

{30} Blanca de Castilia (1188-1252), regină a Franţei. Soţia regelui Ludovic al VIII-lea şi mamă a lui Ludovic al IX-lea, numit şi Sfântul Ludovic.

{31} Sala în care se ţin capitulii, adunări ale canonicilor, călugărilor, clericilor catolici.

{32} Altă denumire a Imperiului Bizantin, întemeiat în anul 395 de către Constantin, cu capitala la Constantinopol şi care a durat până în anul 1453, când a fost cucerit de turci.

{33} Oraş în Egipt, locul în care a fost luat prizonier regele Franţei, Ludovic al IX-lea, în timpul celei de a şaptea cruciade.

{34} Referitor la Ayubizi, dinastie musulmană, întemeiată în anul 1171 de Saladin, care a domnit în Egipt, Siria, Yemen şi Mesopotamia.

{35} Astăzi Akko, în Israel, port la marea Mediterană, veche fortăreaţă a cruciaţilor aparţinând Regatului Ierusalimului între 1104 şi 1291.

{36} Azi, provincie în sudul Belgiei, locuită de valoni

{37} Una dintre instituţiile puterii executive ale Republicii Veneţiene în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea

{38} Gospodărie agrară colectivă în Israel

{39} Ordin cavaleresc militar, creat în 1317 de către regele Jaime al II-lea al Aragonului, substituit Ordinului Templierilor

{40} Filip al IV-lea cel Frumos (1268-1314), din dinastia Capeţienilor, rege al Franţei între 1285-1314

{41} Dinastie care a domnit în Egipt şi în Siria între 1250 şi 1517, ai cărei sultani erau aleşi din rândurile soldaţilor sclavi, numiţi mameluci. Aici este vorba chiar despre aceşti soldaţi, învingători la Saint-Jean-d'Acre.

{42} „Facă-se voia lui Allah!" (în arabă în orig.)

{43} General şi om politic turc (1881-1938), a condus războiul de eliberare naţională (1919-1922) în urma căruia i se recunosc Turciei frontierele. Primul preşedinte al Republicii Turcia, fondatorul statului modera turc.

{44} Ordin religios militar creat în jurul anului 1070, pus în slujba pelerinilor la Sfântul Mormânt şi a celorlalţi cavaleri, răniţi sau bolnavi, participanţi la cruciade. Denumirea ordinului provine de la spitalul închinat Sfântului Ioan Botezătorul pe care negustorii italieni l-au întemeiat la Ierusalim pentru a primi pelerinii creştini bolnavi.

{45} Robert I Bruce (1274-1329), rege al Scoţiei între 1306 şi 1329

{46} Fluviu ce izvorăşte din munţii Alcaraz din centrul Spaniei şi se varsă în oceanul Atlantic, în sudul Portugaliei, formând în cursul său inferior graniţa dintre cele două ţări.

{47} Fluviu lung de şaizeci şi cinci de kilometri, ce izvorăşte din Pirineii Occidentali şi se varsă în marea Cantabrică. Doisprezece kilometri din traseul lui formează graniţa dintre Franţa şi Spania.

{48} Regiune din vestul Spaniei, la graniţa cu Portugalia.

{49} Bafumet sau Baphomet, reprezentare ezoterică a Vieţii (Bios), a Luminii (Phos) şi a Înţelepciunii (Metis), sau simbolul gnostic: A BOPHibus TEMplum („Templul îşi trage puterea din şerpi"). Presupusa adorare a acestui simbol a fost unul dintre capetele de acuzare în procesele templierilor.

{50} „Pridvor" (în fr. în orig.)

{51} O altă denumire a lacului Tiberiada din Galilea, în Palestina

CUPRINS

Mulţumiri
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36

37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Table of Contents

Mulţumiri
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36

37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Table of Contents

Mulţumiri	3
1	4
2	8
3	23
4	30
5	39
6	42
7	50
8	66
9	69
10	77
11	88
12	92
13	95
14	105
15	110
16	113
17	120
18	131
19	143
20	149
21	159
22	163
23	179
24	193
25	200
26	206

27	229
28	236
29	247
30	249
31	253
32	296
33	302
34	307
35	321
36	324
37	329
38	337
39	338
40	340
41	347
42	364
43	369
44	374
45	380
46	410
47	414
48	437
49	456
50	458